

ויחי יעקב

ליקב"הו עש"ו

ראשית תלמוד יראת יי : יי השער ליהודה צדיקים

קול המדבר ככחור ותדושים על איוס פסוקים של
 ספר תהלים אשר חיבר אדורינו דוד המלך
 ע"ה בשירת וזמרה : והם אשר בוארתי לע"ד כלומר
 לעת הפנאי בדברותיו קדש הלולים : הן ככחור
 הפסוקים : והן במדרשים והן באיוס מפרה * ואפ"י
 דודענא ככפאר ראני לא איוס דברוס כי אס מנכב
 מליוס * עכ"ז בטאתי בהסרי סאל שסוף וסועני בעור
 שמו הנורא : וזכני להבין כל דבר לאמיתותו כי
 כל בוכתי ליקב"הו מיו כמוהו כאליס : הוא אלסינו
 הוא אכינו המותד כו"ס הקדושה ולהגדיל תורה
 ולהאדירה : וקונטרס זה אליו כי קראתי ויחי
יעקב תמלא בהקדמה לפסוק טעמוס בגליוס
 ומובטחני בהאל ות"כ כוכות דוד מלכא משיחא
 הוא ואמר ללרותוכו דו ובמסרת יבנה לבו בית קדשני
 והפארתינו וכשמת ונגיל כי גאל יי את **יעקב** הכותב
 כס' ושנת הכ"ד איוס ועורו : המתברס' ויקרא יעקב *
 וא"ה דכא"י דו"ח וס' יורו משפטין ליעקב : שועל
 בן ארי : יושיע לכריזה אכנו הלעור **יעקב סוכרי**
 ס"ט

בן הרב הגדול שארי ראב"ד ק"ק דמשק וע"ה ת"ר
שלמה סוכרי
 ס"ט

פה ליוורנו יע"ה

שנת בי שמרו אמרתך כ"ק
 בבית דפוס הקב"ה בן אמוג ובניו הי"י

יחי : יי השער ליהודה צדיקים
 עיני יראת יי : יי השער ליהודה צדיקים
 ראשית תלמוד יראת יי : יי השער ליהודה צדיקים

ספר תהלים

ספר ראשון * ליום ראשון

למפלת נפלים

אֵל אֱשֶׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ
 בַּעֲצָרָת רִשְׁעִים וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים
 לֹא עָמַד וּבְנוֹשֵׁב לָצִים לֹא יָשָׁב
 כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חָפְצוֹ
 וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹנֵם וְלִילָה וְהָיָה

כַּעַן

ויחי יעקב

יִדְקַדְק "אדם" "המשכיל" "דיוט" "ומצין" "נועם" "הפתיחה"
 "יופיה" "וטוב" "הדרה" "דמיונה" "טעם" "פתח" טוב
 פתח הדוגמנו דוד המלך ע"ה פתח דבריו יאירו בתיבת
 אשרי • וכבר הן עמדו בזה מפרשי הספר הקדוש הזה וכל
 אחד ק"י באשרי • כאשר תחזה עין הקורא כל אחד מנייהו
 טעמו בו טעם לשבח הקריבו את קרבנם ראשית קו"ל
 בבורי • וגם אני אמרתי לכתוב מה שחנני האל יתברך
 סיכר והבורא מעין טעמא דנתן הנאון הקדוש מוהר"ר
 חיד"ה זל"ה ח"י מסורי וזה החילו בעזר לורי הכותב בשורי :

כִּעֵץ שֶׁתּוֹר עַר-פְּלִגְי־מַיִם אֲשֶׁר
 פָּרִיו יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעֵלְהוּ לֹא יִבּוֹל
 וְכֹר אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ : לֹא-בֶן
 הַרְשָׁעִים כִּי אִם-בֶּמֶזֶן אֲשֶׁר-
 תִּדְפְּנוּ רוּחַ : עַל-בֶּן לֹא-יִקְמוּ
 רִשְׁעִים בְּמִשְׁפַּט וְחַטָּאִים בַּעֲדַת
 צְדִיקִים

ויחי יעקב

הנה לעין כל ידוע מאי דאיתא בגמרא דמ"ס שבת
 וז"ל אמר רב כל האומר דוד חטא אינו אלא
 טועה שנאמר ויהי דוד לכל דרכיו מסכיל ויהו"ה עמו וכו'
 אפשר ששכינה עמו והוא חוטא וכו' עכ"ל יעו"ס . א"כ
 נמלא מדאשכחן דהשכינה היתה עם דוד מזה רחיה ברורה
 דלא חטא ח"ו וכל האומר שחטא אינו אלא טועה וידוע כי
 דהע"ה תמיד האוייבים מחרכים אותו בשכיל שהם היו
 אומרים שחטא ולכן בתחילת ספרו בא להודיעם זה ורמז
 זה באומרו אשר"י האי"ם הם נוטריקון אות ש"ל ר'שעתי
 י'ראו ה'ם ה'ללי ס'כינה יושבת וא"כ בוראי מזה הוכחה
 ברורה לעין כל שלא חטאתי וכל האומרים חטא דוד
 טועים הם :

א"ו יתבאר כס"ד טעם הפתח באשרי והוא דהקדים
 סקדמה יקרה הביאה הרב תהילה לדוד גד"מ ב"ד
 ד' אות כ"ח משם הילקוט ראובני ז"ל ועל ידי השירות
 הללו שזמר דהע"ה וחיבר האי מחברת קודם הילולים בזה
 תיקון פגס אדם הראשון מפגס בעונו כידוע עכ"ל . והנה
 לכהורה יש לדעת דמה ענין דוד הע"ה לאד"הר שהוא
 יתקן חטאו ולא לדיקים אחרים אבל לבי הידוע מדברי
 הרב האר"י זיע"ה שגילה כי דהע"ה הוא בחינת גפסו של
 אדם

צדיקים : כי יודע יהוה דרך
צדיקים ודרך רשעים תאבד :

לסערת הים

ב למר רגשו גוים ולאמים
יהגור ריק : יתיצבו מלכי ארץ
ורוזנים נוסדו יחד על יהוה ועל
משיחו : ננתקה את מוסרותימו
ונשליכה ממנו עבתימו : יושב
בשמים ישחק אדני ידעגלמו :
אז ידבר אדנימו באפו ובחרונו
יבהלמו : ואני נסכתי מדכי עד
ציון הרקדשי : אספרה אל חק
יהוה אמר אבי בני אתח אני
היום ילדתיך : שאר ממני

ואתנה

ויחי יעקב

הד"ר ונרמו בשם הד"ס נוטריון הד"ס דו"ד תשי"ח עכ"ל
ח"כ בוס ליכא טוס קופיץ דהוא בל לתקן פגמו הדפסון :
ומעתה בזה אחי ספיר דפתח בזה דידע היסו הנפסיה שהוץ
בחינת נפטו של הד"ר רמו זה כולם ורמוזו בתחולת ספרו
חכימא ברמיוה בהומרו חסד"י שהיה גמטריא ל"ו כפ"ס
ד"ס

וְאֶתְנֶה גּוֹיִם נַחֲלֶתְךָ וְאַחֲזֶתְךָ
 אֶפְסֵי־אֶרֶץ : תִּרְעַם בְּשֹׁבֵט בְּרֹזֶל
 בְּכִכְרֵי יוֹצֵר תִּנְפֹּצִים : וְעַתָּה מְלָכִים
 הִשְׁכִּידוּ הוֹסְרוּ שִׁפְטֵי אֶרֶץ : עֲבָדוּ
 אֶת־יְהוָה בִּירְאָה וְגִילוּ בְרַעְדָּה :
 נִשְׁקוּ־בַר פֶּן־יֵאָנֶף : וְתֹאבְדוּ דָרֶךְ
 כִּי־יִבְעַר כִּמְעַט אִפּוֹ אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל כִּדְ־
 חוֹסֵי בּוֹ : לִכְאֹב רֹאשׁ וּכְתָף

ג. מִזְמוֹר דָּוִד בְּבִרְחוֹ מִפְּנֵי
 אֲבֻשָׁלוֹם בְּנוֹ : יְהוָה מִהֲדַרְפוֹ צָרִי
 רַבִּים קָמִים עָלָי : רַבִּים אֹמְרִים
 דַּנְּפִשִׁי

וַיְהִי יַעֲקֹב

א"ר"ם בדקדוק ולכן הוצרך לומר כל הלו הסירות לתקן
 פגמו הראשון שבכחם יתוקן פגמו וכנ"ל :
 א"ן אפשר לרמוז כס"ד והוא בהקדים את הידוע מ"ס
 ונילה לנו הרב הקדוש האר"י הק"י זיע"א כי בחינת
 נפשו של אדונינו דוד הע"ה . היא כללת והחזות מבחינת
 ספירת של מלכו"ת הקדושה סה"א עשירית כידוע עכ"ד
 יפו"ס כד"ק דידוע ליו"ח . ומעתה כזה מבוחר יופי הפתיחה
 בחינת חסר"י שהיא נמטריה דו"ד מלכות"א בדקדוק לרמוז
 בחינתו היא מספירת מלכות"א קציע"א וכנ"ל דקדוק :
 ויעוד אפשר לרמוז כי חסר"י היא יל"ד ש' והוא
 עס"י הידוע כי הדקדוק על ידי מעשיו הטובים
 זוכה

לִנְפִשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לֹו בֵאלֹהִים
 סֵלָה : וְאַתָּה יְהוָה מִנֵּן בְּעַדִי כְבוֹדִי
 וּמִרִים רֵאשִׁי : קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא
 וַיַּעֲנֵנִי מִהֵר קִדְּשׁוּ סֵלָה : אֲנִי
 שָׁכַבְתִּי וְאִישָׁנָה הִקְיָצוּתִי כִי יְהוָה
 יִסְמְכֵנִי : לֹא־אִירָא מִרְבָּבוֹת עִם
 אֲשֶׁר סָבִיב שְׁתוּ עָלַי : קוֹמָה יְהוָה
 הוֹשִׁיעֵנִי אֲדֹהִי כִי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־
 אֹיְבֵי דַחִי שְׁנֵי רָשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ :
 לִיהוָה הִישׁוּעָה עַל־עַמֶּךָ בִּרְכִיתָךְ
 סֵלָה :

טב

זיחי יעקב

זוכה תמיד למסוך רחמים בעולם והנה אות ש' עולה גמט'
 ברחמים וזה אומרו יא"ר ש' שהם הרחמים שלא הלך בעלת
 רשעים וכו' :

אשרי האיש אשר לא הלך בעלת רשעים וכו' כי אם
 בתורת יהו"ה חפשו ובתורתו יהנה וכו' : לפיכך
 לא ידענו מה היא זאת העלה של הרשעים העליה בא דוד
 הע"ה בנוע"ם דבריו להזהיר אותנו עליה שלא נלך בה :
 ופוד מחו דסיים כי גם בתורת ה' חפשו ובתורתו יכו'
 לכאורה תיבת ובתורתו היא יתו"ר נפיו"ם יהו"ל כל וכו' להגיד
 וכו' : ואפשר להבין הענין בפשוט והוא בהקדים ת'
 טבנות

ד לִמְנִצָּח בְּנִגְנוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד :
 בִּקְרָאִי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צְדִיקִי בַצָּר
 הִרְחַבְתָּ לִּי חֲנֻנִי וּשְׁמַע תַּפְלִיתִּי :
 בְּנֵי אִישׁ עַד־מָה כְּבוֹדִי לְכַלְמָה
 תֵּאָהֱבֹן רִיק תִּבְקֶשׁוּ כְּזָב סֵלָה :
 וְדַעוּ כִּי־הַפִּלָּה יְהוָה חֲסִיד לֹא יְהוָה
 יִשְׁמַע בִּקְרָאִי אֱלֹהֵי : רָגִזוּ וְאֵל־
 תַּחֲטְאוּ אֲמָרוּ בְּלִבְבְּכֶם עַד־
 מִשְׁכַּבְכֶּם וְדַמּוּ סֵלָה : זָבָחוּ זָבָח־
 צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל־יְהוָה : רַבִּים
 אֲמָרִים מִי־יִרְאֶנּוּ טוֹב נִסָּה־עֲלֵינוּ
 אֹר פָּנֶיךָ יְהוָה : נְתַתָּה שְׁמִיחָה
 בְּלִבִּי

ויחי יעקב

שֶׁבִיחַס הָרַב קֶרֶבֶן חֹסֶס ז"ל הָשֵׁם הָרַב מִתְחִילָה אֲשַׁכְנִי ז"ל
 וְזֶה הֵנָּה בְּעֵינֵי הַתּוֹרָה וְחִיּוּב שְׁלֹכֵן גִּתְחִיבֵינוּ בְּקִיּוּמָה
 כִּד דִּיּוּקָת שְׁפִיר תַּמְלֵל לְכַאוֹרָה דְּלֹכֵן פְּטוּרִים מִקִּיּוּמָה דְּהוּס
 לֹן כִּדִּין מִחִיב אֵת עֲלָמוּ כִּדְבַר שְׁלֹכֵן לֹן קִכְסָה דְּמִקְרָא מִלָּא
 דִּיבַר הַכְּתוּב הָרוּכָה מֵאַרְצָא מִיִּדָּה וְכוּ' וְזֶה הוּא תְּלֵי עַל
 הַתּוֹרָה כִּי־דוּעַ וְאִפִּי יִחִיֶּה הָאָדָם הָלֶפֶס שְׁנֵה לֹא יִגִּיעַ
 לְתַכְלִיתָה כִּי־דוּעַ וְאִ"כ בִּזָּה בָּחֲנוּ לְמַחְלֻקַת הָרִאשׁוֹנִים
 הָרַמְבַּ"ם

חֹסִי בְךָ לַעֲזֹרָם יִרְנְנוּ וְתַסֵּךְ עָלֵינוּ
וַיַּעֲזֹרְנוּ בְךָ אֱהָבֵי שִׁמְךָ : כִּי־אֶתָּה
תִּבְרַךְ צְדִיק ! יְהוָה כַּצְנֶה רַצוֹן
תַּעֲטֶרנוּ :

לחולי העינים

וּלְמַנְצָה בְּגִינֹת עַל־הַשְּׁמִינִית
מִזְמֹר דָּוִד : יְהוָה אֱלֹהֵי בָאֶפֶק
תּוֹכִיחֵנִי וְאַ־בְּחֶמְתְּךָ תִּסְרֶנִּי : חֲנֻנִי
יְהוָה כִּי אֶמְדַּל אֲנִי רַפְּאֵנִי יְהוָה כִּי
נִבְחָלוּ

ויחי יעקב

יתב' לא חפלו כפרה זו וזה אומרו רב על שלא ברכו
בתורה חסולה עכ"ל יעו"ס ומעתה לב"ה ו"ס והוא
דגם אדונינו דהע"ה כוונה כונתו על הועלים בהני רשיעו
שהם רוצים לפרוק את עולו יתב' ח"ו ומראים לאדם סימני
טהרה הלפ"ס דינא הם לא מחיבי בקיום התורה לבי
שהיא אל"ק וסברי בזה כסברת הרמב"ם ז"ל הלזו באין
אדם מתחייב לזה בא והמר אשרי האיש אשר לא הלך בעלג
רשעים וכו' כי גם בתורת יהו"ה חפלו וכיתמא מהיוה
טענה וטוב טעם אוכל למאן מעלתם והלא כרב הנראה
דינא קא קמ"ל ואסמכתא גדולה אות בידיהו לז"ה ובתורתו
יהנה וכו' בתורתו דייקא ור"ל כנו"ל בתיסוף הרב סנו"ב
ואף דלגבי דידן לל"ק עכ"ל לגבי האל יתב' שהיא תורתו
וידע תכלתה אל"ק כנו"ל וא"כ לפיר דינא אכן ודאי
מתחייבם ואשריו למי שלא ישמע לעלתם אלא יהנה בתורה

נִבְהִלּוּ עֲצָמַי : וּנְפָשִׁי נִבְהִלָּה מְאֹד
 וְאַתָּה יְהוָה עַד־מָתִי : שׁוּבָה יְהוָה
 חֲלֹצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֲנִי לְמַעַן חֲסִדְךָ :
 כִּי אֵין בַּמּוֹרֹת זְכָרְךָ בִּשְׁאוֹר מִי
 יוֹדֶה לָּךְ : יִגַּעַתִּי בְּאַנְחָתִי אֲשַׁחֲה
 בְּכַד־לֵילָה מִטָּתִי בְּדַמְעָתִי עֵרֶשִׁי
 אֲמַסָּה : עֲשֵׂשָׁה מִכַּעַס עֵינַי עֲתֻקָּה
 בְּכַד־צוֹרְרֵי : סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל־פְּעֻלֵּי
 אוֹן כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי : שָׁמַע
 יְהוָה תַּחֲנֻנָּתִי יְהוָה תִּפְלְרֵתִי יִקָּח :
 יִבְשׁוּ וַיִּבְהִלּוּ מְאֹד כָּל־אֵיבֵי יֹשְׁבוֹ
 יִבְשׁוּ רָגַע :

לחבריה

ואתה ק'

ויחי יעקב

יומם ולילה דאז ויהי כעץ שתול וכו' וכל אשר יעשה
 יצליח וכו' . וזו"ק ועין מה שחדשתי בזה הענין בס"ה ק
 ויקרא יעקב ב"פ בחוקתי ובמקומות האחרים וזה המזמור
 נכתב שם בחור מנילת קינות הגב גרדא יעו"ס ובכאן
 הוא העיקר :

כִּי אם בתורת יהו"ה חפצו ובתורתו יהנה יומם ולילה .
 והיה כעץ שתול על פלגיו מים אשר פרו יתן בעתו
 ויעלהו לא יבול וכל אשר יעשה יצליח . אפשר לרמוז בהגי
 קראי והוא בס"ק את הידוע מ"ס גורי האר"י זיע"ה כי
 על

ז שִׁגְיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׂר לַיהוָה עַד־
 דְּבָרֵי־כּוֹשׁ בֶּן־יָמֵינִי : יְהוָה אֱלֹהֵי
 בֶן־חֲסִיתִי הוֹשִׁיעַנִי מִכָּל־רִדְפָי
 וְהַצִּילֵנִי : פֶּן־יִטְרַף כְּאֲרִי־הַנֶּפֶשׁ
 פֶּרֶק וְאֵין מַצִּיל : יְהוָה אֱלֹהֵי אִם־
 עָשִׂיתִי זֹאת אִם־יִשְׁעֹר בְּכַפִּי :
 אִם־גִּמְלָתִי שׁוֹדְמִי רָע וְאַחֲלָצָה
 צוֹרְרֵי רֵיקָם : יִרְדֶּף אוֹיֵב נַפְשִׁי
 וַיִּשָּׁג וַיִּרְמָס לְאַרְצָן חַיִּי וּכְבוֹדִי

לעפר

ויחי יעקב

על ידי לימודו של אדם בתורה לשמה שהוא ליחוד י"ה עם
 ו"ה שהם בחינת קוב"הו בזה יזכה למתק ח"ת בחינת הדון
 שהם שורשם שכל"ה וסודם מן שם של אדנ"י כי חמשה
 פעמים שם זה עולים שכל"ה ועל ידי לימודו בתורה שהוא
 דמות ב"ה ח" בזה יהיו שכל"ה ויתמתקו עכ"ל ועין
 בדברי הרב עץ חיים מתור הדברים יעו"ש • עוד ידוע
 ופשוט לעין כל כיון שהדינים יתמתקו אז יומשך שפע וברכה
 מעולם העליון • וידוע כי שם הקדוש המסוגל לפרנסה הוא
 פא"י הכולל מר"ת הפסוק פ'תח ח"ת י'דך וכו' כאשר כתב
 והורה לנו הרב הקדוש ארי"ה דבי עילאי ז"ל דזה השם
 נרדף האדם לכיון בו נהלי קרא • וידוע עוד כי מים הוא
 רמז לבחינת החסדים • ומעתה בזה יתבאר כונת דברי
 אדונינו

לַעֲפָר יִשְׁכֹּן סִלְהָ : קוֹמָה יְהוָה !
 בְּאַפְּךָ הִנֵּשְׂא בַעֲבֻרוֹת צוּרֵי
 וַעֲזֹרָה אֵלֵי מִשְׁפָּט צוּיֹת : וַעֲזֹרָת
 לְאֻמִּים תִּסּוּבֶכְךָ וְעֲלִיָּה לְמָרוֹם
 שׁוּבָה : יְהוָה יִדֵּן עַמִּים שְׁפָטֵנִי
 יְהוָה כְּצִדְקִי וּכְתִמֵּי עֲדִי : יִגְמַרְגָּא
 רַע רִשְׁעִים וּתְכוֹנֵן צְדִיק וּבִתֵּן
 לְבוֹת וּבְלִיּוֹת אֱלֹהִים צְדִיק : מִגִּנִּי
 עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׂרָאֵל רַב :
 אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צְדִיק וְאֵל זֶעַם בְּכָל
 יוֹם

ויחי יעקב

אֲדוֹנֵינוּ דַּהֲע"ה בְּחֹמְרוֹ הָסָרִי הָאִישׁ וְכו' כִּי הָס בְּתוֹרַת
 יִסְרָאֵל חֲפָטוֹ אֲבֵל הַשִּׁיקָר דּוֹחַת הַתּוֹרָה שְׁלִימָהּ הִיא שְׁתֵּהִי
 בּוֹנֵתוֹ בִּה לְשִׁמָּה לְיִשְׂרָאֵל שְׁמָה דְּקוֹב"ס וְהָ רָמֵן בְּחֹמְרוֹ
 וּבְתוֹרַת יִסְרָאֵל יוֹמָם וּלְיָלָה שְׁהוּהָ רָמֵן לְבַחֲיוֹנָת קוֹב"ס הוּא הַקָּרָדָס
 בְּסוּד יוֹמָם וּלְיָלָה כִּידוּעַ לִו"ח . וְלִכֵּן הָאֵל בְּקִיָּרָה חֲמִיד
 אֵלֶּה בּוֹת הַלָּשׁוֹן בְּדִקְדּוֹק . גַּם נוֹט' יִסְרָאֵל יוֹמָם וּלְיָלָה
 עוֹלָם גַּמֻּט' יִסְרָאֵל וּכְשִׁיחִיָּה לִימּוֹדוֹ בַּעֲיַת הַבּוֹנֵה אִזּוֹ וְדָלִי
 וְהִיא כְּעֵץ שְׁתוֹל שֶׁהִם נוֹט' גַּם שְׁכ"ו רָמֵן לְבַחֲיוֹנָת הַדּוֹכִים
 הֵנּוּ יִתְמַתְקוּ וְיִתְהַפְּכוּ לְבַחֲיוֹ הַחֲסָדִים עַל זֶה רָמֵן עַל פִּלְגֵי
 מִים דִּיקָה שֶׁהִם בַּחֲיוֹנָת הַחֲסָדִים כְּנֹ"ל וְעוֹד רָמֵן שְׁתוֹל
 עַל פִּלְגֵי נוֹט' שֶׁפ"ע רָמֵן דְּכִיּוֹן שְׁהוּהָ זֹכֶה לְמַתֵּק הַדּוֹכִים
 וּלְמַשּׁוֹךְ הַחֲסָדִים אִזּוֹ יוֹמָשֶׁךְ לוֹ הַשִּׁפְעַת הַטּוֹמֹן בְּרַח"ו מִסִּיכֵן
 יִתְמַשֵּׁךְ

יוֹם : אִם-לֹא יָשׁוּב חֲרָבּוֹ יִרְטֹשׁ
 קִישָׁתוֹ דֶּרֶךְ וַיִּבְנֶנָּה : וְלוֹ הַכִּיֵּן כִּלְיֵי-
 מוֹת חֲצִיו לְדִלְקִים יַפְעַר : הִנֵּה
 יִחַבֵּל-אֵוֶן וְהִרְהַ עֲמֹל וַיִּרַד שֶׁקֶר :
 בּוֹר כָּרָה וַיַּחֲפְדֵּהוּ וַיִּפֹּל בַּשַּׁחַת
 יַפְעַר : יָשׁוּב עֲמֵלוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְעַר-
 קִדְקָדוֹ חֲמָסוֹ יִרַד : אֹדְרָה יְהוָה
 בַּצְדָקוֹ וְאִזְמֵרָה שֵׁם-יְהוָה עֲלִיּוֹן :

רמזא

מדרע

ויחי יעקב

ימשך לו זה השפע לו"א אשר פ'ריו י'תן שהוא פא"י רמו
 על שם הקדוש וגו' ל וכיון שיזכה לכל זה אז ודאי ועליו
 לא יכול וכל אשר יעשה יכליח ודו"ק :

למה

רגשו וכו' הדקדוקים מבוחרים לעין כל דהינו
 גויס היינו לאומים וא"כ כפילא למה ועוד דניה
 כונת אובדו יסגו ריק ולא בלי שנה אחרים ויעוד מה הוא
 זה שסיים על יהו"ה ועל משיחו - וכבר חמ"פ ז"ל נתעוררו
 בכל הני דקדוקי - ואפשר לבאר בס"ד והוא בהקדים את
 הידוע מ"ס הרב הגדול מוהר"ר חיד"ה ז"ל כי תיבת רגלי
 היא רומות על האשה יעו"ס זאת בכונת הכתוב רגלי
 עמדה במישור עוד כתב רש"י ז"ל כי תיבת גויס היא מורה
 על יס"ר ותיבת לאומים היא כינוי למלכים על שם ולאום
 מלחום יאמץ - וידוע מהרז"ל מאן ילכו רבנן וידוע כי
 דהע"ה תמיד היו מדברים עליו שבא ח"ו על אשת הים
 וראשי המדברים עליו היו דואג ואחיהנאל ראשי החכמים
 וגם שאר העם - עו"כ הקדמה אחת קטנה שכתבו חכמי
 המק"ו

ח למנצח על ההגות מזמור
לדוד : יהוה אלהינו מה אדיר
שמוך בכד הארץ אשר תגה
הודך על השמים : מפי עוללים
וילקיים יסדת עז למען צורריך
להשבית אויב ומתנקם : כי אראה
שמיד מעשה אצבעתיך ירח
וכוכבים אשר כוננתה : מה
אנוש כי יתזכרנו ובן אדם כי

תפקדנו

ויחי יעקב

המק"ו ז"ל וז"ל דע כי אדם הפיגס את בריתו במקום
שאלו היה בחינת לדיק לריוך לנחול ש"י עלמין כמאמר
התנא עתיד הקב"ה וכו' שלש מאות ועשר עולמות וכו' זה
הוא בעו"ה הוא גלחו ח"ו כסט"א ובק"לי שהם בחינת
עלמין דרי"ק שהם אותיות קר"י בסוד הכתוב ותם לרי"ק
כחכם עב"ל : והנה יש לנו דאיה בדורה שדוד לא חטא
ח"ו הן מלך שהכתוב העיד וזה עמו והן מסיבת שנבחר
לסיוט מלכא מסיחא : ומעתה יתבאר הגי קראי בס"ד
דדע"ס אשר גדלדו מערי"ב בא בהגי קראי לדבר כל זה
הן עם ישראל והן החכמים שהיו באותו הדור דואג
והסיוטפל וכיוצא וסיו מחרפים אותו שבה על אשת איש
ח"ו וברמיו"ה נקט באומרו למה דגשו ג' ויס ד"ת דג"ל

ותיבת

תִּפְקְדֵנוּ : וּתְחַסְדֵהוּ מַעַשׂ מַאֲלֵהִים
 וּבְכֹד וְהִדָּר תַּעֲטֶרדוּ : תִּמְשִׁילֵהוּ
 בַּמַּעֲשֵׂי יָדְךָ כֹּל שְׁתָּה תַּחַת־רַגְלָיו :
 צִנָּה וְאַל־פִּים כָּל־ם וְגַם בַּהֲמוֹת שְׂדֵי :
 צִפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם עֵבֶר אֲרָחוֹת
 יָמִים : יִהְיֶה אֲדֹנֵינוּ מֶלֶךְ־אֲדִיר
 שֹׁמֵר בְּכָל־הָאָרֶץ :

לנער

ויחי יעקב

וְתִיכַת גּוֹיִם כִּינּוּ לְיִשְׂרָאֵל כִּנּוּ וְתִיכַת לְאֻמוֹת כִּינּוּ לַחֲכָמִים
 שְׂכֹלִם יוֹדֵהֶם מִרְגִּישִׁים עָלֵי וְאֹמְרִים שְׂבָאתִי עַל ה' אֵל
 וְלִפִּי דִבְרֵיהֶם וְהַגִּיוֹנִם ה' כ' ח' ו' בַּמָּקוֹם שֶׁאֲנִי רָחוּק לַנְּחֻלָּת
 ס' י' עַל־מִן וְדָלוּ שֶׁח' ו' אֲנַחֵל עַל־מִן דְּר' ק' וְזֶה אֹמְרוּ יִהְיֶה
 ר' ק' אֲבָל אֲנִי אֹמֵר לָהֶם שְׂתִיקָה יֵפֶה לַחֲכָמִים ח' ו' וְכו'
 לִפִּי שְׂבֹאֶת הַחֲסֵדָה לֹא כִי דוֹקָא הֵם מְטִילִים דּוֹפִי כִי גַם
 יִתְיַכּוּ מִלְכֵי וְכו' עַל יְהו"ה דִּיִּקָּא שְׂהוּא עָמִי תַּמִּיד וְהָלוּ
 חֲטָאתִי ח' ו' לֹא זָכִיתִי לוֹהֵ - וְעוֹד וְעַל מַסִּיחוּ ר' ל' שְׂהֲרִיתִי
 שְׂכַחַר כִּי לַהֲיוֹת מַסִּיחַ ג' כ' וְאֵלּוּ הֵיטִי פָגוּם ח' ו' לֹא בַחַר
 כִּי - וְעוֹד יִתְבָּאֵר אֹמְרוּ וְעַל מַסִּיחוּ הוּא כִינּוּ וְרָמַז עַל
 שְׁלֵמָה כִּנּוּ שְׁמַחַח וְהַמְלִיכּוּ הָאֵל יְהו"ה לְכָל לַהֲיוֹת מֶלֶךְ
 עֲלֵיהֶם וּמָמְנוּ ג' כ' יֵשׁ לוֹ רִאיוֹת בְּרוּרִים דְּלֹא חֲטָאתִי ח' ו'
 וְכֹאשֶׁר הֵאָרִיכוּ בּוֹה הַמַּס' ז' ל' דָּמַז בְּסִפְרָתָם סִפְרָ גִזְרָתָם
 וְדו"ק בְּד"ק :

או אֲפֶסֶר לִבְאֵר הַנִּי קִרְאִי בְּדֶרֶךְ דָּרַשׁ וְקוּא בְּהַקְדִּים
 מֵאִי דִאִיתָא בַּמ"ס שְׁבַת ע"ס וְיִתְיַכּוּ בְּתַחֲתֵית הַסֵּךְ
 וְכו' מִלְתֵּד שְׂכַפָּה הַקַּב"ה אֵת הַהֵר כְּגִיטִית עַל יִשְׂרָאֵל וְחַמ"ל
 הֵם מִקְנֵלִים הַתּוֹרָה הַזֶּה וְהֵם לָהּ שֶׁסּ מִיתָתָם וְכו' אֲמַר

ט לִמְנִצָּחַ עַל־מֹוֹת בֶּן־מִזְמוֹר
 דָּוִד : אֹדֶרָה יְהוָה בְּכָר־לִבִּי
 אֲסַפְּרָה כָל־נִפְלְאוֹתֶיךָ : אֲשַׁמְחָה
 וְאֶעֱלֶצָה בְךָ אֹמְרָה שִׂמְךָ עַד־יוֹן :
 בְּשׁוּב־אֹיְבֵי אַחֲזֹר יִכְשְׁדֹו וַיֵּאבְדֹו
 מִפְּנֶיךָ : כִּי־עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי
 יִשְׁבֹּת לְכַסֵּא שִׁפְט צֶדֶק : גִּעְרָת
 גּוֹיִם אֲבִדְתָּ רִשְׁעֵי שָׁמַיִם מַחִיתָ
 דְּעוֹלָם וְעַד : הָאֹיֵב תָּמוּ חֲרָבוֹת
 לִנְצָח וְעַרְיִים נָתַשְׁתָּ אֲבָד זָכָרָם
 הַמָּוָה

ויחי יעקב

דב אבדומי מכאן מודעה הבה לאוריתא וכו' ור"ל דהפ' אס לא יקיימו ישראל התורה יכולים לפטור עצמם בטיענת אנוסים הינו עכל"ה יעו"ס בפ' חמר דע"ק בהרובה וזהו בביטולה של מודעה וכו' ל ידוע דרבו התורונים מחוס רבנן והסיך לענינינו הס אלו ראשונה דהיתו להרב הגדול פוהר"א פינסו ז"ל ב"ס הבהיר תולעת שני בפ' בראשית דפדי כרגא במודעא הנו' ע"פ מ"ס הרב הקדוש מר"ן ז"ל בחו"מ סי' ר"ה וז"ל אס אנסוהו בגזרת מלך דעניס וקטיל מסתמא דגמר ומקמי עכ"ל מר"ן ז"ל ומינה למד הרב בק"ו בכפית החר הנו' דהיא גזרת מלך מלכו המלכים הקב"ה

הַמָּה : וַיִּהְיוּ לְעוֹלָם יֹשֵׁב בִּגְנוֹן
 לְמִשְׁפַּט כִּסְאוֹ : וְהוּא יִשְׁפֹּט־תִּבְרָל
 בַּצֶּדֶק יִדִּין לְאֲמִים בְּמִישְׁרִים : וַיְהִי
 יְהוָה מִשְׁגֵּב לְדָךְ מִשְׁגֵּב לְעֵתוֹת
 בַּצָּרָה : וַיַּבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי
 לֹא־עֲזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְהוָה : זָמְרוּ
 לַיהוָה יֹשֵׁב צִיּוֹן רִהְגִידוּ בַעֲמִים
 עֲדִילוֹתָיו

ויחי יעקב

הַקִּבְלָה אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפְשׁ כָּל חַי דְּהוּי אֲנוֹס נִמְרָד דְּהַרְיָנָה
 וְנִמְרָד עֲלֵיהֶם לִקְבֹּל הַתּוֹרָה דְּהָא וְדָאֵי נִוְחָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל
 מִדְּלוֹס הַטּוֹב לִקְבֹּל הַתּוֹרָה וְלִיכָא עוֹד טַעֲמָא מוֹדַעָא כָּל
 וְבוֹה בִּיחָר ה' אֱלֹהֵינוּ דְּבַר אֱלֵינוּ כְּחוֹרֵב וְכו' יַעֲו"ש כְּד"ק
 עוֹד בְּאִתָּו פֶּסֶק הַבִּיָּא תִירוֹץ אַחֲרָ לְבִיטוֹל הַמוֹדַעָה מִסָּס
 הַרְבֵּי הַחֲסִיד מוֹהַר"י אֶלְגַּחְזִי ז"ל וְז"ל ע"פ ה' ד' בִּפ' הַחֲזוּמִים
 וְז"ל הַחֲזוּמִים הֵם שׁוֹמְרֵי שְׁכָר וְכו' וּפְרִיךְ הָא לֹא יִסֵּב
 לְהוּ אֱלֹה שְׁכָר מִלֵּאכָה וּמַשְׁנֵי בַהֲסִיף הַנֶּאֱחָה דְּשִׁבְק לְכו"ע
 וְאִזְוִל לְגַבִּיהוּ עוֹשִׂים ש"ס ע"כ ל' הַנ"מ י' וּמִינָה כְּתִבְ הַרְבֵּי
 וְז"ל חֲמוֹר מַעֲתָה הוֹאִיל וְהַקִּבְלָה שְׁבָק לְכו"ע וְאִזְוִל לְגַבִּי
 יִשְׂרָאֵל ח"כ אֵין לָךְ טוֹבַת הַנֶּאֱחָה גְּדוּלָה חֲזוּ כִי כָל הַגּוֹיִם
 כְּאֵין נִגְדוּ וְאִזְוִל לְגַבִּי יִשְׂרָאֵל וְאִנֵּב אֲנוֹסִא זו וְהַנֶּאֱחָה
 דְּבַהֲסִיף לֵהֵם בַּהֲסִיף שְׁעִתָּא נִמְרֵי וּמַשְׁעַבְדֵי עַבְל"ה מוֹהַר"י
 אֶלְגַּחְזִי ז"ל י' וְבוֹה בִּיחָר הַרְבֵּי הַנּו"ל דּוֹס ג"כ אֲנוֹמְרוּ יַהֲו"ה
 אֱלֹהֵינוּ דְּבַר אֱלֵינוּ דִּיִּיקָא לְאֹס"ע ח"כ בַּהֲסִיף הַנֶּאֱחָה נִקְרַעָה
 הַמוֹדַעָה וְחִיּוּבִים אֵין בְּדִינָה בְּקוּמָה שֶׁל תּוֹרָה ע"כ ל' יַעֲו"ש
 עוֹד כְּתִבְ הַרְבֵּי הַחֲסִיד הַנּו"ל בְּבִיטוֹלָה דְּהָאֵי מוֹדַעָה הַבִּיָּא
 דְּגַרְזוּ הַרְבֵּי הַגְּדוֹל מוֹהַר"א עֲנַתְכִי ז"ל כִּס' הַבְּרִיָּה יו"א
 כִּס'

עֲדִירוֹתָיו : כִּי־דִרְשׁ דְּמִים אוֹתָם
 זָכַר לֹא־שָׁכַח צַעֲקַת עֲנִיִּים : חֲנֻנִי
 יְהוָה רְאֵה עֲנִי מִשְׁנֵאִי מְרוֹמָי
 מִשְׁעֲרֵי־מוֹת : לְמַעַן אֲסַפְּרָה בְּדִ-
 תְּהַלְתֶּיךָ בְּשַׁעְרֵי בֵּת־צִיּוֹן אֲגִידָה
 בִּישׁוּעֶתְךָ : טִבְעוּ גוֹיִם בִּישְׁחַת עֲשׂוּ
 בְּרִשְׁתָּם זֶו טָמְנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם :
 נִדְרַע יְהוָה מִשִּׁפְט עֲשֵׂה בְּפַעַר־

בפיו

עניים ק'

ויחי יעקב

בפ' הרומה וז"ל יובן ע"פי מ"ש הרב מוהר"ה"כ ז"ל בתש"ו
 סי' קע"ט על חודות אב שאנס את בתו למחול סך וכו'
 וכתב וז"ל וכי תימא מה חונם הוא זה הרי היא מחויבת
 לקיים מצות כבוד אב ואם וליכא חונם ה"ל ליתא דאפילו
 מחביו מקרי חונם דכבוד משל אב ואינו מחויב הכן
 לחסר ממנו בשביל אביו וסו"ה חנוסה עד כאן לשון הרב
 מהר"ה"כ ז"ל . וכתב הרב הנזכר לעיל דזה פשוט דהינו
 דוקא גבי אביו של בשר ודם אבל לגבי אביו שבשמים
 כי ממנו הכל ומידו נתנו לי לכו"ע משל בן דהא של בן
 נמי ידיה הוא וא"כ הדר דינא דאע"ג דחנוסים חגן בקבלת
 התורה לא הוי חונם דהא הם מחויבים לקיים מצות אביהם
 ואין להם טענת מודעה דכיון דדין בניס יס להם חודק
 לה למודעה . והנה כמה ראיות והוכחות עצומות יש דישראל
 יש להם דין בניס וכו' עכ"ל ה"ז יעו"ש הראיות שהביא .
 וידוע דחד מן הראיות המפרשים ז"ל כתבו משם הרב מוהר"ש
 חלנאו ז"ל הוא מדעתנה לנו הארץ דאלו דין עבד חית לנו
 הכי

בִּפְיוֹ נִזְקֵשׁ רָשָׁע הַגִּיּוֹן סֵלָה : יִשׁוּבוּ
רָשָׁעִים לִשְׁאוּלָה כָּל־גּוֹיִם יִשְׁבְּחֵי
אֱלֹהִים : כִּי לֹא לִנְצַח יִשְׁבַּח אֲבִיּוֹן
תְּקוּת עֲנֻיִם תֵּאבֹד לְעַד : קוּמָה
יְהוָה אֶל־יְעֹז אֲנוּשׁ יִשְׁפֹּטוּ גּוֹיִם
עַל פְּנִיָּה : שִׁיתָה : יְהוָה מִזֶּרֶה לָהֶם
יִדְעוּ גּוֹיִם אֲנוּשׁ תִּמָּה סֵלָה :

למי שיש לו שונאים

יִזְרַח לְמַחַיִּים יְהוָה תַּעֲמֹד בְּרַחֲוֹק
תִּעֲלִים לַעֲתוֹת בִּצְרָה : בְּגִיאֹת
רָשָׁע יִדְלַק עֲנִי יִתְפִּישׁוּ : בְּמִזְמוֹת זֶן

חשבו

ויחי יעקב

הכי קו"ל הכותב נכסי לעבדו יל"א בן חורין וכו' הלא ודאי
דזן בן חית לן עכ"ל בקיצור ועיין בהלכות ש"ס בארובה בזה
יעו"ס : הגם מכל הכי חילוי אודאי לה לטענתה דמודעה ובדיוכא
חייבים חנן בקיומה של תורה ואס ח"ו עבר הדס על חנוס
מזה מחוייב לחזור בתשובה ולא לפטור עצמו בטענת מודעה :
ומעתה ע"פ כל הנז"ל תמרתי לבאר הכי קראי דזה הומרו
הספרה אל חוק ר"ל הספרה חוק וחייב התשובה שחייב ההדס
לקיימה ולחזור בתשובה אס חטא והיא נקראת חוק כנז"ל וכי
תימא דמעיקרא היאך חייבה עלי לעשות תשובה אס אחטא
והלא מעיקרא חית לי טענתא דפטורא מקיומה של התורה
ומלותיה דחית בידי טענתא דמודעה כי חנוס הכי בקבלה

ואין

חֲשֹׁבוּ : כִּי־הִלֵּל רָשָׁע עַל־תְּאוֹרַת
נַפְשׁוֹ וּבִצֵּעַ בִּרְךְ נֶאֱמָן יְהוָה : רָשָׁע
כָּנְבָה אָפוּ בַל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים
כָּל־מִזְמוֹתָיו : יַחֲלֹו דְרָכּוֹ בְּכָל־עֵת
מִרֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל־צוּרָיו
יִפֹּיחַ בָּהֶם : אָמַר בָּרְבוּ בַל־אֲמוּט
לְדוֹר וָדוֹר אֲשֶׁר לֹא־בִרַע : אֱלֹהִי
פִּיהוּ מִרְאֵי וּמִדְמוּת וְתַךְ תַּחַת
לְשׁוֹנוֹ עֵמֶד וְאוֹן : יֵשֶׁב בְּמִאֲרָב

חצרים

דרכי ק'

ויחי יעקב

ואין כך מקום פטור גדול מזה ואם כן למה חייב אני לחזור
בתשובה על עונותי לז"א הא ליתא דמכמה טעמי המודעה
בטלה האחת יס"ה אמר ר"ל יס"ה דאיהו הים הים ויהיה
כידוע ואיהו מלך גדול וסמו מורה על גדולתו הוא דאמר וא"כ
כבר פסק מרן הקדוש ז"ל דאם חנסוהו בגזירת מלך גדול
מסחמא גמר ומקני וכו' כגז' לוק'ו למלך מ"ה הקב"ה דהים
הים ויהיה והיה הגזר ודאי דניחא להו לישראל וליכא עוד
טענתא דמודעה . ועוד אמר אלי דייקא והוא כמו לתירוצ
הרב החסיד מוסר"ס אלגאזי ז"ל דהואיל והקב"ה עבד לכו"ע
וכל הגוים כאין נגדו ואזל לגבי ישראל בההיא הנאה וכו' וזה
אמר אלי דייקא ולא לאו"סע וא"כ אין לך טובת הגאון גדולה
עזו והמודעה בטילה . ועוד מטעמא אחריתא בני אמת וכו'
ד"ל דמשיקרא לא הו אונס דכיון דאנן קרא אמתנו בניו וא"כ
בדינא מחוייבים לקיים מצות אבינו שבשמים והמודעה בטילה
וכי

חֲצֵרִים בַּמִּסְתָּרִים יִהְיֶה נֶקִי עֵינָיו
לְחִלּוֹת יִצְפְּנוּ : יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר
כְּאֲרִיָּה בַסֶּכֶה יֶאֱרֹב לַחֲטָף עֲנִי
יִחַטֵּף עֲנִי בְּמִשְׁכּוֹ בְּרִשְׁתּוֹ : וְדָבָה
יִשְׁחַוּנָּפֶל בְּעֵצוֹמָיו חֲלָכָאִים : אָמַר
בְּלִבּוֹ יִשְׁכַּח אֵל הַסֹּתִיר פָּנָיו בְּלִי
רָאָה לְנֶצַח : קוֹמָה יְהוָה אֵל נִשְׂא
יָדָךְ אֶל־תִּשְׁכַּח עֲנִיִּים : עַל־מָה
נֶאֱמַר רָשָׁע אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא
תִדְרֹשׁ : רָאִתָּה כִּי־אַתָּה עֹמֵל
וְכַעַס תִּבְיֹשׁ לָתֵת בְּיָדְךָ עֲדִיךָ
יַעֲזֹב חִלּוֹת יָתוֹם אַתָּה הֵייתָ עוֹזֵר
יִשְׁבֹּר זְרוֹעַ רָשָׁע וְרַע תִּדְרֹשׁ־שֹׁשְׁעוֹ
יִדְבָּח ק' בִּלְכָּאִים ק' עֲנִיִּים ק' בִּלְ

ויחי יעקב

וכי תימלא חזיון הוי"ה הובחא בדורה דאנן נקראים בניו של
האל יתברך ומוס יסיה לנו טענתא לביטול המודעה לזה סיים
כני אחת וכו' שאל ממני והתנה גוים נחלקך ואחזוקך אפסי
חזן וכו' וד' ל' מדכתן לנו הארץ כמו שכתב הרב מוסרס"א ו"ל
דמנתינא הארץ הוי"ה הובחא בדורה דאנן נקראים בניו כנו"ל
וא"כ מכל הני טעמי חייבים אנן בקיומא של תורה ואם ח"ו
אחטא

בִּלְתִּמְצָא : יְהוָה מִדֶּךְ עוֹלָם וְעַד
אֲבָדוּ גוֹיִם מֵאֲרָצוֹ : תִּאֲוֹת עֲנוּיִם
שָׁמַעַתְּ יְהוָה תִּכְיֶן לִבָּם תִּקְשִׁיב
אֲזַנְךָ : לִשְׁפָט יְתוֹם וְדָךְ בִּלְיֹוֹסִיף
עוֹד לַעֲרֹץ אֲנוּשׁ מִן־הָאָרֶץ :
לִאֲבֹר הַחוֹכִים

יֵא לְמִנְצָח לְדוֹר בִּיהוָה : חֲסִיתִי
אִיךָ תֹאמְרוּ לְנַפְשִׁי נוֹדוּ הֲרָכָם
צָפוֹר : כִּי הִנֵּה הַרְשָׁעִים יִדְרֹכֹן
קֶשֶׁת
נוֹדֵי ק'

ויחי יעקב

חֲטָא חַיִּיב לַחֲזוֹר בַּתְּשׁוּבָה וּלְכַן וּדְלִי חֲסִידָה הֵל חֶק וְכו' וְחִין
לִי שׁוֹם טַעֲנָתָא דְּפִיטוּרָה וּד' ק' :
רִבִּים חֲוִיתִים לְנַפְשִׁי חִין יִשׁוּעָתָה לֹא בָּהֳלִים סֵלָה .
וְחֵתָה יְהוָה מִנֵּן בַּעֲדִי וְכו' . הִנֵּה הַדְּקֻדָּקִים רַבּוּ
בְּהִנֵּי קִרְיָי לַעֲיִן כֹּל וְכֹבֵד הַמַּס' וְל' דְּרַכּוּ קִסְת' ס' בְּבִיאוֹרֵס עֵיִן
כַּד"ק . וְאַפְשָׁר לְבִאֲרֵס בְּס' ד' וְהוּא ע"פ מֵה שְׂרָאִיתִי בְּס' זֶרַע
יַעֲקֹב אֲשַׁכְּנוּ וְל' שְׁנֹדֶמֶן לִי לַעֲשֶׂה וְשֵׁם כְּתוּב בְּבִיאוֹרֵי עַל
פְּסוּק חֲסִידָה הֵל חֶק וְכו' וְל' בְּקִפְרָה הִנֵּה חֲטָעַס זֶה לֹא כִתּוּן
מִשֶּׁה רַע"ה אֶת הַלְּוִיִּת לְיִשְׂרָאֵל וְשִׁיבְרָם תַּחַת הַהָר כְּדִי שְׁבַחְטָה
הַעֲבֵל לֹא יִהְיוּ גִידוּגִים כְּדִין אֵשֶׁה חֵיִם עַל יִדְיָהִס וְא"כ שְׁבִירַת
הַלְּוִיִּת הוּיִיָּה עֲבִירָה לַעֲמָה שְׁלֹא יַעֲבֹדוּ יִשְׂרָאֵל וּלְכֹן הַס' יֵת
הַסְּכִים עַל יְדוּ בְּהָרֹ"ל ע"פ אֲשֶׁר שְׁבִירַת דְּאֵמ"ל הַקְּדוּם ב"ה
לְמַרְע"ה יִסֵּר כַּחַד שְׁבִירַת אֶת הַלְּוִיִּת . וְכֹן תִּמְלֹא ג"כ חֲטָא
וְהַע"ה שְׁבַחְטָה בְּכַת שְׁבַע הֵיטָה ג"כ עֲבִירָה לַעֲמָה כְּדִי לְלַמֵּד
תְּשׁוּבָה

קִשְׁתִּי כוֹנְנִי חֲצֵם עַל יֶתֶר לִירוֹת
 בְּמוֹ-אֶפֶל לְיִשְׂרָאֵל לֵב : כִּי הַשְׁתּוֹת
 יִהְיֶה צְדִיק מִהַפֶּעַר : יְהוָה
 בְּהִיבֵל קִדְשׁוֹ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם כְּסֹא
 עֵינָיו יִחוּז עֲפַעְפִּיּוֹ יִבְחֲנוּ בְּנֵי אָדָם :
 יְהוָה צְדִיק יִבְחֵן וְרֹשֶׁע וְאֹהֵב חֲמִס
 שְׂנֵאָה נִפְשׁוֹ : יִמָּטֵר עַד-רִשְׁעִים
 פָּחִים אֵשׁ וּגְפִרִית וְרוּחַ זֹלַעְפוֹת
 מִנֵּת כּוֹסָם : כִּי-צְדִיק יְהוָה צְדָקוֹת
 אֹהֵב יִשְׂרָאֵל יִחוּז פְּנִימוֹ :

סלח

ויחי יעקב

תשובה כידוע ועל זה נתכוון דה"ה באומרו חספיה אל חק
 וכו' עכ"ל ו"ל עי"ש בד"ק בארוכה בכוונת הקרא הכו"ל :
ומעתה ע"פ ד"ק בוס יתבאר כוונת הני קראי דואת
 היתם כונת לדוננו דוד ה"ה באומרו רבים
 הומרים וכו' ר"ל רבים שהם דואג וגם אחיתופל וכיוצא שהם
 רבים בתורה הומרים לגפטי חין ישועתם לו באלהים וכו' ר"ל
 שהיו לו חלק ח"ו בעו"ה הוהיל ובאתי על ב"ס והוא חטא חס
 ולכן ודאי חין ישועתם ח"ו חמס חני אומר ואתה יהוה מנן
 בעדי ולה תחשוב לי שום עון ואדרבא כבודי וכו' וראיה לזה
 ויעניי מהר קדשו וכו' ר"ל מענין משה רבנו ע"ה שסיכר את
 הלוחות בהר וגם הוא כפי הנראה כי עשה ח"ו עון גדול כי
 קי"ל שהסביר כלים בחמתו כאלו עובד ע"ו ואפ' כולד התרמה

על

יב לַמִּנְצָחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמֹר
 לְדָוִד : הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־גָמַר חֲסִיד
 כִּי־פָסוּ אֲמוֹנִים מִבְּנֵי אָדָם : שׁוּא
 יִדְבְּרוּ אִישׁ אֶת־דֹּעֵהוּ שִׁפְתַּי חֲלָקוֹת
 בִּלְבַב וּלֵב יִדְבְּרוּ : יִכְרֹת יְהוָה כָּל־
 שִׁפְתָּי חֲלָקוֹת לִשׁוֹן מִדְּבָרֹת
 גִּדּוֹת : אֲשֶׁר אֶמְרוּ : רִדְשָׁנֹנוּ
 נִגְבִּיר שִׁפְתֵּינוּ אֲתָנוּ מִי אֲדוֹן לָנוּ :
 מִשָּׁד עֲנִיִּים מֵאֲנָקַת אֲבִיוֹנִים עֲתָה
 אֲקוּם יֹאמֶר יְהוָה אֲשִׁירַת בִּישָׁע
 יִפְיֹחַ לוֹ : אֶמְרוּת יְהוָה אֶמְרוּת
 טהרות

ויחי יעקב

על ידו ואמרת נס ישר בחד וכו' חלל ודאי מוכרח דהטעם
 הוא דהויא עבירה לשמה כנז"ל וא"כ גם חני ממנו לי פתח
 והכלה דגם חני עיקר מה שספחתי הוא כדי ללמד תסו' וא"כ
 הויא ג"כ עבירה לשמה ולא יס' כי שום חטא ועון ודו"ק :
ובזה יס' לפרש בדרך הלום כונת הכהוב במומור ב"ס
 למען שמך וכו' וסלחת לכוני כי רב הוא ור"ל דעון
 חלל הוא כמו הרב ורמז על משה דע"ס שנקרא רב וזה כי רב
 הוא ודו"ק :

טְהַרּוֹת כֶּסֶף צְרוּף בַּעֲלִיל דָּאֶרֶץ
מִזֶּקֶק שִׁבְעִתִּים : אֶת־יְהוָה
תִּשְׁמַרְם תִּצְרְנוּ מִן־דֹּדֹר זֶן
לְעוֹלָם : סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּ
כֶּרֶם זֵלוֹת לְבָנֵי אָדָם :

להנצל ממויתת משוכה

יג לַמִּנְצָה מִזְמוֹר דָּוִד : עַד־אֲנִי
יְהוָה תִּשְׁכַּחֲנִי נֶצַח עַד־אֲנִי
תִּסְתִּיר אֶת־פְּנֶיךָ מִמֶּנִּי : עַד־אֲנִי
אִשִּׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי יָגוֹן בִּלְבָבִי
יוֹמָם עַד־אֲנִי יָרוֹם אוֹיְבֵי עָלִי :

הביטה

ויחי יעקב

עוד יתבארו הגי קראי רבים אומרים וכו' ע"פי הקדמה
הגו' הגדולה עבירה לשמה וכו' ולהבין כונת אומרו
ואתה יהו"ה מנן בערי וכו' ובהקדים מ"ש הרב מט"ה ז"ל בח"ד
ד' ז"ב וז"ל טעם שהקב"ה מקבל את השבים בתשובה וגא' הוא
כעובר הקרא שום חסיד עליך מלך שתהא הימיתו עליך ולא
מלי מחיל על כבודו וא"כ מלאה החקירה מקום לנח עליו
כביכו"ל דאין מוחל על כבודו ומקבל שבים ותירצו וז"ל דהיינו
טעמה שהקב"ה מקבל השבים הוא משום הגדולה עבירה לשמה
והקב"ה עושה זה ואף דעובר הקרא שום חסיד עליך מלך וכו'
כדי לזכות החוטא דהוי השבת אבידה היא השבת הגשמה וי' ב' ג'
סט"ה והוי עבירה לשמה ומותר עכ"ל יעו"ס יבארימר
דהקב"ה

הִבִּיטָה עֲנִנִי יְהוָה אֱלֹהֵי הָאִירָה
 עֵינִי פֶן־אֲשִׁיחַן הַמּוֹת : פֶּן־אֶמַּר
 אֵיבִי יִכְדֹּתֵנוּ צָרִי יִגִּילֵנוּ כִּי־אֲמוּט :
 וְאֲנִי בַחֲסֶדְךָ בִטָּחֹתִי יְגַדֵּל דָּבִי
 בִּישׁוּעָתְךָ אֲשִׁירָה לִיהוָה כִּי גָמַל
 עָלַי :

לפסד

יָד לַמִּנְצָח לְדָוִד אָמַר נֶבֶל בְּלִבּוֹ
 אֵין אֱלֹהִים הִשְׁתִּיתוּ הַתַּעֲיִבוּ
 עָלֶיךָ אֵין עֲשֵׂה־טוֹב : יְהוָה
 מִשְׁמָיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם
 לִרְאוֹת הֵישׁ מִשְׁכֵּבִל דָּלֵשׁ אֶת־
 אֱלֹהִים : הַכֹּל סָר יַחְדּוֹ נֶאֱלַחוּ אֵין
 עֲשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם אֶחָד : הֲלֹא יִדְעוּ
 כָּל־פְּעֻלֵּי אֹן אֲכָלִי עָמִי אָכְלוּ לֶחֶם
 יְהוָה

ויחי יעקב

דסקב"ס חיסו נופיה פוסה עבירה לשמה : ומעתה יחבירו סני
 קראי דזה חומרו רביס טהס דואג ומביריו הס חומריס לנספי
 חין ישועתה וכו' דאף דידעו דעשיתי סעבירה לשמה כדי ללמד
 תסו' כנו"ל עכ"ז הס סנרו דהיא עבירה וא"כ חין ישועתה
 וכו' חכל ואתה יסו"ס מנן בעדי וכו' ר"ל מכחך חתה יסו"ס
 דנס

יְהוָה לֹא קִרְאוּ : שֵׁם : פָּתְרוּ פֶּה
כִּי־אֱלֹהִים בְּדֹר צַדִּיק : עֲצַת־עֲנִי
תְּבִישׁוּ כִּי יִהְיֶה מַחֲסֵהוּ : מִי־יִתֵּן
מִצִּיּוֹן יִשְׁמַע יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹב יְהוָה
שָׁבוֹת עַמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל :

להמות שר

טו מִזְמוֹר לְדָוִד יִהְיֶה מִי־יִגּוֹר
בְּאֶהֱלֶךְ מִי־יִשְׁכֵּן בְּהַר קִדְשֶׁךָ :
הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדָבַר אֱמֶת
בְּלִבָּבוֹ : לֹא־דָגַל : עַל־לִשְׁנוֹ לֹא־
עָשָׂה דְרָעָהוּ רָעָה וְחִרְפָּה לֹא־
נִשְׂאָה עַל־קִרְבּוֹ : נִבְזָה : בְּעֵינָיו
נִמְאָה וְאֶת־יְרֵאֵי יְהוָה יִכְבֵּד

נשבע

ויחי יעקב

דגם אחת עושה ח"ו עכירה לשמה בענין התשובה מזה יסוה
לו מתנורמו באומרו ואת"ה נוטריוקון ואח"ר העו"ן אמר"ת
תשוב"ו וא"כ והאי מזה תהיה הנן בעדי כבודי ומרים ראשי
דומך מוכח דמותר לעשות עכירה לשמה וא"כ ודאי דלא יס
כירי עון כלל ודו"ק :

איתא במד' טו טו"ל רבים אומרים לגפשי וכו' רבנן
אמרו ה"ל קרא באומות העולם שהם נקראים
רבים

נִשְׁבַּע לַהֲלֹעַ וְלֹא יִמִּיר : כִּסְפוֹ
 לֹא נָתַן בְּנִישָׁךְ וְשִׁחַר עַל־נַקִּי לֹא
 דָּקָה עֲשֵׂה־אֱלֹהִי לֹא יָמוּט דְּעוֹלָם :

לפרסם הנכב

טז מִכַּתָּם לְדוֹד שְׁמִרְנִי אֵל כִּי־
 חֲסִיתִי בְךָ : אֲמַרְתָּ לַיהוָה אֲדֹנָי
 אֶתָּה טוֹבָתִי בְּדַעְלִיךָ : לְקַדּוֹשִׁים
 אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הַמֶּדֶה וְאֲדִירִי בְּר־
 חֲפְצֵי־בָם : יִרְבוּ עֲצָבוֹתָם אַחֲרֵי
 מָהָרוּ בְּר־אִסִּיךָ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם
 וּבְר־אִשָּׁא אֶת־שִׁמוֹתָם עַל־שִׁפְתֵי :
 יִהְיֶה מִנֶּרֶת־חֲלָקִי וְכוֹסִי אֶתָּה

תוסיך

ויחי יעקב

רבים כמד"ח הוי המון עמים רבים וכו' אומרים לגפשי אפשר
 אומה ששמעם על הר סיני מפי הס"ת לא יהיה לך אלהים
 אחרים וכו' ולכופף ארבעים יום הם עבדו את העגל ואת"ל
 אלה אלהיך וכו' כלום תקנה יש להם חין ישועתה לו וכו' אבל
 ואתה יהו"ה מנן בעדי אלולי דאנהרת לי זכות אבותי שהגנת
 עלינו כבודי שהשרית סבינתך בתוכנו וכו' אותי על המשכן
 שנאמר ועשו לי מקדש וכו' ומרים ראשי תחת שסיינו חנו
 מחויבים לך הרמת ראש נחת לנו תלוי ראש שנאמר כי תשח
 את ראש עקל"ס וכו' תמוה והדקדוקים הם מבוהלים בתוכו
 האחד

תוֹמִיד גִּוְרָלִי : חֲבָלִים נִפְלוּ-רִי
 בְּנֵעִימִים אֶף-נִחֲלֹת שִׁפְרָה עָלִי :
 אֲבָרַךְ אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אֶף-
 לִילֹוֹת יִסְרוּנִי כִלְיוֹתַי : שְׁוִיתִי יְהוָה
 לִנְגִדִי תָמִיד כִּי מִיָּמִינִי בֵּר-אֲמוֹנִי :
 לִבִּי שָׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי אֶף-
 בִּשְׂרִי יִשְׁכֵּן לְבַטָּח : כִּי לֹא-תֵעָזֹב
 נַפְשִׁי לִישָׁאוֹל לֹא-תִתֵּן חֲסִידְךָ
 לְרֵאוֹת שַׁחַת : תוֹדִיעֵנִי אֶרְחַח חַיִּים
 שִׁבַּע שְׂמֵחוֹת אֶת-פָּנֶיךָ נַעֲמֹזֶת
 בְּיָמֶיךָ נִצַּח :

לאומר

ויחי יעקב

האחד מה ענין אבות העולם לעון העגל דבזכותם מהר לו
 ועוד למה מצות המטבן דוקא הועילה ולא פנין אחר • וכן
 דקדוקים אחרים ומסבירם יובנו • וכבר המפ' ז"ל דרכו
 קס"ה ס' בביאורם פיין בס' מע"ת הסד"מ ובס' דג"ר הסד"מ •
 ומקום הניחו לבאר אותו ברמזות והוא ע"פי הקדמה יקרה
 שהביא הרב בס"ט ז"ל בס' ויקרא וז"ל על פסוק הנאמר בענין
 העגל ויפול מן העם כשלשת אלפי איש וכו' וזת"ד דע כי אדם
 הראשון בחטאו בעץ הדעת פגם בשלשה אלפי"ן אל"ף של אור
 והביא תחתיו ע' בסוד הכתוב ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו
 כתנות עור וכו' • וגם באות אל"ף של אדם שנפגמה ונעשה

לאומרו בדרך

י תפלה לדוד שמעה יהוה
צדק הקשיבה רנתי האזינה
תפלתי בלא שפתי מרמה
מלפניך משפטי יצא עיניך תחזינה
מישרים : בחנת לבי פקדת לילה
צרפתני בר תמצא זמתי בר
יעברפי : לפעלות אדם בדבר
שפתיך אני שמרתי ארחות פריץ
תמך אשרי במעגלותיך בר
נמוטו פעמי : אני קראתיך כי
תענני אל הטאזנה לי שמע

אמרתי

ויחי יעקב

דס שספך דמו בהנחתו מיתה לעולם . וגם כהל"ף דכסא
שנדרתו של יעקב חקוקה בכסא והוא בחינת חמת בסוד הכתוב
תחן חמת ליעקב וכו' ונפגמה החל"ף ונשאר מ"ת וכו' :
ודע כי בהפלת אלו השלשה חלפיו נתעוררו הדינים
שהחלפיו הם בחינות חסד דכתיב נוצר חסד לאפים
וכו' וכתו חבותיו ע"ה ותיקנו אלו השלשה ובהוות שהחל"ף
היה שלשה חותיות נמצא בפנס אדם שהם נפגמו תשעה
חופיות חלפיו למדי"ן פאיו"ן והאבות תיקנו כל אחד מהם שלשה
חותיות והלכו להם על פי הסדר הברהם הבינו ע"ה תיקן
בעקידת

אִמְרָתִי : הַפְלֵרָה חֲסִדֶּיךָ מוֹשִׁיעַ
 חוֹסִים מִמֶּלֶךְ קוֹמָמִים בְּיָמֶיךָ :
 שְׁמֵרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עֵיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ
 תִּסְתִּירֵנִי : מִפְּנֵי רָשָׁעִים זֶו שְׁדוֹנִי
 אִבִּי בְּנֶפֶשׁ יִקִּיפוּ עָלַי : חֲדָבְמוֹ
 סִגְרוּ פִּימוֹ דְּבָרוּ בִּגְאוֹת : אֲשֶׁרֵנוּ
 עֲתָה סִבְבוּנִי עֵינֵיהֶם יִשִּׁיתוּ לְנִטּוֹת
 בְּאַרְצִי : דְּמִינוּ כְּאַרְיֵה יִכְסּוּף
 לְטָרֶף וְכִכְפִּיר יֵשֵׁב בְּמִסְתָּרִים :

קומה

סבבונו ק'

ויחי יעקב

בעקידת יצחק הג' אלפי"ן ועל כן נאמר בפסוק שלשה אלפי"ן
 בזה אחר זה שרמו לו האל ותברך בשביל זה באומרו קח
 וכו' על אחד ההרים א'סר א'ומר א'ליך הרי שלשה אלפי"ן
 לרמוז כי בזה אתה מתקן את האלפי"ן • ויצחק אבינו ע"ס
 הוא תיקון הלמד"ן בניטואין ידיה וזה רמוז אברהם באומרו
 לאליעזר בעת שולחו להביא אשה ליצחק חכ מולדתי תל'ך
 ולקחת הרי באותיות שניות כרמוז שלשה למד"ן • ועל ידי
 אשרא דיעקב במכירת יוסף נתקנו שלשה פאי"ן וכרמוז באומרו
 טרופ' טורף' יוסף' הרי שלשה בסוף להורות שהוא השליש
 התיקון גמלה שהאבות תקנו פגם אדם ועל ידי העגל שהמה
 כאחד עברו ברית חורו והפילו השלשה אלפי"ן וז"ס הכתוב
 ויפול מן העם כשלשת אלפי' דייקה ומתרגם כתלתא אלפי"ן
 רמוז על פגם אלפי"ן הנו"ל וחשש משה רע"ה שמה יהיה עוד
 התעוררות הדינים כמו בעת חטא אד"הר לכן בו פתח בחכמה
 ונאמר

קוֹמָה יְהוָה קְדָמָה פָּנָיו הַכְרִיעָהוּ
 פְּלִטָה נִפְשִׁי מִרְשַׁע חֲרָבָה :
 מִמָּתִים יִדָּךְ יְהוָה מִמָּתִים מַחֲלֵד
 חֲדָקִים בְּחַיִּים וְצָפִינֶךָ תִּמְלֹא בִטְנִים
 יִשְׁבְּעוּ בָנִים וְהִנֵּיחוּ יִתְּרֵם
 לַעֲוֹדֵיהֶם : אֲנִי בַצֶּדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ
 אֲשַׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תִּמוֹנֶתְךָ :
 לַהֲגֵל מַמְלָכִים

יח לַמִּנְצָח דַּעְבֵּד יְהוָה לְדָוִד
 אֲשֶׁר דִּבֶּר לִיהוָה אֶת־דְּבָרֵי
 הַשִּׁירָה הַזֹּאת בַּיּוֹם הַצֵּיל־יְהוָה
 אוֹתוֹ מִכַּף כָּר־אֲבִיו וּמִיַּד שָׂאוֹל :
 וַיֹּאמֶר וַצְּפוֹנָךְ ק'

ויחי יעקב

ואמר בתחילת תפלתו זכור לאברהם וכו' שהם הקדימו את
 הרפואה ותיקנו הפגם הגדול הזה ואז הסיבו הקב"ה סלחתי
 כדבריו וייקח בזכות האבות גס דע כי בל התיקון הזה
 בכסף הרסכן גפרט במאה אדגים בכר לאדן וידוע כי בכר
 של קודש שלשה אלפים שקלים היו כנו"ל בארובה במ"ס בכורות
 יעו"ש והוא להודת על תקון שלשה אלפין הו"ל עכ"ל"ה בקור
 יעו"ש כד"ק . היולא מד"ק כי אבות העולם הם היו למגן
 וזכותם היה לנו בגרם המעלות בתיקונם שהתקינו מקודש ועל

ויאמר ארחמך יהוה חזקי יהוה
 סלעי ומצודתי ומפרטי אלי צורי
 אחסה בו מגני וקרן ישעי משגבי
 מהלך אקרא יהוה ומן איבי
 אושע : אפפוני חבלי מות ונחלי
 בליעד יבערתוני : חבלי שאור
 סבבוני קדמוני מוקשי מות : בצר
 לי אקרא יהוה ואד-אדתי אשוע
 ישמע מהיכלו קולי ושועתי לפניו
 תבא באזניו : ותגעש ותדעש
 הארץ ומוסדי הרים ירגזו ויתגעשו
 כי חרה לו : עלה עשן באפו ואש

מפיו

ויחי יעקב

ידם היתה בליחתנו בכלל העודף שנמחל לנו עון העגל ונס
 בענין כסף של המזבח היה לנו ג"כ סיעתה ונפתחו לנו שערי
 סיפופה ישראל נשע וכו' לחו"ה כמעט ח"ו לא היה חקנה
 לסוכותיהם של ישראל ומעתה כזה קום גא' שב"ה ושיב"ה שיש
 בה סמיכה לזיכר דברי המדרש הגז"ל כזה אומרו רבים חלו
 החומות אומרים לנחשי אומה ששמעה וכו' ובסוף הדברים ווס
 אמרו לעגל הלה הלדיד וכו' כלום חקנה חית וכו' ה"ב ודאי
 חן ושועתה וכו' חבל והתה יסו"ה מנן בעדי דלכסדת לו זכות
 חבתי ה"ל כזה שקלקלתי ונעשיתי גרמ"ה כנזקין דהינו
 שנפנמו

מִפִּי תֹאכַל גִּחְלִים בָּעֵרוּ מִמֶּנּוּ : וַיֵּט
שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ וְעֶרְפֶּל תַּחַת וַיִּגְדּוּ :
וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוֹב וַיַּעַף וַיֵּדָא עַל־
כַּנְפֵי־רוּחַ : יִשְׁרַת חֲשָׁךְ : סוֹתְרוּ
סִבִּיבוֹתָיו סִכְתּוֹ חֲשַׁכְת־מַיִם עֲבִי
שְׁחָקִים : מִנִּגָּה נִגְדּוּ עֲבִיו עֲבָרוּ
בָרָד וּגְחָל־אֵשׁ : וַיִּרְעַם בַּשָּׁמַיִם :
יְהוָה וְעַלְיוֹן יִתֵּן קִלּוֹ בָרָד וּגְחָל־
אֵשׁ : וַיִּשְׁלַח חֲצִיו וַיִּפְּצֵם וּבִרְקִים
רָב וַיַּהַמֵּם : וַיִּרְאוּ אֲפִיקֵי מַיִם וַיִּגְלוּ
מוֹסְדוֹת תֵּבֵל מִגְּעַרְתָּךְ יְהוָה
מִנְּשֹׁמֶת רוּחַ אַפְּךָ : יִשְׁלַח מִמָּרוֹם
יִקְחֵנִי יִמְשְׁנֵנִי מִמַּיִם רַבִּים : יִצִּילֵנִי
מֵאִיבֵי עוֹ וּמִשְׁנֵאֵי כִי־אֲמָצוּ מִמֶּנִּי :
יִקְדְּמוּנִי

ויחי יעקב

שנפגמו האלפין דמחן ומקדס וטמין כרמ"ו בחיבת מנן דקחמר
נוטריקין מחלפין ג' נפגמו טרם מכה לין רכוחס פרח ואנסרת
לי מוכות אבותי ובוז היה לי תיקון לעון הנז"ל . וגם כבודי
סהמדיית שכינהך בתוכינו על ידי המשכן שגם בתוכו נרמזו
דברים לסיומנה מעליה בשביל פני סהיתי בו בעגל פנו"ס נכנס
ועל

יְקַדְמוּנִי בַיּוֹם-אֵי־דִי וַיְהִי יְהוָה
 לְמִשְׁעָן רִי : וַיּוֹצִיאֵנִי לְמִרְחֹב
 יַחֲלִצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי : וַיַּמְלֵנִי יְהוָה
 בְּצַדִּיקִי כִּבְרִי יְדֵי יוֹשִׁיב רִי : כִּי-
 שָׁמַרְתִּי דְרָכֵי יְהוָה וְלֹא-דִשְׁעֵתִי
 מֵאֲדָהּ : כִּי כָל-מִשְׁפָּטָיו לִנְגְדִי
 וְחֻקָּתָיו לֹא-אֲסִיר מִנִּי : וְאֵהִי תָמִים
 עִמּוֹ וְאֶשְׁתַּמֵּר מֵעוֹנִי : וַיֵּשֶׁב יְהוָה
 לִי בְצַדִּיקִי כִּבְרִי יְדֵי לִנְגֵד עֵינָיו :
 עַם-חֶסֶד תִּתְחַסֵּד עִם-גִּבּוֹר תָּמִים

תחננו

ויחי יעקב

ועל ידי הכסף של האדנים הן פנו"ס יוכלו כנו' ה"כ בזה ודאי
 ומרים ראשי דכתיב כי תשא את ראש וכו' ואז מכל זה הוב"ח
 חובי"ח הוב"ח"ה מעליה דמחלת לו מחולה גמורה וזה הוא
 לדעתם אכן כל לגבי דידן אכן נעקים בפס מלא דלא חטאנו
 הלא להורות תשובה וכידוע וא"כ מעיד לבנו מזה וזה דמו
 באומרו ואתה יהו"ה מנן בעדי כבודי וכו' וא"כ בזה ודאי לא
 אירא מרבנות עם ו"ד ודו"ק :

או יתבאר כונן קראי הנו"ל רבים הומרים לנפשי וכו'
 ואתה יהו"ה מנן וכו' קולי אל יהו"ה וכו' משר קדשו
 סלה : וטוב בהקדים את הידוע טענת אוס"ע שטוענים עלינו
 טענת אחרי רבים להטות כנו' ב"ד בשאל ההוא מינא לריב"ק
 כתוב בתורתכם אחרי רבים להטות מפני מה אין אתם משווים
 עמנו

תִּתַּמְנֶנּוּ : עִם־נֹכַח תִּתְּבַרֵּר וְעַם־
עֶקֶשׁ תִּתְּפַתֵּר : כִּי־אַתָּה עִם־עֲנִי
תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רַמּוֹת תִּשְׁפִּיל : כִּי־
אַתָּה תֹאמֵר גִּבּוֹר יְהוָה אֱלֹהֵי יִגְיָה
חֲשִׁכִי : כִּי־בֶךְ אֶרֶץ גִּדּוֹד וּבֵאלֹהֵי
אֲדֹלַג־שׁוֹר : הָאֵל תָּמִיד דִּרְכּוֹ
אִמְרַת־יְהוָה צְרוּפָה מִגֵּן הוּא לִכְרִי
הַחֹסִים בּוֹ : כִּי מִי אֱלֹהֵי מִבְּלָעַדִּי
יְהוָה וּמִי צוֹר זִוְלָתִי אֱלֹהֵינוּ : הָאֵל
הַמֵּאֲזִנֵּי חֵיד וַיִּתֵּן תָּמִיד דִּרְכִּי :

משוה

ויחי ועקב

שמנו להיות כמותינו וכו' עי"ס מה שתירץ ריב"ק להסוּף
מינא וסמפ' ז"ל הביאו כמה חידושים לקושייתו והשייך לנו
הוא מאי הביאו משם הרב חננ' ז"ל והוא דהנן נקראים
בשם בן להס"ית וא"כ לפי' ז' הוּדָה לֵס להאי טענתא דמי
סוּף בן לא יזויר בשום חופן שלא יהיה בן ובשלמה עבר
על ידו שימכרנו לאחר יצא מתחת יד הרשעון ויהיה תחת
רשות הסני אך הבן לא יזויר שלא יהיה בן י"כ"ל ועיין צ"ס'
נאו'ת כמזמור כ"ט יעו"ס בזה - והנה הוכחה עלמה דהנן
חית לנו בחינת בן לגבי הס"ית כחבו סמפ' ז"ל מתדי טעמי
ועניי סאחת הוא הנתינת התורה לנו ולא למלאכים ואף
דגם תבעוה ויהי להם ליטלה מדויג דבר מברא ועכ"ו לא
זכו בנטילתה לפי דהנן נקראים בן לגבי סאל יתב' וקי"ל
דבנן ליבא דינא דבר מברא וסקדמה זו סיא סוגר"ת כדברי
סמפ'

מִשֹּׁה רַגְלִי כִּאִילוֹת וְעַל בְּמֹרְאִי
 יַעֲמִידֵנִי : מִדְּמַד יְדִי לַמִּלְחָמָה
 וּנְחַתָּה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרוּעֹתַי :
 וְתַתֵּן־לִי מִגֵּן יִשְׁעֶךָ וַיִּמְיֶנֶךָ תִּסְעֶדֶנִי
 וְעֲנוּרְתֶךָ תִּרְבֵּנִי : תִּרְחִיב צַעְדִּי
 תַּחְתִּי וְלֹא מַעְדּוֹ קִרְסִלִּי : אֲרִדּוּף
 אוֹיְבֵי וְאֲשִׁיגֵם וְלֹא־אֲשׁוּב עַד
 כְּבוֹדָתָם : אֶמְחֶצֶם וְלֹא־יִכְדּוּ קוֹם
 יִפְּלוּ תַּחַת רַגְלִי : וְתִאֲזַרֵּנִי חֵיל
 לַמִּלְחָמָה תִּכְרִיעַ קַמִּי תַּחְתִּי : וְאֹיְבֵי

נתחח

ויחי יעקב

הטפ' ז"ל יעוין בד"ק * ועוד הוכחה אחרת חית דאנן
 כקראים בטס בן הוא מדאשכחן דאף דאנן מרבים לחטוא
 עכ"ז יתב"ש הוא סולח לנו ואי חית לנו דין עבד ה"ל קי"ל
 עבד המורד באדוני חייב מיתה אלא ודאי דחית לנו דין בן
 ואב שמחל על כבודו כבודו מחול וגם הקדמה זו היא סוג"רת
 בדברי המפ' ז"ל * וכו' יתבארו לנו קראי דו"א רבים הומרים
 וכו' ירצה על האומה הישראלית שבאים עליהם האומות תמיד
 לאחר עליהם מוטענת אחרי רבים וכו' וא"כ כיון שעוברים
 עליה ודאי חין ישועתה וכו' אבל ואתה יהו' ה' מגן וכו' ומרים
 דאסי מוטענתיו קולי אל ה' הקרה ויענני מתרי טעמי האחד
 מהר קדשו ר"ל ממאי דאשכחן דבעמידתו על הר סיני שהוא
 הר קדשו נותן לו התורה ולא למלאכים א"כ מוכח דחית לו
 בחינת בן * ועוד סלה נוטריקון ס"ל יחתו ל"נו ס"עון וכיבד
 סולח

נִתְּתָה לִי עֶרְף וּמִשְׁנָאִי אֲצִמִיתָם :
 יִשְׁמְעוּ וְאִין מוֹשִׁיעַ עַל־יְהוָה וְלֹא־
 עָנָם : וְאִשְׁחַקֶם בַּעֲפָר עַל־פְּנֵי־
 רוּחַ בָּטִיט חוֹצוֹת אֲרִיקָם :
 תִּפְלֹטֵנִי מִרְבִּי עִם תִּשְׁמַעֲנִי לְרֹאשׁ
 גּוֹיִם עִם לֹא־יִדְעֵתִי יַעֲבֹדוּנִי : לִשְׁמַע
 אִין יִשְׁמְעוּ לִי בְנֵי נֹכַר יִבְחָשׁוּ לִי :
 בְנֵי נֹכַר יִבְלוּ וַיִּחַרְגּוּ מִמִּסְגְּרֹתֵיהֶם :
 חִי־יְהוָה וּבִרְוַךְ צוּרֵי וַיִּרוֹם אֱלֹהֵי
 יִשְׁעֵי : הָאֵל הַנּוֹתֵן נִקְמֹת לִי וַיִּדְבֹּר
 עֲמִים

ויחי יעקב

סולח אֵלֶּךָ שְׁלָמִי נִחַם לִבִּי וְהֵב שְׂמֵחַל עַל כְּבוֹדוֹ מִחֹל וְהֵב
 הוֹחִיל וּמַעֲנִינִים הֵב מוֹכַח דָּאִית לֹן בְּחִינַת בֶּן בְּטִילָה
 טַעֲנֵתִיּהוּ עַל הָאֲרִי רַבִּים כְּנֹל דְּמִי טַהֵר בֶּן לֹא יִצְוִיר
 שְׁלָח יִתִּים בֶּן וְדוֹ"ק :
ד בקראי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי לְדָקִי בְּלִי הַרְחַבַת וְכו' : וְהַדְקִדּוֹק
 מִבְּאֵר דְּהוֹל' לְבָרָה הַרְחַבַת וְכו' הוּא מִלֵּךְ
 מִהוּ בְּלִי דְקִלְמֵר : וְהִתִּיר לְהַרְבֵּ הַגְּדוֹל מוֹסֵר' הַכֶּסֶן ו'ל
 בִּסְ הַסְּלֹת ה' סַנְרַגֵּשׁ בִּזָּה וּבִיחָר הָאֵל קִרָּא ע"פ ה' דְּהִיתָה
 בְּחֵם הַעֲבִיָּה בַּעֲנִין נִחוּס חֵם נִס וְ שְׁלִיחַ עֲמִי מִכְּחַה
 לְמַלְךְ וּגְבִיר הִוָּה הַנִּבְנִים מִמֶּנּוּ וְהִנִּיחוּ עֲסֵד מִתְקוּמָה וּבִשְׁחָצִיעַ
 לְמַלְךְ בַּעֲשָׂה לוֹ נִס וּמִזֶּה הַעֲסֵד בַּעֲלָמוֹ בַּעֲשָׂה לוֹ הַלְלָה יַעו"ש :
 וְהִתְ הִיתָה כּוֹנֵן הַזִּיכֵּנוּ דַּע"ס בְּחִימָתוֹ בְּקִרְבִּי וְכו' בְּלִי
 בַּעֲמֵי הַרְחַבַת לוֹ וְסִלְלַתִּנִּי עֲפַת ד' ו'ל : וְהִכָּה עֲנִי"ה הִמְרָתִי
 חֲנוּת

עַמִּים תַּחֲתִי : מִפְּלִטִי מֵאִיבֵי אֶף מִן־
 קִנְיִי תִרְוַמְמֵנִי מֵאִישׁ חָמָס תִּצִּילֵנִי :
 עַל־כֵּן אֹדֶךָ בַּגּוֹיִם : יְהוָה וּדְשִׁכָּךְ
 אֲזַמְּרָה : מִגִּדִיל יְשׁוּעוֹת מִרְכּוֹ
 וַעֲשֵׂה חֶסֶד : רַמְשֵׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזֹרְעוֹ
 עַד־עוֹלָם :
 למבמה

יֵשׁ לַמִּנְצָח מִזְמֹר לְדָוִד : הַשְּׁמִימִים
 מִסְפָּרִים כְּבוֹד־אֶרֶץ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו
 מִגִּיד הַרְקִיעַ : יוֹם לְיוֹם יִבְיַע אָמַר
 וּלְיָלֵה לְרִילָה יַחֲוֶה־דָּעַת : אֵין־אָמַר

ואין

ויחי יעקב

חזות קטס רחיתי בד"ק דלפ"ד הול"ל בלר הכלתני וכו' מהו
 זה דקאמר הרחכת לי וכו' : והפסד לבאר ע"פי מ"ד כמס'
 ע"ז פ"ח וז"ל כשמת רבי יוסי בן קסמא הלכו כל גדולי רומי
 עמו לקבורו ובחזרתם מלאו לרבי חנינא בן תרדיון סהים
 יושב ועוסק בתורה בחור רבים וס"ת מונח בחיקו הביאורו
 וכרכורו בס"ת והקיסורו בחבילי ומורות והליתו גהס חס
 האש והביאו ספוגין של גמר והניחו במים וכתנוס על לבו
 כדי שלא תלא גפשו במהרה והניחו ממנה אחד עליו כדי
 שלא יטלס וימות מהרה ואח"כ אמ"ל אחו ממנה רבי חס
 חני נוטל את הספוגין הללו אתם מביאני לחיי עו"ה וכו'
 יעו"ש דכן עשה : נמלא דמן הבר בעלמו נעשה לו הרחבה
 אבל לא כולל לגמרי אלא מת כנו' התם : והפסד דעל זה
 ממש נתנבא דהע"ה בהומרו בקראי ענני וכו' בלר עלמו

וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם: בְּכָר-
הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תִּבְר-
מְלִיָּהֶם לְשִׁמְשׁ שֵׁם-אֱהֵל בָּהֶם:
וְהוּא כִּתְתָן יֵצֵא מִחִפְתּוֹ יִשְׁיֵשׁ
כְּגִבּוֹר לְרוּץ אֶרֶח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם
מוֹצֵאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל-קִצּוֹתָם וְאֵין
נִסְתָּר מִחִמָּתוֹ: תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה
מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה
מִחִכְמַת פִּתִּי: פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׁרִים
מִשְׁמַחֵי-לֵב מִצֹּרֶת יְהוָה בְּרַח

מאירת

ויחי יעקב

הו' סרחבת לי דייקא וטמון ברמ"ו בחיבת הרחב"ת דקאמר
נוטריקון ס"ד ד'בי ח'ניכא ב'ן ה'רדיון דנעשה לו הרחבת
קלת וניצול מעשרו סגדול שהיה בו על ידי אורו סגד
משלמו ודו"ק:

מ"ד תמוה וזה לסוגו בקראי עגני אלהי לדקי אמר דוד
לפני יהו"ה אלהי התה ועליך לדדקני עכ"ל - סביאו
הרב נאו"ת ו"ל ועי"ש מה סביאר כונתו - ואפשר לבאר
בס"ד וסוף ע"פי מ"ש הרב מע"ת גר"ו במומור ב ו"ל טעם
למה התשובה אינה מועילה אלא לישראל דוקא כידוע הנה
הרב חיד"א ו"ל בס' ב"ד בתב ו"ל הנה ידוע מאדו"ל דקבלת
התשובה הוא מדין בגים דאב שמחל ע"כ כבודו מחול - אבל
יש לחקור דהא כתב הריב"ש ו"ל דהיינו דוקא על כבודו אבל
על כבודו אינו מחול אפי' שמחל וידוע לפי דברי זו"ס דיש
עונות

מֵאִירַת עֵינַיִם : יֵרֵאת יְהוָה : טְהוֹרָה
 עֹמֶדֶת לַעַד מִשְׁפָּטֵי יְהוָה אִמְרַת
 צִדְקוֹ יַחֲדוּ : הִנֵּחַ מִדִּים מִזֶּרֶב
 וּמִפֶּן רָב וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנֶפֶת
 צוּפִים : גַּם־עֲבָדָךְ נִדְהַר בָּהֶם
 בִּשְׁמֶרֶם עֵקֶב רָב : שְׁגִיאוֹת מִי־
 יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נִקְנִי : גַּם מִזִּדִּים
 חִשַּׁךְ עֲבָדָךְ אֶל־יִמְשְׁלוּ־בִי אֵלֶּי
 אִיתָם וְנִקִּיתִי מִפֶּשַׁע רָב : יִהְיוּ
 לְרִצּוֹן אֲמַר־פִּי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לִפְנֶיךָ
 יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי : טוֹב לַדֹּן
 כִּלְמִנְצָח מִזִּמּוֹד לַדֹּד : יַעֲנֶךָ יְהוָה
 ב'ים

ויהי יעקב

שמות דמוניהו התעביר קלנא לשכינתא ח"ו שהוא בזיון
 וה"ב כיצד בשמות כאלו תתקבל התשובה דהא אב שמחל על
 בזיונו אין בזיונו מחול ותירץ דהן מדין אב הן מדין מלך
 יכול למחול דשאני קב"ה דכולי עלמא דיליג ואם כן אף
 בשמות ס"ה כהם בזיון מחול הקב"ה מלך דכו"ע דיליג
 שכל"ה חיד' ה' ז"ל בקיבור ישו"ע וכו' כתב הרב מע"ת
 ז"ל והכסדר כי מטעם זה דוקא הושיע השמו' למשה ולא
 לאו"הע לשי משהאל הם דוקא מודים בתלבותו וה"כ מסיבת
 זה מכו מחיל להו דוקא משא"כ או"הע שפובדים הלכות
 הרבה

בַּיּוֹם צָרָה יִשְׁגָּבְךָ שֵׁם יְיָ אֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב : יִשְׁלַח עֲזָרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן
 יִסְעֶדְךָ : יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלֹתֶיךָ
 יִדְשָׁנָה סִלָּה : יִתֵּן לָךְ כָּל־כֶּבֶדְךָ
 וְכָל־עֲצָתְךָ יִמְלֵא : נִרְנְנָה
 בִּישׁוּעָתְךָ וּבִשְׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֵּד
 יִמְלֵא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ : עֲתָה
 יִדְעָתִי כִּי רַחוּמֶיךָ יְיָ יְהוָה מִיִּשְׁיָחוֹ
 יַעֲנֶהוּ מִשְׁמִי קִדְּשׁוּ בְּגִבּוֹרוֹת יִשְׁעֶיךָ
 יִמְיִנּוּ : אֱלֹהִים בָּרֶכֶב וְאַתָּה בַּסּוּסִים

וּאֲנַחְנוּ

וַיְחִי יַעֲקֹב

הַדָּבָר וְלֹא מוֹדוּ דַּבְּרֵי דְּחִלִּים מִלִּי מִחִילָתוֹ מֵהִיכָן וּבִדְחִי
 לֹא מִלִּי מִחִיל לְהוֹ כָּל־ל עֲבַד ד' יַעֲקֹב • נִמְלֵא דְּעִיקָר מֵה
 סְהַקִּבִּים מִלְּדִיק אֶת הָאָדָם וּמִקְבְּלוֹ בְּתַסּוּבָה הוּא מְסִיבָה
 דְּמוֹדָה בְּאַלְסוּתוֹ דּוּקָא • וְכֹס הָרִי הוּא כְּמִבּוֹאָר כּוֹנֵן מִדְּרֵס
 סִנּוּ דְּזוּמָת הִיתָה טַעֲמָת דּוֹד הַע"ה לִפְנֵי הַקָּב"ה בְּהוֹמְרוֹ
 אֱלֹהֵי אֶתְה וּר"ל אֲנִי מִקְבֵּל עָלַי עוֹל אֱלֹהוֹתֶיךָ וְא"כ מְסִיבָת
 זֶה וְדָחִי עָלֶיךָ לְכַדְקֵנִי כְּדִין עַל יְדֵי תַסּוּבָה סְעֻסְיָתִי כִּי
 הַתַּסּוּבָה הִיא תְלוּיָה בְּקִבְלָת הָאֱלֹהִים כְּנֹ"ל וְדו"ק :

רַבִּים הוֹמְרִים מִי יִרְחֲמוּ טוֹב גְּמָה עָלֵינוּ הָיִךְ פִּגִּיךָ
 וְכו' • אֲפִסָּר לְרַמּוֹ בְּקִרְאָה הִזֵּה בְּס"ק מ"ט דְּס"י
 וְל' רַבִּים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַכ"ל • עוֹד יִדּוּעַ דְּחִיבָת טוֹב הִיא
 נִאֲמַרְתָּ עַל דְּהַע"ה דְּהוּא הַמְּסִיחַ לַעֲתָ"ל דְּכַתִּיב בֵּית וְטוֹב
 הוּא וְכו' • עוֹד יִדּוּעַ מ"ט הַמַּס' ו'ל כִּי עַל יְדֵי יִרְחָת

סָמִים

וַאֲנַחֲנוּ בִשְׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר׃
הִמָּה כָּרְעוּ וּנְפֹדוּ וַאֲנַחֲנוּ
קִמְנוּ וַנִּתְעוֹדֵד׃ יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲגֵנוּ בְיוֹם־קִרְאָנוּ׃
לילך לפני השלטון

כא לַמִּנְצָח מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה
בַּעֲוֹן יִשְׁמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעַתָּךְ מֶה־
יִגִּיל מְאֹד׃ תֵּאוֹת לִבּוֹ נִתְּתָה לוֹ
וְאַרְשֶׁת שִׁפְתָיו בַּל־מִנַּעַת סֵלָה׃ כִּי־
יגד ק' תקדמו

ויחי יעקב

שמים יהיה הכנעה לסמ"אל עם לילי"ת זוגתו כיהם עולים
תרי"א גימטריא ירא"ת והרצ נפש יוסף ק"ק הביא בפ' תסא
זה כלל גדול בידינו כשיהיה הכנעה לסמ"אל מיד הוא תקרובת
הגאולה לנו כי זה הוא סוד מאורו"ל כשהוא נופל ה' ס"מ
מיד זה קס ד"ל יהיה התעוררות הדומה לקדושה עכ"ל
ישו"ס בד"ק בארוכה • עוד נקדים מ"ס המס' ז"ל ועין
בס' ברית יעקב פאיתוסי ז"ל וזת"ד דע כי על ידי הסרה
שכינה בעולם או על האדם בזה יוכה האדם להיות לו יראה
עכ"ל ישו"ס בד"ק • ומעתה יתבאר קרא' הכו' דזה אומרו
דבית הם בני ישראל אומרים תמיד מי יראנו טו"ב הא
מסית בן דוד שבתוב ביה וטוב רואי וכו' ואכן ירשינו דים
תקנה לוס והוא על ידי היראה דאז יהיה הכנעה לסמ"אל
וזוגתו ככו"ל וכיון דהם נכנעים או צודאי יהיה התקרבות
הגאולה ונראה זה הטוב ככו"ל כי כמות קס וכו' אבל עיקר
היראה לא נוכח לה כי אם על ידי הסרה שכינה די לזאת
בבקשה

תִּקְדְּמוּנוֹ בְּרִבּוֹת טוֹב תַּשִּׁיר
 לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת פֶּזֶז : חַיִּים שְׂאֵל
 מִמֶּךָ נִתְּתָה לוֹ אֶרֶץ יָמִים עוֹלָם
 וְעַד : גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתְךָ הוֹד
 וְהַדָּר תִּשׁוּרָה עָלָיו : כִּי־תִשְׁיֶרְתֶּהוּ
 בְּרִבּוֹת לְעַד תִּחְדָּהוּ בִּשְׁמִיחָה אֶת־
 פָּנָיֶךָ : בִּי־הַמֶּלֶךְ בִּטְחָ בִּיהוָה
 וּבַחֲסֵד עָלְיוֹן בְּלִי־מוֹט : תִּמְצֵא יָדְךָ
 לְבַל־אֵיבֶךָ יְמִינְךָ תִּמְצֵא שְׁנָאֶיךָ :
 תִּשְׁיַתְמוּ כִּתְנוֹר אִישׁ לַעֲת פָּנֶיךָ

יהוה

ויחי יעקב

בנקמה ממך גם העלינו אור פניך וכו' דהיינו שתשרה
 שכינתך בתוכינו ואז ודאי יסיה לנו בחינת היראה ונזכה
 לראות כביאת טוב דא תשיח לדקנו יה"ר טוהיה כבי"א
 וכבר בס"ק ויקרא יעקב ביארתי עוד בשני אופנים נכונים
 עי"ס בפ' ראש ודו"ק :

ה' א' מ' ר' י' חזינה ו'סוה בינ"ס ה'גיני • בזה הפסוק רגזו
 רבינו האר"י ז"ל וז"ל דע כי ה"ת זה הפסוק
 הוא חס"ס וכתוב בינ"ס לרמז כי חס"ס הוא רמז בספי
 הטיב"ה עכ"ל ז"ל • והנה אפשר בס"ד להרחיב גועס ד"ק
 והוא ע"פי מ"ס הרב חיד"א ז"ל בס' מורה באמצע בסופו
 וז"ל קבלה בידינו והיא סגולה שכל תפלה רמכוין בה האדם
 לסס חס"ס חזינה חזרת ריקס עכ"ל יעו"ש • ולכאורה קשה
 זה הדבר דלמה המכוין בזה השם דוקא אין תפלתו חזרת

ריקס

יְהוָה בָּאֵפוֹ יִבְלַעַם וְתֹאכֵלֶם אִישׁ
 פְּרִימוֹ מֵאֶרֶץ תֹּאבֵד וְזֶרַע מִבְּנֵי
 אָדָם : כִּי־נָטוּ עֲלֶיךָ רַעַה חֲשָׁבוּ
 מִזְמָה בְּלִי־יֹכֵלוֹ : כִּי תִשְׁתַּמּוּ שָׁכֶם
 בְּמִיתְלִיךְ תִּכְוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם : רֹמְמָה
 יְהוָה בַּעֲזָךְ נִשְׁיָרָה וְנִזְמָרָה
 גְּבוּרָתְךָ : לְכֹל זֶעַר

כב לַמִּנְצָח עַד־אֵילַת הַשֶּׁחַר
 מִזְמֹר לְדָוִד : אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי לְמָה
 עֲזַבְתָּנִי רְחוֹק מִיִּשְׁוְעָתִי דְּבָרִי
 שָׁאֲגָתִי : אֲדַחֲוִי אֶקְרָא יוֹמָם וְלַיְלָה
 תַּעֲנֵה וּלְיִלְדָה וְלֹא־דוֹמִיָּה לִי : וְאַתָּה

קְרוֹשׁ

וַיְחִי יַעֲקֹב

ריקס • אַבְל דְּכָרִיו כְּאֵמֶנּוּ מֵאֲדָם ע"פ זֶה הַקְדָּמָה כִּי
 הָיָה הוּא בְּבִינָה וְעוֹד יָדוּעַ מ"ס רְבִינּוּ הָאֲר"י ו"ל בְּמִקּוֹם
 אַחֵר כִּי בְּחִינַת הַבִּינָה הִיא בְּקִרְבָּתָהּ בְּחִינַת עֲלֵמָה דְּחִידוֹ
 וְכִיוֹן שֶׁהִיא מְאִירָה הִיא מְתַמַּתְקִים כֹּל הַדִּינִים וְגַמְחִלִים כֹּל
 הַעֲוֹנוֹת מִהֲאֲרָתָהּ וְתַפְלָה שֶׁהִיא מִנְעֵת לָפָס וְדָחִי הִיא עוֹסֶה
 רוֹשֵׁם • וְלִכֵּן יו"ד הוּא בְּחִינַת מַחִילָה וְסִלּוּחַ לַעֲוֹנוֹת לְפִי
 שְׁאוֹתָיו יוֹם מְאִירָה בְּחִינַת הַבִּינָה שֶׁהִיא חַיִּת בֵּה חֲמִשִּׁים
 סְעִידִים כִּידוּעַ וז"ל דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא דְּאָמַר בְּמַסְכֵּת יוֹמָה
 אֲשֶׁר־יִכְסֵּם יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מִי אֲתָם מְטַהֲרִים וְכו' רָמֵן לְסִפּוּרָה
 הַבִּינָה

קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל : בָּךְ
 בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וּתְפַדֵּנוּ :
 אֱלֹהֵי זַעֲקוֹ וּנְמַלְטוּ בָּךְ בָּטְחוּ וְלֹא
 בּוֹשׁוּ : וְאַנְכִי תוֹלַעַת וְלֹא אֱלֹהִים
 חֲרַפְתָּ אָדָם וּבָזוּי עָם : כָּל־רֹאִי
 יִלְעִיגוּ לִי יִפְטִירוּ בִשְׁפָרָה יִנִּיעוּ
 רֹאשׁ : גֵּר אֶל־יְהוָה יִפְלֹטֵהוּ יִצְלָהוּ
 כִּי חִפֵּץ בּוֹ : כִּי־אַתָּה גִּתִּי מִבֶּטֶן
 מִבְּטִיחִי עַד־שְׂדֵי אֲמִי : עַד־יָךְ

השדכתי

ויחי יעקב

הביג"ה הנקראת בשם מ"י שהיא גומטריא חמשים עכ"ד
 הרב ו"ל . ועיין בס' הנד"מ בני יששכר במאמרו ר"ה ויו"סך
 עו"ט בד"ק . וכזה נאמנו מאוד בקבלה הנז' דתפלה שמכוין
 עם האדם לשם אלה"ה הינה חזרת ריקס לפי דזה השם
 הוא רמזו בספי' הביג"ה כנז"ל וא"כ כיון שמגעת התפלה
 הסם ודאי היא עושה כי בהארתה הן נמחלים עוונות זה
 האדם והן ודאי תפלתו מתקבלת והן מה שכלע"ד לתת טעם
 בזה והוא גבון בס"ד . ומעתה בואת ההקדמה אפשר שואת
 היותה ג"כ כזאת דברי אדונינו דהע"ה בזה שהוא היה רוצה
 להחפיל על הכרתת אוביבו כמו שסיים באומרו תאבד
 דברי כזב וכו' יפלו וכו' והוא רמזו על הויביו שהיו מדברים
 עליו דברי כזב ואומרים שכל על אשת הוי"ו וחשם שמה
 תפלתו לה תעשה רועם לבן תחילת דברי פיהו שתח דבריו
 יאיר נקט ברמז"ה ואמר אמרי האוינס שהוא רמזו לשם
 אלה"ה ולספי' הביג"ה כנז"ל והן כודאי הוא ליה סמיכ"ה

דאורייתא

הִשְׁלַכְתִּי מִרחֹם מִבֶּטֶן אִמִּי אֲדֹנָי
 אֶתָּה : אֶרְתַּחֲק מִמֶּנִּי כִי־צָרָה
 קְרוּבָה כִי־אֵין עֹזֶר : סִבְבוּנִי פְרִים
 רַבִּים אֲבִירִי בִשָּׁן כְּתֻרוֹנִי : פָּצוּ
 עָלַי פִּיהֶם אֱלֹהֵי טֶרֶף וְשֹׁאֵג : כַּמִּים
 נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדּוּ כָּד־עֲצָמוֹתַי
 הָיָה לִבִּי כְדוֹנָג נֶמֶס בְּתוֹךְ מַעֵי :
 יִבֶּשׁ בַּחֲרֹשׁ כַּחֲזִי וְלִשׁוֹנִי מִדְּבַק
 מִקְקוּחִי וְלַעֲפַר־מוֹת תִּשְׁפָּתֵנִי :
 כִּי סִבְבוּנִי כָּל־בָּיִם עֶדְת מְרַעִים
 הַקִּיפוּנִי

וַיַּחֲזִי יַעֲקֹב

דאורייתא מסמ"ך ס"ט הו"א סבא קדישא דודאי תפלת
 עושה רושם ולא תחזור ריקס : ודו"ק כי הו"א נעים :
 כִּי לא אל חפץ דשע אלה לא יגורך רע : אפשר לרשע
 בהאי קרא ע"פי הודוע מ"ש הרב המקובל מוהר"ם
 מאיסטרפולי ז"ל בכונת הכתוב ותבטחי ביופיך ותזכי על
 שמך וז"ל דע דיש קליפה אחת ושמה לר"י והיא בעו"ה
 שולטת על הסוגס בעריות וזה בא הנביא להוכיחם באומרו
 ותבטחי ביופיך ותזכי וכו' היית גרמ"א בזקין להיות שולטת
 עליך זאת הקלוי' והיא גרמזס באותיות סקודס שמך באותיות
 א"ב עולים לר"י וז"ל על שמך דייקא ד"ל אותיות הסמוכים
 לאותיות שמך עכל"ה ז"ל - וכבר הרב חיד"א ז"ל האריך
 בזה בכמה מקומות עיין בס' הקדושים : וידוע עוד דהלוגס
 בעריות הו"א מכוונה בסס רע כנו' בס' הקדוש ד"ח ז"ל

הִקִּיפוּנִי כְּאִרֵּי יָדַי וְרַגְלֵי : אֲסַפֵּר
כָּל־עֲצָמוֹתַי הֵמָּה יִבִּיטוּ יִרְאוּ־בִי :
יִחַלְקוּ בִגְדֵי לֵהָם וְעַרְלָבוּשֵׁי
יִפְּלוּ גֹרֶל : וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי־תִרְחָק
אִידוֹתַי לְעֶזְרָתִי חוֹשָׁה : הַצִּילָהּ
מִתַּרְבַּב נַפְשִׁי מִיַּד־כָּלֵב יַחֲדָרְתִּי :
הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אֲרִיָּה וּמִקֶּרְנֵי רִמָּיִם
עֲנִיתָנִי : אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאָחִי בְּתוֹךְ
קָהֵל אֲהַלֵּלְךָ : יִרְאֵי יְהוָה הִלְלוּהוּ
כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כִּבְדּוּהוּ וְגִּירוּ מִמֶּנּוּ
כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל : כִּי לֹא־בִזָּה וְלֹא
שִׁקָץ עֲנוּת עֲנִי וְלֹא הִסְתִּיר פָּנָיו

ממנו

ויחי יעקב

ועוד ידוע כי בזה הוי גרמ"א בנזקי"ן לעשות פירוד בין
קובס"ו שהם בחינת יהו"ה חלדנ"י עיין בס' תוכ"ח וכס' בת
מלך יעו"ס . ומעתה בזה הרי הוא כמבוא"ר רמיו"א דקרא
הנז' דז"ס אומרו כי לא אל חפץ וכו' לא יגורד רע דייקא
סהוא רמו על הפונם בעריות שקרוי רע ונוטריוקון ל"א
יגור"ך ר"ע הם אותיות לר"י רמו ג"כ שטולטת בו זאת
הקליפה וס"ת הם עולים גימטריא ל"א שהם גימטריא יהו"ה
חלדנ"י וסס רמו דפונם ג"כ בין קובס"ו וכנו"ל ודו"ק :
ו יְהוָה אֵל בְּאִפְךָ תִּזְכִּיחֵנִי וְאֵל בְּחַמְתְּךָ וכו' . אפשר
לרמו

מִמֶּנּוּ וּבִשְׁוֹעוֹ אֱלֹהִי שָׁמַע : מֵאֲתָךְ
תִּהְיֶה לִּי בִקְהָל רַב נִדְרֵי אֲשֶׁלָם
נִגְדַר יִרְיָאִיו : יֹאכְלוּ עֲנוּיִם וַיִּשְׁבְּעוּ
יִהְלְלוּ יִהְיֶה דְרִשְׁיוֹ יְחִי לְבַבְכֶם
לְעַד : יִזְכְּרוּ וַיֵּשְׁבוּ אֱלֹהֵי הַהוּא כָּל־
אֶפְסֵי־אֶרֶץ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵיךָ כָּל־
מִשְׁפָּחוֹת גּוֹיִם : כִּי לִיהוָה הַמְּלוּכָה
וּמִשְׁלַל בְּגוֹיִם : אֲכָלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ
כָּל־דְּשָׁנֵי־אֶרֶץ לִפְנֵיו יִכְרְעוּ כָּל־

יורדי

ויחי יעקב

לרמזו בהקדים ת"ס במזמור הקודם משם הרב הגדול הגש"א
ז"ל כי כל תפלה שאין בה זכות אבות אין התפלה ההיא
עולה לפניו ית' . והטעם כי בזכות שכל ימיהם היו עובדים
את האל יתב' לכן בזכותם או מתקבלת שאלת האדם ששאל
בתפלתו עכ"ד . ובוז אהי שפיר והוא כי דוד הע"ס בא
להפיל תחינתו לפניו יתב' שלא יוכיחנו ויסדרנו באפו ובחמתו
לכן בקט שהאל יתב' ישמע תפלתו בזכות האבות ע"ה וזה
רמזו באומרו אל ב'אסד ת'וכיחני ו'אל נוטריקון אבו"ת וס"ת
ביהטריא ז"ה שהם גימט' יהו"ה אדנ"י כי הם יחוד קב"ה ו'
וכן רמז כי בזכות האבות שכל ימיו חייהם היו מיחדים
קוב"ה לכן בזכותם לא תוכיחני ולא תיסרני ודו"ק :

או יתבאר ההי קרא ברו"ה והוא בהק' את הידוע ח"ח
שחקר הרב דת ודין ז"ל בענין המזרת האדם בחסובה
אחרי שחטא דביכד יוכל לחזור והלא סוגיא ערוכה הובאה
בכמה מקומות בס"ס בענין הקרבנות והקדשים שהיו נרמזים
מתחילה

יִוְרְדֵי עֶפְרַיִם וְנִפְשׁוּ לֹא חֵיָהּ : זֶרַע
 יַעֲבֹדֵנוּ יִסְפֹּר לְאֲדֹנָיו לְדֹר : יִבְאוּ
 וַיִּגִּידוּ צְדָקָתוֹ לְעַם נִוְרָד כִּי עָשָׂה :
 לְשֹׁאֵלֵת חֲלוּם

כג מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רָעִי לֹא
 אֶחָסֵר : בְּנֵאוֹת דִּשָּׁא יִרְבִּיצֵנִי עַד-
 מִי מִנְחֹת וְנִהְיֵנִי : גִּפְשִׁי יִשׁוּבֵב
 יִנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי צְדָק לְמַעַן יִשְׁמוּ : גַּם
 כִּי-אֵלֶךְ בִּגְיָא צִלְמוֹת לֹא-אִירָא
 רָע כִּי-אֶתֶּה עִמָּדִי שְׁבִטְךָ
 וּמִשְׁעֲנֶיךָ

ויחי יעקב

מתחילה להיות נקראים ולבסוף נדחו מסיבת איזה מוס
 שגפל בהם דאף דחורו ונתרפאו מן המוס וחורו כמאז וקדם
 להיות נראים עכ"ז סובר רבו יוחנן בעלי חיים נדחין והו"ל
 נראה ונדחה אינו חוזר ונראה וכו' עיין הסוגיא באורך
 הובאה במס' קידושין ובכמה מקומות יעו"ש : ה"כ היפה
 לפי"ז שערי חקירה נפתחו דכיון דס"ל בעלי חיים נדחין
 ונראה ונדחה וחוזר ונראה לית ליה תקנתא ה"כ ידוע דגם
 האדם קודם הקרי דמקרא מלא דבר הכתוב קדש ישראל לה'
 וכו' וה"כ דינו כדין הקדשים שזה בטוה : והנה קודם החטא
 הוא קרוי בבחינת נראה ואחר החטא הוא נדחה דהוי בבחינת
 חטאו בעל מוס כידוע וה"כ כיכד יחור להיות נראה על
 ידי התשובה והלא נראה ונדחה אינו חוזר וכו' כנז' והרבה
 תירושים באמרו לזאת החקירה וחד עינייהו הוא דעל ידי
 המילה

וּמִשְׁעֲנַתְךָ הִנֵּה יִנְחַמְנִי : תַּעֲרֹךְ
 לִפְנֵי : שְׁלַחַן נֶגֶד נִרְרִי דְשַׁנַּת
 בִּישְׁמֵן רֵאשִׁי כּוֹסִי רוּיָה : אֶךְ טוֹב
 וְחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי בְּלִי יָמִי חַיִּי וְשִׁבְתִּי
 בְּבֵית יְהוָה לְאַרְךָ יָמִים :

להנצל משטף מים

כִּי לְדוֹד מִזְמֹר לִיהוָה הָאֲרִץ
 וּמְלוֹאָה תִּבֵּל וַיּוֹשְׁבֵי בָהּ : כִּי־הוּא
 עַד־יָמִים יִסְדָּה וְעַל־נְהָרוֹת יְבוֹנְנָה :
 מִי־יַעֲלֶה בְּהַר־יְהוָה וּמִי יִקּוּם
 בַּמִּקּוֹם קָדְשׁוֹ : נָקִי כַפַּיִם וְבֵר־לֵב
 אֲשֶׁר לֹא־נִשְׂא לִשְׂוֹא נַפְשׁוֹ וְלֹא

נשבע

נפשי ק'

ויחי יעקב

המילה שסוף בבשר האדם לא מקרי בכלל נדחה חלף אפי'
 שחטה עדין הוא בכלל נראה מיקרי וליתיה בהאי כללא
 דנראה וכדחה עכל"ה הנזכר יעו"ס בד"ק : וכבר השכחן
 להרב הגדול בעל ס' יו"א ז"ל שטיוול ארוכות וקצרות בהקדמה
 הכוז"ל יעויין בספרו בכמה מקומות : וידוע כי דוד הע"ה
 חית בידו ח"ו חטאות של הריגת אוריה וגם עון בת שבע
 וכיוצא ועכסיו הוא חוזר בתשובה באומרו במזמור זה ינעתי
 באנחתי השחה בכל לילה נטתי וכו' ומבקש מהאל יתברך
 מקודם שיחוגגהו ויקבל תשובתו וכדי שלא ילא לטעון בעדו

דאינו

נִשְׁבַּע לְמַרְמָה׃ יֵשָׁא בִּרְכָה מֵאֵת
 יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֲדָה׃ יִשְׁעוּ׃ זֶה
 דּוֹר דּוֹרָשׁוֹ מִבְּקִשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב
 סֵלָה׃ שָׂאוּ שְׁעָרִים׃ רֹאשֵׁיכֶם
 וְהִנֵּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹא מֶלֶךְ׃
 הַכְּבוֹד׃ מִי־זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה
 עֲזֹז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃
 שָׂאוּ שְׁעָרִים׃ רֹאשֵׁיכֶם וְשָׂאוּ פִתְחֵי
 עוֹלָם וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד׃ מִי הוּא
 דּוֹרְשֵׁי ק׃ וַיְחִי יַעֲקֹב

דאִינוּ מתקבל בתשובה ח"ו לפי דעתיה דרבי יוחנן דסוכר
 נראה ונדחה אינו חוזר וכו' כנו"ל לזה אמר בנוע"ס ד"ק
 כי הוא מעיקרא ליתיה בכלל דהאי דינא על ידי המילה
 דאית בנוע"ס וכו' ל דלא מקרי נדחה כלל וזה אומרו חכמי
 יהו"ה לקבל את תשובתי וגם דפאני הדג"י וכו' וכי תימא
 נראה ונדחה אינו חוזר וכו' לו"א כי אמל"ל אני שהוא מהול
 כנו"ל ואם כן על ידי המילה לא מעיקרו אלא בכלל דחוי
 מעיקרא וא"כ דפאני וכו' ודו"ק וברור׃

ונפשי נבהלה מאד והתם יהו"ה עד מתי שופת יהו"ה
 חללה נפשי וכו' - הפסד לרמוז בהאי קרא בס"ד
 ולהבין דמה כונת היבט נבהלה דקאמר ולא בלשון אחר׃
 והוא בהקדים מ"ס הרב סו"ה כע"ס נפש יוסף ק"ק בפ'
 תשא בפסוק כי תשא את ראש בני ישראל וכו' וז"ל בקצרה
 ועוד מעלה יתירה אפסחן במדת הענוה דמי שהוא עניו
 הוא הוי בנר"ס המעלו"ת להכניע את הקליפה מלמעלה כי

זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא
מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֶלָה : לְבַל עֶקֶא
כֹּה דָּדוֹר אֵלֶיךָ יְהוָה נִפְשִׁי אֲשָׁא :
אֱלֹהִי בָךְ בִּטַּחֲתִי אֶל־אֲבוֹשָׁה אֶל־
יַעֲלֶצוּ אוֹיְבֵי לִי : גַּם כָּל־קוֹיֵךְ לֹא
יִבְשׁוּ יִבְשׁוּ הַבּוֹגְדִים רִיקָם : דֶּרֶכְךָ
יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֲרַחֲוֶיךָ לְמַדְנִי :
הִדְרִיכֵנִי בְּאַמְתְּךָ וּלְמַדְנִי כִי־אַתָּה
אֱלֹהִי יִשְׁעֵי אוֹתְךָ קוֹיֹתִי כָל־הַיּוֹם :
זְכַר־רַחֲמֶיךָ יִרְוֶה וַחֲסֲדֶיךָ כִּי
מַעֲוֹלִם

ויחי יעקב

כך היא המידה כשזה נופל זה קם וכשזה קם זה נופל
באר"ל לא נתמלאת צור הלא מחורבנה של ירושלים וכו'
וא"כ מי שהוא עניו הוא מכיר את השכינה למעלה שהיא
נופלת בגלותה בעו"הר ועל ידי מדת הענוה הוא מקים
אותה מגלותה ומימלא מקום דגלי הקדושה והקליפה נופלת
ומתבטלת בסיבתו עכת"ד • וידוע כי תיבת מא"ד היא רומות
על הענוה כי היא מורה על בחינת האדם ופחיתות ערכו
כי היא נוטריקון מר"ה הפ"ר ד"ס גם היא רומית על תלחה
השלי דברכי דאשתכחו בענוה והם אברהם"ס משה"ס דו"ד
נוטריקון של הא"ד • עוד ידוע דבכל מידי קי"ל המצוי
שלם הכל בענוה גריך להתנהג כס עד קנה האחרון • וידוע
דלעת"ל יבא אליהו הנביא ויבשר על הנאולה דכתיב הנה
אני שולח לכם את אליה הנביא וכו' • ומעתה כה הכי
הוא

מֵעוֹלָם הַמָּה : חֲטֵאת נַעֲוִירִי וּפִשְׁעִי
 אֶל תִּזְכֹּר כַּחֲסִדְךָ זְכָר־רִי-אֶתָּה
 לִמְעַן טוֹבֶךָ יְהוָה : טוֹב וַיֵּשֶׁר יְהוָה
 עַל בֶּן יוֹרָה חֲטָאִים בַּדֶּרֶךְ : יִדְרֶךְ
 עֲנֻיִם בַּמִּשְׁפָּט וַיִּדְמֵד עֲנֻיִם
 דַּרְכּוֹ : כָּל-אַרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וְאֱמֶת
 לְנַצְרִי בְרִיתוֹ וְעֵדֻתוֹ : לִמְעַן-שִׁמְךָ
 יְהוָה וּסְלַחַת לַעֲוֹנֵי כִי רַב-הוּא :
 מִי־זֶה הָאִישׁ יֵרָא יְהוָה יוֹרְנוּ בַּדֶּרֶךְ
 יִבְחָר : נִפְשׁוּ בְטוֹב תִּלְיִן וְזִרְעוּ
 יִירֹשׁ אֶרֶץ : סוֹד יְהוָה לִירְאָיו
 וּבְרִיתוֹ לַהֲדוּדִיעִים : עֵינֵי תָמִיד אֶל-

יהוה

יתיר ו

ויחי יעקב

הוא במבואר קרא הכו' דוד הע"ה הוא מדבר על כללות
 ישראל והיינו דקאמר רבש"ע וכפשי נבהל"ה מא"ד נוטריקון
 נתגהג"ה במיד"ת העט"ה לקצ"ה האחרון עד שהיה חושבת
 ענמה בבחינת מא"ד מד"ה אפ"ר ד"ס וכמו אנו הע"ה ג"כ
 דהם רומים ונרמזים בבחינת מא"ד בגו"ל ואם בן דהניצו
 לואת המדרגה של הענוה ואתה יהו"ה עד מת"י נוטריקון
 מ"הי ת'שבי ו'בא שהוא רומז לאליהו התשבי מבשר הגאולה
 ועל ידי הענוה ודאי צריך שתשלח אותו כי כך היה המדה
 כס"ה קם דהיה השכינה זה נוכל דא סמ"אל ואם בן ודאי
 צריך

יהוה כִּי הוּא יוֹצִיא מִרְשֶׁת רְגְלִי :
 פָּנָה אֵלַי וְחַנּוּנִי כִּי יַחֲדֶיךָ וְעָנִי אֲנִי :
 צָרוֹת לִבִּי הִרְחִיבוּ מִמְּצוֹקוֹתַי
 הוֹצִיאֵנִי : רֵאֵה עֲנִי וְעֲמֵדִי וְשִׁמְךָ
 לְכָל־חַטָּאוֹתַי : רֵאֵה אֶיבִי כִּי־רָבוּ
 וּשְׁנֵאת חֶמֶס שְׁנֵאוֹנִי : שִׁמְרָה נַפְשִׁי
 וְהַצִּילֵנִי אֶל־אֲבוֹשׁ כִּי־חֲסִיתִי בְךָ :
 תַּס־וִּישֶׁר יִצְרוֹנִי כִּי קוֹיִתִּיךָ : פִּירָה
 אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו :
 וַיַּחֲדֶיךָ וַיַּחֲדֶיךָ

ויחי יעקב

כִּדָּךְ שׁוֹבָה יְהוָה חֲלָלָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לִמְעַן חֲסֹדְךָ וְכו' .
 ודו"ק כי הוא ברור :

סורו ומני כל פעלי און כי שמע יהו"ה קול בכי .
 אפשר לרמוז בהאי קרא בהקדש מ"ש חבמי המקו'
 ז"ל דיש שם קדוש האומרו ומכוין בו יסודות אלה סוגיות
 ויגאל מהם וזה השם זכר אותו משה רע"ה בעת שהרג את
 המלרי והוא שם אחד מן שם מ"ב והוא יכ"ס ונרמו בדברי
 אותו רשע שאמ"ל להמשה רע"ה כשסאלו למה תכה רעך
 והסיבו מי' שמך' להי'ס' ס"ת זה השם הלהרגני בו היתה
 אומר כאשר הרגת וכו' . ובזה השם עתיד להשתמש בו משיח
 לדקנו ונרמו בפסוק שאמרו יעקב הע"ה ליהודה לא יסור
 שבת וכו' עד כִּי יִבֹּא מִלֵּךְ נִרְמָו זה השם הקדוש עכ"ל
 ועיין בל"ת פ' שמות יעו"ס . עוד ידוע כי הנורדים של
 ישראל הם עשו וישמעאל ושר הגדול דידשו הוא פלוג"י
 וזוגתו לילי"ת ועיין בס' קב הישר בסופו מ"ס בזה יעו"ס
 בד"ק

כּוּ דְדוֹרִי שִׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי אֲנִי
 בַּתְּמִי הִלַּכְתִּי וּבִיהוָה בִּטְחֹתִי לֹא
 אֲמַעַד : בַּחֲנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי צְרוּפָה
 כִּלְיוֹתַי וּלְבָבִי : כִּי־חֲסִדְךָ לִנְגִיד עֵינַי
 וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּאַמְתְּךָ : לֹא־יִשְׁבֹּתִי
 עִם־מְתֵי־שׁוֹא וְעִם־נַעֲלָמִים לֹא
 אָבוֹא : שִׁנְאַתִּי קָהַר מֵרַעִים וְעִם־
 רָשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב : אֶרְחֹץ בִּנְקִיוֹן
 כִּפִּי וְאֶסְכְּבָה אֶת־מִזְבִּיֶּיךָ יְהוָה :
 דְּשִׁמְיעַ צְרַפָּה ק'

ויחי יעקב

כד"ק ותראה בפלאות . ומעתה אפשר דזאת היתה כונת
 דהע"ה באומרו סורו ממני כל פעל"י חון דרמו על אלו
 ארבעה מראות נגעים דנוטריקון פעל"י פ'לוני ע'סו ל'ולית
 י'שמעאל מהם בחינת חון ובחינה כח רוחה להסירם כ'י
 ס'מע י'הוס ד"ת זה הפס הקדוש יכ"ס ורמוזו כי בכוחו יגאל
 משונאיו העליונים והתחתונים ועוד על ידי הבכיה כי קי"ל
 סערי דמעשה לא נעלו וו"ח ג"כ קול בכי וככו"ל ודו"ק :
 ו **יִשְׁנִיּוֹן** לדוד אשר שר וכו' . הנה אמרו דו"ל במסכת
 מ"ק על זה הפסוק וו"ל אמ"ל הקב"ה לדוד וכו'
 אהה אומר שירה על מפלתו של שאול אלמלא אהה שאול
 והוא דוד כמה דוד הייתי מאבד וכו' מיד אמר שניון לדוד
 וכו' ר"ל סוגי אני במה שאמרתי וכו' אשר שר על דברי
 יי"ח זה שאול מה כושי משונה בעורו אף שאול וכו' ולכן
 קראו

לִשְׁמִיעַ בְּקוֹל תוֹדָה וּלְסַפֵּר כִּי
נִפְלְאוֹתֶיךָ : יְהוָה אֱהַבְתִּי מְעוֹן
בֵּיתֶךָ וּמָקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ : אֵל
תֹּאסֵף עַם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעַם־
אֲנָשִׁי דָמִים חַיִּי : אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם
זִמָּה וַיִּמְיֶנָם מִלֵּאָה שָׁחַד : וְאֲנִי
בַתְּמִי אֶרְךָ פִּדְנִי וַחֲנֻנִי : רַגְלִי עָמְדָה
בְּמִישׁוֹר בְּמִקְהֵלִים אֲבָרְךָ יְהוָה :

לחיות רעות

כֹּה לְדוֹד : יְהוָה אֹרִי וַיִּשְׁעֵי מַמְי
אֵירָא יְהוָה מְעוֹז־חַיִּי מַמְי
אֶפְחַד : בִּקְרָא עָדִי מִרְעִים לֹאֲכַל

את

ויחי יעקב

קראו כוש עפ"ה יעו"ש . ויש לדעת דלפי זאת הדרשה
למה נקט בזה הלשון שניון ולא נקט שניאס או שגנה ועיין
מ"ש בדרך רמז הרב חיד"א ו"ל יעו"ש בד"ק בספר חו"א
ודפח"ח . והאשר לבאר בס"ד בדרך רמז והוא דלפי"ו כמלא
בין דהע"ה ח"ו שון וידוע דעל ידי העון האדם מעורר
עליו מלת הדין והגבורות . וידוע עוד דיש כ"ו גבורות
וכאשר כתב הרב הקדוש האר"י זיע"ה בכונת פסוק ויסי
נועם יהו"ה אלהינו עלינו וכו' ותוד"ק דיש בפסוק זה חמשה
פעמים כ"ו למתק ה"ת שורטי הגבורות שהם מספרם פ"ד

והם

אֶת־בִּשְׁרִי צָרִי וְאִי־בִי לִי הִזְמִינָה
 בִּשְׁקִי וּנְפִלּוּ: אִם־תַּחֲנֶנָּה עָלַי מַחֲנֶה
 לֹא־יִירָא לִבִּי אִם־תִּקְוֹם עָלַי
 מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ: אַחַת
 שְׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ
 שְׁבִתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיִּי
 לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר
 בַּהֲיָבָלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֶכֶה בַּיּוֹם
 רָעָה יִסְתִּירֵנִי בְּסֶתֶר אֹהֶלּוֹ בְּצֹר
 יְרוּשָׁלַּיִם

ויחי יעקב

זהם מתחלקים לחמשה חלקים כל אחד הוא גימטריא ג'ו
 עכ"ל יע"ש כד"ק בארוכה ועיין מ"ש בזה הרב בני יששכר
 הגד"מ במאמרי פורים יע"ש דביאר דברים נחמדים • עוד
 ידוע כי שם אלהים הפילו שהוא מורה דין עכ"ל כשהוא
 מתמלא ביודי"ן ועולה ש' הוא מורה על רחמים וכן הוא
 גימטריא ברחמי"ם הם גימט' ש' • והנה האל יחדוך הוא
 נקרא בעל רחמים ומוכתר תמיד בי"ג מדות של רחמים
 כידוע • ומעתה יתבאר דוד הע"ה פחד שמא על ידי זה
 הפון שאמר שירה על מפלחו של שאול הע"ה והקב"ה הקפיד
 עליו בזה כנז"ל אם כן חשש שמא ח"ו תתגבר עליו מדת
 הדין והנבירות • לכן נקט דבריו בסתר חכמה ברמז
 ופיקס מאתו יתב' בזאת התיבה דאמר בא בתחינה שירחם
 עליו ויתכסה עמו במדת הרחמים למען י"ג הדותיו הקדושים
 והמתקן הדינים אם יתעוררו ח"ו עליו ורמוז זה באומרו
 בזה הלשון כי חות ש' היא רומזת על בחינות הרחמים
 כנז"ל

יְרוּמָמִנִי : וְעַתָּה יְרוֹם רֹאשִׁי עַל
 אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי וְאִזְבַּחַהּ בַּאֲהָלוֹ
 זִבְחִי תִרְוַעָה אֲשִׁירָה וְאִזְמִירָה
 לַיהוָה : שָׁמַע יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא
 וַחֲנֹנִי וַעֲנֵנִי : לֵךְ אִמֵּר לְבִי בִקְשׁוּ
 פָנַי אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ : אֶל־
 תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי אֵל תִּטְבֹּאֶף
 עַבְדְּךָ עֲזַרְתִּי הָיִיתָ אֵל־תַּטִּישְׁנִי
 וְאֶל־תַּעֲזֹבֵנִי אֲדֹהִי יִשְׁעִי : כִּי־אֲבִי
 וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה יֶאֱסָפֵנִי : הוֹרֵנִי

יהוה

ויחי יעקב

כנו"ל • וחות י"ג הוא רמז על בחינות ה'ג מדות של
 רחמים אשר הוא מוכתר ומסובב בהם ובזכותם יתמתקו
 בחינות הנבירות שהם ג"ו הנרמזים בתשלום התיבה ולכן
 בדקדוק נקט שגיון ולא נקט כלשון אחר שגנה או שגיהס
 ודו"ק כי נכון הוא :

או יתבאר הא' קרה וקרה הבא אחריו בחדא מחתא
 והוא בהקדים מ"ד במס' ברכות דס"ב על פסוק
 הנאמר בדוד כשהיה שאל הע"ס רודפו ואח"כ נכנס בדערה
 ובא שאל ג"כ להסד את רגליו ולא ידע דוד הע"ס קאי
 בהם והדרכי וסבי ויקם דוד ויכרות את כנף המעיל של
 שאל כנו"ל כס' המקראות • והנה מצינו שזה נחשב לעון
 בידו של דוד כנו"ל התם בגמ' אמר רב כל המולול בבגדים
 לסוף אינו נהנה מהם וכו' וזה שאמר והמלך דוד זקן וכו'
 ויכסוהו

יְהוָה דִּלְכָּךְ וַנִּהְיֶי בְּאַרְחַ מִישׁוֹר
לְמַעַן שׁוֹדְרִי : אֶל־תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ
צָרִי כִּי־קָמוּ בִּי עַד־יִשְׁקַר וַיִּפַּח
חֶמֶס : לֹלֵא־הָאֲמֵנָתִי לְרֹאוֹת
בְּטוֹב־יְהוָה בְּאַרְצֵן חַיִּים : קוֹה אֶל־
יְהוָה תִּזְקֹק וַיֵּאֱמֶן לִבִּי וַקוֹה אֶל־יְהוָה :
לְתַפְלָה

כח לְדוֹד אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא צוֹרִי
אֶל־תַּחֲרֹשׁ מִמֶּנִּי פֶן־תַּחֲשֶׁה מִמֶּנִּי
וַנִּמְשְׁלֵתִי עִם־יֹרְדֵי בֹר : שְׁמַע־קוֹל
תַּחֲנוּנִי בְּשׁוֹעֵי אֵלֶיךָ בְּנִשְׁאֵי יָדִי
אֶל־דְּבִיר קִדְשֶׁךָ : אֶל־תִּמְשַׁכְּנִי
נָקוֹד עַל דּוֹרָא
עִם

ויחי יעקב

ויבסוסו בבגדים ולא וכו' יעו"ס • א"כ נמלא כי דוד עטה
בזה עון ח"ו ולזה פחד שמא על ידי זה העון יקטרנו עליו
הלך הגדול סמ"אל ויהיה לו שליטה עליו ח"ו לכן בא
בתחינה לבקש מהאל יתב' שיסלח לו זה העון ולא ירסר
בידו של ה' הגדול • וזה כונת הני קראוי יסו"ה חלסי כך
חסיתי וכו' וממי חני מבקש שהופיעני לזה חמר בסיוס דבריו
פן יטרוף וכו' שהיא ע"ה גימט' סמ"אל שמח ח"ו יטרוף
נפשי ורמוז בנועם דבריו את העון שעשה שהוא מפחד מסיבהו
ואמרו חוטו ברמיוס כ'אריה ג'פסי פ'ורק הם ר"ת כנ"ן
ד"ל

עַם־רִשְׁעִים וְעַם־פָּעִרִי אֹזֶן דְּבָרִי
 יִשְׁלֹם עַם־רַעֲיָהֶם וְרַעְיָה בִלְבָבָם :
 תִּן־לָהֶם כַּפְּעֵלָם וּכְרַע מֵעַל־לֵיהֶם
 כַּמַּעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תִּן־לָהֶם הַשֵּׁב
 גְּמוּלָם קָהֶם : כִּי לֹא יִבְיֵנוּ אֶל־
 פְּעֹלֹת יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו
 יִהְרָסוּ וְלֹא יִבְנֶם : בָּרוּךְ יְהוָה כִּי־
 שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנִי : יְהוָה עֲזָרִי וּמִגְּנִי
 בִּן בְּטַח לִבִּי וְנִעְזַרְתִּי וַיַּעֲזֵר לִבִּי

וּמִשִּׁירֵי

וַיְחִי יַעֲקֹב

ר"ל שפטה עון בריתת הכנף לשאול וזולתו כנגדו משיח
 יה"ה ולכן אני מסיבת זה העון בא בבקשה ובתחינה שתושיעני
 ותחילני ממנו ומנוכח דיליה ולא תמסור בידו כי הו' ואין
 תליל ח"ו חלה יהו"ה בך חסיתי שתושיעני וכו' ודו"ק :
יגמר נא דע דשעים ותכונן לדיק וכו' : והנה לכאורה
 תיבת ג"ח דקאמר היא יתו"ר גפי"ש : ועוד מה
 כונת אומרו ותכונן לדיק : ובמד' ש"ש אמרו תכונן מלכותך
 לדיק העולמים יעו"ש : וא"כ לפ"ד המד' הזה אפשר לכתר
 כונת הפסוק כס"ד ובהקדים עוד הקדמה קטנה משם חכמי
 הראות ז"ל הביאה הרב עוללות הבליז ז"ל וכאשר ביארתי
 בס"הק ויקרא יעקב כפ' ואתחנן וז"ל דע כי נשמת האדם
 היא חלק הלוה ממעל מספירה עליונה הנקראת בשם ח"ן
 סו"ף וזה רמו הכתוב והחכמה מאין המלא וכו' ר"ל החכמה
 היא הטפירה השניה היא נאללת מן ספירת ח"ן שהיא ראשונה
 וגם נשמת האדם היא מהתם וזה רמו התנ"ה באומרו דע
 מאין

וּמִשִּׁירֵי אֲהוּדָנוּ : יִהְיֶה עֲזָדְמוֹ
 וּמַעֲזוֹ יִשְׁעוֹת מִשִּׁיחוֹ הוֹאֵה :
 הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבִרְךָ אֶת־
 נַחֲלֶתְךָ וְרַעַם וְנִשְׂאֵם עַד־הָעוֹלָם :
 לְרוּחַ רַע

כט מִזְמֹר לְדָוִד הָבֹה לַיהוָה בְּנֵי
 אֱלֹהִים הָבֹה לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז :
 הָבֹה לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְׁתַּחֲוֹו
 לַיהוָה בְּהִדְרַת־קֹדֶשׁ : קוֹל יְהוָה
 עַל־הַמַּיִם אֶל־הַכְּבוֹד הָרַעִים
 יְהוָה

ויהי יעקב

מֵאִין בָּאת וכו' והנה לעומת זה יש בקליפה ספירה העליונה
 של הקלי' היא נקרא בשם א"ן והיא רמזו שלוחי בלק ואמרו
 לזה מאין כלעם וכו' ר"ל מ"ע כלעם בטומאה היא נבזה
 ועליונה שהיא קליפה הראשונה של כולם שהיא קרויה בשם
 א"ן עכל"ה ז"ל יעו"ש בד"ק • וידוע עוד כי לעתיד לבא
 נבי"ה יתבטל שורש הרע מן העולם והוא יהיה יסו"ה למלך
 על כל הארץ וכו' • ובוה הרי הוא במבואר קרא הכו"ל
 דואת היתם כונת דוד הע"ה באומרו ברמיזה יגמר כ"ה היה
 אותיות א"ן רמו על זאת הקליפה שהיא בחינת הרע כולו
 וממנה יניקת הרשעים תתבטל והוא ודאי שתכונן כדק וכו'
 רגה לומר בודאי שתכונן מלכותך כדק העולמים יתקיים
 מקרא שכתוב ביום ההוא יהיה יסו"ה אחר יסו רמזן שיהיה
 כבי"ה כיר"ה :

יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים : קוֹל־יְהוָה
 בִּבְחַיָּה קוֹל יְהוָה בַּהֲדָר : קוֹל יְהוָה
 שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיִּשְׁבֹּר יְהוָה אֶת־
 אֲרָזֵי הַדְּבָנוֹן : וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל
 לַבָּנוֹן וַיִּשְׁרִיזֵם כְּמוֹ בֶן־רֵאמִים : קוֹל־
 יְהוָה חִצֵּב לַהֲבוֹת אֵשׁ : קוֹל יְהוָה
 יְחִיל מִדְּבַר יַחֲדֵי יְהוָה מִדְּבַר קִדְשׁ :
 קוֹל יְהוָה יִחוּל אֵילוֹת וַיִּחַשֵּׁף
 יַעֲרֹת וּבִהְיָכְלוֹ כָּלוּ אֵמֶר כְּבוֹד :
 יְהוָה לִמְבוֹל יֵשֶׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ
 לְעוֹלָם : יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה
 יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בִּשְׁלוֹם :

דיוס

ויחי יעקב

א יתבאר כס"ד והוא בהקדים מארז"ל לא נתמלאת
 צור אלא מחרבנה של ירושלים כי זה כלל בזמן סגור
 שהיה רומ"י בשלום או ירושלים חריבה ובזמן סירושלים
 בשלום או צור שהיה רומי חריבה וכמו שדרשו על פסוק
 תמלכה החרבה וכו' דזה כלל צידנו כל זמן שזאת ביטובה
 וכו' יפו"ש בד"ק י עוד ידוע מ"ס הרב ז"ל בס' פ"ח
 בעניני הארות ש"ע כהורין יפו"ש בד"ק דמה הם רומזים
 ושמעתי משם המס' דלעת"ל בביאת המשיח שהוא דוד יתגלי
 ועל זה רמו בד"ק בתהלים ואני כזית רענן גימט' ש"ע
 בבית

לכל דבר רע

ל מזמור שיר חנכת הבית לדוד :
 ארוממך יהוה כי דליתני ולא
 שמחת איבי קי : יהוה אלהי
 שועתי אליך ותרפאני : יהוה
 העלית מן שאול נפשי חייתני
 מירדי בור : זמרו ליהוה חסידיו
 והודו לזכר קדשו : כי רגע באפו

חיים

מירדי ק'

ויחי יעקב

בבית אלהים וכו' עכ"ל. והנה אותיות רשעים הם אותיות
 רת"י והגססאר הם ש"ע. וכוה יתבאר כוכת קרא הנז' דו"ח
 יעמד בא רע רשעים ר"ל אותיות דהם חורים לרע שבתיבת
 רשעים שהם רת"י כנז"ל ואז ישאר ש"ע ותכונן גדיק רמז
 שתתגלה מלכות משיח לדקנו שהוא דוד הע"ה שהוא בחינת
 זת דענ"ן גימטריא ש"ע כנז"ל ורמזו בתיבת דו"ק שהיא
 אותיות ק"ץ ד"י גימטריא דו"ד ודו"ק :

ח יהוה ה' אלונינו מה ה' דיר ש'מך ב'כל ה' ארץ .
 אפשר לרמזו בהאי קרא ע"פי הודוע מ"ד
 כמדרש ע"ס ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וכו' וז"ל בשם
 ששמו המלאכים שאת"ל הקב"ה למשה אמר לישראל ועשו
 לי מקדש ושכנתי בתוכם מיד אמרו לפנינו דבש"ע למא חתה
 מגיח את העליונים ויורד לדור בתחתונים יהוה ה' אלונינו
 מה ה' דיר וכו' עכ"ל. והרב החסיד מוהר"י הלגאזי ז"ל
 כתב כי עיקר טעמיהו היתה מדין בן המלך וידוע דקי"ל

חַיִּים בְּרָצוֹנוֹ בְּעֶרְבַּי לֵין בְּכִי
וּלְבַקֵּר רָנָה : וְאֲנִי אִמַּרְתִּי בְּשִׁלּוֹי
בְּלִאֲמוֹט לְעוֹלָם : יְהוָה בְּרָצוֹנִי
הֶעֱמַדַת לְהִרְרִי עַוֹ הַסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ
הֵייתִי נִבְהַל : אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא
וְאֶל־אֲדֹנָי אֶתְחַנֵּן : מִהַבְצֵעַ בְּדַמִּי
בִּרְדֹּתַי אֶל־שַׁחַת הַיּוֹדֶה עֲפֹר
הַיִּגִּיד אִמְתֶּךָ : שָׁמַע יְהוָה וַחֲנֹנִי
יְהוָה הִיָּה־עֹז לִי : הִפְכַת מִסְפְּרִי
לְמַחֹל לִי פִתַּחַת שִׁקִּי וַת־אֲזַרֵּנִי

שמוחה

ויחי יעקב

דבן ליכא דינא דבר מלרא ומקרא מלא משיד עלינו דאנן
בנים דכתיב בני בכורי ישראל וכן בנים אתם ליהוה וכו'
ולכן לא נתקבלה טענתם ועוזי האל יתברך השמים ושמי
השמים וירד והשרה שכינתו בתוכנו עכ"ל ז"ל - נמלא
מדברי הרב דעל ידי השראת שכינה בעולם מוכח דאנן
קרויים בנים וכן המפ' ז"ל כתבו בביאור דעל ידי השראת
שכינה הויז הוכחה ברורה דאנן בנים קרויים עיין בד"ק
עוד ידוע מ"ס המפ' ז"ל כי טעם דאנן מתקבלים בתשובה
ולא הזמות העולם הוא מטעם דאנן בקראים בנים ואם
שמחל על כבודו כבודו מחול לא כן או"ה שם בקראים
עבדים והוא יהי' מלך עליהם וקו"ל מלך שמחל וכו' יין
כבודו מחול עכ"ל המפ' - וכוה אפשר לפרש כונת הא"י קרה
בתוהו יסו"ס הדוננו מה חדיר שם דייקא שהיה השכינה
סה"י

שְׁמַחָה : לְמַעַן יִזְמְרָךְ כְּבוֹד וְלֹא
יָדָם יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֶדְךָ :

לעין הרע

לֹא לְמַנְצָה מִזְמוֹר קְדוֹד : בְּכִי-יְהוָה
חֲסִירֵתִי אֶל-אֲבוֹשָׁה לְעוֹלָם
בְּצַדִּיקֶתְךָ פָּדַטְנִי : הִטָּה אֱלֹהֵי
אֲזָנְךָ מֵהֶרֶה הִצִּילָנִי הִיָּה לִי
רְצוֹן-מָעוֹן לְבֵית מְצוּדוֹת
לְהוֹשִׁיעַנִי : כִּי-סָלַעַי וּמְצוּדֹתַי
אַתָּה וּלְמַעַן שְׁמֹךְ תִּנְחַנְנִי וּתְנַחֲלֵנִי :
תּוֹצִיאֵנִי מִרֶשֶׁת זֶן טָמְנוּ לִי כִי אַתָּה
מָעוֹנִי : בִּידְךָ אֶפְקִיד רוּחִי פְדִיתָה

אותי

ו רגושה

ויחי יעקב

סְהִיָּה כְּחִיבָת עַם נִקְרָאת בְּכָל אֶרֶץ דִּיקָה וּר"ל שְׁתִּיהִי
הַשְׂרָאָה שְׂכִינָתְךָ בְּאֶרֶץ דּוֹקָה וְזוֹת הוּיָה הַכֹּחַס מַעֲלִיתָא דְאִית
לָן דִּין בְּנִים כְּנֹ"ל דְּאִי לֹאֻ הַכִּי הַיֹּאֲךְ תְּנִיחַ אֶת הַמַּלְאָכִים
דְּהֵם בֵּר מִלְּדָה אֱלֹהֵי וְדֵאִי דְאִית לָן טַעְמָא לְפִי דְאֵנָן נִקְרָאִים
בְּנִים וּבִכְן לִיכָא דִּינָה דְּבֵר מִלְּדָה כְּנֹ"ל וּמַסִּיבַת זֶה הוּיָה
לִי מַעֲלִייתָא אַחֲרִיתִי דְּהֵם ח"ו אֲחַטָּא וְאַחֲזִיר בְּתַסּוּבָה תְּסוּבַתִּי
מִתְקַבֵּל וְרַמּוֹ בְּנוֹטְרִיקוֹן אֲדִיר שְׁמֹךְ בְּכָל הָאֶרֶץ נוֹטְרִיקוֹן
אֲפִי"ה ר"ל שְׁאוּכַל לְסוּב בְּתַסּוּבָה וְלֹא תִדְחֶה אֶת תְּסוּבַתִּי :
תְּמִשִּׁילָהּ בְּחַטֵּי יָדֶיךָ כָּל שְׁתֵּי תַחַת רַגְלֵי וְכו' :

עין

אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת : שְׁנֵאתִי
הַשְׁמֵרִים הַבְּלִי־שׁוּא וְאֲנִי אֵל־
יְהוָה בִּטְחֹתִי : אֲגִידָה וְאֶשְׁמַחָה
בְּחֶסֶדְךָ אֲשֶׁר רָאִיתִי אֶת־עֵינִי
יִדְעֹת בְּצָרוֹת נַפְשִׁי : וְלֹא הִסְגֵּרְתָּנִי
בְּיַד אוֹיֵב הָעֲמִידָת בַּמֶּרְחֶב רַגְלִי :
חָנְנִי יְהוָה כִּי צָר לִי עֲשִׂישָׁה בְּכַעַס
עֵינִי נַפְשִׁי וּבִטְנִי : כִּי כָלוּ בִי־גִזּוֹן
חַיִּי וּשְׁנוֹתַי בְּאַנְחָה כִּשְׁל בְּעוֹנִי

בחי

ויחי יעקב

עין להרב הנו' שכתב דזה נאמר על יהוסע בן גון שהמשיכו
במעשה ידיו והעמיד החמה בכו' בכחוב שמש בגבעון דוס
וכו' והרב הנו' ל רמז סס כתיבת במעשי ידיך דקאז על זה
הענין יעו"ס בד"ק * ואפשר באו"ח כי נוט' הוי הכי במעס'
יהוסו"ע שחמ"ה עמד"ה בגור"ת מאמר ו' ידיך כ"ל יע"ן
דנקמ"ה יעס"ה לאומו"ת כול"ס כחמ"ד ודו"ק :

מה חנוס כי תזכרנו וכן חנוס כי תפקדנו וכו' : הנה
ראיתי להקדק בכאן דקדוק נכון והוא כי ידוע דהאדם
חיות ליה ארבע שמות חנוס נבר חנוס וסגורע שבכולם
הוא חנוס כאשר כתב בזה הרב מדרש שמואל בפרקי חבות
יעו"ס בד"ק * ועוד נקדים מ"ס חכמי הקמת ו"ל כי זכירה
הוא מורה תמיד על בחינת הרחמים ופקידה היא מורה על
בחינת הדין והחסרון כמו ויפקד מקום דוד שהוא לשון חסרון
עין בד"ק וא"כ לפי"ו בכאן הו"ל להיות בהפך דלגבי סס
חנוס שהוא גרוע הו"ל למנקט פקידה שהוא בחינת הדין
ולגבי

כחי ועצמי עששו : מכר צוררי
 הייתי חרפה ולשכני מאד ופחד
 למידעי ראי בחוץ נדדו ממני :
 נשכחתי כמת מלב הייתי ככלי
 אבד : כי שמעתי דבת רבים
 מגור מסביב בהוסדם יחד עלי
 לקחת נפשי זממו : ואני ערִיף
 בטחתי יהוה אמרתי אלהי אתה :
 בדרך עתתי הצילני מיד אויבי
 ומרדפי : האירה פניך על עבדך

חוישיעני

ויחי יעקב

ולגבי אדם הו"ל למינקט הזכירה שהיא בחינת הרחמים •
 ועוד תיבת כי דקאמר שני פעמים הם לכאורה יתו"ר נפיו"ס
 והו"ל מה אנוש שתזכרנו וכו' • ועוד דלמה נקט בזה הלשון
 תזכרנו וכו' ולא נקט תזכרנו הפקדנו • ואפשר לבאר בס"ד
 והוא בהקדים את הידוע כי תיבת מה היא רומזת לבחינת
 הענוה כמו ונחנו מה וכו' • עוד ידוע כמה גדלה מעלת
 העניו וכמה שבחים כאמרו ביה וכמו שהאריכו בזה הרב
 הקדוש בעל ר"ח ז"ל והרב הגדול מוהר"ר חיד"ה ז"ל בספריו
 הקדושים ועד אחרון קס בקומה פ"ט בה סמיכת הרב מופ"ה
 מוהר"ח פ"ז ז"ל בספר נפש חיים באות ענוה יעו"ס כי בלוי
 דבריו בארוכה והיוכל מד"ק כי כל שבחי נאדם הוא מאן
 דאית ביה ענוה דהוא זוכה להפוך מדת הדין לרחמים והוא
 כלי המוכן לברכה כי הוא מרכבה לשכינה תמיד ככו' מקרא

הוֹשִׁיעַנִי בַחֲסֶדְךָ יְהוָה אֲבוֹשָׁה
 כִּי קִרְאתִיךָ יִבְשׁוּ רַשְׁעִים יָדְמוּ
 לְשֹׂאזֹר : תִּאלְמָנָה שִׁפְרֹתֵי שֶׁקֶר
 הִדְבְּרוּת עַל־צִדִּיק עֲתָק בְּנֶאֱוָה
 וּבֹז : מָה רַב טוֹבְךָ אִשֶּׁר־צִפְנִית
 לִירְאֶיךָ פִּעֲלֹת לַחֹסִים בְּךָ נִגְדַּר בְּנֵי
 אָדָם : תִּסְתִּירֵם בְּסֶתֶר פָּנֶיךָ מִדְּכֵסֵי
 אִישׁ תִּצְפֹּנֵם בְּסֶכֶה מְרִיב לִשְׁנוֹת :
 בָּרוּךְ יְהוָה כִּי הִפְלִיא חֲסֵדוֹ לִי בַעִיר
 מִצֹּר : וְאֲנִי אֲמַרְתִּי בַחֲפֹזִי נִגְרַזְתִּי
 מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אֲכֹן שָׁמַעַתְּ קוֹל
 תַּחֲנוּנִי בְּשׁוֹעֵי אֲרֶיךָ : אֲהַבּוּ אֶת־

יהוה

ויחי יעקב

מפורש אני את דבש וכו' הא לאו הכי דאס כ"מ האדם
 רתנהג בנאום ד"ל אפילו דהוא בעל תורה ומלות הכל ח"ו
 לבטלה וסופו טחכמתו תסתלק ממנו וגם כל מידי דאית
 ביה ובארו"ל כי המתיהר אס חכם הוא חכמתו מסתלקת
 ממנו וכו' ולפ"ד המד' שהביאו הרב חיד"א ו"ל בס' מדבר
 קדוה בלוח שנה דהנאס הוא נחשב כנכרי ממש ואינו
 נקדח בסם ישראל ח"ו יעו"ש בד"ק עוד נקדים מ"ס הרב
 המקו' בעל מקדש מלך ו"ל בביאור זו"הק בפ' וירא בכונת
 מארו"ל לא פחית עלמא מתלתין לדיקים כמו אברהם שגאמר
 ואברהם

יְהוָה כָּל־הַסִּידִי אֲמוֹנִים נֶצַר יְהוָה
וּמִשְׁלֵם עַד־יֵתֶר עֲשָׂה גְאוּהָ : חֲזָקוֹ
וַיֵּאמֶן לְבַבְכֶּם כָּר־הַמִּיחֲלִים
לִיהוָה :

לבקשת רחמים

כִּי דָדוֹד מִשְׁכָּבִי אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי־פִשְׁעִי
בְּסוֹי חַטָּאָה : אֲשֶׁר־אָדָם לֹא יִחְשָׁב
יְהוָה לוֹ עֵוֹן וְאֵין בְּרוּחוֹ רַמְיָה :
כִּי הִחְרַשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמִי בִשְׁאֵגְתִּי
בְּל

ויחי יעקב

ואברהם היו יהיה וכו' יהי"ה בגימט' שלשים עכ"ה וביאר
הרב הגד"ל דלאו דוקא שלשים אלא אפי' אחד שהוא שקול
כשלשים עכ"ל יעו"ש בד"ק . והנה זה פשוט להענין הוא
שקול כשלשים הדיוקים והואיל דכל הגי' שבחי אתמרו עליו
כגו"ל . או לפחות הוא כמנה מכלל השלשים לדיוקים הגו"ל .
ומעתה יתבאר האי קרא בש"ד דזה הומרו מ"ה דיוקא ר"ל
המתנהג בבחינת מה שהיה בבחינת הענוה והינו חושב את
עצמו לכלום או חנוס ר"ל אפי' הוא במדרוגה פחותה שהיה
בבחינת חנוס עכ"ו יס לו מעלה לפניו יתברך שהוא שקול
בבחינת כי שהיה גימטריא שלשים רמז על שלשים לדיוקים
שהעולם מתקיימת כשבילס כגו"ל ועל ידי כן הזכרנו דיוקא
רמז שתתנהג עמו בבחינת הרחמים שהיה בחובת זכירה כגו'
והיה חותמה זכ"ר גימטריא ברכ"ה וחתימה תג"ו הנשקרים
הם רומזים מילואים של שס יהי"ה ביודי"ן בהסיו"ן באלפיו"ן
שהם קס'א קכ"א קמ"ג העולים בצירוף ע"ה גימטריא תג"ו
כאשר

כִּדְהִיּוֹם : כִּי יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבֹּד
עָרִי יֶדְךָ נִהַפֵּךְ לִשְׂדֵי בַחֲרַבְנִי קִיץ
סִלָּה : חָטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא
כִּסִּיתִי אִמְרָתִי אֹדָה עָרִי פִשְׁעֵי
לִיהוּה וְאַתָּה נִשְׂאת עֹן חָטָאתִי
סִלָּה : עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חֹסִיד
אֲדִיךָ לַעֲת מִצּוֹא רֶק לִשְׁטָף מַיִם
רַבִּים אֱלֹיו לֹא יִגִּיעוּ : אַתָּה סֶתֶר
לִי מִצָּר תִּצְרֵנִי רָנִי פִלֵּט תִּסּוּבְכֵנִי
סִלָּה : אֲשַׁכִּילְךָ וְאוֹרֶךְ בִּדְרֶךְ־זֶן

תהי

ויחי יעקב

כאשר כתב הרב ז"ל בכונת הכתוב אשר תנ"ה הודך על
הפנים וכו' יעו"ש : וידוע דשם הנו' הוא מורה לרחמים
וה"כ זה רמז דמתנהג עם העניו החושב עלמו לבחינת מ"ה
בברכה וברחמים : אבל ובן אדם דייקא ר"ל מי שהוא מתנהג
בגאווה וחושב את עלמו בבחינת בן אדם הו' כי ר"ל הפילו
שהוא לדיק במעשיו והוא מבחינת כ"י רמז לתלחין לדיקים
כנו"ל עכ"ל על ידי גאווה ידידי הוא הוי גרמ"א בנוקין
תפקדנו ר"ל מתנהג עמו בבחינת הפקודה שהיא רמז על
בחינת הדין ואותיות תנ"ו רמז דעל ידי גאווה הוי בעו"ה
גרמ"א להפוך מדת הרחמים הגדמות כתיבה הנו' למדת הדין
ולכן ג"כ הקב"ה מהנהג עמו כמידתה ודו"ק וא"ש את"ס
והי"ב : ואפשר לרמז רמז קטן כהאי קרא דר"ת ח"נוש
כ"י תזכרנו עם שלשה אותיות עולים גימטריא תכ"ד והם

גימטריא

תִּלְךָ אִיעֶצָה עֲלֶיךָ עֵינַי : אֶל־תִּהְיוּ
 כְּסוּם כְּפֶרֶד אֵין הֶבֶן בְּמִתְגַּוְרֶסן
 עֲדִיו לְבָלוֹם בֶּל קָרַב אֵלַיִךְ : רַבִּים
 מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטָח בִּיהוָה
 חָסֵד יִסּוּבְּכֵנוּ : שְׁמִחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל :

לאשה שכינה מתוס

לג רִנְנוּ צְדִיקִים בִּיהוָה לְיִשְׂרָאֵל
 נֶאֱמָר תִּהְיֶה : הוֹדּוּ לִיהוָה בְּכִנּוֹר
 בְּנֶבֶל עֲשׂוּר וּמְרוֹלֹ : שִׁירוּ לוֹ שִׁיר
 חֲדָשׁ הִיטִיבוּ נֶגֶן בַּתְרוּעָה : כִּי־יֵשֶׁר
 דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשָׂהוּ בְּאִמּוֹנָה :

אחב

ויחי יעקב

נימטריא מסי"ח ב"ן דו"ד ונקדים עוד מ"ס הרב נפש יוסף
 ק"ק בפ' תסא כי על ידי הענוה הוא יהיה בנ"רס המעלו"ת
 לתקרובת הגאולה יעו"ש בד"ק בארובה והבאתי דבריו בכמה
 מקומות בס"הק ויקרא יעקב ע"הת וא"כ ח"ש דלגבי העניו
 שהוא חושב עצמו לבחי' מ"ה ככו"ל כרמו שם הגואל העתיד
 לבא בכו"א רמו דבזכותו יהיה תקרובתה דגאולה ויבא משיח
 לדקנו בכו"א ודו"ק כי הוא כבון :

ט **אודה** יהו"ה בכל וכו' אספרה כל נפלאותיו אשמחה
 ואעלסה כן וכו' וסדקדוק מבוחר דתיבת

אֱהָב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה
מִלֵּאָה הָאָרֶץ : בְּדִבַּר יְהוָה שָׁמַיִם
נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל־צִבְאָם : כִּנֹּס
כֶּנֶד מִי הַיָּם נָתַן בְּאוֹצְרוֹת
תְּהוֹמֹת : יִירָאוּ מִיהוָה כָּל־הָאָרֶץ
מִמֶּנּוּ יִגְדְּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֶל : כִּי
הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא־צוּה וַיַּעֲמֵד :
יְהוָה הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם הִנִּיחַ
מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים : עֲצַת יְהוָה
לַעֲוֹדָם

ויחי יעקב

כל דקאמר הו"ל לכאורה יתירה - ועוד אומרו ואלעלסה כך
מה ר"ל בתיבת כך ובמדרש סו"ט איתא כך בתורתך שהותיות
התורה הם כ"ב וכן אותיות כ"ד עכל"ה - והנה לפי דברי
המד' הגו"ל אפשר לבאר בס"ד כונת הגי פסוקי - והו"ל
בסקדים מ"ש נאו"ת ולה"ה משם רבני אשכנז על שהו"ל
דאיתא בגמ' דמס' ברכות שהו"ל דנחית קמי רבי זורא אמר
האל הגדול הגבור האמין וכו' אמ"ל סימתנהו לשבחי דמחר
וכו' - אמנם יש חילוק בזה דקו"ל אומרים מקצת שבחו של
אדם בפניו וכולו שלא בפניו אם כן כשהשכינה הו"ל בארץ
למטה יכול לומר שבחו יתב' כעו סירטה וליכא בזה איסורא
משום סימתנהו דכל מה שאומר הו"ל מקצת אכנ כשהשכינה
הו"ל למעלה הו"ל איכא איסורא משום סימתנהו ואפילו הו"ל
אומר מקצת משום דכולו שלא בפניו הלא דוקא מה שתיקנו
אנשי כנ"ה - וזה רמז הכתוב האלהים בשמים ואתה על
הארץ על כן יסו דבריד מעטים עכל"ה נאו"ת יעויין בד"ק
במומר

דְּעוֹלָם תִּעֲמֹד מִחֲשָׁבוֹת לְבֹו דָּדָר
 וְדָר : אֲשֶׁרִי הִגֹּוִי אֲשֶׁר־יְהוָה
 אֱלֹהֵיוֹ הָעַם : בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ :
 מִשָּׁמַיִם הַבֵּיט יְהוָה רֹאֵה אֶת־כָּל־
 בְּנֵי הָאָדָם : מִמֶּכּוֹן־שִׁבְתּוֹ הַשְׁגִּיחַ
 אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ : חִיצֵךְ יַחַד
 לִבָּם חֲמִכִּין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם : אֵין־
 הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרַב־חַיִּל גְּבוּר לֹא־
 יִנָּצֵל בְּרַב־בָּח : שֶׁקֶר הֶסֶס
 דַּתְשׁוּעָה וּבָרַב חֵילוֹ לֹא יִמָּלֵט :

הנה

ויחי יעקב

בחזקת מ"ח מה שביאר על זאת הסקלמה הרב הנו"ל .
 ונקדים עוד את הידוע משנה ערוכה במסכת חבות מנין
 שחפ"י אחד שיושב ועוסק בתורה ששכינה כנגדו שנאמר
 וכו' אבא אליך וכו' יעו"ס . במלא דעל ידי לימוד התורה
 זוכה להשראת שכינה עליו כהאי עלמא . וכוה יתבאר הנו
 קראי דזה אומרו חודה יכו"ס בכל לצי אספרה כל נפלאותיך
 ולא תימא דאיכא איסורא משום סיימתנהו דלכא מסיים
 אשמחה ואעללה ב"ך דייקא וביאר במדרש דהוא רמז לכ"ב
 אותיות התורה וא"כ על ידה הוי השראת שכינה וא"כ הוי
 בפניו ובפניו שרי להרבו ככו"ל וא"כ תיבת כל הוי בהם בדקדוק
 דחפ"י אמרתי הרבה אין בזה משום סיימתנהו ודו"ק וברור :

נודע יהו"ה משפט עשה בפועל כפיו נוקט דשע הנין
 סלה . הנה כהאי קרא אמרתי לדקדק דקדוק

נכון

הנה עין יהוה אל־יראיו למי־חלים
 לחסדו : להציל ממור נפשם
 ולחיותם ברעב : נפשנו חֲכִתָּה
 ליהוה עזרנו ומגִנֵּנו הוא : כִּי־בו
 יִשְׁמַח לִבֵּנו כִּי בִשְׁם קִדְשׁוֹ בִּטְחָנוּ :
 יהי־חֲסִדְךָ יהוה עֲרֵינוּ כִּאֲשֶׁר
 יִחַלְנו לָךְ :

לילך לדרך

דר לְדֹר בְּשָׁנוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי
 אֲבִימֶלֶךְ וַיִּגְרֶשְׁהוּ וַיֵּלֶךְ : אֲבָרְכָה
 אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תִּהְיֶה
 בְּפִי : בִּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ
 עֲנִוִים

ויחי יעקב

כסון לפע"ד והוא דידוע כי תיבת משפט היא רומות לבחינת
 הרחמים ככו' בפירושא באדרא זוטא משפט רחמי איהו יעו"ס
 וא"כ לפ"ז ככאן הו"ל לומר נודע יהו"ס דין עשה וכו' .
 ועוד הומרו בפועל כפיו נוקם רשע מי הוא זה הרשע דעליו
 קאי דבריו . ואפשר לבאר בדרך דמיו"א האי קרא הוא בא
 לדבר על זמן יציאת ישראל ממצרים מה שאירע להם וגם
 לפדעה הרשע דכחותו העת נתוודעה אלהותו יתב' כארז"ל
 דבתחילה היה דעה אחת בפולס שהיו סוברים דיש ח"ו
 שתי רשויות ומאן דפועל הטוב אינו פועל הרע אלא סכים
 המה

עֲנוּיִם וַיִּשְׁמְחוּ : גִּדְּלוּ לַיהוָה אֹתִי
וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו : דְּרַשְׁתִּי אֶת־
יְהוָה וְעֲנֵנִי וּמִכָּל־מְגֻרֹתַי הֲצִילֵנִי :
הִבִּיטוּ אֲדָרְיוֹ וְנִהְרֻ וּפְנִיָּהֶם אֶל־
יַחֲפְרוּ : זֶה עָנִי קְרֹא וַיהוָה שָׁמַע
וּמִכָּל צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעֵנו : חָנָה מִלְּאֵךְ־
יְהוָה סִבִּיב לִירְאָיו וַיַּחֲלֹצֵם : טַעֲמוּ
וּרְאוּ כִי־טוֹב יְהוָה אֲשֶׁר־יִהְיֶה הַגִּבֹּר
יַחֲסֶה־בּוֹ : יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קִדְּשׁוּ

כי

ויחי יעקב

המה ח"ו וכשראו מה פעשה האל יתברך במלכים דמומבם
עלמה שסיתה בזה על מלכים ממנה היה ריוח וסללה לישראל
ובאותו העת ממש ק"ו סודו כולם ואמרו ה' הוא האלהים
והוא המושל בכל והוא הפועל הטוב והרע ועל זה בשבא
יתרו הסוד והמר עתה ידעתי כי גדול יסו"ה וכו' עכ"ל
המש' ז"ל ועיין בספר ויחל משה מה שהאריך בזה יצו"ש
עוד נקדים מ"ש הרב המקו' בעל מאור ושמע ז"ל בכונת
הכתוב ויסר את אסן מדבנותיו וינהגו בכבודות וכו' זו"ל
הנה שם אלהי"ם הגם שהוא דין מכל מקום הוא קדוש ונורא
סדומו שהוא אלהי עולם ובעל היכולת ולו הכח והמתעלה
וידוע דים חמשה גבורות והם רומזים לחמשה פעמים אלהים
העולים גימטריא ת"ל וכשנמתקין אלו הגבורות של זה הדרך
השינוי שמתחסר אחד ממנין ת"ל ונשאיר תכ"ט והוא הוא
המתקן וכשחסר עוד אחד נשאיר תכ"ח כמנין חת"ך חזו
הגבורות כמתקין הם ביותר שגם הגבורות מסכימים לחסדים
להטיב

כִּי־אֵין מַחֲסוֹר לִירֵאָיו : כַּפִּירִים רָשׁוּ
וְרַעְבוּ וְדָרְשׁוּ יְהוָה לֹא־יַחֲסְרוּ כָל־
טוֹב : לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יְרֵאָת
יְהוָה אֲלֻמָּדְכֶם : מִי־הָאִישׁ הַחֲפִץ
חַיִּים אֲהַב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב : נָצַר
לְשׁוֹנָה מִרַע וּשְׁפָתַיִךְ מִדְּבַר מְרִמָּה :
סוֹר מִרַע וַעֲשֵׂה־טוֹב בִּיקֶשׁ
שָׁלוֹם וְרַדְפֵּהוּ : עֵינַי יְהוָה אֶל־
צַדִּיקִים וְאֹזְנֵי אֶל־שׁוֹעֲתָם : פָּנֵי
יְהוָה בַּעֲשֵׂי רַע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ
זָכָר

ויחי יעקב

להטיב עם ישראל כי שם זה הוא של רחמים החותך חיים
לכל חי ויוצא מפסוק פותח את ידך בס"ת כידוע והנה
כשהגיע העת לגאל את ישראל ממלכים הזרד להמתיק
הגבורות על זה הסדר עד שנשאר תכ"ח ובו חתך חיים
של המלכים והומשך החיים והרחמים על ישראל וזה רמז
הכחוס ויסד את אפן מרכבותיו וכו' כי אפ"ן גימט' קל"א
שהוא רומז על סמ"אל הוסר כוחו וינהגו בכבדות דייקא
גימטריא חת"ך בכח המתקפה של הגבורות וברמזו על ר"ה
כתב כי הוה בחינת המספט דהוה רחמי כי כן ג"כ תיבת
מספ"ט בגימטריא עכ"ה ועו"ש בד"ק וידוע עוד מאמר
רו"ל כי כל המכות שכלו על המלכים היו מדה כנגד מדה
עכ"ל ובו אפסר לבאר דמיו"א דהאי קרא דזה ממע בא
לרמז דהע"ה באומרו נודע יהו"ה ר"ל כי נתוודעה אלהותו
יתב

זכרם : צעקו ויהוה שמע ומכר-
צרותם הצילים : קרוב יהוה
לנשברי-לב ואת-דבאי-רוח
יושיע : רבות רעות צדיק ומכלם
יצילנו יהוה : שמר כל-עצמותיו
אחת מהנה לא נשברה : תמותת
רשע רעה ושנאי צדיק יאשמו :
פדה יהוה נפש עבדיו ולא יאשמו
כל-החוסים בו :

חס קמו עליך מרובים

לה לדוד : ריבה יהוה את-יריבי
לחם את-לחמי : התזק מגן וצנה
וקומה

ויחי יעקב

יתב' בין העמים והודו שאין עוד מלכדו בעת אשר מספ"ט
דייקא עשה ר"ל בעת סריחם על ישראל בבחי' זה המספ"ט
המתיק להם הגבורות מכחיגת ת"ל לבחיגת של תכ"ח שהיא
ע"ס גימט' מספ"ט שהוא רמו על בחיגת הרחמים כנזכר
ובאותו המספ"ט עלמו כשביל פועל כפיו של נוקם הוא רמו
על פרעה וגם סת"ל שרו שהוא ג"כ הים לוקה מלמעלה
וגם רמו דכל מה שגא עליהם הים מדה כנגד מדה וז"ל
בדקדוק בפועל כפיו נוקם רשע ובוה הגיון סלה דכולם
היו הוגים בפיהם שאין עוד מלכדו יתב' וכתוודעה אלהותו

וְקוֹמָה בְּעֶזְרֹתִי : וְהִרְק חֲנִית וּסֹגֵר
 לְקִרְאָת רֹדְפֵי אִמּוֹר לְנַפְשִׁי יִשְׁעֶתָךְ
 אֲנִי : יִבְשׁוּ וְיִכְלְמוּ מִבִּקְשֵׁי נַפְשִׁי
 יִסָּגוּ אַחֲזֹר וַיִּחַפְּרוּ חִשְׁבֵי רַעְתִּי :
 יִהְיוּ כַּמִּין לִפְנֵי־רוּחַ וּמִלֶּאךְ יִהְיוּ
 דוּחָה : יְהִי־דֶרֶכְךָ חֵשֶׁךְ וַחֲלֻקְלֻקָּת
 וּמִלֶּאךְ יִהְיוּ רֹדְפִים : כִּי־חֲנָם
 טָמְנוּ־רֵי שַׁחַת רִשְׁתָּם חֲנָם חָפְרוּ
 לְנַפְשִׁי : תִּבְנֶאֱהוּ שׂוֹאֵה לֹא יָדַע
 וּרְשָׁתוֹ

ויחי יעקב

בין הכל - ודו"ק כי הוא פשוט וברור :
יור למח יסו"ס תעמוד ברחוק תעלים לעתות בלדס -
 יש לדעת דסול"ל בקוטר לבס יסו"ס וכו'
 תתעלם לעת זרה ומה זה הלשון דקאמר לעתות - ואפשר
 לבאר בס"ד בונת הדברים בדרך רמז בהקדים מ"ש הרב
 ערבי נחל ז"ל בדרוש חג הפסח וז"ל מבואר בכתבי האר"י
 ז"ל טעם למה הגלה הקב"ה את ישראל חמיד ומדוע לא
 יקבלו את עונשם בארצותם בעת שחוטאים ולא יסיה שמו
 הגדול מחולל ח"ו בין הגוים באומרים עם יסו"ס אלה ומאחר
 ילאו וכו' ותירץ וז"ל דע כי הגלות אינו עונש כלל רק הוא
 דבר הכרחי כי מתחילה ברא הקב"ה את הקדושה והקליפה
 זה לפומת זה ולא יתערבו זה בזה כלל רק בעון הד'ה
 עירב טוב ברע ומחמת זה נתחזק כזה דסט"ה וכו' ונחלס
 כח הקדושה ח"ו ובשביל זה ירדו ישראל לגלויות והוכרחו
 להתמודד בארבע רוחות הפולס להוציא כל ניצולי הקדושה
 בכל

ורשתו אשר טמן תלכדו בשואה
 יפל־בה : ונפשי תגיר ביהודה
 תשיש בישועתו : כל עצמותי
 תאמרנה יהוה מי כמוך מציל עני
 מחזק ממנו ועני ואביון מגדלו :
 יקומון עדי חמס אשר לא־ידעתי
 ישאלוני : ישדמוני רעה תחת
 טובה שכול לנפשי : ואני בחלותם
 לבושי שק עגירתי בצום נפשי
 ותפלתי על־חיקי רתשוב : ברע

כאח

קמץ רחב

ויחי יעקב

בכל מקום שהם זה הוא תכלית הענין של הגלות וכשיוגמר
 ענין זה אזי יבא משיח לדקנו • ודע כי מן אהבת הס"ת
 את ישראל שלא יתארך מסך הזמן של הוצאת הנילוות כי
 תלכד גדולה היא כי אלו מוציאין ואלו משליכין והזמן הוא
 מתארך מאוד לכן מה עושה האל יתברך הוא משרה את
 שכינתו בימינו כי בסיעת השכינה נקל להוצאת גילויות
 רבים כי כל דבר משתוקק לשורשו ובהיות השכינה הללו
 הנילוות הם משתוקקים לה ונדבקים הם בה ובזה לא ימשך
 זמן הגלות כל כך עכ"ל בקוצר יו"ט כד"ק • הוצא מד"ק
 כי בזמן סיהיה האל יתב' משרה שכינתו בחובנו בזה יסיה
 התקרבות הגאולה • עו"ב מ"ט הרב בני יסכר הגד"מ כד'
 קי"ו ו"ל כתב הרב הקדוש מוהר"ש מאיסטרסולי ו"ל דע
 כי יש בדיקבא קדישא תתע"ו נימין הם סוד משגב לעתו"ת

כֹּאֲחִי לִי הִתְהַלַּכְתִּי כְּאֶבֶל־אִם
 קִדְרִי שִׁחֲרַתִּי : וּבִצְרָעִי שִׁמְחוּ
 וּנְאֻסָּפוּ נְאֻסָּפוּ עָלַי גִּבִּים וְלֹא
 יָדַעְתִּי קִרְעוּ וְלֹא־דָמוּ : בַּחֲנָפִי לָעֵגֹל
 מִעֹג חֶרֶק עָלַי שְׁנִימוּ : אֲדָנִי כִמְהָ
 תִּרְאֶה הַשִּׁיבֵרָה גִּפְשֵׁי מִשְׁאִיהֶם
 מִכַּפִּירִים יַחֲדָתִי : אֹדֶךְ בִּקְהֵל רֹב
 בָּעַם עֲצוֹם אֶהְלֶכֶךְ : אֲדֹר־שִׁמְחוּ־לִי
 אִיבֵי שֶׁקֶר שְׁנֵאֵי חֲנָם יִקְרְצוּ־עֵינַי : כִּי
 לֹא שָׁלוֹם יִדְבְּרוּ וְעַל־רִגְעֵי־אָרֶץ
 דְּבָרֵי מַרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן : וַיִּרְחִיבוּ
 עָלַי פִּיהֶם אָמְרוּ הֵאֵחָ : הֵאֵחָ

רֵאתָה

וַיְהִי יַעֲקֹב

בְּכָרָה וְכו' ומהם נמשך הרחמים והחסדים : וזה כונת אשר
 חֲזוֹמִים בתפלה את כֹּחַ דוד עבדך מהרה תלמיח וכו' כי
 הַלְמוּסָה מן דוד ר"ל חֲזוֹמִים של המלואי מתיבת דוד כזה
 ל"ה י"ו ל"ה הם בנימטריה תתע"ו כי כשמתעוררים הרחמים
 מן התתע"ו בימין של הדיקנא קדישא הו"ו בזה גמיחת דוד
 סע"ה עכ"ל"ה בקיטור יעו"ס : וזה אפשר לרמוז כונת כתוב
 הכו' למה יסו"ה תעמוד ברחוק מינן וכי תימח מאי נפקא
 מינס לנו אם עומד ברחוק ח"ו הו"ו בקרוב לזס אמר תעלים
 עתו"ת דייקה בדרה ר"ל כי יש נפקותא גדולה לנו כי

רֹאֵתָה עֵינֵינוּ : רֹאֵתָה יְהוָה אֶל־
 תַּחֲרִישׁ אֲדֹנִי אֶל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי :
 הֶעִירָה וְהִקִּיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהִי
 וְאֲדֹנִי לְרִיבִי : שְׁפָטֵנִי בְּצִדְקָךְ
 יְהוָה אֱלֹהִי וְאֶדְיִשְׁמְחוּ־לִי : אֶל־
 יֹאמְרוּ בְּלִבָּם הֵאֵח נִפְשָׁנוּ אֶל־
 יֹאמְרוּ בְּקַעְנוּהוּ : יִבְשׁוּ וַיִּחְפְּרוּ
 יַחְדָּו שִׁמְחֵי רַעֲתִי יִלְבְּשׁוּ־בִשְׁת
 וּכְלָמָה הַמַּגְדִּילִים עָלַי : יִרְנוּ

וישמחו

ויחי יעקב

בעת שאתה בקרוב לנו אז בזה תהיה לנו להד"ר עו"ר
 ונקל לסולאת ניה'ק בנו"ל כי על ידי השראת שכינתו בקרבנו
 הנילוות נדבקים בו וכו' ואזי ודאי יתגלה המסית כלמיחתו
 הרמוז בתתע"ו נימין כנו"ל משא"כ עכשיו שעומד ברחוק
 מינן אז בודאי בזה יהיה אריכות הגלות כי אלו מוטיאין
 ואלו מסליכין כנו' ואז בודאי תעלים לעתו"ת רמוז על מטיח
 בן דוד הרומז על הא"רס בתתע"ו והם אותיות לעתו"ת
 מתוספת הלת"ד הם לתתע"ו בלרה ר"ל בלרת הגלות דידן
 ודו"ק וא"ש חת"ס :

בגאות

רסע ידלק עני יתפשו וכו' חשכו וכו' . הנה
 בקרא הזה הבו הפרסי"ם המה בספרת"ס ומקום
 הניחו לי לבארו בס"ד בדרך נכונה והוא כי דהע"ה בנועם
 דבריו בא לדבר בגנות הגאון וארבע אבות נוקין הנמשכים
 לאדם בעון הרע הזה והוא בהקדים מ"ס הרב הגדול המקו'
 מוהר"ח זיע"א בס' שערי קדושה חו"ל בקיזור כמה לרד

תהלים לה דו

וַיִּשְׁמְחוּ חַפְצֵי צְדִיק וַיֹּאמְרוּ תָמִיד
יִגְדַּל יְהוָה הַחֲפִץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ :
וְלִישׁוֹנִי תִהְיֶה צִדְקָה כָּל־הַיּוֹם
תִּהְלֶתְךָ :

לכלות הרשעים

דו לִמְנַצֵּחַ לַעֲבַד־יְהוָה לְדוֹר : נֶאֱמַר
פָּשַׁע לְרַשָּׁע בִּקְרֵב לִבִּי אֵין־פָּחַד
אֱלֹהִים לִנְגֹד עֵינָיו : כִּי־הַחֲלִיק
אֲדֹנָיו בְּעֵינָיו לִמְצֹא עֲוֹנוֹ לִשְׁנֹא :
דְּבַר־פִּיו אֱוֹן וּמַדְמָה תִּדְרֹל לְהַשְׁכִּיל
לְהִיטִיב : אֱוֹן יִחְשַׁב עַל־מִישְׁכְּבוֹ
יִתְיַצֵּב

ויחי יעקב

ההם לסיוע מתרחק מן הגלות עד קצה האחרון לפי שכל
המתנאים כאלו בא על כל הערות וכו' ואין לך רשע גדול
במסור ר"ל דהין עפרו נכסר בתחיים וכו' עכל"ה זע"ה
יכו"ס בד"ק : עוד איתא במד' וז"ל זאת תורת העולם היא
העולם וכו' אמר רבי לוי גימטס הוא וקילוסין הוא כל
המתנאים דהוי הוא שידלק באש שנאמר זאת תורת העולם
וכו' על מוקדש יעו"ס בד"ק : עוד ידוע מ"ד במס' קידושין
ו"ל אמר רבי סימן לגסית הרוח פניות עכ"ל יעו"ס בגמ'
וידוע עוד מ"ד בגמ' כל המתנאים כאלו כופר בעיקר ד"ל
יעו"ס : ואזה לפ"ז מוכרח מחשבה רעה דידיק הקב"ה
מכרסה למעשה לפי דידוע מהרו ל דהא דקי"ל מחשבה רעה
הקדוש ב"ה לא מלכסה למעשה הני מילי כשאר עונות הכל
במבואה וזה מטרת למעשה דכתיב למען השם את ישראל
כלכם

יִתְּצֵב עַל־דֶּרֶךְ לֹא־טוֹב לֵעַ לֹא־
 יִמָּאֵס : יְהוָה בְּהַשְׁמִים חֲסִדְךָ
 אֲמוֹנֶתְךָ עַד־שִׁחֲקִים : צִדְקָתְךָ
 כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה
 אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְהוָה : מִת־
 יָקָר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל
 כְּנָפֶיךָ יַחֲסִיִּין : יְרוּיִן מִדֶּשֶׁן בֵּיתְךָ
 וְנָחַל עַד־נֶיךָ תִּשְׁקָם : כִּי עֲמָךְ מְקוֹר
 חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאָה־אֹר : מִשֶּׁךְ
 חֲסִדְךָ לִידְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל־
 לֵב : אֶרֶץ־תְּבוֹאָנִי רִגַל גְּאוּה וַיֵּד
 רַשָּׁעִים אֶרֶץ־תִּנְהַנִּי : שֵׁם נִפְלוּ פְעָלֵי

אֵין

וַיְחִי יַעֲקֹב

בלבס וכו' יעו"ס וא"כ לפי"ה דהו"ל כאלו כופר ח"ו א"כ
 ודאי מחשבתו מלטרסת וכו' . תכלית היוצא מכל הנו"ל
 דהמתגלה הוא הו' גרמ"ה לדידים בלרשע חבית נזקין הוא
 מידון א' נקרה רשע כנ' דהין לך רשע גדול כמותו . כ'
 ראו לידון באש כנו"ל מפסוק זאת חודת השולח יכו' . ג'
 הוא כעשה עמי כנו' סימן לנשות ה"ה עטות . ד' דזה
 ברור דאפי' מחסנה דידים מלטרסת וכו' . ומעתה סרי הוא
 כמנוח"ר בא"ר היטב בסוד כונת הא' קרא דזה בא' לאשמעין
 סדר חבית נזקין הנו' המתהוים לבעל הגאון וזה הומו

בנאות

לשכור

אֵין דָּחוּ וְלֹא יִכְלוּ קוֹם :
 לִזְדֹּדוֹ אֶת־תִּתְחַר בַּמִּרְעִים אֶת־תִּקְנָא
 בַּעֲשֵׂי עוֹדָה : כִּי בַחֲצִיר מִהֲרָה
 יִמְרוּ וּבִירֶק דִּשָּׂא יִבּוֹלוּן : בָּטַח
 בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב שֶׁבֶן־אֶרֶץ וְרַעָה
 אֲמוֹנָה : וְהִתְעַנֶּג עַל־יְהוָה וַיִּתֵּן־לָהּ
 מִשְׁאֲלוֹת לִבָּהּ : גּוֹל־עַל־יְהוָה דֶּרֶכָּהּ
 וּבָטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה : וְהוֹצִיא
 כַּאֲזֹר צִדְקָהּ וּמִשְׁפָּטֶיהָ בַּצְּהָרִים :

דום

ויחי יעקב

בנאות רוכה לומר בשביל הנאות הוא היו גרמ"א בניקין
 לכמה מקרים ופגעים רעים והם אלו הראשונה הוא רשע
 ר"ל שעל ידה יתכנה בסם חנו' . וגם ידלק דייקא ר"ל הוא
 מתחייב וראוי להיות כידון בדליקה כנוכר בדברי המדרש
 דנתיבם הוא וכו' . ועוד עני דייקא ר"ל ססופו להיות עני
 ה' יזילנו כנו' סימן לגסות הרוח וכו' ומלבד כל זה סיים
 והמר יתפשו במוימות וז' חסכו וכו' ר"ל כמה הוא יהיה גרוע
 כי יגיע דאפילו מחשבה ידיה היא מלטרפת וכו' כי הוא
 נדמה בעונו כאלו הוא כופר בעיקר ה' יזילנו וה"כ הם
 ודחי שקולא"י כינהו בגרעונם ובחסדות"ם ויחנו בחסרו"ת
 חסרון זה כזה וסגיהם בסקירה אחת נסקרים ונתעבים אתיה
 הויכבה תועבה וכו' וכמו שבעון ע"ז כך המדה יוצאת דמחשבה
 ידיה מלטרפת בן בעון זה ממס וזה מה שנתכוון באומרו
 יתפשו במוימות וז' חסכו דייקא . האל יתברך יזילנו מכל
 סורסי ידיה ויזכנו למדת הענוה כל ימי חיינו לעד אמן
 וזרענו

דָּוִם לִיהוָה וְהִתְחַוֵּל לוֹ אֶת־תַּחַר
 בְּמִצְלֵיחַ דְּרָכּוֹ בְּאִישׁ עֲשֵׂה מִזְמוֹת :
 חֲרָף מֵאֶף וַעֲזַב חֲמָה אֶת־תַּחַר
 אֶךְ־לְהִרְעֵ : כִּי־מִרְעִים יִכְרֹתוּן
 וְקוֹי יִהְיֶה הַמָּה יִירָשׁוּ־אֶרֶץ : וַעֲזוֹד
 מֵעַט וְאִין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנְנַת עַל־
 מִקּוֹמוֹ וְאִינְנוּ : וְעַנּוּיִם יִירָשׁוּ־אֶרֶץ
 וְהִתְעַנְּנוּ עַל־רֹב שְׁלוֹם : זִמָּם רָשָׁע
 לְצַדִּיק וְחָרַק עֲדָיו שְׁנָיו : אֲדַנִּי
 יִשְׁחַק־לוֹ כִּי־רָאָה כִּי־יָבֵא יוֹמוֹ :

חרב

ויחי יעקב

ורעט וורע זרענו כיר"ה • ודו"ק כי הוא נכון מאד וברור :
רשע כנוכס אפו כל ידרוש אין אלהים כל מויתותיו
 וכו' • הדקדוקים הם מבוארים לעין כל דיש לדעת
 דלמה נקט בזה הלשון כל ידרוש ולא קאמר לא ידרוש •
 ועוד מה כונת דהע"ה ברמיו"ת דבריו באומרו אין אלהים
 וכו' • ועוד כמה שפיים חח"כ ישב במארח חללים במסתרים
 יסרוג נקי וכו' מי הוא זה הנקי דעליו קאיי • ועוד אומרו
 חללים מאי נפקא מינה אם הוא בחצר או במקום אחר
 וגדולה שכולם יש לנו לדעת דמי הוא זה הרשע דעמו
 קאיי דוד הע"ה • ואפשר לבאר כל דהדוקים הגו' וגיטב
 תובת כל הגו' בדרך הלל וסוף בהקדים להודיע כי זה
 האיש הרשע דעליו קא מכוון דהע"ה הוא איש גר ואויב המן
 הרשע שחין טמא וביהור הגי קראי יתבארו רובם עליו
 והוא

חֲרֹב׃ פֶּתַח רְשָׁעִים וּדְרָכֹם קִישָׁתָם
לְהַפִּיר עֲנִי וְאֶבְיוֹן לְטִבּוֹחַ יִשְׂרָאֵל׃
דֶּרֶךְ׃ חֲרָבָם תִּבְּנֶה בְּרַגְלָם
וּקִישָׁתוֹתָם תִּשְׁבַּרְנָה׃ טוֹב מֵעַט
לְצַדִּיק מִהֶמְזֵן רְשָׁעִים רַבִּים׃ כִּי׃
זִרְעוֹת רְשָׁעִים תִּשְׁבַּרְנָה וְסוּמָךְ
צַדִּיקִים יִהְיֶה׃ יִזְרַע יְהוָה יִמִּי
תְּמִימִם וְנִחַלְתָּם לְעוֹלָם תִּהְיֶה׃
לֹא יִבְשׁוּ בָעֵת רַעַה וּבִימֵי רָעָבוֹן
יִשְׁבְּעוּ׃ כִּי רְשָׁעִים יֵאָבְדוּ וְאִיֵּבֵי
יְהוָה כִּי־קָר כָּרִים כָּלוּ בַעֲשָׂן כָּלוּ׃
דֹּוֹר רָשָׁע וְלֹא יִשְׁלַט וְצַדִּיק חֹנֵן

וְנוֹתֵן

וַיְחִי יַעֲקֹב

והוא ע"פ הקדמה גבוהה שדרך בה קסת"ו הרב הגדול
קרוב לנו הוא מוס"ס הרב בעל ספר יושב אוהלים זלוק"ל
בדרוש פורים בכונת הכתוב דקא מסתעי ההוא רשיעא בלישנא
בישא לידיה דקאמר למלך ישנו עם אחד מפוזר וכו' והיתה
במדרש דכוכב היבת ישנו דקאמר ולא קאמר בקברה יש עם
אחד וכו' וביארו דהוא לשון סינים שינסון רבדכין אוכלים
הרבה וכו' ע"כ • ודקדק הרב הגו' ז"ל דמה היתה כונתו
של ההוא רשיעא בזה הלישנא בישא דקאמר אוכלים הרבה
וכו' ומאי נפקא ליה מזה חס אוכלין הרבה או לאו ותירץ
ז"ל

וְנוֹרָתָן : כִּי מְבָרְכִיו יִירָשׁוּ אֶרֶץ
 וּמִקְלָדָיו יִכְרְתוּ : מִיְּהוָה מִצַּעְדֵי גִבּוֹר
 בּוֹנְנֵנוּ וּדְרָכֵנוּ יַחֲפֶיז : כִּי יִפֹּל לֹא יוֹטֵד
 כִּי יִהְיֶה סוֹמֵךְ יָדוֹ : נֶעֱרַר הָיִיתִי גַם־
 זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעֱזָב
 וְזָרְעוֹ מִבֶּקֶשׁ־לֶחֶם : בְּדֵ־הַיּוֹם חֹנֵן
 וּמִלּוּה וְזָרְעוֹ לִבְרָכָה : סוֹר מֵרַע
 וַעֲשֵׂה־טוֹב וּשְׁכֵן לְעוֹלָם : כִּי יִהְיֶה
 אֲהָב מִשְׁפָּט וְלֹא יֵעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו
 לְעוֹלָם

ויחי יעקב

וז"ל דע כי באלה הדברים הוא בא בכוונה לחייב את ישראל
 מטענת גזילה . והענין הוא בהקדים את הידוע דיעקב ועשו
 חלקו העולמות יעקב אע"ה בחר לחלקו עו"הב ועשו נטל
 עו"הז וכל הסייד לה עכ"ל רז"ל . והרב הגדול מוהרש"פ
 ז"ל הקשה דא"כ לפי"ז היאך חגן נהנים מהאי עלמא ואוכלים
 בתוס' מרובה ומשכחת לה כמה עשירי עם בישראל הממלאים
 בתיהם כסף וכו' ותירץ וז"ל דעל ידי קבלתינו התורה הויה
 לן דינא המציל מזוטו של יס וכו' דקיי"ל בדינא הכי חלו
 שלו וכן הוי לדידן דאלמלא קבלת התורה היתה העולם
 חוזרת לתוהו וכו' דמקרא מלא דבר הבתוב אים לא בריתי
 יומם וכו' חקות שמים וארץ לא שניתי וכו' ואם כן בדינא
 הותר לנו ליהנות מדין מציל כגז' עכת"ז יטו"ם . והמכס
 לפי"ד הרב הגז' עדיין לא איפרק מחולחל דמיכס בזמן שחגן
 מקיימים התורה אז אית לנו כחא דהתורה אבל בזמן שחגן
 עוסקים בתורה ח"ו התורה טענתא דגזילה בידן וידוע
 דעיקר

לְעוֹדֶם נִשְׁמְרוּ וְזָרַע רָשָׁעִים נִכְרַת :
צַדִּיקִים יִירְשׁוּ־אֶרֶץ וַיִּשְׁכְּנוּ לְעֵד
עֲלִיָּה : פִּי־צַדִּיק יִהְיֶה חֲכָמָה
וּלְשׁוֹנוֹ תִּדְבֵּר מִשְׁפָּט : תּוֹרַת
אֱלֹהֵינוּ בְּלִבּוֹ לֹא תִמָּעַר אֲשֶׁרֵינוּ :
צוּפָה רָשָׁע לִצַּדִּיק וּמִבִּקֵּשׁ
לְהַמִּיתוֹ : יִהְיֶה לֹא־יַעֲזֹבֵנוּ בְּיָדוֹ
וְלֹא יִרְשִׁיעֵנוּ בַּהֲשֻׁפָּטוֹ : קוֹה אֶל־
יְהוָה וַיִּשְׁמַר דְּרָכּוֹ וַיִּרְוַמְךָ לְרֵשֶׁת
אֶרֶץ בְּהַכְרַת רָשָׁעִים תִּרְאֶה :
רֵאִיתִי

ויחי יעקב

דעיקר גלות ישראל היה בשביל ביטול התורה דכתיב על
מה חבדה הארץ על עזבם את תורת וכו' :
ובזה תבין כוננו של אזהר רשע כאומרו שינסון דברבין
ואוכלים הרבה וכו' דרוכה לומר דהכל הוא ודאי
בהיסורא ובגזל אחא לידיהו כי האי עלמא הוא חלקנו דוקא
וכי תימא דסם לומדים בתורה וכזה הויא להו כחא דהתירה
מדין מזיל מוטו של ים וכו' ובתירוצ הרב הגו' לו"א בתשלום
דבריו מסודר ומסודר וכו' וא"כ סם בגלות ולא מקימי התורה
עבד"ד הרב מופס"ד הגו' ל ורפח"ח * ונקדים עוד את הידוע
מ"ש רבני אשכנז ו"ל תירוצ אחר לקושיא הגו' דמקשים
האומות עלינו דאנן בגזל נהני' והוא דהקב"ה הו"ל כהן אקרי
ואנן עבדיו וקי"ל עבד כהן הוכל בתרומת רבו בפניו וידוע
דאף דאנן בגליתא סכינה עמנו כארז"ל ע"פ ככל לרתם לו

רֹאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִלְעָרָה
 בְּאַזְרוֹחַ רַעְנָן : וַיַּעֲבֹר וַהֲנֶה אֵינָנו
 וַאֲבִקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא : שָׁמַר-תָּם
 וְרָאָה יִשְׂרָאֵל כִּי-אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם :
 וּפְשָׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרֵי-
 רָשָׁעִים נִבְרַתָּה : וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים
 מִיְּהוָה מַעֲזוֹם בָּעֵת צָרָה : וַיַּעֲזֹרֵם
 יְהוָה וַיִּפְּלְטֵם יִפְּלְטֵם מִרָשָׁעִים
 וַיֹּשִׁיעֵם כִּי-חָסוּ בּוֹ :

אֵם יַעֲזֹר עֲלֶיךָ רַע

דח מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר : יְהוָה צִי-
 בֶּקֶצֶפֶךָ תֹּכִיחֵנִי וּבְחֶמְתְּךָ תִּסְרֶנִּי :
 כִּי

וַיְחִי יַעֲקֹב

לֹא וכו' עיין בד"ק . וא"כ בדינא ובכחא דהתירא חנן נהנים
 ובודאי חלו הים נותן בדעתו הרשע חנן זה התירון דמכח
 האלהים אלסי עולם חנן נהנים לא היה לו פתחון פה לדבר
 זה המלשינות ומה נתן בדעתו הסוא רשיעא שתתקיים מחשבתו
 הרעה שהיה חושב לסרוג אותנו ובראש הכל לסרוג הסוא נקי
 ולדיק מרדכי והשכים בצוקר והיה אורב בחצר המלך דכתיב
 מי בחצר וכו' וכל זה רצה לעשות הוא בשביל שלא נתן כלל
 במחשבתו הרעה זה התירון שהאלקים הוא עמנו ואנן עבדיו
 ובדינא קא אכילנא דמשולחן גבוה קא זכינא . ואקדים עוד
 הקדמה

כִּי־חָצִיךָ נָחַתוּ בִּי וְתִנַּחַת עָלַי יָדְךָ :
 אֵין־מָתָם בְּבִשְׂרִי מִפְּנֵי זַעַמְךָ אֵין
 שְׁלוֹם בְּעַצְמִי מִפְּנֵי חֲטָאתִי : כִּי
 עֲוֹנוֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי כַּמֶּשֶׁא כְּבֹד
 יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי : הִבְאִישׁוּ נַמְקוֹ
 חֲבוּרָתִי מִפְּנֵי אֲוִלָּתִי : נַעֲוִירָתִי
 שִׁחִיתִי עַד־מָאֹד כָּל־הַיּוֹם קָדַר
 הִלַּכְתִּי : כִּי־כִסְרִי מָלְאוּ נִקְלָה
 וְאֵין מָתָם בְּבִשְׂרִי : נִפְוַגְרָתִי
 וְנִדְכִיתִי

ויחי יעקב

הקדמה קטנה אשר שמעתי משם המפ' ז"ל וכעת לא זכיתו
 לראותה היא מקומה בד"ק : והוא דישראל יש להם ל"ב סיגים
 מש"כ הוא"ע יש להם ל"א סיגים דוקא ובוה ביארו כונת
 הכתוב ל"א עשה כן לכל גוי דוקא ומשפטים ב"ל ידעו"ר ל
 וישראל שקיבלו התורה ומשפטים דידה ב"ל דוקא ידעו"ר ל
 דיש להם דוקא ל"ב עב"ד מה שמעתי : ואחר ימים ראיתי
 מקל"ת מהקדמה הנו' בסיגוי קל"ת בס' מד"ת לה"ר הגדול
 מוהר"ה הכהן בענף אבירים יעו"ש : באופן ע"פי כל הנו"ל
 הרי הם כמבוא"ה הרי הני קראי לפניך וידעת מי הוא זה הרשע
 דעליו קא' מבטון הדוני דהע"ה ברוה"ק דא' הסוף רשיעא
 המן ש"ק טמא' וזה כונת דהע"ה באומרו אשר בדברו מעדו"ב
 על עבדי'ם בחוכה כדכדיו דקאמרי דשע כנוכס אפו ב"ל ידרוש
 תיבת ב"ל דיקא והוא רמו על ל"ב סיגים דאית לן ובהם אנו
 אוכלים ועליהם חקר ודרש הסוף דשע דכיכר אוכלים בהם
 ובהנים מהאי עלמא וכנו' דקאמר שינסון רבדבין וכו' אוכלים
 הרבה

וְנִדְבֵיתִי עַד־מָאֹד שְׁאַגְתִּי מִנְהַמַּת
 לִבִּי : אֶחָדָנִי נִגְדָךְ כִּדְתָאוּרָתִי
 וְאַנְחָתִי מִמֶּךָ לֹא־נִסְתַּדְדָה : לִבִּי
 סָחַרְחָר עֲזָבָנִי כַחַי וְאוֹר־עֵינָי גַּם־
 הֵם אֵין אֵתִי : אֶהְבֵּי וְרַעִי מִנְגִיד
 נִגְעֵי יַעֲמֹדוּ וְקָרֹבִי מִרְחֹק עֲמֹדוּ :
 וַיִּנְקְשׁוּ מִבִּקְשֵׁי נַפְשִׁי וְדֹרְשֵׁי
 רַעֲתִי דִבְרוּ הַנּוֹת וּמִרְמוֹת כִּדְתָה־
 הַיּוֹם יִהְיוּ : וְאַנִּי בַחֲרֵשׁ לֹא אֲשַׁמַּע
 וּכְאֵלֶם לֹא יִפְתַּח־פִּי : וְאַהֲבִי

באיש

ויחי יעקב

הרבה וכו' ומה נתן בדעתו לפניו ח"ו ככולנו ובפרט ישב
 במחיצת חללים של בית המלך כדי שבמסתרים יהיו נקו דא
 מרדכי לדיקא וכמו שסיים בדרו"ה בתשלום דבריו אבל בודאי
 הטענה זו היא בטילה מעיקרא וחרג עלה בידו והתחיל
 לדמות בתחילת דבריו קודם שיסלים ענין דעתו של ההוא רשע
 וסינו דקאמר אין אלהים כל מויתותיו וכו' ד"ל דאף לפי
 תירוצא של הרב מוהרש"פ סנו"ל דההוא רשעה הרי מחמתיה
 ולפי דבריו הרי"ה רבו"ע עלן אס' אנן בגלותא דמוכחא תילתא
 דאין אנן מקיימים התורה וא"כ טענותיה בחקוקה עומדת אבל
 עכ"ז איה לן תירוצא אחרונה של רבני אשכנז ו"ל דהאלהים
 הוא עמו וא"כ אנן בהתירה קא' הכילנה מדין עבד כסן וא"כ
 ודאי ההוא רשעה דבא ודרס על טונים דידן ודאי דאין אלהים
 כל מויתותיו ד"ל דסתירוף סנו' אינו נחשב בעיניו כאלו היה

בְּאִישׁ אֲשֶׁר דָּא־שָׁמַע וְאִין בְּפִי
 תּוֹכַחַת : כִּי־דָךְ יְהוָה הוֹחֵלְתִּי
 אֶתְּהָ תַעֲנֶה אֲדֹנִי אֱלֹהִי : כִּי־
 אֲמַרְתִּי פֶן־יִשְׁמְחוּ־לִי בְמוֹט רַגְלִי
 עָלַי הִגְדִּירוּ : כִּי־אֲנִי לְצַלַּע נָכוֹן
 וּמִכְאֲבֵי נֶגְדֵי תָמִיד : כִּי־עוֹנִי אֲגִיד
 אֲדַאֵג מִחַטָּאתִי : וְאִי־בִי חַיִּים
 עֲצָמוֹ וְרֵבּוֹ שִׁנְאִי שֶׁקֶר : וּמִשְׁלָמִי
 רָעָה תַחַת טוֹבָה יִשְׁטַנּוּנִי תַחַת
 רְדוּפֵי־טוֹב : אֲתַעֲזֹבֵנִי יְהוָה אֱלֹהִי
 אֶדְרֹחַ־תִּרְחַק מִמֶּנִּי : חוֹשָׁה לְעִזְרָתִי
 אֲדֹנִי תִשׁוּעָתִי :

למחענה

רדפי ק'

ויחי יעקב

חושבו בדעתו לא הוה טעין כהאי טענה מעיקרא אבל חנן
 עליוס קא סמכינן ולכן קומה יהו"ה אל נשא ירך ואל תסבב
 ענוים הוא רמו הן על כללות ישראל שנקראו בשם זה כנו'
 מקרא מסורס לא מרובכא חסד יהו"ה בכס כי אתם המעט וכו'
 ודרשו רז"ל שמתעטים את עצמיהם וכו' שהוה מדריגת הענוה
 והן רמו ג"כ על מרדכי הלדיק ואסתר המלכה שגם התנהגו
 כענוה בודאי ודוק כי הוא ברור :

יא למנצח
 לדוד ביהו"ה חסיתי חיד תאמרו וכו'
 נודו הדכס וכו' - אפשר לבאר כונת
 קרא

כֹּחַ לַמִּנְצָח לִידֵּיתוֹן מִזְמוֹר לְדָוִד :
 אָמַרְתִּי אֲשַׁמְרָה דְרָכַי מִחַטּוֹא
 בְּדִשּׁוֹנִי אֲשַׁמְרָה לִפִּי מִחֶסֶם בְּעוֹד
 רָשָׁע לִנְגְדִי : נֶאֱלַמְתִּי דוֹמִיָּה
 הַחֲשִׁיתִי מִטּוֹב וּבֹאבִי נֶעֱכַר : חֶם
 לִבִּי בִקְרָבִי בִהְגִּינִי תִבְעַר אֵשׁ
 דְּבָרְתִי בְּדִשּׁוֹנִי : הוֹדִיעֲנִי יְהוָה
 קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מֵהָיָא אֲדַעָה מֵהָ

חרל

דירותון ק'

ויחי יעקב

קרא הגו' על כללות ישראל ובהקדים להבין כונת מ"ד סו"ט
 וז"ל נודי הרבם גפור אמר רבי אחא בשעה שנלו ישראל היו
 חז"ע שמחים עליהם להגלותם ממקומם נודי אין כתיב כאן
 אלא נודו כלפי מעלה וכלפי מטה אמרו כלפי מעלה דכתיב
 בגפור נודדת מקינה כן ה"ס נודד ממקומו ואין ה"ס אלא
 הקב"ה דכתיב ביה יהו"ה ה"ס מלחמה עכל"ה והוא תמוה
 ה"ס לדעת דלמה חז"ע היו שמחים להגלות חת"י"ר ממקומם
 וה"ס להו להניחם בארצם למס עובד ואפשר לבאר כונת
 הענין והוא דידוע דחז"ע תמיד הם דודפים אחרינו ללכדנו
 שנעזוב חת אלהינו חי וקיים ולעבוד ע"ז בטענת רובא באשר
 טען ההוא מינא לריב"ק כתוב בתורתכם אחרי רבים להטות
 וכו' מפני מה אין אתם מסוים עמנו וכו' והנה ידוע דכמה
 תשובות באמרו בדברי רז"ל לביטול טענה הגו' ותרי מיניהו
 השיבם לן חדא דישאל הם קביעי בארץ ואין קימא לן בדוכא
 דכל הקבוצ במחלה עמ"ד וא"כ אין כאן רובא ותירוצ זה לא

חֲדָר אֲנִי : הִנֵּה מַפְחוֹת נִתְּתָה
 יָמִי וְחֻלְדֵי כֶּאֱזִין נִגְדָה אֶךְ כָּל־חֶבֶל
 כָּל־אָדָם נֶצֶב סֵלָה : אֶךְ־בְּצֵלָם
 יִתְהַלֵּךְ־אִישׁ אֶךְ־חֶבֶל יִהְיֶינָה
 יִצְבֹּר וְלֹא־יָדַע מִי־אֶסְפָּם : וְעַתָּה
 מִחֲקוֹנֵיתִי אֲדֹנִי תוֹחַלְתִּי לָךְ הִיא :
 מִכָּל־פִּשְׁעֵי הַצִּידֵנִי חֲרַפְתָּ נָבֶל אֶרֶץ
 חֲשִׁימִנִי : נֶאֱדָמְתִּי לֹא אֶפְתַּח־פִּי
 כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ : הַסֵּר מֵעָלַי נִגְעָךְ
 מִתְגַּרֶת יָדְךָ אֲנִי כְלִיתִי : בְּתוֹכָחוֹת

על

ויחי יעקב

מה : הלא דוקא בסיסראל יושבים בארץ חבל בעו"ה כשאנו
 בגלותא ליתיה להאי תירוצא : וסרע עוסר"ס יפה ו"ל תירץ
 תירוצא אחרינא ע"פ מ"ד כמס' בתרא ד' פ"ג דרוב וקרוב
 הלך אחר הרוב ויש חולקים וסוברים הלך אחר הקרוב : וידוע
 מאדו"ל מה שדרשו ע"פ בכל צרתם לא כו' וכו' גלו לבכל
 היתה שכינת עמם גלו למדי היתה שכינת וכו' ובכל מקום
 כן דכתיב בכל צרתם וכו' וא"כ מכיון דהשכינה היא עמנו
 תמיד ה"ן כך קורבה גדולה מו ומאז ישראל לטעון דסברי הס
 כמאן דהמר הלך אחר הקרוב ובפרט בקורבה המוכח כיו
 דכתיב קרוב וכו' ל כל קרוביו וכו' עכ"ל יעו"ס בד"ק
 הביאם הרב הגדול בעל ברית יעקב ו"ל בכמה מקומות :
 ומעתה לפי האמור גבא לבאר קרא הגו"ל והבאים אחריו
 וגם דברי המ"ד הגו' בס"ד והוא האומות העולם הם היתה
 סברתם

עַרְעוֹן יִסְרֹת אִישׁ וְתַמָּס בַּעַשׁ
 חֲמוּדוֹ אֶךְ הַבֵּל כָּל־אָדָם סָדָה :
 שִׁמְעָה תִּפְלֹתִי יְהוָה וּשְׁוַעֲתִי
 הֶאֱזִינָה אֶל־דַּמְעֹתִי אֶל־תַּחֲרֹשׁ כִּי
 גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב בְּכַד־אֲבוֹתִי :
 הַשֵּׁעַ מִמֶּנִּי וְאֲבִלִיגָה בְּטָרֶם אֵלֶךְ
 וְאִינֶנִּי :
 לַהֲנַל מְרוֹחַ רֵעַ

ט לַמִּנְצָח לְדָוִד מִזְמוֹר : קוּנָה קוּיָתִי
 יְהוָה וַיֵּט אֵלָי וַיִּשְׁמַע שְׁוַעֲתִי :
 וַיַּעֲדֵנִי

וַיַּחֲיֵי יַעֲקֹב

סדרתם דישראל לא הית לסו חלא דוקא תירוצ רחסון דהוא
 דינא דקביע"ס חית להו וא"כ בהיותם ישראל במקומם
 מחייבים הם בודאי לעבוד האל יתברך ולא יוכלו לטעון
 עליהם אחרי טענתא דרובא להשוות עמהם כי כל הקבוע
 כמע"מ דמסא"כ בשישראל הם יגיעו לפרק אלו הן הגולין
 או בודאי ילכו אחרי הכלים דידהו דאידא לה טענת כל
 הקבוע הנו"ל ולכן היו ששים ושמחים האומות להגלות
 לישראל מארצם בחושדם כי כיון שיתכדדו מארצם ארץ
 הקדושה בודאי שילכו אחריהם ויעבדום את שיקוליהם
 וגלוליהם בדינא דאחרי רבים וכו' והם לא היו יודעים
 דאפילו עגלות סבינה היא עמהם וא"כ חית לישראל תירוצא
 אחרינא הלך אחר הקדוש וכו' ולעולם אכן דבקים בו והוא
 דבוק עמנו וא"כ כל מחשבה דידהו פגול היא לא תרצה
 לגבי דידן ושמחתם לתוגה היא נהפכת לבסוף כי רוח
 יורשו וכו' חלא הוו סברי דתחקיים מחשבתם : והו מאמר

וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שְׁאוֹן מִטֵּיט חַיִּין
וַיִּקֶּם עַל-סַדֵּעַ רַגְלִי כוֹנֵן אֲשֶׁרִי׃
וַיִּתֵּן בִּפְּי שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלֵּל לֵאלֹהֵינוּ
יִרְאוּ רַבִּים וַיִּירָאוּ וַיִּבְטְחוּ בַיהוָה׃
אֲשֶׁרִי הִזְכֵּר אֲשֶׁר-שָׁם יְהוָה
מִבְטָחוֹ וְלֹא-פָנָה אֶרֶץ-רְהֻבִים
וְשָׁטִי כִזָּב׃ רַבּוֹת עָשִׂיתָ אֶתָּה׃
יְהוָה אֱלֹהֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמַחְשַׁבְתֶּיךָ
אֵלֵינוּ מֵאֵין׃ עֲדָךְ אֵלֶיךָ אֲגִידָה
וְאֶדְבָּרָה עֲצָמוֹ מִסֶּפֶר׃ זָבַח וּמִנְחָה׃

דא

ויחי יעקב

רבי אחא הנו"ל נודו כלפי מעלה וכלפי מטה אמרו וכו'
כלומר כל כונתם לפגום ח"ו באחדותו יתב' ולהפחית את
ישראל מאחריו לאמר לילך לעבוד אלהים אחרים אשר לא
ידעום זאת היתה כונת שמחתם בהגלות את ישראל מארצם
ארץ הקדושה אבל אלו היו נותנים בדעתם דאפילו יגלו
אותם השכינה תלך עמם ועל ידי כן יהיה להם התגלות
החרת דרוב וקרוב וכו' לא היו שמחים להגלותם וכו'
אפשר דזאת ממש היתה כונת אדונינו דוד הע"ה שהוא
המדבר בעד כללות ישראל ויבא נטעון בעדס נגד חומות
העולם באומרו ביהו"ה חסיתי וכו' ור"כ בכח שהאל יתברך
הוא הולך עמנו בגלותא תמיד אין לך חסיה גדולה מזו
דחוא קרוב לגבי דידן קורבה דמוכח וא"כ בודאי דאין
לעבוד לזולתו ואיך אתם תאמרו לנפשי נודו ונודו שתיים

המה

לֹא־חִפְצָה אֲנִים בְּרִית לִי עֹדָה
 וְחִטָּאה לֹא שָׁאלָה : אִזְּ אֲמַרְתִּי
 הִנֵּה־בֹאתִי בְּמִגְדַּת־סֵפֶר בְּרֵטוֹב
 עָרִי : לַעֲשׂוֹת־וַיִּצְוֶנֶךָ אֱלֹהֵי חִפְצָתִי
 וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מִעֵי : בִּשְׁרָתִי צִדִּיק
 בִּקְהָל רֹב הִנֵּה שִׁפְתִּי לֹא אֵכֵלָא
 יְהוֹה אַתָּה יִדְעֶת : צִדְקָתְךָ לֹא־
 בְּסִירְתִּי : בְּרֵטוֹךְ לִבִּי אֲמוֹנָתְךָ
 וְתִשׁוּעָתְךָ אֲמַרְתִּי לֹא־בַחֲדָתִי
 חֶסֶדְךָ וְאַמִּתְּךָ לְקָהָל רֹב : אַתָּה
 יְהוֹה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי
 חֶסֶדְךָ וְאַמִּתְּךָ תִּמְיֵד יִצְרוֹנִי : כִּי

אפפו

ויחי יעקב

המה הקרי והנתיב הרכס לפור ר"ל הר שלכם שהיא הארץ
 הקרויה בשם הר כידוע על שם הכתוב ההר הטוב וכו'
 לפור שגדדנו ממנה כלפור ולכן מחוייבים לילך אחריכם
 והלא יש לו תירוצ ביוס"ס חסיתי וכו' וא"כ בוראי הגה חלה
 רשעים אשר דרכו קשתם ורצו לירות כמו חופל לישרי לב
 אלו ישראל ודאי דכוננו חיוס על ית"ר ר"ל כי כל דבריהם
 המה כיוותרת הכבד ואין בהם לא טעם ולא ממשות ודו"ק :
 כי השמות יורסון לדיק מה פעל וכו' . אפשר גרמו
 בהאי קרא בש"ד ע"פי הקדמה יקרה הובאה בארוכה

אֶפְפוּ-עָלַי רַעוֹת עַד-אֵין מִסֵּפֶר
הַשִּׁיגוֹנִי עֹנֵתִי וְלֹא-יִכְלֵתִי לִרְאוֹת
עֲצָמוֹ מִשְׁעָרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֹזְבִנִי׃
רָצָה יְהוָה לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֹזְרָתִי
חֹשֶׁה׃ יִבְשׁוּ וַיַּחֲפְרוּ יַחַד מִבְקְשֵׁי
נַפְשִׁי לְסַפּוֹתֶיהָ יִסְגּוּ אַחֲזֹר וַיִּכְלְמוּ
חִפְצֵי רַעְתִּי׃ יִשְׁמוּ עַל-עֵקֶב בִּשְׁתֵּם
הַאֲמָרִים לִי הָאֵחַ׃ הָאֵחַ׃ יִשְׁשׁוּ
וַיִּשְׁמְחוּ בְךָ כָּל-מִבְקְשֵׁיךָ וַאֲמָרוּ
תִּמְיֵד יִגְדֵּל יְהוָה אֱהָבִי תִשׁוּעָתְךָ׃
וַאֲנִי

ויחי יעקב

כס' הקדוש הרב האר"י הח"י זי"ע א' בנותן טעם דעיקר
לענין עשרה הדוגי מלכות דעל מה היתה הדינתם בזה הלע"ר
הגב"ה לזכר דגופא דלדיקים באלו קדושי עליון לא היה
ראוי מעיקרא להיות טועמים טעם מיתת אל"ה היה ראוי
להיות חיים וקיימים לעד ותירץ הרב ז"ל בדברים העומדים
ברוחו של עולם וזה תו"ד בפסטות הענין והוא כי בזמנם
לפני הקב"ה היו דע עתידות דאחריתם לא יהיה עוד כמותם
בדקות וקדושה רמה והדורות בעו"הר הולכים ומתמעטים
סלך וחסור ולא יש בניהם מי שיוכל לעשות יחוד והתעוררות
עוד כדי שיהיה בקיים לעולם על ידו כי העולמות כולם
אין להם העמדה וקיום אם לא מהתעוררות מעשה התחתונים
כידוע בסוד הכתוב תנו עוז לאלהים וכו' וא"כ העולמות
יתבטלו לכן עשה זה הענין האל יתברך וגלגל זה
הלע"ר

וְאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲדֹנִי יִחְשַׁב־לִי
עֲזָרְתִּי וּמִפְדֵּי אֶתָּה אֱלֹהֵי אֱלִ-
תְּאַחֲרָה : חס כטלו חותך מחומנותך

מֵא לַמִּנְצָח מִזְמֹר לְדָוִד : אֲשֶׁר־
מִשְׁכַּל אֶדְדֵּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלֻטְהוּ
יְהוָה : יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ יֵאָשֶׁר
בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְנַפְשׁ אֲבִיּוֹ :
יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עֵרֶשׁ דָּוִי כִּל-
מִשְׁכְּבוֹ הִפְכָּת בַּחֲלִיוֹ : אֲנִי־אִמַּרְתִּי
יְהוָה חֲנֹנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטֵאתִי

לד

ואשר ק'

ויחי יעקב

הלע"ר הגבו"ה להני קדיש ובהדינתם ולעזרם זהיו סובלים
בכל רגע מסרו נר"ן לידהו מסירה גמורה על יחוד קדושת
שמו הגדול ובוה נעשה יחוד וחיוג למעלה שהוא יתקום עד
ביות משיח לדקנו ובזכותם הוי קיומא לעולמות העליונים
והתחתונים עד ביות משיח לדקנו סיבא בבי"א עכת"ד
ו"ל עין כס' מקדש מלך כס' פקודי מ"ס כזס יעו"ס כד"ק -
ומעתה עפיד"ק הלכו אפשר שזה רמז דקע"ה כנוע"ס
דבריו לחכימא ברמיו"א גמלי קרא הקושיא והתירוח הנו'
וזס אומרו כי הסתות יסרכון ר"ל יסודות העולמות הים
נעשה בהם הדיסה וחורבן ואין בהם עוד קיום והעמדה
כי קיומם על ידי מעשה התחתונים והדור בעוה"ר הלך
וחזור וסרשעים הם מתגברים ודורכים את חילם בלדיקו'
שהם הישרי לב כמו' בפסוק הקודם והלדיקים הם מיעוטים

ואין

קָדָה : אֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מִתִּי יָמוּת
 וְאֶבֶד שְׁמוֹ : וְאִם־בָּא לִרְאוֹת יִשּׁוּא
 יִדְבֹּר לָבוֹ יִקְבֹּץ־אֶזְנוֹ לוֹ יֵצֵא לַחַיִּים
 יִדְבֹּר : יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָל־שֹׁנְאֵי
 עָלַי יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי : דְּבַר־בְּלִיעַד
 יִצּוֹק בּוֹ וְאִשֶּׁר שָׁכַב לֹא־יִוָּסֵף
 לָקוּם : גַּם־אִישׁ שְׁדוּמִי וְאִשֶּׁר־
 בְּטַחַתִּי בּוֹ אֹכֵל לַחֲמִי הַגִּדִיד
 עָלַי עֵקֶב : וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּנִי
 וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֵמָה לָהֶם : בְּזֹאת
 יִדְעֵתִי כִי־חָפְצָת בִּי כִי לֹא־יִרְעַע
 אִיבִי

ויחי יעקב

ואין כל כך זכות בידם להגן על קיום העולמות מרוב
 רשעת הרשעים וח"ו יהרסון יסודות העולם לכן צדיק דאל
 חייו האל יהי צדיקו של עולם מה פעל נוטריקון הרוב
 מלכו"ת פעל ר"ל מסיבב ונלגלו ענין עשרה הדוני מלכות
 כדי שבוה יסיה קיום והעמדה ליסודות העולם ולא יהרסו
 הסתות וזה ג"כ שסיים יהו"ה בהיכל קדשו וכו' עיניו יחזו
 וכו' בני אדם שרופה לומר שהכל גלוי וידוע לפניו מה שיהיה
 לעתיד לבא ולכן עשה זה הענין בכוונה מכוונת ודו"ק
 כי הוא ברור :

ימטר על רשעים פחים אש ונפרית ורוח ולעפות מנת
 כוסם וכו' אפשר לרמוז בהאי קרא כס"ד בהקדים
 את

אֵיבִי עָלַי : וְאֲנִי בַתְּמִי תַמְכַּת בִּי
וּתְצִיבֵנִי לִפְנֵיךָ לְעוֹלָם : בְּרוּךְ
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעוֹלָם וְעַד
הָעוֹלָם אָמֵן ! וְאָמֵן :

ספר שני

לכנין הכית

מִבְּלִי לְמַנְצָה מִשְׁכִּיר לְבָנֵי־קֶרֶח :
כִּאִיל תִּעְרַג עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם בֵּין
נַפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים : צִמְאָה
נַפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לֹאֵל חֵי מַתִּי אֲבֹא
וְאֶרְאֶה פָנֶיךָ אֱלֹהִים : הִתְהַלֵּלִי

דמעת

ויחי יעקב

את הידוע מעשה אחת הובאה בס' המוסר והיא מעשה סיה
בחסיד אחד שהיה נשוי עם אשה והיא ג"כ הייתה חסידה
כמותו ושהו זה עם זה כמה שנים ולא זכו להבנות זה מזה
וכשראה זה החסיד בן עמד וגירשה והלך וגשף אשה אחרת
וגם היא הלכה וגשפת לאיש אחר והוא עלה בגורלו אשה
רעה בתכלית ולא היו ימים מועטים עד שנמשך אחרים
וגעסה כמותה רסע גמור והיא ג"כ עלה בגורלה חזר רסע
והיתה חסדלחו תמיד בדברים בכל מידי דמיטב ומדריכותו
לעבודת האל יתברך ולא היו ימים מועטים עד שעשתה
אותו לדיק גמור עכת"ד המעשה - במלא שהכל תלוי באשה
שהיא יכולה לרעות לבעלה גרמה בניקן להיות רסע ולירד
אח"כ

דמַעַתִּי רַחֵם יוֹמָם וּלְיָלָה בְּאֵמֶר
אֵלֵי כָל־הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ : אֱלֹהֶ
אֲזַכֶּרֶה : וְאִשְׁפָּכָה עָלַי גַּפְשִׁי כִּי
אֶעֱבֹר : בְּסֶךְ אֲדִלָּם עַד־בֵּית
אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
חוֹגֵג : מִחַת־תִּשְׁתַּחֲוִי גַפְשִׁי וְתַהֲמִי
עָלַי הוֹחִירִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֲוִדְנוּ
יִשְׁוּעוֹת פָּנִי : אֱלֹהֵי עָרִי גַפְשִׁי
תִּשְׁתַּחֲוֶה עַד־כֵּן אֲזַכֶּרֶךְ מֵאֶרֶץ
יִרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים מִהָר מִצְעֹר : תַּהוֹם־
אֶל־תַּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צְנוּרֶיךָ כָּל־
מַשְׁבְּרֶיךָ

ויחי יעקב

ה"ח כ כעו"הר לבאר שחת סהיא גיהנס ה' יולנו או בהסך
לזכותו לחיי עו"הב הכל תלוי בידה - עוד נקדים מ"ס הרב
הגדול מוהר"ד חיד"א ז"ל משם הרב הנאון ז"ב אסכנוי ח"ג
בכונת הכתוב זה יספיל זה יריס כי כוס וכו' כי תיבת
כוס היא כינוי לאשה שהיא המספלת לבעלה או מדוממתו
יעו"ס בד"ק - ומעלה הפסד דזה ג"כ רמו קרא הגו"ג ימטר
על רשעים פחים אס וכו' רמו לגחלי אס היורדים על הרשעים
בגיהנס סהיא באר שחת ונרמו בס"ת אס' וגפרית' ורוח'
אותיות סח"ת וגס ר"ת אס' ג'פרית ר'וח עולים גימטריא
בא"ד ז"ל סמטיר עליהם אס בבאר שחת סהיא גיהנס ומוי
הגורם להם זה הגער הגדול לזה אמר מנת כוס' ס רמו
לאשה

מִשְׁכְּרִיךְ וְגִלְיָךְ עָלַי עֲבְרוּ : יוֹמָם
 יִצְוֶה יְהוָה : חֲסֵדוֹ וּבְלִיָּה שִׁירָה
 עָמִי תִפְלֶה דָּאֵל חַי : אֹמְרָה : דֹּא
 סִלְעֵי לְמָה שִׁבְחָתָנִי לְמָה קָדַר
 אֱלֹה בְּלִחְץ אוֹיֵב : בְּרָצָח : בְּעֲצֻמוֹתַי
 חֲרַפּוֹנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־
 הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ : מִה־תִּשְׁתַּחֲוֶה
 נַפְשִׁי וּמִה־תִּתְּחַמֵּי עֲרֵי רְחוֹמֵי
 לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֹדְנִי יִשְׁנֶעַת פָּנָי
 וְאֵלֶּהי :

ככ"ל

מִן שִׁפְטָנִי אֱלֹהִים : וְרִיבָה רִיבִי
 מִנִּי

ויחי יעקב

לאשה שהיא בחינת כוסס ומסיבתה אתיא להו כל הני מילי
 דלערא ודבקו בהם כל הני מילי זע"ר באשה כי היא בית
 גרמ"ו גרמ"א בנזקי"ן להם : ודו"ק כי הוא ברור :
כי כדיוק ה' לדקות אהב ישר יחוו בנימו : ראיתי במכתב
 לעט"ר וז"ת הרב ר"מ ואב"ד דק"ק דמסק יע"אמר
 אבי וזוק"ל דביאר האי קראות ד' ידוע מ"ד במד' דעתידה
 בת קול להיות אומרת מי הקדימני ואסלם וכו' וא"כ אין
 לשום בריה אצל בוראה כלום : וידוע דיש לנו כמה ענינים
 לנטל טענתא הלזו וחד מיניסו כתבו המפרשים ז"ל דהאדם
 השמח בעת עשית המלטה מבטל טענת מי הקדימני הנז"ל :
 עוד ידוע מ"ד בגמרא הנזכרת פרוטה לפני מתברך בשם
 ברכות

מִגֹּי לֹא־חֲסִיד מֵאִישׁ מְרֻמָּה
וְעוֹלָה תִּפְלֹטֶנִי : כִּי־אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי
מִעֲוֹנֵי לִמָּוֶה זִנְחַתְנִי לָמָּוֶה קָדַר
אֶתְחַלֵּךְ בְּלַחֲץ אוֹיֵב : שְׁלַח־אוֹרֶךְ
וְאַמְתֵּךְ הַמָּוֶה יִנְחֹנֵנִי יְבִיאוּנִי
אֶל־הַר קֹדֶשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ :
וְאֲבֹאֶרָה יְיָ אֶל־מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים אֶד־
אֵר שִׁמְחַת גִּילִי וְאוֹדֶךָ בְּכָנּוֹר
אֱלֹהִים אֱהִי : מִה־תִּשְׁתַּחֲוִי גִפְשִׁי
וּמִה־תִּהְיֶה עָלַי הוֹתִילִי לֵאלֹהִים

כִּי

וַיְחִי יַעֲקֹב

ברכות וכו' והמפייסו מתברך ב"ה ברכות יעו"ס . והרמב"ם
ו"ל כתב כל הנותן לך ברכות בסדר פנים רעות וכפוסות פניו
בקרע אפי' נותן לו חלק כחצת איבד זכותו יעו"ס . וזה
כונת הכתוב כי לדיק ה' וכו' לטעון נגד בני אדם מי
הקדימני וכו' אך לדקות אלה שניים במשמע החסד נתינת
המעות גם לפייסו בדברים להראות לו פנים לוחקות וז"ל
יער יחזו פנימו דייקא :

יב למנצח על השמינית וכו' . אפשר לרמוז בהאי
קרא בהקדים מ"ד במס' מנחות דמ"ג

פ"ב דרשו ראי קרא על המילה סכיתנה בסמיני עוד איתא
בו"הק פ' פקודי וז"ל חד ממנצח אית על אינה בני נשא
ללא חייטי ליקרא דמחריהון למנטר את קיימא קדישא כדקא
יאות ואעיל לון לניסנס להסוא אתר דאקרי שאל וכו' יעו"ס .
גמלא

בִּיעוֹר אֹדְנוּ יִשׁוּעַת פָּנֵי וָאֱלֹהֵי :

לְהַכֵּל מִיד חֹיִב

מִד לְמַנְצָח לְבָנֵי־קָרַח מִשְׁכִּיל :
 אֲדָהִים ! בְּאַזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ
 סִפְרוּ־לָנוּ פֶּעַר פַּעֲלַת בִּימֵיהֶם
 בִּימֵי קָדָם : אַתָּה ! יְדָךְ גּוֹיִם הוֹרֶשֶׁת
 וְתַטְעַם תִּרְעֵם לְאֲמִים וְתִשְׁלַחֵם : כִּי
 לֹא בַחֲרָבָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ וְזִרְעֵם לֹא
 הוֹשִׁיעָה לָמוֹ בִּי־יְמִינָךְ וְזִרְעֶךָ
 וְאוֹר

ויחי יעקב

נמלא דכל הפונס אות ב"ק יורד לגיהנם • עוד ידוע דעונש
 זה ממס אשכחן למי שהוה פונס את לשונו בלשון הרע או
 סקר וכיוצא וכידוע ממאי דאיתא בגמ' ארבע כיתות אין
 מקבלין פני שכינה וכו' יעו"ס • וביאר הרב הקדוש ר"ח ז"ל
 נשער הקדושה דעונסם לירד לגיהנם עי"ש בד"ק • נמלא
 זהם שקולים ובלאו הכי כבר אמרו רז"ל דפונס ברית הלשון
 בזה פונס ברית המעור • נמלא דאלו השנים שוים הם
 בעונם וגם הנהו שקולי"ס בעונסם • ובה אפסר לרמוז
 בהאי קרא הנדרש על המילה שניתנה היא בשמיני כנזכר
 דרמוז בו ענין של גיהנם כי כן נוטריקון למכל"ח ע"ל
 השמיני"ת עם שלשה אותיות דידהו עולים גימטריא גיהג"ס
 לרמוז דאם ח"ו הוה פונס באות הברית שניתנה בשמיני
 הוה יורד לגיהנם וכנז' בגמ' • ולכן מיד סמך ליה שוה
 ידברו וכו' לרמוז דגם המ"ב בפיו ופונס ברית הלשון
 עונשו כזה דשקולא"י כינהו כנז' וגם בפסוק שוה ידברו וכו'
 כרמו

וְאֹר פָּנֶיךָ כִּי רָצִיתָם : אֶת־הוּא
מִדְכִי אֱלֹהִים צֹוה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב :
בְּךָ צָרֵינוּ נִגְיַח בְּשִׁמְךָ נִבּוֹס קִמֵּינוּ :
כִּי לֹא בִקְשָׁתִי אֲבִטָּח וְחִלָּבִי לֹא
תוֹשִׁיעֵנִי : כִּי רְחוּשְׁעָתָנוּ מִצָּרֵינוּ
וּמִשְׁנֵאֵינוּ הִבִּישׁוֹת : בֵּאלֹהִים
הִקְלָנוּ כָּל־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ דַּעֲוָה
נֹדֶה סֶלָה : אֶף־זָנַחַת וַתִּכְדֵּימָנוּ
וְלֹא־תֵצֵא בְּצַבָּאוֹתֵינוּ : תִּשְׁיִבְנוּ
אַחֲוֹר מִנִּי־צָר וּמִשְׁנֵאֵינוּ שָׁסוּ לָמוּ :

תתננו

ויחי יעקב

כִּרְמוֹ עֲנִין נִיהַגְס כִּי יָדוּעַ דְּבִנְיָהֲגַס אִית אֲתֵר דְּאֲקָרִי שְׁחֹל
וְהִית אֲתֵר דְּאֲקָרִי בְּאֵר שַׁחַת וְהִגַּס דּוֹק בְּתִיבּוֹת שׁו"ס יִדְבֵּר
אִי"ש אֵת רַעְהוּ וְכו' ר"ת דִּידְהוּ עוֹלִים ע"ה גוֹיִט' שַׁח"ת
בְּדַקְדּוֹק לְרִמּוֹ שֶׁגַּס הַפּוֹס אֵת בְּרִית הַלְשׁוֹן יוֹרֵד לְגִיְהַגַּס
לְאֲתֵר דְּאֲקָרִי בְּאֵר שַׁחַת וְלִכְּנָן נִסְמְכוּ הֵנִי עֲנִינִים יֵה לֹזֶה :
וְהִיא נַעֲשִׂים לְפִי"ו דְּבָרֵי הָרַב מֵעַתָּה שִׁכְתָּב וְרִמּוֹ בַּפְּסוֹק הַבֵּא
אַחֲרֵיהֶם יִכְרַת יִהו"ה כֹּל שִׁפְתֵי חֲלָקוֹת לִשׁוֹן מִדְּבַר־גְּדוֹלוֹת
ס"ת תַּת"ן רִמּוֹ לַתַּת"ן חֲדָרִים דְּאִית בְּנִיהַגַּס כִּידוּעַ דִּיּוֹרֵד
בְּהַס הַמַּסְפֵּר לֵה"ר עַב"ל יַעֲו"ס . דַּלְפ"ד הָרַב גְּאֻמְנוּ עוֹ
מֵאֲחֻד דְּבָרֵינוּ הַנּוֹל וְרַמִּים שֶׁל סְמוּכּוֹת הֵנִי קִרְאִי כּוֹלֵס
בְּקֶשֶׁר אֶמִּין וּמִינִי וּמִנִּיהַ יִתְקַלֵּס עִילָאָה וְדו"ק כִּי הוּא בְּרוּךְ :
וְדִבְרוּ אִישׁ אֵת רַעְהוּ שִׁפְתֵי חֲלָקוֹת גִּלְבּוֹלֵב יִדְבְּרוּ
וְכו' . הִנֵּה הִלְלֵתִי גַם בּוֹה הַפְּסוֹק וְרִאיוֹנִי כִּי כִרְמוֹ

שוא

בכאן

תִּתְּנֵנוּ בְּצֶאֱן מֵאֲכָל וּבִגְוִיִּם זִרְיָתֵנוּ׃
 תִּמְכַּר־עַמְּךָ בְּלֹא־חֹן וְלֹא רֵבִית
 בְּמַחֲירֵיהֶם׃ תִּשְׁיַמְנוּ חֲרָפָה
 לְשִׁבְיָנוּ דָּעַג וְקָלָם לְסִבִּיבוֹתֵינוּ׃
 תִּשְׁיַמְנוּ מִשָּׁר בִּגְוִיִּם מִנֹּד־רֹאשׁ
 בְּלֹא־מִים׃ כָּל־חַיִּים כְּלָמָתִי נִגְדִי
 וּבִשְׁת פָּנַי כִּסְתָּנִי׃ מִקּוֹר מִחֲרָף
 וּמִגֶּדֶף מִפָּנַי אֹיֵב וּמִתַּנְקָם׃ כָּל־
 זָאֵר בְּאַתְּנוּ וְלֹא שִׁבְחָנוּךָ וְלֹא־

שְׁקִרְנוּ

ויחי יעקב

בכאן שם קדוש ונורא המועיל לגרש את החיצונים ולקבלת
 התפלה כאשר יתבאר לפניך בס"ד וזה השם הוא רח"ש
 ויוצא מנוטריקון ר"ע הו"ש פ"ת ח"לקות דהם אותיות זה השם
 והוא מהופך ותמתי תומה"ל בוקעת ועולה לידע דמה ענין
 של זה השם לכאן ולמה הוא בא שלא כסדרו ג"כ ובהדי
 דקא מחפישנה חיפוש מיזיפוש ומחשיבנה ביה הנחני האל יתב'
 בדרך אמת לבאר את זה והן קד"ס הביא לפניך אתה הקורא
 שורש מקור הענין ומוצא הדברים מהיכן יצאו והוא רהייתי
 להרב מוהר"י רופא בס' הבהיר נהיה תהלה אשר הוא חוב"ר
 חב"ר על התהלים כידוע שהביא שורש הקדמה של השם
 הקדוש הנז"ל בהלפא ביחא בלוח השי"ן בפסוק שרים רדפונו
 חנם ומדברך פחד לבי וכו' יעו"ש שכתב וז"ל הקדוש משם
 עט"ר מרן מלכא הוא מר זקני אבי אמי הרב הגדול חד
 משיורי כנ"ה נודע בשערים שמו אב"ד ור"מ דק"ק דמשק
 הרב רבי יעקב ענתבי זלוק"ל ולה"ה וז"ל איתא בס' שערי

שִׁקְרָנוּ בְּבִרְיָתְךָ : לֹא־נִסּוּג אַחֲזֹר
 דָּבָנוּ וְהִטְ אֲשִׁרְנוּ מִנִּי אֲרַחֲךָ : כִּי
 דָּבִיתָנוּ בַּמָּקוֹם תַּנִּים וְתִבְּסָם עָלֵינוּ
 בַּצְלָמוֹת : אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ
 וְנִפְרִישׁ כַּפֵּינוּ לֹאֵל זֶר : הִזְדָּא אֱלֹהִים
 יַחְקֹר־זֹאת כִּי־הוּא יִדְעַ תַּעֲלָמוֹת
 רָב : כִּי־עָרִיךְ הִרְגָנוּ כָּל־הַיּוֹם
 נָחַשְׁבָנוּ כַּצֵּאן טִבְחָה : עוֹרָהּ לִמָּה
 תִּישָׁן : אֲדֹנִי הִקִּיצָה אֶרֶץ־תִּזְנַח
 לִנְצָח : לִמָּה־פָּנִיךָ תִּסְתִּיר תִּשְׁכַּח
 עֲנִינוּ

ויחי יעקב

גן עדן על פסוק רחם לבי דבר טוב וכו' דע כי יש שם
 קדוש ונורא שמו רח"ס והוא מנרש את החיצונים וצריך כל
 אדם לכיון בזה השם הקדוש קודם תפלתו וקריאתו ג"כ בפרשת
 הקטורת בפסוק ועשית אותה קטורת וכו' ממולח טהור
 קודש גס"ת והוא טוב ג"כ לזכירה זו"ל הרב הקדוש האר"י
 זיע"א סגולה לזכרון לכתוב כל מה שלומד וכו' והאדם המכוין
 בשם הקדוש רח"ס שיש בו כח לגרש את החיצונים אין צריך
 עוד לסגולת הכתיבה וכל מה שלומד בלשונו נחשב לו לעט
 סופר גס מבוחר בדברי הרב הנו"א האר"י זיע"א כי צריך
 האדם לכיון קודם תפלתו בשם מ"ב ואז תתקבל תפלתו
 ולא יוכלו החיצונים והקליפות לקטרג ולהתאחז בה עכ"ל
 נמצא כי שני שמות הקדושים הנו"ל שהם רח"ס ומ"ב עושים
 שתי פעולות טובות האחד שמביא לידי זכרון ואין צריך עוד
 לסגולת

עֲנֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ : בִּי שְׁחָה דַּעֲפָר
 נַפְשֵׁנוּ דְבַקָּה לָאָרֶץ בְּטַנָּנוּ : קוֹמָה
 עֲזֹרָתָה לָנוּ וּפָדֵנוּ לְמַעַן חֲסִדָּךְ :
 מִי שֵׁשׁ לוֹ אִשָּׁה רַעָה

מָה לִּמְנַצֵּחַ עַל־שֵׁשִׁים לְבָנֵי־קָרָח
 מִשְׁכִּיל שִׁיר יְדִידָתָה : רָחֵשׁ לִבִּי דְבַר
 טוֹב אֲמַר אֲנִי מַעֲשֵׂי דְמַדָּךְ לְשׁוֹנִי
 עֵט סוֹפֵר מַהִיר : יְפִיפִית מִבְּנֵי אָדָם
 הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתֶיךָ עַל־כֵּן בִּרְכָךְ
 אֲרָהִים

ויחי יעקב

לסגולת הכתיבה כנז"ל • והשני שהוא למנן ולגס בפני
 המקטרגים והחילונים בשביל התפלה שלא יקטרגו עליה
 ויתחזו בה כנז"ל • ועתה מבואר קרא הגז"ל בטוב דזה
 אומר רח"ש לכ"י שהוא גימטריא מ"ב הוא דבר טוב שעושים
 השמות הנזכרים שתי פעולות טובות האחד אומר אני מעשי
 למלך ר"ל סאתפלל ואתודה לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה
 ואין לי שום פחד מן המקטרגים והמסטיגים • וגם לשוני
 עט סופר וכו' ולא אלטרך לסגולה הכתיבה וזה יהיה בכח
 שני שמות הגז"ל שהם רח"ש לכ"י עכל"ה גנ"ע זלה"ה •
 גם דע מ"ש בס' מקור השמות משם ספר החשק וז"ל רח"ש
 תמ"ס זה השם מסר אותו יעקב אב"ה לבניו קודם פטירתו
 כדי להזכירו בעת צרתם ובהזכירם את השם הנזכר יגלו
 מצרתם והוא נוטריקון רח"ש חנו"ן שות"ר תומ"ך מזי"ל
 עוד"ה עכ"ל הרב מקור השמות ז"ל • ועפ"י הקדמות הגז"ל
 בזה שפתי לדיק מר ניהו עט"ר הגאון מר זקני הגז"ל יביעון
 אומר

אלהים לעולם : חגור-חרבך על-
 ירך גבור הודך והדרך : והדרך
 צדק רכב על-דבר-אמת וענוה
 צדק ותודך נוראות ימינך : חציך
 שנונים עמים תחתיד יפלו בלב
 אויבי המלך : כסאך אלהים עולם
 ועד שבת מישור ישוב מלכותך :
 אהבת צדק ותשנא רשע על-בן
 משחק אלהים אלהיך שמן ששון
 מחבריד : מר-נאחלות קציעות כל
 בנרותיך

ויחי יעקב

הומר בכונת הני קראי דקאמר דוד הע"ה בד"ק וז"ת שרים
 דפוני חנס ומדברך פחד לבי - שש הנכי על אמרתך כמוצא
 שלל רב וכו' והוא כי בתיבות ש"רים ד"פוני ח"נס נוטריקון
 רח"ם וד"ל כסבאים הקליפות והמשיגים לקטרג ולהצר
 או להשכיחני תלמודי ומדברך שלויתני זכור ואל תשכח גס
 אולי חטאתי וזה גורם לי הצרות ולכך אני מכין בשם רח"ם
 הנו"ל שהוא אמרתך שאמרת רח"ם חנו"ן שומ"ר כמוצא שלל
 רב שעל ידו הנצל הצרותי כנו"ל - וזה ג"כ נרמז בקרא
 הנו"ל רחש לב"י וכו' נוטריקון לבנ"י יעק"ב ד"ל זה הסס
 הקדוש נמסר להם כנו"ל - גם בזה תבין כונת דברי הנמרה
 דאמרה רבי אלעזר בן ערך אישקד ליום תלמודיה וקרא בתורה
 במקום החדש ה"ה לכם וכו' החר"ם ה"ה לב"ם עכל"ה
 והוא מכוון לכיון לשני שמות הקדושים הנו"ל רח"ם לב"ם
 הם

בגדוֹתֶיךָ מִן־הַיָּכָרִי יִשָּׁן מִנִּי שְׁמִיחֹךָ:
 בָּנוֹת מַלְכִים בִּיקְרוֹתֶיךָ נִצְבָּה שָׁגֵל
 לִימִינְךָ בִּבְתָם אֹפִיר: שְׁמַעֲי־בֵּית
 וְרֵאִי יְהִטִּי אֲזִנְךָ וְשִׁבְחִי עִמָּךְ וּבֵית
 אֲבִיךָ: וַיִּתְּאוּ הַמֶּלֶךְ יִפְיָךְ כִּי־הוּא
 אֲדֹנֶיךָ וְהַשְׁתַּחֲוִי־רָו: וּבֵית־צֹר
 בַּמִּנְחָה פָּנֶיךָ יַחֲלוּ עֲשִׂירֵי עָם: כָּל־
 כְּבוֹדָה בֵּית־מֶלֶךְ פָּנִימָה מִמִּשְׁבָּצוֹת
 זָהָב לְבוֹשָׁה: לְדַקְנוֹת תּוֹבֵל לְמֶלֶךְ

בתודות

דגש אחר שורק ויחי יעקב

הם למ"ב עכת"ד עט"ר הגאון מ"ו עי"ס בס' נאו"ת הגו"ל
 שניאר ג"כ ענינים אחרים בהקדמות הגו"ל ודפח"ח וס"י.
 חכלית היוצא מד"ק של הרבנים הגו"ל כי שם הקדוש של
 רח"ט הגו"ל המכוין בו קודם תפלתו הוא מועיל נגד א"ת
 החיובים לבל יקטרנו על תפלתו כגו' בדברי הרב שג"ע
 הגו"ל. עוד אקדים מה שראיתי להרב הגדול מוהר"ר דוד
 חזן בס' הפסיד חזק דוד שכתב במזמור זה וו"ל דע כי
 המדבר לשון הרע הוא הוי גרר"א במוקי"ן שגנעלים בפניו
 שפרי תפלה ואין תפלתו מתקבלת עכל"ה יעו"ס בד"ק יתמלא לפי
 דבריו דעל ידי פונו הוא הוי פגו"ס יוצא פגו"ס נכיס בשם הקדוש
 הגו"ל דלגבי ידיה לא מעלה ולא מוריד כח השם הקדוש
 הגו"ל ומגן שו"א ח"ו הואיל ולגבי ידיה שפרי תפלה נגעלו
 כגו' בדברי הרב ח"ד ו"ל. ומעתה בזה הרי הוא כמבוא"ר
 דלמה נרמז שם הקדוש הנזכר בהני קראי המדברים בכת
 מספרי לשון הרע באומרו שו"א ידברו ח"ס את ר'עו ש'פת
 ח'לקות

בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רָעוֹתֶיהָ מוֹבָאוֹת
 לָךְ : תּוֹבֵלֶנָּה בְּשִׁמְחָת וַגִּיר
 תִּכְלֹאֶנָּה בְּהִיבֹל מֶלֶךְ : תַּחַת
 אֲבֹתֶיהָ יִהְיוּ בָנֶיהָ תִּשְׁתַּמּוּ לְיִשְׂרָאֵל
 בְּכָל־הָאָרֶץ : אֲזַכִּירָה שִׁמְךָ בְּכָל־
 דֶּרֶךְ וְדֶרֶךְ עַרְבֵי־בֶן עַמִּים יִרְוֹדוּךָ
 לְעוֹלָם וָעֶד :

אם אדם שונא לאשתו

מו לַמִּנְצָח לְבְנֵי־קָרַח עַל־עֲרֻמוֹת
 נֶשִׁיר : אֱלֹהִים לָנוּ מַחֲסֶה וְעֹז עֲזָרָה
 בַּצָּרוֹת

ויחי יעקב

ח'לקות שהוא נוטריקון רח"ט ובהיפוך ג"כ לרמו דכפי גודל
 עונם הם יהיו גרמ"א בנ"קי"ן לעלמו להפוך את כח זה
 השם אשר הוא הוי לסגולה ידיה לקבלתו בתפלה כנו"ל
 כל לגבי ידיהו מגן סוי"א ח"ו ובהפוך הוא נוטוב לרע ושערי
 תפלה ננעלים בפניהם - ואפשר ג"כ דהם יהיו בכח עונם
 הנו"ל גרמ"א בנ"קי"ן לכל ישראל מפני שכל זה השם הקדוש
 הוא מועיל להכניעת החיובים כנו"ל מלבד דסגולתו מועיל
 לקבלת התפלה ואם כן הנה חלה רשעים הוי"א בגרמ"א
 שהחיובים על עמדם יעמודו ויגיע מהם ה יקח לכל ולכן
 דוד הפ"ה בא בבקשה לפטו יתברך ואמר יכרת יהו"ה כל
 שפתי חלקות וכו' וכו' וחמת המלך מלכו של עולם שכתב
 מפני המקטרגים אמר אם נלכו כמו גד לנוד ליד נפש כל
 אחד מישראל ולעשות בו משפטים וכו' אבל כשהם נכרתים
 באומרו

בְּצָרוֹת נִמְצָא מָאֵד : עַל־כֵּן לֹא־
 נִירָא בְּהַמִּיר אֶרֶץ וּבִמְוֹט הָרִים
 בְּלֵב יָמִים : יִהְיוּ יַחֲמְרוּ מִיָּמִיו
 יִרְעֶשׁוּ הָרִים בִּגְאוֹתָו סֵלָה : נָהָר
 פָּלַגְיוֹ יִשְׁמְחוּ עִיר־אֱלֹהִים קָדוֹשׁ
 מִשְׁכְּנֵי עֲלִיּוֹן : אֱלֹהִים בִּקְרָבָה בַּל־
 תִּמְוֹט יַעֲזֹרָה אֱלֹהִים לִפְנוֹת בִּקְרָה :
 הָמוּ גִּוִּים מִטּוֹ מִמְּלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ
 תִּמְוֹג אֶרֶץ : יִהְיֶה צְבָאוֹת עִמָּנוּ

משגב

ויחי יעקב

באומרו יכרת יסו"ה וכו' הו' ודאי יתקיים בנו מקרא שבהוב
 הפס כשבר והנחנו נמלטנו ויתבטל בה החימונים והמקטרגים
 והו' ישראל נשע ביהו"ה וכו' ודו"ק כי הו' ברור . וזה
 אפשר לבאר ברמז כונת הכתוב וישלח יהושע בן נון וכו'
 מרגלים חר"ש לאמר דר"ל סיכוכו בזה השם רח"ש :

יג למנצח מומור וכו' עד הנה יהו"ה תשכחני כלח
 וכו' עד הנה תי תיר וכו' . הנה יש לדעת
 דלמה נקט תיבת כלח ולא נקט בלחון אחר כמו לעד וכיוצא
 ועיין מ"ש המפרשים ז"ל . ואפשר לבאר בדרך רמז דכונתו
 היתה בדברו אשר מדגדג עם האל יתברך לפי שפס דרו"הק
 דישראל עתידים להיות גולים בארבע גלויות כנו' במדרש
 טו"ט וז"ל עד הנה יהו"ה תשכחני וכו' בבבל עד הנה תסתיר
 את פניך וכו' במדי עד הנה תסתיר וכו' גיון עד הנה ירום
 אויבי וכו' באדום יעו"ש . נמצא דבכאן בא לבקש על הגלות
 ולכן בא לרמז דאף דלא ישראל יהיו רחויים בגלות הללו

תהלים מז מז

מִשְׁגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה : לְבוֹ
חַזוּ מַפְעְלוֹת אֱלֹהִים אֲשֶׁר־שָׁם
שִׁמּוֹת בָּאָרֶץ : מִשְׁבִּית מִדְּחִמּוֹת
עַד־קֶצֶה הָאָרֶץ קִשַׁת יִשְׁבֵּר וְקִצְוֹ
חֲגִית עֲגֻלוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאֵשׁ : הִרְפוּ
וַדָּעוּ כִּי־אֲנֹכִי אֱלֹהִים אֲרוֹם בְּגוֹיִם
אֲרוֹם בָּאָרֶץ : יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ
מִשְׁגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה :

לתשובה

מז לְמִנְצֵחַ דְּבַנֵּי־קֶרֶחַ מִזְמֹר : בְּר־

העמים

ויחי יעקב

עכ"ז אל יטפס ואל יעזבם ויזכור להם ברית אבות הקדושים
כי בן הנטיחם בחורה וזכרתי את בריתי יעקב וכו' וזה
רמז בסת"ר דבריו באומרו תיבת נלח ולא כלסון אחר והוא
כי תיבת נלח במילוי נו"ן לך"י חו"ת עם תשעה אותיות
המילוי ושני כוללים הם יעלו גימטריא תרל"ח בדקדוק וכן
כולים שמות האבות אברהם יצחק יעקב הם תרל"ח וא"כ
זה אומרו עד אנה יהו"ה תסבחי וכו' בגליות הללו והוא
מדבר בנו"ם עם דבריו בעד כללות ישראל דלמה יהיו עוזבים
וסבוחים בגליות הנו"ל וכי תימח שאין ראויים מאד מעשיהם
לזה אומר נלח לרמוז דהזכור זכות האבות וכו' אל תסתיר
את פניך וכו' ודו"ק :

עכני יהו"ה אלהי האירה עיני פן אוסן המות
פן ואמר אויבי יכלתיו וכו' . אפשר לכאור

הביטה

כדרך

הַעַמִּים תִּקְעוּ-בָהּ הִרְיעוּ לֵאלֹהִים
 בִּקְוֹל רָנָה : כִּי־יְהוָה עֲלִיּוֹן נֹרָא
 מִדָּךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ : יְדַבֵּר
 עַמִּים תַּחֲתִינוּ וְלֵאמֹים תַּחֲתֶהּ
 רַגְלֵינוּ : יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתָנוּ
 אֶת גִּאּוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֵלָה :
 עֲלֶה אֱלֹהִים בַּתְרוּעָה יְהוָה בִּקְוֹל
 יִשׁוּפָר : זָמְרוּ אֱלֹהִים זָמְרוּ זָמְרוּ
 לְמַלְכֵּנוּ זָמְרוּ : כִּי מִדָּךְ כָּל־הָאָרֶץ
 אֱלֹהִים

ויחי יעקב

בדרך דרש כונת דוד הע"ה בהגיו קראי והוא בהקדים את
 הידוע טענת הו"ה הע תמיד על ישראל דאיכא ח"ו שתי רשויות
 הן בבריאת העולם והן בבריאת האדם עלמו כידוע ממה
 שטען שהוא מינא לרבן גמליאל מפסוק כי הגם יולד הרים
 ובזרע רוח וכו' דנקט בשתי לשונות יצירה ובריאה לרמז
 דאיכא שנים ח"ו חד יולד וחד בורא • גם היתה חמ"ל
 שהוא מינא לאמיר מפלגך ולעילא דהורמיו ומפלגך ולתתא
 דהורמיו וכו' ופרש"י ז"ל דשני אלהו"ת הם שבראו את
 האדם חד שמים הורמיו והשני שמים הורמיו ח"ו עי"ש במס'
 סנהדרין מהי דהסיב ליה בתחילה ועוד לפי השיבו דבריד בעת
 המותה היאך בכל אדם מתרבים במיתתו השנים ביחד אלא
 ודאי מן המיתת הוי"א הוכחה ברורה דהוא אחד ואין עוד
 מלכו עי"ש בגמרא • וכוה ביארו המש' ז"ל כונת הכתוב
 בתורה ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי אני
 חיות וכו' • ר"ל דמעבין המיתת הוי"א הוכחה ברורה דאין

אֱלֹהִים זָמְרוּ מִשְׁכִּיב : מֶלֶךְ אֱלֹהִים
עַל-גּוֹיִם אֱלֹהִים יֹשֵׁב : עַל-כִּסֵּה
קִדְשׁוֹ : נְדִיבֵי עַמִּים : נֶאֱסָפוּ עִם
יְהוָה אֲבָרָהֶם כִּי רָאִהוּ מִגְּנֵי-אֶרֶץ
מְאֹד נִעְרָה :

כרי שסוכאיך יפחדו ממך

מח שִׁיר מִזְמוֹר לְבְנֵי-קִרַח : גִּדּוֹל
יְהוָה וּמַהֲלֵל מְאֹד בַּעִיר אֱלֹהֵינוּ
הֶרֶק־קִדְשׁוֹ : יִפֹּה נוֹף מִשְׁוֹשׁ כָּל-
הָאֶרֶץ הֶרֶק־צִיּוֹן יִרְכָּתִי צִפּוֹן קִרְיַת
מִדָּךְ

ויחי יעקב

עוד מלכדו • עוד ה'ן מקרוב גדפס ספר חדש זה שמו דרכי
אִים אחד מדבני ירושלים ובדרוס היראה הביא פס תירון
אחד ח"ל ודע דנס מענין הסינה שהאדם ישן מוכח דהאל
יתברך הוא אחד ואין עוד מלכדו דאיך יתפייסו ליסן שני
חללי הגוף ביחד בשלום ובמיסור אלא ודאי דהוא אחד ואין
עוד מלכדו יעו"ש בד"ק דכזה ביאר כוגת הכתוב בשלום
יתדיו חשככה ואיטן ר"ל השני פלגני דנופא ביחד ומכאן דהיה
חותכת אית בדיקו כי אתה יהו"ה לבדד וכו' עכת"ד ודפס"ח •
וסן עוד בקדים מארז"ל במס' שביעות כל מקום שנאמר
השמר פן והל אינו אלא לאור"ל מקום שכתוב תיבת השמר
או תיבת פן או תיבת אל ר"ל הוא לאו עבל"ה יעו"ש •
וכזה יתבאר כוגת דברי חזוננו דהע"ה באומרו הפיטה ענני
בעת שאני רוצה להודיע לכל שאתה דוקא יהו"ה אלה"י
ואין

מִלֶּכֶךְ רַב : אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ
נוֹדַע לְמִשְׁגָּב : כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים
נוֹעְדוּ עִבְרוּ יַחְדָּו : הִמָּה רָאוּ בֶן
תַּנְמָחוּ נִבְהָלוּ נִחְפְּזוּ : רַעְדָה אַחֲזָתָם
שֵׁם חֵיל כִּיּוֹלְדָה : בְּרוּחַ קָדִים
תִּשְׁבֶּר אַנְיֹת תִּרְשִׁישׁ : כַּאֲשֶׁר
שָׁמַעְנוּ : בֶּן רֵאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה
צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים
יְכוֹנְנָה עַד־עוֹלָם סֶלָה : דְּמִינוּ

ארחים

ויחי יעקב

ואין עוד מלבדך והאירם עיני בתשובות שאשיב להם שתיים
המה כהלכתן ואלו הם ה"א פן חיסן ר"ל דלפי דבריהם
ובזביהם היה מן הראוי שלא לוכל ליסן כגו' דהיך יתרו
בשינה שניהם ביחד • אלא ודאי מן השינה עלמה הויה הוכחה
כדורה וראיה חותכת דאחיה יסו"ה חלס"י ואין עוד וכו'
וא"כ מהני תרי יילי מעליה כי תענני בהם גזכח כי
דבריהם המה כמוך וכו' והביטת ענני יסו"ה פן יאמר אויבי
יכלהיו ולרי יעילו וכו' ודו"ק :

או אפשר לבאר כונת הני קראי בדרך רמז ולהבין הן
קדם דקדוק אחד אשר ראיתי בזה הפסוק והוא דיש
לדעת כמה בזה הפסוק גזכר שלשה פעמים שם י"ה בזה
אחר זה והוא כי ש"ת הביטת ענני הוא י"ה וכן יסו"ה
חלס"י הרי י"ה שני וכן האירם עיני הרי הוא שלישי ומה
בזה הודעתנו של שלשה פעמים שם י"ה והוא לכאורה קשה
ואנחנו לא נדע ואמת הנני כי זה היה לפליאה גדולה בעיני
וחפשתי

אֱלֹהִים חֲסֶדְךָ בְּקֶרֶב הִיכַלְךָ : כִּשְׁמֶךָ
 אֱלֹהִים בֵּן תִּהְיֶה עַל־קְצוֹי־אָרֶץ
 צִדְקַתְּךָ מִדָּאֵה יִמְיֶנְךָ : יִשְׁמַח הַר־צִיּוֹן
 תִּגְלָלָהּ בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
 מִשְׁפָּטֶיךָ : סִבּוּ צִיּוֹן וְהִקִּיפוּהָ סִפְרוּ
 מִגְדָּלֶיהָ : שִׁיתוּ לִבְכֶּם לַחִילָהּ
 כִּסְּגוּ אֲרָמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תִּסְפְּרוּ
 דָּרוֹר אַחֲרוֹן : כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ
 עוֹלָם וָעֶד הוּא יִנְהַגֵּנוּ עַד־מוֹת :

למנצח

ויחי יעקב

וחפסתי בספרי המפ' ז"ל בחפ"ט מחופ"ט ולא מלאתי מי
 שהרגיש בזה ובהדי דקא מחפישנה לרגל המלאכה אשר לפני
 האיר יהו"ה את עיני בהקדמה אחת נפלאה הביאה הרב
 וילקט יוסף מסס הרב הגדול המקובל הספקלריא המאירה
 וז"ל דע כי אד"ה נחלק שמו לשלשה פעמים י"ה וזה
 כשאכלה מעץ הדעת פגמה את פיה ונתוסף לשלשה שמות
 של י"ה הנזכר שלשה פפי"ן ונעשה שלשה פעמים פי"ה וזה
 היה עיקר פנימית שהביאה השלשה פפי"ן וזה נעשה נגד
 שלשה עונות שעשו באכילה דידהו ע"ז ג"ע ס"ד בנו' בן"ה
 ובן ארז"ל אד"ה עבד ע"ז ג"ע ס"ד ובכל עון מהס נתן
 תוספת אות פ' להגביר את הסט"א והחיצונים וענין אות
 הפ"ה הזאת שלידו בחט"ים זה היה לפי שעשו בזה פירוד
 בין ספירת יסו"ד למלכות שהיא השכונה הלכות ממסס נקראת
 ותיבת יסו"ד הוא גימטריא שמונים שהיא גימטריא פ' וזה
 הוא גרמ"א כנזקי"ן להגביר את שלשה מסחיתים תקיפים
 אשר

מט רִמְנֶצֶח לְבִנֵי־קֶרַח מְזֻמֹּר :
 שִׁמְעוּ־זאת כָּל־הָעַמִּים הָאֲזִינוּ כָּד־
 יִשְׁבִי חֵלֶד : גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־
 אִישׁ יַחַד עֲשִׂיר וְאַבְיוֹן : פִּי יִדְבֹר
 חֲכָמוֹת וְהַגֹּת לִבִּי תְבוּנוֹת : אֲטֶה
 לְמִשְׁלֵי אֲזִנִּי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי :
 לְמַה אֵירָא בְיָמֵי רַע יַעֲזֹן עַקְבִּי
 יִסְבֵּנִי : הַבִּטְחִים עַל־חֵילָם וּבָרֵב
 עֲשֶׂרָם יִתְהַקְּלוּ : אֵח לֹא־פָדָה יִפְדֶּה
 אִישׁ

ויחי יעקב

אשר יש בס"ת של שמותם אות פ' והם אלו א"פ של"פ נג"פ
 ועל ידי כן גרמו מיתת לעולם וזה רמז הכתוב שאמר שהע"ה
 בדבריו ומואל אבי מ"ר ממות את האשה וכו' ר"ל אלו
 הסלסה פסי"ן העולים גימטריא מ"ר מי הממליא אותם בעולם
 זה היה סיבה את האשה היא חיה שהיא הביאה אותם לעולם
 כנז"ל. עכל"ה ז"ל בקיצור יעו"ש בד"ק. ועיין להרב הגדול
 בעל ספר אד"א הגד"מ מה שביאר ג"פ בזה בנוע"ס ד"ק
 יעו"ש בפרשת בחקתי מה שרמז כמה ענינים ע"פי הקדמה
 הנפלאה הנז"ל. והן עוד נקדים את הידוע מ"ש הרב הקדוש
 האר"י הח"י זיע"א כי דוד הע"ה הוא גלגול אד"ה וגרמו
 בשמו בנוטריקון אד"ס דו"ד משי"ח עכל"ה והובאו בכמה
 מקומות. ומעתה ע"פי הקדמות הנז' בזה יתוסב דקדוק
 הנז"ל מדקדקנו בהאי קרח בטוב והוא לפי כי דוד הע"ה

אִישׁ לֹא־יֵתֵן לְאֱלֹהִים כִּפְרוֹ : וַיִּקַּר
 פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וַחֲדָר לְעוֹלָם : וַיַּחֲיִי
 עוֹד לְנֶצַח לֹא יֵרָאֶה הַשְׁחָתָה : כִּי
 יֵרָאֶה חֲכָמִים יָמוּתוּ יַחַד כָּסִיד
 וּבַעַר יֵאָבְדוּ וְעֹזְבוֹ לְאַחֲרֵים חֵילָם :
 קִרְבָּם בְּתִימוֹ : לְעוֹלָם מִשְׁכַּנְתָּם
 דָּדוֹר וְדָר קָדְמוֹ בְּשִׁמוֹתָם עָלֵי
 אֲדָמוֹת : וְאֶדָם בִּיקָר בְּלִיָּדָיִן
 נִמְשַׁל בַּבְּהֵמוֹת נִדְמוֹ : זֶה דְרָכָם
 כֶּסֶד לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ
 סֵלָה

ויחי יעקב

ידע בגפסיה דחיהו בפעם ראשונה הים אדס וע"י חטאיו
 הוא גרם גרמ"א בזקין"ן שפגס בבחינת שמו שהוא עולה
 גימטריא שלשה פעמים י"ה כנו"ל וזוהי הביא מיתה לעולם
 שהוסיף עליהם שלשה פסין"ן כנו"ל לכן עכשיו שצא לתקן
 בא' הו' בתחינה ובבקשה מלפניו יתברך עכבה שירותיו
 ותשכחותיו הגו"ל וגם בכח התורה שלימה בכל עת הנקראת
 בשם ע"ן כנו' מקרא מפורש עץ חיים היא וכו' בזה יהיה
 עמו בסיועא קיוע שיש בו ממש לתקן זה הפגס הגו"ל של
 שמות י"ה ורמו זה בהומרו הביטא ענני וכו' ס"ת שלשה
 פעמים י"ה בזה אחר זה ור"ת ה' ביטא ע'נני יהו"ה ה'לה"י
 ה'אירה ע'יני עולים גימטריא ע"ן ע"ה רמו לתורה ג"כ דעל
 ידה יס"ה בג'רס המעלות לתקן את חטאיו הגו' וזה רמו
 ג"כ בהומרו פ"ן חיסן המות ד"ל שלא ישאר ח"ו המיתה
 בעולם

סִרָּה : כִּצְאֵן | לִשְׁאוֹל שְׁתּוֹ מוֹת
 יִדְעֻם וַיִּרְדּוּ בָם יִשְׂרָאֵל לִבְקֹר
 וַיִּצְרֻם לְבָלוֹת שְׁאוֹל מִזִּבְלָ לּוֹ : אֲך־
 אֱלֹהִים יִפְדֶּה־נַּפְשִׁי מִיַּד שְׁאוֹל כִּי
 יִקְחֵנִי סֵלָה : אֶל־תִּירָא כִי־יַעֲשֶׂה
 אִישׁ כִּי־יִרְכָּה כְבוֹד בֵּיתוֹ : כִּי לֹא
 בְּמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יִרָד אַחֲרָיו
 כְּבוֹדוֹ : כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיּוֹ יִבְרַךְ וַיִּוֹרֶךְ
 כִּי־תִשָּׁב לָךְ : תָּבוֹא עַד־דָּוָר

אבותיו

וצורם ק'

ויחי יעקב

בעולם ובדקדוק נקט תיבת פ"ן ולא אמר תיבת לא כהקומה
 כי המה בנוטריקון פפי"ן נתוספו ר"ל כי זה הוא עיקר
 החטא ועל ידם באה המיתה כנו"ל ולכן בא לבקש מהאל
 יתברך שהוא יביט בו ויעררו שיאורו עיניו בתורתו וז"ל
 האירה עיני ובוזה ודאי כיון שיתוקן החטא הנו"ל אז בלע
 חיות לנכח וכו' . וזה מטעם נ"כ סן יאמר חויבי דא חויב
 העליון נח"ס הקדמוני שגדס לכל זה יכלתו וצרי אלו גודא
 דיליה המסחיתים הנו"ל יגילו וכו' אבל אני בחסדך בטחתי
 שתעזרני לתקי ואז בודאי יגל לבי ביסועתך ואשירה וכו' .
 ודו"ק כי הוא נחמד וברור :

ובזה אפשר לרמוז בקרא אחריתי שחמר דהע"ס יגמר
 כל רע רשעים ותכונן כדיוק ופכר ביארתיהו לעיל
 וע"פ הקדמה הנו' יתבאר בהו"א והוא באותיות הרע שבתיות
 רשע"ס הם אותיות מ"ר שהם גימטריא של שלשה פפי"ן
 הנו"ל ועליהם בא בתחינה ואמר שיהיה כלים ונגמרים ואז
 בודאי

אֲבוֹתָיו עַד-נֶצַח לֹא יִרְאוּ-אֹרֶךְ :
אָדָם בִּיקָר וְלֹא יִבִּין נִמְשָׁר
בַּבְּהִמּוֹת נִדְמּוּ :

להציל מלקטים

נ מִזְמוֹר לְאַסָּף אֵל אֱלֹהִים יְהוָה
דָּבָר וַיִּקְרָא-אֶרֶץ מִמִּזְרַח-שָׁמֶשׁ
עַד-מָבְאוֹ : מִצִּיּוֹן מִכְּלַל-יְפִי אֱלֹהִים
רְחוּפִיעַ : יָבֹא אֱלֹהֵינוּ וְאֵל-יִהְיֶה
אִשְׁלִפְנֵינוּ תֹאכֵל וְסָבִיבֵנוּ נִשְׁעָרָה
מֵאֵד : יִקְרָא אֶל-הַשָּׁמַיִם מֵעַל וְאֵל-

הארץ

ויחי יעקב

בדלתי ותכונן לדיק הם חותיות ק"ץ י"ד ע"ה הוא י"ה רמו
סיתכוננו חלו השמות שנפגמו ויחרו כמחו וק"ס וגם יפד
ישע ישראל וגרמו זה בחותיות הנשחרים מתיבת רשעים
סהם חותיות יש"ע ודו"ק :

יד למנצח לדוד חמר נבל בלבו וכו' . הנה במימור
הזם "ישכיל" המבין "וידניש" הקורא בכמה
דקדוקים דלית ביה והם חלו האחד לכאורה יש לדעת דלמה
בתחילה נקט בלשון יחיד חמר נבל וכו' ותוך כדי דיבור
סיים בלשון רבים השחיתו התעונו ועוד תיבת חמר נמשמע
בחמירה וסיים בלבו שהוא לשון מחשבה ולא בחמירה וא"כ
הו"ל לומר חשב נבל וכו' . ועוד אומרו יהו"ה משמים השקיף
וכו' מאי נפקא מינה בהודעה זו אם הוא משמים או מן
הארץ . ועוד אומרו חמר נבל בלבו לכאורה לא היה לנו
ידיעה

הָאָרֶץ דָּרִין עָמּוֹ : אֶסְפוּ לִי חֲסִידֵי
 בֵּרְתִי בְּרִיתִי עַל־זִבְחִי : וַיִּגִּדּוּ
 שָׁמַיִם צִדְקוֹ כִּי־אֱלֹהִים : שֹׁפֵט הוּא
 סֵלָה : שִׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבְּרָה יִשְׂרָאֵל
 וְאֶעֱיֶדֶה בָּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אֲנִי :
 לֹא עַל־זִבְחֶיךָ אוֹכִיחֶךָ וְעוֹלֹתֶיךָ
 לִנְגִדִי תִמְיֹד : לֹא־אֶקַּח מִבֵּיתְךָ
 פֶּךָ מִמִּכְלְאֶתֶיךָ עֲתוּדִים : כִּי־לִי
 בָּר־חֵירוּתוֹ־יֵעַר בְּהֵמוֹת בַּהֲרֵי

אלף

ויחי יעקב

יריעה בזה מי הוא זה אשר נכל שמו דמלה קא מכוון
 חזוננו דוד הע"ה . והנה במדרש כבר נרמזו בזה ודרשוהו
 על כמה חכמים וחד מן האמוראים דרש דרש בני קראי על
 ההוא רסיעא דא הוא המן הרשע שחיק טמרא דאיהו נכל
 שמו יע"ה . ובהא חנהר לעינין לבאר כונת דברי האדון
 דוד הע"ה במזמור הנז' דעלי ההוא רסיעא קא מכוון ולישב
 דקדוקים הנז' ל ובהקדים עוד מאי דאיתא במדרש כשבא
 המן הרשע בהאיא עלה שהיה מיעץ לאחשרש להשמיד אותנו
 השיבו המלך אני מתירא מאלהיהם של אלו שלא יעשה בי
 כמו שעשה לראשונים שנקם מהם בשביל שהרעו לישראל כמו
 דאשכחן מה דעשה עם פרעה וסיסרא וייואל . הו השיבו
 המן מזה לא יסיה לך יראה כי כבר האל יתברך עוז את
 ישראל ולא יסאל עליהם מיום שראו אותם שהם חוטאים
 ומכעיסים לפניו וראה גדולה אית בידינו בזה שהדי נבוכדנאצר
 עלה והחריב ב"המק והגלה את ישראל וכו' וא"כ ודאי כבר

אֱלֹהִי יִדְעֵנִי כָּל־עוֹף הָרִים וְזִיז שְׁרִי
עֹמֵדִי : אִם־אֶרְעֵב לֹא־אֹמַר לִךְ כִּי־
לִי תֵבֶל וּמְדָאָה : הָאוֹכֵל בִּשְׂרָר
אֲבִירִים וְדָם עֲתוּדִים אֲשַׁתָּה : זֶבַח
לְאֱלֹהִים תֹּזֶה וְשִׁלֵּם לְעַלְיוֹן
נִדְרֶיךָ : וְקִרְאֵנִי בַיּוֹם צָרָה אֲחַלְצֶךָ
וּתְכַבְּדֵנִי : וְדַרְשֵׁנִי אֱמַר אֱלֹהִים
מַה־לָּךְ לִסְפֹּר חֲקֵי וְתַשָּׂא בְרִיתִי
עַל־יָפִיךָ : וְאַתָּה שְׁנֵאתָ מוֹסֵר
וְתַשְׁלֶךְ דְּבַר־י אַחֲרֶיךָ : אִם־רָאִיתָ

ננב

ויחי יעקב

עוב אֱלֹהִים וּלְכֹן לֹא תִירָא מוֹת כָּל עַבְדֵּי הַיָּד הַיְּמִינִי
בְּסִפְרֵי הַמֶּלֶךְ ז"ל . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת
אֶחָת הַיְּמִינִי בְּסִפְרֵי הַמֶּלֶךְ ז"ל . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת
וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת
בְּסִפְרֵי הַמֶּלֶךְ ז"ל . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת
וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת
יְמִינִי בְּסִפְרֵי הַמֶּלֶךְ ז"ל . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת
כֹּל עַבְדֵּי הַיָּד הַיְּמִינִי . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת
רְמוֹת הַיָּד הַיְּמִינִי . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת
לְזִכְרוֹת . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת . וְכֵהָאִי עֲנִינָה אֲמַרְתִּי לְהַמְתִּיק פִּרְסַת :

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ
ף צ ק ר ש ת

גִּבּוֹ וְתַרְיָן עָמּוֹ וְעַם מִנְּאֻפִּים חִלְקָהּ :
פִּיךָ שִׁלַּחַת בִּרְעָה וּלְשׁוֹנְךָ תִּצְמִיד
מִרְמָה : תֵּשֶׁב בְּאַחִיךָ תִּדְבֹּר בְּבֶן
אִמְךָ תִּתֵּן דָּפִי : אֶלֶּה עֲשִׂיתָ
וְהַחֲרַשְׁתִּי דְמִיתִתְּ הַיּוֹרֵת אֶהְיֶה
כְּמוֹךְ אוֹכִיחֶךָ וְאֶעֱרֹכָה דְעֵינֶיךָ :
בִּינוּ-נָא זֹאת שִׁבְחִי אֱלֹהִים פֶּן
אֶטְרֹף וְאֵין מִצִּירִי : זִבַּח תִּזְדָּרֶה
יִבְדְּדֵנִי וְשֵׁם דֶּרֶךְ אֲרָאֵנוּ בִּישַׁע
אֱלֹהִים :

דיוס

ויחי יעקב

ה'חשורוש ב'ימיו ג'דל ד'גל ה'מן ו'כג כה ו'דונו ח'שב ט'הורים
י'עקור כ'ולם כ'אחד ל'מעלה מ'לך מ'לכים כ'תקנא כ'ורא
ס'לח ט'וגינו פ'דה פ'דחנו כ'יוונו ל'דיקים ק'ריאה (רמו
למקרא מנילה) ר'נה ט'קלים ת'מיד :

באופן אח"כ מצינו שלא נתקיימה מחשבת אותו רשע
ולא מחשבת החשורוש שהסכים עמו והטעם

כי כיון שידעו ישרם הענין נכנס יראה ופחד בלבם וחזרו
בתשובה ונעשו אז דור לדיקים ובוה נתעוררו רחמי האל
יתגדל עליהם ונהפכה מחשבתו של ההוא ככל כ'ראשו ונס
מלבד זה בזכות ההוא לדיקא דהוה בניהם דא מרדכי ניטול
ההוא דור כולו כידוע * גם ידוע מקרא מפורש הנזכרת
במנילת איכה על ענין החורבן באותה העת כתיב הסליך
משמים ארץ תפארת ישראל * גם ידוע מארז"ל כי כל השקפה

היא

תהלים נא
ליום שלישי

לטמא זכות

נא לַמִּנְצָח מִזְמוֹר לְדָוִד : בְּבוֹא־
אֲדָיו נָתַן הַנְּבִיא בְּאֶשְׁר־בָּא אֶל־
בֶּת־שָׁבַע : חֲנֻנִי אֱלֹהִים כַּחֲסִדְךָ
כָּרֵב רַחֲמֶיךָ מִחֲה פִשְׁעֵי : הַרְבֵּה
כִּבְסֵנִי מִעוֹנֵי וּמַחֲטָאתִי טַהַר־נִי : כִּי־
פִשְׁעֵי אֲנִי אֲדַע וְחַטָּאתִי נֶגְדִי
תָּקִיד : לֶךְ לְבִדְךָ חַטָּאתִי וְהִרַע

בעיניך

ויחי יעקב

הרב ק'

הוא לרעה עכ"ל . ומעתה ע"פי הקדמות הנז"ל כזה אלכה
נא אחרי הק'וברים לכא בקבירת הא'ומר ולומר דזה הענין
כולו ראה אותו המלך דוד ברו"הק ועליו קא מכוון . וזה
אומרו אמר נכל דא המן הרשע בלבו אין אלהים עוד שיטאל
על ישראל ולחכימא ברמיו"א נדרש תיבת בלבו כנוטריקון
כ'עלתו ל'אחשורוש 'בהדיגתנו ו'השמדתנו אז הודיעו דאין
אלהים עוד דיטאל עלינו וא"כ ודאי מה שאין רוצים לעשות
בהם נוכל לעשות להשמיד להרוג וכו' . וטעמ"א טעים
בהסבתו הרעה מסית ומדיח הוא נחש נכל שמו לפי שיטראל
כבר הסחיתו והתעיבו ואין בהם עושה טוב . ודאיה לזה
הוא יהו"ה משמים השקיף הוא רמו על פת החורבן שאז
בעו"הר השקיף לרעה והשליך משמים תפארתם והטעם לפי
שבאותו העת השקיף בהם לראות אם יש בהם מי שלימד
בתורה וזה אומרו לראות היט מסביל אז היט בהם מי שידרוס
את שמו לעובדו וז"א דורש את אלהים וראה כי הכל סר

ויחידו

בְּעֵינַיִךְ עָשִׂיתִי רִמְעַן תִּצְדָּק
 בְּדַבָּרְךָ תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶיךָ : הִן בָּעוֹן
 חוֹלַלְתִּי וּבַחֲטָא יַחֲמֹתֵנִי אֱמִי : הִן
 אָמַרְתָּ חֲפִצָּת בַּטְּחוֹרֹת וּבִסְתֵם
 חֲכָמָה תוֹדִיעֵנִי : תַּחֲטָאֵנִי בְּאֵזוֹב
 וְאַטְהֹר תִּכְבֹּסֵנִי וּמִשְׁרָג אֲלַבֵּן :
 תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה תִּגְלֶנָּה
 עֲצָמוֹת דָּכִית : הִסְתַּר פָּנֶיךָ מִחֲטָאִי
 וּבִלְעֹנֹתִי מָחָה : לֵב טָהוֹר בָּרָא
 לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי :
 אֵל

ויחי יעקב

ויחידיו נאלחו וכו' ואז החריב את ביתו ומסרם תחת ידינו
 לעשות בהם כרצוננו וא"כ ודאי לא נחוש כלל להרוג ולאבד
 ולהשמיד ואז הסכימו שניהם באותה עת עד כאן דברי
 אותו רשע המן שחיק טמא : הלא ידעו כל פועלי חון
 וכו' - הסתא בא לדוננו דוד הע"ה ברוח קדשו בדברים
 שנאמרו לו מפי הנבורה להשיב על דבריו של אותו רשע
 והסבמת הטמא עמו ואמר הלא ידעו ר"ל החושבים בדעתם
 אלו הרעים שהם פועלי האון האוכלי עמי אכלו לחם ר"ל
 על ידי שמריעים לעמי בית ישראל הם חין שלהם שהם
 איסורא כמו האוכל לחם ובשביל זה יהו"ה לא קראו באותה
 העת הלא בקשו לעשות בהם כחפצם ורצונם זה אינו יען
 כי אני פל מה שעשיתי לבני הוא בשביל שהיו מקסים את
 ערפם אז ולא רצו לשמוע ממנו ולחזור בתשובה אבל כיון

אל־תִּשְׁלִיכֵנִי מִלִּפְנֵיךָ וְרוּחַ קְדֻשְׁךָ
אל־תִּקַּח מִמֶּנִּי : הִשִּׁיבָה לִּי שִׁשּׁוֹן
יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה רַחֲמֶיךָ :
אלִמְדָּה פִשְׁעִים דְּרָכֶיךָ וְחַטָּאִים
אֲלֶיךָ יָשׁוּבוּ : הֲצִירֵנִי מִדְּמִים
אֱלֹהִים אֲדַהֵי תִשׁוּעָתִי תִרְנֶן לִשׁוֹנִי
צִדְקָתְךָ : אֲדַנִּי שִׁפְתִּי תִפְתַּח וּפִי
יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ : כִּי לֹא־תִחַפֵּץ זִבַּח
וְאֶתְנָה עֹלָה לֹא תִרְצֶה : זִבְחִי

אלהים

ויחי יעקב

סהם חוזרים בתשובה מיד אני מרחם עליהם ולא געלתים
לכלותם ח"ו כמו שהם חשבו הכי תרי רשיעי : וזה אומרו
שם פחדו פחד כי אלהים בדור ר"ל אם הם שבים אפי'
מפחד ולא מאהבה עכ"ו תכף זוכים כי אלהים הוא סורס
באותו העת ונחשבים בבחינת לדיק ותיבת שם היא נוטריקון
עכ"ו מסיב"ת פחדו וכו' עכ"ו מושבים הארתו יתברך
עליהם ונחשבים אז בבחינת דור לדיק ועוד אפשר לרמוז
אומרו לדיק כלסון יחיד רמו על אותו הדור דהיינו בניהם
הוא לדיק הוא מרדכי ע"ה דבזכותו כלבד נילולו אותו
הדור על ידי לדקותו כידוע והנן פירשנו אז לחיים זאת
היתה כונת הדוגנו דוד הע"ה בנועם דכריו אשר בדברו
מערי"ב ערבי"ס : ודו"ק כי הוא ברור :

שׁוּ מִזְמוֹר לדוד יהו"ה מי יגור בההליך מי ישכון
בהר וכו' : סנה לבאורה יש לדעת דהכי
תרי מי דקאמר דהע"ה למת הם רומזים והול"ל בקיצור
מזמור

אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבְּרָה לִב־נִשְׁבֵּר
 וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבּוֹה : הִיטִיבָה
 בְּרָצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת
 יְרוּשָׁלַם : אֵין תַּחֲפִץ זְבַח־צֶדֶק
 עֹזֶה וְכֹלִיל אֵין יַעֲלוּ עַל־מִזְבִּיחַ
 פָּרִים : להסיר המזבח מדבר ל"ה

נב לִמְנַצֵּחַ מִשְׁכִּיל לְדָוִד : בָּבוֹא
 הוֹאֵג הָאֲדָמִי וַיִּגַּד לִשְׁאוּל וַיֹּאמֶר
 לוֹ בֹּא דָוִד אֶל־בֵּית אַחִימֶלֶךְ :
 מִה־תִּתְּהֶלֶל בִּרְעֵה הַגִּבּוֹר חֶסֶד
 אֵל

ויחי יעקב

מזמור לדוד יהו"ה הגר באהליך וסוכן בזה קדשך הולך
 תמים וכו' וחפשתי בחפ"ש מחוש"ש בספרי המפ' ז"ל לראות
 לשום אחד מהמפ' ז"ל סגרגס בזה וכעת לה זכיתי לראות
 אי לזאת אמרתי סיכא דאיכא למדרש דרשינן בס"ד ובהקדים
 הקדמה יקרה אשר ראיתי בספר אחד נד"מ זה שמו לור
 יעקב זו"ל בפ' בהעלותך מלאתי כתוב אחד תחכמי המקו'
 ז"ל כי בעון העגל שעשו ישראל הן היו גרמ"א בנוקיי"ן
 לעשות פגם ופירוד בפס אלהי"ם אותיות מי לחוד ואותיות
 אלה לחוד וזה אומרים אלה אלהיך ישראל וכן מ"י מאותיות
 של תיבת משיחך גפנמה וגשאר אותיות פכ"ח ואלו השני
 מי כל אחת גימטריא חמשים אחד לקח הגשם ואחד לקח
 הסטן ועל ידי מה שלומד האדם בתורה מאה פעמים
 נכנעים עכל"ה בקיזור עי"ש בד"ק מה שחידש בהקדמה
 הנו"ל

אֵל כָּל־הַיּוֹם : הַיּוֹת תִּחְשָׁב לְשׁוֹנָךְ
 כְּתֹעַר מִלִּטְשׁ עֲשֵׂה רַמְיָה : אֲהַבֶּתָּ
 רָע מִטוֹב יִשְׁקֶרֶת מִדְּבַר צֶדֶק סָלָה :
 אֲהַבֶּתָּ כָּר־דְּבַר־בָּלַע לִשׁוֹן
 מִדְּמָה : גַּם־אֵל יִתְצַדֵּךְ לִנְצַח יַחֲתֶךְ
 וַיִּסְתַּחֲמֶךְ מֵאֵהָר וְשִׁרְיָשָׁךְ מֵאֶרֶץ חַיִּים
 סָלָה : וַיִּרְאוּ צַדִּיקִים וַיִּירְאוּ וַעֲדִיו
 יִשְׁחַקוּ : הִנֵּה הַגִּבּוֹר לֹא יֵשִׁים
 אֱלֹהִים מִעֲוֹנוֹ וַיִּבְטַח בָּרַב עֲשָׂרוֹ

יע

ויחי יעקב

הנז"ל יעוש"כ דביאר בזה כמה ענינים : טוב אח"כ ראיתי
 פורש הקדמה הנז"ל הובאה כתום' בס' הרב המקו' מוהר"ש
 אשכנזי ז"ל בס' פס סמואל וז"ל בפ' בראשית דוד הע"ה
 אמר ימים על ימי מלך תוסיף וכו' : הענין כי הוא אמר
 מאלה ומכחם יספרו וכו' והוא דע כי פרעה אמר מי
 יהו"ה אשר השמע בקולו ועשה פירוד בשם אלהים לכן
 ישראל שלמדו מפרעה אמרו ג"פ אלה אלהיך ישראל וכו'
 וזה שאמ"ל הקב"ה למשה רע"ה מי אשר חטא לי אמחנו
 וכו' אח"כ הרשעים מאלה יספרו שמפרידים מי מאלהים
 וגשאר אלה וכן דוד הע"ה אמר והבט פני משיחך וכו'
 דהרשעים מפרידים מי מאותיות משיחך וגשאר כח"ש וזה
 אומרה ומכחם ג"כ ושני פעמים מ"י הנז' הם שני נוכי"ן
 וכזמן הגאולה יבא יגו"ן והוא יפתח מ"ס דלמרבה המשרה
 ואז ימים על ימי מלך תוסיף דהיינו שני פעמים מ"י דהם
 אותיות ימים על ימי מלך שהיו מחוסרים בזמן הגלות אז

יָעֲזוּ בַהֲוֹתָיו : וְאֲנִי כִזֵּית רַעֲנָן בְּבֵית
 אֱלֹהִים בִּטְחֹתִי בַּחֲסֵד־אֱלֹהִים
 עוֹלָם וָעֶד : אֹדֶךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ
 וְאַתָּה שְׂמֵךְ כִּי־טוֹב נֶגֶד חֲסִידֶיךָ :

להפחיר שונאיוך

נַג רִמְנֶצַח עַר־מַחֲלַת מִשְׁכִּיל
 דָּדוּד : אָמַר נָבֵל בְּלִבּוֹ אֵין
 אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ עוֹלָם אֵין
 עֲשֵׂה־טוֹב : אֱלֹהִים מִשְׁמַיִם הִשְׁקִיף
 עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֵיטֵב מִשְׁכִּיל

דרש

ויחי יעקב

יתוספו בזמן הגאולה וזה הוא גם כן יראת יהו"ה תוסף
 ימים וכו' ר"ל על ידי היראה מתקן אלו הימים עכל"ה
 ז"ל בקיבור עי"ס בד"ק : הו"א מדברי הני אסלי דברבי
 ז"ל כי עכסיו בגלות שני מ"י הם פנומים בעו"הר וא"כ
 הו"כ לתקנס על ידי מעשיו הן על ידי התורה כנזכר
 בדברי הרב לור יעקב ז"ל והן על ידי היראה כנז' בדברי
 ס"ס כנז"ל בזה בודאי הוא זוכה לתקובתא דגאולה וגם
 בודאי הוא מבאי עו"הב וזה פשוט : ומעתה הזה אפשר
 לרמוז קרא הנו' דזאת היתה בוגת דהע"ה באומרו בהאי
 קרא שני פעמים מ"י והכי קאמר מומור לדוד יהו"ה מי
 יגור וכו' באהליך דייקא הוא כינוי לעו"הב וישכון בהר
 קדשד ג"כ הוא כינוי לב"המק יר"ל הן יוכה בעו"הב והן
 יוכה ג"כ לתקובתא דגאולה הנו תרי מילי דמוטבא ומי

הוא

דָּרַשׁ אֶת־אֱלֹהִים : כָּלֹּ סֶגְ יִחְדּוּ
נִאֲלָחוּ אֵין עֲשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־
אֶחָד : הִלֵּא־יָדָעוּ פְּעָרִי אֵין אֲכָלִי
עֲמִי אֲכָלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים לֹא קִרְאוּ :
שֵׁם פִּתְחוּ־פֶתַח לֹא־הִיָּה פֶתַח כִּי־
אֱלֹהִים פִּזַּר עֲצָמוֹת חֲנֹךְ הִבִּישְׁתָּה
כִּי־אֱלֹהִים מֵאֶסֶס : מִי־יִתֵּן מִצִּיּוֹן
יִשְׁעוֹת יִשְׂרָאֵל בִּישׁוּב אֱלֹהִים שְׁבוֹת
עַמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל :

למנצח

ויחי יעקב

הוא הזוכה לזה לכן אמר יתו"ר נפיו"ס שני פעמים מי
לרמוז המתקן אלו השני פעמים מ"י שנפגמו כנו"ל זה הוא
הזוכה לעו"הב ולגאולה :

ובזה ג"כ אפשר לבאר כונת הכתוב בפ' עקב ועתה
ישראל מה יסו"ה אלהיך שואל מעמך כי אם
ליראה וכו' וידוע מאדו"ל סדרשו על הדי קרה אל תקרי
מה אל מא"ה עכ"ל * ולפי"ה מובן כונתם והכי קאמרי
דעיקר שאלתו יתב' הוא לתקן אלו השני מ"י דהם עוליס
גימט' מאה ועל ידי מה יתוקנו לז"א כי אם ליראה דייקא
והוא רמוז לדברי הרב ס"ס הנו"ל וללכת בדרכיו דייקא
הוא רמוז לתורה שנקראת בכינוי דרך כידוע והוא רמוז ג"כ
לדברי הרב אור יעקב הנו"ל דגם על ידי לימוד התורה
הוא זוכה לתקנס כנו"ל ודו"ק :

ובזה ג"כ אפשר לתת טעם דלמה באו מספר האדנים
על המשכן מאת אדנים לא פחות ולא יותר וכבר
המפ'

להנקה מאויבך

נִרְ לַמִּנְצָה בְּנִגְיֹנוֹת מִשְׁכִּיל לְדָוִד :
 בָּבוֹא הַזִּיפִּים וַיֹּאמְרוּ לְשֹׁאֵר הָלֹא
 דָּוִד מִסִּתְּתָר עִמָּנוּ : אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ
 הוֹשִׁיעֵנִי וּבִגְבוּרָתְךָ רַחֲמֵנִי :
 אֱלֹהִים שָׁמַע תַּפְדָּתִי הָאֲזִינָה
 לְאֹמְרֵיפִי : כִּי־זָרִים קָמוּ־עָלַי
 וְעֲרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי לֹא שָׁמוּ
 אֱלֹהִים לְנִגְדָם סִלָּה : הִנֵּה אֱלֹהִים
 עֹזֵר לִי אֲדֹנִי בַסִּמְכִי נַפְשִׁי : יֵשׁוּב

הרע

ישיב ק'

ויחי יעקב

המפ' ז"ל נתנו טעם לזה כטעם לש"ד כאשר הוכח בד"ק
 ולפי"ה יתבאר הענין ובהקדים עוד את סידוע מארז"ל יבא
 זה שמשכן ויכפר על מעשה העגל וכו' וא"כ הם שעל
 ידי העגל עשו אז פגם באלו השני מ"י העולים גימטריא
 מא"ה ופגמו בשם אדנ"י בריבוע העולה גימטריא קכ"ו
 כמנין מסכ"ה כנז' בארוכה לפי דברי הרב הקדוש האר"י
 ויע"א הביא ד"ק הרב מקדש מלך בפ' תשא יעו"ס והאדנים
 הם רומזים לבחינת שם אדנ"י כידוע ליו"ח לכן היו דוקא
 מנינס מאה אדנים בדקדוק כנגד אלו הסדרין אותיות מ"י
 סנז"ל שנפגמו בעון העגל כנז"ל : ודו"ק כי הוא טעם
 נכון וברור :

טז **מבתם** לדוד שמרני וכו' : אפשר לרמוז בתיבת
 מבת"ם דקאמר ע"פי מ"ס הרב הגדול

חיד"א

הֲרַע לִישְׁרֵי בְּאֵמֶתְךָ הַצְמִיתָם :
בְּנִדְבָרָה אֲבִיחָה לְךָ אֹדָה שְׁמֶךָ
יְהוָה כִּי טוֹב : כִּי מִכָּל־צָרָה הִצִּילֵנִי
וּבְאוֹיְבֵי רֵאתָה עֵינִי :

לכל רע

נָה לַמִּנְצָח בְּנִגִּינָת מִשְׁכִּיל דָּדוּד :
הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תַּפְלִיתִי וְאַל־
תִּתַּעַרְם מִתַּחֲנֹתִי : הִקְשִׁיבָה לִי
וְעֲנֵנִי אֲרִיד בִּישִׁיתִי וְאֶהְיֶמָה : מִקּוֹל
אוֹיֵב מִפְּנֵי עֶקֶת רָשָׁע כִּי־יִמְיָטוּ

ערי

ויחי יעקב

חיד"א ז"ל כי מי שהוא עניו תפלתו מתקבלת ואסמכים
הקרא שומע תפלה עדיך כל כשר יבואו עכ"ל . וידוע כי
העניו נקרא בשם מך כאשר כתב הרב הרב הגדול מוהר"ם
אלשיך בס' דוממות אל יעו"ם . וכזה יתבאר דו"א מ"ך
שהוא עמו ת"ס תפלתו מתקבלת נוטריקון ת"ס :

או יתבאר ע"פי מ"ם הרב הגדול מוהר"ם ז"ל באות
ענוה בס' נ"ח כי העניו לא יסלוט בו סר השכחה
ואינו שוכח תלמודו ועיין מ"ם הרב המקו' בעל ס' זקוקין
דבורא ז"ל בכונת דברי הגמ' שאמרה בענין רבי אלעזר
דאיעקר ליה תלמודיה וקרא במקום החדש הזה לכם החרס
היה לכם כי שלט בו סר השכחה שהוא קרוי רי"ב יעו"ם .
וא"כ זה אומרו מ"ך שהוא העניו ת"ס נוטריקון תורת"ו
מסתמר"ת ר"ל שלא ישכח אותה . עוד יתבאר ע"פי מ"ם
הרב

עָלַי אֲזֵן וּבִאֲךָ יִשְׁטַמוּנִי : רִבִּי יִתִּיר
 בְּקִרְבִּי וְאִימֹת מָוֶת נִפְלוּ עָלַי :
 יִרְאֵה וְרַעַד יָבֵא בִּי וְתַכְסֵּנִי
 פְּלִצוֹת : וְאָמַר מִי־תֵן לִי אֲבִר
 בְּיוֹנָה אֶעֱוֹפָה וְאֶשְׁכְּנָה : הִנֵּה
 אֶרְחִיק נֶדֶד אֶלֶּיךָ בַּמִּדְבָּר סָלָה :
 אֶתִּישָׁה מִפְּלֹט לִי מֵרוּחַ סָעָה
 מִסָּעַר : בִּלְעַד אֲדֹנָי פֶּלֶג דִּישׁוֹנָם
 כִּי־רָאִיתִי חֲמָם וְרִיב בָּעִיר : יוֹמָם

ולילה

ויחי יעקב

הרב הגדול חיד"א בס' ככד לאדון כי על ידי הענוה יסיה
 יחוד קבה"ו שהם ת"ת מלכות . וזה רמז מ"ך ת"ס נוט'
 ת"ת מלכות ודו"ק :

מכתם לדוד שמרני אל וכו' אמרת ליהו"ס אדני אתה
 וכו' . הנה להבין סמיכות הני קראי יובן
 בהקדים מאדו"ל בתיבת מכתם שהיתה מכתו תמה ר"ל
 שגולד מהול עכ"ל . וידוע דלא נקרא האדם שלם עד שימול
 דבן אשכחן באברהם הע"ה דלא נקרא שלם עד שכל דכתיב
 התהלך לפני והיה תמים ואחנה בריתי ביני ובינך עכ"ל .
 גם ידוע דעל ידי המילה ניכר שאכן תחת רשותו יתברך
 והוא אלהינו כנו' במד' אם בניך הם מקבלים אלהותי הם
 נימולים יעו"ס במדרש בפרשת לך לך . וזה רמז מכת"ס
 לדו"ד שמרני נוטריקון של"ס ר"ל על ידי המילה הרמוזה
 בתיבת מכת"ס כנו"ל כזה חוכה לשתי מעלות האחת שאני
 נקו"א בשם של"ס כנוכר גם את השני או אמרת ליה"ס

אדני

וְלִילָה יִסּוּבְכָה עַל־חַוְמוֹתֶיהָ וְאֶזְנוֹ
וְעַמָּל בִּקְרָבָהּ: הַיּוֹת בִּקְרָבָהּ וְלֹא־
יִמָּיֵשׁ מִרְחֻבָּהּ תוֹךְ וּמִרְמָהּ: כִּי
לֹא־אֹיֵב יַחְרֹפְנִי וְאִשָּׁא לֹא־מִשְׁנָאִי
עָדִי הַגִּדִיל וְאַסְתֵּר מִמֶּנּוּ: וְאַתָּה
אֲנִישׁ כְּעֶרְכִּי אֱלוֹפִי וּמִידְעִי: אִישׁ
יַחֲדוֹ נִמְתִּיק סוּר בְּבֵית אֱלֹהִים
נִתְחַדֵּךְ בְּרָגֶשׁ: יִשְׁיָמוּתִי עֲלִימוֹ יִרְדּוּ
שְׂאוֹר חַיִּים כִּי־רַעוֹת בְּמִגְוָרָם
בִּקְרָבָם: אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא

ויהוה

ישיא מות ק

ויחי יעקב

חֲדָנִי וְאֵין עוֹד מַלְבֹּדֵךְ כִּי עַל יְדֵי הַמִּילָה מַקְבְּלִים עוֹל
אֶל־הוֹתוֹ כְּנֹ"ל: וְדו"ק כִּי הוּא בְּרוּר:

יהו"ה מִנֵּת חֲלָקִי וְכוּסִי אֶתֶּס תּוֹמִיךְ גּוֹרְלִי וְכוּ': אֵיתָא
בְּמַד' סו"ט וז"ל אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשּׁוֹם דִּישׁ

לְקִישׁ מִהוּ זֶה שֶׁאָמַר תּוֹמִיךְ גּוֹרְלִי הַגּוֹרֵל הַזֶּה הוּא תַּמְכָּה
בְּסִינִי עַכְל"ה: וְהוּא תַּמּוּה וּנְפִלָּה: וְעֵינַי לְהִרְבֵּי מַעֲטָה
תַּהֲלֶה מ"ס בְּבִיאָרוֹ: וְאֶפְסָר לְבַאֲרוֹ בְּס"ד בְּדֶרֶךְ רַמְיוֹ"ה
ע"פִּי מִה שֶׁכָּתַב הָרַב הַמָּקוֹ' בְּעַל סֵפֶר מֵאוֹר וְשֵׁמֶשׁ בְּכוֹנֶת
הַפְּתוּחַ בֶּס' יִתְרוֹ וז"ת וְיֹאמַר יְהו"ה וכו' רַד הַעֵד בְּעַם
סָן יִהְיֶה חַל יְהו"ה לְרִאיוֹת וכו' דֵּהֲכוֹנָה דֵּהֲחַל יִתְב' נִגְלָה
עֲלֵיהֶם בְּשֵׁם יְהו"ה הַמְרוֹמָז עַל כָּל סְפִירוֹת הַקְּדוּשָׁה וְעַל
מִלּוּאִים דִּידִיהָ שֶׁהֵם רַל"ב כִּידוּעַ דְּאֵית לִיה אַרְבַּע לִירוּפִים
וְהֵם עַמָּת"ב הַעוֹלָם בֵּין הַכָּל סָךְ זֶה וְכָל אֹת מִמֶּנּוּ וְלִירוֹף
הוּא

וַיְהִי־זֶה וַיִּשְׁיַעֲנִי׃ עָרַב וּבִקֵּר וּצְהָרִים
 אִשִּׁיחָה וְאַהֲמָה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי׃ פָּדָה
 בִּשְׁרוֹם נַפְשִׁי מִקִּרְב־רֵי כִי־בִרְכִּים
 הָיוּ עֲמָדִי׃ יִשְׁמַע אֵל וַיַּעֲנֵם וַיֵּשֶׁב
 קֶדֶם סֵדָה׃ אִשָּׁר אֵין חֲדִיפּוֹת לָמוֹ
 וְלֹא יִרְאוּ אֱלֹהִים׃ שִׁלַּח יָדָיו
 בְּשִׁלּוֹמָיו חֲלַל בְּרִיתוֹ׃ חֲלָקוֹ׃
 מַחֲמַאת פִּיו וּקִרְב־לִבּוֹ רַכּוֹ דְּבָרָיו
 מִשְׁמֵן וְהֵמָּה פֶתַח־חַיִּים׃ הַשִּׁדְךָ עַל־

יהוה

ויחי יעקב

הוא מורה ענין אחד וא"כ שמא יסברו דח"ו שיש בניהם
 חיוה ענינים וסוויא להו מקלן בנטיעות ח"ו לכן חת"ל
 הקב"ה רד העד בעם פן יסרסו אל יהו"ה לראות וכו' פירוש
 שלא יסרסו חלילה אותיות יהו"ה כה' כי הכל הוא אחדות
 אחד וכו' ויאמר משה אל יהו"ה לא יוכל העם לעלות אל
 ה"ר נוטריקון ה"ה ראשונה סיני גימטריא ק"ל רמו על
 חמשה חסדים וכו' עכת"ד ז"ל יעו"ש בד"ק ויולא מכללות
 דבריו כי בונת אומרו פן יסרסו אל יהו"ה ר"ל על אירוף
 הסם בעלמו שהם רל"ב ע"ה הם רל"ג וא"כ כיון שאין
 קיימנו חת דבריו זכינו וגברנו לחלקו ומעתה אפשר
 דזה מה שבא לרמוז רבי יוחנן אשר בדברו מער"ב ערב'ים
 בביאור האי קרא באומרו מה זה שאומר חת תומך גורלי
 הגורל הזה הוא שתמכני בסיוני ר"ל כי אותיות גר"ל הם
 רמו על שמותיו יתב' שהם רל"ב ע"ה רל"ג הם שהאירו
 עלי בסיוני ותמכוני כי על ידם זכיתי להיות נתמך ולהיות

בחלקו

יְהוָה יִהְיֶה לְךָ יְהוָה וְהוּא יְכַלְכֶּלְךָ לֹא־יִתֵּן
לְעוֹדֶם מוֹט לְצַדִּיק : וְאַתָּה יְיָ אֱלֹהִים
תוֹרִידֶם לְבָאֵר שִׁחַת אֲנִשֵּׁי דָמִים
וּמִרְמָה לֹא־יִחַצּוּ יְמֵיהֶם וְאֲנִי
אֶבְטַח־בְּךָ :

לגאסר בכבלי ברזל

נו לַמִּנְצָח : עַל־יוֹנָת אֱלֹם רַחֲקִים
לְדוֹד מִכְתָּם בְּאֶחָז אוֹתוֹ פְּרִישְׁתִּים
בְּנֶת : חֲנִנִי אֱלֹהִים כִּי־שֹׂאֲפֹנִי אֲנוֹשׁ
כָּד־הָיוּם לֶחֶם יִדְחֲצֵנִי : שֹׂאֲפוֹ שׁוֹרְרִי
כד

ויחי יעקב

בחלקו של האל יתב' כי כיון שהאמנתי באחדותו יתברך
ובצירופי שמותיו הקדושים הובררתי לחלקו מיד ודו"ק :
י תפלה לדוד שמעה יהו"ה לדק הקשיבה רנתי :
הנה הרואה יראה דתיבת לדק לכאורה
היא יתו"ר גפי"ש ועיין במפ' ז"ל : ואפשר לרמוז והוא
ע"פי מ"ש המפ' ז"ל בכמה מקומות בטעם לז"ד לבלתי
תתקבל התפלה שהאדם מתפלל בכל עת על זרתו ובפרט
על אדיבות הגלות הזה כל הימים האלו וכמה פעמים אכן
באים בתפלה ובתחינה על הגאולה ועכ"ז אין אכן נענים
והם באו אל היסוד ישיבה שיש בה סמיכה : והוא משום
דאפילו בעת שאכן מתפללים ומתחננים על צערינו אין
אכן מתפללים משום צער באשה היא שכינתו יתב' והוא
עמנו בגלותא זה כמה ימים ושנים ובשבילנו דבקו לה
לעו"ם

כִּלְהִיּוֹם כִּי־רָבִים לַחֲמִים לִי מָרוֹם :
 יוֹם אִירָא אֲנִי אֲדִיךָ אֲבַטַח :
 בָּאֱלֹהִים אֶהְיֶה דְבָרוֹ בָּאֱלֹהִים
 בִּטַּחֲתִי לֹא אִירָא מִה־יַּעֲשֶׂה בְּשָׁרִי
 לִי : כִּלְהִיּוֹם דְּבָרִי יַעֲצִבוּ עָרִי כִּלְ-
 מַחֲשַׁבְתָּם לָדַע : יִגְּדוּרִי יִצְפִּינוּ
 הַמָּרָה עֵקֶב־יִשְׁמְרוּ כִּאֲשֶׁר קוּן
 נַפְשִׁי : עַל־אֹן פִּלְט־רִמּוֹ בְּאֶף
 עַמִּים הוֹרֵד אֱלֹהִים : נְדִי סִפְרָתָהּ

אתה

ויחי יעקב

לער'ים אלא כל כונתינו להנאת עצמינו דוקא וכאשר האריך
 בזה ג"כ ראש הפרטים הרב הגדול מוהר"ר חיד"א ו"ל בס'
 הכהיר כ"ד יעו"ש דבזה ביאר כונת הפסוק דאמר הנביא
 וז"ל ויאמר חדני יען כי נגש העם הזה בפיו ובשפתיו
 כדונו וכו' וכו' כונת הכתוב לו חכמו יטכילו זאת דייקא
 שהיא כינוי לשכינה בידוע אז בודאי יבינו לאחריתם דעמה
 ופקון וכו' יעו"ש ב' ועוד נקדים את הידוע דאפילו יחיד
 שהוא בלעד השכינה הוא מתנוללת בלערו כארו"ל שכינה
 מה היא אומרת קלני מראשי וכו' עוד ידוע כי לדק הוא
 רומז על השכינה שהיא נקראת כן כנו' בדברי אליהו הנביא
 ו"ל לדק מלכותא קדישא וכו' ומעתה יתבאר כונת הדוכנו
 דהע"ה חכימא ברמיזא באומרו בנועם דבריו בזה הלשון
 תפלה לדוד שמע יי"ה לדק וכו' ור"ל שהוא מבקש מהאל
 יתב' שישמע תפלתו ורנתו ולא ישיבנו ריקס והוא שיושיענו
 מיד כריו הני רשיעי הקמים עליו כאשר סיים בתשלום

דבריו

אֶתָּה שִׁימָה דְּמַעְתִּי בְּנֹאדְךָ הָלֹא
 בְּסִפְרֶתְךָ : אֲנִי יֹשׁוּבוֹ אוֹיְבֵי אֲחֹר
 בַּיּוֹם אֶקְרָא זֶה יִדְעֵתִי כִּי־אֱלֹהִים
 לִי : בְּאֱלֹהִים אֶהְלֵל דְּבַר בְּיָהוּה
 אֶהְלֵל דְּבַר : בְּאֱלֹהִים בִּטְחֹתִי לֹא
 אִירָא מִהַיַּעֲשֶׂה אָדָם לִי : עֲרִי
 אֱלֹהִים נִדְרֶיךָ אֲשֶׁר־תִּוְדֹת לָךְ :
 כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת הִרְאָה רַגְלִי
 מִדָּחִי לְחַתְחֶהְךָ לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר
 הַחַיִּים :

דמנצח

ויחי יעקב

דבריו מפני רשעים וכו' אויבי כנפס וכו' אבל בא לרמוז
 דהוא כל כונתו בזה לא בשביל צערא דידים צערא דגופא
 הלא דוקא הוא קאי בלע"ר הנבוא' בשביל צערא דשכינתא
 שהיא מתגלגלת ג"כ בלערא דידים וז"ל לך היתה והואיל
 וכל כונתו היתה בשבילה ה"כ מוכטח דלא ישוב ריקס
 וזה שסיים באומרו הלוונה תפלתו וכו' ודו"ק :

ודע והבן כי הללתי עוד סכל כונת אדוננו דהע"ה
 הוא משום שראה ברוח הקדש דעתידים ישראל
 לגלות הרבע גלויות והם בכל מדי יון אדום ואלו הם עולים
 גימטריא ה"ר והשכינה היא גולה עמהם בכולם בארצ'ל
 גלו לבבל שכינה עמהם וכו' לכן בא לבקש מהאל יתברך
 בעדם שהיא יעשה למען השכינה דוקא ויגאלם וזה רמז
 כנועם דבריו אחר אומרו תיבת לך ונרמות על השכינה

נו לִמְנַצַּח אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל לְדָוִד מִכְתָּם
 בְּבִרְחוֹ מִפְּנֵי־שָׂאוֹל בַּמַּעֲרָה : חֲנָנִי
 אֱלֹהִים : חֲנָנִי כִּי בָךְ חֲסִידָה נִפְשִׁי
 וּבְצֵר־כִּנְפֶיךָ אֶחְסֶה עַד־יַעֲבֹר
 הַיּוֹת : אֶקְרָא לְאֱלֹהִים עֲדִיוֹן לֹאֵל
 גָּמַר עָלַי : יִשְׁלַח מִשְׁמַיִם : וַיּוֹשִׁיעַנִי
 חֲרָף שָׂאֲפִי סָדָה יִשְׁלַח אֱלֹהִים
 חֲסִדּוֹ וְאַמְתּוֹ : נִפְשִׁי בְּתוֹךְ לְבָאִים

אשכבה

ויחי יעקב

כנו"ל סיים 'הקשיבה ר' ינאי גוטריקון אותיות ה"ר והנה
 רמזו על כל הגלויות בצירוף שבכל אחד מהם יושעים וינאלס
 למען שכינתו דוקא ודו"ק :

יח למנצח לעבד יהו"ה וכו' ביום הולל יהו"ה
 אותו מכף כל אויביו ומיד שאל :

והדקדוקים מבוארים ה'ח' יס' לדעת דהלא תחולת כל
 האויבים שהיה לדוד ה'ה' הוא שאל כמבואר בסדר הקראי
 בשמואל ו"ב למ' נקט בתחילה כל אויביו וה'ה' שאל
 ועוד הסיכוי שסינה דנקט בחדא מכף וכו' ובחדא מיד
 למ' : ויובן הענין בדרך רמז והוא כי ידוע כי דרך
 הצדיקים האמתיים כל עניני עולם הזה הם לגבי דידם הכל
 וריק ולא חיישי בצערויהו כל כך אלא כל עולם וגם מנתתם
 ודעתם הוא שמה ח"ו יהיה איום קיבור תלדס בעניני
 ההוא עלמא והם יהיו ח"ו או פנו"ס נכנס בהסיוא עלמא
 ומה תמיד הם מסתלסלים בצערס לע'ר הגבו'ה הם ח"ו

יהיה

אִשְׁכְּבָה לַהֲטִים בְּנִי-אָדָם שְׁנִיָּהֶם
 חֲנִית וְחַצִּים וְלִשׁוֹנָם חֶרֶב חֲדָה :
 רֹמָה עַל-הַשָּׁמַיִם אֲרָהִים עַל כָּל-
 הָאָרֶץ כְּבוֹדָךְ : רֶשֶׁת הַכִּינוֹ לַפְעָמִי
 כַּפֶּף נִפְשִׁי כָרוּ לִפְנֵי שִׁיחָה נִפְלוּ
 בַּתּוֹכָה סֵלָה : נָכוֹן לִבִּי אֲרָהִים נָכוֹן
 לִבִּי אֲשִׁירָה וְאֹמְרָה : עֹרָה כְּבוֹדִי
 עֹרָה הַגָּבֹל וְכִנּוֹר אֶעֱרָה שָׁחַר :
 אֹדֶךְ בַּעֲמִים : אֲדֹנִי אֹמְרָה
 בַּלְּאֲמִים : כִּי-גָדַל עַל-שָׁמַיִם חֶסֶדְךָ

ועד

מדרע

ויחי יעקב

יִהְיֶה חַיִּים אֲחִיוָהּ לַמִּקְטָרָה הַעֲלִיּוֹן עֲלִיָּהוּ וְזֶה הוּא בְּרֹדֶר :
 עֹד יָדוּעַ כִּי דוֹד הֵ"ה בַּעֲנִין הִיָּחַ מַעֲשֵׂה סֵל בַּת שֶׁבַע
 אִזְ דּוֹמ"ה דְּחִיסוֹ הִיָּה פְּלוֹג"י הַמִּקְטָרָה הַעֲלִיּוֹן אִזְ קִטְרָה
 עֲלִיו הַרְבֵּה לַפְנֵי יִתְבַּרְךָ כְּמוֹ בּוֹ"ה ק בַּח"א דָּף ח' ע"ב
 וז"ל דוֹד מַלְכָּא בַּשַּׁעֲתָא דְּחִירָע לִיָּה הִסּוּא עֹבְדָא סֵל בַּת
 שֶׁבַע בַּהֲסִיָּא שַׁעֲתָא סְלִיק דּוֹמ"ה לַעֲיֹלָא קב"ה אָמַר לַפְנֵי
 רַבִּי ע' כְּתוּב בַּתּוֹרָה וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנְחָף אֶת חֲשֵׁת הָיִם וְכו'
 סְרִי דוֹד קִלְקַל בְּרִיתוֹ בַּעֲרוּסָה מֵהוּ וְכו' עי"ש בְּאַרְבֻּכָּה כְּמָה
 שֶׁקֵּלָא וְטָרִיף הִיָּה בֵּין הָאֵל יִתְבַּרְךָ וּבֵין דּוֹמָה עַד לַבְּסוֹף
 אֲהַדְרָה דּוֹמָה לְאַתְרֵיהּ בַּפְּחִי נֶפֶשׁ וְעַל דָּא אָמַר לִגְלִי יִהוּ"ה
 וְכו' כְּמַעַט שֶׁכֵּנָה דּוֹמָה נֶפֶשׁ עַב"ל זו"ה ק יעו"ש - וְכִבֵּר
 הַקְדַּמְנוּ דֵּהֲלִדִּיקִים עֵיקָר דְּבִיקוּתָם בַּהֲסִיָּא עֲלֵמָא דּוֹקָא וְזֶה
 לְעַר"ס לְע"ר הַסְּמִים - וּמַעֲתָה אֲפֹסֶר כִּי דוֹד הֵ"ה בַּעֲת

סרלה

וְעַד־שִׁחִים אֲמַתְךָ : רֹמְמָה עַל־
שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל־כָּרְחָרְךָ
כְּבוֹדְךָ :

לכלב רע

נח רִמְנֶצֶח אֶל־תִּשְׁחֹת לְדָוִד
מִכֶּתֶם : הָאֱמָנָם אֲדָם צֶדֶק תִּדְבָּרוּן
מִי־שָׂרִים תִּשְׁפֹּטוּ בְּנֵי אָדָם : אֶף־
בְּלֵב עֹזֹת תִּפְעֲלוּן בָּאָרֶץ חֲמָם
יְדֵיכֶם תִּפְרָסוּן : זֶרֶו רַשָּׁעִים מִרְחָם

תעו

ויחי יעקב

שרה לומר שירה לפניו יתברך על שהצילו מיד האויבים
סקמו עליו ובפרט מיד שאל התקיף ורחסון שבהם כנזכר
בתלום דבריו בתחילה קודם הכל שר לפניו יתברך על
שהצילו מיד המקטרג העליון דחיסו דומ"ה שהיה בבחינת
פלוני דזה הוא העיקר לגבי ידיה שלא יהיה ח"ו בכיסופא
בהיא עלמא וזה רמו באומרו מב"ק היא נוטריקון מ'כל
כוחות פ'לולי וכן ג"כ עולה דומ"ה במ"ק גימטריא י"ט
ותיבת מב"ק כ"ל בגימט' כן בדקדוק דבא לרמוז על דומה
וכוחות ידיה ואח"כ אמר ומיד שאל הוא האויב של האי
עלמא כי זה הוא בבחינת טפל נחשב בעיניו לגבי אויב
העליון ורמו לזה במה שסיים ואמר ארחמך יהו"ה חוקי
יהו"ה סלפי ומלודתי וכו' כי תיבת סלפ' אות ס' היא
ועסר"ן מתחלפת בלד"י והוא בא רמז"א על ענין האשה
הנקראת ללע כידוע מפסוק ויקח אחת מלעותיו וכו' ועם
זה היה מסורר לפניו יתברך שהצילו מיד דומ"ה שהיל

תָּעוּ מִבֶּטֶן לְבָרִי כֶּזֶב : חֲמַת־לִמּוֹ
 בְּדַמּוֹת חֲמַת־נֶחֱשׁ כְּמו־פֶתֶן חֲרִישׁ
 יֵאָמֶם אֲנִי : אִישׁר לֹא־יִשְׁמַע דְּקוֹל
 מִדְּחַשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מִחֶכֶם :
 אֱלֹהִים הֲרֹס־שִׁנִּימוּ בְּפִימוּ מַלְתָּעוֹת
 בְּפִירִים נְתוּץ : יְהוָה : יִמְאִסוּ כְּמו־
 מַיִם יִתְהַלְכוּ־לֵמוֹ יִדְרֹךְ חֲצוֹ כְּמוֹ
 יִתְמַדְּלוּ : כְּמוֹ שֶׁבִלּוֹל תַּמָּס יִהְיֶה
 נָפֶל אִשָּׁת בַּד־חַזוֹ שֹׁמֵשׁ : בְּטָרֶם
 יִבְּנוּ סִירְתֵיכֶם אֲטֵד כְּמו־חֵי כְּמו־

חרון

חציו ק'

ויחי יעקב

מקטרג בשבילו כנזכר לעיל ודו"ק כי הוא ברור ומוכן
 לפי האמור :

יט תורת

יהו"ה תמימה וכו' : היתא במדרש על
 פסוק זה וזו"ל חיתתי היא תמימה כשהיא
 יוצאה תפי תמימים עכל"ה : ועיין מ"ס בביאורו הרב הגדול
 מוהר"ח פ"ז בספר הגדול בתוב לחיים יעו"ס בד"ק :
 ואפשר לבארו בס"ד ע"פ מ"ס הרב הגדול מוהר"ר חיד"א
 ז"ל בס' חו"ה בפ' מלורע בפסוק וזה הבהן ושחט את
 הצפור וכו' ה"ל כלי חרש על מים חיים וזו"ל הראשונים
 אמרו שהוא רמו שיפיל את עצמו שהחדס דומה לכלי חרש
 שנשבר ואין לו תקנה על מים רמו שיעסוק בתורה שהיא
 באר מים חיים עכ"ד וז"ל : והם שני דברים הנזכרים מאד
 לבעל התשובה ולבטל את היצר הרע זה יצא ראשון מדת
 הענוה

חֲרוֹן יִשְׁעֵרֶנּוּ : יִשְׁמַח צַדִּיק בִּי-חַוָּה
נָקָם פְּעַמָּיו יִרְחֹץ בְּדָם הַרְשָׁע :
וַיֹּאמֶר אֲדָם אֶךְ-פָּרִי לַצַּדִּיק אֵף
יִשְׁ-אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ :

לילך הרע

נט לִמְנַצֵּחַ אֶרֶץ-תְּשֻׁחַת דָּדוֹךְ
מִכְתָּם בִּישְׁלַח שְׁאוֹר וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-
הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ : הִצִּילֵנִי מֵאִיְבִי ו
אֱלֹהֵי מִמְּתִקוֹמִי תִשְׁבְּבֵנִי : הִצִּילֵנִי

מפערי

ויחי יעקב

הענוה כמקריב כל הקרבנות כולם ואין סמ"אל שולט בו .
והתורה והענוה לריכות זו לזו כי אין אפשר לאדם לזכות
בתורה אלא על ידי השלום ואין זוכה שיהיה לו שלום כי
אם שיהיה לו ענוה א"כ נמלא שהתורה לריכה ענוה וגם
הענוה לריכה תורה ובודאי ענוה בלי תורה או תורה בלי
ענוה מנן שוי"א עכת"ד הרב חיד"א ו"ל יעו"ס בד"ק . הגם
הנלא מדברי הרב דלא מיקרי"א התורה תמימה אלא על
ידי הענוה . וידוע דהעניו הוא נקרא בשם תמים כאשר
הביא הרב בכמה מקומות משם הגמ' ועיין בס' הגו' בפ'
נח בפסוק איש לדיק תמים יעו"ס בד"ק . ונעשה בזה הכי
הוא כמבואר בכת דברי המדרש הגו"ל דזה אומרו תורת
יהו"ס תמימה כשהיא וכו' ר"ל היא נקראת בשם תורה
ולא מנן שוי"א ח"ו כשהיא יולאה מפי תמימים ר"ל מפי
ענוים הנקראים בשם תמימים הא לאו הכי שהלומד תורה
אינו עניו לא תקרא זאת התורה הלומדה בשם תורה והיא

מִפְּעָרַי אֲוֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים
 הִשִּׁיעַנִי : כִּי הִנֵּה אֲרָבוּ לְנַפְשִׁי
 יְגֻרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־
 חַטָּאתִי יִהְיֶה בְּרִיעוֹן רִצּוֹן
 וַיִּכְוֶנֶנּוּ עֹדֶרָה לִקְרֹאתִי וְרֹאדָה :
 וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים : צַבָּאוֹת אֲדֹנָי
 יִשְׂרָאֵל הִקִּיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם
 אֶל־תֶּחֱזֶן כָּל־כְּבֹדִי אֲוֶן סִלָּה : יִשׁוּבוּ
 לְעָרֵב יִהְיוּ בְּכָל־לֵב וַיִּסּוּבּוּ־עִיר :
 הִנֵּה : יִבְיָעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת

בשפחותיהם

ויחי יעקב

מנן שו"ת ח"ו כנז"ל הלא עיקר שבחה של תורה על ידי
 הענוה ודו"ק כי הוא ברור :

הנחמדים מזהב ומסו רב וכו' גם עבדך מזהר
 בהם כשמרס עקב רב וכו' והדקדוק
 מבואר דמה כונת אומרו עקב רב דלכאורה היא ית'ור
 נפ'ים - ואפשר להבין בדרך רמז והוא בהקדמה מ"ס הרב
 הגדול בעל זקן אחרון ז"ל הביא דבריו הרב ישמח משה
 הגד"מ על ההגדה זו"ל בתיב ימלא יהו"ה כל משאלותיך
 וכו' ביאור הכתוב דע שכל משאלותיך ותאוותיך כשביל
 כבודו יתב' שיתמלא השם ויהיה ג"כ הכסא שלם ולעריכו
 בגלותא מהכל ימעט והא לך לשון זו"הק בפרשת ויקרא
 איכון דהס תבעין לו על מטרוניתא דילי כדון קב"ה כניס
 על פמליא דיליה ואומר חמו בני החימאי רחיקין הס. שני
 גלותא

בְּשׁוֹפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי יִשְׁמַע : וְאַתָּה
 יְהוָה תִּשְׁחַק־לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם :
 עֲזוּ אֱלֹדֶיךָ אִשְׁמְרֵהָ כִּי־אֱלֹהִים
 מִשְׁגָּבִי : אֱלֹהֵי חֲסִדּוֹ יִקְדָּמֵנִי
 אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּיִשְׁרָדִי : אֶל־תִּהְרַגְסָּ
 פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי הַנִּיעַמּוֹ בְּחִירָךְ
 וְהוֹרִידֵמוֹ מִגִּבּוֹ אֲדָנִי : חַטָּאת־פִּי־מוֹ
 דְּבַר־שִׁפְאֹתֵי־מוֹ וְיִלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם
 וּמֵאֲרֶה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ : כִּלְהָ

בַּחֲמָה

וַיְחִי יַעֲקֹב

גלותא ועכ"ז שבעין לעדה דידהו ותבעין לי על מטרוניתא
 וכו' יעו"ש בד"ק - נמלא מד"ק דלריך שכל עבודתינו תהיה
 דוקא להיות השם שלם והכסף שלם שהם חסדים בעו"ה
 בזמן הגלות כידוע עכ"ל הרב ז"ל ועיין מ"ש בזה גם כן
 הרב ישמח משה הכו"ל יעו"ש - עו"כ מ"ש חכמי המקובלים
 ז"ל הביא דבריהם הרב מט"ה ז"ל בח"ד סי' תר"ד וז"ל
 ידוע כמו שחסר ו"ה משם יהו"ה בן חסד י"ד משם אדנ"י
 עכ"ל יעו"ש - נמלא דשלשה שמות פגומים הם בעו"ה
 בזמן הגלות שם יהו"ה אדנ"י כס"א ושלשתם יתקנו לעת"ל
 כפי"א והאדם לריך שתהיה כל כונתו הן בתורה והן
 בתפלה לתיקונם דוקא והשמות הכו' הם עולים גימטריא
 קע"ב - עוד ידוע מ"ש הרב הקדוש האר"י זיע"א דעיקר
 הלימוד והתפלה שילמוד ויתפלל האדם לריך שתהיה כונתו
 לברר גי"הק שגפלו מעת בריאת העולם דהם רפ"ח בסוד
 הכתוב ורוח אלהים מרחפת על פני המים אותיות מ"ת
 רפ"ח

בַּחֲמָה כִּלָּה וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים
 מִיִּשְׂרָאֵל בִּיעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה׃
 וַיֵּשְׁבוּ לָעָרִב יִהְיוּ כִכְלָב וַיִּסּוּבּוּ
 עִיר׃ הִמָּרָה יִנּוּעוֹן לֹאכֹל אִם־לֹא
 יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ׃ וַאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ
 וְאַרְגֵּן לְבִקְרַת חֶסֶדְךָ כִּי־הָיִיתָ מִשְׁגֵּב
 לִי וּמָנוֹס בַּיּוֹם צָר־רָי׃ עֲזִי אֱלֹהֶיךָ
 אֹמְרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגֵּבִי אֱלֹהֵי
 חֶסְדִּי׃

למנצח

יניעון ק'

ויחי יעקב

רפ"ח וזה היה עיקר טעם ישיבת ישראל בתחילה בגלותא
 דמלרים ובכח השעבוד הקשה שאירע בהם זכו ותיקנו ר"ב
 מהם דוקא וזה רמז הכתוב וגם ערב ר"ב עלה אתם וכו'
 והנשאר שם פ"ו בלי תיקון ועל ידי משה דע"ה נגמרו
 בעת שעלה למרום לקבל את התורה בסוד הכתוב ומשה
 עלה אל האלהים וכו' ר"ל עלה לאלו פ"ו הנשאר שם
 גימטריא אלהים עכ"ה ז"ל וכתבו המס' ז"ל על זה
 וז"ל דע כי בעו"הר בחטא העגל שעשו ישראל החזירו אז
 ר"ב הנילוכות לפגם הראשון כמאז וקדם וכל ישיבותינו
 אחר כך בכל הגלות הוא כדי לחזור ולתקנם עכ"ל עיין
 בד"ק ומעתה יתבאר דברי הדוגנו דהע"ה בפסוקים הנו"ל
 והם קאמר הנחמדים מזהב וכו' והוא מדבר על דברי
 התורה ומלותיה כמו שאמר מקודם תורת יהו"ה תמימה
 וכו' פקודי יהו"ה ישרים וכו' מלות יהו"ה וכו' משפטי
 יהו"ה וכו' וכולם הם נחמדים מזהב וכו' ועבדך נזהר בהם
 ר"ל

לילך למלחמה

ס למנצח על-שושן עדות מכתם
 לדוד לדמד : בהצותו את ארם
 נהרים ואת-ארם צובה וישב יואב
 ויך את-אדום בגיא-מלח ישנים
 עשר אלה : אלהים ונחתנו
 פרצתנו אנפת תשובב לנו :
 הרעשתה ארץ פצמתה רפרה
 שבריה כי-מטה : הראית עמך
 קישה השקייתנו יין תרעלה : נתתה

ליראיך

ויחי יעקב

ר"ל בשמירתם אכל לא תימא דטעם דעבדך נזהר בהם
 בשביל שהם נחמדים ומהוקים אלא כל עיקר שעבדך נזהר
 בהם הוא בשביל שני דברים דוקא האחד כי כל כונתי דוקא
 בשביל כבודו יתברך שהשמות שלו הם פגומים בזמן הזה
 שהם יהו"ה אלנ"י כס"א העולים עק"ב בגימטריא כנו"ל
 וזה אומרו גם עבדך נזהר בהם בשמרה עק"ב וגם ר"ב
 דייקא ור"ל וגם כל כונתי הוא בשביל תיקון ר"ב כיצויות
 הגז"ל שהם גם כן בזמן הזה בלתי מתוקנים כנו"ל וכל
 עבודתנו לריכס שתהיה ג"כ בשביל תיקונם כנו"ל ודו"ק :
 כ למנצח מומור לדוד יענך יהו"ה ביום ארס ישנבך
 שם אלהי יעקב וכו' . איתא במד' ע"כ

זה שאלו תלמודיו של רבי אליעזר היאך נעשה תשובה
 ונחיה פתח ואמר יענך יהו"ה ביום ארס ישנבך שם אלהי

יעקב

לִירְאִיךָ גַם לְהִתְנוּסָם מִפְּנֵי קִשְׁט
 סִלָּה: לְמַעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה
 יְמִינְךָ וְעֲנֵנוּ: אֱלֹהִים דְּבַר בְּקִדְשׁוֹ
 אֶעֱלֶזָה אֶחֱלֶקָה שְׂכָם וְעַמֶּק סִכּוֹת
 אֶמְדַּד: לִי גִלְעָד וְלִי מְנַשֶּׁה
 וְאַפְרַיִם מִמְּעוֹן רֹאשִׁי יְהוּדָה מִחֻקֵּי:
 מוֹאָב סִיר דִּחְצִי עַל־אֲדוֹם אֲשַׁלֶּךְ
 גִּעְרִי עָלַי פְּלִשְׁתִּי הִתְרוֹעַעִי: מִי
 יוֹבִילֵנִי עֵיר מִצּוֹר מִי נִחַנִּי עַד־
 אֲדוֹם: הִרְאֵ־אַתָּה אֱלֹהִים וְנַחַתְנוּ
 וְעֲנֵנִי ק' וְלֹא

ויחי יעקב

יעקב עב"ה . והוא תמוה וכל המפ' ז"ל דרכו קסת'ם
 בביאורו להבין דמס היתס כונת שאלתם ומס היא התשובה
 שהשיב להם וגם הוא עני"ה כבר ביארתי'הו בדרך פשוטה
 כס"הק ויקרא יעקב ע"הת כפ' והתחנן יעו"ש . והן עתה
 מלוס בחור'ת ה'מרת'י להבינו בדרך פשוטה והוא בהקדים
 מ"ש הרב זרע יעקב אשכנזי ז"ל בביאור הפסוק וז"ת כי
 אלהים שופט זה ישפיל וזה ירים וז"ל דע כי לפני בית דין
 של מעלה אין מועיל לרסע שום תקנה ואפי' עשה תשובה
 גמורה בכל לבו עכ"ו התשובה לא מהניא ליה דהס סברי
 כסב'ת החכמה והנבואה ד'אמרי הנפש החוטאת היא תמות
 חטאים תרדף רעה וכו' כידוע מאי ד'אמרו במדרש על
 זה אבל דוקא לגבי האל יתב' הוא דמסנייא לחוטא התשובה .
 וא"כ זה דמו הכתוב כי אלהים הם כ"ד של מעלה שופט

וְלֹא־תִצֵּא אֱלֹהִים בְּצַבֹּאוֹתָיו :
 הִבֵּה־לָנוּ עֲזֶרֶת מִצָּר וְיִשׁוּא תִשׁוּעַת
 אָדָם : בָּאֱלֹהִים נַעֲשֶׂה־חֵיד וְהוּא
 יְבוֹס צָרֵינוּ :

חס יש לך יראה לשבת כות

סא לְמַנְצָח : עַל־גִּיטָה לְדוֹד :
 שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי הִקְשִׁיבָה
 תַּפְלִיתִי : מִקְצֵה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ אֶקְרָא
 בְּעֶטֶף לִבִּי בְּצוֹר־יָרוֹם מִמֶּנִּי תִנְחֵנִי :
 כי

ויחי יעקב

אך הקב"ה סנקרא זה כדכתיב זה אלי ואנוהו וכו' איהו
 ישפיל למי שאינו עושה תשובה ואיהו ידים למי שעושה
 תשובה עכ"ל ז"ל - וזוה יחבאר מה' הגו"ל והוא כי תלמידי
 רבי אליעזר באומרים היאך נעשה תשובה וכו' כונתם כי
 כיון דהם יודעים דלגבי ב"ד של מעלה התשובה לא מהניא
 וא"כ כיצד יהיה לנו חיות על ידה וזה אומרים ונחיה לזה
 בא ר"א רבם ותירץ להם יענך יסו"ה דייקא ר"ל דאיהו
 יתב' סבר דתשובה מהניא והוא גופיה העונה אותך ביום
 גרה וא"כ לא איכפת לכו בב"ד הדק כי הוא לגבי האל
 יתברך דוקא - וזוה אפשר לבאר כונת דברי רבי עקיבא
 שאמר בתם' יומא אסדיכס ישראל לפני מי אתם מטהרים
 ומי מטהר אתכם אביכס שבשמים דייקא ר"ל לאפוקי ב"ד
 של מעלה : וזוה ג"כ מוכן כונת דוד הע"ה שאמר במזמור
 ג' רבים אומרים לנפשי אין ישועתה לו באלהים סלה באלהים
 דייקא כינויי לב"ד הדק סנקראו בשם אלהים אבל ואהם
 יסו"ה

כִּי־הָיִיתָ מַחֲסֶה לִּי מִגִּדְרֵעֵז מִפְּנֵי
 אוֹיֵב : אֲנֹרָה בְּאַהֲלֶךְ עוֹלָמִים
 אַחֲסֶה בְּסֶתֶר כְּנַפֶּיךָ סֵלָה : כִּי־
 אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמַעַתָּ לְנִדְרֵי נִתַּת
 יְרֵשֶׁת יְרֵאִי שָׁמַךְ : יָמִים עַד־יָמֵי־
 מָלְךְ תּוֹסִיף יְשׁוּתָיו כְּמוֹ־דָר וְדָר :
 יֵשֶׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים חֶסֶד וְאַמֶּת
 מִן־יִנְצְרֶהוּ : בֵּן־אֲזַמְּרָה שָׁמַךְ לַעַד
 דִּשְׁלָמִי נִדְרֵי יוֹם־יוֹם :

למנצח

ויחי יעקב

יס"וה מגן וכו' • וראים דכונתו על ב"ד הצדק הוא ג"כ
 ממאי דקאמר תיבת סלה ולא בלשון אחר דהוא נוטריקון
 סבי"ב לפנ"י הכס"א ור"ל הם ב"ד הצדק שהם סביב לכסא
 כבודו ישיבתם כידוע אבל ואתה יהו"ה לבד מגן בעדי
 ובזה כבודו ומרים ראשי • ובוה גם כן אפשר לבאר כונת
 מד"ד זו"ל ע"פ וילא קין מלפני יהו"ה וכו' אמר ר' כסילא
 קין מלפני יהו"ה פגע בו אד"הר אמ"ל מה נעשה בדינך
 אמ"ל עשיתי תשובה וכו' אמ"ל כל כך גדול כחה של תשובה
 ולא הייתי יודע פתח ואמר מזמור סיר ליום השבת עכל"ה •
 וכל המפ' זו"ל דרכו קס'תם בביאורו דיש לנו לדעת דמה
 היה ספיקו של אד"הר דאיהו גופיה לא חור עד שראה קין
 בנו • ועוד מה כונתו באומר מזמור סיר ליום השבת •
 ואפשר דעפי"ה יתבאר ובהקדים עוד הקדמה הביאה הרב
 הגדול מוהר"א ענתבי זו"ל בס' יו"א מסס רבנו האר"י ז"ל
 זו"ל דע דהתשובה היא מתקבלת בשבת יותר מבחול וטעם
 לזה

לאמר אותו אחר מנחה ואחר ערבית

סא למנצח על ידוֹתֵינוּ מִזְמוֹר
לְדָוִד : אֶךְ לֹא־אֱלֹהִים דּוֹמִיָּה נַפְשִׁי
מִמֶּנּוּ יִשׁוּעָתִי : אֶךְ הוּא צוּרִי
וַיִּשׁוּעָתִי מִשָּׁגִבִּי לֹא־אֶמּוֹט רַבָּה :
עַד־אֲנִי תַהוֹתֶתוּ עַל־אִישׁ תִּרְצָחוּ
כָּל־כֶּם כִּקִּיר גָּטוּי גִּדְרֵי הַדְּחוּיָה :
אֶךְ מִשְׁאֲתוֹ יַעֲצוּ לְהַדְרִיחַ יָרְצוּ כָּזָב
בִּפְיוֹ יִבְרְכוּ וּבִקְרָבָם יִקְלְדוּ־סִלָּה :
אֶךְ לֹא־אֱלֹהִים דּוֹמִי נַפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ

תקותי

ר קמץ חטוף

ויחי יעקב

לזה לפי שבחול עיקר הממשלה היא למלאך מטטרו"ן אבל
בשבת היא לאל יתברך דוקא שכ"ל יעו"ש בד"ק וא"ס כן
מעתה בזה א"ס מאמר סנו' והוא כי אד"סר הן מחשבתו
היתה בתחילה התשובה לא מעליף לזה כלל מלך דבן
הסכמת ב"ד הדק בעולם העליון אבל כהיום הזה שפגע
בקין בנו וסאלו מה נעשה וכו' והסיבו עשיתי תשובה
ונתקבלה תשובתי לזה הבין בדעתו דעיקר דנתקבלה תשובתו
הוא דוקא מלכו יתב' ולכן פתח ואמר מזמור סיר ליום
השבת דייקא ורמו קא רמז בנועם דבריו מה שכתב הרב
האר"י ז"ל כי התשובה עיקר שהיא מתקבלת היא מלכו יתב'
דוקא וראיה מתשובת יום השבת וכנו"ל ודו"ק :

סא למנצח

מזמור וכו' יהו"ה בעוד ישמח וכו'
וביסועתך מה יגל וכו' תאות לבו וכו'

תְּקוּרָתִי : אֶךְ הוּא צוּרִי וַיִּשׁוּעַתִּי
 מִשָּׁנָבִי לֹא אָמוּט : עַל־אֱלֹהִים
 יִשְׁעִי וּכְבוֹדִי צוּר־עֵינַי מִחֲסִי
 בָּאֱלֹהִים : בִּטְחוּ בּוֹ בְּכָל־עֵת וְעַם
 שִׁפְכוּ־פָנָיו לְבַבְכֶּם אֱלֹהִים
 מִחֲסֵה־לָּנוּ סֵלָה : אֶךְ הַבֵּל בְּנֵי־
 אָדָם כָּזָב בְּנֵי־אִישׁ בְּמֵאזְנֵים
 לַעֲלֹת הַמָּוֶה מִהֶבֶל יָחַד : אֶל־
 תִּבְטְחוּ בְּעִשְׂקָ וּבְגִזָּה אֶל־תִּהְבְּלוּ
 חֵילִי כִי־יָנוּב אֶרְתִּישִׁיתוּ לָב : אַחַת

דבר

ויחי יעקב

כי תקדמנו ברכות טוב תסית לראשו עטרת פז • והנה
 הדקדוקים הם מבוחרים בהני קראי המורגסים לעין כל
 קורא ח' לא ידעתי מי הוא המלך דעליו קח' אמר יסמח
 ועוד תיבת מה דקאמר לכאורה היא יתו"ר נפי"ש • ועוד
 מה דקאמר ברכות טוב • ועוד מה מלת עטרת פז דקאמר
 וכבר המפ' ז"ל דרכו את קס'תם בכל הני דקדוקי • ואפשר
 לבאר בס"ד דכונת הדוגנו דהפ"ה בסדר הני קראי הם
 מדברים על מרע"ה הנקרא בשם מלך בדכתיב ויהי ביסודון
 מלך וכו' ודרז"ל זה משה כידוע • עוד ידוע דהתורה היא
 נקראת בשם עז דכתיב יסו"ה עז לעמו יתן וכו' • עוד
 נקדים מ"ד במס' שבת וז"ל בשעה שעלה מרע"ה למרום
 אמרו מל"הם לפני הקב"ה רבש"ע מה לילוד אשה וכו' אמ"ל
 לקבל התורה וכו' אמרו לו חמדה גנוזה וכו' ואתה מבקש
 ליתנה

דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתִּימוּ שְׁמַעְתִּי כִּי
 עָז לֵאלֹהִים : וְלֹךְ אֲדֹנִי חֶסֶד כִּי
 אֲתָרָה : תִּשְׁלַם לְאִישׁ כְּמַעֲשָׁיו :
 להללם בסחורם

סג מִזְמוֹר לְדָוִד בְּהִיּוֹתוֹ בְּמִדְבָּר
 יְהוּדָה : אֱלֹהִים אֵלֵי אֲתָה אֲשַׁחֲרֶךָ
 צִמָּאָה לָךְ נַפְשִׁי כָמָה לָךְ בִּשְׂרִי
 בְּאֶרֶץ צִיָּה וְעֵינַי בְּלִימִים : בֵּן
 בְּקֹדֶשׁ חֲזִיתֶךָ לִרְאוֹת עֲזֶךָ

ובבורך

ויחי יעקב

ליתנה לבשר ודם וכו' חמ"ל הקב"ה מסה החור להם תשובה
 חמ"ל מתיירא חני וכו' חמ"ל הקב"ה חמו בכסא כבודי
 והחור להם וכו' יעו"ש בגמ' דכן עשה והחזיר להם תורה
 מה כתיב בה וכו' נמלא דעל שחמ"ל הקב"ה חמו בכסא
 וכו' מזה מרע"ה והשיבם וזה ליה יכולת לקבל התורה
 להביאם לנו ולהשיב מה שבלבו וזה ידוע מ"ש המס' ז"ל
 כי טעם שערערו מל"ס על התורה הוא מדינא דבר מלרא
 דהואיל והתורה היתה שרויה אללס ח"כ הם קדמו לישראל
 בנטילתה מדינא בידוע ממאי שדרשו ע"פ ועטית הישר
 והטוב וכו' דכן המלך הוא הקודם : חמנס תירלו המס'
 ז"ל דלכי תידוק שפיר טענת המלאכים היא בטלה לפי
 דאנן נקראים בבחינת בניס להקב"ה וקי"ל בדינא דלגבי
 בן ליתיה לדינא דבר מלרא והבן הוא קודם עכ"ל ז"ל .
 ודע 'מלכד דידוע דאנן נקראים בניס מכמה מקראות
 מפורשות בתורה כמו שכן בתוב בני בכורי ישראל וכו'

וכן

וְכַבֹּדְךָ : כִּי טוֹב חֲסִדְךָ מִחַיִּים
 שִׁפְתֵי יִשְׁבְּחוּנֶךָ : בֶּן אֲבִרְכֶךָ בְּחַיִּי
 בְּשִׁמְךָ אִשָּׁא כָפִי : כִּמּוֹ חֵלֶב וּדְשֵׁן
 תִּשְׂבַּע נַפְשִׁי וּשְׁפָתִי רִנָּנוֹת יְהוָה
 פִּי : אִם זִכְרֹתֶיךָ עַל יִצְוָעִי
 בְּאִשְׁמְרוֹת אֶהְיֶה בְךָ : כִּי־הִיִּית
 עֲזָרְתָה לִּי וּבָצַל כְּנַפֶּיךָ אֶרְנֵן :
 דִּבַּקְהָ נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ כִּי תִמְכָּה
 יְמִינְךָ : וְהִמָּה לִשְׂוֹאָה יִבְקֶשׁוּ נַפְשִׁי
 יָבֹאוּ בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ : יִגִּירָהוּ
 עַל

ויחי יעקב

וכן בניס אתם ליהו"ה וכו' עוד ידוע דהמפ' ז"ל הביאו
 לזה אסמכתות והוכחות ברורות מכמה מקומות והן עתה
 נד"מ ס' חיים לראש על התורה לסדר הגדול מוהר"ם
 ז"ל וכודמן לידי כדנע וסס כתוב ההוכחה ברורה אית בידן
 דאנן נקראים ונחשבים כדן בן לגבי הקב"ה הוא מדניתן
 לנו רשות כשיעשה עמנו חיוה טובה את הנ"ס למינהו או
 יתובו יתבינן וברוכי מברכינן ומהללים את שמו הגדול
 מכאן הוכחה ברורה בידינו דאנן אית לן דין בן דהרי בואת
 הסברה והסבח דאנן משבחים לו הוה לן כנותנים שלום
 לו ואלו הוה לן דין עבד ח"ו הרי קיי"ל בדינא עבד הנותן
 שלום לרבו איסורא קא עביד וא"כ כיכד אנן ניתן לנו
 רשות לברכו ולהללו על הטובה שמטיב עמנו ואיהו גופיה
 מתעלה ומתקלם בזה אלא ודאי דאית לן דין בן עכל"ה
 סנו"ל

עֲרִיד־יֶחָרֵב מִנֶּת שְׁעָרַיִם יְהוָה :
וְהַמָּרֹךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהֵיִם יִתְהַדָּל
כִּדְהִנְשִׁבֶּעַ בּוֹ כִּי יִסְכַּר פִּי דוֹבְרֵי־
שָׁקֶר :

לעבור נהר

סד לַמִּנְצָח מִזְמוֹר לְדָוִד : שְׁמַע־
אֱלֹהִים קוֹלִי בְּשִׁיחִי מִפֶּתַח אוֹיֵב
תִּצַּר חַיִּי : תִּסְתִּירֵנִי מִסּוּד מֵרָעִים
מִרְגִּישֵׁת פִּעְלֵי אֱוֹן : יְהִי־שָׁר שִׁנְנוֹ
בַּחֲרֵב

ויחי יעקב

הנו"ל יעו"ס בד"ק י עוד כתבו המס' ו"ל דגם מענין אחר
הית לנו הוכחה ברורה דאנן נקראים בבחינת בניס וסוף
מענין תפילין דאנו לובשים לפי דידוע דהאל יתברך הוא
לובש תפילין כנו' בפירושא בכמה מקומות ופערט במסכת
ברכות דאמ"ל רב תפילין דמארי עלמא מה בתיב בהו
והשיבו ומי בעמד ישראל גוי אחד וכו' יעו"ס - ו"ל כ"אס
ח"ו אנו הית לן דין עבד כינר אנו לובשים תפילין ג"כ
הא הוא שרביטו של מלך וקיימא לן בדיונא עבד דמשתמש
בשרביטו של מלך חייב מיתא אלא ודאי דאנו נקראים
בבחינת בניס והבן משתמש בשרביטו של אביו עכ"ד המס'
ו"ל עיין בד"ק - ומעתה עפ"ה יתבארו כונת הני קראי
זס אומרו יסו"ה בעוץ זאת התורה הנקראת עוז ישמח
מלך דא משה שנלח את המלאכים והביאה מאתם וכי תימא
והלא הים מתירא מקודם שמה ישראל ובהם אודא לפחד
דידיה לו"א וכיסועתך מ"ה נוטריקון מאחיו"ת הכס"א ור"ל

ממה

כַּחֲרֵב לִישׁוֹנָם דָּרְכוּ חֵצִים דָּבַר מֶרֶ:
 לִירוֹת בַּמִּסְתָּרִים תָּם פֶּתְאִם יִרְאוּ
 וְלֹא יִירָאוּ: יִחְזְקוּ-לִמּוֹ: דָּבַר רָע
 יִסְפְּרוּ לְטִמּוֹן מִוְקָשִׁים אָמְרוּ מִי
 יִרְאֶה-לָמוּ: יִחַפְּשׂוּ עוֹלֹת תִּמְנוּ
 חֶפֶשׁ מִחַפְּשֵׁי וְקָרַב אִישׁ וְלֵב עָמוּק:
 וַיִּרְם אֱלֹהִים חֵץ פֶּתְאוֹם הָיוּ
 מִכּוֹתָם: וַיִּכְשִׁילֵהוּ עֲלִימּוֹ לִישׁוֹנָם
 יִתְנוֹדְדוּ כָּד־רָאָה בָּם: וַיִּרְאוּ כָּד־
 אָדָם וַיִּגְדּוּ פֶּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשָׂהוּ
 הַשְׁבִּירוּ

ויחי יעקב

ממה שהושעת אותו ואמרת לו אחי בכסף כנו"ל * דמסיבת
 זה יגל וכו' דבזה תאות לבו נתת לו ר"ל דהיה לו זה
 למסיב נפש לפתוח פיו לדבר נגד המלאכים מה שרואה
 וגם אתה וארסת שפתיו כל מנעת וכו' * האמנם אי תימא
 דעדיין לכחורה תיובתא קא חויגא והיא קושיא לאלהינו
 דכיכר יתן התורה למשה ולישראל ולהניח את המלאכים
 והלא בדינא הם קדמי כאשר טענתא דידהו היא מפורסת
 בתורה מדינא דבר מכרא וכנו"ל אלא מאי אית לן למימר
 דין בן אית לו ובזה ודאי נדחה קרי לטענתיהו אבל יש
 לבו לדעת דמסיבן אית לן הוכחה דאנן בניס נחשבים לזו
 בא כמסיב תשובה מעלייתא כי מתרי טעמי הוכחה אית
 לן ה"א כי תקדמנו ברכות טוב דייקא והוא דמו לתירון
 הגז' הראשון שתירץ הרב מופ"הד מוהר"ח פ"ז"ל דעל ידי
 סניתן

הִשְׁכִּירוּ : יִשְׁמַח צְדִיק בִּיהוָה וְחִסָּה
בּו וַיִּתְהַלֵּל בְּדִישׁוּרֵי־לֵב :

אוי בעי כלום מכר נש

סה לַמִּנְצָה מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר : לַיהוָה
דְּמִיָּה תִהְיֶה ! אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וְלַיהוָה
יִשְׁלַם־נֶדֶר : שִׁמְעֵ תִפְקֶה עֲדִידָה בְּדִישׁוּרֵי־לֵב
בְּשִׁיר יְבֹאוּ : דְּבַר־י עֹנֶת גִּבּוֹר מִנִּי
פִּשְׁעֵינוּ אֶתָּה תִכְפֹּרם : אֱלֹהִים
תִּבְחָר וְתִקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצִידָה נִשְׁכָּעָה

בטוב

ויחי יעקב

זנות לנו רעות לברכו על הטוב והנ'ם למינה'ו כנו"ל
טעושה עמנו דוס הוי"א הוכחם ברורה דאית לן דין בן
וכנו"ל . וגם ממקום אחר ישלח שלומנו והוא תשית לראשו
עטרת פ"ו והוא רמו על התפילין שהם נקראו בשם זה
כאשר עיניך תחזיקה משרים בס' ה"ב הגדול בעל ארץ
החיים ז"ל ע"פ זה יעו"ס כד"ק . וא"כ מסיבת הני תרי
מילי מעלייתא דאית בידן דהוכחם מנייהו דאנן נחשבים
בכחינת בניס לכן ודאי בעוד ישמח וכו' ודו"ק כי הוא ברור :
כב למנצח על אילת השחר מומור וכו' . אפשר
לרמוז בס"ד ע"פ הידוע דמומור זה

הוא נאמר ברו"הק על כס שנעשה לישראל בלדת המן כנו'
במד' . והנה הרב הגדול מוסר"ר חיד"א ז"ל בספר חו"א
הניח משם הרב לק"ט דעיקר ההכלה שניכלו ישראל מיד
הוא רשע הוא בזכות אברהם אע"ה וגם בזכות יעקב
אע"ה עכ"ל עי"ס כד"ק . עוד ידוע מארז"ל דכל גדולת

כַּחֲרֵב לִישׁוֹנָם דָּרְכוּ חֲצֵם דְּבַר מֶרֶ:
 לִירוֹת בַּמִּסְתָּרִים תָּם פֶּתְאִם יִרְהוּ
 וְלֹא יִירָאוּ: יִחְזְקוּ לִמּוֹ: דְּבַר רָע
 יִסְפְּרוּ לְטַמּוֹן מִוְקָשִׁים אֲמָרוּ מִי
 יִרְאֶה לִמּוֹ: יִחְפֹּשׂוּ עוֹלֹת תַּמָּנוּ
 חֶפֶשׁ מִחֶפֶשׁ וְקָרַב אִישׁ וְלֵב עֲמוּק:
 וַיִּרְם אֱלֹהִים חֵן פֶּתְאִים הָיוּ
 מִכּוֹתָם: וַיִּכְשִׁילֵהוּ עֲלִימּוֹ לִישׁוֹנָם
 יִתְנוּדְדוּ כָּל־רֹאֵה בָם: וַיִּרְאוּ כָּל־
 אָדָם וַיִּגְדּוּ פֶּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשָׂהוּ
 הַשְׁבִּילוּ

ויחי יעקב

ממה שהושעת אותו ואמרת לו אחי בכסא כנו"ל * דמסיבת
 זה יגל וכו' דבזה תאות לבו נתת לו ר"ל דהיה לו זה
 למסיב נפש לפתוח פיו לדבר נגד המלאכים מה שרואה
 וגם אתה וארסת שפתיו כל מנעת וכו' * האמנם אי תימא
 דעדיין לכחורה תיובתא קא חוינא והיא קושיא לא להיטו
 דכיבד יתן התורה למשה ולישראל ולסגית את המלאכים
 והלא מדינא הם קדמי כאמר טענתא דידהו היא מפורסת
 בתורה מדינא דבר מצרא וכנו"ל אלא מאי אית לן למימר
 דין בן אית לן וכזה ודאי נדחה קרי לטענתיהו אבל יש
 לבו לדעת דמסיבן אית לן הוכחה דאנן בניס נחשבים לזה
 בא במסיב תשובה מעלייתא כי מתרי טעמי הוכחה אית
 לן ה"א כי תקדמנו ברכות טוב דייקא והוא דמו לתירון
 הנו' הראשון שתירץ הרב מופ"הד מוסרח"פ ז"ל דעל ידי
 שניתן

השִׁכְּרוּ : יִשְׂמַח צְדִיק בַּיהוָה וְתָסָה
בו וַיִּתְהַלֵּל בְּרִי-יִשְׂרָאֵל :

או בעי כלום מכר נש

סה לַמִּנְצָח מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר : לַיהוָה
דְּמִיָּה תִהְיֶה ! אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וְלַיהוָה
יִשְׁלַם-נֶדֶר : שִׁמְעֵ תִפְקֶה עֲדִיךָ בְּרִי-
בֶשֶׁר יָבֹאוּ : דְּבַרִי עֹנֶת גְּבִיר מִנִּי
פִּשְׁעֵינוּ אַתָּה תִּכְפֹּרם : אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
תִּבְחָר וְתִקְרָב יֹשֵׁבֵן חֲצֵרֶיךָ נִשְׁבַּעַה

בטוב

ויחי יעקב

שניתן לו רשות לבדו על הטוב והנ"ס למינה"ו כנז"ל
שעוסק עמו חזק הוי"ח הוכחה ברורה דאית לן דין בן
וכנז"ל . וגם ממקום אחר יפלת שלומיו והוא תפלת לראשו
עטרת פ"ו והוא רמו על התפילין שהם נקראו בשם זה
באשר עיניך תחזיקה משרים כס' הרב הגדול בעל ארץ
החיים ז"ל ע"פ זה יעו"ס בד"ק . וא"כ מסיבת הני תרי
מילי מעלייתא דאית בידן דהוכחה מנייהו דאנן נחשבים
בבחינת בניס לכן ודאי בעוד יסמח וכו' ודו"ק כי הוא ברור :
בב למנצח על אילת השחר מזמור וכו' . אפשר
לרמוז כס"ד ע"פ הידוע דמזמור זה

הוא נאמר ברו"הק על כס' שגששה לישראל בצרת המן כנז'
כמד' . והנס הרב הגדול מוהר"ר חיד"א ז"ל בספר חו"א
הניח משם הרב לק"ט דעיקר ההגלה שניגלו ישראל מיד
הוא רשע הוא בזכות הכרהם אע"ה וגם בזכות יעקב
אע"ה עכ"ל עי"ס בד"ק . עוד ידוע מאדו"ל דכל גדולת

יִבְחֲשׁוּ־לָךְ אֲיֹבֶיךָ : כָּר־הָאָרֶץ :
 יִשְׁתַּחֲוּ לָךְ וַיִּזְמְרוּ־לָךְ וַיִּזְמְרוּ שִׁמְךָ
 סֵדָה : לָבוּ וַרְאוּ מַפְעֵלוֹת אֱלֹהִים
 נֹרָא עֲלִילָה עַל־בְּנֵי אָדָם : הַפֶּךְ
 יָם : דִּבְשָׁה בִּנְהַר יַעֲבֹרוּ בִּרְגֵל
 שֵׁם נִשְׁמַחֲה־בּוֹ : מִשָּׁל בְּגִבּוֹרָתוֹ :
 עוֹרִים עֵינָיו בַּגּוֹיִם תַּצְפִּינָה
 הַסּוֹדֵרִים : אֶל־יְרֵמּוֹ לָמוּ סֵדָה :
 בָּרְכוּ עַמִּים : אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל

תהלתו

ירומו ק'

ויחי יעקב

בטחו וכו' ואנכי חולעת וכו' . הנה כדי לבאר כל סדר
 והמשך הני קראי דקאמרה הדיא לדקת הדיא אסתרי המלכה
 כידוע מאמר דז"ל דזה המזמור כולו הוא דברים דהיא
 קאמרה ליה כסנכנסה אלל אחשורוש ובהגיעה אלל בית
 העלמים נסתלקה הימנה שכינה ופתחה ואמרה אלי אלי
 וכו' וא"כ יש לדעה דמה נתכוונה באלו הדברים כולם .
 והן קד"ס גביא מאמר הילקוט דקאמר על זה הפסוק ואתה
 קדוש יושב וכו' רבי שמואל בר נחמן אמר כל קי"ו וקילום
 שישראל מקלסין להקד"ה כבודו יושב בגיהם עכ"ל . וא"כ
 לפי דברי דז"ל ש ה המזמור אמרה אסתרי הדקת כנו"ל
 ח"כ מה נתכוונה אשתר באלו הדברים . ועוד מה שסיימה
 כך בטחו אבותינו וכו' ואנכי חולעת וכו' מה היתה כוננה
 באלו הדברים וכבר המפ' ו"ל נתעוררו בזה . אבל כדי
 להבין הענין טלו בחדא מחתא הוא יתבאר על זה האופן
 והוא דאסתרי הדקת ידעה דז"ה ברו"ה טעם כל שנאת המן
 עכ"ל

תִּהְיֶה תוֹ : הַשֵּׁם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא־
 נָתַן לַמּוֹט רִגְלֵנוּ : כִּי־בַחֲנֻתָנוּ
 אֱלֹהִים צִרְפָּתָנוּ בַּצֶּרֶף־כֶּסֶף :
 הִבֵּאתָנוּ בַּמִּצּוֹרָה שְׁמַת מוֹעֵקָה
 בַּמִּתְנִיָנוּ : הִרְכַּבְתָּ אֲנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ
 בָּאוּ בָאֵשׁ וּבַמֵּיִם וְתוֹצִיאֵנוּ לְרוּיָה :
 אָבוֹא בֵיתְךָ בְּעוֹלוֹת אֲשֶׁלֶם לָךְ
 נִדְרֵי : אֲשֶׁר־פָּצוּ שִׁפְתֵי וּדְבַר־פִּי
 בַּצֶּרֶף־לִי : עֲלוֹת מִיָּתִים אֶעֱלֶה־לָּךְ
 עַם־קִטְרֹת אֵיִרִים אֶעֱשֶׂה בִּקְרֹעַ עַם־

עתודים

ויחי יעקב

סבא על ישראל בטענה ומסיבתה הוא נכנס בדעתו ח"ו
 לעקור אותם כולם ולכן היה בחכמתה אמרה חלו הדברים
 כדי לבטל לו טענתו הרעועה כדינא • והענין הוא ע"פ
 הקדמה שכתב הרב הגדול בעל ס' יו"א ז"ל והבאתי דבריו
 לעיל במזמור יו"ד והוא דכל טענת ההוא רשיעא הוא בשביל
 חלוקת העולמות שחלקו יעקב אע"ה עם עשו אחיו כי דוע
 ויעקב בחר חלקו עו"הב ולית ליה מחאי עליה חולקא כלל
 וא"כ כל מה דישאל נהנים בהאי עלמא הכל בתורת גזילה
 אחי לידיו ורמו ע' בשפתיו ספתי חלקו שדבר עם אחשוורוש
 ישנו עם אחד וכו' ולא אמר יש עם אחד וכו' שלא ישנו
 שהוא לשון שינים דשינסון דברכין יעו"ה בד"ק • אמנם ידוע
 דהטענה הלזו היא בטילה וכמה תירוצים אשר דרכו קסת'ם
 המס' ו"ל בניטולה וילא ה"א הוא מה שתירץ הרב החסיד

מוהר"י

עֲתוּדִים סֵלָה : לְכוּ־שִׁמְעוּ וְאִסְפְּרָה
כִּי־יֵרָאֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה
לְנַפְשִׁי : אֲדִיּוֹ פִי־קִרְאתִי וְרוּמָם
תַּחַת רִשּׁוֹנִי : אֲזֶן אִם־רָאִיתִי בְּרַבִּי
לֹא יִשְׁמַע אֲדִנִּי : אֲבֵן שָׁמַע אֱלֹהִים
הַקָּשִׁיב בְּקוֹל תַּפְלִיתִי : בְּרוּךְ אֱלֹהִים
אֲשֶׁר לֹא־הֵסִיר תַּפְלִיתִי וְחִסְדּוֹ
מֵאֵתִי :

לְקַדְחַת תַּמְדוֹת

סו לְמִנְצֶחַ בְּנִגִּינֹת מִזְמוֹר שִׁיר :
אֱלֹהִים יַחַנְנוּ וְיִבְרַכְנוּ יְאֵר פָּנָיו
אֲתַנּוּ סֵלָה : לַדָּעַת בָּאָרֶץ דְּרֶבֶךְ
בְּכֹל

וַיְחִי יַעֲקֹב

מוֹהַר"י אֶלְגַּאזִּי ז"ל מִסַּס רַבְנֵי אֶשְׁכֵּנֻז ז"ל הוֹבֵאֵהוּ בַּסְּפָרִיו
זו"ל דַּע כִּי יִשְׂרָאֵל אֵיךְ לֵהוּ דִּינָה כְּדִין עַבְדֵּי כֶהֱן וְקִיּוּמָהּ
לֶן בְּדִינָה עַבְדֵּי כֶהֱן אֹכֵל בְּתִרּוּמַת רַבּוֹ כַּסְרָבּוֹ אֶלְלוֹ בִּידוּעַ
וְסַקְב"ה כֶּהֱן אֶקְרִי דְכַתִּיב וַיִּקְחוּ לִי תִרְוּמָה וְכו' וְאֵלֶּן עַבְדִּיו
נִקְרְאוּ דְכַתִּיב כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדִּים וְכו' וְהַעֲלֹם הָיָה
לְהַקְב"ה דְכַתִּיב לִיהו"ה הָאָרֶץ וּמִלּוּאָהּ וְכו' וְהָיָה בְּדִינָה הוֹתֵר
לֵנוּ לִיהֲנוֹת וְהוֹדָה לֵה טַעֲנָתָהּ דְנִזִּילָהּ הַגּוֹל עַב"ל עֵינַי
בְּד"ק - גַּם אֵת הַ"ב הוּא מֵה שְׁתִּירָץ הָרַב הַגָּדוֹל הוֹהַר"ם
פְּרִימוֹ ז"ל דַּעַל יְדֵי שְׁאֵן קִבְּלָנוּ הַתּוֹרָה וְכִינוּ בְּדִינָה לִיהֲנוֹת
מֵהָיָה

בְּכָל־גּוֹיִם יִשְׁוַעְתָּךְ : יוֹדוּךָ עַמִּים :
 אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֶם : יִשְׁמְחוּ
 וַיִּרְנְנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים
 מִיִּשְׂרָאֵל וּלְאֻמִּים : בָּאָרֶץ תִּנְחָם סֵלָה :
 יוֹדוּךָ עַמִּים : אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים
 כָּלֶם : אֶרֶץ נָתַנָּה יְבוּלָהּ : יְבָרְכֵנוּ
 אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ : יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
 וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל־אֲפָסֵי־אָרֶץ :

לרוח כיסא

סח לְמִנְצָה לְדוֹד מִזְמוֹר שִׁיר :
 יָקוּם אֱלֹהִים יִפּוּצוּ אוֹיְבָיו וַיִּנּוֹסוּ
 מִשְׁנֵאוֹ מִפְּנֵיו : כִּהְנַדָּף עֵשֶׂן תִּהְדָּף
 כַּהֶמֶם

ויחי יעקב

מהאי עלמא בדינא דמליל מוטו של יס וכו' דקיי"ל הרי
 אלו שלו כידוע . וידוע דסתורה היא כלולה מן כ"ב
 אותיות מאל"ף עד תי"ו . ובא ה"ג הוא מה שתירץ הרב
 הגדול תוסד"ר חיד"א ז"ל בס' הקדושים דעל ידי הענוה
 הותר לישראל ליהנות בדינא לפי מהי דדרשו רז"ל ע"פ
 חולה ארץ על בלימה דמי שחושב עצמו לגלי מה הוא
 המקיים העולם וא"כ בזה הותר לנו ליהנות דדוקא ישראל
 נסתכחו בענוה ועיקר מה שגמר בהם הקב"ה הוא כשבילה
 כי הוא מקרא מפורש לא מרובכס חשק יהו"ה בכס וכו'

כְּרֹמֶם דּוֹג מִפְּנֵי־אֵשׁ יֹאבְדוּ
 רְשָׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים : וְצַדִּיקִים
 יִשְׁמְחוּ יַעֲלֻצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים וַיִּשְׁיֹשׁוּ
 בַּשִּׂמְחָה : שִׁירוּ לְאֱלֹהִים זִמְרוּ
 שִׁמּוֹ סֵלֹ לְרֶכֶב בַּעֲרֻבוֹת בֵּיהָ שִׁמּוֹ
 וְעֲלֹזוֹ לִפְנֵיו : אֲבִי יִתְּוִיִּם וְדִין
 אֱלֹמִנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעֹן קִדְּשׁוּ :
 אֱלֹהִים מוֹשִׁיב יְחִידִים בֵּיתָה
 מוֹצִיָּה אֲסִירִים בַּכּוֹשְׁרוֹת אֶךְ־

סוררים

ויחי יעקב

כי אתם המעט מכל העמים וכו' ודרשו שאתם ממעטים
 עצמיכם נתתי גדולה לאברהם ואנכי עפר וכו' למסס ולהרס
 וכו' עיין בד"ק . וא"כ על ידי הענוה הותר לנו ליהנות
 בדינא עכ"ל יעו"ש בד"ק . ומעתה אחר כל אלה הדברים
 בזה נבאר כונת הסתר הלדקת והוא כפידעא ברוח הקדש
 מחשבת אותו רשע המן הרע דבא עליהם בטענת החלוקה
 כנו"ל וישראל היו אז באותה העת בנדרה גדולה כלאן אל
 ט"ח יוכל ח"ו לפי סברתו הרעועה לכן פיה פתחה בחכמה
 חכמות נסים בקול גדול והאמרה אלי אלי למה וכו' עכשיו
 שאני נכנסת אל המלך להשיב ולבטל מחשבתו של אותו רשע
 דכמה דברים הית בידי לביטול טענתיה הרעועה ה"א ואחם
 קדוש וכו' וכל עת שישראל מקלסים לפניך יוסב כבודך
 בניהם ואם בן הוא רבו אללו כי הני דין עבדא אית לן
 וכנו"ל ומדידך קא אכילנא בדינא וכנו"ל כי עבד כהן אוכל
 בתרומת רבו וא"כ אודא לה טענתא דהוא רשיעא ועוד

מטעמא

סֹדְרִים שָׁכְנוּ צַחִיחָה : אֱלֹהִים
 בַּצֹּהֲרֶתְךָ רַפְּנִי עִמָּךְ בַּצֶּעֱדָךְ
 בִּישִׁימוֹן סֶלָה : אֶרֶץ רַעֲשָׁה אֶף־
 שָׁמַיִם נִטְפּוּ מִפְּנֵי אֱלֹהִים זֶה
 סִינִי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :
 גִּשְׁם גְּדֵבוֹת תִּגְיֶךָ אֱלֹהִים נַחֲלֶתְךָ
 וְנִדְאַח אֶתְּךָ כּוֹנֵנֶתָה : תִּיתֶךָ יִשְׁבוּ־
 בָּהּ תִּכְיֶין בַּטּוֹבֶתְךָ לַעֲנִי אֱלֹהִים :
 אֲדַרְנִי יִתֵּן־אֶמֶר הַמַּבְשָׁרוֹת צָבָא
 רָב : מַלְכִי צָבָאוֹת יִדְרוֹן יִדְרוֹן

ונות

ויחי יעקב

מטעמא אחרינא הותר לנו ליהנות כי כך דייקא שהוא רמוז
 על התורה הכלולה מן כ"ב אותיות שקבלו אבותינו בטחו
 וקבלוה וא"כ גם מלידה הותר לנו ליהנות מדין חזיל מוטו
 סל ים כנו"ל - גם את הג' ואנכי תולעת וכו' חרפת אדם
 וכו' וא"כ אני גאחות בסבך הענוה וגם בסביל זה הוי"א
 לי כחא בידי דהוא בדיוכא הותר לנו ליהנות וכנו"ל ואס
 בן מאחר דאית בידי תלתא חמס תרי"ז ובסבילס מתעטלת
 טענת ההוא רשיעא לחס עזבתי וכו' בעת בוחת שאני
 נכנסת לבקם על עמך לאן מרשיחך לכן בבקשה אל תרחק
 וכו' כי לרה קרובם ואין לי עוד חלא אחס ולכן כמים
 נספכתי עכסיו שעזבתי ולכן אל תרחק וכו' - ודו"ק כי
 הוא ברור :

בג מזמור לדוד יהו"ה רועי לא אחסר בנאות דשא
 וכו'

וְנוֹת-בֵּית תַּחֲלֹק שָׁדְרִי: אִם-תִּשְׁכַּבּוּן
 בֵּין שְׁפָתַיִם כַּנֶּפֶי יוֹנָה נֶחֱפָה בַּכֶּסֶף
 וְאִבְרוֹתֶיהָ בִּירְקָק חֲרוֹץ: בִּפְרֹשֶׁ
 שִׁדְיִי מַלְכִּים בָּהּ תִּשְׁלַג בְּצֶלְמוֹן:
 הָר־אֱלֹהִים הָר־בֶּשֶׁן הָר־גִּבְנָנִים
 הָר־בֶּשֶׁן: לִמְרָה תִרְצְדוֹן הָרִים
 גִּבְנָנִים הָהָר חֲמַר אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ
 אֶף-יְהוָה יִשְׁכֵּן לְנֶצַח: רֶכֶב אֱלֹהִים
 רַב־תַּיִם אֶלְפֵי יִשְׁנָאן אֲדָנִי בָּם סִינִי

בַּקֹּדֶשׁ

וַיְחִי יַעֲקֹב

וכו' על מי מנוחות וכו' . אפשר לבאר הכי קראי כס"ד
 דבא דהע"ה לרמוז בהם תירוצים השייכים לנו על ערעור
 או"ה שהם תמיד רודפים אחרינו עד החרמ"ה מטענתם
 שטוענים עלינו על הנאות עולם הזה וכמה עשירי עם
 אשתכחו בינותינו הממלאים בתיהם כסף וזהב וכיוצא וטוענים
 האומות שכל זה אחי לידן בתורת גזילה מטעם החלוקה
 שחלקו העולמות יעקב אע"ה ועשו כידוע . והנה ידוע דעל
 זאת הטענה כבר כל המפרשים ז"ל ברוחם מבינתם למצוא
 תשובות להצילנו והם מכוונים באר היטב דמה בספרתם
 וכולם נצטו כמו כד בזה והצריך לנו הם אלו ויצא ה'א'
 הוא מה שתירצו רבני אשכנז ז"ל ה'א' דבריהם הרב החסיד
 מהר"י אלגאזי ז"ל בספריו הקדושים והוא כשהקב"ה הוא
 מנהיג אותנו ורועה שלנו בזה ודאי הו"ה לן כחא דהתירא
 בדינא ובדינא ליהנות מהאי עלמא ואזדא לה לטענתא
 דגזילה וצ"ל מתחת ידן ח"ו והטעם כי הקב"ה נקרא כהן
 כדכתיב

בְּקִדְשׁ: עֲלִיתָ לְמָרוֹם: שְׁבִיתָ שְׁבִי
 לַקַּחַת מִתְּנוֹת בָּאָדָם וְאַף סוֹדְרִים
 לְשֹׁכֵן יְהוָה אֱלֹהִים: בְּרוּךְ אַדְנֵי יוֹם:
 יוֹם יַעֲמֹס־לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ סִלָּה:
 הָאֵל: לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת וּלְיִהוָה
 אַדְנֵי לַמּוֹת תִּצָּאוֹת: אֶךְ-אֱלֹהִים
 יִמְחֹץ רֹאשׁ אִיבֵי קִדְקֹד שָׁעַר
 מִתְּהִלָּךְ בְּאַשְׁמִי: אָמַר אַדְנֵי
 מִבֶּשֶׁן אָשִׁיב אָשִׁיב מִמַּצְלוֹת יָם:
 לַמַּעַן תִּמְחֹץ-רִגְלֶךָ בְּדָם לִשְׁוֹן

כדביך

ויחי יעקב

כדכתיב ויקחו לו תרומה וכו' ואכן עבדים ידיה נקראים
 ומקרא מלא דבר הכתוב כי לו בני ישראל עבדים וכו'
 וקיימא לן בדינא עבד כהן אוכל תרומת רבו וכו' אבל ידוע
 כי דוקא כשרבו אללו כאשר זה הדין מכוון בהרמב"ם ובשו"ע
 יעו"ם • וכן ג"כ לגבי דידן כשהוא מנהיג אותנו וא"כ הוא
 כמו רבו אללו וחזו הותר לנו ליהנות בדיוח ולא לחסור כל
 טוב וליתיה כלל לטענת החלוקה עכ"ל יעו"ם • גם את
 הסני הביא הרב הגדול מוהר"ם ז"ל בס' כ"ח בלחות יו"ד
 כי על ידי שקראנו האל יתב' בני בכורי ישראל וקיימא לן
 בדינא הבכור נוטל פי שנים א"כ מסיבת זה יש לנו חלק
 גם בהאי עלמא מלבד ההיא עלמא עכ"ל יעו"ם בד"ק • יבא
 הג' תריץ יתי"ב הרב הגדול מוהר"ם פרימו ז"ל כי על ידי
 התורה שאכן קבלנו כזה חזקא לה להאי טענתא של החלוקה
 הגז"ל

כִּרְבִּיךָ מֵאֲבִים מְנִירוֹ : רֵאיוֹ
הַלִּיכּוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הַלִּיכּוֹת אֵלַי
מִלְכִּי בִקְדֹשׁ : קִדְמוֹ שָׂרִים אַחֲרֵי
נַגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תּוֹפְפוֹת :
בְּמִקְהֵלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים אֲדֹנָי
מִמְקוֹר יִשְׂרָאֵל : שֵׁם בְּנִימִין צִעִיר
רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם שָׂרֵי
זָבֻדוֹן שָׂרֵי נִפְתָּלִי : צוּר אֱלֹהֶיךָ
עֹז עֲזָה אֱלֹהִים זֶו פַּעֲדַת לָנוּ :
מִהִיכָלְךָ עֲרִירוֹשָׁלַם לָךְ יוֹבִירוֹ
מִלְכִּים שִׁי : גֵּעַר חַיִּית קָנָה עֲדַת
אֲבִירִים : בְּעֶגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס

ברצי

ויחי יעקב

הַנּוֹלֵךְ כִּי עַל יְדֵם הוּיָא לֵן דִּיכָא כְּמִצִּיל מוֹטוֹ שֶׁל יֵם דְּקִימָא
לֵן בְּדִיכָא הַמִּצִּיל מוֹטוֹ שֶׁל יֵם וּמִשְׁלֹלְתּוֹ שֶׁל נֶהַר הַדִּי אֱלֹו
שֶׁלּוֹ וְכֵן הִכָּא אֱלֹו לֹא קִבְּלֵנוּ אֶת הַתּוֹרָה הֵיטָם חוֹדֶרֶת הַעוֹלָם
לְתוֹסֵף וּבִסְוֵי מִקְרָא מִלָּא אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וּלְיָלָה
חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְכוּ' יַב"ל יַעו"ש בִּד"ק - וְנִקְדִּים עוֹד
אֶת הַיִּדּוּעַ כִּי הַתּוֹרָה נִקְרְאָתָא בְּשֵׁם דְּבַר כְּאֵרוֹל ע"פ דְּבַר
זֶה לְאַלְפֵי דוֹר וְכוּ' עֵינֵן בִּד"ק - וְלִרְבִּי ע' לוֹ שֶׁמַּעֲנוּ הוּא
תִּירוֹן הָרֶב הַגָּדוֹל מוֹהֲרָח"פ הַנּוֹלֵךְ כְּסִפֵּר הַנּוֹלֵךְ מִשֵּׁם הַמַּפ'
ז"ל דַּעַל יְדֵי שְׂאֵתָם סוֹמְרִים אֶת הַשֶּׁכֶת וְלֹא אֱו"ה עַבְדָּא אֱוֹדָא
לֵם

בְּרִצֵּי־כֶסֶף בִּזְרַעַיִם קִרְבֹּת
 יִחַפְּצוּ : יֵאָתֶינּוּ חֲשַׁמְנִים מִנִּי מִצְרִים
 כּוֹשׁ תִּרְיֶינָה יְדֵיו לְאֱלֹהִים : מִמְּלָכֹת
 הָאָרֶץ שִׁירוּ לְאֱלֹהִים וְאָמְרוּ אֲדֹנָי
 סֶלָה : דָּרָכָה בִּישְׁמִי שְׁמִי־קָדָם הֵן
 יִתֵּן בְּקוֹרוֹ קוֹדֶעַז : תִּנּוּ עֹז לְאֱלֹהִים
 עַל־יִשְׂרָאֵל גִּבּוֹתָיו וְעֹזוֹ בִּשְׁחָקִים :
 גִּבּוֹתֵי אֱלֹהִים : מִמְּקַדְשֶׁיךָ אֵל
 יִשְׂרָאֵל הוֹאֵנִתָּן עֹז וְתַעֲצֹמוֹת לָעַם
 בָּרוּךְ אֱלֹהִים :

למנצח

ויחי יעקב

לה לטענתא של החלוק"ה הנו"ל ובדינא קא אכילגא יעו"ס
 בד"ק באותו פרק ובאותו מקום * וחמישית"ו יוס"ף עליו
 הוא תירוצו שסביא הרב הגדול מוהר"ר חיד"א ו"ל גספר
 הבסיר יוסף תהלות במזמור כו"ן מסס הרב המקו' מוהר"ס
 ויקאנטי ו"ל בשכר שאינן מיוחדים את שמו בקרית שמש
 ומקבלים עלינו עול אחדותו יתברך בזה הוי"א לנו כחא
 דהתירא וסוף ו"ן אותנו וז"ל כ בזה אודא לה בדינא להאי
 טענתא של החלוק"ה הנו"ל עכ"ל יעו"ס * ומעתה ע"פי כל
 הני תירוצי בזה יתבארו הני תרי קראי כי דסע"ה כח כנוע"ס
 ד"ק להורות לנו כחא דהתירא דהית בידן בהגאות האי
 עלמא ואודא לה לטענת אותות העולם שחמיר רודכיס אחרינו
 בטענתא דגזילא יולא מתחת ידינו בהגאות האי עלמא
 כנו"ל * וזה מס שרמו באומרו מזמור לדוד יסו"ס רועי וכו'
 ד"ל

סט רִמְנֶצַח | עַל־שׁוֹשְׁנִים לְדוֹד׃
 הוֹשִׁיעַנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד־
 נַפְשִׁי׃ טַבַּעְתִּי׃ בֵּינוֹן מְצוּלָה וְאִין
 מַעֲמֹד בְּאֶרְתִּי בְּמַעֲמְקֵי־מַיִם
 וְשִׁבְרֹת שִׁטְפַתְנִי׃ יַגַּעְתִּי בְּקֶרְאִי
 נָחַר גְּרוֹנִי בָּלוּ עֵינַי מִיַּחַל לֵאלֹהִי׃
 רַבּוֹ׃ מִשְׁעֵרוֹת רֹאשִׁי שִׁנְאִי חֲנָם
 עֲצָמוֹ מִצְמִיתִי אִיבִי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לֹא־
 גִּזְלִיתִי

ויחי יעקב

ר"ל אני אומר סיר ומומור כשהאל יתב' הוא הרועה אותי
 כי בזה אני מוכטח דלא אחסר טוס טוב בהאי עלמא לפי
 סעל ידו יהיה לן כחא דהתירא לפי שהוא כהן הקרי ואנן
 עבדיו וקו"ל עבד כהן אוכל מכחו כנו"ל ולפי דלא חית גיה
 לעבד כחא דאוכל בתרומת רבו אלא דוקא ב מן שרבו לפנו
 כנו' לכן אמר דוד הע"ה דוקא אני משורר בזמן וטמון
 ברמ"ז הטעם כמה פסיים בדבריו ל"ה אחס"ר הם נוטריקון
 לעב"ד אנ"י אחי"ה חשוב סומכ"ו רב"ו ח"כ הכי ברמו טעם
 הכו' ועוד כנאות דשא וכו' ר"ל גם מטעם אחר אני אומר
 שלא אחסר כל טוב ולכן אני אומר מומור מכמה טעמי
 האחד לפי שאינן נקראים בבחינת בן בכור כנו"ל וזה נוט'
 כנאו"ת בכור"י נקראי"ם את"ם תמי"ד ואס כן ודאי בדינא
 אני אוכל כי הכבוד נוטל פי שנים כנו"ל ועוד גם מטעם
 אחר דש"ה הוא נוטריקון דב"ר סב"ת אחדו"ת ור"ל דבר
 הוא כינוי לתורה הנקראת כן כנו"ל וא"כ אנן דקבלנו אותה
 בזה

גִּזְרֹתַי אֲנִי אֲשִׁיב : אֱלֹהִים אַתָּה
 יָדַעַת לְאֹרְתִי וְאַשְׁמוֹתַי מִמֶּךָ לֹא
 נִכְחָדוּ : אֲדַבֵּר בִּי קוֹיךָ אֲדַבֵּר
 יְהוָה עֲבָאֹרֶת אֶרֶץ יִכְלְמוּ בִי
 מִבְּקִשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל : כִּי־עָלִיךָ
 נִשְׁאַתִּי חֲרָפָה כִּסְתָה כְּלִמָּה פָנַי :
 מוֹזֵר הֵייתִי לְאָחִי וְנִכְרִי לִבְנֵי אִמִּי :
 כִּי־קִנְאת בֵּיתְךָ אֲכַלְתָּנִי וְחֲרָפוֹת
 חֲרַפְיָךָ נָפְלוּ עָלַי : וְאַבְכָּה בְּצוּם
 נַפְשִׁי וְתִהְיֶה לְחֲרָפוֹתַי לִי : וְאַתָּנָה
 לְבוּשִׁי שֶׁקִּוְיָאֲחִי לֶחֶם לְמִשְׁלִי : יִשְׁיַחוּ
 בִי יֹשְׁבֵי שַׁעַר וְנִגְיָנוֹת שׁוֹתֵי שִׁכָּר :

וְאֲנִי

וַיְחִי יַעֲקֹב

כזה חית לן וכיה כנו"ל . וגם מכח השבת ר"ל מכח שמירת
 השבת ג"כ חית לן כחא דהתירא וכנו"ל . וגם אחדות טמון
 ברמ"ז לפי שאינן מקבלין עליהם אחדות יתב' באומדנו שמת
 ישראל וכו' יהו"ה אחד . ומכל הני טעמי תריז"י מופטחני
 ודאי דעל מי מנוחות יוכלנו בין האומות שלא יוכלו לבא
 עוד עלי בטענה דגוילה וכלה מתחת ידי וא"כ ודאי דלא
 אחסר כל טוב עוד כלל ודו"ק :

ובזה אפשר להבין בטוב טעם למנהגן של ישראל לומר
 זה המזמור על השולחן בעה האכילה וכבר המס'

וַאֲנִי תַפְלִיתִי-לְךָ יְהוָה עַת רָצוֹן
 אֱלֹהִים בְּרַב-חֶסֶדְךָ עֲנֵנִי בִּאֲמַת
 יִשְׁעֶךָ הַצִּילֵנִי מִמָּוֶט וְאֶל-אֲטִבְעָה
 אֲנַצֵּלְהָ מִשְׁנֵאִי וּמִמַּעַמְקֵי-מַיִם אֶל-
 הַשְּׁטָפָנִי שִׁבַּלְתָּ מַיִם וְאֶל-תַּבְלִיעֵנִי
 מִצֹּרָה וְאֶל-תְּאֵמֶר-עָלַי בְּאֵר פִּיהָ
 עֲנֵנִי יְהוָה כִּי-טוֹב חֶסֶדְךָ כְּרֹב
 רַחֲמֶיךָ פָּנָה אֵלַי וְאֶל-תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ
 מִעֲבֹדְךָ כִּי-צָר-לִי מִהָרַע עֲנֵנִי קָרְבָּה
 אֵל

ויחי יעקב

ז"ל דרכו קס'תם בזה לתת טעם כאשר הובא בספרתם
 ועיון בס' הסד"מ בני יססכר להרב הגדול זבי הלימלך ז"ל
 שנתן טעם לזה א"ל לפי"ס יובן והוא כי לפי שבעת דאגן
 יושבים על הסולחן ופעמים אין הוכלים למעדנים ומסתה
 שמנים וא"כ כדי שלא נחוש לטענת החלוקה ואם כן בזה
 תהיה אכילתנו כתורת נזל לכן תיקנו לומר בסירה מזמור
 זה כי בו טמון ברמ"ז כמה טעמי תרי"ז דאית בדיט
 הגרמ"ס בהני קראי כנו"ל דמינייהו הוי"א הוכחה ברורה
 בדיט כי בכחא דהתירא קא אכלינן ואידא לה לטענתא
 דגזילה וזלזה מתחת ידן וכנו"ל - וזה ג"כ אפשר מה שסיים
 דוד הע"ה באומרו תערוך לפני שולחן נגד צוריו וכו' ר"ל
 אחר שכבר הקדמנו דאית בידן טעמי להנאת עו"ה כנו"ל
 לכן ודאי תערוך לפני שולחן ולא חיישינן לכל הני מילי
 דטענת החלוקה אלא בדינא קא אכילנא וזה אומרו נגד
 צוריו

אֶל-נַפְשִׁי גִּאלָה לְמַעַן אֵיבִי פָדְנִי :
 אַתָּה יָדַעְתָּ חֲרַפְתִּי וּבִשְׁתִּי וּבְרַמְתִּי
 נִגְדָךְ כָּל-צֹרְרִי : חֲרַפְתָּ שְׂבָרָה
 רַבִּי וְאֲנוּשָׁה וְאַקוּרָה לְנוֹד וְאֵין
 וּלְמִנְחָמִים וְלֹא מִצָּאתִי : וַיִּתְּנוּ
 בְּבִרְוֹתִי רֹאשׁ וּלְצַמְאִי יִשְׁקוּנִי
 חֲמִץ : יְהִי-שִׂדְחָנִם לִפְנֵיהֶם לִפְח
 וּלְשִׁדּוּמִים לְמוֹקֵשׁ : תַּחֲשַׁכְנָה
 עֵינֵיהֶם מִרְאוֹת וּמִתְנִיָּהֶם תִּמְיֵד
 חֲמָעַר : שִׁפְךָ-עֲלֵיהֶם זַעֲמָךְ וַחֲרוֹן

אמר

ויחי יעקב

נורו הם האומות הבאים עלינו בטענת התלוקה ואדרבא
 תערוך לפני סולחן וכו' • ודו"ק :

כד לדוד מוזמר ליו"ס הארץ ומלואה וכו' • הנה
 ראיתי להרב מע"ת שכתב וז"ל ידוע דאז
 דאיתא במס' ברכות רבי לוי רמי כתיב השמים שמים ליו"ס
 והארץ נתן לבני אדם • וכתיב ליו"ס הארץ ומלואה וכו'
 ומשני לא קסילא כאן קודם ברכה כאן לאחר ברכה עכ"ל •
 וכתב רס"י ו"ל קודם ברכה ליו"ס הארץ וכו' יחבל לאחר
 ברכה אז והארץ נתן וכו' יעו"ס בד"ק • ועפ"י כ"ה ביאר
 הרב סג"ל סמיכות הג' קראי הנאמרים ככאן לדוד מוזמר
 ליו"ס וכו' עם פסוק החר הסמוך לזה יטא ברכה מאת
 יו"ס וכו' וז"ל ידוע דסכום כל הברכות שהתקינו דו"ל הם
 מאת ברכות וא"כ זה רמז כי נוטריקון לדו"ד תזמור ליו"ס

אֶפְרַיִם יִשְׁנֶה : תְּהִי־טִירְתָּם נִשְׁמָה
בְּאַהֲדִיָּהֶם אֶל־יְהִי יֵשֵׁב : כִּי־אַתָּה
אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רִדְפוֹ . וְאֶל־מִכְאוֹב
חֲלָדֶיךָ יִסְפְּרוּ : תִּגְהַעֲזֹן עַל־עֹנֶגֶם
וְאֶל־יָבֹאוּ בְּצַדִּיקְךָ : יִמְחוּ מִסֵּפֶר
חַיִּים וְעַם צַדִּיקִים אֶל־יִכָּתְבוּ : וְאֲנִי
עָנִי וְכוֹמֵאֵב יִשְׁוּעַתְךָ אֲדַהֵם
תִּשְׁגְּבֵנִי : אֶהְלֶלְהָ שֵׁם־אֱלֹהִים
בִּישִׁיר וְאֶגְדִּלֶנּוּ בְּתוֹדָה : וְתִיטֵב
לִיהוֹה מִשּׁוֹר פֶּר מִקֶּרֶן מִפְרִים : רְאוּ
עֲנֻוִּים יִשְׁמְחוּ דְרָשִׁי אֱלֹהִים וַיְחִי
לְבַבְכֶּם : כִּי־שִׁמַּע אֶל־אֲבִיוֹנִים

יחזק

מלרע

ויחי יעקב

הם עולים גימטריא מא"ס לרמזו שאע"פ סהרץ היא ליהו"ס
תם כל זה על ידי מה שמברך האדם הכריות בתחילה תנתן
לו ולזה אמר אח"כ יסא ברכה מאת ה' כי על ידי שיסא
ברכה ר"ל סיכוד להקב"ה יוכה או בארץ שנתן לו האל
יתברך עכל"ה יעו"ס . והנה הרב הנו' אגסר לענין בביאור
וסמיכות . ואפשר לבאר באו"א כס"ד והן קדם אמרתי
לדקדק דקדוק קטן דלמה נקט דהע"ה בכתוב יסא ברכה
מאת יהו"ה וכו' ולא נקט בקצרה יסא ברכה מן השם כי
תיבת א"ת היא יתו"ד נפי"ס נבאורה . אך יוכן הענין ע"פ
מ"ס

יְהוָה וְאֶת־אֲסִירָיו לֹא בִזָּה׃
 יִהְיֶה לְדֹרֹתָם שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים וּבְלִי־
 רַמֵּשׁ בָּם׃ כִּי אֱלֹהִים יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן
 וַיְבַנֶּה עָרֵי יְהוּדָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם
 וַיִּרְשׁוּהָ׃ וְזָרַע עֲבָדָיו יִנְחֲרוּהָ
 וְאֶהְבִּי שְׁמוֹ וַיִּשְׁכְּנוּ בָּהּ׃

למלחמה

ע לַמִּנְצָח לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ אֱלֹהִים
 לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי חֹשֶׁה׃

יבשו

ויחי יעקב

מ"ט הרב המקו' מוהר"ס רוקאנטי ז"ל הביא דבריו הרב
 חיי אברהם הגד"מ על טעמי המלות וז"ל כתוב בילחק אע"ס
 ויזרע ילחק וכו' וימלא מאה שערים ויברכהו יהו"ה וכו'
 דע דמשם יינק ילחק אע"ס מאה ברכות ממאה שערים הללו
 סממם יולא שפע ברכה לכל הנבראים ולכן תמלא במשכן
 מאה אדנים וכו' והם סוד מאה ברכות בכל יום כי כל
 המקיים זה יזכה בזה כי כל ברכה יש לה בית קיבול ממנה
 שהיא נשפעת וגאללת וכו' עכ"ל בקיטור יעו"ס בד"ק •
 תכלית היולא מד"ק כי על ידי המאה ברכות יתברך האדם
 ממאה פעמים שהוא רמו מבחינת השכינה שהיא ספירה
 עשירית כידוע והיא כלולה ממאה כי עשרה פעמים עשר •
 הם גימטריא מאה • וידוע כי היא רמזה בתיבה ואלו וכו' •
 שברור לוי"ח • ומעתה כוס הכי הוא כוונתו"ר נפיו"ס דהול"ל
 של הכי קראי וקטר של הדברים הגו' מרשת מה דכונו לומר
 מ'זמור ל'יהוה שהם עולים גימטריא זול בהקדים את הידוע

מאי

תהלים ע עא

יִבְשׁוּ וַיַּחֲפְרוּ מִבִּקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסְגּוּ
אֲחֹזֵר וַיִּכְלְמוּ חִפְצֵי רַעְתִּי : יִשׁוּבוּ
עַל-עֵקֶב בִּשְׁתֶּם הָאֲמָרִים הָאֵלֶּה
הָאֵלֶּה : יִשְׁיִשׁוּ וַיִּשְׁמְחוּ בְךָ כָּל-
מִבְקְשֵׁיךָ וַיֹּאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל אֱלֹהִים
אֱהָבִי יִשׁוּעֶתְךָ : וְאֲנִי עֲנִי וְאֲבִיוֹן
אֱלֹהִים חֹשֶׁה-לִּי עֲזָרִי וּמִפְלְטִי אֶתָּה
יְהוָה אֱלֹהֵי-תֹאחֶר :

למלא חן

עא בך-יהוה חסיתי אל-אבושה
לעולם

ויחי יעקב

על ענין המלה ברבות כנו' בגמרא שדרשו האו קרא על
ה-רבות כנו"ל - וא"כ בא לרמוז דהע"ה כיון שהאדם מקיים
המלה ברבות אז ודאי יוכס בזה לח"כ יסא ברכה כנגד
מלת יסו"ה כי תיבת את דייקא רמוז שיתברך מן בחינת
את פסול מקור השפע והברכה לכל הנבראים כנו"ל ודו"ק
כי עמוק קלת :

כה לרוד חליך יהו"ה נפשי וכו' - ראיתי להרב תהלים
לרוד ז"ל הנד"מ שדקדק דלמס דהע"ה קבע
המומיר בסו' כ"ה יעו"ה שמה שהירץ - ואנא עני"א אטן
וסמיכונלחא בטעמא כס"ד פ"פ מ"ה הרב הגדול האר"י
לדקדק דקדוק ק' דהע"ה היא נאחות ונאללת מבחינת
מלת יהו"ה וכו' ומה ויהי נקראת בשם כ"ה כידוע ועיין
תיבת ח"ת היא יתונת הכתוב כה תברכו את בני ישראל
יעו"ה

לְעוֹלָם : בְּצַדִּיקְתְּךָ תַּצִּילֵנִי וּתְפַלֵּטֵנִי
הַטָּה־אֱלֹהִי אֲזַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי : הַיֵּיה־
דִּי : לְצוֹר מַעֲוֹן לָבוֹא תָמִיד צוּרֹת
לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סִלְעִי וּמִצּוֹדֹתַי אַתָּה :
אֱלֹהֵי פִלְטָנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מַעְוֹל
וְחוֹמָץ : כִּי־אַתָּה תִּקְוֹתַי אֲדֹנֵי יְהוָה
מִבִּטְחִי מִנְעוּרִי : עֲלִיךָ נִסְמַכְתִּי
מִבֶּטֶן מִמַּעַי אִמִּי אַתָּה גּוֹזֵל בֶּךָ
תְּהַלֵּלְתִּי תָמִיד : כְּמוֹפֶת הַיַּיִרֹתִי
לְרַבִּים וְאַתָּה מַחֲסִי־עוֹ : יִמְלֹא פִי
תְּהַלֵּלְתְּךָ כָּל־הַיּוֹם תִּפְאַרְתְּךָ : אֵל־
תִּשְׁלִיכֵנִי לַעֲת זָקְנָה בְּכָלוֹת כֹּחִי

אל

ויחי יעקב

יעו"ס כי זה ברור ליו"ח - ומעתה בזה הכי הוא כמבואר
טעם דלמה קבע זה המזמור בס' כ"ה לפי שהוא מדבר
על נפשו בהומרו אליך ה' נפשו וכו' לכן הוא קבעו בכונה
כסימן כ"ה להודיע לנו כי מבחינת ב"ה היא חלולה נפש
דידים - ודו"ק כי הוא נכון ומרור :

עיוני

תמיד אל יסו"ס כי ה' יוציא מרשת רגלי וכו' -
והדקדוק מבואר דתובת הוא יתו"ר גפ"ס דהול"ל
כי יוציא מרשת רגלי - ועוד תיבת מרשת מה דלכונו לומר
בזה הלשון - ואפשר לרמוז בק"ד וסוף בסקדים את הודוע
מא

אֶל־תִּעֲזֹבֵנִי : כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבֵי רִי
וַיִּשְׁמְרֵי נַפְשִׁי נִוְעֲצוּ יַחְדָּו : לֵאמֹר
אֱלֹהִים עֲזָבוּ דָדָּפוּ וַתִּפְשׁוּהוּ כִּי־
אֵין מִצִּיר : אֱלֹהִים אֶרֶץ־תִּרְחַק
מִמֶּנִּי אֱלֹהֵי לַעֲזֹרָתִי חֹשֶׁה : יִבְשׁוּ
יָבְדוּ שִׁטְנֵי נַפְשִׁי יַעֲטוּ חֲרָפָה
וּכְלִימָה מִבִּקְשֵׁי רַעֲתִי : וְאֲנִי תָמִיד
אֵי־חַל וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־תַּהֲלָתְךָ :
כִּי יִסְפֹּר צְדָקָתְךָ כָּד־יְהִיּוֹם

תשועתך

ויחי יעקב

מִיָּהּ דְּבִיֹּארוֹ הַמֶּסֶךְ ז"ל בְּכֹונֶת דְּבָרֵי דָוִד לֵאמֹרוֹ בְּמָקוֹם
דְּאֵכָן מִלִּינוּ גְדוּלָתוֹ שֶׁסֶּם מִלִּינוּ עֲנוּתוֹתָיו דְּהַכּוֹנֶה הַכִּי וְהוּא
דְּשֶׁם יְהוֹ"ס הוּא הַמְּעוֹרֶה עַל גְּדוּלָתוֹ שֶׁהוּא הֵי"ס הו"ס וִיִּסו"ה
וְהוּא מִהוּא אֵת הַכֹּל וְעַכ"ז בְּשֶׁם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה תִּמְלֹא שֶׁהוּא
בּוֹחֵר בְּעֲנוּהַ כִּי הוּא עוֹלָה בְּמִ"ק טו"ב וְהֵם אֲזוּתוֹת בְּמִ"ק
ח' וְכֵן שְׁנֵי פַעֲמִים ח' הֵם עוֹלִים בְּמִ"ק ז' שְׁלֹשָׁה פַעֲמִים
ח' גִּימַט' כ"ד בְּמִ"ק הֵם עוֹלִים ל' וְכֵן עו"הד עַד שִׁיִּסִּיהַ
אֲח"כ בְּמִסְכַּר אֶחָד דּוֹקָה וְזוֹהַ יִרְאֵה הָאֵלֶּם כִּי אֲדַרְבֵּה כָּל
עַתַּ שִׁיִּסִּיהַ לוֹ גְּדוּלָה יִמְעַט אֵת עֲלָמוֹ עַכ"ל עֵינֵן בְּס' אֶרֶץ
הַחַיִּים בְּמִזְמוֹר ו' יַעֲזֹב בְּרִ"ק - וְגַם בְּסִפְרָ יוֹס"ת לְהַרְבֵּ
הַגְּדוֹל מוֹהַר ר' חִיד"א ז"ל כְּפִסּוֹק שׁוֹיֵתִי יְהוֹ"ה לְגַנְדִּי תִמְיֵד
יַעֲזֹב - וְהֵנָּה עֵינֵן מ"ש הַרְבֵּה הַהִקְוֵבֵל בַּעַל ס' גֶּשֶׁם יוֹסֵף
בְּס' תִּפְסֹחַ וְהִבְלֵתִי דְּבָרָיו בְּכֹמָה מִקּוֹמֹת בְּס' הַקּ וְיִקְרָא יַעֲקֹב
ע"הת וְזַת"ד כִּי עַל יְדֵי הַעֲטוּת תִּכְף יִסִּיהַ הַכְּנַעֲנָה לְסַמ' אֵל
הַרְשֵׁעַ וִיִּסִּיהַ הַתְּרוֹמֵמוֹת לְשִׁכִּינָה כִּי כֵךְ הוּא הַתְּמִידָה כְּסוּהַ
נִפְל

תִּשׁוּעַתְךָ כִּי לֹא יָדַעְתִּי סִפְרוֹת :
 אָבּוֹא בִּגְבוּרוֹת אֲדַנִּי יְהוָה אֲזַכִּיר
 צְדָקָתְךָ לְבָדָךְ : אֱלֹהִים לְמִדַּתְנִי
 מִנְּעוּרִי וְעַד־הַנָּה אֲגִיד נִפְלְאוֹתְךָ :
 וְגַם עַד־זִקְנָה וְשִׁיבָה אֱלֹהִים אֵל־
 תַּעֲזֹבֵנִי עַד־אֲגִיד זְרוּעֶךָ לְדֹר לְכָד
 יָבוֹא גְבוּרָתְךָ : וְצְדָקָתְךָ אֱלֹהִים
 עַד־מָרוֹם אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְדִלוֹת
 אֱלֹהִים מִי בָמוֹךְ : אֲשֶׁר הִרְאִיתָנוּ
 צָרוֹת רַבּוֹת וְרַעוֹת תִּשׁוּב תַּחֲיִינִי
 הִרְאִיתָנִי ק' תַּחֲיִינִי ק' וּמִתַּחֲמוֹת

ויחי יעקב

גופל שורש הסט"א זה קס שיהיה תכף החקוממות לקדושה
 וישראל יהיה להם להד"ר עז"ר ללאת מן הגלות עי"ש בד"ק
 וידוע כי בזמן הגלות אין השם שלם ואין הכסף שלם וחסר
 אותיות הו"א כאשר רמזו בזה המש' ו"ל פסוק כי בחר יהו"ה
 כליון חו"ה למושב לו עיין בד"ק י' והנה כתבו חבני המקו'
 ו"ל בכונת פסוק שאמר הנביא בענין החורבן פרש רשת
 לרגלי הסיבני אחר וכו' וז"ל דע הנביא ו"ל היתה כונתו
 כי בעת הגלות כתבו האל יתברך תחת ממסלת סת"הל
 הרשע דמרכבה ידיה היא מוקפת מן ארבעה קליפות קשות
 כידוע נגד ארבע חיות הקודש דהם במרכבה הקדושה והנה
 ארבע פעמים קליפ"ה עולים גימטריא רש"ת ועל זה היה
 הנביא ז"ר ומקו"ן באומרו פרש רשת לרגלי וכו' כונתו
 על

תהלים עא עב

וּמִתְהַמּוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ :
תִּרְבֵּה נִדְלָתִי וְתִסָּב תִּנְחַמְנִי : גַּם־
אֲנִי אֲוֹדֶה בְּכָל־נֶכֶד אִמְתֶּךָ
אֱלֹהִי אֲזַמְּרָה לָךְ בְּבִגְדֵי קָדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל : תִּרְנְנָה שִׁפְתֵי כִי אֲזַמְּרָה
לָךְ וּנְפִישִׁי אִמְרֵי פִדִית : גַּם־לִישׁוֹנִי
כָּל־הַיּוֹם תִּהְיֶה צְדָקָתְךָ כִּי־בִשּׁוּ כִי־
חָפְרוּ מִבְּקִשֵׁי רַעֲתִי :

למנצח חן וחסד

עב לַיְשָׁלְמָה אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ
לְמַלְכֶּךָ יְהוָה וְצְדָקָתְךָ לְבִן־מֶלֶךְ :
יְדִין עַמֶּךָ בְּצֶדֶק וְעֲנִיֶּיךָ בְּמִשְׁפָּט :

ישאו

תעניני ק'

ויחי יעקב

על זה הענין שנחננו תחת מחסלת ההוא רשיעא עכתי' ז"ל - וכבר הקדמנו כי הענוה נלמד מסמו הגדול כנו"ל בפסוק שויתי יסו"ס לנגדי וכו' - ומעתה יתבאר האז קרא דו"א פינו תמיד אל יסו"ס דיוקא שהוא מורה על הענוה גם אל פינו תמיד לוסות בו להתנהג ג"כ אל פינוה וכוה אל זובס ודח' שתי זכוות האחת כ"י הוא דיוקא כוטריוקון כ"י יוסלת"ו הוא כי בסיבחו יסוה השם שלם וסכסא כנו' דכן יסוה בעת הגאולה כי על ידה יסוה התעוררות הגאולה ועוד יוליא ג"כ מדס'ת רגלי רמו ואלא אז מתחת מחסלת סמ"אל

יִשְׁאֲלוּ הַהָלִים יִשְׁלוּם לַעַם וּגְבָעוֹת
 בַּצִּדְקָה: יִשְׁפֹּט עֲנִי־עַם יוֹשֵׁי עֲרָבִי
 אֲבִיּוֹן וַיִּדְכָּא עוֹשֶׁק: יִירָאוּךָ עַם־
 שָׁמַיִשׁ וּלְפָנֶי יְרַח דָּוִד הַדּוֹרִים: יִרְדּוּ
 כַּמָּטֵר עַד־גֹּז כְּרַב־יָבִים זְרוֹיָף אֶרֶץ:
 יִפְרַח בְּיָמָיו צִדִּיק וְרַב שָׁלוֹם עַד־
 בְּלִי יָרַח: וַיִּרְדּוּ מַיִם עַד־יָם וּמִנְהַר
 עַד־אֶפְסֵי־אֶרֶץ: לִפְנֵי יִבְרָעוּ צִיִּים
 וְאִי־בִי עֶפְרַיִם יִלְחָבוּ: מֶלֶכִּי תִרְשִׁישׁ

ואיים

ויחי יעקב

סמ"אל היושב ומושל עלי ומוקף בארבע קליפות קשות
 העולים הם גימטריא דשת כנו"ל וגם טמון ברמו באומרו
 מרש"ת כי על ידי ממשלת הרשע הזה תמיד הוא רודף
 אחרי ומבקש להחיתאני ועל ידי אני נכשל בעון וקרוי בבחי'
 מ"ת כארו"ל רשעים אפילו בחייהם נקראים מתים ובסיבת
 זה אני ר"ס וגר בין האומות וזה טמון ברמ"ז באומרו
 חזינאני מרש"ת הם אותיות מ"ת ר"ס וכזמן הנאולה בכו"א
 אני נישול מהם וז"ל עיני תמיד אל יהו"ה כי הוא יוציא
 מרשת רגלי שהוא רומז על ענינים כנו"ל הן על הכנעת
 סמ"אל והן השלמת שמו הגדול ודו"ק:

כו לדוד שפטני יהו"ה כי אני בתומי וכו' לא אמער -
 אפשר לבאר האי קרא והוא כי דהע"ה ילא
 לטעון טע'ון במקרא הזה בעבור האומות שהם תמיד רודפים
 אחרינו בטענת חלוקת העולמות שהלקו יעקב ועזר כידוע
 וה"ן קדם אקדים מ"ס הרב מזודת דוד וז"ל שפטני יהו"ה
 וכו'

וְאֵיִם מִנְחָה יִשְׁיבוּ מִלְכִּי שְׂבֵא
 וְסָבֵא אֲשַׁכַּר יִקְרִיבוּ : וַיִּשְׁתַּחֲווּ-לוֹ
 כָּל-מְלָכִים כָּל-גּוֹיִם יַעֲבְדוּהוּ : כִּי-
 יֵצֵל אֲבִיוֹן מִשּׁוּעַ וְעָנִי וְאִין-עֹזֶר לוֹ :
 יָחַם עַד-דֶּד וְאֲבִיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֲבִיוֹנִים
 יוֹשִׁיעַ : מִתּוֹךְ וּמִחַמָּם יִגְאֹל נַפְשָׁם
 וַיִּקַּר דָּמָם בְּעֵינָיו : וַיְהִי וַיִּתֶּן-לוֹ
 מִזֶּהֱבָ שְׂבֵא וַיִּתְּפֹלֶל בְּעַדּוֹ תָמִיד
 כָּל-הַיּוֹם יְבָרְכֵנָהוּ : יְהִי פֶסֶת-בֵּרַךְ

בארץ

ויחי יעקב

וכו' רוצה לומר לקחת משפטי משנאי עכ"ל יעו"ס בד"ק -
 נמצא כי כונת דהע"ה הוא מבקש שיספוט את שוכניו ולא
 על עצמו קאמר יעו"ס - ובוה נבאר והוא דאז"ה הע' השוכלים
 הם תמיד רודפים אחרינו בטענתא של החלוקה דאומרים
 דכל הנאות לידן שאינן נהנים בהאי עלמא היא בחורת
 גזילה אחייה לידן כי העו"הו היא חלקו של עזו כידוע -
 אמנם כבר במזמורים הקודמים כתבנו כמה תשובות משם
 המפ' ו"ל כדי לבטל טענה דידהו הנו"ל ועיין במזמור ט"ו
 שחד מהני תירוטי תירצו כי על ידי העניו העולם היא
 קיימה בדכתיב מקרא מפורש תולה ארץ על בלימה ובוה
 הוי"ה לה בחא דהתירא ליהנות בריגא ואדחייא מעליו
 טענתא דגזילה יעו"ס דכתיבתי ג"כ דהעניו הוא נקרא בשם
 תמים - עוד מטעמא אחרונה ג"כ אדחייא טענתיהו והוא
 כי על ידי העניו דהוא הוי מרכבה לשכינה כאשר הוא מקרא
 משורש חני את דכא וכו' אם כן השכינה היא יורדת להאי
 עלמא

בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׂ כָּל־בְּנוֹן
 פָּרִיו וַיִּצְיָצוּ מֵעֵיר בַּעֲשַׁב הָאָרֶץ :
 יְהִי שִׁמּוֹ לְעוֹלָם לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ יָגִין
 שִׁמּוֹ וַיִּתְּבָרְכוּ בוֹ כָּל־גּוֹיִם יֵאָשְׁרֶהוּ :
 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 עֹשֶׂה נִפְלְאוֹת דְּבָרוֹ : וּבָרוּךְ שֵׁם
 כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֹא כְבוֹדוֹ אֶת־
 כָּל־הָאָרֶץ אֱמִן וַאֲמֵן : כָּדוֹ תַּפְלוֹת
 דָּוִד בֶּן־יִשָּׁי :

ספר

ינון ק'

ויחי יעקב

עלמא וכוה יסיה לן כחא דהתירא מטעם אחר והוא כי
 ידוע דהאל יתב' נקרא כהן ואנן עבדיו כדכתיב כי לי בני
 ישראל עבדים וכו' וקיימא לן בדיוא עבד כהן אוכל בתרומת
 רבו כשרבו הוא יושב אללו ועיין לעיל במזמור כ"ב באורך
 יעו"ש . ומעתה יתבאר האי קרא דזאת היתה כונת דבריו
 של אדוננו דהע"ה באומרו לדוד שפטי יהו"ה וכו' ר"ל
 לקחת השפטו משונאים ידיה הם או"הע אשר הם שונאים
 אותו ורודפים אחריו בטענה דגזילה וזלזה מתחת ידו ועל
 זה אמר דיטפוט אותם ויגילסו מהם לפי שהוא בהתירא קא
 חביל מתרי טעמי הא' אמר כי אני בתומי הלבתי ר"ל
 שהוא תמים הקרי רמו שמים עניו וא"כ כזה הוא נהנה
 בדיוא כנו' דעל ידי הענוה הוא הוי קיומו של עולם כי
 העולם עומדא בשבילו וא"כ הדר דיניה כדן מליל מזוטו
 של ים וכו' . גם את הב' מטעמא אחריוא כי על ידי ענוה
 ידיה הוא הוי בחינת מרכבה לשכינה וסני דינו כדן עבד

תהלים עג
ספר שלישי

ליום רביעי

להנצל מפחד

עג מִזְמוֹר לְאַסָּף אֶחָד טוֹב לְיִשְׂרָאֵל
אֱלֹהִים דְּבָרִי לִבִּי : וְאֲנִי בִמְעַט נִטְוִי
רַגְלִי כִּאֲיֵן שִׁפְכָה אֲשֶׁרִי : כִּי קָנֵאתִי
בְּהוֹלְלִים שְׁלוֹם רִשְׁעִים אֲרָאָה :
כִּי אֵינִי חֲרָצְבוֹת לְמוֹתָם וּבְרִיא
אוֹלָם : בְּעֶמֶל אֲנוּשׁ אֵינִימוֹ וְעַם־

אדם

נטינו ק' שפכו ק' ויחי יעקב

כסן דאוכל בתרומת רבו וכו' כנו"ל וזה פסיים גם וביהו"ה
שהוא עמי בטחתי על ידי דאני בתומי הלכתי וא"כ ודאי
תאלו הסתי תיבות ודאי לא אמעד מטענתם ואדרבא מובטחני
דתשפוט אותם - ודע כי טמ'ון ברמ'ז שהוא כונתו על טענת
החלוקה דוקא באומרו אחד תיבות לדוד שפסטי יהו"ה אמר
תיבות כי אני והם יתרים דהול"ל שפסטי יהו"ה דבתומי
הלכתי וכו' אלא תיב ת כ"י אנ"י הם יעלו נוטריקון כ"ל
יו"ם יטענ"ו אנ"ן נגול"ם דר"ל דהאומות הם טוענים דהם
נגולים על ידי ובנו"ל ועל זה ג"כ מה פסיים באומרו אח"כ
דמכח הני תרי טעמי הנז"ל לא אמע"ד היא נוטריקון ח"י
מ'חשב פ"ל ד'כריהם והו' והוא מכח טעמים הנז"ל ודו"ק :
כו לדוד יהו"ה אורי וכו' - איתא במדרש על זה
הפסוק וז"ל אורי בפסח וישעי כיום הכפורים

עכל"ס

אִדָּם לֹא יִגְעוּ : רֶכֶּן עֲנֻקְתָּמוּ גִּאֻוֹה
 יַעֲטֹף־שִׁית חֲמֹס לָמוּ : יֵצֵא מִחֶלֶב
 עֵינֵימוּ עֲבְרוּ מִשְׁכָּנוֹת לֵבָב : יִמְיָקוּ
 וַיִּדְּבְרוּ בְּרַע עֵשֶׂק מִמָּרוֹם יִדְּבְרוּ :
 שִׁתּוּ בִשְׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהְלַךְ
 בָּאָרֶץ : רֶכֶּן יִשְׁיֵב עִמּוֹ הָלֶם וּמִי
 נֹלֵא יִמְצֹו לָמוּ : וְאָמְרוּ אֵיכָה יָדַע
 אֵל וַיֵּשׁ הָעֵה בְּעֶקְיוֹן : הִנֵּה־אֱלֹה
 רֹשָׁעִים וְשִׁלּוֹי עוֹלָם הִשְׁגוּ־חַיִּל :
 אֶךְ־רִיק זִכְרִי לֵבָבִי וְאַרְחִץ בִּנְקִיוֹן
 כִּפִּי : וְאֵהִי נֶגְוֶעַ כְּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי
 לְבִקְרִים : אִם־אֲמַרְתִּי אֶסְפְּרָה כִּמוֹ

הנה

ישוב ק'

ויחי יעקב

עכל"ה - והוא תמוה לעין כל והמפ' ז"ל כולם דרכו קסת'ם
 כביאורו עיין בד"ק - ואפשר לבאר בדרך דמיון והוא ע"פי
 מ"ם סרב הגדול בעל יו"א ו"ל בפ' וארא כתיבון קוסיא
 שהקשה הרב יפה מראה על לשון המד' וז"ל אמר ר' שמעון
 כל וראה גדולה היבתן של ישראל שגילה עליהם הקב"ה
 במקום עבודה וזה וטומאה כשציל לנחול אותם משל לבסוף
 שנפלה תרומתו בבית הקברות אמר מה הפשה הטמא את
 עצמי הוי הפסד ולהניח את תרומתי ג"כ הוי הפסד מוטב
 שחטמא את עצמי פעם אחת וחור ומסר ולא לאכז את

תרומתי

הִנֵּה דֹר בְּנֶיךָ בְּגֵדְתִי : וְאַחֲשֵׁבָה
לְדַעַת זֹאת עֲמַל הִיא בִיעֲזֵנִיו : עַד-
אָבוֹא אֶרְמֹקְדָשִׁי אֶל אֲבִינָה
לְאַחֲרֵיהֶם : אֵךְ בַּחֲלָקוֹת תִּשִּׁית
לָמוֹ הַפְּלִתָם לְמִשְׁוֹאוֹת : אֵיךְ הָיוּ
לְשִׁמָּה כְּרָגַע סָפוּ תָמוּ מִן-בִּדְהוֹת :
כַּחֲלוֹם מִהֶקֶץ אֲדָנִי בַעִיר צִלְמָם
תִּבְזֶה : כִּי יִתְחַמֵּץ לִבִּי וּכְלִיוֹתַי
אֲשַׁתּוֹנֵן : וְאֲנִי-בָעַר וְלֹא אֲדַע
בַּהֲמוֹת הָיִיתִי עֹמֵךְ : וְאֲנִי תָמִיד

עמך

הוא ק'

ויחי יעקב

תרומתי כך ישראל הם תרומתו של הקב"ה ומצריים היו
בית הקברות שנאמר כי אין בית וכו' עכ"ל המד' . והרב
הכו' הקשה וז"ל לכאורה יש לדעת אפי' תימא דישראל הם
תרומה עם כל זה אינו רשאי ליטמא להם ולעבור על לאו
דטומאה ועיין מה שתירץ . והרב יו"א הכו"ל תירץ יתיב
לקושיא הכו' וז"ל ולע"ד נראה לתרץ ע"פ מ"ש התוספות
כפ"ק דשבת על הא דאמרין התם בענין השוכח והדביק
פת לתנור וכו' יעו"ש שהקשו וכי אמרינן לאדם חטוא כדי
שיזכה חבירך וכו' והתוס' ז"ל תירצו על זה דהיכא דאיכא
מלוה רבה או אמרינן חטוא בשביל שיזכה וכו' ובפרט כגון
פיקוח נפש ע"פ דברי התוס' יעו"ש . וא"כ לפי"ה ז"ל גם
לגבי ישראל כשהיו במצרים איכא ודאי מלוה רבה בהלכה
דידהו ופיקוח נפש כארו"ל דאלו היו שוהים עוד רגע או

עֲמַךְ אֶחָזָה בְּיַד יְמִינִי : בַּעֲצָתְךָ
 תִּנְחַנְנִי וְאַחֵר כְּבוֹד תִּקְחָנִי : מִיָּדִי
 בְּשָׁמַיִם וְעַמְּךָ לֹא־חִפְצָתִי בָאָרֶץ :
 כֹּלֵה שְׂאֵרֵי וּלְבָבִי צוּר־לִבִּי וְחִדְקִי
 אֱלֹהִים לְעוֹלָם : כִּי־הִנֵּה רַחֲקִיךָ
 יֵאָבְדוּ הַצִּמְתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָ :
 וְאַנִּי קִרְבַּת אֱלֹהִים לִי טוֹב שְׁתִּי
 בָּאֵדֶנִי יִהְיֶה מַחְסִי לְסֹפֶר כָּרִי
 מִלְּאֲבוֹתֶיךָ :

חֵי הוּא לְךָ סִנְאִין

עַד מִשְׁכִּיר לְאַסֵּף לְמַרְאֵי אֱלֹהִים
 זְנִיחָת לְנֶצַח יַעֲשֶׂן אִפְךָ בְּצֵאן
 מִרְעִיתֶךָ

וַיְחִי יַעֲקֹב

היו נטמעים ח"ו בשער החמשים ולא היה להם עוד תקומה
 לזאת ח"ו ואם כן ודאי מסיבת זה שרי ליטמא דהויא ליה
 עבירה לשמה וליכא איסורא לעבור על לאו דטומאה עכל"ה
 יעו"ס בד"ק וכן בכמה מקומות דרך חת קס'תו בזה
 הסתיון עו"ס בס' הנוכח הו"ל מד"ק דטעם דהו"ל
 האל יתב' בכבודו ובעלמו הוא מטעם דעבירה לשמה שרי
 לעשות וליכא איסורא כלל וה'ן נקדים ח"א שחקר הרב
 הגדול מוהר"ח עמרם ו"ל בס' הבהיר מט"ס והכאתי דבריו
 לעיל בחומור ג' על פנין הסובב שהקב"ה מקבל את השבים
 דסיאך

מִרְעִיתְךָ : זְכַר עֲדַתְךָ קִנְיַת קָדֶם
 גֵּאלַת שִׁבְט נַחֲלַתְךָ הַר־צִיּוֹן זֶה
 שִׁכְנַת בּוֹ : הַרְיֵמָה פַּעֲמֶיךָ לְמִשְׁאֹת
 נִצַּח כָּר־הַיָּרֵעַ אֹיֵב בִּקְדָּשׁ :
 שְׁאֲנוּ צוּרֶיךָ בִּקְרֹב מוֹעֲדֶיךָ שְׁמוֹ
 אֲזַתְתָּם אֲתוֹת : יוֹדַע כְּמִבְיֵא
 לְמַעַרְהָ בַּסֶּבֶךְ עֵץ קִרְדָּמוֹת : וְעַתָּה
 פְּתוּחִיהָ יָחַד בְּכִשְׂיָר וּבִילְפוֹת
 יִהְלֶמֶן : שְׁלַחוּ בָאֵשׁ מִקִּדְשְׁךָ
 לְאַרְץ חֲדָלוּ מִשִּׁבְן־שִׁמְךָ : אִמְרוּ
 וְעַתָּה ק' בְּלִבְכֶם

וַיְחִי יַעֲקֹב

דסיאך עושה זה ולא הוי כעובר ח"ו אקרא דסוס תסוס
 מלך סתהא אימתו עליך וכו' ותריץ ית'יב על זה טועמי'ה
 חייב משוס דגדולה עבירה לשמה והקב"ה עושה זה ומקבל
 את האדם כתשובה ואפילו דעובר אקרא דסוס תסוס סנו"ג
 הוא כדי לזכות את החוטא דהוי פקוח נפש בזה ושרי עכל"ה
 ישו"ש בד"ק * ומעתה עשי'ה ומדובר הרי הוא כמכואר
 לפניך באר היטב מדרש סנו"ל יהו"ה אורי בפסח וישעי וכו'
 רוצה לומר מדחוינן אגן דאתה בעלמך ירדת למזרים בחג
 הפסח והגלת אותנו וסארת אורך עלינו ואף דאיכא ח"ו
 בזה איסורא רבה דטומאה דאתה כהן ועכ"ו לא חייס מד
 ועברת על לאו דטומאה והטעם הוא משוס כי עבירה לשמה
 פריא ובפרט דאיכא מצוה רבה דפיקוח נפש כנו"ל אס כן
 ודאי מזה הטעם עלמו ודאי ידעתי כי ישעי נ"כ ביו"סך
 ר"ל

בְּלִבָּם נִינֵם יַחַד שִׁרְפּוּ כָּד־מוֹעֲדֵי־
 אֶרֶץ בְּאֶרֶץ : אוֹתִיתִינוּ לֹא־דֹאֵינוּ
 אֵין־עוֹד נִבִּיא וְלֹא־אֲתָנוּ יוֹדֵעַ עַד־
 מָה : עַד־מָתִי אֱלֹהִים יַחַרְךָ צָר
 יֵנֶאֱזֶן אוֹיֵב שְׂמֶךְ לִנְצַח : לְמָה תִּשָּׁיֵב
 יָדְךָ וַיִּמְיֶנֶךָ מִקֶּרֶב חוֹקֶךָ כִּלְהָ :
 וְאֱלֹהִים מִלְכִּי מִקֶּדֶם פֶּעַל יְשׁוּעוֹת
 בִּקְרֵב הָאָרֶץ : אֲתָה פּוֹרֶרֶת בַּעֲזוֹךָ
 יָם שִׁבְרֶת רֹאשִׁי תִּנְיָנִים עַל־הַמַּיִם :

אתה

ויחי יעקב

ר"ל שְׁתִּיהִים לִי לִישָׁע לְקַבְּלֵנִי בְּתַסּוּבָה וְלֹא תִהְיֶה דוֹחָה אוֹתִי
 ח"ו מִטַּעַם כִּי אִם תִּקְבְּלֵנִי בְּתַסּוּבָה נִמְלָא עוֹבֵר אֶקְרָא דְשׁוֹם
 תִּהְיֶה עַל־יֶד מֶלֶךְ שְׁתִּיהִי אִימָתוֹ עַל־יֶד וְלֹא מִלִּי מַחִיל לִיקָרִים
 ת"כ אֲתָה בֶן דָּלָא מִלִּית מַחִיל לֹאֵה אֲכִי אֹמֵר דְּלִיתָא דְגַם
 הָתָם בַּעֲנִינָא דְתַסּוּבָה אִיתִיהָ לְטַעֲמָא הַגּוֹל דְּגִדּוּלָה עֲבִידָה
 לְשִׁמְתָהּ וּפְקוּחָה נֶפֶשׁ דְּהֵיִינוּ לִזְכּוֹת אוֹתִי בְּתַסּוּבָה דְּהוּי לִי
 לְמַסִּיב נֶפֶשׁ וְא"כ הַגְּדוּכוֹת דְּוָמִים לַעֲנִין אֶחָד וְא"כ וְדֹאִי
 חוֹרִי בַּפֶּסַח מִקּוֹדֶם וְא"כ וַיִּשְׁעִי בְּיוֹם הַכִּיּוּרִים וְדו"ק :
 כֹּחַ לְדוֹד אֶלֶיךָ יְהו"ה אֶקְרָא לְוִרִי אֵל תַּחֲרַם מִמֶּנִּי
 פֶּן תַּחֲסֶה מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם וְכו' . הַגֵּה
 אֲפֻשֶׁר לְרַמּוֹ בְּהֵנִי קִרְאִי וְהוּא בִּי כָל כּוֹנֵנוֹ שֶׁל דוֹד הַע"ה
 כֹּחַת הַקְּרִיָּאָה וְהַתְּפִלָּה שֶׁהוּא מִתְּפַלֵּל לְהַקְב"ה שֶׁהוּא יַעֲשֶׂה
 לוֹ חוֹסֵן שִׁסְיָר מֵעַלְיוֹ הַחֲפֵצָה שֶׁהוּא הַאֲוִיבִים חוֹסְדִים אוֹתוֹ
 וְהַדְּנִים אַחֲרָיו שֶׁח"ו בֹּא עַל אִשְׁתִּי אִישׁ הוּא בֵּת שֶׁכֶּע כִּידוּעַ
 וְעַל יְדֵי כֵן הוּא נִמְסָר בִּיד סַמ"ל כִּי בֶן מוֹת הוּא ח"ו

אֶתְּהָרָה רִצְצָה רֹאשִׁי לוֹיִתָּן תִּתְּנֵנוּ
מֵאֵכֶל לָעַם לְצִיִּים : אֶתְּהָ בִקְעָה
מֵעֵין וְנָחַל אֶתְּהָ הוֹבִשְׁתָּ נְהַרְוֹת
אִיתָן : לֶךְ יוֹם אֶפְלֹלָה לִילָה אֶתְּהָ
הַכִּינֹת מֵאוֹר וְשָׁמֶשׁ : אֶתְּהָ הִצַּבְתָּ
כָּל־גְּבוּלוֹת אֶרֶץ־קִיץ וְחֶרֶף אֶתְּהָ
יִצְרָתָם : זָכַר־זֹאת אוֹיֵב חֶרֶף : יְהוָה
וְעַם־נָבֵל נֶאֱצוּ שָׁמָּה : אֶל־תִּתֵּן
לַחַיִּית נֶפֶשׁ תוֹרֶךְ חַיִּית עֲנִיָּה אֶל־
תִּשְׁבַּח לְנֶצַח : הִבֵּט לְבָרִירַת כִּי־

מלאו

ויחי יעקב

ויוֹרֵד לְגִיהֶנֶם עִם הַרְשָׁעִים : אֲמַנְס כְּכֹר יָדוֹעַ מֵאִי דֹאמְרוּ
זו"ל דְּהוֹכַחַת רַבָּה חַיִּית בִּידוֹ שֶׁל דַּע"ה שֶׁלֹּא חֲטָא הוּא
מִדֵּהִיתָהּ הַסְכִּינָה עִמּוֹ וְזֹלָה דֹאִי דִלָּא חֲטָא וְכִמּוֹ שֶׁכֵּן אֲמָרוּ
זו"ל פ"פ וַיְהִי דוֹד לְכָל דְּרָכָיו מִשְׁכִּיל וַיְהוּ"ה עִמּוֹ וְכו' אֵלֶּה כָּל
אֲפֻסָּר שֶׁהֵסֵס הוּא עִמּוֹ וְחֲטָא כֹּחַ עַל יָדוֹ וְכו' אֵלֶּה כָּל
הַאֲמָר דוֹד חֲטָא אִינוּ אֵלֶּה טוֹעֵה עַכ"ל : עו"כ אֵת הַיְדוּעַ
מ"ש חֲכָמֵי הַמָּקוֹר ז"ל כִּי אֲמַת הוּא רוֹמֵם עַל קִבְּה"ו שֶׁהֵס
כֵּן תַּמִּיד נִקְרָאִים כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ אֵל אֲמַת וְהַסְכִּינָה הוּא
בְּחִיבָת אֵילַת גִּימְטְרִיָּה אֲמַת : וְעֵינָן בְּס' הָרַב מוֹהֲרָר חִיד"א
ז"ל כַּחו"ה פ' תְּרוּמָה יַעו"ש : וְהֵנָּה ד"ת 'אֵל' תִּתְּחַרֵּשׁ מִמֶּנִּי
הֵם אֲוִתִּיּוֹת אֲמַת וְחִיבָת פ"ן ע"ה הוּא גִימְטְרִיָּה סֵמ"אֵל
וְכֵן כּוֹטְרִיקוֹן 'תִּתְּחַרֵּשׁ מִמֶּנִּי' וְנִמְסַלְתִּי הֵם אֲוִתִּיּוֹת מו"ת
וְכֵן יִתְבָּאֲרוּ הֵם קִרְאִי וְהוּא דוֹאֵת הֵיטָה כּוֹנֵנוֹ שֶׁל דוֹד
הַע"ה

תהלים עד עה קיד

מלאו מחשבי ארץ נאות חמם :
אל ישוב דך נכלם עני ואביון יהללו
שםך : קומה אלהים ריבה ריבך
זכר חרפתך מני נבל כל היום :
אל תשכח קול צורריך שאון קמך
עלה תמיד :

להשפיל הגאות

עה למנצח אל תישחר מזמור
לאסר שיר : הורינו לך אלהים

הורינו

ויחי יעקב

הע"ה באומרו אליך יהו"ה אקרא בורי אל תחרש ממני ר"ל
שלא תסיר את שכינתך ממני שהיא בחינת המ"ת הרמוזה
באלו התיבות בנזטריקון וכיון שתמיד תהיה הסכינה עמי
הו' ודאי זה יהיה לי להוכחה רבה דלא חטאתי וא"כ יסכר
פי דוברי שקר הא לאו הכי דאז ח"ו תסיר את שכינתך
מעלי הו' אני חושש לטענתם שטוענים שחטאתי ובוזה אני
ראוי להיות נמסר ח"ו ביד המקטרג הגדול דא סמ"ל וזה
אומרו פ"ן שהוא גיתטריא שמו כנו"ל וא"כ ודאי בן מות
אני וראוי להיות נחשב עם הירודים לגיהנם וזה דמו במה
שנמר תחסה ממני וגמשלתי עם יורדי בור שהם אופתיות
מו"ת לכן בבקשה ממך דלא תסיר את שכינתך ממני ובוזה
ודאי יהיה להד"ר עו"ר דלא חטאתי וכנו"ל ודו"ק כי הוא ברור :
בט **מזמור** לדוד הבו ליהו"ה בני אלים הבו ליהו"ה
כבוד ועוז : הבו ליהו"ה כבו שמו וכו' :
סנה ראיתי להרב נאו"ת ו"ל נא"ה דורש במזמור הלזה כולו
מתחילתו

הוֹדִינוּ וְקָרַב שְׁמֶךָ סִפְרוּ נִפְאֻתֶיךָ
 כִּי אֵקָח מוֹעֵד אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל אֲשַׁפֵּט
 גִּמְגִּים אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֶיהָ אֲנֹכִי
 תִּכְנַנְתִּי עֲמוּדֶיהָ סֵדָה : אֲמַרְתִּי
 לְהוֹדִלִים אֶל־תִּהְיוּ וְלִרְשָׁעִים אֶל־
 תִּרְיָמוּ קֶרֶן : אֶל־תִּרְיָמוּ לַמָּרוֹם
 קֶרֶנְכֶם תִּדְבְּרוּ בְּצוּאָר עֵתְכֶם : כִּי לֹא
 מִמוּצָא וּמִמַּעֲרֵב וְלֹא מִמִּדְבָּר
 הָרִים : כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יִשְׁפִּיל
 וְזֶה יִרִים : כִּי כּוֹס בִּיד־יְהוָה וַיִּין

חמר

ויחי יעקב

מתחילתו וע"ס הוא על כמה מילי בטעמי תרי"ז"י אשר יש
 לנו להשיב לטענת ההוא מינא שטען לרבי יהושע בן קרחה
 כתוב בתורתכס אחרי רבים להטות וא"כ מפני מה אין אתם
 מסוים עמנו - וידוע דיש בידינו כמה תירווצים לבטל טענתו
 הלוו ולהאמין באלהותו יתב' שהוא אחד ואין עוד מלבדו
 וסרס הנו"ל הדעת לתרץ ורמו כל התירווצים בכל דברי
 המזמור יעו"ש בד"ק - ואפשר ע"פי דרכו לבאר תרי קראי
 הנו"ל והוא בהקדים מה שתירץ בחד מהני תירוצי והוא
 דאנן נקראים בבחינת בן לגבי האל יתב' והוא אבינו וכו' וזה
 לא שייך רובא לגבי הכן עכ"ד יעו"ש בד"ק - והנה דבריו
 עמנו אבל יש לדעת דמהיכן אית לנו הוכחה דאנן נקראים
 בנים עד שנאמר זה דלגבי הכן לא שייך רובא - ונראה
 דאית בידנו הוכחה עכ"מ מתרי ענינים וילא הא' ידוע

הוא

חזלים עה עו
קטו

חֲמֹר | מִלֵּא מִסֵּךְ וַיִּגַּר מִזֶּה אֶדְ-
שְׁמֶרִיהָ יִמְצֹו יִשְׁתּוּ כָּל רִשְׁעֵי-אָרֶץ:
וְאֲנִי אֶגִּיד לְעַלְמָם אֲזַמְּרָה לְאֹהֲלֵי
יַעֲקֹב: וְכָל-קִרְנֵי רִשְׁעִים אֶגְדֶּעַ
תְּרוֹמְמָנָה קִרְנוֹת צִדִּיק:
לְהַכֵּל מֵאֵשׁ וּמִמּוֹס

עו לְמִנְצָה בְּנִינָת מִזְמֹר לְאַסָּף
שִׁיר: נוֹדַע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים בִּישְׁרָי
גִּדְּוֹר שְׁמוֹ: וַיְהִי בְשָׁלֹם סוֹכוֹ
וּמַעֲוֹנָתוֹ
וַיְהִי יַעֲקֹב

הוא מענין התורה שאין זכינו בה ולא המלאכים שרצו הם
לקחת אותה כנו' במס' שבת כי בעת שעלה משה רע"ה
למרום אמרו מלאכי השרת רבס"ע מה לילוד אשה בנינו
חל' לקבל תורה בא חמ"ל חמדה גנוזה יש לך וכו' ואתה
תבקש ליתנה לבשר ודם תנה הודך על השמים וכו' ועו"ס
וביארנו המס' ו"ל דהם היו יודעים שפלה משה רע"ה בשביל
התורה אבל הם עיקר ערעור ידיהו דהיו רואים לזכות
בה וליטלה מדינא דבר מצרא וטעם שלבסוף לא לקחיה
מדין סנו' הואיל ודינא קא תבעי הוא משום דאין אית לן
בחינת בן וקיימא לן בדינא דלגבי הכן לית דינא דבר מצרא
עכ"ל עיין בד"ק - נמצא דמענין התורה אית בדינו הוכחה
עלמה דאין אית לנו בחינת בן לגבי דאל' יתב' ונקראים
בני - וידוע דהתורה היא נקראת בשם כבוד דכתיב חכמים
יחלו וכו' וכנו' בדברי המס' ו"ל ע"ס זה עיין בד"ק - גם
את השני הוכחה עלומה אית בדינו דאין נקראים בבחינת

וּמַעֲוֹנָתוֹ בְּצִיּוֹן: שָׁמָּה יִשְׁבֶּר רִשְׁפֵּי־
קֶשֶׁת מִגֵּן וַחֲרֹב וּמִלְחָמָה קָרָה:
נִגְאוֹר אֶתָּה אֱלֹהִי מְהֵרָה יִטְרֹף:
אִשְׁתַּלְּלוּ אֲבִירֵי רֹב גִּמּוֹ שְׁנֵתֶם
וְלֹא־מָצְאוּ כָל־אֲנָשֵׁי־חֵיל יְדִיָּהֶם:
מִגִּיעַרְתֶּךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִדְּדָם וּרְכַב
וְסוֹס: אֶתָּה נֹרָא אֶתָּה וּמִי־יַעֲמֹד
לִפְנֶיךָ מֵאִז אֶפְדָּה: מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעַת
דִּין אֶרֶץ יִרְאָה וְשִׁקְטָה: בְּקוֹם־
לְמִשְׁפַּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְיֵי־

אֶרֶץ

וירחי יעקב

בן ממקום אחר והוא מענין התפילין דאנן לובשים ואשכחן
דגם הקב"ה הוה לובש תפילין כנו' בגמ' דמס' ברכות דאמ"ל
ההוא מרבנן לחבירו תפילין דמארי עלמא מה כתיב בהו
ואמ"ל ומי כעמד ישראל גוי אחד וכו' יעו"ס . ואס' אין
אנן נקראים בבחינת בן כיולד לובשין התפילין ומסתמסין
בשרביטו של מלך מ"הם הקב"ה והלא קיימא לן בדינא
המסתמס בשרביטו של מלך חייב מיתת אלא ודאי כי אנן
בחינת בן אית לן וכן מסתמס בשרביטו של אביו . וידוע
דהתפילין הם נקראים בשם עוז כאשר דרשו רז"ל ע"פ נסבב
יהו"ה בימינו ובזרוע עוז עיין בד"ק . ומעתה ע"פי הקדמות
הנז"ל בזה יתבארו סדרן של קראי הנז"ל דזה אומרו הו
ליהו"ה בני אלים הוא דמו על אבות העולם הנקראים בשם
אלים כנו' במדרש בפירושא והכי קאמר אתם ישראל בני
אברהם

אֶרֶץ סֶלָה : כִּי־חַמַּת אֲדָם תִּוֹדֶךָ
 שְׂאֵרִית חַמַּת תַּחְגֹּר : נִדְרֹו וְיִשְׁלָמוּ
 לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־סִבִּיבֵיו יִבִּילוּ
 שִׁי לַמּוֹרָא : יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים נִוֹרָא
 לַמֶּלֶךְ־אֶרֶץ :

שלא תפול כיום לרה

עו לַמִּנְצָח עַד־יְרֵחוֹן לַאֲסָף
 מִזְמוֹר : קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה
 קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי : בַּיּוֹם
 יִדּוּתוֹן ק' וַיְחִי־יַעֲקֹב צִרְתִּי

ויחי יעקב

אברהם ויחזק ויעקב הנקראים בשם אלים הב"ו גימטריא
 אח"ד ליהו"ה ר"ל תלמינו ותלמרו שהאחדות היא ליהו"ה
 דוקא ואין עוד מלבדו וכי תלמרו ומה נשיב לטענת הסו"ס
 מינא סטוען עליונו מקרא מפורש אחרי רבים וכו' וא"כ
 לריבים אכן להיות כמותו ח"ו לזה אמר הבו וכו' כבוד
 ועוד ר"ל אתם מסונים מהם דאתם נקראים בשם בניס
 לגבי האל יתב' והוא האב דידיכו וא"כ לגבי הבן לא שייך
 רובא כנו"ל וראים חותכת אית בידיכו דאתם נקראים בשם
 בן משני ענינים האחד הוא כבוד הוא רמו על התורה
 הנקראת בשם זה כנו"ל ור"ל דכיכד אתם לקחתם וחביתם
 זכיה דאורייתא ולא נטלים המלאכים והלא הם היו לריבים
 ליטלה מדינא דבר מלרא אלא משום דאתם בחינת בן אית
 לבו ולגבי הבן לא שייך דינא דבר מלרא וכנו"ל א"כ הרי
 סוכחה דאורייתא אית בידיכו לזה דאתם בשם נקראים וא"כ
 חודא לה לטענת המין הבו' שחיק טמיה' וגם ועוד דייקא
 אלו

צִרְתִּי אֲדֹנִי דְרִישְׁתִּי יְדִי וְלִירָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוּג מֵאֲנָה הִנָּחֵם נִפְשִׁי :
 אֲזַכֵּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְיֶה אֲשִׁיחָה וְתִתְּעַטֵּף רוּחִי סִלָּה : אֲחֻזָּת
 יִשְׁמְרוּת עֵינִי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר :
 חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים :
 אֲזַכֵּרָה נִגִּינָתִי בַלֵּילָה עִם־לִבִּי
 אֲשִׁיחָה וַיַּחֲפֹשׂ רוּחִי : הֲדַעְוֹלָמִים
 יִזְנַח וְאֲדֹנִי וְלֹא־יִסִּיף לְרָצוֹת עוֹד :
 הֶאֱפֶס לִנְצַח חֲסָדוֹ גָּמַר אָמַר דָּדָר

וְדָר

וַיַּחֲפֹשׂ יַעֲקֹב

אלו התפילין כנו"ל דגם מינייהו הוכחה ברורה אית בידוכו
 דחיתם בבחינת בן לגבי סלל יתב' ואס כן מכח הני תרי
 פנימי אידחיוא לה לטענתא ההוא רשיעא קטיע לישן דטוטן
 עליוכו ליוול בתר רובא וכל דבריו לעו ואדרבא מוכרח
 שתמיד הב"ו שהוא גימ' אח"ד הוא ליהו"ה דוקא ולא תעשה
 כמעשיהם כתיב אלא הוא האל אחד ואין עוד מלבדו ודו"ק :
ל מזמור סיר חכמת הבית לדוד : ארוממך יהו"ה
 כי דליתני וכו' יהו"ה העלית מן שאל
 נפשו חיותני מירדי בור : אפשר לבאר האי קרא בדרך פשוטה
 ע"פי מ"ד בילקוט ישעיה ע"פ ויעבור מלכם לפניו ויהו"ה
 בראשם וכו' פסוק זה נאמר על לעתיד כי לעתיד מביא
 הקב"ה משיח בן דוד ואליהו הנביא ובידם גלויות של שמן
 ומקליהם בידם ונקבלים כל ישראל לפניו והנביאים
 מאחריהם

וְדָר : הַשְׁכַּח חַנוּת אֶל אִם־קַפֵּן
בָּאָה רַחֲמֵי סֵדָה : וְאָמַר חֲלוּתִי
הִיא שְׁנוֹת יָמַי עַד־יוֹן : אֶזְכִּיר
מֵעַד־לֵיָּהּ כִּי־אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם
פְּלִאָה : וְהִגִּיתִי בְּכָר־פַּעֲלָהּ
וּבַעֲלִילוֹתֶיהָ אֲשִׁיחָה : אֲהִים בִּקְדָשׁ
דִּרְכָּךְ מִיָּא גָדוֹל כְּאֲדָהִים : אַתָּה
הָאֵל עֲשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעַת בְּעַמִּים
עֶזְרָה : גְּאֻלָּת בִּזְרוּעַ עַמְּךָ בְּנֵי־יַעֲקֹב

אזכור ק'

ויוסף

ויחי יעקב

מאחריהם והמלאכים באים מסמאלס ומוליכים אותם אל
עמק יהושפט ונקבלים שם כל הגוים שנאמר וקבלתי שם
כל הגוים וכו' באותה שעה מבוא הקב"ה כל אלילי הגוים
ונתן בהם רוח ונשמה ואומר להם הקב"ה שיעבדו על
גשר גיהנם והם עוברים תכף ומיד וכיון שהם עוברים
יהיה הגשר הזה כחוט השערס ונפלים לגיהנם ומיד ישראל
מתוראים ואומרים לפניו רבש"ע תאמר כאשר עשית עם
אלו תעשה עמנו ואנחנו עמך ולחן מרעיתך וכו' אומר
להם הקב"ה מי מעיד בכם שאתם עמי אומרים לפניו יבא
אברהם אע"ה ויעיד עלינו מיד בא אברהם ואומר לפניו
רבש"ע לא כך אמרת לו וגם את הגוי אשר יעבדו וכו'
גם אומרים לפניו יבא יצחק ויעיד עלינו קורא הקב"ה
ליצחק ובא ואומר לפניו רבש"ע לא כך אמרת לו כי לך
ולורעך אתן את כל הארצות האל גם אומרים יבא יעקב
קורא ליעקב ואומר לפניו רבש"ע לא כך אמרת לא יהיה

וַיֹּסֶף סָדָה : רֹאֵךְ מַיִם : אֱלֹהִים
 רֹאֵךְ מַיִם יַחֲדוּ אֶף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת :
 זָרְמוּ מַיִם : עֲבוֹת קוֹל נָתְנוּ שִׁחֲקִים
 אֶף־חֲצִצִּיךְ יִתְהַלְכוּ : קוֹל רַעֲנִיךְ :
 בִּגְדֶגֶל הָאֵירוּ בִּרְקִים תִּבְלֶה רִגְזָה
 וַתִּרְעֵשׂ הָאָרֶץ : בַּיָּם : דִּרְכָךְ
 וַיִּשְׁבִּילִיךְ בַּמַּיִם רַבִּים וַעֲקֹבוּתֶיךָ
 לֹא נֹדְעוּ : נָתַתְּ בַצֵּאן עֲמֶךָ בְּיַד־
 מִשָּׁה וַאֲהַרֵן :

משכיל

ויחי יעקב

לך אלהים אחרים וכו' והם אומרים שמע ישראל יהו"ה
 אלהינו יהו"ה אחד באותה שעה אומר הקב"ה אל כן אל
 תתיראו בני ועובר הקב"ה לפניכם על הנשר והם באים
 אחריו וזה שאמר הכתוב ויעבור מלכם לפניכם ויהו"ה
 בראשם באותה שעה מכהיק זיון של ישראל מסוף העולם
 וע"ס עכ"ל הילקוט ישעיה יעו"ש בארוכה * והנה הילקוט
 הנו' דבריו הם קסים ההבנה לכאורה וכמה דקדוקים חית
 ביה וכבר המפ' ז"ל ביארו אותו כפי רוחב מבינתם עיין
 בד"ק אך הולא משטחיות פשטות דבריו נמלא דמסיבת
 סהוא אדוננו ואנן מאמינים באחדותו לסיבה זו שהעיד יעקב
 הע"ה אנן יכולים מניסנס וזה ברור וכו' יתבאר בונת
 דברי אדוננו דהע"ה באומרו בעד כללות ישראל על אותם
 העת ארומתך יהו"ה כי דליתני ולא שמחת אויבי וכו'
 סיראו אותי יושב בגיהנם עמהם ונופל בה כמותם וכי
 תימא דמה נשתנו אלו מאלו לזה סיים ואמר יהו"ה העלית

להיות לחן ולחסד בעיני המלכות

עח משכיר לאסר האזנה עמי
תורתִי הטו אנכם לאמריִפי :
אפתחה במשל פי אביעה חידות
מניקדם : אשר שמענו ונדעם
ואבתינו ספרוֹלנו : לא נבחר
מבניהם לדור אחרון מספרים
תהלות יהוה ועזוֹזוֹ ונפלאותיו
אשר עשה : ויקם עדות ביעקב
ותורה שם בישראל אשר צוה

את

ויחי יעקב

מן שאל נפשי וכו' ר"ל מסיבת שאתם יהו"ה לי דוקא ואני
מחמין כך דין הים לי בג' דס המעלות שהעלית מן שאל
נפשי וחיותני מירדי בור ומסוגה אני על האומות כולם
שהם אלהיהם בסף וזהב ועץ ואבן ולכן לא יש בידם יכולת
להגיל את עובדיהם וגם עלמם אבל אני מובטחני דמסיבת
שאתם יהו"ה לכן ודאי העלית מן שאל נפשי וכו' ופשוט
כי הוא ברור :

יהו"ה העלית מן שאל נפשי חיותני מירדי בור
אפשר לרמוז בהאי קרא ע"פי מאמר ו"ל דאברהם
אע"ה הוא תמיד עומד על שתי גיהנס וכל מי שהוא רואה
אותו נימול אינו מניחו לירד לגיהנס כלל עכ"ל . וידוע
דהמילה היא לשמונה . וזה רמז יהו"ה ה'עלית מן ש'אל
נ'פשי כוטריון שמנ"ה דבא לרמוז זה דעל ידי המילה שהיא
ניתנה

אֶת־אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעַם לְבָנֵיהֶם :
 לִמְעַן יֵדְעוּ : דּוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים
 יוֹלְדוּ יִקְמוּ וַיִּסְפְּרוּ לְבָנֵיהֶם : וַיִּשְׁיִמוּ
 בֵּאלֹהִים בְּסֶרֶם וְלֹא יִשְׁכַּחוּ
 מֵעַל־דִּי־אֵל וּמִצֻּתָיו יִנְצְרוּ : וְלֹא
 יִהְיוּ : בְּאֲבוֹתָם דּוֹר סוֹרֵר וְמָרָה
 דּוֹר לֹא־חֲכִין לְבוֹ וְלֹא־נֶאֱמָנָה
 אֶת־אֵל רוּחוֹ : בְּנִיאֲפֹרִים נוֹשְׁקֵי
 רוּמֵי־קִשָּׁת הִפְכוּ בַּיּוֹם קָרֵב : לֹא
 יִשְׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ

מאנו

ויחי יעקב

ניתנה בשמיני מסיבתה מובטחני דהעלית מן שאל נפשי וכו'
 ודו"ק והרב דגלי האוכן הנד"מ דמו בדרך נוטריקון כנוכר
 בפני אופנים :

דא למנצח מומור וכו' בד יהו"ה חסיתי אל הכושה
 לעולם כדקדק פלטני וכו' : הנה
 כסתדקדק בס"ת חסיתי אל הכושה לעולם הם חותמות
 מיל"ה ויש לדעה דמה בא לרמוז ויובן הענין והוא כי דוד
 הע"ה בא בזה להשיב על טענת האויבים שהיו תמיד חושדים
 אותו שבא ח"ו על אשת איש וכו' דין גרמא דיתבויס בההוא
 עלמא לפניו יתברך ויהיה נדחה ח"ו ולא ישב נוכח פני
 יהו"ה אבל כל דבריהם המה למו ואין בפיהם נכונה והוא
 דסתי דברים לראיה אית ביד הדוכנו דוד ללא חטא וכל
 האומר שחטא אינו הלא טועה האחת הוא ממאי דאשכחן
 סגול

מֵאֲנִי לִלְכֹּת : וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלֵילוֹתַי
וּנְפִלְאוֹתַי אֲשֶׁר הִרְאִים : נֶגֶד
אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶלֶא בָּאָרֶץ מִצְרַיִם
שָׁרָה צֶעַן : בִּקְעַיִם וַיַּעֲבִירֵם
וַיַּצַּב מַיִם כַּמּוֹנֶה : וַיִּנָּחֵם בַּעֲנָן
יוֹמָם וּבַלַּיְלָה בְּאוֹר אֵשׁ : יִבְקַע
צָרִים בַּמִּדְבָּר וַיִּשְׁק כֶּתֶהֱמוֹת
רֶבֶה : וַיּוֹצֵא נוֹזְרִים מִסִּלְעַ וַיּוֹרֵד
בְּנֵהָרוֹת מַיִם : וַיּוֹסִיפוּ עוֹד לַחֲטֹא־

לו

ויחי יעקב

שנולד מהול כארז"ל ע"פ מכתם לדוד וכו' מהו מכתם
ותירצו שהיתה מכתו תמה ור"ל שנולד מהול עכ"ל יעו"ס
וא"כ מזה הוכחה ברורה ודאי שלא יש בידו עון אשר חטא
דמזה מוכח שלא היה לסט"א בו שום אחיזה ואפי' בערלה
והוא גלגול אדם הראשון שנולד מהול כידוע הרי חזק
ועיין בדברי הרב הגדול מהר"ד חיד"א ז"ל בספר יוס"ת
במחמור כ"ו יעו"ס בד"ק : גם את הב' הוא מדייק תמיד
יהו"ס עמו דכתיב ויהי דוד לכל דרכיו משכיל ויהו"ס עמו
וכן אמרו רז"ל בגמ' הפסד שכינה עמו וחטא בא על ידו
אלא כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה עכ"ל ח"כ מהני
הרי מלי דמיטבא מוכח דח"ו שנאמר דחטא דהע"ס וא"כ
ודאי שלא אית ליה בוסה כלל בהסיח עלמא : עוד ידוע
מ"ד בזו"הק כי לדק הו"א רומות תמיד לשכינה דהיא נקראת
נשם זה יעו"ס בכמה מקומות : ומעתה בזה ודאי יתבאר
בגת דהע"ס בהאי קרא דזה אומרו למנכח וכו' כך יהו"ס

חסיתי

לו למרות עליון בציה : וינסו אל
 בלבכם לשאל אכל לנפישם :
 וידברו באלהים אמרו היוכל אל
 לערך שלחן במדבר : הן הכה
 צור : ויזו בו מים : ונחלים ישלפו
 הגם דיהם ויכלתת אם יכיו שאר
 דעמו : לבן : שמע יהוה ויתעבר
 ואש נשקה ביעקב וגם אף ערה
 בישראד : כי לא האמינו באלהים
 ולא בטחו בישועתו : ויצו שחקים
 ממעל

ויחי יעקב

חסיתי אל' אבושה' לעולם' דס"ת האותיות הם אותיות
 מילה כנו"ל דבא לרמוז בזה ענין המילה כדי להודיע לנו
 דהוא לא חטא והביא ראיה בידו מענין המילה ובנו"ל
 דמנולד תהול מזה מוכח דלא היה לה לסט"א שום אחוה
 ביה אפילו בערלה וא"כ מהיכן יבא לידי חטא חדא רחיה
 ועוד כבדקתך דייקא הו"א רמו לשכינה הנקראת בשם זה
 כנו"ל והו"א היתה תמיד עמי וגם מבחה הו"א לו בזה הוכחה
 ברורה דלא הטאתי כנו"ל דאפשר שכינה עמו וחטא בה
 על ידו אלא ודאי דלא חטאתי וא"כ מבח שנים המה ראיות
 ברורות בידי דלא חטאתי כלל ולכן הן אל' אבושה לעולם
 והן מובטחני כי תפלטני ותצילני מיד האויבים הקמים עלי
 וזה עסיים פלטני והטה אלי אוניך מהרה וכו' אהיה לי
 לגור מעוז וכו' ותצילני מרשת האויבים אשר טמנו וכו'
 והכל

מִמֶּעַל וְדַלְתִּי שָׁמַיִם פָּתַח : וַיִּמְטֵר
עֲלֵיהֶם מִן הַשָּׁמַיִם וַיִּדְגּוּ שָׁמַיִם נָתַן
לָמוֹ : רֶחֶם אֲבִירִים אֲבִל־אִישׁ צִידָה
שָׁרַח לָהֶם לְשִׁבְעַת יָסַע קָדִים
עֲלֵיהֶם כַּעֲפַר שָׂאֵר וּכְחֹזַר יָמִים
עוֹף כָּנָף : וַיִּפֹּר בִּקְרֵב מַחְנֵהוּ
סָבִיב לְמִשְׁכַּנְתּוֹ : וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ
מֵאֵד וּתְאוֹתָם יָבֹא לָהֶם : לֹא־זָרוּ
מִתְאוֹתָם עוֹד אֲבִירִים בְּפִיהֶם :

ואף

ויחי יעקב

והכל בכח דברים הנז"ל . ודו"ק כי הדברים ברורים :
לב דוד מסביל אשרי נשוי פסע וכו' . אפשר לבאר
האי קרא בס"ד לחכימא בדמיוס והוא
בהקדים הקדמה אחת יקרה שכתבו גורי האר"י זיע"א המה
בספרתם וזת"ד דע כי כל ביאת האדם בהאי עלמא הוא
כדי לתקן מה שחטא ופגם אדם הראשון בעונו אשר חטא
וקלקל לפי דידוע כי כל הנשמות של כל באי עולם הם
היו תלויים וכלולים בגוף אד"הר כי הוא היה כלול בתוכו
שנים רבוא נשמות כאשר ביאר הרב הנז"ל דבר זה בארוכה
בספרו שער הגלגולים עיין בד"ק ויאורו עיניך . וכן עיין
בס' באר מים חיים על התורה הנדפס מחדש בפרשת נשא
בכונת הכתוב איש הו' אשה כי יעשו מכל חטאת האדם
דייקא שהוא רמוז על אדם הראשון והסיב את אשמו בראשו
דייקא וכו' רמוז דעיקר התשובה שישוב הוא לתקן חטא
הראשון שחטא אדם והביא על זה משל אחד בארוכה כמדתו
הטובה

וְאֵף אֲרֵהִים : עֲלֶה בָהֶם וַיִּהְיֶה
בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחֹרִי יִשְׂרָאֵל
הַכְרִיעַ : בְּכָל־זֹאת חָטְאוּ עוֹד וְלֹא
הֶאֱמִינוּ בַּנִּפְלְאוֹתָיו : וַיַּכֵּל בַּהֶבֶל
יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם בַּבְּהִירָה : אִם־
הִרְגָם וּדְרִישׁוּהוּ וְיָשְׁבוּ וְשִׁחֲרוּ־אֵל :
וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרִם וְאֵל עֲלִיּוֹן
גֹּאֲלֵם : * וַיִּפְתּוּהוּ בִּפְיָהֶם וּבִלְשׁוֹנָם
יִכְזְבוּ־לוֹ : וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ וְלֹא
נֶאֱמְנוּ בַּבְּרִיתוֹ : וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר

עין

חצי הספר

ויחי יעקב

הטובה שתמיד כל דבריו המה באים ברחבה רח"ב רח"ב
עיקרי כי דבריו המה קילופות לעין ואין להאריך בזה כי
כעת ספרו הקדוש באר טובע הוא מלוי ביד כל אדם עיין
בד"ק ויאורו עיניך : והן נקדים עוד את הודוע מ"ש חכמי
המקו' ז"ל והביא דבריהם הרב הגדול המקו' הנשי"א זיע"א
בס' הכסיר מגלה עמוקות באופן קס"א וקס"ב כי עיקר
פגם אד"הר וחטאו הוא שהיה גרמא בנוקין כי קודם החטא
היתה אלת א' כתובה ביושר ובעמידה יו"י ואחר החטא
נתקלקלה ונתעקמה אלת וי"ו ונעשית אל"ף כאשר היא
כתובה לפנינו עיין שם בד"ק דואת היתה עיקר בקשת
אדוננו משה רע"ה שביקש ליכנס לארץ כדי לתקן קלקול
זה הגדול דממנו נתפשטה מדת הדין בעולם יעוש"ב וכבר
הקדמנו דכל אדם חייב לתקן קלקול אד"הר דואת היא עיקר
ביאתו

עֹון וְלֹא־יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב
 אָפוּ וְלֹא־יַעִיר כָּל־חַמָּתוֹ : וַיִּזְכֹּר כִּי־
 בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב :
 כָּמָּה יִמְרוּרוּ בַּמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ
 בִּישִׁימוֹן : וַיֵּשׁוּבוּ וַיִּנָּסוּ אֶל וּקְדוֹשׁ
 יִשְׂרָאֵל הַתָּו : לֹא־זָכְרוּ אֶת־יְדֵי
 יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִנִּי־צָר : אֲשֶׁר־
 שָׁם בַּמִּצָּרִים אוֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו
 בַּשִּׁדְה־צֶעַן : וַיַּהֲפֹךְ לָדָם יֶאֱרִיחֶם

וגדליהם

מלרע

ויחי יעקב

ביאתו להאי עלמא . וכו' יתבאר בס"ד קרא הנו"ל דזאת
 היתה כונת הדוננו דוד הע"ה כנועם דבריו באומרו לדוד
 מסכיל אשר"י היא אותיות ה' יס"ר וד"ל שהוא מסכיל לתקן
 חטא הד"הר שחטא ורדף בגרמא לאות ה' שתהיה עקומה
 כנו"ל וא"כ בא דוד הע"ה להודיע דעיקר ההספלה הוא
 הוא לידע דהוא בא לתקן פגם הד"הר כנו"ל והוא בא בכח
 תורתו ומעשיו לתקן פגם הנו"ל ולהחזיר את האל"ף לסיוט
 בבחינת יוסר וכרמו בתיבת אשר"י כנו"ל דכיון שהוא תשכיל
 לזה וזוכה לתקן את פגם הנו"ל ודאי דהוא גסוי פשע וכו'
 ודו"ק כי קילרתי במוכן וברוד :

לג יהו"ה הפיר עלת גוים וכו' עלת יהו"ה לעולם
 תעמוד וכו' . ויש לדעת דמה היא עלת
 יהו"ה דקאמר דעל ידה תופר עלת הגוים . ועוד מה היא
 עלת הגוים ועל מה מתכוונים עד דהאל יתברך יפר את
 עלתם דעליה קא מסבח דהע"ה . ואפשר להבין הני קראי

וְנָזְלֵיהֶם בַּל־יִשְׁתִּיּוּן : יִשְׁלַח בָּרָם
 עֶרֶב וַיֹּאכְלֵם וַצַּפְרֹדֶעַ וּתְשַׁחִיתֵם :
 וַיִּתֵּן לַחֲסִיל יְבוּלָם וַיַּגִּיעַם לְאַרְבָּה :
 יִהְיֶה בַּבָּרָד גֶּפְנָם וּשְׁקִמּוֹתָם
 בַּחֲנֹמֶר : וַיִּסַּגֵּר לַבָּרָד בְּעִירָם
 וּמִקְנֵיהֶם דָּרָשְׁפִים : יִשְׁלַח־בָּם
 חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וּזַעַם וַצַּרְהָ
 מִיִּשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים : יַפְלֵם נְתִיב
 לְאָפוֹ לֹא־חֲשֹךְ מִמּוֹת נַפְשָׁם
 וַחֲיִיתָם לַדָּבָר הַסֵּגִיר : וַיֵּךְ כָּל־בְּכוֹר
 בַּמִּצְרִים

ויחי יעקב

דב'ו' לרמזו ע"פי הידוע דא'ו'ה'ס' תמיד טוענים עלינו
 בשביל הגאונותינו בעו"סו דינא דגוילה הואיל ויעקב ועסו
 חלקו השולמות כידוע : ומוס' יועלים תמיד עלינו לכלותינו
 בשביל זה אצל כבד הבאנו לעיל במומרים הקודמים דכל
 טענתיהו היא בטילה מכמה טעמים ותשובות דאית בידנו
 לביטול טענתיהו יעו"ס : והנלך לנו הס' אלו והוא ע"פי
 ת"ס לעיל במומרי ט"ו משם הרב הגדול חיד"א ו"ל דעל
 ידי הענוה אודא לה להאי טענתא יעו"ס טעם לזה טועמיה
 חיים : וגם דאיתי להרב הגדול מוהר"ח פ' ו"ל בספר נפש
 חיים שנתן טעם חדש לזה והוא כי על ידי הצדקה שאינן
 עושים כזה אודא לה לטענת החלוקה יעו"ס בד"ק : והרב
 הגדול מוהר"ש פ' ו"ל הבאנו דבריו בכמה מקומות לעיל כי
 כל ידי שאינן קבלנו התורה אודא לא טענתא של החלוקה
 דהויא

בַּמִּצְרִים רֵאִשִׁית אֲנִים בְּאֵהֲלֵי־
 חָם: וַיִּסַּע כִּצְאָן עִמּוֹ וַיִּנְהָגם כְּעֶדֶר
 בַּמִּדְבָּר: וַיִּנָּחם לִבְטַח וְלֹא פָחַדוּ
 וְאֶת־אֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם: וַיִּבִּיֵאם
 אֶגְבוֹל קִדְשׁוֹ הַר־זֶה קִנְתָּה יְמִינוֹ:
 וַיִּגְרֶשׁ מִפְּנֵיהֶם גּוֹיִם וַיִּפְּלֵם בַּחֲבֹל
 נַחֲלָה וַיֵּשְׁבֵן בְּאֵהֲלֵי־רָהֹת שְׁבֹטֵי
 יִשְׂרָאֵל: וַיִּנָּסוּ וַיִּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִים
 עֲדִיּוֹן וְעֲדוֹתָיו לֹא שָׁמְרוּ: וַיִּסָּגּוּ

וַיִּבְגְּדוּ

וַיַּחֲזִי יַעֲקֹב

דהויא לן כדן מליל מוטו של יס וכו' דקיימא לן הכי
 אלו שלו יעו"ס וגם ראיתי להרב הגדול בעל יושב אוהלים
 ז"ל נתן טעם לזה כדי שיסיה לנו כחא דהתיירא וסוף ע"סי
 סידוע מאי דקיימא לן בדינא דמלך כל האמור ב"פ מלך
 סוף מותר בו אבל ידוע מאי דחילקו התוס' ז"ל דדוקא
 כמלך שהוא מולך על הכל יעויין בד"ק במסכת סנהדרין
 כשהקשו מענין אחאב שלקח כרס נבות בידוע ידוע מ"ס
 הרב המקו' בעל שפע ז"ל כי שם יסו"ה הוא מורה על
 האחדות יעו"ס וכן ארו"ל ג"כ כי הוא מורה ויהיה יעויין
 בד"ק בארובה ובוה יתבארו סני קראי דכבר הקדמנו דכל
 עלת הגוים הוא שרודפים אחרינו בטענת החלוקה וא"כ
 כל הגאס דידן אחיא לידן בתורת גול ובשכיל זה דואיס
 לרדוף אחרינו עד החכמה ח"ו אבל יסו"ה יתב' הוא מפיר
 עלתם ועל ידי מה לזה אמר דסע"ה חכימא ברמיזא עלת
 יסו"ה לעולם וכו' והוא כי בתיבות הללו נרמזו הכי טעמי

תריאי

וַיִּבְגְּדוּ בִּאֲבוֹתָם נִהְפְּכוּ בְקִשָּׁת
 רְמִיָּה : וַיִּכְעִיסוּהוּ בְּבִמּוֹתָם
 וּבַפְּסִילֵיהֶם יִקְנִיאוּהוּ : שָׁמַע אֱלֹהִים
 וַיִּתְּעַבֵּר וַיִּמָּאֵס מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל : וַיִּטֵּשׁ
 מִשְׁכַּן שְׁלוֹ אֲהָרַת שֹׁכֵן בְּאָדָם : וַיִּתֵּן
 לְשִׁבְיָעֵזוֹ וּתְפֹאֲרֵתוֹ בְּיַד־צָר : וַיִּסְגֵּר
 לַחֲרֹב עַמּוֹ וּבִנְחֻלָּתוֹ הִתְעַבֵּר :
 בַּחֲזֹרָיו אָכַר־הָאֵשׁ וּבְרִתּוֹתָיו
 לֹא הוֹלִידוּ : כָּהֲנָיו בַּחֲרֹב נָפְלוּ
 וְאַלְמְנוֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה : וַיִּקַּץ

כִּישָׁן

וַיַּחֲיֵי יַעֲקֹב

תריצי הנז"ל והוא כי נוטריקון על"ת ע"נוה ל'דקה ת'ורה
 וגם יהו"ה לעולם תעמוד וכו' רמז בזה שהוא אחד יחיד
 וכו' והוא רמז לתירוק של כל האמור בפ' מלך וכו' וא"כ
 מכל אלו הטעמים הופרה עלת הנוים ואנן נהנים בדינא
 והגיא מחשבות עמים הטוענים טענתא הנוילה אלא בהתירא
 קא איתא לידן וליתא לשום טענתא עלן ודו"ק :

דר דרוד בשנותיו את טעמו לפני אבימלך ויגרסהו
 וכו' . הנה יש לדעת כי תיבת את דקאמר
 לכאורה היא יתירה . ואפשר לבאר האי קרא בדרך רמז
 והוא ע"פי הקדמה שהביא הרב הקדוש בעל ספר נהורא
 דשלם הגד"מ משם הרב החסיד בעל ספר אור הישר וז"ל
 דע בענין התפלה כמה לריך האדם להיות נוסר בזה הו
 באותיותיה הן בנקודותיה הן בתנועות שהם הטעמים של
 כל

בִּישָׁן אֲדֹנִי כִגְבוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּין׃
 וַיֵּךְ צָרִיו אַחֲזֹר חֲרַפְתָּ עוֹלָם נָתַן
 לָמוֹ׃ וַיִּמָּאֵס בְּאַהֲלֵי יוֹסֵף וּבִשְׁבֻט
 אֶפְרַיִם לֹא בָחַר׃ וַיִּבְחַר אֶת־שֻׁבֹּט
 יְהוּדָה אֶת־הָהָר צִיּוֹן אֲשֶׁר אֱהָב׃
 וַיֵּבֶן כְּמוֹ־רָמִים מִקְדָּשׁוֹ בְּאַרֶץ
 יִסְדָּה לְעוֹלָם׃ וַיִּבְחַר בְּדָוִד עַבְדּוֹ
 וַיִּקְחֵהוּ מִמִּכְלָאת צֹאן׃ מֵאַחֲרֵי
 עֲלוֹת הָבִיאוּ לְרַעוֹת בִּיעֲקֹב עַמּוֹ

ובישראל

ויחי יעקב

כל תיבה ותיבה וכשתהיה התפלה על האופן אז היא מקובלת
 וכו' ועל זה רמז הכתוב באומרו קרוב ה' לכל קראיו לכל
 אשר יקראוהו באמת כי תיבת באמ"ת היא נוט' בדקדוק
 אותיות 'מילות' תנועות עכת"ל יעו"ס ומעתה עפיד"ק
 כזה אפשר לבאר האי קרא לפי דרכו כי גם בכאן דהע"ה
 נתכוון לזה והכי קאמר בשמותו ה"ת טעמ"ו נוטריקון כנו'
 אותיות תיבות טעמו רמז לטעמים שהם התנועות לפני
 אבימלך רמז על אבינו מלכנו שבשמים אז ויגרסהו וילך
 ר"ל שמגרסין אותו ואין תפלתו מתקבלת וכנו"ל וברור׃
לה החזק מנן ולנס וקומה בעורתי • לכאורה
 הדקדוקים דים לדעת מה זה הלשון דקאמר
 מנן ולנס ולא אמר חרב וכיוצא • ועוד דלמה לא אמר
 וקומה לעורתי או להצילני ומה הוא זה דקאמר בעורתי •
 ועוד העיקר דמילתא תמיהא וכי האל יתב' צריך לו מנן
 או חנית וכיוצא • ועוד מה הוא זה תיבת ולנס דקאמר

ועיין

תהלים עח עט

וּבִישְׂרָאֵל נִחַלְתָּנוּ : וַיִּרְעַם כִּתְּם
לִבָּבוֹ וּבִתְבוּנוֹת כִּפְּיוֹ יִנָּחֵם :

להכניע סונאים

עַט מִזְמוֹר לְאַסָּף אֱלֹהִים בָּאוּ
גוֹיִם : בְּנִחַלְתְּךָ טָמְאוּ אֶת־הַיִּבֵּל
קִדְשְׁךָ שָׁמוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם לְעַיִים :
נָתַנוּ אֶת־נִבְלָת עֲבָדֶיךָ מֵאֵכָר
לְעוֹף הַשָּׁמַיִם בְּשֹׁר חֲסִידֶיךָ לַחִיתוֹ
אֶרֶץ : יִשְׁפְּכוּ דָמָם : כַּמִּים סִבִּיבוֹת
יְרוּשָׁלַם וְאֵין קוֹבֵר : הֵינּוּ חֲרָפָה

לשכנינו

ויחי יעקב

ועיין לסר' חוזה דוד ז"ל שנגנש בדקדוק אחד מהני דקדוקי
והוא דהקסיונו דלמה הקב"ה לריך לו מגן וכיוכא וישבו
יעו"ש בד"ק : ואפשר לבאר כל הני דקדוקי בס"ד בדרך
נכון והוא ע"פי הירוע כי דהע"ה האויבים ידיה תמיד היו
מרגלים אחריו בשני דברים אחד היו אומרים עליו דאינו
ראוי לבא בקהל לפי שהוא בא מפיוסולא דרות המואבים
ומקרה מפורסם דבר הכתוב לא יבא עמוני ומואבי בקהל
וכו' ולא דרשי הס עמוני ולא עמונית וכו' אלא היו אומרים
דגם הנקבות ג"כ אסורות וממילא ודאי אתי מפיוסולא ואינו
ראוי לבא בקהל וכאז"ל עיין בד"ק : גם ה"ת השני היו
חושדים בו שבא על אשת איש ח"ו והוא בר קטלא ודאי :
והנה על כל אחת מאלו יש בידו ראיה חותמת אשר שהיה
דבר שוא והוא על זה הדרך דעל חשדה הראשונים ופה
אומרים

לִשְׁכַּנֵּינוּ דַעַג וְקָלִם לְסַבִּיבוֹתֵינוּ :
 עַד־מָה יִהְיֶה תֵאֵנָּךְ לִנְצַח תִּבְעַר
 בְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאֶתְךָ : שִׁפְךָ חֲמָתְךָ :
 אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּךָ וְעַל
 מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בִּישְׁמְךָ לֹא קָרְאוּ :
 כִּי אָבֵל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נֹוֹרָהוּ
 הִשָּׁמוּ : אֶת־תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנֹת רֵאשִׁינִים
 מִהֵר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דִלּוֹנוּ
 מְאֹד : עֲזֹרָנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר

כבוד

ויחי יעקב

אומרים עליו דעיקרו חתי מפיסולא דרות סמואביה ולא
 דרסי עמוכי ולא עמוכית לפי דאין דרכה של חשה לקדס
 דמקרא מלא דבר הכתוב לא יבא וכו' על דבר אשר לא
 קדמו וכו' ודוקא חיש דרכו ולא החשה דכתיב בה כל
 כבודה בת מלך וכו' והם לא סבירא להו הכי על זה בא
 להוכיח מן אברהם אע"ה דאין ביה שום חששא דפיו ולא
 והוא ע"פ מ"ד במד' ע"פ כי שמש ומנן דא אברהם יעו"ס
 נמלא דאברהם נקרא בשם מנן ונקדים מ"ס הרב בן יוד
 ו"ל הכי דבריו הרב הגדול מוהר"א שאלגי' בספר שמו
 אברהם וו"ל באות דוד דע כי דוד שבא מרית סמואביה
 חישו כשר והגון הסוס כל כבודה בת מלך פנימה וכו' :
 וילפינן נמי מן אברהם אע"ה מדכתיב הנה באהל וכו' בכו'
 במס' יצמות ולזה המלאכים אחר שאלו ושתו שאלו חיש
 טרה וכו' לפי דהמלאכים הם ראו לאברהם אע"ה עומד
 ומשתומם לעשות ק"ו דו"ל ומה אברהם שעשה חסד עם

כבוד שִׁמְךָ וְהַצִּילֵנוּ וּכְפַר עַל-
חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ: לְמַה יֹּאמְרוּ
הַגּוֹיִם אִיָּה אֱלֹהֵיהֶם יוֹדַע בְּגוֹיִם
לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דָּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ:
תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֲנִי אֶסִּיר כְּגֵדְךָ
וְרוּעֶךָ הוֹתֵר בְּנֵי תַּמּוּתָהּ: וְהֵשֶׁב
לְשַׁכְּנֵינוּ שְׁבַעֲתִים אֶרֶץ חֵיקִים
חֲרַפְתָּם אֲשֶׁר חֲרַפּוּךָ אֲדֹנָי: וְאַנְחֵנוּ
עִמָּךְ יֹצֵא מִרְעִיתְךָ נֹדֶה לְךָ
לְעוֹדָם לְדֹר וָדֹר נִסְפֵּר תִּהְיֶיךָ:

למנצח

ויחי יעקב

מי שאין לריך דהם המלאכים עכ"ו זכו בניו למן ובאר
וכו' העושה חסד עם מי שצריך עזכ"ו ולכן נגזר על עמון
ומואב שלא יבואו בקהל ולפי"ו דוד ח"ו אסור לבא בקהל
דלא יבא עמוני וכו' מה תאמר דכבר קבלו מבית דינו של
שמואל דהנשים מותרות מכל מקום קטי"א דהו"ל לקדם
נשים לקראת נשים בזה היה גבוך אברהם אע"ה והמלאכים
הבינו ולכן הם עשו בחכמה ושאלו איש שרה וכו' וגסיבם
הנה באהל דמינה מוכח דלנועה אינה יוצאה לחוץ אפילו
לקראת נשים וא"כ דוד אינו כשר והגון עכ"ד הרב בן יוד
ז"ל ודפח"ח ובוה ביאר הרב מוהר"א פאלג'י הגו"ל כונת
הכתוב שהיה דהע"ה אומר לאויב ומקללו בו וז"ת יחתך
ויסחך מאהל וכו' והוא דהאויב היה רוצה לפסוק הדין כי
דהע"ה אסור לבא בקהל דגם הגי נשי אסורות דהו"ל לקדם

נשים

לכל תעבור עבודת מינות

פ למנצח אל־שִׁשְׁנִים עֲדוֹת לֶאֱסֹף
 מִזְמוֹר : רָעָה יִשְׂרָאֵל הָאֲזִינָה נִהַג
 בַּצֵּאן יוֹסֵף יֵשֶׁב הַכְּרוּבִים הוֹפִיעָה :
 לִפְנֵי אֶפְרַיִם וּבְנֵימָן וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה
 אֶת־גְּבוּרָתָךְ וְדָכָה לִישַׁעְתָּה לָנוּ :
 אֱלֹהִים הִשִּׁיבֵנו וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנוֹשָׁעָה :
 יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת עַד מָתִי
 עֲשֵׂנָת בַּת־פֶּלֶת עִמָּךְ : הָאֲכִדְתָּם
 לָחֶם

ויחי יעקב

נשים לקראת נשים וכו' ועל זה בא דהע"ה להוכיחו על
 פניו דהאין האמת חיתו אלה כל כבודם בת מלך פנימה
 ואפי' נשים לקראת נשים לא מקדמי וראיה לזה דהם טועים
 הוא מתיבת הנה באהל כנז"ל דמתנה למדנו דלנועם לא
 תלא אפי' לקראת נשים וא"כ ודאי דהוא בהיתרא קאי עכ"ל
 יעו"ש . ועיין ג"כ להרב הנזכר מה שביאר עפ"י כספרו
 בדרך את אברהם בפ' נשא יעו"ש :

לו למנצח לעבד יהו"ה וכו' נאם פסע לרסע בקרב
 לבי אין פחד אלהים וכו' דברי פיו חזון
 וכו' להשכיל להטיב . הנה לכאורה יש לדעת דמיו הוא זה
 הרסע דעליו קא אמר דהע"ה . ועוד יש לנו להבין דלמה
 בזה הסומור הוא קורא את עצמו בשם עבד . וכבר המפ'
 ו"ל הם ברוחב מבינתם נתנו את טעמם כטעם לש"ד בזה
 עיין בד"ק . ואפשר לביאר בש"ד והוא כי דהע"ה בא בזה
 הסומור לדבר עם כללות ישראל שלא יתגבר עליהם יל"הר
 ויפתח

לֶחֶם דְּמָעָה וְתִשְׁקֶמוּ בְדִמְעוֹת
 שְׁלִישׁ : תִּשְׁיֹמְנוּ מִדּוֹן לִשְׁכֻנֵּינוּ
 וְאַיֵּבֵינוּ יִלְעָגוּ לָמוֹ : אֲדֹהִים צְבָאוֹת
 הִשְׁיִבְנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנוֹשָׁעָה :
 גִּפֶּן מִמַּצְרִים תִּסְיַע תִּגְרֹשׁ גּוֹיִם
 וְתַטְעָה : פָּנִיתָ לְפָנֶיהָ וְתִשְׁרֹשׁ
 יִשְׂרָאֵל וְתִמְלֹא אֶרֶץ : כָּסוּ הָרִים
 צִלָּה וְעֲנַפֶּיהָ אֲרוֹז־אֵל : תִּשְׁלַח
 קִצִּירֶיהָ עֲדָרִים וְאֶרְנָהּ יוֹנְקוֹתֶיהָ :
 לֵמָּה פָּרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ וְאָרוּהָ כָּל־

עברי

ב קטץ חטוף

ויחי יעקב

ויפתח אותם לטעון ולומר דאנן אין לנו חיובא בעסק
 התורה כי כבר רפא עלינו את ההר כניגית כנו' במסכת
 סבת ע"פ ויתלכו בתחתית ההר וכו' ואם כן אנו ודאי
 חנוסים בצלחתה לכן הקדים ואמר למנכח לעבד יהו"ה
 וכו' ד"ל דעו נאמנה דאני עבד יהו"ה ואני מקבל עלי עול
 מלכותו יתב' ואין בלבי שום טענה ח"ו ולא באתי הלא
 להראות לכם אתם בני ישראל דאין בטענה הלזו ממס
 והתחיל לומר נאום פסע לרשע דא היהו יז"הר שמתחיל
 ליועץך בעצות רעועות ותחילת דבריו הם בפשיעה לומר
 אין לך שום חיובא בעסק התורה והמלות ורחוי לך שתפסע
 מכל וכל כיון דיש לך טענת מודעה שהיא בלב שלא
 קיבלתם את התורה הלא באונס והו נאום פסע לרשע
 הוא יז"הר ומה הוא נאום ידיה בקרב לבי דייקא דמו

על

עֲבֹרִי דֶרֶךְ : יִכְרַסְמֶנָּה חֲזִיר מִיַּעַר
וְזִין שָׂדֵי יִרְעֶנָּה : אֲדֹתַיִם צְבָאוֹת
שׁוֹב נָא הִבֵּט מִשְׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹד
גִּפְּנֵי זֹאת : וְכִנָּה אֲשֶׁר נִטְעָה
יְמִינְךָ וְעַד־בֶּן אֲמַצְתָּה לָךְ : שֹׁרְפָה
בְּאִישׁ בְּסוּחָהּ מִגְעֶרֶת פָּנֶיךָ יֹאבְדוּ :
תְּהִי־יָדְךָ עַל־אִישׁ יְמִינְךָ עַל־בֶּן
אָדָם אֲמַצְתָּ לָךְ : וְלֹא־נִסּוּג מִמֶּךָ
תִּחְיֶינּוּ וּבִישְׁמְךָ נִקְרָא : יְהוָה אֱלֹהִים
עַ תְּלוּיָהּ בִּרְבִּיתִי צְבָאוֹת

ויחי יעקב

על המודעה שהיא בלכה : אבל אין האמת חתו וטעמא
טעיס משני תשובות דאמרו רז"ל לבטל טענת המודעה
לפוס דינא וכבר רמותים לעיל כאשר תראה במזמור ב'
ות"ד וילא הא' הוא מאי דתירץ הרב תו"ס ו"ל ע"פי דברי
מרון הקדוש בחו"מ כס"י ר"ה דפסק לדינא דאס אחד אנקוהו
בגורת מלך דעניס וקטיל מסתמא גמר ומקני עכ"ל ומינה
למד הרב תו"ס הגו"ל בקו' בפסוק הדר דהיא גזירתו יתב'
אשר בידו כפס כל חי דהוי אונס גמור דהריגה וגזר עליהם
לקבל התורה דודאי ביחא להו לישראל וקבלוה מרזון טוב
וא"כ אודא לה לטענת המודעה עכ"ל יעו"ס : וידוע עוד
מ"ס מרון כי תיבת אלהים היא מורה שהוא תקיף ובעל
היכולת יעו"ס כד"ק הרי תירוצו אחד : גם את הב' הוא
מה שתירץ הרב תחסיד מוהר"י אלגאזי ו"ל ע"פי מ"ד בגמ'
בענין האומנים דבההיא הנאה דשפק לכולי עלמא ואזיל
לגבי דידהו גמרי ומקני נפשייהו וכו' ומינה למד הרב ו"ל

דחכי

צְבֹאוֹת הַיְשִׁיבֵנו הָאֵל הַגָּדֹל
וְנִשְׁעָה :

כ"ל

פא לְמַנְצֵחַ עַל־הַגָּתִית לְאַסֵּף :
הֲרַגְנוּ לְאֵלֵהֶם עֲוֹנוֹ הֲרִיעוּ
לְאֵלֵהֶם יַעֲקֹב : שְׁאוּ־זִמְרָה וְתִנוּ־תָּה
בְּגֹזֶר נְעִים עִם־נָבֹל : תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ
שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לַיּוֹם חֲגֵנוּ : כִּי תִקַּח
לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאֵלֵהֶם יַעֲקֹב :
עֲדוֹת בֵּית־הוֹסֵף שָׁמוּ בָּצִאתוּ עַד־
אֶרֶץ מִצְרַיִם שָׁפַר לֹא־יִדְעָתִי

אשמע

ויחי יעקב

דהכי נמי בענין קבלת התורה כשהיה הנאה דהוי"א לן
דהקב"ה עשה עמנו זאת הטובה דשבק לכו"ע ואזיל לגבי
דידן אין לך טובת הנאה גדולה מזו ואזיל לה לטענת
המודעה עכ"ל יעו"ס : ובהו יתבאר כונת דברי דוד הע"ה
אחר אומרו למנצח לעבד יסו"ה וכו' וכנז"ל דרוכה לומר
שהוא מקבל עליו עול מלכותו ומבטל דברי הפושע הרשע
דא' יל"הר כנז"ל אשר ב"ז בטענה מזוייפת ורעועה היא
טענת המודעה שזה נאום פשעיו וכו' וכי תימא דהיאך
אתה קורא עליו שם דשע ופושע והלא כפי הגרסה דדבריו
אית בהו ממלא לו"ה ה' ליתא אלא כל דבריו הם בפשיעה
דוקא וטעמא טעם מכח תשובות דאשקבחו בידן לביטול
דבריו והם אלו האחד אין פחד אלהים דייקא לכגד עיניו
ר"ל דשנא היא גזרתו יתב' ואונסו דאנס אותנו לפי שהוא

תקיף

אֲשַׁמְעַ : הַסִּירוֹתַי מִסֶּבֶר שְׁכֻמוֹ
 כַּפִּי מִדֹּד תַּעֲבֹרָנָה : בַּצָּרָה קָרָאתָ
 וְאַחֲלָצְךָ אֶעֱנֶךָ בְּסִרְתִּי רַעַם
 אֲבַחֲנֶךָ : עַד־מִי מְרִיבָה סֵלָה :
 שָׁמַע עַמִּי וְאֶעֱיֹדָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל
 אִם־תִּשְׁמַע־לִי : לֹא־יִהְיֶה בָּךְ אֵל
 וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֹכַח : אֲנֹכִי
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 הַרְחֹב־פִּיךָ וְאִמְלֵאֵהוּ : וְלֹא־יִשְׁמַע
 עַמִּי

ויחי יעקב

תקיף ובעל היכולת ובידו הכל וא"כ אפילו בגזירת מלך
 ב"ו שהוא עניש וקטיל עכ"ל לגבי גזרתו אמרינן מסתמא
 גמר ומקני וא"כ מ"כ ש לגבי אלהינו יתב' הוא אלהי האלהים
 אשר בידו נפש כל חי וכנז"ל דודאי הקבלה היתה מרכון
 טוב ועוד כי החליק אליו וכו' למצוא עונו וכו' ר"ל כי
 כל דברי זה הרשע המה בחלקלקות כדי לפתות האדם
 שיעשה עון ויהיה שנוי לפניו יתברך וכל דבריו המה און
 ומרמה והטעם לז"א חדל להשכיל להטיב דיוקא ר"ל שאינו
 מניח האדם לתת בדעתו כי זאת המודעה היא בשילה גס
 מלך אחר דהכי שאני דאדרבא בקבלת התורה נעשה לנו
 טובה גמורה שנבררנו לחלקו יתב' והניח כל האומות וא"כ
 בעבור זאת הטובה די לנו ואודא לה לטענתא דמודעה
 וכנז"ל ודו"ק כי ברור :

כה"ה ועשה טוב וכו' . אפשר לרמוז בהאי
 קרא ע"פי מ"ס הרב תהלה לדוד ז"ל וזה

זו בטח

עֲמִי לְקוֹלִי וַיִּשְׁרָאֵל לֹא־אֲבָה לִי :
וַאֲשַׁלְּחֵהוּ בַּשְּׂרִירוֹת לְבָם יִלְכוּ
בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם : דו עֲמִי שִׁמַּע לִי
יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יִהְיֶה לָּם : כִּמְעַט
אֹיְבֵיהֶם אֲכַנֶּיֶע וְעַל צָרֵיהֶם אֲשִׁיב
יָדִי : מִשְׁנֵאִי יִהְיֶה יִכַּחֲשׁוּ־לוֹ וַיְהִי
עֵתָם לְעוֹלָם : וַיֹּאכִילֵהוּ מִחֶרֶב
חֲטָה וּמִצֹּר דָּבָר אֲשַׁבֵּיעָה :

להלל בשליחותך

פב מִזְמֹר לְאַסָּף אֱלֹהִים נֶצֶח

בעדה

ויחי, עקב

תו"ד בקיבור כי על ידי הכטחון הוא סגולה ומיקון למדת
העלכות יעו"ש בד"ק יודע מ"ס הרב הגדול מוהר"ר
חיד"א ז"ל כי ע"י העלכות בזה בעו"הר הוי גרמא בנוקין
להיות פוגם באות ב"ק וסימן לדבר על"ב מוריע ורע וכו'
ובזה יפגום במדת היסוד שהוא בחינת טוב נקרא וזה יסוד
גרמא בנוקין להיות נדחס מעו"הב ולא חזי אפי שכינתא
כידוע וכן ג"כ האריך בזה הרב הקדוש בס' ר"ח יעו"ש
בד"ק והנה ידוע מ"ס המקו' ז"ל כי השכינה היא נקראת
בשם אמונה עיין בד"ק ומעתה עפי"ה הרי הוא במבואר
דזה אומרו בטח בה' ובה בודאי תוכה בודאי ועשה טוב
דייקא ר"ל דלא יבא עוד לפגום בחינת היסוד אלא הוא
מתקן אותו ובה בודאי תוכה עוד סכן ארץ דא עו"הב
ורעה אמונה היא השכינה הנקראת בן כנו"ל ודו"ק יודע
יתבאר

בַּעֲרַת־אֵר בִּקְרֹב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט
 עַד־מָתִי תִשְׁפֹּטוּ־עוֹל וּפָנִי רְשָׁעִים
 תִּשְׁאוּ־סֵלָה : שִׁפְטוּ־דָל וְיָתֵם עֲנִי
 וְרֵשׁ הַצְּדִיקוֹ : פִּלְטוּ־דָל וְאֲבִיוֹן מִיַּד
 רְשָׁעִים הַצִּילוּ : לֹא־יִדְעוּ וְלֹא יִבִּינוּ
 בַּחֲשִׁכָּה יִתְהַלְכוּ יִמוּטוּ כָּד־מוֹסְדֵי
 אֶרֶץ : אֲנִי־אֲמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי
 עֲלִיוֹן כְּלַכְּם : אֲכֹן כָּאָדָם תִּמּוֹתוֹן
 וּבְאַחַד הַשָּׁרִים תִּפְּלוּ : קוֹמָה אֱלֹהִים

שפטה

ויחי יעקב

יתבאר עפ"י"ה כונת אומרו שכן ארץ דהוא רמז על ארץ
 הלזו ממז וסוף ע"פי הידוע מ"ס חכמי מוסר ו"ל דמכלל
 העונשים פים על האדם הפוגם בבחינת היסוד שהוא רומז
 לאות ב"ק כנז"ל הנקרא בשם טו"ב והוא שגורס עון זה
 כי על ידו ובסיבתו תמיד יהיה האדם נע וגד בארץ כי
 הארץ תקיחנו ממקום למקום ולא יהיה לו ישוב בשום מקום
 ה' וילנו עכ"ל עיין בס' קרנות לדיק הנד"ת יעו"ס באות
 כ"ב בארוכה ומעתה יתבאר כונת אומרו בטח בה' וכו'
 שכן ארץ דייקא וסוף כי כבר ביארנו כי על ידי הבטחון
 בזה בנר"ס המעלות לתיקון מדת העצבות כנז' וכיון שיהיה
 תיקון למדה הלזו מזה נמשך שיתקן ג"כ אות פגם הב"ק
 הנקרא בשם ובחינת טו"ב כנז' ובאשר סיים בדבריו באומרו
 ועשה טו"ב דייקא ואם כן כיון שזוכה לזה אז ודאי יתה
 זוכה שכן ארץ דייקא רמז שיהיה לו ישוב ומשכן בארץ
 ולא כמקדם שיהיה נע וגד והארץ תקיחנו כנז"ל וזה

סס"ס

שִׁפְטָהּ הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִּנְחַל בְּכָר־
הַגּוֹיִם :

למלחמה

פג שִׁיר מִזְמֹר לְאַסָּף : אֱלֹהִים
אֶל־דְּמִי־רֶךְ אֶל־תַּחֲרֹשׁ וְאֶל־
תִּשְׁקָט אֶל : כִּי־הִנֵּה אֱלֹהֵיבֶךְ
יִהְיֶה מִיּוֹן וּמִשְׁנֵאִיךָ נִשְׁאוּ רֹאשׁ : עַל־
עַמֶּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וַיִּתְּיַעְצוּ עַל־
צְפוֹנֶיךָ : אָמְרוּ לָכֵן וּנְכַחֲדֶם מִגּוֹי
וְלֹא־יִזְכָּר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד : כִּי

נועצו

ויחי יעקב

ספיים בדבריו שכן ארץ ורעה אמונה : ודו"ק :
לח אהבי ורעי מנגד נגעי יעמדו וכו' : אפשר לכאור
קרא הכו' כי דהע"ה הוא מתאנח ר"ל
אנח"ה ומסתלסל בלערו לע"ר הנב"ה ובה בכיוון לדבר
על אותו זמן שהקב"ה שלח עליו לרעת ואז פירשו ממנו
הסנהדרין שהם אהובים ורועים ידיה וגם נסתלקה ממנו
שכינה באותו העת כנו' בפירוש זה במס' סנהדרין פי' חלק
זו"ל אמר רב יהודה אמר רב ששה חדשים נלטרע דוד
וגסתלקה סימנו שכינה ופירשו ממנו הסנהדרין נלטרע
דכתיב תחטאני באזוב ואטהר : וגסתלקה השכינה דכתיב
השיבה לי ששון ישעך ופירשו הסנהדרין דכתיב ישובו לי
יראיך וכו' עכל"ה : וא"כ בזה יתבאר סדרן של הני קראי
הכו"ל דעל אותו העת האמור הוא בא לרמוז ומלטעו
באומרו

נִזְעַצוּ רַב יִתְּדוּ עֲרֹךְ בְּרִית
יִכְרְתוּ : אֶהְיֶה אֲדוֹם וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים
מוֹאב וְהַגָּרִים : גָּבַל וַעֲמֹזַן וַעֲמֶלֶק
פְּלִישַׁת עַם יִשְׁבִּי צֹר : גַּם אֲשׁוּר
נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זִרְעֵי דְבַנֵּי-דָוִד
סָלָה : עָשָׂה לָהֶם כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא
כִּיבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן : נִשְׁמְדוּ בַּעֲיִן

דאד

דחי יעקב

באומרו אהבי ורעי שהם הסנהדרין מנגד נגעי יעמודו וכו' ויקסו מבקשי נפשי ודרסי דעתי דכרו הוות וכו' ואני כחרט וכו' והטעם כי לך ה' הוחלתי כי אתה תפנה אותי וכו' ופסוט - ובהאי ענינא חמרתי בדרך כלך וניקני בלגב נס"ד לבאר כונת מחמר פליאה הביאו הרב לב יחוסופ מחס הרב המק"ל מוהר"ם מאיסטרפולי זיע"א וז"ל איתא בעליזה ואתה ה' מנן בעדי עשה למען עם"ן פר"ח בעד"י עכ"ל הנהמר והוא סתום וחתום - והנאון בעל מגלה שמוקת ז"ל ביארו כך פר"ח רוצה לומר רפ"ח כיה"ק מנעו בסוד סבירת הכלים כידוע עם"ן ד"ת עקר"ב פר"פ נח"ס בעד"י גמ"ט אלהי"ם עכ"ל - והרב המק"ל הו"ו מוהר"ם ז"ל כתב וז"ל ויש עוד פירושים אחרים אבל לע"ד קשה לפי הכנתם א"כ מאי הים מתשלל דהע"ס בזה באומרו עשה למען עם"ן וכו' באיזה זכות נתלה דהע"ס ולדעתי הסוד הוא כך עם"ן פר"ח בעד"י כוטר-יקין אבותיו של דוד שהם פרץ דם חזרון עמינדב שלמון נחשון בע"ז עובד דוד ישי כאשר כתיבים בסוף רות ולפי"ז האמת יורה דרכו ומתורץ כיה כמ"ס ז"ל מנן בעדי לא בעדי אלא כוכית

דָּאֵר הָיוּ דָּמֶן לְאֶדְמָה : שִׁיתְמוּ
 נְדִיבֵמוּ כְּעֶרֶב וּכְזָאָב וּכְזָבַח
 וּכְצִלְמָנֶע כָּל־נְסִיכָמוּ : אֲשֶׁר אָמְרוּ
 נִירְשָׁה־לָּנוּ אֶת נְאוֹת אֱלֹהִים :
 אֱלֹהֵי שִׁיתְמוּ בַּגִּלְגָּל בִּקְשׁ לִפְנֵי־
 רוּחַ : בְּאֵשׁ תִּבְעַר־יֶעֶר וּכְלֵהְבָה
 תִּלְהַט הָרִים : כֵּן תִּרְדָּפֶם בַּסַּעֲרָה
 וּבִסּוּפֶתֶךָ

ויחי יעקב

אבותי ועין בילקוט ע"פ חרף שואפי סלה יעו"ש ויש בזה
 סודות נפלאים ואין סטחין הדפין החויקין כאשר הארכת
 בס' עטרת פו עכל"ה מזהר"ש הנו' ויע"א * והרב לג
 יהושע הנו"ל כתב וז"ל אפשר שדהע"ה שאל מהש"ת
 שיעשה עמו חסד ורחמים לפני ולפנים משורת הדין בזכות
 שלו שלא מצינו בשאר נדיקים והוא משרו"ל שדהע"ה לא
 יסן כלל שתין נשמי וכדכתיב הם היתן סגת לעיני וכו'
 וזהו עינוי גדול * גם ידוע דהיה בו ג"כ מידה אחת
 שהיה קס בחכמת וכו' ומשורר ומהלל לפניו ית"כ כדכתיב
 חכמת לילה הקום להודות לך וכו' וא"כ בעבור אלו
 הענינים בא לבקש מהאל יתב' כי בזכותם יהיה מנו לו
 ויכניע כח קמיו ולריו וזה נרמו באומרו עשה למען עש"ן
 נו"ט עי"נו שתי"ן נש"מיוכן נדנו"ד סיכ"ת עיני * וכן פתי"חתי
 רי"ש חכמת הותיות פר"ח עש"ן געי"מות סידת עכדך וכו' וז'
 דהיה קס בחכמת לשורר ועל זה בא בבקשה דזכות אלו
 הענינים יגן עליו תמיד ויללוהו הן מזריו והן יברחו
 המקטרגים והמסטינים מעליו עכ"ל הרב הנו"ל יעו"ש *
 ואנא עניא אמרתי כרגליהם אעבדה לבארו ג"כ והוא כי
 דהע"ה

וּבְסוּפֹתֶיךָ תִּבְהַלֶּם : מִלֵּא פְנֵיהֶם
קִלְיוֹן וַיִּבְקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה : יִבְשׁוּ
וַיִּבְהֲלוּ עַד־יָעַר וַיִּחַפְּרוּ וַיֹּאבְדוּ :
וַיֵּדְעוּ כִּי־אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה לְבָרֶךְ
עַלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ :

למי שחזק גופו מרוב חליו

פד לַמִּנְצָח עַל־הַגִּתִּית לְבְנֵי־קָרַח

מומור

ויחי יעקב

הז'ה פשהים מלודע ואירע לו כל זה הלצר כנ"ל הן
סנסתלקה ממיו השכינה והן דפירשו ממנו הסנהדרין כנ"ל
וכדאי דאין לצר בעולם גדול מזה ה"כ בעבור זה בא
בקשה ובתחינה לפניו ית"כ שיזה מרחם עליו ומכאן
ואילך יגן עליו תמיד ויגילהו מלריו וקמוז וזה דמו בנו"ס
ובסתר דבריו באוהרו וזה ה' מנן בעדי עשה למען
עס"ן פר"ח כע"די נוטריקון עכור שהיתי נגוע פרשו ראשי
חכ"מים דמו על הסנהדרין בעדי בוס די יתכפרו עונותי
ודו"ק :

טר לַמִּנְצָח לידותן מומור לדוד • אמרתי אשגרה

דרכי מהטוא כלסוגי השמרים לפי
מחסום בעוד רשע לנגדי • איתא במ"ד שוחר טוב ו"ל
וכי יש מחסום לפה אמרו הן מדבא לשון עץ חיים זה
הזורה שכן כתיב בתורה עץ חיים היא וכו' עכל"ה •
עוד כ"ק את סידוע כי דרך הוא כינוי לתורה ובמ"ס
ה"ר ה"ג מוסר"ד חיד"א ו"ל בס' חסדי אבות בכונת דבריו
סתא דקאמר היוו היא דרך ישרה וכו' יעו"ס וכן מקרא
משרה הוא דכתיב והודעת להם את הדרך ילכו בה וכו' •

מִזְמוֹר : מִרְיָדִידוֹת מִשְׁכָּנוֹתֶיךָ
 יְהוָה צְבָאוֹת : נִכְסְפָה וְגַם כִּלְתָהּ
 נַפְשִׁי לַחֲצָרוֹת יְהוָה לִבִּי וּבִשְׂרִי
 יִרְנְנוּ אֶל־אֵל חַי : גַּם צִפּוֹר מִצֵּאָה
 בַּיִת וְדָרוֹר יִקְן לָהּ אֲשֶׁר־שָׁתָה
 אֶפְרָחֶיהָ אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה
 צְבָאוֹת מֶלֶכִּי וְאֱלֹהֵי : אֲשֶׁר־יֹשְׁבֵי
 קִי רִבְתִּי

ביתך

ויחי יעקב

וה"ב ערכי הכינויים כתב דגם המלות נקראים בשם יעו"ש
 בד"ק וגם הסמכיה הקרא דרך מלותיך ארוץ וכו' . א"כ
 במלך כי תיבת דרך היא כינוי הן לתורה והן למלות
 כנו' . עוד ידוע מ"ס המ"ס ז"ל וז"ל דע כי המדבר לשון
 הרע ידוע כמה חמור עון דידים כאמרם שהוא חמור יותר
 מע"ז ג"ע ש"ד חוי ואזוי על תמרור עון הלזם ומלכד כל
 זה אמרו ג"כ כי כל התורה והמלות שלמד וקיס זה המדבר
 לה"ר נוטלים הותם ממנו ונותנים הותם לאשר דיבר עליו
 עכל"ס עין בד"ק . עוד ידוע דזיכר פלוגתא בגמ' בענין
 תיקון העין הלזם חד אמר דאחר שכבר סיפר אין לו עוד
 תקנה כי כבר כרתו דהצ"ה באומרו יכרת ה' כל שפתי
 חלקות וכו' וחד"א הכילו סיפר יש לו תקנה שיעסוק בתורה
 שנאמר תרפא לשון עין חיים ע"כ :

ומעתה בזה הרי הוא כמבואר בונת היא קרא
 ודברי המ"ד סו"ט הגז"ל בחדא מחתא וס"י
 קאמר אמרתי השמרה דרכי דיקא וקאי הן על התורה
 הנקראת בשם דרך כנו"ל והן על המלות ג"כ שאני עושה
 דאני גריך לשומרם שלא ילכו ממני אחר שאני טרח
 בעשייתם

בֵּיתְךָ עוֹד יִהְיֶה לְךָ סֶלָה : אֲשֶׁר־
אָדָם עוֹזֵלוֹ בְּךָ מִסְּלוֹת בְּלִבָּם :
עֲבֹר־יָדָיִם בְּעַמְּךָ הַבָּכָה מֵעֵין יִשְׁתוּהוּ
גַם בְּרָכוֹת יַעֲטֶה מוֹרָה : יִדְּכוּ מִחֵיל
אֶל־חֵיל יִרְאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן :
יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תִּפְדֵּתִי
הָאוֹיֵנָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה : מִגִּנֹּנִי

ראח

ויחי יעקב

נעשיהם וינתנו לאחרים וכי תימא דמה יעשה האדם
תקון לזה שלא ילך עמלו ויגיעו לאחרים לו"א מחטוא
בלשונו ר"ל לרדף להיות נהר בית"ר שאת שלא לחטוא
בלשונו לדבר על אחרים ובזז חסיה תורהו ומלותיו
מסתמרים לו ואם בת' גרם בנוזין וחטא בלשונו מאי
תקנתיה לו"א בסיום דבריו השמרה לפי מרסום ובא בעל
המ"ד ואמר וכי יש מהסס לפס והסיבסן מרפא לשון
וכו' ור"ל שכל להודיעו דאפי' אם ח"ו כבר חטא ואודו
להו לחודתו ומלותיו עכ"ו עדין איחיה בתקנתא דקית"ל
כמ"ד דאפי' ספר יש לו חקיה ולא כמ"ד דאחר שכבר
סיפר אין לו ח"ו עוד תקנתא אלץ יש לו תקנה על ידי
עסק התורה שיהי מרפא וחס ודו"ק :

אמרתיו השמרה דרפי מחטוא בלשוני הנה דקיקתי
בס"ת שלהם ומלאתי דהס עולים נמט' שס

ה' ויש לדעת דמה רמו ביה ואמרתיו לרמו ענין ככון
מה כס"ד עפ"י הקדמה אחת הביאה הרב ה"גמן הר"א
הכהן ו"ל בפ' הגדת אליהו ח"ל שמפתי מפי מורי ורבי
הקדוש ז"ל שכל דבור ודבור שמדבר האדם מלייר שס

רֵאָה אֱלֹהִים וְהִבֵּט פָּנָיו מִשִּׁיחָךְ׃
 כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצִירֶיךָ מֵאַלְף בַּחֲדָתִי
 הַסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהֵי מְדוּרָה בְּאַהֲלֵי־
 רֶשַׁע׃ כִּי שָׁמַשׁ וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים
 חַן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה לְאַיִמְנֵע־טוֹב
 לְהֹלְכִים בְּתַמִּים׃ יְהוָה צְבָאוֹת
 אֲשֶׁר־אִדָּם בּוֹטַח בָּךְ׃

למנצח

ויחי יעקב

ה' ב' סהדבור קודם שיצא מן הפה טמון בלבו של אדם
 שהלב הוא בחינת יו"ד וכשעולה ברוחו לדבר מיד הדבור
 נחלל מן הלב וכל אל החוזה שהיא בחינת ה' ועולה אל
 הגרון שהוא בחינת ג' וכשמוציא הדבור מן הפה בחינת
 ה' אחרונה הרי ככל דבור היוצא מהיו של אדם מלווה
 שם ה' ועל כן נרמז ג"כ בכל דבור פולמות אב"ע שהם
 ג"כ כנגד ארבע אותיות שם ה' כי הדבור מיד שנחלל מן
 הלב אל החוזה הוא בחינת אצילות וכבואו אל החוזה הוא
 בחינת פריאה יען שזס מתחיל בריאת הדבור וכשעולה
 הדבור אל הגרון הוא בחינת יצירה שבבואו שם מתחיל
 לצייר דבר דהינו תנועת הדבור ובהוציא הדבור מן הפה
 שצטט מעשה הוא בחינת עשיה עכל"ה וזו כתב הרב
 ה"ג שער החכמה ו"ל ומה נקח מוסר השכל כמה קשה
 פוקש הדבור לבטלה שעליו נאמר הוצעתם את ה' בדכריכם
 וכו' ובפרט בדכרים האסורים אוי ב"מ שמציר השם הקדוש
 בדבור שאינו ראוי וכו' יעו"ש בד"ק בד' י"ג מה שבאר
 בזה - באופן היוצא מד"ק כי על ידי הדבור יגיע הענין
 ממש לשם ה' וככו"ל ואל"כ בזה הרי הוא במבואר שזס
 נכון

פה למנצח לבני־קרח מזמור :
 רצית יהוה ארצך שבת שבות
 יעקב : נשאת עון עמך כסית כל־
 חטאתם סלה : אספת כל־עברתך
 השיבות מחרון אפך : שובנו אליה
 ישענו והפר כעסק עמנו : הרעולם
 תאנף־בנו תמישך אפך דרד ודר :
 הלא אתה תשוב תחיינו ועמך
 שבית ק' ישמחו

ויהי יעקב

נכון כטעם לש' דלמה באלו התיבות אשמרה דרכי
 מהטוב בלשוני הס בדקדוק יעלה ס"ת דידעו נמטריא שס
 ה' לרמוז דכל כונת אדונינו דהע"ה סהוא רולה לשמור
 את עצמו מחטא הלשון הוא מגדל פגם הדבור שח"ו
 נסיבתו מניע פגם לשס ה' ח"ו וכנ"ל * ודוק כי הוא
 טעם נכון וברור :

מ למנצח לדוד מזמור : קוד קוית ה' ויט הלי
 וכו' * הנה כבר ידוע מה שכל סמ"פ
 ו"ל מדקדקים דכפל קוד קוית למס ועין בד"ק מה שתירלו
 כזה סמס כסגרתם * ואפזר לבאר ברמיוא והוא עפ"י
 הידוע כי כל זמן שחנן בגלות בעו"הר הין סזס שלס
 חסר וס' דכתיב כי יד על כס יס וכו' * ועל זה בא
 דהע"ה לסתחנן לשניו ית"כ סיזיס קירוב לזותיות וס'
 ויזיס סזס שלס וס' רמו בתיבת קוד היל נטריקון קירוב
 וס'

יִשְׁמְחוּ בְךָ : הֲרֵאנוּ יְהוָה חֲסִידְךָ
וַיִּשְׁעֶךָ תִּתֵּן לָנוּ : אֲשַׁמְעָה מִדֹּד
יְדְבַר הָאֵל : יְהוָה כִּי יִדְבַר שְׁלוֹם
אֶל־עַמּוֹ וְאֶל־חֲסִידָיו וְאֶל־יֹשְׁבוֹ
לְבִסְלָה : אַךְ קָרוֹב לִירְאָיו יִשְׁעוּ
לְשִׁכַּן כְּבוֹד בְּאַרְצָנוּ : חֶסֶד וְאֱמֶת
נִפְגְּשׁוּ צֶדֶק וְשְׁלוֹם נִשְׁקוּ : אֱמֶת
מֵאֲרֶץ תִּצְמַח וְצֶדֶק מִשְׁמַיִם נִשְׁקָה :
גם

ויחי יעקב

וה' קויתי ואז יהיה יסוד במס"לם ועל זה ויט' הלי וישמע
וכו' :

עוד אֲשֶׁר לִרְמוֹ כְּהֵאֱלִי כְּפִילָא וְהוּא בְּהַקְדִּים מ"ט
המפ' ז"ל בכמה מקומות כטעם לנד לאריכות
הגלות הזה ואזילו דכמה פזמים ה' ב'א'ים בתפילה ובתחינה
על גלותינו עכ"ז אין אכן נענים ולמה וטעמא טעימו לנא
מסוס דאפילו בעת דאנן מתפללים ומתחננים אין מתפללים
מסוס ז"ע דאשה ומסוס יקרה דקו"כ ה' מתחולל שמו בנזים
ח"ו וכל היום מחרפים ה'ותנו חו"ע ב'אומ"ם ה'ים ה'להיך
וכו' ה'לא בונתיו דוקא להנחת עלמינו ולכן מסיבת זה
סערי תפלה נעלו בשו"ה * וכזאת וכזאת איתא בדברי
הרשב"י וי"א בתיקוני זו"ק חז"ד וכני נסא לזוהין ככלכין
הב לן ח' ה' לן מיוני וכו' ולית מאן דקרי בתיוכתא
וכו' וכל חסד דעבדין לגרמיסו הוא דעבדין וכו' חז
שאמר הנביא ע"ה יצן כי ננס העם ה'ים בפיו ובספדו
כבדגיו ולכו דחק ממני לכן הנני יוסף וכו' עכ"ל פי"א
א"כ

גַּם־יְהוָה יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִתֵּן
יְבוּלָהּ : צֶדֶק לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשֶׂם
לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו :

להגלל מרוח רע

פו תפלה לדוד הטה יהוה אנך
ענני כי עני ואביון אני : שמרה
נפשי כי חסיד אני הושע עבדך
אתה אלהי הבוטח אליך : חנני
אדני

ויחי יעקב

ה"כ דבר הכולל מזה דאס תהיה עיקר תפילה דידן בשביל
כבודו דוקא ולא בשביל לערף דידן הו מיד נפתחים סערי
תפילה ותאוצה ומתקבלת תפלתנו - וז"כ זה ממש כונת
דהצ"ה היתה באומרו קוד קויתי ה' דיקא ר"ל עיקר הקו
סאזן מקוים הוא בשביל שיעשה למען סמו המחולל בגוי
דוקא ונרמו בתיבת קוד גוטריקון קולי ושועתי היא בשביל
קויתי ה' דיקא ולכן מסיבת זה מונטחני ויט אלי וישמע
וכו' וזו"ק :

ויעלני מבור סאזן וכו' ויקס על סלע רגלי כונת
אסורי - הגם אומרו ויקס על סלע וכו' לא
ידענו מה הוא זה השלש דקא חור עליו - וצוד מה הוא
כונת אומרו כונן אורי - ואי"ס כי האי ק"ה כא ב"מיוס
על ענין מאי דאשכחן כי דהצ"ה בעת שאירע לו מעשה
דבת שבע כידוע הו בארזה שעה עמד עליו בשמים ממעל
מקטרנ גדול והיה הולך להיות נמס - בידו לדורו בנהינס
הו אבל הקב"ה מרוכ רחמיו וחאדיו ואהבתו עם דהע"ה
א הו

אֲדַנִּי כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם :
 שִׁמְחַנֵּנִי נַפְשׁ עַבְדְּךָ כִּי־אֵלֶיךָ אֲדַנִּי
 נַפְשִׁי אֵשָׁא : כִּי־אַתָּה יְהוָה טוֹב
 וְסֶלַח וְרַב־חֶסֶד לְבָר־קִרְיָיִךָ :
 הַאֲזִינָה יְהוָה תַּפְלִתִּי וְהִקְשִׁיבָה
 בְּקוֹל תַּחֲנוּנֹתַי : בַּיּוֹם צָרָתִי
 אֶקְרָאךָ כִּי תַעֲנֵנִי : אֵין־כָּמוֹךָ
 בָּאֱלֹהִים אֲדַנִּי וְאֵין כַּמַּעֲשִׂיךָ : כָּל־

גוים

ויהי יעקב

אִישׁוֹ גּוֹפִיָּה יֵלֵךְ לַמְּלִיץ טוֹב בַּעֲדוֹ וְשָׁעַן כְּמֵה טַעֲנוֹת בַּעֲדוֹ
 וְהִלְלוּ מִידוֹ שֶׁל זֶה הַמְּקַטֵּר וּפְדֵה אֶת נַפְשׁ דָּהַצ"ה וְהִלְלוּ
 מַדִּינָה שֶׁל גִּיּוֹנִים וְלֹא דֵי שֶׁהִלְלוּ מַדִּינָה שֶׁל גִּיּוֹנִים אֲלֹף
 ג"כ הַגְּדוֹל חֲשָׁדוֹ עִמּוֹ וְקִבֵּעַ אוֹתוֹ בְּכֶסֶף הַכְּבוֹד וְנַעֲשֶׂה
 רֶגֶל רַב־יָעִי שֶׁל כֶּסֶף הַכְּבוֹד וְכֹאדוֹ"ל כִּי בְּכֶסֶף הַכְּבוֹד שֶׁסֵּם
 חֻקִּים לֹדֶת שְׁלֹשָׁה אֲנוֹת אֲבֵרָהֶם יִלְחַק יַעֲקֹב בְּשִׁלְשָׁה
 רַגְלֵי הַכֶּסֶף וְדָהַצ"ה אִישׁוֹ בְּרַגְלֵי רַב־יָעִי כִידוּעַ - וְזֶה
 הַעֲנִין כּוֹלּוֹ גִּילָה אוֹתוֹ רַשָּׁב"י זִיע"א בְּוֹס"ק בֶּפ' בְּרַחֲמֵי
 בֶד' ח' חֵס קִיטוֹר דְּבָרָיו רַב הַמַּוְנָה סָבֵא אָמַר דּוֹד מַלְכָּה
 בַּעֲשֵׂתָהּ דְּאִירָע לִיה הַסּוֹא עוֹבְדָה דְּבַת שְׁבַע דְּחִיל בַּהֲסִיף
 שַׁעֲתָא סְלִיק דּוֹמָה שֶׁר גִּיּוֹנִים קָמִי קוֹב"ה וְאָמַר לִפְנֵי וְזָב'
 מֵאֲרִי דַעֲלָמָה כְּתוּב בַּתּוֹרָה וְאִם אֵלֶּךְ יִגְאָף אֶת אִשְׁתִּי אִם
 מוֹת יוֹמַת וְכוּ הָרִי דּוֹד מַלְכָּה קִלְקַל כְּרִית בַּעֲדוֹה מֵאוֹ
 אָמַר לִיה קוֹב"ה דּוֹד וְכֹאֵם אִישׁוֹ וְכוּ דֵּהָ גְלִי קִדְמִי
 דְּאוֹדְמַנֶּת לִיה בַּת שְׁבַע מִיּוֹמָא דְּאֶתְכָרִי עֲלָמָא וְכוּ וְאוֹ
 גְלִי קִמְאִי דְּאוֹרִיס לֹא נִגַּע בָּהּ וְכוּ אָמַר לִיה מֵאֲרִי דַעֲלָמָה

אִי

גוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יְבוֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ
 לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ : כִּי־
 גָדוֹל אַתָּה וַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת אַתָּה
 אֱלֹהִים לְבָדָּךְ : הוֹרֵנִי יְהוָה דֶּרֶכְךָ
 אֲהַלֵּךְ בְּאַמְתְּךָ יְחַד לְבָבִי לִירְאָה
 שִׁמְךָ : אֹדֶךָ אֲדֹנָי אֱלֹהֵי בְּכָל־
 לִבִּי וְאֶכְבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם : כִּי־
 חֲסִדְךָ גָדוֹל עָרִי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי
 כַּצֵּל בְּרָא אֱלֹהִים מִשְׁאוֹר

ויחי יעקב

ה' קמך גלי קמי דדוד מי גלי וכו' ותו ה' גליה קמי דוד
 אחי סדר ואמר לאוריה רד לביתך וכו' ותו אמ"ל דומה
 ה' הכי הוה ליה לדוד לאורכא תלת ירחי וכו' אמ"ל
 הקכ"ה דוד ודאי לא ידע אבל אורח יתיר מתלת ירחי
 וכו' מיד אהדר דומה בפסח נפש ועל דא אער דוד לוגי
 ס' עורתה לי כמעט שכח דומה נפשי עכ"ל וזה"ק יעו"ס
 גד"ק בארובה * עוד נקדים את הידוע כי יש מקומות
 נהנים הנקראים טיט הין בבזר שאון וכו' כידוע ג"כ
 מדברי זה"ק בפ' פקודי יעו"ס * עוד ידוע מ"ס המק"ו
 ו"ל כי הפונס אות ברית הוא עשה פנא בבחינת ספירת
 היסוד שהוא בחינת אות יו"ד של כ"ב אותיות התורה
 באשר כתב הרב הקדוש ר"ח ז"ל בפער הקדושה יעו"ס *
 ומעתה אפשר שזאת היתה כונת דהע"ה ברמיוא כסידע
 זה ברוח"ק בא ליתן סיר וזכחה על זה לפניו יתב' ואמר
 קום קייתי ה' וכו' וישמע שושתי ומה היא זאת השמישה
 ששם לו"א ויעלני ממזר שאון וכו' שהם מקומות ש
 נהנים

כִּשְׂאוֹ תַחְתֶּיהָ : אֱלֹהִים זָרִים
 קָמוּ עָלַי וְעַד־תִּעְרִיצִים בִּקְשׁוֹ נַפְשִׁי
 וְלֹא שָׁמוּךְ לִנְגָדָם : וְאַתָּה אֲדֹנָי
 אֱלֹהֵי רַחוּם וְחַנוּן אֲדָרְךָ אַפִּים וְרַב־
 חֶסֶד וְאֱמֶת : פָּנָה אֵלַי וְחַנּוּנִי תִּתֵּן
 עֹז לְעַבְדְּךָ וְהוֹשִׁיעַה לְבֶן־אִמְתְּךָ
 עֲשֵׂה־עֲמִי אוֹת לְטוֹבָה וְיִירָאוּ שְׂנְאֵי
 וַיִּבְשׁוּ כִי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתָּנִי

וּנְחַמְתָּנִי

וַיְחִי יַעֲקֹב

נְהַיִנֵּם וְלֹא דִי זֶה אֵלֶּל ג' כ ויקם על סלע רגלי ר"ל
 סקבע חותי בכסא הכבוד לשניו וזה נרמז במיכת סלע
 ד"ת סכיב לבסאו עליון גס טמון ברמז סגור לזכות
 עולם רגלי דיקא סקבע רגליו בחור כסא הכבוד כנז'
 ונעשה רגל רביעי בכסא - וכו' כונן אשוריו קרינן ביה
 אשוריו רמז לבחינת היסוד הרמז בלות יו"ד כנז' סכתבונן
 ונתחק ולא נענס ח"ו ולכן בשביל זה ויתן כפי סיד חזק
 וכו' שר"ל שעל אלו החסדים שפשה עמי אני מסודר ומשלל
 לשמו הגדול וזה א' מרו תהלה לאלהינו וכו' יראו רבים
 וכו' ויבטחו בה' תמיד ודו"ק :

רבות עשית ה' אלי נפלאותיך ומחשבותיך
 אלינו אין ערוך אליך וכו' - אפשר לרמז
 בהאי קרא בדרך קצרה והיא כי דהע"ה בא להודיע כמה
 עטנים הנראים כי הוא לבאורא בא משיסול רות המואביה
 כי כתיב לא יבא עבדני ומואבי וכו' - והן ענין שאירע
 לו עם בת שבע ועבד היסודא רכס שבא על אשת איש

ח"ו

וְנִחַמְתָּנִי :

טוב להושיע את העיר

פו לְבִנְיָקָרַח מִזְמֹר שִׁיר יְסֻדָּתוֹ
 בְּהַרְרֵי־קֹדֶשׁ : אֱהָב יְהוָה שְׁעָרֵי
 צִיּוֹן מִכָּל מִשְׁכָּנֹת יַעֲקֹב : נִכְבְּדוֹת
 מִדְּבַר בְּךָ עִיר הָאֱלֹהִים סִלְּהָ :
 אֲזַכִּיר רַחֲמֶיךָ וּבְכָל לִיְדָעִי הִנֵּה
 כְּלִישֵׁת וְצָר עִם־כּוֹשׁ זֶה יִלְד־שָׁם :

ורצייון

ויחי יעקב

ח"ו • והן מאי דזירע ג"כ מקדש קדמתה ענין תמר עם
 יסודה דכל אלו הענינים הם שיכים לו וגולס הם ח"ו
 נראים איסורא רבה ועל ידי כן נותנים בו טעם לפנים
 ח"ו כי פגום נכנס מעיקרו ופגום יולא בכוסו וא"כ ודאי
 בזה היה פגם בכל השפה מספחות הבאים מהם כידוע •
 על זה בא דהפ"ה במועס דברותיו להודיע לנו כי הכל
 הוא מהתו יתב' וא"כ אין בזה שום פגם ח"ו • וזה מתב
 בא לדמיו כאיתרו דכו"ת נוטריקון רות בת' שבע תמר
 ואות וי"ו הוא דמו כל השפה מספחות כנו' כל הענינים
 סגול' עשית אתה ה' אלסי ולא במקרה הירעו כל זה
 אלא אתה עשית ונפלא תיך ומחשבותיך אלינו דיקא וא"כ
 ודאי אין ערוך אליך ואגידה ואדברה וכו' ודק כי קלרתי •
 ועין בס' שמחת הרגל רות ויתרו ענין בזה :

מא **אשרי** משכיל אל דל ביום רעה ומלטהו ה' •
 ה' ישמרהו ויחיהו וכו' • הנה הדקדוקים
 מנוגדים והוא לכאורה יש לדעת דלמה נקט כלשון משכיל
 ולא

וְלִצְיוֹן יֹאמַר אֱלֹהִים וְאִישׁ יִלְד־בָּהּ
וְהוּא יִכְוֶנֶה עֲלֵיוֹן : יְהוָה יִסְפֹּר
בְּכִתּוֹב עַמִּים זֶה יִלְד־שָׁם סֵלָה :
וְיִשְׂרָאֵל בְּחִלָּהּ כָּל־מַעֲשֵׂי בְךָ :
ג"ב ככ"ל

פח שִׁיר מִזְמוֹר לְבְנֵי־קִרְחַל לְמִנְצַח
עַד־מַחֲלַת דָּעָנוֹת מִשְׁכִּיל לְהִימָן
הָאֲזָרְחִי : יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יוֹם־
צַעֲקוֹתֵי

ויחי יעקב

ולא נותן לו חונן • ועוד אמרו ביום רעה ימלטו וכו'
על איזה יס קא מכון • ואפשר לרמוז בזה מעשה שהיה
הרב הגדול מהר"א הכהן ז"ל בספר מעיל לדקה בארובה
זה קיטור ותכלית המעשה ז"ל • מעשה היה באיש אחד
שהיה אוסב תמיד לעשות לדקה וג"ח ובפרט אם יאמר
שהיה עני או יתום הריש ליכא היה טורח הרבה ומקנן
להם מצות כדי לווגס פזם אחת אירע דיתום אחד היה
דולא ליקח עניה אחת ולא היה להם מורו ובאו אלל :
האיש ובקשו ממנו סיקבן להם כמנהגו וראה זה האיש
בדעתו כי בעירו לא יספיק להם אם יקבן לכל המצטרך
להם מה עשה יאל ללבית אל עיר אחרת כדי לקבן וכשהיה
מהלך בדרך נהראס אליו מלאך המות בדמות אדם אחד
והיה מדבר עמו ואדהכי והכי הודיעו כי הוא מלה"מ
ושלחו אותו ליטל נשמתו כי הגיע עתו וכיון ששמע זה
כך היה מתחנן לפניו כי ימתין לו עד שיגיע לאיזה עיר
ונשא עיניו למרום ואמר רבש"ע זו תורה זו סכרה שימות
בשנים

צַעֲקָתִי בַלֵּילָה נִגְדָהּ : תָּבוֹא לִפְנֵי
 תִּפְלֹתֶי הַטָּה אֲזַנְךָ לִרְנָתִי : כִּי־
 שָׁבַעַה בִּרְעוֹת נַפְשִׁי וַחַיִּי לִישָׁאוֹר
 הִגִּיעוּ : נִחַשְׁבָּתִי עִם־יֹרְדֵי בֹר
 וַחַיִּיתִי כַגִּבֹּר אֵין־אֵי־ר : בַּמַּתִּים
 חֲפָשִׁי כִּמּוֹ חֲלָלִים : שִׁכְבִּי קִבֹּר
 אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתָּם עוֹד וְהִמָּה מִיָּדְךָ
 נִגְזְרוּ : שְׁתַּנִּי בְּבוֹר תַּחֲתֵי־וֹר

במחשכים

ויחי יעקב

בשנים מועטות ועוד גורת שאנות חזן מביתי כבסמות
 ולא יתעסקו בי הגשי ביתי וכסרחא מלה"מ בכיתו חמ"ל
 לזאת אני נושא פניך שאמחין לך עד שתגיע לאיוה עיר
 הויל ופעל מלות אתה והיה הוא ה"לך ומלה"מ הולך
 אחרי עד שהגיע לעיר אחת שהיתה על אס הדרך וראה
 בני אדם יולאים משם אמר להם הים היוה לדיק בזה
 הציר חמ"ל יש כאן חכם גדול ושמו שפיסון בן ליש מיד
 הלך אליו וסיפר לו כל הענין שאירע לו חמ"ל שפיסון
 חזק עלמד ואל תירא ואני מובטח בהקב"ה שיכל הותך
 מן המיתה והניחו אללו וכיון שעברו חמשה ימים בא ענן
 גדול והקיף את כל ביתי של שפיסון ובא מלה"מ לפני
 שפיסון וחמ"ל תן לי פקדון שיש בידך חמ"ל שפיסון למלאך
 המות לך אמור לפניו יתב' שאינו מניח אותי שפיסון
 שאכנס לביתו והסביעני בסמך הגדול מיד הלך לו מלה"מ
 והסיב בן ואז יצאת בת קול ואמרת מה אעשה לצדיקים
 הללו שאני גזר והם מבטלים ועליהם כתיב ותגיד אומר

ויקם

בְּמַחֲשָׁבִים בְּמַצְלוֹת : עָלַי סִמְכָה
חֲמַתְךָ וּכְד־מִשְׁבָּרֶיךָ עֲנִית
סֵלָה : הִרְחַקְתָּ מִיָּדַי מִמָּנִי שְׁתַּנִּי
תוֹעֲבוֹת דָּמּוּ כָּלָא וְלֹא אֵצֶא : עֵינַי
דָּאֲבָה מִנִּי עָנִי קִרְאֲתֶיךָ יְהוָה בְּכָד־
יוֹם שִׁטְחֹתִי אֵלֶיךָ כִּפִּי : הַלְמַתִּים
תַּעֲשֶׂה פֶלֶא אִם־רַפָּאִים יִקְוּמוּ
יִדְוֹךְ סֵלָה : הִי־סַפֵּר בִּקְבֹר חֲסִדְךָ
אֲמוֹנֶתְךָ בְּאֲבִדּוֹן : הַיּוֹדֵעַ בְּהִישָׁךְ
פֶּלֶאךָ וְצִדְקֶתְךָ בְּאֶרֶץ נִשְׁיָרָה :

וּאֲנִי

ויחי יעקב

ויקם לך וכן כדון מושל יראת אלהים לכן כשכיל שישון
לכו והוסיפו שבעים שנים לכל אחד משניהם ומיד חור
אותו האיש לביתו בשמחה עכ"ל המעשה שאני זוכר כי
כעה אין ס' מ"ץ הו"ל בידי לראות שורש המעשה יש"ס
ומעשה אשר סדה"ה על יצחק כזה ה"א בא לרמוז
בנועם ד"ק ובא לאשר ולחק לכל המשתדל במצוה כזאת
ולאודישו שהיא מובטח יהיה שאילו יוצע עתה לא יפחד
כי זכית מצותו הגוי מ.גא ואילו ויחיה עד רבות
בשנים וזה רמו בזמרו אשרי המכיל א"ל ד"ל תיבת
משכיל אותיות בוטריקון כזה שהולך ממקום למקום
יקבץ כסף אל דל כט להשיא ליתומים או דליס דאו הוא
זוכה כזה ביום רעה בוטריקון בעת יתראה מלאך ויודישו
ראה

וַאֲנִי אֵלֶיךָ יְהוָה שׁוֹעֵתִי וּבִבְקָר
 תִּפְלְתִּי תִקְדָּמְךָ : לָמָּה יְהוָה תִּזְנַח
 נַפְשִׁי תִסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי : עֲנֵנִי אֲנִי
 וְגֹועַ מִנֶּעֱר נִשְׁאַתִּי אִמֶּיךָ אֲפֹנָה :
 עָרִי עֲבְרוּ חֲרוֹנֶיךָ בְּעוֹרֹתֶיךָ
 צִמְתָּתוֹנִי : סָבֹנִי בַמַּיִם כָּל־הַיּוֹם
 הַקִּיפוּ עָלַי יָחַד : הִרְחַקְתָּ מִמֶּנִּי
 אֲהָב וּרְעַ מִידְעִי מִחֶשֶׁךְ :

לאדם

ויחי יעקב

זה עתה הגיע עם כל זה יחיה לו היום אופן וימלט
 ה' ולא די שימלטו אלא ישמרו ויחיו מחדש והוא
 בארץ ולא יתגורר בגשם הויכיו רומז על מלאך המות ויגדל
 חליה כידוע וכמו שאירע לזה האיש שנעשה לו אופן וימלט
 ומלכד ההלכה נתן לו השי"ת חיים מחדש ודו"ק :
אויבי יאמרו רע לי מתי ימות וכו' יחד עלי יתלחשו
 כל שנאוי וכו' גם איש שלומי אשר בטחתי בו
 הגדיל עלי עקב ואתה ה' חונני וכו' בזאת ידעתי וכו'
 ואני בתומי תמכת בי וכו' . והנה הדקדוקים בהני קראי
 מנאחרים ובפרט הזמירו גם איש וכו' הגדיל עלי עקב דמה
 נותנו בזה דהולל בעקבו ומהו לשון עקב דקאמר . גם
 מה שסיים כי לא ידע אויבי וכו' דפתח בלשון רבים וסיים
 בלשון יחיד למה . גם אומרו ואני בתומי וכו' מה נתכוון
 מה . ואפשר לבאר כס"ד המשך הני קראי ולישב הני
 דקדוקי ברמז והוא כי הדונינו דהע"ה בא בטעם ד"ק
 לאריסנו כי הן האויבים אשר לו כידוע והן האוסדים ג"כ

פֶּט מִשְׁכִּיל לְאִיתָן הָאֲזָרְחִי : חֲסִדִּי
 יְהוָה עוֹלָם אֲשִׁירָה לְדָר וְדָר
 אֲדִיעַ אֲמוֹנָתְךָ בִּפִּי : כִּי־אָמַרְתִּי
 עוֹלָם חֲסִד יִבְנֶה שָׁמַיִם : תִּבְּרִין
 אֲמוֹנָתְךָ בָּהֶם : כָּרַתִּי בְרִית לְבַחֲרִי
 נִשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד עַבְדִּי : עַד־עוֹלָם
 אֲבִין זֶרַעְךָ וּבְנֵי־תִי לְדָר־וְדָוִד
 כַּסָּאךְ

ויחי יעקב

כולם היו בדרה אחת וחי' שדים בו שחטף כבת סבע בודח
 וז"כ בזה בודחי הית ליה לדחוג תמיד משנים ושלשה
 פנינים קשים המוכנים לפניו ומכנס הדוג סגורם בזה
 ורמו הותם אחד לאחד בנועם דבריו והוא הראשון בראש
 נגעו ח"ו כי בודחי על ידי זה העון וחמר ידיה הוא
 נמכר תחת יד ורשות הקליפה הגדולה היא קליפת לר'
 הממונה על הזנות יכאשר כתבתיו לעיל במזמור הקודם
 ובכמה מקומות וז"כ בודחי לז יש לו עוד חלק בצו"ה
 אלף תכף אחר המיתה כאבד שמו ח"ו הרי חרף נם
 את השני לפי דבריו ח"ו ידוע שאני בזה א' בדתיו ביו
 מתנה הטובה שאמר הקב"ה לשמואל הנביא כי ראיתו לי
 מלך וכו' ודרו ל עלי מלך וכל מקום שנאמר לי הוא
 הנביא עולמית כידוע יכא ח"ה ידוע כי אני נפש אדם
 ובאתי לתקן מה שפגם וקלקל ב"טאז וידוע כי עיקר
 חטאו הוא שעל ידי שעבר על לונגיו יחב' היה נזרם
 גרמא בנזקין להגביר בהיגות הדין משני שמות אלהים
 השולים

בְּסֶאֱתָךְ סֶלָה : וַיִּוָּדוּ שָׁמַיִם פְּלֹאֲךְ
 יְהוָה אֶף־אֱמוּנָתְךָ בִּקְהֵל קְדוֹשִׁים :
 כִּי מִי בִשְׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמָה
 לַיהוָה בְּבָנֵי אֱלִים : אֶרֶץ גְּעֵרִין
 בְּסוּד־קְדוֹשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל־כֵּךְ
 סָבִיבִיו : יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי
 כְּמוֹךְ חֲסִין יְהוָה אֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ :
 אַתָּה מוֹשֵׁל בַּגָּאוֹת הַיָּם בִּשְׁוֹאֵ
 גִלְיוֹ אַתָּה תִּשְׁבַּחֵם : אַתָּה דִּכְאֵת
 בַּחֲלָל־יָהֵב בִּזְרוֹעַ עֹזֶךָ פִּזְרֵת

אויבך

ויחי יעקב

הַצֹּלִים גַּמ"ט קצ"ב בַּס"ד מִזְרֹ"ל סָחַטָה עֲנִיִּים וְנִתְּנָה
 לוֹ כִּי עֲנִיִּים גַּמ"ט קצ"ב וְכֹאסֵר עֵינֶיךָ תַּחֲנֶה לַעֲיֹל
 גְּאוּכָה בְּדַבְּרֵי הַרֵב הַזֶּה וַיֵּצֵא נֶס לֵת' וַהֲבֵאתִי ד"ק
 לַעֲיֹל בַּת מוֹר י"ט יַעֲזֹרָה וַהֲ"כ אֲנִי שְׂבֵאתִי לַתִּקֵּן חֲטָאוֹ
 וּפְנִי' לֵאמֹר ח"ו בְּתַקִּים כִּי בֵּא לַתִּקֵּן וְנִמְלֵא מִקְלָקֵל וַאֲדַרְבָּה
 פָּנֶיךָ נָכוֹם וּפָנֶיךָ יוֹלָא וְחֹדֶר וְנִתְעוֹרֵר כָּנֶס הַדְּחָסוֹן • זֶה
 הוּא טַעַם הָאוֹיֵבִים וְגַם הָאוֹיֵבִים הַקְּמִים וְרוֹדְפֵי הָאֲחֵרִים
 וְכִמוֹ שִׁיתְבָּאֵר לַפִּנֶיךָ • וְעַל זֶה בֵּא לְהַסִּיבֵם בְּזַעַם ד"ק
 לַבָּטֵל כָּל דְּבָרֵיהֶם כִּי ח"ו שְׁחָטָא בֹּזֵה הָעוֹן הַגָּדוֹל וְרָאוּהוּ
 עֲלֻמָּה הִיָּת בִּידֵי הָאֱלֹהִים וְהַמִּיד עִמּוֹ הַסְּבִיבָה אִם בֶּן הָאִשָּׁר
 שְׂבִיבָה עִמּוֹ וְחָטָא בֵּא עַל יָדוֹ וַהֲ"כ וְדָזִי מִכָּח זֶה כָּל
 דְּמִיָּהֶם בְּטָלִים וְהוּא נִיבֹל בִּדְחָאֵי מַעֲנִינִים הַמְּזֹל וְגַם
 מַלְכָּה

אֹיְבֵיךָ : דָּךְ שָׁמַיִם אֶף־לָךְ אֶרֶץ
 תִּבְלֶנּוּ וּמַלְאָה אֶתְּהָ יִסְדֹּתָם : צִפּוֹן
 וַיִּמֵּן אֶתְּהָ בִּרְאֵתָם תִּבְּוֹר וַחֲדָמוֹן
 בְּשִׁמְךָ יִרְנְנוּ : דָּךְ זִרְעֵ עֵס־גְּבוּרָה
 תַעֲזֵ יְדְךָ תִּרְוֹם יִמִּינְךָ : צִדְקוֹ מִשְׁפָּט
 מִכּוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וְאֱמֶת יִקְדָּמוּ
 פָּנֶיךָ : אֲשֶׁר־יִדְעוּ הָעַם יִדְעוּ תִּרְוַעָה
 יְהוָה

ויחי יעקב

מלכד זה מונטז לו דאף בעת מיתתו לא יסלוט מלאך
 המות דא סמאל אלא ווכה להיות מיתתו על ידו יתב
 בכבודו ובעלמו וממילא בודאי ווכה אה"כ ליסב לפניו
 יתב . ומעיה וכו' לביאורא דהני קראי לה דיע כג
 ענינא דהני רמו איתם בסדרן של הני קראי וז"ל בהחללת
 דבריו אנו אמרתי ה' חונני וכו' ר' ה' לימר מעלמי
 הבנתי את עצמי לפניך ונאיתי בבקשה ה' חונני וכו'
 ואף דהאמת לא חטאנו לכל חסנא אפילו לפסם כל דהוא
 אבל האויבים סברו כי ח"ו אמת שם בידיו עון ועל זה
 נתחיקו עלי לומר רע לי הנה נוטריקון יאמרו ד"ע ל"ו
 הם אותיות לרי והוא רמו דעל ידי שחטאתי בזכות בודאי
 סולטת עלי ק"ל לי זאת וא"ב ודאי מתי ימות ואכד שמו
 ולא יש לי חלק בקדושה ח"ו הרי חדא . גם עוד יחד
 עלי יתלחשו וכו' ויחשבו רעה לי דיקא ר"ל המהיה טובה
 טובתי בה מאמרת פיד שאמרת כי ראיני לי מלך וט
 והיא הבטחה ע למית יחשבו שגבטלה ונהכסה לרעה ח"ו
 וז"ל ויחשבו רעה לו דיקא . ובא עוד להודיע ולהגיד
 המדורה ולומר כי לא זי דברי האויבים אלא גם אית
 שלמי

יְהוָה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יִחַדְכּוֹן : בִּישְׁמֶךָ
 יִגִּילוּ כָל־הַיּוֹם וּבְצַדִּיקְתְּךָ יִרְוּמוּ :
 כִּי־תִפְאֶרֶת עֲזָמוֹ אֵתָהּ וּבִרְצוֹנְךָ
 תָּרִים קִרְנֵנוּ : כִּי לַיהוָה מִגִּנְנוּ
 וּלְקִדְוֶשׁ יִשְׂרָאֵל מְלַכְנוּ : אֲנִי דְבַרְתִּי
 בְּחִזּוֹן לַחֲסִידְךָ וְתֹאמַר יְשׁוּתִי עֶזְרִי
 עַל־גִּבּוֹר הַרִימוֹתִי בְּחֹר מַעַם :
 מִצִּלּוֹתֶי דָּוִד עַבְדִּי בִישְׁמֹן קִדְשִׁי
 תְּרוֹם ק'

מִשְׁחָתִי

וַיְחִי יַעֲקֹב

ס'אמי וכו' שהו' גרסה אחת עמי ואני בוסח בו והוכל
 לחמי הגדול העון וחטב עלי ענין אחר והו' שאומר כי עלי
 ידי חטא הגדול הזה ב דהי שחור ונישור על ידי הפגם
 שפגם בו אזהר שהו' הגברת שני שמות הלהים השולים
 גמט' קע"ב וזה רמז מה שאמר הגדול עלי עקב דיקא
 רמז לפגם הגו' כנז"ל . אכל והתה' ה' חונני וכו' כדו
 לבטל ולדחות דבריהם והו' כי יש בידו רחמים עלומה
 לביטול דבריהם והו' מענין ההשכינה היא עמי יוספת
 וא"כ הפסר שהשכינה עמי ואני חטא ח"ו וז"ל . בואת
 דיקא שהיא בחינת ההשכינה כידוע הנקראת זאת ידעתי כי
 חפלת כי ולא חטאתי וא"כ בודאי כל דבריהם גשו ובטלים
 מלכד זה מדבריהם נתבטלו גם אית בידו תועלת אחרת
 ומובטחני כי גם בעת המולח שהכל נמסרים ביד מלאך
 המות והו' סמ"אל אכל אני כ"ו ל"א יר"יע אנו"כי על"י
 רמז על מלאך הגו' ל אויב העיקרי ולכן תיבות אלו
 גמט' ר"ת דידהו עולים ק"ל בדקדוק גמט' סמ"אל אלף

יְשׁוּעָתִי : אֶפְ-אֲנִי בְּכֹר אֶתְנָהוּ
 עֲלִיּוֹן לְמַלְכֵי-אֶרֶץ : דַּעוּדָם אֲשַׁמּוּר-
 לוֹ חֲסָדִי וּבְרִיתִי נֶאֱמַנְתָּ לוֹ : וַיִּשְׁמָתִי
 לַעֲד זֶרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמַיִם : אִם-
 יַעֲזֹבוּ בָנָיו תּוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטִי לֹא
 יִלְכוּן : אִם-חֲקָתִי יַחֲלֹלוּ וּמִצְוֹתִי
 לֹא יִשְׁמְרוּ : וּפְקַדְתִּי בַּשֶּׁבֶט פִּשְׁעֵם
 אֲשֶׁמֶר ק'

ובנגעים

ויחי יעקב

ידע זוכה האדם להצות אחר מותו נותנים לו כסף ויושב
 לפניו יתב' וכזה מגדל מעלתו אפילו מן מלאכי הסרת
 וכאשר כתב בזה הרב הגדול מוהר"ח הכהן ז"ל בס' מ"ץ
 סנו"ל בלכות קב"ד עין בד"ק • ועפ"י בזה אפשר לידע
 ולכוון דברי הדונינו דהע"ה דזה בא להודיענו וזה אומרו
 בואת דיקא רמו למלות סל הדקה המכונות בסס זאת
 סנו"ל סלכי מקיס וזהר בה ידעתי כי חפצת וכו' ולא
 ידע איני רמו לאו"הע עלי ר"ל סלף יוכלו לטעון עלי
 שר טענת גוילס כי על ידע אני ניטול מטענתיהו וכו' ל •
 גם אני זוכה וזכה אחרת בסביל מציה הלזו ואני בתומי
 היא אומיות במותי תמכת כי ר"ל אתה תומך כי ותליבני
 לפיך דיקא ורנו"ל ור"ק :

מב למנצח משביל לבני קרח • כהיל תערג על

על אפיקי מים כן נפסי וכו' • אפשר
 לרמוז בס"ד כונת אומרו כהיל וכו' כן נפסי וכו' אליך
 אלהים כי תיבת אלהים היא דיקא • והן קדם הקדים את
 סידוע מ"ס המפ' ז"ל כי דרך האיל הוא לעשות חסד
 ואינו כפלא יהיה מים בעולם והחיות הם יסיו כלמא מיד
 בתקבלים

וּבִנְגָעִים עֲוֹנָם : וַחֲסָדֵי לֹא־אֶפִּיר
מֵעַמּוֹ וְלֹא אֶשְׁקֵר בְּאִמּוֹנָתִי : לֹא־
אֶחְלֹל בְּרִיתִי וּמוֹצֵא שְׁפָתִי לֹא־
אֲשַׁנֶּה : אֶחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְּקִדְשִׁי
אִם־לְדֹר אֲבֹב : זִרְעוּ לְעוֹלָם
יְהִי וּבִסְאוֹ בִשְׁמִשׁ נִגְדִי : כִּירַח
יְבוֹן עוֹלָם וְעַד בִּשְׁחַק נֶאֱמַן סֵלָה :
וְאַתָּה זִנְחָת וַתִּמָּאֵס הַתַּעֲבֹרָת

עם

ויחי יעקב

מתקבלים כולם ובאים אללו ומיד הוא הולך למקומות
מולאי המים והוא נותן קרבו וחופר בהם ולועק לפניו
יתברך ומילוי להם מים עכ"ל עין בד"ק . ה"כ נמלץ
כי עיקר העקב שנושא לא למענו כי אם לחועלת אחרים
כנז' . עוד נקדים מ"ס חכמי המקור ו"ל הקדמה יקרה
והוא כי בזמן סאנן בעו"הר בגלות היו שם אלהים יש בו
חסרון ופירוד ח"ו כי הותיות אלה לחיד והותיות מ"י
לחוד כי הותיות מ"י הם נלטרפו ונעשו ג' כי כן הם
נמטרפו חתמים ונתגבר סמ"ל מים שעבדו יצראל את
העגל והמרו אלה אלהים וכו' ובאותו העת נעשה זה הפנס
שנעשה פירוד בשם אלהים והותיות מ"י תשלים שם אלהים
נלטרפו ונעשו ג' ונתנס בשמו נח"ס כי הות' נז"ן שלו
היא הותיות מ"י שנפרדו ונפגמו משם אלהים עכ"ל ו"ל .
ועין מ"ס לעיל בזה כמזמור ט"ו יעו"ס . ה"כ כללות
היוצא כי בזמן סאנן בגלות בעו"הר יש חסרון ופנס בשם
אלהים . גם כבר הקדמנו כי עיקר העקב האיל לף
בשכילו

עם־מִשִּׁיחָךְ : נִאֲרָתָה בְּרִית עֲבָדֶיךָ
 חֲלֵלֵת לְאֶרֶץ נֹזֵרוֹ : פָּרַצְתָּ בְּלִי־
 גִּדְרֹתָיו שָׁמַת מִבְּצָרָיו מִחֲתָרָה :
 שָׁסְהוּ בְּלִי־עֲבָדֶי־דָרְךָ הִיָּה חֲרָפָה
 לְשִׁבְנָיו : הִזְרִימוֹת יָמִין צָרָיו
 הִשְׁמַחַת בְּלִי־אֹיְבָיו : אֶפְתָּת־שִׁיב
 צוֹר חֲרָבּוֹ וְלֹא תִקְמָתוֹ בַּמִּלְחָמָה :
 הִשְׁבַּת מִטְּהָרוֹ וּבִסָּאוֹ לְאֶרֶץ

מגרתה

ויחי יעקב

בשכילו אלא הוא מאטער וטועץ בשכיל אחרים - ומעתה
 בזה יתבאר כונת דהע"ה באומרו בעד כללית ישראל
 הוסיפים בגלית כאיל תערוג על הפיקו מים ולמה הוא
 עורגת בשכיל האחרים כנו' כן נפשי ממע תערוג אליך
 אכל לא בשכיל עלמה אלא דוקא אליך אלסים דיקא ד"ל
 הוא מתחננת בשכיל סמך הקדוש שם אלסים שהיה כעת
 חסר ופגים ח"ו ומבט זה לקח לחלקו האי רשיעא דא
 נת'ס ונהנה מקדושתו ובנו"ל וכל זה נפשי תערוג דוקא
 ודו"ק כי נכון הו' :

טג שפטני אלסים וכו' - דש"י וסדר"ק וסמלודות

כולם ביארו דכונת דהע"ה באומרו
 שפטני רלנו לומר שפט משפטי לנקוט נקמתי מחים
 חרמה וכו' עין בד"ק בארוכה - והפסד לרמזו בס' ד
 בכונת הומרו שפטני והוא כי דהע"ה מילין לכד עלאה
 ימלל כי נתכוון בזה להכניע כח האי שטנא רשיעא הוא
 טען המקטרג הגדול בכח שמו יתב' בק-יאהו וכתובתו

שהוא

מִגִּדְתָּהּ : הִקְצַרְתָּ יָמַי עֲלוּמַי
הַעֲטִיתָ עָלַי בּוֹשָׁה סֵלָה : עַד־מָה
יְהוָה תִּסְתַּר לִנְצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ
חֲמַתְךָ : זָכַר־אֲנִי מִח־חֶרֶד עַל־מָה
שׁוֹא בִּרְאֵת כָּל־בְּנֵי־אָדָם : מִי
גִבֹּר יַחִיָּה וְלֹא יִרְאֶה־מוֹת יִמְלֹט

נפשו

ויחי יעקב

סְהוּא יִזְהַדוּכ־הִי הַצּוֹלָה גִּמְט' ל"א וזה גרמו כתיבת ספטני
סְהוּא חֲזִיתוֹת שֶׁטָן וְהַגִּשָּׁר הֵם חֲזִיתוֹת פִּי סְהַס גִּמְט'
ל"א בְּדִקְדוּקָה : עוֹד יִתְבָּאֵר בְּאוֹ"ל כּוֹנֵת חֲזִיתוֹת סֶפְטִנִי
אֱלֹהִים וְרִיבֹס רִיבִי וְהוּא ר"ת שְׁאוֹ"ר כִּי נִתְכוּוֹן דְּהַע"ס
לְהַבְנִיעַ הֵת בְּתוֹכָהּ דִּיכָא קִשְׁיָא הַנִּרְמָזִים בְּזֶס אֱלֹהִים
כִּידוּעַ וְהֵם בְּתוֹכָהּ אֱלֹהִים דִּי דִין הַעוֹלָם גִּמְט' ס' וְאֱלֹהִים
בְּרִיבֹס הַצּוֹלָס ר' יִפְשׁוּט הַנִּרְמָזִים בְּאוֹת ה' וְהֵם יִתְמַחֲקוּ
בְכַח חֲזִית ו' סְהוּא סִימָנִל דְּחִי כִידוּעַ וְזֶה גִרְמָז בְּתוֹכָהּ
סִימָנִל הַגִּמְט' ל"א וְהֵם הֵת :

מִדּוּ וְאַפְשָׁר לְבַאֵר כּוֹנֵת הַי קִרְדִּי כִי בְאוֹ לִנְטַל
מַעֲלִינוּ טַעֲמֵת הַחֲזִיתוֹת סְהַס רִדְפִּים
אֲחֲרֵינוּ בְּטַעֲנַת רֹבֵא כִידוּעַ וּכְאִשָּׁר הַחֲזִיתוֹת לַעֲיֵל עֵינֵינוּ זֶה
בְּחִירֹכָה מֵה שֶׁטָעַן הַחֲזִית מִינָא כְּתוּב בְּתוֹרַתְבִּס אֲחֲרִי
רִבִּים וְכו' : וְהֵם יִדוּעַ דְּהַמ"פ ז"ל נִלְכּוּ כְמוֹ כִּד וְהִרְבּוּ
לְהַזִּים בְּתוֹכָהּ הַרְמָה לְדַחֲזֵת טַעֲנַת רֹבֵא הִלּוּ וְהִנְחִיר
לֹא הֵם הִלּוּ הַחֲזִירֹכָה ה"א הוּא דִּיט לִנְטַל חֻקָּה אֱלִימַתָּה
סְהַל יִתְב' הוּא אֱלֹהִי עוֹלָם מִמֵּה שֶׁמַּעֲבִנוּ בְּאוֹ כִּינוּ וְגַם
רִחֲמֵינוּ בְּעֵינֵינוּ שֶׁעוֹשֶׂה נֶפֶשׁ חֲזִית גִּדּוּלֹת לְכַדּוּ וּבִפְרִט בִּיזִי"ת
וּבְקִי"ס וּכְוָגָה : וְהֵם דְּקִי"ל רֹבֵא וְחֻקָּה רֹבֵא עֲדִיק
הִינוּ בְּשָׂאֵר חֲזִיתוֹת כְּגוֹן הַעֲמֵד טַמָּא עַל חֻקָּתוֹ הַעֲמֵד
אִשָּׁה

נִפְשׁוֹ מִיַּד־שָׂאוֹל סָדָה : אֵיךְ
 חֲסִדֶיךָ הָרֵאשִׁנִּים : אֲדֹנִי נִשְׁבַּעַת
 לְדוֹד בְּאֵמוּנָתְךָ : זָכַר אֲדֹנִי חֲרַפַּת
 עַבְדֶּיךָ שָׂאתִי בְּחִיקִי כָּל־רֵבִים
 עֲמִים : אֲשֶׁר חָרְפוּ אוֹיְבֶיךָ : יְהוָה
 אֲשֶׁר חָרְפוּ עֲקֻבוֹת מְשִׁיחֶךָ : בָּרוּךְ
 יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן : וְאָמֵן :

ספר

ויחי יעקב

אשה על חוקתה וכיוצא אבל חוקה אלימתי דאזניא מכח
 הסברה כגון חוקה אין חסס פדע בת ד ומנו אלימא טשי
 ומפקא מידי רובא כידוע : גם את השני ידוע דאין לגבי
 סאל יתב' נחשבים כדון אשה והוא הפעל ומקרא מפירם
 כי כועליך עוסיך ה' לבאות וכו' ומסיבת זה כתבו דנתן
 לנו הקב"ה את הרץ ישראל שהיא חלקו יתב' כדוע ונתן
 אותה לנו בתורת כתובה עפ"י הירוש דקי"ל בדינא חסור
 לא"ס ליטב עם אשתו בלא כתובה כידוע וא"כ לפי זה
 לגבי אשה ובעלה לא סיד טענת רוצא כידוע : ופלוסי
 בקדש הוא ידוע דעל ידי התורה שלקחנו אותה מימינו של
 הקב"ה דכתיב מימינו אש דת וכו' בה הויא לן דין חתוכה
 הראויה להחכבד וקי"ל בדינא חתוכה הראויה להחכבד
 הפילו באלף לא בטלה כידוע וא"כ גם מכח מה שזכינו
 בזכיה דאוריתא חודא להאי טענתא : ולרבי"ע לו כתענו
 כשתהיה הסכינה שהיא כתינת אורו יתב' טורה בהוכינו
 חודא לה לטענת רובא כידוע לפי דעל ירה יהיה לן דין
 קבוע וקימא לן בדינא כל הקבוע במחלה על מחלה דמי
 ועין בספר הרב"ה ג' מוהר"ר חיד"א ז"ל שהביא כל תירוצים
 ה"ז"ל

תהלים צ
ספר רביעי
ליום חמישי

לאחר

צ תפלה למטה איש האלהים
אדני מעון אתה היית לנו בדרך
ודר : בטרם : הרים ילדנו ותחולל
ארץ ותבל ומעולם ועד עולם אתה

אד

ויחי יעקב

הנז"ל יעו"ס בספרו הנסיון דבש לפי באת ר' יעו"ס כי
בזו דברו בארובה הורכב לתו . ומחתה עפ"י כל
הנז"ל אפשר שכל זה בא ח' וינינו דהנז"ל לה דיענו בנועם
ד"ק באומרו אשר בדברו מערי"ב ערבי"ס והתחיל לומר
אלהים באינונו שמענו ואנונינו סכרו לנו רועל פעלת
בימינו ורומנו הוא לחירץ הרצון הנז"ל דעל ידי יסר
הן באינונו שמענו והן אבותינו ספרו לנו ה"כ בודאי
הוא לנו בזה חוקה אלימתה וא"כ בודאי היא עדיפא
מרוכב וכו' . גם את השני הנה ידך רולה לומר בכחך
גויים הורסת ותטעם לשרל בארץ במקומם והטעם דנתת
את השרץ להם . לפי דאזה נחשבים לגבי דידך ומתחייב
בכתובתם נתת להם את השרץ בטעמו כתיבה ופי"ל .
היי רמו הירון פ"י ג"כ וכו"ל . גם השבח כי לא
בירכס ובכיתס של ישראל ירשו ארץ אלא כי ימיכך רמו
בכח התורה המיתנה מומיך וא"כ גם בכח התורה נתכבד
וא"כ בזה יהיה לנו דין חתיכה הראויה להתכבד וכו"ל .
וגם וירועך ואור פניך רמו להשראת שכינתך שהיא ורועך
ואור פניך הקדוש שתמיד סבה בתוכינו וזה ג"כ הוא לא

בזה

אל : תשבֹּנוּשׁ עַד־דְּכֹא וְתֹאמַר
 שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם : כִּי אֶלֶף שָׁנִים
 בַּעֲיִנֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹר כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמֹרֶה בַּלֵּילָה : וְדַמְתֶּם שָׁנָה
 יִהְיוּ בַּבֶּקֶר כַּחֲצִיר יֶחֱלֶף : בַּבֶּקֶר
 יִצְיָן וְחֶלֶף לַעֲרֹב יִמּוֹדֵל וַיֵּבֶשׁ : כִּי־
 כָּלֵינוּ בְּאַפֵּךְ וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ :
 שֶׁת־עֲוֹנֹתֵינוּ לִנְגִידֶךָ עֲלַמְנוּ לְמֹאֹר
 פְּנֶיךָ : כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בַּעֲבֹרֶתְךָ
 עֵיטָה ק'

בדינו

ויחי יעקב

בזה דין קבוע וכו' ל"א כ' מבח כל הנו טעמי תרי"ז
 דאית בידן בודאי אמן כפס' אחד מדברים ומעידים כי אתה
 הוא מלכי אלהים ואין עוד מלבדך וא"ל מעלינו טעית
 הנו רמזי טעונים אחרי רבים וכו' א"ל דוקא אמן
 מודים כי אתה הוא אלהים . ומזה אמן באים לפתוך
 ומובטחים על רוב חסידך כסם סמתחילס באזכינו שמענו
 ואבותינו ספרו לנו על קניסים והכללות טעמיה עתה
 בן עכסיו א"ס ישועות יעקב וא"ל כך לדינו נגנת וכו' .
 ודו"ק כי ברור :

מה מדרש

ילקוט ח"ל חנוך חרכך על ירך גבור
 תן מילה בין ירכיך הורך בעו"ס
 והדרך בעו"הב עכ"ל הביאו הרב"מ תי"ל יצן מ"ס
 בציאורו . ואפשר לבהרו עפ"י הודוע מ"ד במ"ר סאל
 ההוא הין את רבי יהושע כתוב בתורתכס אחרי רבים
 וכו'

בְּלִינוּ שְׁנֵינוּ כְּמוֹ-הַגֶּה : יְמֵי-
שְׁנוֹתֵינוּ : בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם
בְּגִבּוֹרֹת : שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַחֲבָם
עָמַד וְאוֹן כִּי-גַז חֵישׁ וְנִעְפָּה : מִי-
יֹדֵעַ עַז אַפֶּךָ וּכְיֹרְאֲתָךְ עֲבָרְתָךְ :
לְמִנּוֹת יְמֵינוּ בֶן הַיּוֹדֵעַ וְנָבִיא לִבִּי
חֲכָמָה : שׁוֹבֵרָה יְהוָה עַד-מָתִי
וְהִנָּחֵם עַל-עֲבֹדֶיךָ : שִׁבְעֵנוּ בִּבְקֹר
חֶסֶדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָר-
יְמֵינוּ : שִׁמְחָנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שְׁנוֹת

רֵאיוֹ

ויחי יעקב

וכו' מפני מה אין אתם משוים עמנו וכו' עין שם מה
שהסיכו רבי יאושוע לאותו מין וכבר הכחתי לעיל כמה
תשובות שהביאו המפ' ז"ל לביטול דהאי טענתא והן
עתה ראיתי לה"ר ה"ג מוהר"ר חיד"א ז"ל כס' דבש לפי
באות ד' וז"ל גם דע דעל ידי המילה אכן ניכרים
ומובדלים מן האומות ולא היה ביטול אלא בדבר שנתערב
עם האחרים ואינו ניכר ההיסוד כידוע אבל אם ניכר
ההיסוד לא שייך ביטול כפי גמ' בידון אכן ניכרים
ומלוינים על ידי המילה ואין בטלים ברוב עכ"ל יעו"ש
דבר היחיד מל"ק דעל ידי מלות המילה שאכן מקומים
איתא חורא לה בטענת רובא - עוד ידוע מזה"ל דאברהם
אע"פ הוא עומד על בתה של גשגס ורואה כל מי
סה"פ

רֹאֵינוּ רָעָה : יִרְאֶה אֶל-עַבְדֶּיךָ
 פֶּעֶלְךָ וְהַדְרֹךְ עַל-בְּנֵיהֶם : וַיְהִי
 נָעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה
 יָדֵינוּ כִּוְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ
 כִּוְנָהוּ :

לרוח רעה

צא וישב בסתר עריון בצל שדי
 יתלונן : אמר ליהודה מחסי
 ומצודתי אלהי אבטח בו : כי הוא
 יצילך מפח יקוש מדבר הוות :
 באברתו יסך לך ותחת כנפיו
 תחסה צנה וסחרה אמתו : לא

תירא

ויחי יעקב

שחול מסול חיוכו מניחו לירד לגניס • ומעתה כזה הרי
 כמבואר כובת מ"ד כנו"ל דו"ח חגור חרבך וכו' תן מילה
 בין ירכותך ר"ל חזקת בקיום מלות המילה וכו' תזכה
 נשתי מעלות טובות ויאל הראשון הודך פשו"ה לפי שעל
 יזה בטילה לה טענת רובא וכנו"ל ואין לך הוד גדול
 מזה דשחור תשאר תחת רשותו יתב' וכנו"ל • גם את
 סגני רבסיבתה והדרך פשו"ה דבסיבתה תזכה לעו"ה
 ולא תרד להגניס וכנו"ל ודו"ק ופשוט :

אלהים

תִּירָא מִפֶּחַד לִילָה מִחֵץ יַעֲוֶף יוֹמָם:
 מִדְּבַר בָּאֵפֶל יִהְיֶה מִקֶּטֶב יִשׁוּד
 צַהֲרִים: יִפֹּל מִצִּדָּה אֶלֶף וּרְבֵבָה
 מִיִּמִּינָה אֶלֶיךָ לֹא יִגֹּשׁ: רַק בִּיעִינֶיךָ
 תִּבְיֹט וְשִׁלְמַת רִשְׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־
 אֶתָּה יְהוָה מַחְסֵי עֲלִיּוֹן שִׁמְמַת
 מַעֲוֹנֶךָ: לֹא־תֵאֱנֶה אֶלֶיךָ רָעָה
 וְנִגַּע לֹא־יִקְרַב בְּאַחֲרֶיךָ: כִּי־
 מִלְּאֲכָבִיו יִצְוֶה־לָּךְ לִשְׁמֹרֶךָ בְּכָל־
 דְּרָכֶיךָ: עַר־כַּפִּים יִשְׁאַוֶּנֶךָ פֶּן־

תִּגָּף

ויחי יעקב

כו **אלהים** לנו מחסה ועז וכו' - חפץ לרמוז
 בהלוי קרא' בס"ד הקדמה יקרה הביאה
 הרב הקדוש האר"י זיע"ה בס' ליקוטי חוריה בכונת הכתוב
 עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרתו וכו' וז"ל
 סוד מאמר רז"ל בענין חיה סחטה ענבים ונתנם לאדם
 וסתה ומה היה בגרמא להביא מיתת לעולם כידוע הענין
 הוא כי על ידי זאת המעשה שצטתה נתגברה מידת הדין
 משני שמות אלה"ם ונתעורר הדין בעולם מהם וז"ס
 סחטה ענבים כי הוא רומז על בחינת שני שמות של
 אלהים העולים גמט' ענבים שהם גמט' קע"ב עוד דע שו
 אברהם ה"ה הוא בא בסוד נפש אדה"ר לתקן חטא ה'זה
 ועל

תִּגְדֵּל בְּאֵבֶן רִגְלָךְ : עַד־שָׁחַל וּפָתַח
 תִּדְרֹךְ תִּרְמָם כְּפִיר וְתִגֵּן : בִּי בִי
 חֵשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ אֲשַׁבְּהוּ כִּי־יָדַע
 שְׁמִי : יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ־אֲנִי
 בְּצָרָה אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְבְּדֶהוּ : אֶרְךְ
 יָמִים אֲשַׁבֵּעֵהוּ וְאֶרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי :

מוטור

ויחי יעקב

ועל זה הגידה לני התורה כי זכה ותיקן חטאיו הראשון
 בכח שסמך מלותיו יתב' . וזה רמז הכתוב באומרו עק"ב
 אשר שמע אברהם וכו' עכ"ד הרב ו"ל יעו"ס בד"ק
 בארוב"ה בסיד אלו הסני שמות אלהי"ם מהיכן ילאו . וגם
 עין בזה בארוב"ה בס' סתי ילדות בס' מנוח כי דבריו
 נאמנו מאד בהאי ענינא ותראה בפלגית בזה יעו"ס . וכן
 ראיתי להרב המק"ו מוהר"ם ז"ע א"ח בס' הנהיר עין הדעת
 שהגוף הקדמה הנו"ל בכונת הכתוב וידו יוחות בעקב עשו
 יעו"ס ויחורו עיניך . ונקדים עוד את הידוע מ"ס כל
 המס' ו"ל כי עיקר כל הגלות הם לתיקון חטאיו של
 אד"ר וכיון שנוכח לתקן תיקון גמור או בודאי תכף חנן
 ונאגים ויבא משיח לדקנו בכו"א . ומעתה בזה יתבאר
 רמזא דהאי קרא דוס מה דקא רמזו אדונינו דוד הע"ס
 בנועם דבריו באומרו אלהים לנו רמו כסנוכה לתקן חטאיו
 של אדם אשר הגביר סני שמות אלהים בכו' וכן תיכוח
 של אלהים לנו כי לנו ג"כ גמט' אלהים הרי סני שמות
 אלהים נרמו או בודאי יהיה לנו מחסה וע"ו ועורה בלרות
 ודו"ק :

עוד אפשר בס"ד לבאר הני קראי שאמר דהע"ס
 בנועם דברותיו המו גוים מנו מתכות נחן
 יט 18 בקולי

תהרים צב
לראות נסים גדולים

צב מזמור שיר ליום השבת : טוב
להודות ליהוה וליזמר לשמח
עדין : להגיד בבקר חסדך
ואמונתך בלילות : עלי-עשור
ועלי-נבל עלי הגיזן בכנור : כי
שמחתני יהוה בפעריך במעשי
ידיך

ויחי יעקב

בקולי תמוג ארץ - ה' לבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב
וכו' - וסוף כי ב' דע"ה בזה קראי לרמוז על ענין
אחד שהמיד האומות באים עלינו כשבילו עד התרמה במ'
ורואים להשתעבד בנו וסוף מסיבת דסוף וסוף יתב' מה
הוא חי וקיס ה' דברו קימים ונאמנים וא"כ לפי"ו מלצה
החקירה מקום לנו כי כילד אחר שגור עלינו שניה
במלכים בגלות ארבע מאות שנה כדכתיב ועברום ושינו
אותם ארבע מאות שנה וכו' א"כ כילד ילחנו ברד"ו שנה
זאת היא טענת האמות עלינו - אבל ידוע כי זאת הקושי
בבר כל המפ' ו"ל הקשו אותה המה בספרתם והרבה
תשובות נאמרו עליו לתירוצ קושיא הלו והנה חד בן
התירוצים תירצו כי ידוע שהכינה סהיתה עמהם בגלות
א"כ מסיבתה היא היתה להו בגרמא דילא קדס הזמן
וכאמור לעיל שהכינה השלימא הזמן - גם את השני
תירצו דאף דלא גאלס הזמן אבל בזכות משה ילחנו בתוך
הזמן ופירו"ל במ"ד ע"פ והגעתם אל הדס על המשקוף
יעו"ש - יב' השלישי הוא מה שתירצו דקושי של השעבוד
שהיה פ"ו שנים כידוע השלים הזמן עין בזה בדבר המפ'
ו"ל

יְדִיךָ אֲרַגֵּן : מִה־גִּדְלוֹ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה
 כִּי אֵד עֲמָקוֹ מִחִשְׁבֹּתֶיךָ : אִישׁ־בֶּעַר
 לֹא יֵדַע וְכִסִּיר לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת :
 בִּפְרֹחַ דְּשָׁעִים : כִּמּוֹ עֹשֶׂב וַיִּצְיָצוּ
 כֹּד־פְּעָלֵי אֱוֹן לְהַשְׁמִדֵם עַד־יָעַד :
 וְאַתָּה מָרוֹם לְעוֹלָם יְהוָה : כִּי הִנֵּה
 אֵיבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֵיבֶיךָ יֵאָבְדוּ
 יִתְפָּרְדּוּ כָּל־פְּעָלֵי אֱוֹן : וְתִרָם
 כִּרְאֵם קִדְנֵי בִלְתִּי בִשְׁמֹן דָּעָנָן :
 וְתִבָּט עֵינֵי בִשּׁוּרֵי בִקְנִים עָלַי

מִרְעִים

ויחי יעקב

ו"ל - ומעתה ה"כ הרי הם כמבוארים בטוב דברי דהצ"ס
 בהני קדאי והכי קאמר המו גוים וכי עלינו כולם בהמיה
 אחת עלינו מסיבת גלית מפרים כילד ולחנו קודם הזמן
 ורמו זה באומרו המ"ו גוים מט"ו ממלכו"ת כי הם
 נוטריקן המ"ו הם מערערים ופאז"ס גוי"ס מט"ו ממלכו"ת
 ד"ה דידהו מסיב"ת גלו"ת מלר"ס ור"ל שכל המיתה
 עלינו בשביל זה וכנו"ל - חבל באמת נתן ה' בקולו עליהם
 ותמוג הארץ מפניו להשיבם כי הכל יפלה פיהם והטעם
 לה מכל הני טעמי הנו"ל ח"א ברמזיה האחד לפי ש"ס
 לכחות עמנו רמו לחירוק ה"א דהואיל ואז בעלמו הים
 עמנו בסוד סכינה עמהם בגלות ה"כ היא השלימה המנין -
 גם ה"ת סני משגב דיקא רמו כי מסיבת משה היתה
 בהשלמה

מִרְעִים תִּשְׁמַעְנָה אֲזִנִּי : צִדִּיק
 כִּתְמַר יִפְרַח כְּאֶרֶץ בְּלִבְנוֹן יִשְׁגֶּה :
 יִשְׁתּוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחִצְרוֹת
 אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ : עוֹד יְנוּכּוֹן בְּשִׁיבָה
 דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ : לְהַגִּיד כִּי
 יִשְׁרָ יְהוָה צוּרֵי וְדֹאֵעֵלְתָהּ בּוֹ :
 יְהוָה

ויחי יעקב

ההשלמה ותיבת מסג"ב גמט' מס"ה - יבא ה"ג לכ"ו דיקא
 רמו לפ"י סנים של קוסי הסעבור כי לג"ו ה"א גמט' פ"י
 וא"כ מכל הני טעמי כל דבריהם לעו והעיקר דברי
 אלהינו הוא אבינו אלהי יעקב וז"ל מסגב לנו אלהי יעקב
 סלה ודו"ק :

בזו ב' ה' עליון נורא מלך גדול על כל הארץ - ידבר
 עמים תחתיו ולחמים תחת רגליו - הנה
 קראי הנו"ל כל המפ' ז"ל דרכו קסתם צביאורם וסמיכותם
 זה לזה דמה ענין כי ה' עליון נורא וכו' לאומרו ידבר
 עמים - ועוד מה כונת אומרו תחת רגליו - וראיתי
 לה"ר ה"ג זרע יעקב אשכנזי שביאר תיבת רגליו אינו
 רגל ממש אלא הוא רומז על המזון של האדם הנקרא בן
 כמאדו"ל ע"פ ואת כ היקום אשר ברגליו ודרשו זה
 ממונו של אדם כיודע בן ככאן בן הוא רומז יעו"ש בד"ק
 מה שביאר לפי דרכו וכו' אמרתי כס"ד לבאר באו"ל
 וביאור הני תרי קראי במחשאל חדא - והוא כי דהע"ה
 בא בהני קראי להודיע לנו תירוצן לסלק מעלינו האו
 ערעורא שחמיד מערערים עלינו אומות העולם וכולם
 נלכו כמו נד עלינו ורודפים אחרינו עד החורמה בטענה
 סטוענים כי כל ממונינו והנאותינו מהאי עלמא היא נל
 גמור

צג יהוה מלך גאות לבש לבש
 יהוה עז התאזר אף-תבון תבר
 בל-תמוט: נכון כסאך מאז מעולם
 אתה: נשאו נהרות יהוה נשאו
 נהרות קולם ישאו נהרות דכים:
 מקלותי מים רבים אדירים משברי
 ים אדיר במרום יהוה: עדתך
 נאמנו מאד לביתך נאווה-קדש
 יהוה לארך ימים:

אז

ויחי יעקב

נחור כי ידוע דיעקב אע"ה ועשו חלקו ה' השולמות
 ויעקב בחר לחלקו עולם הבא ועשו נטל עו"הו וא"כ הם
 באים עליו בטענהם דהואיל וכן איך נהנים ה' ונחם
 עשירי עם אסתכחו בישראל וא"כ צודאי שהכל הוא גול
 בידיו. וכבר בחזקת ר' הקודמים הבאנו כמה חידושים
 לביטול טענתיהם הללו יעו"ש. וחדש מהחידושים הרב ה"ג
 מה"א ענתו ז"ל תירץ לביטול טענה הללו היא ע"י
 הדין דקו"ל כל האמר בפ' מלך מלך מותר כי ידוע
 דכפ' מלך בתיב סדוקתם וכו' יקח ונתן לעבדיו. וז"ל
 אף דהאי עלמא היא סיכא לאוה"ע עם כל זה הואיל
 והוא יתב' מלך יכול ליקח ממון האומות מדין הו' - ואף
 דקיעא לו דלא נאמר זה הדין על המלך הגא במלך אלא
 אבל

תהלים צד

אוי שונאך מעיק לך

צד אֶל־נִקְמֹת יְהוָה אֵל נִקְמֹת
הוֹפִיעַ : הַנִּשָּׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הַיֹּשֵׁב
גִּמְזוֹר עַד־גִּמְזֵי : עַד־מַתִּי רָשָׁעִים
יְהוָה עַד־מַתִּי רָשָׁעִים יַעֲרֹז : יִבִּיעוּ
יִדְבְּרוּ עִתָּק יִתְאַמְרוּ כִּד־פְּעָלִי
אֲנִי : עִמָּךְ יְהוָה יִדְבְּאוּ וְנַחֲלֶתְךָ
יַעֲנוּ

ויחי יעקב

אכל בשני מלכים לא עכ"ו לגבי האל יתב' דה"א מלך
על הכל בדינא ובדינא הו"א עכ"ה יעו"ס בד"ק ועין
לעיל בתו"א כ"ב - ומעתה עפ"י האמור א"ב הרי הס
מבוארים קראי הנו"ל דואת מתה היתה כונת דברי דה"ה
בראותו כי עתידים הו"ה ע להדע לנו ולזכורנו בשביל
שלפי דעתם שאנו כל הנאותינו בה"א עלמא בנוזלס ה"ה
לכן בא בבקשה מלפניו יתב' שאדרבא יבניעם תחתיו
וטרם בקשתו הודיע לנו הטעם דלמה כל דבריהם שוא
וה"ה כי ה' עליון גורא ואיהו מלך גדול על כל הארץ
וא"כ מסיבת כי ידעתי זה אני בא בבקשה כי ידבר עמי
תחתיו הם ולאומים שלהם רמו לשרים דידהו אשר כולם
באים עלי בטענה תחת רגלינו רמו לממון וכנו' דהוא
גיל בידנו והאמת הנו"ס מך כי הואיל והאל יתב' עליון
וגורא וכו' ה"כ בדינא הו"ה לי ליהנות וכנו"ל מדין כל
האמור בפ' מלך וא"כ כל טענתם היא שוא ולכן הרזינו
בהנגעה והשפלה דידהו ודו"ק :

מח אלהים בארמנותיו נודע למשגב וכי"א - פשר
לבאר קראי הנו"ל בס"ד והוא עפ"י

יַעֲנוּ : אֱלֹמֶנָה וְגַר יִהְיֶה וַיהוּמִים
 יִרְצֻחוּ : וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יְהוָה וְלֹא
 יִבִּין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב : בֵּינוּ בְּעֵרִים
 בָּעַם וּבַסִּילִים מִתִּי תִשְׁכִּילוּ : הַנִּמְטֵעַ
 אֲזֵן הָלֹא יִשְׁמָע אִם יֵצֵר עֵין הָלֹא
 יִבִּיט : הַיֹּסֵר גּוֹיִם הָלֹא יוֹכִיחַ
 הַמִּלְמֵד אָדָם דַּעַת : יִהְיֶה יִדְעַ
 מִחֲשָׁבוֹת אָדָם כִּי־הֵמָּה הִבָּר :
 אִישׁרִי הַגִּבֹּר אֲשֶׁר־תִּסְרְנוּ יְהוָה
 וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ : לְהַשְׁקִיט קוֹ

מימי

ויחי יעקב

מ"ס לפיל במחור מ"ו מסס הרב ישועות יעקב ז"ל מחקר
 מסס המס' ז"ל דידוע דהאן עס בני ישראל יש לנו עס
 הקב"ה דין אשה והוא הפעל וכני"ל כול הוא כסן עליון
 וישראל בגלות הם כמו שבוים ואנן קי"ל דשבוים אסורה
 לכסן וא"כ הן בגלות שפברו והן לפתיד לבא דמוכסחים
 אנן סהקב"ה יבאל אוחנו ומחור אלע וזהבד קשה לפי"ס
 דינא דכינר מחור אלע אחר שגבינו וגאסרנו עליו ותירנו
 כי ידוע דהשכינה הולכז עמנו תמיד בגלות כד"ל כל
 מקיס שגלו שכינה עמהם וגם לא וזש שכינה מכות לי
 מפרני וגם בלדיקים דהויא בוס כדן לא וזש ידו מתוך
 ידס דכאמן להשיד עליו ובז' עין לפיל . ועין ג"כ בס'
 תולעת שני סהאריך בוס בש' בשלח ד' ס"א ע"כ יעו"ס

בד"ק

מִיָּמִי דַעֲ-עַד יִכָּרֶה לְרַשָּׁע שְׁחַת :
 כִּי לֹא־יִטָּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנִחַלְתּוּ לֹא
 יַעֲזֹב : כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט
 וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל רַב : מִי־יָקוּם לִי
 עִם־מַרְעִים מִי־יִתְּצֵב לִי עִם־פְּעָלֵי
 אֱלֹהִים : רִוְלֵי יְהוָה עֲזָרְתָה לִי
 בַּמַּעַט : שִׁכְנָה דֹמָה נַפְשִׁי : אִם־
 אֲמַרְתִּי מַטָּה רַגְלִי חֲסָדְךָ יְהוָה
 יִסְעֲדֵנִי

ויחי יעקב

ב"ק * ומעשה בזה הרי הוא כמבואר ק"א הו' וזה
 ממש כונת דברי דה"ה באומרו מסיבת שאכן רואים הפילו
 בארמות פיר אלהינו שהיו רמו לכחל מערבי וגם רמו
 לנדיקים אלהים משה שכינתו וז"ל אלהים בארמותיה
 וכמו שכן כתבו המפ' ז"ל כי הרמזותיה קאי על כותל
 מערבי וגם רמו על הנדיקים שהם ארמותיה עין בספירו
 שכן כירס א"כ מסיבת זה נודע למפגש ר"ל דעתיד להס' ונ'
 הותכו מנו גלותה * והף דלשכחן כי סכס המכנים נוצרו
 ורואים לומר לנו שאין לנו עוד ח"ו תקומה כי באסרנו
 לחזור אליו עכ"ז עברו יחדיו ר"ל טענתיהו בטילה והטעם
 לפי האמור כי הואיל והשכינה עמו תמיד ובכו"ל ודו"ק :
כבו ליון והקיפוס ספרו מגדלים * רחיתי לה"כ המק"ו
 בעל הרץ הס' ז"ל כהניא לשון מדרג על ה'
 הפס קו"ל איתא במ"ר בירושלים הים אלק וראו מגדלים *
 ואלף וקצ"ד גימאות עכ"ל המ"ד * והדג' ה' ז"ל הקסה
 דלמה הים מספר זה דוקא לא פחות ולא יותר ופין ב"ק
 מלי

יִסְעֶה־נִי : בָּרַב שִׁרְעִפִּי בִקְרָבִי
 תִּנְחֹמֶיךָ יִשְׁעִשְׁעוּ נַפְשִׁי : הִיחַבְּרֶךְ
 כְּסֵי רִחוֹת יִצָּר עֲמַל עַל־חֶק :
 יִגְדֹּדוּ עַר־נַפְשִׁי צָדִיק וְדָם נָקִי
 יִרְשִׁיעוּ : וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׁגֵּב
 וְאֱלֹהִי לְצֹר מַחֲסִי : וַיֵּשֶׁב עַל־יָהֶם
 אֶת־אֹנֶם וּבְרָעֹתָם יִצְמִיתָם
 יִצְמִיתָם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ :

לכו

ויחי יעקב

מהי דו"ס בזה ברמיוז ואכילא דכיון לקמן בקיבור • ואפשר
 לכאזר בש"ד והוא דכל ענין זה בא בכיוון להודיע לנו
 מעלות ירו"ם עי"ס ק כמה הם גדלי הכל גודל מעלותיהם
 הם בוזות האבות הקדושים ויע"ה • והנה האבות הם
 הכרה"ם ילח"ק יעק"ב הם עולים בגמטריא תרל"ת
 ובזכותם היה תמיד הספעות עלטנות יורדים מלמעלה
 מהארות ספירות העליונות וידוע כי סדר הורדת הארות
 העליונות הוא כי בחינת ספירת הת"ת היא משפחה ליסוד
 והיסוד מריק שזעו למלכות וזו והיה כל טוב בעולם
 כידוע ליו"ת • עוד הקדים לך הקדמה קטנה מ"ם הרב
 המק"ו הרמ"ק ז"ל בס' פרוס רימונים כי אות פ"א היא
 רומות לספ"ו ת"ת וז"ס הכחוב הנאמר במשה רע"ה פ"ה
 אל פ"ה הדבר בו וכו' יעו"ם בד"ק • והנה אם תלך
 אחד ושמונים שהם גמט' פ"א עם חמש מאות וששה
 ושמנים שהם גמט' יסוד' דלכו"ת ותוסיף עליהם חסכון
 תרל"ת גמט' שמות האבות ויע"ה בין הכל יעלו אל"ף
 ורל"ה

תחלים צה

לכל יטעוהו חנשו עירו

צה יֵלְכוּ נִרְנְנָה לַיהוָה נִרְיָעָה
 לַצֹּר יִשְׁעָנוּ : נִקְדְּמָה פָנָיו בַּתּוֹדָה
 בְּזִמְרוֹת נִרְיָע לֹו : כִּי אֵל גָּדוֹל
 יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל-כָּל-אֱלֹהִים :
 אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מַחְקֵי-אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת
 הָרִים לֹו : אֲשֶׁר-לֹו הַיָּם וְהוּא עֹשֶׂהוּ
 וַיִּבְשֹׁת יָדָיו יִצְרוּ : בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה
 וְנִכְרַעַה נִבְרַכָּה לִפְנֵי-יְהוָה
 עֲשֵׂנוּ

ויחי יעקב

ור"ה עם הכולל אל"ף רז"ו הם עולים בדקדוק לרשון
 כי בזכות האבות זיע"א הם תמיד יחיד מידות וסז"י
 העליו"נו והורדת השגע הקדוש מבחיבת ת"ת ליסוד
 ושלכו"ת וכנגד זה היה סכום מספר המדלים בירושלים ח"ף
 ורז"ו מגדלים בדקדוק ומה שהיה ג"כ אל"ף וקש"ד
 בינאות וכנו"ל גם מספר זה בא בהודע"ה כי בסביל
 בזכות האבות היה יחוד מידות הצליונות והורדת השגע
 וכנו"ל ח"כ מסיבת זה דין גרמ"א דבאותו זמן לא היה
 סוס יכולת והגבורת לבימת הרע להתגבר ושל"ס חוש"ס
 דידאו והיה ידוע כי סורס בחינות הרע דלמעלה הוא
 הסר העלין סזח"ל ומנותו הם לילי"ת מחל"ת עוד ידוע
 מ"ס חזמי המק"ו ז"ל כי כוחות הטומאה המתגברים
 למעלה הם ז"ה כוחות וכנגדם היה בבית המקדש ע"כ
 סנהדרי

עֲשֵׂנוּ : כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עִם
 מִרְעִיתוֹ וְצֶאֱזֵן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בִּקְלוֹ
 תִּשְׁמָעוּ : אֶל־תִּקְשׁוּ רַבְּבָכֶם
 כְּכֹרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר : אֲשֶׁר
 גִּפּוֹנִי אֲבוֹתֵיכֶם בַּחֲנוּנֵי גַם־דָּאוֹ
 פָּעַרְי : אֲרַבְעִים שָׁנָה אֶקְוֶה בְּדוֹר
 וְאֶמַר עִם־תֵּעִי לִבִּי הֵם וְהֵם לֹא־
 יֵדְעוּ דֶרֶכִּי : אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְּאִפִּי
 אִם־יָבֹאוּ אֶל־מְנוּחָתִי :

שירו

ויחי יעקב

סנהדרי גדולה וב"ג סנהדרי קטנה כלירוף הם עולים
 גמט' ל"ה עין כזה כס' ולקוט ראובני בפ' חיי שרה :
כט עוד יתבאר בפשיטות קרא סמו' עש"ו מ"ס הרב
 ברית יעקב פאיוחנטי ז"ל בכונת מאמר
 הגמ' דאמרס כי מכריזין ברכיע אפרי מי שבא לבחן
 ותלמודו בידו כידוע : והרב הגדול דקדק דלמה אין
 מכריזין אפרי מי שבא לבחן ולומד בתורה ומהו ותלמודו
 דקאמר ותירץ דלפעמים יהכין שיהיה הדם מלא במה חכמות
 אבל לא ממנו ומינישו אלא קלט אותם מן האור וכתבם
 סאירע בימי מר"ן הקדוש זי"א שהוא היה לומד ענין
 והוקסס לו דבריו וטרח כמה טרחות עד שהבינו על כוריו
 ואח"כ אחד מן התלמידים קלטו מן האור כן אמר לי
 המגיד למר"ן ז"ל כידוע וא"כ לכן ברכיע מכריזין אפרי

תהלים צו

לשמוח בני משפחתו

צו שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ שִׁירוּ
 לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ : שִׁירוּ לַיהוָה
 בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשִּׁיר מִיּוֹם־לְיוֹם
 יְשׁוּעָתוֹ : סִפְרוּ בַּגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־
 הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו : כִּי גָדוֹל יְהוָה
 וּמִהֲלֵל מְאֹד נִזְרָא הוּא עַל־כֵּן
 אֱלֹהִים

ויחי יעקב

מי שבא לבאן ותלמודו דיקא הוא בידו להפיקו הקלטת
 האויר ות"ד הרב כר"י הנז"ל . וא"כ בזה הרי הוא
 כמבואר קרא הנז"ל דלוס ג"כ קא מכוון דהע"ה כיוע"ס
 ד"ק אשר בדברו מערי"ב ערבי"ס באומרו כי ידבר
 חכמות ר"ל כמה חכמות אני הומר וכי תימא יתכן שאני
 עלא חכמות כאשר עין רואה ואזן שומעת אכל וכל
 מעסיד הס אינס מידך אלא לרבות את הקליטס לזה נא
 בה דע"ה מוד"ע לבינה וסנות לבי תבונות לבי דיקא מתוך
 קירות הלב הם יצאות ותורה ידי היא ומפס"ל פשילנ"א
 לו כל מזנס"ס פרס"ה וסקליט"ה ור"ק :

ג וסביביו נסמרה מאד . האיתי לה"ר ה"ג שבאר
 זה בדרך רמו ו"ל אפשר דמבוננים
 ליחד קוב"הו ולהמשיך מהמסים שפרי בינה ורמו כבינת
 בשזרה ו' שער מלכות רמו בה' מא"ד גמט' הוי"ה דאלפין
 קב"ה ור"ת גמט' אל הוי"ה וס"ת וסביביו נסמרה מאד
 גמט' י"ה רמו למותין דאז"ה שהם י"ה עכ"ל תיד"א ול
 בס' יוס"ת יעו"ס :

אֱלֹהִים : כִּי | כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים |
 אֱלִילִים וַיְהִיָּה שָׁמַיִם עֲשָׂה : הוֹד־
 וְהָדָר לִפְנֵי עֹז וְתַפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ :
 הָבֹה לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הָבֹה
 לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז : הָבֹה לַיהוָה כְּבוֹד
 שְׁמוֹ שְׂאוֹ מִנְחָה וּבָאוּ לַחֲצֹרֹתָיו :
 השתחוו

ויחי יעקב

והנה הרב ה"ל אנהר לעינין ודלא לן חסדא
 ואשכחא מרגניתא ופתח לן פתחא דתיבותא
 ועל פי דרבו דרך ה"ק אשפר לבאר ב"ר וסן קד"ס
 אקדים הקדמה יקרה הבאתיה בסה"ק יורו משפטיך ליעקב
 ב"ר כ"ב משם הרב ה"ג בעל בני יספדר וז"ל דע כי
 כתב הרב בעל ס' יצירה כי כלל הברואה בעולם נחלק
 הוא ל"ג חלקים עולם שנה נפש הנה עולם הוא כלל
 המקום הנס דלית אחר פנוי מן כבודו יתב' וכבודו מלא
 עולם עכ"ז יס גילוי אלהותו יתב' וכבודו במקום הגדלה
 אליו ובחר בו והוא בהמ"ק * וכן הוא בכחינת שנה הוא
 הזמן הנברא הנס שכל העתים שוים לטובה מן האל יתב'
 עכ"ז טובה קדושת זמן זה מוזמן זה הינו בשבתות וימים
 טובים טבהם גילוי אלהותו בית ד טה"ת * וכן הוא
 בכחינת נפש הנס שכל נפשות החיים נבראו לכבודו יתב'
 עכ"ז שגבה נפש הנעל חי המדבר שהוא האדם ועלית על
 טלנה נפשות בני ישראל חלקו יתב' בידוע * וס' יס
 בהקדמה הלוו הרב ערבו נחל וז"ל ד והנס כי עכשיו
 נעו"הר בהמ"ק הרב הנס ידוע כי גוף האדם נקרא בשם
 עיר במארו"ל ע"פ עיר קטנה זה הגוף וכו' ובמקום גילוי
 אלהותו יתב' שזיתא בהמ"ק תהיה בגוף האדם * ודע

הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְבַּר־קֹדֶשׁ
 חִירוֹ מִפְּנֵי כְּלֵה־אָרֶץ : אָמְרוּ
 בְּגוֹיִם : יְהוָה מֶלֶךְ אֶרֶץ־תְּכוּן תִּבְדּוּ
 בְּלִתְמוֹט יְדֵינָּה עַמִּים בְּמִישְׁרִים :
 יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ יִרְעֶם
 הַיָּם וּמִדְּאוֹ : יַעֲלֶז שָׁרֵי וּבְלִי־אֲשֶׁר־
 בּוֹ אֵין יִרְגְּנוּ כְּלֵי־עֲצֵי־יַעַר : לִפְנֵי
 יְהוָה כִּי בָנָה כִּי בָנָה לְשֹׁפֵט
 הָאָרֶץ

ויחי יעקב

כִּי־כָל־אֱלֹהֵי ה' עָשָׂה מִקִּדְשׁוֹ זֶה הַיּוֹם וּמִן־אֵלֶּיךָ שְׂכָנָתָם
 וַיֵּמֶס טוֹכִים וְנֶשֶׁם הָיָה נִפְסוּתֵיהֶם אֲנִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּבוֹלָם
 כְּמִלְחָה בָהֶם נִלְוִי אֱלֹהֵיהֶם יִתְבָּ' יוֹתֵר מִן־הַכֹּל לִכְן לָרוּךְ
 הָאֵלֹהִים לַהֲיוֹת מִסְתַּדֵּל בֵּית־ר' שִׁמְעוֹן לְקַדְשָׁם לְעִבְדוּתוֹ יִתְבָּ'
 דּוֹקָף כְּדֵי שִׁיחֵי מוֹכְנִים בְּקִדּוּשָׁה כְּדֵי לַחֹל בָּהֶם נִלְוִי
 אֱלֹהֵיהֶם יִתְבָּ' וְלִכְן אֲרוֹל וְעָשׂוּ לִי מִקְדֵּשׁ וּשְׂכָנָתוֹ בְּחוּבָם
 וְכו' וְלֹא אֲמַר בְּחוּבָם לְרַמּוֹת בְּתוֹךְ כָּל־אֶחָד מֵיָּנִין שְׁנִקְדֵּשׁ
 אֶת־עַמִּיתוֹ שְׁנִיחֵי רִאיוֹנֵי שְׁחָל יִתְבָּ' יִהְיֶה בְּתוֹכֵיהֶם וְכֵן
 אֲחִירוֹ לֹא נִיחָיו שְׂכָנָתוֹ וִי"ט הָלַץ לְעִסְקוֹ בָּהֶם בְּתוֹרָה
 וְכֵן אֲמַר בְּמֵה מִן־הַלּוֹךְ לְאֶדָם שֶׁלֹּא יִפְגּוּם אֶת־נֶפֶשׁוֹ
 הַפִּלֹּי בְּמַחֲשַׁבֵּה רַעִיָּה • הָרִי נִמְלֵא מִכָּל־הַנּוֹל כִּי אֵלֶּי
 ה' עָשָׂה עוֹלָם שְׁנֵי נֶשֶׁם הֵם לְרִיבִיּוֹת לַהֲיוֹת מִקְדָּשִׁים
 בְּיוֹתֵר כְּדֵי שְׂתַמִּיד יִהְיֶה בָהֶם נִלְוִי אֱלֹהֵיהֶם יִתְבָּ' וְכִמָּה
 גְּדֻלַּת מַעֲלָתוֹ הַזֹּכֶה לְקַדְשָׁם עַבְדֵּי יְעוֹ"ש • עוֹד דַּע מִ"שׁ
 חֲבִמִי הַמִּקְ"וֹל כִּי שְׁנֵי אֲוִתִּיּוֹת זֶה עָשָׂה דְּרוֹמִיּוֹת לְכַסִּינָתָם
 קוֹב"ה

תהרים צו צו
קנב
הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תָּבֵל בְּצֶדֶק וְעֲמִים
בְּאִמּוֹנָתוֹ :

ג"כ כנ"ל

צו יְהוָה מֶלֶךְ תִּגְלֵה אֶרֶץ יִשְׂמָחוּ
אֲיִים רַבִּים : עֲנֵן וְעֶרְפֶּל סָבִיבוֹ
צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מִבּוֹן כְּסֵאוֹ : אֵשׁ
לִפְנֵי תִרְךָ וְתִלְהֹט סָבִיב צָרָיו :
האירו

ויחי יעקב

קוב"ה ושכניזיה הם עולים בגמטריא ר"ה כזה וא"ו
פעמים וא"ו גה ה"א כעמים ה"א כלירוף הם עולים גמט'
ר"ה עכ"ל כנו' בדברי הרב קול יעקב ב"ד יו"ד יעו"ש .
עוד ידוע דהאדם יוכה להאיר על כל בחינות הגו"ל שהם
עש"ן בחינות קוב"הו על ידי מעשיו הטובים וגדול שכל
הוא על ידי הענוה כי אין מידה טובה המוכה בידוע
והיא נרמזת בתיבת מל"ד כי היא נוטריקון אל"ר ר"ס
מר"ה שהחושב תמיד עצמו כזה בודאי לא יתגלה ואין
מידה טובה המוכה לאדם כי על ידה ובסיבתה יהיה האדם
מרכבה לקב"ה כנו' מקרא מהרש אנו את דכ"א ודרשו
ה"ל אנו מניח השמים ושמי השמים ומסרה שכינת עלי .
ומעתה כזה הרי הוא כמבואר כונת דברי אדונינו דהע"ה
כופש ד"ק באומרו וסביביו רמזו ללדיקים הם כל כוונת
שלהם תמיד להמשיך הארת קוב"הו לשלשה בחינות דידהו
הגו"ל שהם עולם שיה נפש ורמזם בתיבת נשערה
ואתיות ראשונות שהם נש"ע הם רומזים לשלשה בחינות
הגו"ל

הַאֲיֹרוֹ בִּרְקִי תִבְדֵּל רֹאשָׁהּ וְתַחֲלֵל
הָאָרֶץ : הָרִים כִּדְוָנָה נִמְסוּ מִלִּפְנֵי
יְהוָה מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ :
הַגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרֵאּוּ כָל־
הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ : יִבְיֹשׁ כָּל־עַבְדֵּי
פֶסֶד הַמִּתְהַלְלִים בְּאֱלֹהִים
הַשְׁתַּחֲוּוּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים : שִׁמְעָה
וְתִשְׁמַח צִיּוֹן וְתִגְלַגֵּל בְּנוֹת יְהוּדָה
לִמְעַן מִשְׁפָּטֶיהָ יְהוָה : כִּי־אַתָּה
יְהוָה עֲדוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מֵאֵד
נִעְלִית עַל־כָּל־אֱלֹהִים : אֲהַבִּי
יְהוָה שְׁנֹאוֹ רַע שָׁמַר נַפְשׁוֹת

חסידי

ויחי יעקב

הכו"ל שהם נפש שנה עולם והנשאר שהם הויות ר"ה
רומזים לבחינת ו"ה שהם בחינות קוב"הו ככו"ל העולות
בגמט' ר"ה ככו"ל אם כן כל יונת הדיוקים הם למסוך
תמיד וליחד קוב"הו על כל בחינות הכו"ל ועל ידי מה
יהיו זכרים לזה שימשכו הארת קוב"הו בבחינות הכו"ל לזה
בא וסיים מאד רמז לבחינת הענוה הנרמזת בתיבת מא"ד
שהיא נוט' אש"ר ה"ם מר"ה ככו' ורובה לומר שהם תמיד
מקדשים עצמם ומתנהגים במידת הענוה כי היא הוי"ו להו
בגר"ם המעלית לכל זה המעלה וככו"ל ודו"ק :

הרבה

חֲסִידָיו מִיַּד רָשָׁעִים יִצִּילֵם : אֹר
 וְרַע לַצַּדִּיק וְלַיִשָּׁרִי לֵב שִׁמְחָה :
 שִׁמְחוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה וְהוֹדוּ לַיהוָה
 קִדְשׁוֹ :

להטיל שלום בין אדם לחברו

צח מִזְמֹר יִשְׁרָאֵל לַיהוָה יִשְׁיַר הַדָּשׁ
 בִּי־נִפְלְאוֹת עֲשֵׂה הוֹשִׁיעַה־לּוֹ יִמְיֵנו
 וזרוע

ויחי יעקב

נא הרבה כנסני מעוני וכו' - והדקדוק מבואר
 דלות ה' יתירה בתיבת הרב כמה וכבר
 המפ' ז"ל כל אחד נתן טעמו בוס כטעם לז"ד - ואמר
 לבאר בס"ד כי בא ברמיוז לבקש מלפניו יתב' על אותו
 עון של כל שבע שכלל בה ובא נתן הנביא והודיעו בוס
 במאמר השי"ת בכו' מקודם זה בבוא אליו נתן הנביא
 וכו' וא"כ נכלל בזה בחמשה שמות דלות לזו העין כאשר
 כתב ה"ב ה"ג מוהר"פ ז"ל וז"ל בס' חיים לראש חמשה
 שמות אית לעריות ואלי הם זכות כחוף תכל עריות ומה
 יעו"פ בד"ק - א"כ הן עכשו נכלל דוד בזה לזן בא
 בנקטה מלפניו יתב' וכח ה"ב בתוספת ה' לרמוז על
 זה ודו"ק :

נב בבוא רואה הארמי ויגד לשלול ויאמר לו בא
 דוד אל בית אחימלך - והדקדוק מבואר
 דכל הדברים ויגד לשלול ויאמר לו וכו' למה - וכבר
 המפ' ז"ל דקדקו זה עין בד"ק מה שתירצו ואפשר לבאר
 בס"ד עפ"י מ"ס הרב ה"ג בעל קהלת יעקב בשמואל סי'
 כ"ב הכיף דבריו הרב עין רואי וז"ל כתב ה"ב קצ"י וז"ל
 בשמואל

וַיִּזְרַע קֶדְשׁוֹ : הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גְּלָה צְדָקָתוֹ : זָכַר
חֲסִדוֹ וַאֲמוֹנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ
כָּל־אֲפָסֵי־אֶרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ :
דִּרְיֵעוּ לַיהוָה כָּל־הָאֶרֶץ פִּצְחוּ

ורגנו

ויחי יעקב

בשמואל סי' כ"ב בפסוק דכתיב וישאל לי כה' ולידה נתן לו
וכו' וא"ג דלפי האמת מעיקרא נתן אחימלך כדוד הלחם
ואח"כ שאל לו באורים ותומים כמפורש בסדרן של קראי
וא"כ למה דואג הפך הענין אלא ה"ב זה היה מגדל לשון
הרע שרצה לספר על אחימלך והוד ולפיכך אם היה אומר
לי שמעיקרא נתן לי הלחם ואח"כ שאל לו באורים ותומים
כמו שבך ה"ב המעשה לא היה כל כך השמחת גדולה
אחימלך לכו שחייב לתת לו לידה לדרך והפילו שנתן לי
חרב של גלית ג"כ אינו חייב על זה שלא ידע שהוא
כורח משאול וסבר שמה המלך ליוהו דבר סתר כמו
שאמר לי דוד וא"כ הוא לריך לחרב . לפיכך דואג
להגדיל המדורה הישך הסדר והקדים וישאל לו כה' וכו'
וא"כ הוא כבר ידע בתשובת דו"ק שהשיבו באורים כי
בורח הוא ועם כל זה נתן לו חרב ולידה בידו זה דבר
פליאה אלא ודאי שכל פונתו בזה לתת לי חרב להרוג
את סוגאיו ובכללם אתה המלך שחישב שאתה סוגא לו
וכונתו להרוג אותך ולורעך והוא ימלוד עכל"ה קה"י
הנז"ל הביאם הרב עין דואי ז"ל יעו"ס מה שרמז עפי"ד
בזה . נמצא דכל ביאת דואג לשאול להודיעו סדוד הוא
ואחימלך הסכימו להורגו כנז' . עוד כתב משם שה"ג
מזהר"ר חיד"א ז"ל כי תיבת ויגד היא לשון הריונה מלשון
גודו אילנא וקליטו ענפיה יעו"ס . עוד ידוע כי שאול
הוא

וְרַנְּנוּ וְזָמְרוּ : זָמְרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר
 בְּכִנּוֹר וְקוֹל זָמִירָה : בַּחֲצִצְרוֹת וְקוֹל
 שׁוֹפָר הִרְיֵעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה :
 יָרֵעַם הַיָּם וּמִלֵּאן תִּבֵּל וַיֵּשְׁבִי בָהּ :
 נִהְרֹות יִמְחֲאוּ בָהּ יַחַד הַרִים
 יִרְנְנוּ : לִפְנֵי יְהוָה כִּי־בָא לִשְׁפֹט
 הָאָרֶץ יִשְׁפֹט־תִּבֵּל בְּצֶדֶק וְעַמִּים
 בְּמִישְׁרִים :

יהוה

ויחי יעקב

הוא מלך ראשון נקרא כהנ"ל מלך ראשון טעמו יסר
 וכו' . ומעתה בוס יתכחך דקדוק כפילת דבריו דקאמר
 בבוא דואג האדמו ויגד לשאל ויאמר לו להודיע דתוכת
 ויגד אינה כפשוטא שהיא לשון הגדה הלא מלשון הדינה
 כמ"ס הרב סנ' וזה דמו באומרו ויאמר ל"ו שהיא
 נוטריקון ויאמר יסר"ג א"ת מל"ך ראש"ון ל"ו ולדע"ו
 דולת לומר דשניהם הע כענה זו שיהדנו הותך ואת זרעך
 ואת ביתה בואת דוד אל בית אחימלך וא"כ זה ממש
 שרמו כפל הכתוב באומרו בבוא דואג וכו' ויגד לשאל
 ויאמר לו בא דוד אל בית אחימלך שיעקד ביאהו כשביל
 זה דוקא ודו"ק :

נג למנצח

פל מחלת משכיל וכו' . איתא במ"ד
 סו"ט זה שאמר הכתוב מלך אשה מלא
 טוב עבד"ה . וסר"ב דגל דאובן סגד"מ כיאר כונתו עפ"י
 סידוע מאחז"ל בגמ' שלשה מוח"ין להם עונותיהם וחד
 מינהו סחתן עכל"ס . וא"כ בזה הוא מכוון מאליו דו"ה
 על

תהלים צט
להיות חסיד

צט יהוה מלך ירגנו עמים ישב
כְּרוֹבִים תִּנּוּט הָאָרֶץ : יְהוָה בְּצִיּוֹן
גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים : יוֹדוּ
שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא : וְעַז
מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אֶת־הַ כּוֹנֵנֶת
מִי־יְשָׁרִים מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה בִּיעֲקֹב
אַתָּה עֲשִׂית : רוֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְחִשְׁתָּחוּ לַהֲדָם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא :
מִשְׁלָה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וְשִׁמּוֹאֵל
בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קִרְאִים אֶל־יְהוָה
וְהוּא

ויחי יעקב

על מחלת וכו' זה שאמר מלא אשה וכו' עכ"ד • ואפשר
לכתרו באו"א בס"ד עפ"י הידוע מאי דאיתא בזה ק כי
מחלת היא אמשון ספירי וזהו מולידה מן האדם סידים
ומזיקים ר"ל על ידי שבאז אל' האדם ומחמסת אותו
ומזיזת זרע לבטלה • וידוע דכל ידי האשה אדם ניטול
מחטא זה ובת"ס בגמ' דת"ס ברכות דאמר רב דינר
שמזילות אותנו מן החטא וזה אמר על האשה יעו"ס •
וב"ה הרי הוא כמבואר בוגת מ"ד הנו' דזה אומרו למנלח
על מחלת דיקא רמו צריך לשורר על מי שהוא מזלח
וניטול ממחלת ומי הוא הזוכה לה על זה אמר וס"ה
נל

וְהוֹאֵ יַעֲנֵם : בַּעֲמֹד עֵנָן יִדְבַר
 אֱלֹהִים שָׁמְרוּ עֲדֹתָיו וְחֹק נֶתַן
 לָמוֹ : יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם
 אֶל נִשְׁאָה הָיִיתָ לָהֶם וְנָקָם עַל-
 עֲלִידוֹתָם : רֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְהִשְׁתַּחֲווּ לָהֶר קִדְשׁוֹ כִּי-קָדוֹשׁ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ :

מומור

ויחי יעקב

מלא חסה וכו' ופס' :

מסרה

כזר ב' כזר עלמות חונך • פור נתן לאביונים -
 והמ"פ ז"ל דרכו קסת"ס בביאורם באשר
 ענין תראינה להם טוב להודות הגד"מ דיתב על הדין
 י"ז"ס בד"ק ואנ"ל עני"ל אמרתי לבארה כס"ד בשני
 אופנים ויל"ל ה"א אפשר לבאר כס"ד בדרך פשוטא דכא
 בעל המסרה לרמוז בביטול תשנת חס"ע אשר הם תמיד
 חונים עלינו ובאים בטענתם הרעועה של חלוקת העולמות
 שחלקו יעקב ועשו בידוע ובאשר הדבר מפורש בארובה
 במומרים הקודמים יעין שם וכבר ידוע דיש כמה תירוטי
 לביטול טענתיהו הלו באשר כל המס' ז"ל דרכו קסת"ס
 בביטול דסאי טענתא וכבר מקלת מהם הבאתי לעיל בין
 הכדקים כנו"ל - והן עתה ראיתי להרב ט"ל ה"ו בעלמו
 כס' השני אשר לו מקודם סיקרא בשם קול יעקב כפ'
 שושנים שהביא משם המס' גם תירץ חדש כי על ידי
 הצדקה שאין מקימים בזה אודא לה לטענת החלוקה עי"ס
 בד"ק כי בבת אין הסדר מלי הללו לראות הדברים על
 אופנם ולידע טעם דלמה על ידי הצדקה יכללו מטענה

תהלים ק
ללכת אויבך

ק מִזְמוֹר לַתּוֹדָה הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־
הָאָרֶץ : עֲבַדוּ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה
בָּאוּ לִפְנֵי בְרִנָּה : דָּעוּ כִּי־יְהוָה
הוּא יֱאֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ
עָמָּנוּ וְצֵאן מִרְעִיתוֹ : בָּאוּ שְׁעָרָיו
בַּתּוֹדָה חֲצִרְתּוֹ בַּתְּהִלָּה הוֹדוּ לוֹ
בִּרְכוּ שְׁמוֹ : כִּי־טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם
חֲסִדּוֹ וְעַד־דָּוָר וְדָר אֱמוּנָתוֹ :

דרור

ויחי יעקב

הללו ומה חלוי זה בזה * הכל כן רשום בזכרונכי בעת *
מעשה עפ"י דבריו בתירוצי סג' בזה הרי היא מבוהרת
מסרה סג' ל דזה בא לרמוז בעל המסרה באומרו פור
עלמות חונך ר"ל הוא מדבר כללית עם בני ישראל כי
האל יתב" יסור עלמות האומות החונכים עליך ורחיפים
תמיד אסריך מטענת השליקה וכנו"ל ותדע באיזה טענה
כוד עלמות חונך לו"ל פור נתן לאביונים ר"ל כי יש
תירוצי נכון והוא בכח שאתם משורים לאביונים ועושים
לדקה עמהם בזה כל טענתיהו בטילה וכנו"ל ודו"ק :
גד בבוא הויכיס וכו' אלהים בשמך הושיעני
ועגבורתך וכו' * יש לדקוק הירך
שואל שדינסו בגבורה והא כתיב ולפני זעמו מי יעמוד *
ועוד שואל והוא שואל זאת השאלה מאת ה' יתברך בעת
שבאו הויכיס וקטרנו עליו לשאלו כנו' בפסוק הקודם
ח"ב

תהלים קא
קנו
לרוח רע

קא לְדֹד מִזְמֹר חֲסֵד וּמִשְׁפָּט
אֲשִׁירָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲשִׁירָה בְּדֶרֶךְ תָּמִים מִתִּיבֹא
אֵלַי אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם לִבִּי בִקְרֹב
בֵּיתִי : לֹא אֲשִׁית לִנְגִיד עֵינַי דְּבַר
בְּרִיעַר עֲשֵׂה סִטִּים שְׁנֵאתִי רָא
יִדְבֵק

ויחי יעקב

א"כ הוה ליה כמו שעת הסכנה ואנן קימא לן דאין השטן
מקטרג אלף בפעת הסכנה וא"כ הו"ל לבא בבקשה שירחם
עליו ברחמיו המרובים ומה כונת חומרו בשמך הושיעני .
ואפשר לבאר בס"ד כונת דהע"ה בדברים האלו והוא כי
בעת שבאו הושיעים והלטינו עליו לשאול שהוא נחמד אללם
וידע דוד ששאל ידווק אחריו ושאל יהונתן אחיו ח"ו לכן
הוא בא בבקשה מלפניו יתב' שיליהו משאל בזכות שני
דברים גדולים הנמלאים אללו יותר משאר בני אדם חדא
שהוא תמיד מסורר ומשכח לפניו יתב' וזוהי הוי בגדמא
להחניט כח המקטרגים תמיד בידוע דהם נקראים זמירות
לסון כדיתא זמיר ערילים . גם שנית בעבור שהוא כהן
במלות הדרקה הרבה וא"כ יכולה מלוה זו שתגן עליו .
והענין בה"ק מ"ס הרב ה"ג מיהרח"פ ז"ל בלוח ג' וז"ל
הדרקה היא נקראת גבורה בן כתב הרב קרבן מנחה
בס"י ט"פ עכ"ל . עוד כתב בלוח ט' ההלל והשכח
לפני"ת הם נקראים בבחינת שם עכ"ל יצו"ס בס' ישמח
חיים . ומעתה בזה הרי הוא במבואר כונת דהע"ה בעת

תהלים קא

יִדְבֹק בִּי : לִבִּי עֲקָשׁ יִסּוּר מִמֶּנִּי
 רַע לֹא אֲדַע : מִדְּוָשָׁנִי בַּסֶּתֶר יִרְעֶהוּ
 אוֹתוֹ אֲצַמִּית גְּבַה־עֵינַי וְרָחַב
 לִבִּי אֲתוֹ לֹא אוֹכֵל : עֵינַי בְּנֶאֱמָנִי
 אֶרֶץ לִישָׁבֶת עֹמְדֵי הָרָד בַּדֶּרֶךְ
 תָּמִים הוּא יִשְׁרָתֵנִי : לֹא יֵשֵׁב
 בִּקְרֹב בֵּיתִי עֹשֶׂה רְמִיָּה דָּבָר
 שִׁקְרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגֹד עֵינַי : לִבְקָרִים
 אֲצַמִּית כְּדִשְׁעֵי אֶרֶץ לְהַכְרִית
 מִעֵיר יְהוָה כָּל פְּעָרֵי אֹן :

תפלה

ויחי יעקב

כִּידֵעַ שֶׁהוֹפִיט הַלְשִׁינוֹ עָלָיו לִשְׁאוֹל וּתְשֹׁב סִמָּחַ יִכְדּוֹף
 אַחֲרָיו לִכְן פֶּתַח בִּבְקָשָׁה וְאָמַר אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ רָמּוּ בִּזְכוֹת
 שְׁאֵנִי תָמִיד מְסוּרֶר וּמִשְׁבַּח לִפְנֵיךְ בִּזְכוֹת זֶה הוֹשִׁיעַנִי גַם
 וּבִגְבוּרָתְךָ דִּיקָא רָמּוּ לִזְכוֹת מְלֹת הַלְדָּקָה הִקְרָאתָ בָּשָׁם
 גְּבוּרָה גַם כֵּן תְּדִינֵנִי וּבִזְכוֹת אֱלֹו לֹא חִסַּנָּה עוֹד כֻּלָּל
 וְדו"ק כִּי פָזוּט הוּא וּבְרוּר :

אלהים שֶׁמַּע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לִאֲמָרוֹ כִּי כִי וְרִים
 קָמוּ עָלַי . אֲפֹסֶר לִבְאֵר הַגִּי קְרָחִי עִפְ"י
 שִׁידוּעַ תִּזְוֹל אֵין תְּפִלָּתוֹ שֶׁל אִדָּם נִשְׁמַעַת אֵלֶּא א"כ תִּשְׁמַע
 עֲלָמוֹ רַךְ כְּבֶשֶׂר סִכְלֵמֶר שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה עֲדִיךְ כֹּל בֶּשֶׁר יִבְוָאוּ
 וְרוֹלָה לֹמֵר שִׁיתְנַהֵג בַּעֲנִיָּה וְכֵן אֲשַׁכֵּחַן בְּפִירוּשָׁא בְּמַעֲסָה
 דְּרַבִּי אֲלֵעָזָר וְרַבִּי עֲקִיבָא כְּנֹו בְּגַמ' דְּפַעַם אַחַת הִיא
 עַל רַת

קב תפלה לעני כי יעטף ודפני
 יהוה ישפך שיחו : יהוה שמעה
 תפילתי ושוועתי אליך תבוא : אל
 תסתיר פניך ממני ביום צר לי
 הטה אלי אזנך ביום אקרא מהר
 ענני : כי ברו בעשן ימי ועצמותי
 כמוקד

ויחי יעקב

על דת גשמים וירד רבי אליעזר הגדול ואמר כמה תפילות
 ולא נענה ואח"כ ירד רע"ק והתפלל ומיד נענה וכו'
 וילאה בת קול ואמרה לא מכני שום גדול מזה אלא משני
 שום מעביר על מידותיו וזה אינו מעביר על מידותיו
 יעו"ס • עוד ידוע כי אמרם כינוי לתורה דכתיב תול
 בטל אמרתי • וכן כי כמרו אמתך וכו' • עוד ידוע כי
 אותות העולם חמיר באים עלינו ורודפים אחרינו בטענת
 גוילה כל ההאיתנו מהאי עלמא מטענת החלוקה של
 העולמות שחלקו יעקב ועמו וכבר הארכתי לעיל במימורים
 הקודמים והנחתי כמה תירוצים שכתבו המ"ס ו"ל בביטולא
 דהאי טענתא והסיק לנו הוא וילא ה"א הוא מ"ס הרב
 ה"ג וזהו"ר חידא ו"ל כי על ידי הענוה אודף לה לטענה
 הלוי וטועמיה חיים לפי שעל ידה יהיה קיום לעולם כאשר
 מקרא כתוב ומזרע חולם ארץ על כל מה זרעו רז"ל
 דזין העולם מחקים אלא למי שחושב עצמו לבלוי מה
 דהיטענו ווא"כ הו"ל כדון מזיל מוטו של יס ומשל לוהו
 של גהר דקיתא לן הרי אלו שלו יעו"ס • גם את ה"כ
 הוא

תחרים קב

כְּמוֹקֵד נִחְרוּ : הוֹכָה בַעֲשָׁב וַיִּבֶשׁ
לִבִּי כִי שִׁכַּחְתִּי מֵאֲכֹל לֶחֶמִי : מִקּוֹל
אֲנַחְתִּי דִבְקָה עֲצָמִי לִבְשָׁרִי :
דָּמִיתִי לִקְאֵת מִדְּבַר הָיִיתִי כְּבוֹס
חֲרָבוֹת : שִׁקְדָתִי וְאַהֲיָה כְּצִפּוֹר
בֹּדֵד עַל־גֶּגֶז : כָּל־הַיּוֹם חֲרָפוֹנִי
אֲוִיבִי מִהוֹלָלִי בִי נִשְׁבָּעוּ : כִּי־
אֶפֶר בִּלְחֶם אֲכַלְתִּי וְשִׁקְנִי בִבְכִי

מסבתי

ויחי יעקב

הוא על ידי התורה שאכן מקומים וכמו שתירץ הרב ה"ג
מהרש"ם ז"ל עין לעיל במזמור ט"ו בנחל דוד יעו"ס .
והנה הוכחה עמומה אית בידענו דאכן מתנהגים בענוה
הוא כשהזל יתב' שומע תפילותיו וככו"ל דאין תפילותיו של
אדם נשמעת אלף הם הוא עניו . ומעתה בזה הדיו הס
במבוארים הני קראי דזה מה שזא לרמז דהע"ה כנועם
דבריו באומרו אלהים שומע תפילתי וגם האויגה לאמרי פי
ותיבת אמרי דמו לתורה הנקראת אמירה ככו' . וטעם
דאני שואל שתשמע תפילתי וגם שתזין לתורתו לפי כי
זרים קמו עלי דמי להו"ע שקמים עלי בטענת החלוקה
וככו"ל וטוויגים כי כל הנאמרים מהאי עלמא בגול אחא
לידן וככו"ל אכל כיון שתשמע תפילתי מזה שזכי עניו
וא"כ בדיוח הוחר לנו אז ליהנות מטעם מכיל מזו שו של
יס וככו"ל . וכן ג"כ על ידי שתזין לתורה ג"כ הני
ויכח בדיוח ככו"ל ובוש אודא לה לטענותיהו משיקרא
ודו"ק כי בטן :

האויגה

מִסַּכְתִּי : מִפְּנֵי־זַעֲמָה וְקִצְפָּה כִּי
 נִשְׁאַתְנִי וְתִשְׁלִיכֵנִי : יָמִי כִצֵּר נִטְוִי
 וְאֲנִי בַעֲשָׂב אֵיבָשׁ : וְאַתָּה יְהוָה
 לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזָכְרָךְ לְדֹרֹדֹר : אַתָּה
 תִּקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי־עַתָּה לְחִנּוּנָהּ
 כִּי־בָא מוֹעֵד : כִּי־רָצוּ עַבְדֶּיךָ אֶת־
 אֲבִנֶיהָ וְאֶת־עַפְרָהּ יַחֲנֶנוּ : וַיִּירָאוּ
 גוֹיִם

ויחי יעקב

נח האזינה אלהים הפילתי ואל תתעלם מתחינותי -
 אשר שב דהע"ה בהאי קרא לבקש
 מלפניו יתב' על פנים שנים בפעם ראשונה כשהיה אדם
 הראשון כידוע מדברי הרב האר"י זיע"א שדהע"ה הוא
 נפש אדם"ר ובפעם א' היה בגרמא להביא מיתה לעולם
 ועכשיו בא בבקשה לפניו יתב' שיסמע תפילותיו ותחונותיו
 לתומכו להעביר זה וזה אחר ברחימו האזינה אלהים
 תפילתי ומה היא התפלה שאני מתפלל ועל מה אני מתחנן
 על ענין המות וגרמו כר"ת ואל תתעלם מתחינותי ד"ת
 מות ועל זה בא בתפילה ובתחינה לשניו יתב' שיעזרהו
 לתיקון זה וביצוע המות לנלח ודו"ק :

רבי יחיל בקרבי ואירות מית נפלו עלי' הגם הללתי
 בזה הפסוק ורחמי שגרמו בבאן סוד גס קדוש
 ולי המועיל להסרת החולי וכאשר גילה זה רבינו האר"י
 ו"ל בנ"ו בד"ק בכונת לסון הגמ' במ"ס ברכות בענין
 הזוא חכס שנכנס אלל חבירו כשהיה חולה ואמר הב לי
 יד ית"ב לי"ה ידו"ה ואוקמיה יעו"ס בגמ' והקטס הרב
 האר"י

גוֹיִם אֶת־יְשׁוּם יְהוָה וְכָר־מִרְכָּי
הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדָהּ : כִּי־בָנָה יְהוָה
צִיּוֹן נִרְאָה בְּכְבוֹדוֹ : פָּנָה אֶל־
תְּפִלַּת הָעֲרֵעַר וְלֹא־בָזָה אֶת־
תְּפִלָּתָם : תִּכְתֹּב זֹאת לְדוֹר
אֲחֵרִים וְעַם נִבְרָא יִהְיֶה־יָהּ : כִּי־
הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קִדְשׁוֹ יְהוָה מִשְׁמַיִם
אֶר־אֶרֶץ הַבָּיִט : רָשָׁמַע אֲנִקֶּת
אֲסִיר לַפֶּתַח בְּנֵי תְמוּתָהּ : לִסְפֹּר
בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וְתִהְיֶה לָתוֹ בִּירוֹשָׁלַם :
בְּהִקְבֵּץ עַמִּים יַחְדָּו וּמִמְלָכוֹת
לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה : עֲנָה בַדֶּרֶךְ כְּחוֹ
קֶצֶר יָמַי : אָמַר אֵלַי אֱלֹהִים תַּעֲלֵנִי
בַּחֲצִי

ויחי יעקב

האר"י זיע"א וכי ביחנות היר ים יכולת להקימו מחליו
וכיאר וז"ל דע כי זה החכם כסנכנס אלל חכירו החולה
ראס שוברים עליו יסוד האים ויסוד העכר על יסוד
האז והרוח כידוע שכל אדם יש לו הרבע יסודות וסימנס
הרמ"ע א"ס רז"ח מי"ס עפ"ר כידוע וכסנוברים יסוד
שנים והעכר על האס והרוח מיד האדם מת לכי שסחוס
הסכעי

בְּחַצֵּי יָמִי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ :
 לִפְנֵים הָאָרֶץ יִסְדַּת וּמַעֲשֵׂה יְדֶיךָ
 שָׁמַיִם : הִמָּחַ יֵאָבְדוּ וְאַתָּה תִּעֲמֹד
 וּבְלִם כְּבָנֶךָ יִבָּלְוּ כְּלָבוֹשׁ
 תִּחְלִיפֵם וַיִּחַלְפוּ : וְאַתָּה הוּא
 וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמוּ : בְּגִי עֲבָדֶיךָ
 יִשְׁכּוּנוּ וַיִּזְרְעוּ לִפְנֶיךָ יָבוֹן :

דוד

ויחי יעקב

הַבְּעִי הוּא חַיֵּית הַנוֹף וּלְכֹן כְּטֹאֲרִים מֵת חֵינֵי חַס כָּלֵל -
 אֵל דַּע כִּי יֵשׁ עִם קְדוֹשׁ הַמִּיּעִיל לְהַמְסִכֵת הַחַיִּים וְהוּא
 יְלִי הַיּוֹלֵא מִשְׁכּוֹן יֵהוּא יִלְחֹם לִבָּם וְהוּא יוֹד עֲלֵמָה הֵיז
 מִיִּסְכַּת חַיִּים כִּי יוֹד חֲכָמָה בְּסוּד וְהַחֲכָמָה תַּחִּית בַּעֲלִיָּה
 וְכו' וְכֵן כְּתוּב יִמִּיתוּ וְלֹא בַחֲכָמָה וְכו' וְהָ"כ כְּשֶׁנִּכְנָס זֶה
 הַחֲכָם אֵלֶּל חֲבִירוֹ וְרָאָה אֹתוֹ טָהוֹר קָדוֹשׁ עֲמוֹת אֵלֶּל
 הֵב לִי יֶדֶךָ וְסִימָה הֵמָּה יֵשׁ"כ לִי"ס יְדוּ"ס וְכֵן סְנִיחָה
 בְּיוֹנוֹ בִּיה הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וּמִיד אֶקְמִיָּה וּמִקְדָּשׁ בְּגִמ' וּלְיָקוֹס
 הוּא בַּעֲמֻת וְתִרְצֵן אֵין חֲנוּשׁ מִתִּיר עֲלָזוֹ וְכו' עֲכָל"ה
 וַיֵּשׁ"א יֵשׁ"ס - וּמַעֲתָה אֶפְשָׁר שׁוֹה בֹא לִיְהוָה דַּהֲ"ה
 בְּנוֹעַם ד"ק וְהֵמָּה לְבִי יִחַל בְּקִרְבִּי ס"ת יל"י ד"ל דֹּאֲנִי
 מְכוּיִן בּוֹה הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וְתִדַּע הַיּוֹמָתִי אֲנִי מְכוּיִן בּוֹה סִיִּים
 וְהֵמָּה וְהַיּוֹמָתִי מוֹת נָפְלוּ עָלַי ד"ל בּוֹמֵן סֹאֲנִי חוֹלָה וְחַיִּים הֵא
 מִסְכַּת הַמּוֹת הֵא לַעֲת תְּפִילָּתִי אֲנִי מְכוּיִן בּוֹה הַשֵּׁם וְדו"ק :
פֶּדָה בְּטָלִים נִפְטִי מִקְרֵב לִי כִי בְּרִיִּים הֵיוּ עֲמָדִי -
 אֶפְשָׁר לִי אֲחֵר הֵאִי קִרְאָה בְּס"ד בְּטָלִים וְשָׁלִיָּה
 אֲחֵרִים וַיֵּלֶךְ הֵאִי יוֹבֵן בִּיה"ק מ"ס הֵרֵב ה"ק הֵאִי וַיֵּשׁ"א
 בְּס'

קג לְדוֹר : בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה
 וּבְרַקְרְבִי אֶת־שֵׁם קִדְשׁוֹ : בְּרַכִּי
 נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאֶל־תִּשְׁכַּחִי כָל־
 גְּמוּלָיו : הִסְלַח לְכָל־עוֹנֵבֵי הָרָפָא
 לְכָל־תַּחֲלוּאֵיכִי : רַחֲמֵיךָ מִשְׁחַת
 חַיִּיכִי הַמַּעֲטִירִי חֶסֶד וְרַחֲמִים :
 רַחֲמֵיךָ בְּטוֹב עֲדִיךָ תִּתְחַדֵּשׁ

כנשר

ויחי יעקב

כס' ליקוטי תורה וז"ל טעם דאשכחן דשאל המלך ע"ה
 שהיה מלך חסיד ואדיר והכתוב קראו כתיר ה' ונאמר
 עליו כן שנה שאל במולכו וארז"ל על זה כן שנה שאל
 טעם טעם חטא ועכ"ל אשכחן דבעון קטן שעשה נענש
 ה"א וכו' ובהרגו במלחמה כידוע משא"כ דוד דאשכחן
 דהיה כידו עונות גדולי כמו עון דבת שבע שהיה איסור
 אשת איש וכן עין ש"ד שהרג אוריה וכיוצא ועכ"ל וזה
 למלכות המלוכה מלכי בית דוד ומשיח כן דוד וכיוצא .
 ותירץ דע כי נשמת שאל היא היתה משורש גבוה ודק
 מאד וגדמו בזורה שאל מרחובות הנהר כידוע ולכן
 אפילו בתשר קל ועון ופסג כג דהוא נחשב לו לענן גדול
 משא"כ דהע"ה כי ידוע דמקום שורש נפשו היא במקום
 יניקת הסט"א והק"ל והיא טמונה בתוכה היתה לכן לא
 נחשב לו שום עון ואפילו עון גדול נחשב לגבי ידיה
 לחטא קטן עכ"ל יצו ש בד"ק בענין סמיכות פסוק ואין
 הו' אזה כי יהיה כהם אוב הו' ידעוני לפרשת אמור אל

סכסכים

בְּנֶשֶׁר נְעוּרֵיכִי : עֲשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה
 וּמִשְׁפָּטִים לְבַר-עֲשׂוּקִים : יוֹדִיעַ
 דְּרָכָיו לְמִשְׁרָה לְבָנָי יִשְׂרָאֵל
 עֲדִירוֹתָיו : רַחֲמוֹם וְחַנּוּן יְהוָה אֲרֹךְ
 אֲפִים וְרַב-חֶסֶד : לֹא לִנְצַח יִרְיֵב
 וְלֹא לְעוֹדָם יָטוֹר : לֹא כַחֲטָאֵינוּ
 עָשָׂה לָנוּ וְלֹא בַעֲוֹנוֹתֵינוּ גָּמַר
 עֲלֵינוּ : כִּי כִגְבַהַּ שָׁמַיִם עַל-הָאָרֶץ
 גָּבַר חֶסְדּוֹ עַל-יְרֵאָיו : כִּרְחֹק מִזְרַח
 מִמַּעַרְב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת-פִּשְׁעֵינוּ :
 בְּרַחֲמִים אָב עַל-בָּנִים רַחֵם יְהוָה
 עַל-יְרֵאָיו : כִּי-הוּא יִדַּע יִצְרָנוּ זְכוֹר

כִּי

ויוחי יעקב

הבטנים וכו' יצו"ס - תכלית היותו מד"ק כי בטבול
 שגפשו של דה"ס היתה בתוך הק"ל שמועה לכן לא נחשב
 לו שום חטא ועון - עו"ג את הירוש כי הסט"א והס"ל
 הם נקראים בבחינת רבים כי הם מצלמא דפרודא מסא"כ
 בחינת הקדושה היא נקראת בבחינת רשות היותו וזה
 נדון לו"ח - ומעשה עפ"י"ה בזה קרי הוא כמבואר קרא
 הו"ל דה"ת ממש מאי דקא רחמין דה"ס בנוצ"ס ד"ק
 בלומרו פדה בטלום גפשי מקרב לו ור"ל שפדה אותה מן
 המקטרגים

כִּי־עַפְרָאֲנַחֲנוּ : אֲנוֹשׁ כַּחצִיר יִמּוֹ
כִּצִּיץ הַשֶּׁדֶה בֶּן יִצִּיץ : כִּי רוּחַ
עֲבָרָה־בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־יִכִּירֵנוּ
עוֹד מִקוֹמּוֹ : וְחֶסֶד יְהוָה מִעוֹלָם
וְעַד־עוֹלָם עַד־יֵרָאִיו וְצַדִּיקְתּוֹ רַבְנִי
בָּנִים : לִשְׁמִרִי בְּרִיתוֹ וְלִזְכָּרִי
פִּקְדוֹ

ויחי יעקב

המקטרגים שקטרגו עלי תמיד בסליל החטאים שגשיתי
והסליל הזה מתחת ידס וטעמא טע"ס דלמה זה עשה לי
האל יתב' ומה נשנה איהו יותר מאחרים על זה אמר
כי ברכים היו עמדי והוא רמו ליברי הרב הזר"י כנז"ל
כי שאני דוד מאחרים לפי שהואיל ופורש נשאו היתה
בעמקי הסט"א והק"לי בנו' והס כנר הקדמנו דתמיד
נקראים בשם רבים ולכן לא נחשב לי שום עון ודו"ק :
או יטובו הויכא חזור ביום הקרא זה ידעתי כי
אלהים לי . והנה ה'קדוקי בה"ז קרא הס
מבוארים לכארה חדא דמי הם האויבים דעליהם קא
מכוון דהע"ס ועוד תיבת זה דקאמר לכאורה היו יתירה
דסול"ל ביום הקרא ידעתי וכו' . ואגסר סיוגן כס"ד
בהקדים את הידוע מ"ד במ"ד טו"ט ע"פ רבים אומרים
לנפסי וכו' וז"ל רבנן אמרי האי קרא נאמר באומות
העולם שהיו אומרים אפשר אומה ששמעה על הר סיני
אנכי ה' אליך וכו' לא יהיה לך אלהים אחרים וכו'
ולס' ארבעים יום עבדו את השגל כלים תקנה יש להם
ה"כ אין יסועתה לו וכו' עכל"ס יטו"ס . נמלא דלמי
דעת חו"סע שזס האויבים דידן דלא יש לנו שס תקנה
ח"ו

פִּקְדוֹ לַעֲשׂוֹתָם : יְהוָה בַּשָּׁמַיִם
הִכִּין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה :
בִּרְכוּ יְהוָה מִלְּאֲכִיו גְּבִירֵי כַח עֲשֵׂי
דְּבָרוֹ לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ : בִּרְכוּ
יְהוָה כָּל־עֲבָאֵי מִשְׁרָתוֹ עֲשֵׂי
רְצוֹנוֹ : בִּרְכוּ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיו
בְּכָל־מְקוֹמוֹת מִמִּשְׁלָתוֹ בִּרְכֵי גְּפִישֵׁי
אֶת־יְהוָה :

ברכי

ויחי יעקב

ח"ו בסביל שעשינו את העגל וכו' . והן עוד נקדים
חקירה עלומה שכל המ' ז"ל המה בספרתם דרכו קסת"ס
בה והוא דיש לנו לדעת ולהבין דאיך דור דעה כדור
המדבר אשר זכו לכמה נסים וגפלאות ולראות את כבוד
האל יתב' פנים בפנים בידוע הן בעת קריעת הים והן
בעת עמידתם על הר סיני ה"כ איך אחר כל זה תלא
תקלה כיו ועין גדול כזה מחמת ידם שבתוך זמן מועט
יבואו לירי כפירה ח"ו וכל אחד ישב בזה דבר הנה"א"ת
לפי דעתו ויאל ליטע בעדם ובאשר יראה הרואה כספרי
המפ' ז"ל קמחי ובחרתי . והנה חד מיניהו רזיתי להרב
ס"ג ראש הפשטנים והמק"ו הוא דכינו הרמב"ן ז"ל שכתב
זת"ד הכתוב שאמרו ישראל לאהרן קום עשה לנו אלהים
אשר ילכו לפנינו וכו' והוא מפתח לדעת ענין העגל
ומחשבת עושו כי בידוע שלא היו ישראל סבורים שמשה
הוא האלהים וכו' וא"כ מה טעם שיאמרו כיון שהלך
משה קום עשה לנו אלהים וכו' ועוד כי בפירוש אמרו

תהלים קד
לסרחוק המזיק

קד ברכי נפשי את־יהוה יהוה
אלהי גדלת מאד יהוד ויהוד
לבשת : עטה־אור בשלמה נוטה
שמים ביריעה : המקרה במים
עליוותיו השם עבים רכובו
המהלך על־בנפי־רוח : עשרה
מלאכיו רוחות משרתיו אש להט :
יסד־ארץ על־מכוניה בד־תמוט
עולם ועד : תהום כלבוש כסיתו
עד־הרים יעמדו־מים : מן־ג־ערתך
ינוסון מן־קול רעמך יחפזון : יערו

הרים

ויחי יעקב

אלהים אשר ילכו לפניו לא סיהיו נותנים להם חיים
בזו"ה ובזו"ה אלף העיקר כל כונתם דהיו מבקשים
משה אחר אמרו משה שצויה לנו הדרך ממלרים ועד
הים לא ידענו מה היה לו וכו' וא"כ כל
הלטרבותם דוקא לאים אלהים במקום משה להיות להם
למורה דרך והראיה כי כן היה הדבר כי כיון שח"כ
ראו הים את משה כשבא מיד הניחו את העגל ובעטו
בו והניחו למשה לשורפו ולורוח עפרו ע"פ המים ולא היה
מחס

הָרִים יִרְדּוּ בִקְעוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה
יִסְדֹּת דָּהֶם : גְּבוּל־שְׁמַת בֶּל־
יַעֲבֲרוּן בְּרִישֵׁי שְׁבוּן לַכַּסּוֹת הָאָרֶץ :
הַמִּשְׁלַח מִעֵינִים בִּנְחָלִים בֵּין
הָרִים יִהְלִכּוּן : יִשְׁקוּ כֹל־חֵיתוֹ יִשְׁדֵּי
יִשְׁבְּרוּ פִרְאִים צִמָּאִם : עֲלֵיהֶם
עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁבּוּן מִבֵּין עֲפָאִים

יחגו

ויחי יעקב

מהם חולק עליו כלל וכו' ואלו הוה להם לאלוהי אֵל דרד
סיניח אדם מלכו ואלהיו לשרפת אש הן יסרוף את חוצותם
לעיניהם ולא יסקלוהו אֵל לפי"ה חבין הענין וכו' עכ"ל
ועו"ם מהאריך הדב"ה • נמצא מד' ק כי מבח שאמרו כי
זה משה ה' לא ידענו וכו' מזה ולא הוכחה ברורה לנו
להלין טוב בער אותנו הדוד דור דפה ולומר דכל כונתם
בעשית העגל לא לעבוד ע"ז ח"ו ולא נהכנו לזה כלל
אלא דוקא לעשות אחד שיהיה אמלפי ביום לבין האל
יזב' במקום משה דוקא וז"ל כ בזה יסבר פי האויבים הם
אז"ל ע אשר בערו פיהם בלשון רמיה על זרע קדש הם
בני הכרהם יצחק ויעקב לומר אומה ששמעה על הר סיני
וכו' ולסוף מ' יום עבדו העגל כלום תקנה וכו' דכל
דבריהם הנה לעו • ומעתה זאת מתם היתה כונת דבריו
אזנינו דהע"ה באומדו הו יסונו אויבי אחר רתו לאז"ל ע
אשר הם קמו עליו בדברי חלקקות ואון ולבין מדברת
גדולות באומדס אומה ששמעה וכו' כלום תקנה היתה להו
וכנו"ל יסונו מזה לאחר ואימתי יסונו לו"ה ביום אקדח
זס ד"ל בעת שאטכחן מהכתוב לוח ואומר זה משה ה' לא

יִתְּנוּ-קוֹל : מִשְׁקָה הָרִים מִעֲלִיּוֹתָיו
מִפְּרֵי מַעֲשֵׂיךָ תִּשְׁבַּע הָאָרֶץ :
מִצִּמֵּיחָ : חֲצִיר : לִבְהֶמָּה וְעֵשֶׂב
לְעֹבְדֵת הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן-
הָאָרֶץ : וַיֵּן : יִשְׂמַח לִבִּבְ-אֲנוּשׁ
לְהַצְתִּיר פָּנִים מִשֶּׁמֶן וּלְחֶם לִבִּבְ-

אנוש

ויחי יעקב

לֹא יָדַעְנוּ מִה וְכו' ה"כ מוכח דח"ו שנאמר דעתו
ד'סרחל באותו זמן בעשית העגל לעובדו ולעשותו לחל"ה
חל"ה דוקא רכונם פיהם להם משה אחר הכל מעין
האלהות ידעתי בודאי כי אלהים לי והוא אחד ומכלעדי
היו אלהים וז"ל ביום אקרא זה ידעתי כי אלהים לי וא"כ
בודאי יסוכו הויכח חסוד ודו"ק :

גז-ק **למנצח** חל תפחת לדוד מכתם כנח
וכו' חנני אלהים חנני וכו' :

הפסד לכאן בס"ד יסוכן על קראי חנו' . וגם מה שמקטין
המ"פ ז"ל דלמה כפל הדברים באומרו חנני שני פעמים .
והוא עפ"י מ"ד במ"ס סוטה כי תיבת מכתם היא רומות
על המילה יעו"ט בד' יו"ד כאשר ביארתי לעיל במזמור
טו . עוד נקדים מ"ס הרב ה"ג מוהר"ר חיד"א ז"ל בס'
דבש לפי באת מ' בכמה מעלות טובות דאשכחו במלות
המילה ומכלל דבסיבתה חויביו גופלים תחתיו יעו"ט
בד"ק . עוד ידוע מאדו"ל כי העושים לו גם מנכון לו
מזכותיו עין בד"ק . ומעתה בזה יתבאר כונת נוע"ס
דבריו והוא דדוד הע"ה עכשו בהיותו גרדף ובורח מפני
שחול בא בתפלה ובתחינה חל תפחת לדוד ויעסה לו חיה

אֲנֹשׁ יִסְעַד : יִשְׁבְּעוּ עַצִּי יְהוָה אֲרֹז
 לִבְנוֹן אֲשֶׁר נִטַּע : אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים
 יִקְנֶנּוּ חֲסִידָה בְּרוּשִׁים בֵּיתָה : הָרִים
 הַגְּבֹהִים לַיַּעֲרִים סִלְעִים מַחֲסֶה
 לַשִּׁפְנִים : עֲשֵׂה יָרֵחַ לַמּוֹעֲדִים
 שֶׁשׁ יָדַע מְבֹאוֹ : תִּשַׁח חֶשֶׁךְ וַיְהִי
 לַיְלָה בּוֹ תִרְמֹשׁ כָּל חֵית הָעֵר :

הבפורים

ויחי יעקב

כס' או להצילו מידו או אדרבא שיכנע שאל תחתיו כאומר
 ח"כ יסלח משמים וישיעני וכו' הרי זכר ברמ"ז דבריו
 את הכ"ס למינהו וד"ל שיעשה עמו בדרך כס' ויושיעו -
 ועוד סיים ברו לפני שיחה רמו על שאל ושיעו והס'
 נפלו בתוכה - הרי שרמו שיכנעו שאל תחתיו - ח"כ הרי
 בא בתפלה על שני ענינים באותה העת ואמר אל תסת
 לדוד ונתן טעם על זה ואמר מכחם וסוף רמו דבזכות
 מצות המילה הנדמית בחיבת מכתם כנו' ועל זה סיים
 ואמר חנני חללים וחנני שני פעמים חדא על בקשתו
 שיעשה לו גם ויזילסו באיוס חופן שיהיה - וחדא כי יזכי
 דלא תימא דאם עושין לו גם מכנין לו מזכיותיו ועל זה
 אמר חנני פזם שנית שלא ינכו לו מזכיותיו ועל זה אמר
 כי כך חסיה נפשי וכלל כנפיד חסיה וכו' שלא תנכה לי
 ג"כ מזכיותי כלל ודו"ק :

ק עבדו חת' ה' בשמחה באו וכו' - וזהקדוק
 מבוחר דלמה האריך כל כך בלשוננו והו"ל
 לומר בקיצור עבדו חת' ה' וכו' לפנו בשמחה - ואשכח
 לבארו

הַכְּפִירִים שְׁאֵגִים לַטָּרֶף וּלְבִקֵּשׁ
מֵאֵל אֲכָלִם : תִּזְרַח הַשָּׁמַיִם יֶאֱסֹפֹן
וְאֶדְמֵעֹנֹתָם יִרְבְּצֹן : יֵצֵא אָדָם
לַפֶּעַל וּלְעִבְדָתוֹ עֲרִיעֶרֶב : מֶה־
רָבוּ מַעֲשֵׂיךָ יְיָ הוֹדָה כָּל־בְּחִכְמָה
עֲשִׂיתָ מִרְאָה הָאָרֶץ קִנִּינִיךָ : זֶה
הֵם גִּדְּלוּ וַרְחֹב יָדֵים שִׁם־רַמְשׁ
וְאֵין מִסְפָּר חַיֹּת קִטְנוֹת עִם־
גִּדְלוֹת : שִׁם אֲנִיּוֹת יִהְיוּ לְוִיתָן
זֶה יֵצֵאתָ לִשְׁחַק־בּוֹ : כָּדָם אֶרֶץ

יִשְׁבֶּרֶן

וַיַּחֲיוּ יַעֲקֹב

לְבָאֵרוֹ בִּסְ"ד בְּדֶרֶךְ פְּטוּטָה וְסוּף כִּי בָאוּ דְבָרָיו בְּכִיּוֹן
וּבִסְ"ק מ"ד כַּמְד"ר וַיִּקְרָא פֶּרֶשֶׁה ב"ז וו"ל רַבִּי תַנְחוּמֵא
פֶּתַח מִי הַקְדַּמְנִי וְהַסְלֵם וְכו' עֲתִידָה בֵּית קוֹל לְהִיטֵת מִפּוֹלְגָת
בְּרָחֵם הַזֵּרִים וְהַזְמִירָת כָּל מִי שֶׁפָּעַל עִם אֵל יֵבֵא וַיִּטּוֹל
שָׂבְרוֹ הַסְ"ד כַּעַת יֵאָמֵר לִיעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל וְכו' מִי מֵל אֵת
בָּנוּ עַד סֵלֶף נָתַתִּי לוֹ כֵּן • מִי עָשָׂה מַעֲקָה עַד סֵלֶף
נָתַתִּי לוֹ גַּם • מִי עָשָׂה מוֹנֶה וְכו' יַעֲקֹב בָּא • וְהִגֵּם
יָרוּעַ דַּעַל פֶּתִיךְ סַעֲגָה הָלוּ כִּכְרַת בָּלְכוּ כִּמוֹ נֶד לְהַקֵּת
הַמַּפ' ז"ל בְּכִיטוֹל סַעֲגָתָא הָלוּ דְכַמָּה הֵיךְ תַּתְּכַטֵּלַת וְחַד
מִינֵיהּ כְּתִב הֵרֵב הַחֲסִיד מוֹה"ר אֶלְנָאוֹ ז"ל מִשֵּׁם הַמַּפ'
ז"ל דַּעַל יְדֵי הַסַּמָּחָה סִלְדָם שִׁמַּח בַּעֲשִׂית מַלְּוִיתוֹ יִתְב'
הוּא הוּי בְּגִר"ס הַמַּעֲלוֹת לְכִיטוֹל סַעֲגָתָא הָלוּ יַעֲקֹב
בְּד"ק • וְכֵן כְּתִב הַסְ"ג בַּעַל קוֹל סְמוּאֵל ז"ל דַּעַל יְדֵי

יִשְׁבְּרוּן לַתֶּת אֲבִלָם בָּעֵתוֹ : תִּתֵּן
 לָהֶם יִלְקֹטוּן תַּפְתָּח יֶדְךָ יִשְׁבְּעוּן
 טוֹב : תִּסְתִּיר פָּנֶיךָ וּבִהְיוֹן תִּסָּף
 רוּחָם יִגֹּעוּן וְאֶדְעָרָם יִשׁוּבוּן :
 תִּשְׁלַח רוּחְךָ יִבְרָאוּן וּתַחֲדִישׁ פָּנֶי
 אֲדָמָה : יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם
 יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו : הִמְבִּיט
 לָאָרֶץ וּתְרַעַד יָגַע בַּהָרִים וַיַּעֲשֵׂנוּ :
 אֲשִׁירָה לַיהוָה בְּחַי אֲזַמְּרָה
 לְאֵלֵהי

ויחי יעקב

השמחה שהיה שמח מבטל טענת מי הקדימני ונוטל
 שכרו מדינאי יפו"ס • עוד נקד"י את דברי המפ' ז"ל
 שכתבו דעיקר הסכר של הלדיקים וזה הוא הסכר הזה
 גשמי או רוחני וכו' והאריכו כזה וסוף הסכימו דסכר
 הלז הוא ללדיקים הם יוספים ונהנים מוזי השכינה ח"ב
 זהו תכלית הסכר דדוקא יטבו הם ויתענו בזה אורו
 ופניו יתב' עכ"ד עין בד"ק • ומעתה בזה הדני הוא
 כמכוא"ר בא"ר היטב כונת קרא הכו' וז"ל עבדו את ה'
 בשמחה דיקא הא לאז"ה לא יועיל שום מעשה טוב ח"ו
 דאיכא עליו טענת מי הקדימני וכו' הכל על ידי השמחה
 אז ודאי באו אז"ה לפניו ברננה דודאי על ידי השמחה
 מתבטלת ותיכף לפניו דאמר יוכן בדרך הלפי שהוא רמו
 לראות הארות פניו כנו' לדיקים יוספים ונהנים פניו
 פניו ודו"ק :

תהלים קד קה

לֹאֲלֹהֵי בְּעוֹדִי : יַעֲרֹב עַלְיִי שִׁיחִי
אֲנֹכִי אֲשַׁמְחָה בַּיהוָה : יִתְּמוּ חַטָּאִים
מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים : עוֹד אֵינָם בְּדַרְכִּי
נִפְשִׁי אֶת־יְהוָה הִלְלוּהָ :

לקדחת רכיעות

קה הודו : ליהודה קראו בשמו
הודיעו בעמים עלילותיו : שירוֹלוֹ
וּמְרוֹלוֹ שִׁיחֹו בְּכָר־גְּפִלְאוֹתָיו :
הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׁמַח רַב
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה : דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעֲזוּ
בִּבְקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְיֹד : זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו
אֲשֶׁר־עָשָׂה מִפְּתָיו וּמִשְׁפָּטֵי־כִיּוֹ :

ורע

ויחי יעקב

קא לא אשית לנגד עיני דבר בליעל וכו' לבב עקם
יסור ממני רע לא אדע אפשר לבאר ברמז
בס"ד והוא פס"י מארז"ל כי תיבת דבר רומז לדבר ערוה
כמאמר הפסוק כי מלא בה' ערות דבר : עוד ידוע כי
הקמנו ומעלים עינינו מן הלדקה נקרא בליעל כמאמר
הכתוב השמר לך פן יהיה דבר עס לבבך בליעל וכו' :
והנה ידוע דעל אלו הב' עונות הן בשביל עון הזנות ר"ל
והן בשביל קטיות הלב מלאת לדקה עובס וידהו אלו
העונות

וְרַע אֲבֹרָהֶם עֲבָדוּ בְנֵי יַעֲקֹב
 בַּחִירָיו : הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכֹד־
 הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו : זָכַר לַעֲוֹנֵם בְּרִיתוֹ
 דָּבָר צוּה לְאֶפְרָיִם דָּוִד : אִישׁר בְּרִית
 אֶת־אֲבֹרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לִישָׁחֵק :
 וַיַּעֲמִידָהּ לַיעֲקֹב לְחֹק לִישְׁרָאֵל
 בְּרִית עוֹלָם : רֹאמֵר לָךְ אֶתֵּן אֶת־
 אֶרֶץ כְּנָעַן חֶבְלֵנִי לְחֵלְתְּכֶם : בְּהִיּוֹתָם
 מִתִּי מִסֶּפֶר כַּמַּעֵט וְגֵרִים בָּהּ :
 וַיִּתְּהִלְכוּ מִגִּוֵּי אֶרֶץ־גִּוֵּי מִמַּמְלָכָה

אל

ויחי יעקב

העונות ביוחד הוא שהלדס יהיה סופי עני כי על עון
 הזנות השכחן מקרא מפ"י כי בעד חשה זוגה עד כפר
 לחם וכו' . וכן ג"כ עוגם מי שאינו נזון לדקה כמאמר
 רב חסדא לכוותיו כנו' במ"ס שבת זו"ל כד קרי עניא
 חבבא הקדיומו והבו ליה דפקא ר"ל פת דכתיב כי בגלל
 הדבר הזה גלגל הוא שחזור בעולם וכו' יצו"ס . הרי
 חדא . גם ידוע דמי שהוא מקמץ ומעליס עיניו מן הלדקה
 כל מתוכו יהיה תחת רשות המזיקים והשט"ף הס' ושר
 דיהו סמ"ל הנקרא בשם רע כנו' בזה"ק ע"פ לז' יגורד
 רע יצו"ס . וגם המורה כן היא גמאר תחת רשות
 סמ"ל . ומעתה זה מתא ברמיזה דסני קראי דזה אומר
 לז' חסית לנגד עיני דבר רמו לדבר ערוס כנו' הרי חדא

אֶל־עַם אַחֵר : לֹא־הִנִּיחַ אֲדָם
לַעֲשֹׂקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מַלְכִּים : יֵאֵ־
תִּגְעוּ בַּמִּשְׁחֵי וּלְנַבִּיאֵי אֶדְתְּרֵעוּ :
וַיִּקְרָא רָעַב עַל־הָאָרֶץ כֹּל־מִטָּה

רחם

ויחי יעקב

גם כליעל רומז למידת הקמלנות וכנו' בכתוב השמר לך
וכו' עם לבבך כליעל . וחור וביארם כל אחת בפני
עלמה וזה טעם עשה סט"ם שנאחתי תיבת סטים מלשון
סוט"ה הנאמר על המונה כירוע זה שנאחתי . וגם לכב
עקם דיקא רומז על המתעקז מלתת לדקה גם זה יסור
מחני ואני הוהב לתת לדקה וא"כ הואיל ואני נקי מחלו
העונות א"כ ודאי מובטחי כי רע דיקא רומז לסמ"ח
הנקרא כן כנו' לא אדע ודאי . גם טמון כדמ"ו בהומרו
ר"ע דהוא רומז שלא יבא לידי עניות וידוע דהעני נקרא
בשם ר"ע וגם נקרא עכ"י והם ר"ת ר"ע ר"ע עכ"י ודאי
לא אדע ודו"ק :

קב כל היום חרפוני אויבי וכו' . מפני זעמך וקלסך
כי נשחחני ותסליכני . ימי כלל נטוי וכו' .
והתה ה' לעולם וכו' . אתה תקום תרחם ליון וכו' .
וידאו גוים את שם ה' וכל מלכי הארץ את כבודך . הנה
המשך הני פסוקי ותורף כונת נוע"ם דברי אדונינו דהע"ה
בהם אומר בס"ד לביארם דבאו בכיוון נגד טענת ההוא
מיבא דטען לרבי יאוסוע כן קרחא בתוב בתורתכם אחרי
רבים להטות מפני מה אין אתם השוים עמנו יעו"ש
במ"ד ויקרא רבה פ' ט"ו מה שהסיכו ריב"ק להאי מין .
אבל הרב החסיד מוהר"י אלנאו בס' ש"י וש"י הביא כמה
תירושים לביטול טענה הלז של אחרי רבים אחד מוניהו
הביא משם רבני אשכנז ז"ל וז"ל בפ' תיריע אינהו מפרקי
לטענה הלז עם הדין דקי"ל כל הקבוע כמחלה על מחלה

לֶחֶם יֵבֶר : שְׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ
 רֶעֶבֶד נִמְכָּר יוֹסֵף : עֲנֵנו בִּבְבִלְיָ
 רָגְלֵנוּ בְּרֹגֶל בָּאָה נִפְשׁוּ : עַד־עַתָּה
 בֹּאֲדִבְרוּ אִמְרַת יְהוָה צִרְפָּתָהּ :
 שְׁרַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ מִשָּׁל עַמִּים
 וַיַּפְתָּהּ : שָׁמוּ אֲדֹנָי רִבִּיתוֹ וּמִשָּׁל

בבד

ויחי יעקב

דמי וישראל קצתם הקצ"ה בדרך ישראל כי סיכוי דלית
 להו דין קבוע דלז בטילי ברובא עכל - וכוה ביזר כונת
 מארז"ל כל הדר בארץ דומה כמו שיש לו חלוא וכל הדר
 בחו"ל דומה כמו שאין לו חלוא עכ"ל יעו"ס מה שביאר
 באורך כמה ענינים - ומעתה נבוא בס"ד לביאור ה'סך
 הני קראי דזאת ממש באו הני קראי לרמוז כל היום
 חרפוני חויבי וכו' בטענתם הרעועה הלזו פטועים עלי
 אחרי רבים וכו' ואני מנוב"ה זע"ר דידהו וטענתם הלז
 כי אפר כלחם אכלתי וכו' וטעמא טעים לזה מפני זמך
 וקלפך שועמת עלי וגשחתני ותסליכני בגלות וא"כ בטלה
 תשובה דהויא בידי להסיב ולבטילי טענהם דקי"ל בדין
 כל הקבוע כמחלה עמ"ד לפי דזה תינח כשאנן יושבים
 בארץ א"כ אית בידי תשובה לביטל טענתיהו הלזו כנו'
 אכל עכסו שאנן בגלות מפני זמך וכו' א"כ מסיבה
 הלזו מתנו"לל אני בלערי זע"ר הנב"ה דרודפים אחרי
 בטענתם הרעועה - אי לזאת אזה תקום תרחם לזון
 וכו' ורלו עבדיך וכו' ואז נחזור לעיר קדשינו ויחזור
 בידנו חזק תשובה כלי הקביע וכו' ואזי ודאי וידעו גוים
 אז שמך הגדול ומלכי הארץ את כבודך דיקא וידעו הכל
 כי אתה אחד ושמך אחד ודו"ק :

לסדר

בְּכָל־קִנְיָנוּ : לְאִסָּר שָׂרֵיו בְּנַפְשׁוֹ
וְזִקְנָיו יַחֲכֶם : וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצָּרִים
וַיַּעֲקֹב גַּר בְּאֶרֶץ־חָם : וַיִּפֹּר אֶת־
עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמְהוּ מִצָּרָיו : דָּהַךְ
לִבָּם שְׁנֵא עַמּוֹ לְהַתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו :
שָׂרָח מִיָּשָׁה עֲבָדוּ אֶהְרֹן אִשָּׁר־בַּחֲר־

בו

ויחי יעקב

לספר בליון סס י ותהלתו בירושלים • אפשר
לרמוז עש"י הידוע כי ליון רומז על בית
המקדש ותהלה היא בחינה ספ"י מלכו"ת כן נקראה •
והנה ידוע מארז"ל כי במקדש אומרים ה' בכתבו ובמדינה
בכינויו עכ"ל • וז"ל ברמז נכון לספר בליון דא בסמ"ק
כנז' סס י דיקא • אבל ותהלתו רומז לכינויו שהוא סס
אדנ"י בח"י המ"ל כידוע זה בירושלים דוקא :

קג רחום וחנן ה' הרך אפים ורכ חסד • אפשר
לרמוז בזה הספוק והוא בהקדים מ"ט
המפ' ז"ל בטעם הלמה התשובה נקראת בשם חק כידוע
מדברי רז"ל ותירצו לפי דפירת הדין נותנת דהאדם לא
יתקבל בתשובה כלל דדיקניא מק"ו דאפ"י אם אדם חוטא
למלך ב"ו עכ"ז קימא לן מורד במלכות חייב מיתה ח"כ
מכ"ט החוטא לפני ממ"ה הקב"ה דודאי דהיט"ל מתחייב
בכמה עונשים ולא יתקבל בתשובה אבל מרוב חסדו
יתב' מקבל האדם בתאו' ולכן נקראת חוק כי היא כמו
חוקה ממנו יתב' שיתקבל האדם בתאו' עכ"ד המפ' ז"ל •
והן יודו נקדים מ"ט הרב בעל דגל ראובן וז"ל ידוע
מארז"ל כל האומר הקב"ה ותרן יוותרו חייו אלא מאריך
אפיה

בּוֹ : שְׁמוֹ-בָּם דְּבַר אֱתוֹתָיו
 וּמִפְתִּיּים בְּאֶרֶץ חָם : שְׁלַח חֵשֶׁךְ
 וַיַּחֲשִׁיךְ וְלֹא מָרוּ אֶת-דְּבָרָיו : הִפֵּךְ
 אֶת-מִימֵיהֶם לְדָם וַיָּמַת אֶת-דִּגְתָּם :
 שָׂרֵץ אֲרָצָם צִפְרֹדָעִים בַּחֲדָרֵי
 מַלְכֵיהֶם : אָמַר וַיָּבֹא עֶרֶב כְּנִים
 בְּכָל-גְּבוּלָם : נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד
 אִישׁ לְהַכּוֹת בְּאֲרָצָם : וַיָּךְ גִּפְנִים
 וַתֵּאֲנַתֶּם וַיִּשְׁכַּר עֵץ גְּבוּלָם : אָמַר
 וַיָּבֹא אֲרֶבֶה וַיִּדַּק וְאִין מִסְפָּר :
 וַיֵּאבֹד כָּל-עֶשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֵּאבֹד

פרי

ויחי יעקב

חֲפִיץ וּגְבִי דִילִית וּ"א רַחוּם וַחֲנוּן ה' וּמֵה הֵיזְרַחְמִנּוּת
 שְׁלוֹ לֹזֶה הָאֵמֶר חֲרָד חֲפִיץ דּוּקָא עַב"ל . וְעַפִּי"ה בֹזֶה
 יִתְבַּחֵר תַּטְלִים הַפְסוּק וְסוּף דִּסְנִי אֲחַת דְּמֵאֲרִיךְ אִפִּי וּגְבִי
 דִילִית הֵיכֵן דּוּקָא אִם הָאֵלֶם אֲחִ"כ לֹא חוֹר בְּתַסּוּ עוֹד
 הָבֵל אִם חוֹר בְּתַסּוּבָה וְדִלִי דְמַחְזִילִים לוֹ אִזּוּ כָל עוֹגוֹתָיו
 וְלֹא יַעֲנֵשׂ עוֹד אֲבֵל אִזּוּ תִימָא דְמַעֲיָקָרָא דְהֵיכֵל פְּרַבָּא
 דְהֵיכֵל הָאֵלֶם מִתְקַבֵּל בְּתַסּוּבָה וְהֵלֵךְ אֲפִ"י הַסּוּטָא לִפְנֵי
 מֶלֶךְ ב"ו מוֹרֵד בְּמַלְכוּת חֵיב מִיתָז מַכ"ס וְק"ו לִפְנֵי יִחָב
 לִכֵּן סִי"ס וְאֵמֶר וְרַב חֲסֵד ר"ל דִּיז מְרֻב חֲסֵדִיו יִתְבֵּן
 דּוּקָא דְהָאֵלֶם מִתְקַבֵּל בְּתַסּוּבָה וּכְנֹ וְדו"ק :

כרתם

פְּרִי אֲדָמָתָם : וַיֵּךְ פֶּרֶךְ בְּכוֹר
בְּאַרְצָם רֵאשִׁית לֶכֶד אֹנָם :
וַיֹּצִיאֵם בְּכַסֵּף וְזָהָב וְאֵין בִּשְׂבָטָיו
כּוֹשֵׁר : שָׁמַח מִצָּרִים בַּצֹּאתָם בִּי
נֶפֶר פִּחְדָם עֲלֵיהֶם : פָּרַשׁ עֲנָן
לְמַסָּךְ וְאֵשׁ לְהַאֲרִיךְ לַיְלָה : שָׁאֵל
וַיָּבֹא שָׁלוֹם וְרַחֵם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֶם :
פָּתַח צֹר וַיִּזְוְבוּ מֵיִם הִלְכוּ בַצִּיּוֹת

נהר

ויחי יעקב

כרתם אֵלֶּכּ עַל בָּנִים ס"ת מל"ב אֶפְסָר כִּי בָא
לְהוֹדִיעֵנוּ בְּרָמּוֹ דְּכָרֵי הִרְבֵּה הֵ"נּוּ הַחֲסִיד בַּעַל
ר"ח סִכְתָּב בְּפֶרֶק גִּידוֹל בָּנִים וו"ל וְלָרִיךְ הָאָדָם לְאַהֲבָה
אֶת בָּנָיו כִּנְפֵסוֹ אֲבָל לֹא יִרְחֹק לֵהֵם הָאֲהָבָה אֲלֵא מִלְּפִינָה
בָּלְבוּ כְּדוּ סָלֵא יִהְיֶה עֲלֵיו גִּטְוָעִין • וְאִדְבָּא אֵל תַּמְנֵס
תַּנְעַר מִיֶּסֶר וּמִקְרָא מִפ"ו חוּשָׁךְ סִבְטוֹ סוּכָא בְּנוּ וְכו' עכ"ר
י"ז"ס • א"כ עֲסִיר"ק בֹּזֵה הָרִי הוּא כְּמִנְחָר רָמּוֹ הֵ"נּוּ
קָרָא דְקָאֵמֶר כְּרַחֵם אֵלֶּכּ עַל בָּנִים וּגְרָמּוֹ בְּס"ת מל"ב כְּנו'
לְרָמּוֹ דְּעִיקָר הָאֲהָבָה בֶּן תִּהְיֶה וְכֵן ג"כ אֶשְׁכַּחַן דְּכֵן יִרְחֹם
ה' עַל יִרְאָיו דְּהָאֲהָבָה וְהִרְחַמְנוּת הֵ"נּוּ בְּלֹכַ דּוּקָא אֹהֶב
הַלְדִּיקִים וְהִרְאָה זָכַל הַלְדִּיקִים הֵם תַּמִּיד תְּדוּכִין כִּיסוּרִין
וְדו"ק :

קד ברכי נִפְסִי אֶת ה' ה' אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מֵאָד •
וְסִדְקוֹקִי מִבּוֹאֲדֵי דְלִמָּס אֵמֶר תִּיבֹת אֶת
דְּהוּא יִתִּירָה • וְגַם מֵה כּוֹנֵת הוֹמְרוֹ גְּדֻלַּת מֵאָד דְּתִיבֹת
מֵאָד מֵה בָּהֶם לְרָמּוֹ • וְאֶפְסָר לְבֹאֵר בְּס"ר ע"פ מ"ס
לְעִיל

נָהָר : כִּי־זָכַר אֶת־דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת־
 אֲבֹרֹתָם עֲבָדוּ : וַיּוֹצֵא עַמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן
 בָּרָנָה אֶת־בְּחִירָיו : וַיִּתֵּן לָהֶם
 אֲרָצוֹת גּוֹיִם וְעַמִּים לְאֻמִּים יִירָשׁוּ :
 בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ
 הַדְּרוּיָה :

הללויה

ויחי יעקב

לעיל במומורי הקודמים משם רבני אשכנז ז"ל בכונת
 הכתוב כי האלהים בשמים ואתה על הארץ על כן יהיו
 דבריך מעטים • וקשה דמה היא נתינת טעם דבשביל
 האלהים בשמים וכו' על כן וכו' ותירצו עפ"י מ"ד במס'
 ברכות הסוף דנחית קמי רבי זירא אמר האל הגדול
 הגבור האמין החזק העוז וכו' וגער בו ר"ז אמ"ל שימתנהו
 לשכחי דמאריך וכו' יעו"ש • אמנם יש חילוק בזה דקי"ל
 אומרים מקלת שבחו של אדם בפניו וכולי שלא בפניו •
 וא"כ אם השכינה בארץ יכול להרבות דהכל מקרי בפניו
 מקלת וליכא חשש דסימתנהו אכל כשאין השכינה ליכא
 חשש דסימתנהו עכ"ד • וכזה מבואר קרא הנו' כי האלדי
 בשמים ואתה על הארץ וא"כ שלא בפניו מקרי ועל כן
 יהיו דבריך מעטים עכ"ד רבני אשכנז ז"ל • ומעתה
 אפשר דזאת ממש כונת דהע"ה בקרא הנו' בנועם דבריו
 באומרו ברבי נפשי ואימתי אני באתי בהודעה הלוא לומר
 לך ברכי נפשי לזה אמר בסיומא בעת וזמן דאת יושבת
 את ה' דיקא ר"ל דאיכא השגחת שכינה עליך וא"כ מקרי
 בפניו ואז תוכלי להגדיל בשבחיו יתב' בפי רצונך וז"ל אז
 תוכלי לשכחי ולומר ה' אלהי גדלת מאד ר"ל הרבה תשכחי
 כמו שתירצי ודו"ק :

תהלים קו
לקרחת שלישי

קו קלֹוֹיָהּ הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ : מִי יִמְלֹךְ גְּבוּרֹת
יְהוָה יִשְׁמֹעַ כָּל־תְּהִלָּתוֹ : אֲשֶׁר־י
שָׁמַר־י מִשְׁפָּט עֲשֵׂה צְדָקָה בְּכָל־
עֵת : זְכַרְנִי יְהוָה בְּרָצוֹן עִמָּךְ פָּקֵד־נִי
בִּישׁוּעֶיךָ : לְרֹאשֹׁתִי בְטוֹבָת
בְּחִירֶיךָ רִשְׁמֹחַ בְּשִׂמְחַת גִּוִּיךָ
לְהִתְהַלֵּל עִם־גִּיְחֹלֶיךָ : חֲטֵאוֹנוֹ עִם־
אֲבֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעֵנוּ : אֲבֹתֵינוּ
בְּמִצְרִים לֹא־הִשְׁכִּילוּ גְפִלְאוֹתֶיךָ
לֹא זָכְרוּ אֶת־רַב חֲסָדֶיךָ וַיִּמְרוּ עַל־

ים

ויחי יעקב

או יתבאר בדרך רמז וכו' כה"ק לדע"ה מ"ש הרב
ס"ג מוהר"ר חיד"א ו"ל בס' נ"ח דלות כ' ו"ל
תדניחן לנו רעות לברך שמו יתב' מזה הוי"ו הוכחה
ברורה לנו דנקראים בבחינת בניס דאין חשבים כדן
עבר הא' חיסור לעבד לברך רבו עכ"ל יעו"ש * וגם בס'
חיים לראש ביאור ההגדה יעו"ש * ובזה אמרתי לרמז
דתיבות ברכ"י נפש"י ר"ת ב"ן ובא לרמז דבריו הרב חנו'
דכוזיל

יָם בַּיַּם-סוּף : וַיֹּשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ
 לְהוֹדִיעַ אֶת-גְּבוּרָתוֹ : וַיַּגְעַר בַּיַּם-
 סוּף וַיַּחַרֵּב וַיֹּרִיכֵם בַּתְּחִמּוֹת
 כַּמְדָּבָר : וַיֹּשִׁיעֵם מִיַּד שׁוֹנֵא
 וַיַּגְאֵלֵם מִיַּד אוֹיֵב : וַיַּכְסּוּ-מַיִם
 צְרִיחֵם אֶחָד מֵהֶם לֹא נֹתַר :
 וַיִּשְׁמְּנוּ בַדְּבָרֵי יִשְׁחָרוּ תַּהֲלִיתוֹ :

מוהרו

ויחי יעקב

זהו חיל ואת איח ליד בח"י כן לכן כרכי הא חס נחשבת
 כעבד תוור ודו"ק :

קה הודו לה' קראו בשמו • הנה ר"ת אלי עולים
 תותיות • בקהל ואשר שבה דה"ה
 להודיע לנו ברמז דבריו דין ברכת הודאה שיהא ברכת
 הנזמל דלריכה להיות בעשרה כידוע • והנה ידוע מארז"ל
 דאין קהל פחות מעשרה כנו' במס' פסחים דילפינן קהל
 מעדה ואין עדה פחות מעשרה דכן אסכחן במרגלים דהס
 היו י"ב יאלו יהושוע וכלב נשאר עשרה ובתיב עד מתי
 לעדה הרעס וכו' יעו"ס • ה"כ בזה הרז כמבואר בא"ר
 היטב דבזה הכתוב דאמר הודו לה' וכו' רמז על ברכת
 ההודאה שאנן צריכין להודות בשמו כתב בר"ת תותיות
 בקהל לרמז דלריכה להיות בעשרה ודו"ק :

קו מי ימלל גבורות ה' וכו' • אפשר לבאר קראו הנו'
 בדרך רמזא בס"ד והוא עש"י מ"ס לעיל
 כמזמור פ"ט מסס הרב מנ"ע ז"ל כי הלדיק נקרא בשם
 מ"י על שם שהוא הולך תמיד ממדרגה למדרגה וסוף הליך
 עליו המלאכים מי הוא זה וכו' וגם דווקא לחמשים שפרי

מִהֲזֹרוּ שָׁכְחוּ מַעֲשָׂיו לֹא־חָכְנוּ
לַעֲצָתוֹ : וַיִּתְּאוּ תְּאוֹה בַּמִּדְבָּר
וַיִּגְסוּ־אֶל בִּישְׁמֹן : וַיִּתֵּן לָהֶם
שְׂאֵלָתָם וַיִּשְׁלַח רִזּוֹן בַּנֶּפֶשׁ :
וַיִּקְנֵאוּ לְמִשְׁרָה בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲרֹן
קְדוֹשׁ יְהוָה : תִּפְתַּח־אֶרֶץ וּתְבַדֵּעַ
דָּרְתָן וּתְכַם עַל־עֲדַת אֲבִירָם :
וּתְבַעֲר־אֵשׁ בַּעֲדָתָם לְהַבִּיהַ תִּלְדֶּה־ט
רָשָׁעִים : יַעֲשׂוּ־עֹגֶל בַּחֲרֹב וַיִּשְׁתַּחֲווּ

למסכה

ויחי יעקב

כונה וכו' עיין לעיל . עוד ידוע דתיבת ימלל הוא לשון
כריתה כמו וקטפת מלילות וכו' . וידוע דהלדיק יש לו
יכולת לכרות כח מידת הדון מלמעלה . עוד מ"ס לעיל
במזמור ל"ט משם הרב נאזה תהלה ע"פ כי האלהים
בשמים ואחיה על הארץ על כן יסיו דכריך מעטים .
ותכלית היולא כי בזמן שהשכינה בארץ מאתר להרבות
בשכחיו יתב' וליכא איסורא משום סימתינהו וכו' יעו"ס
ביחוד הדברים . והנה זה ברור ופשוט דבזמן דליכא לדיק
דיש לו יכולת להיות כורת מידת הדון ודאי דהוא יהיה
מרכבה לשכינה ותמיד עמו היא וא"כ יוכל להרבות
בשכחיו יתב' כפי מה שרואה וליכא איסורא וחששא
דסימתינהו וכו' . ומעתה הרי הוא כמכו"אר בא"ר היטב
קרא הנו' דו"ה מי דיקא דומז ללדיק הנקרא בשם מי
כנו' זה ודאי על ידו יוכה שתי זכיות ה"א ימלל גבורות

לְמַסְכָּה : וַיִּמְירוּ אֶת־כְּבוֹדָם
 בְּתַבְנִית שׁוֹר אֵכֶל עֵשֶׂב : שִׁכְחוּ
 אֶל מוֹשִׁיעֵם עֲשֵׂה גְדִלוֹת בְּמִצְרַיִם:
 נִפְדָּאוֹת בְּאֶרֶץ חָם נִזְרָאוֹת עַל־
 יַם־סוּף : וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לֹלֵי
 מִנְשָׁה בַּחִירוֹ עָמַד בַּפֶּרֶץ לִפְנֵי
 לַחֲשִׁיב

ויחי יעקב

ה' ר"ל יוכל בכחו לכרות כח הגבורות וחסו ימלל לשון
 כריתה כנו' . גם את ה"ב ישמיע כל תהלתו ר"ל להרבות
 בשכחו ותהלותיו יתב' כפי רצונו וליכא איסורא מסוס
 סימתהו וכו' דודאי לפי גודל מעלתו השכינה תמיד עמו
 וא"כ מקרי בחינת בפניו ושרי ודו"ק :

וירא ב"ר להם כשמעו את דנתם . ויזכור להם
 בדיתו וינחם כרוב חסדיו . והדקדו"קי מכוהרים
 אחד אומרו את דנתם . לכאורה תיבת את היא יתירה .
 גם אומרו ויזכור להם בדיתו על איזה ברית קאמר .
 ועין במ"פ ז"ל דנרגסו בהני דקדוקי ויתירלו לפוס דרכם .
 ואפשר לבאר במ"ד . עפ"י מ"ס לעיל במוזר טו"ב משם
 הרב ה"ג מוהר"ר חיד"א ז"ל שהביא משם המ"פ ז"ל טעם
 כבון לבלתי תתקבל התפילה שאדם מתפלל בכל עת על
 צרתו ובשרט על הדיבות הגלות הוה דכמה דמעוה נסתפכו
 מינן ואין עונה לנו . ויתירן לפי דבכל עת שאין על
 צערינו כל אחד בוכה על צערא דידיה ואין אחד בוכה
 על צערא דשכינתא דאיהי בגלותא ומחבוססת כלע"ר
 הגבו"ה זה כמה אודך ימים ושנים בשבילנו אלא בוכים
 על צערא דידן אבל אם נועק ונתפלל בשבילה דוקא תכף
 אמן

לְהִשָּׁיֵב חֲמַתּוֹ מִהִשְׁחִית : וַיִּמָּאֲסוּ
בָאָרֶץ חֲמָדָה לֹא־הֶאֱמִינוּ לְדַבְּרוֹ :
וַיִּרְגְּנוּ בִּאֱהָלֵיהֶם לֹא שָׁמְעוּ בְקוֹל
יְהוָה : וַיֵּשֶׁא יְדוֹ לָהֶם לְהַפִּיר אוֹתָם
בַּמִּדְבָּר : וּלְהַפִּיר זִרְעָם בַּגּוֹיִם
וּלְזַרְוֹתָם בָּאֲרָצוֹת : וַיִּצְמְדוּ לִבְעַל
פֶּעֶז וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים : וַיִּבְעִיסוּ
בַּמַּעֲלֵי־יָהִם וּתְפִרְיָם מִגִּפְרֹה :
וַיַּעֲמֵד פִּינָחָם וַיִּפְלֹל וַתֵּעָצֹר

המגפה

יחזי יעקב

אכן עונים יעו"ש - מה סכתכתי לעיל - עוד ידוע
דהשכינה נקראת בשם באר בנו' בזה"ק פ"פ וירח והנה
באר בשדה וכו' - וגם נרמזת בתיבת את יעוין בזה"ק
ובן רמזו המקובלים כי תיבות הי"א שכי"נה הם גמט'
חשבון את אם כן הרב עכין אחד מסוגל לקבלת התפלה
גם לקירוב קן הגאולה השתידס לבא בבי"א - גם את
ה"ב כתבו חכמי המק"ו ז"ל כי על ידי שמירת אות הכרית
שאלה שומר ומתקן בחינת היסוד הקדוש מובטח לו שאין
תפלתו חוזרת ריקס וזה נרמז בס"י דהמרינן בכל יום
בתפילה כי הנה שומע תפלת כל פ"ה ותיבת פ"ה היא
גמט' מיל"ה לרמזו דבוכותא מתקבלת התפלה עכ"ל -
ובזה"ק אמרו דגם בזכות שמירת אות הכרית הוי"ה הגאולה
באשר האריך בזה הרב ה"ק בעל ד"ח ז"ל בשער הקדושה
יעו"ש - ומעתה בזה הרי הם כמבוארים קראי הנו' דזה

הַמִּגְפָּה : וְתַחֲשֹׁב לוֹ לַצַּדִּיקָה דָּרָר
וְדָר עַד-עוֹלָם : וַיִּקְצִיפוּ עַרְמֵי
מִרִיבָהּ וַיִּדַּע לַמַּשָּׁה בַּעֲבוּרָם : כִּי-
הִמָּרוּ אֶת-רוּחָהּ וַיִּבְטֹא בַשִּׁפְתָיו :
לֹא-הִשְׁמִידוּ אֶת-הָעַמִּים אֲשֶׁר
אָמַר יְהוָה לָהֶם : וַיִּתְעַרְבוּ בַּגּוֹיִם
וַיִּדְמֻהוּ

ויחי יעקב

ממנו מה שרמו אדונינו דהע"ה באומרו וירא כלר להם
ותדע אימתי הקדוש ברוך הוא רואה כלר להם לו"א כשכיל
סני דברים האחד בשמעו את רנתם תיבת את דיקא שהוא
רמו שטיקת תכלתם המכונית בשם דגס היא כשכיל השכינה
דוקא הנרמות בתיבת את כנו"ל כי תיבת הי"א שכי"נה
גמט' א"ת - וכן נקראת בשם בא"ר וכן נרמו בר"ח
בשמעו "את" רנתם ר"ת "באר הרי חדא" גס את ה"ב
ויוכור להם את בריתו דיקא ר"ל שגס שמרו אוח הברית
שהוא ליה לנו עליה וו"א את בריתו דיקא זכיון שדואה
באלו השני מעלות הטובות אז מיד וינחם כדרכ חסדיו
ביחן אותם לרחמים וכו' ודו"ק :

יה"ר ה' יוכנו לפתי מעלות הנו' לקיטם ונוכה לראות
בגאולה קעתידה בבי"א נס"י • **תם ונישלם**
ספר רביעי בעזר האל יסעי •

והוא ברחמי יוכני להתחיל ולהשלים
גס ספר חמישי • ולפרות ולרבות בתורתו הקדושה למען
שמו הגדול המברך פרו ורבו ביום חמישי אמן :

קו מדרש תמוה הביאורו המפ' ו"ל וו"ל הודו לה'
כי טוב וכו' יאמרו גאולי ה' למה א"ר
עזן אשר גאלם מיד כל עב"ל • והוא תמוה דמה הקפצ'
ומה

וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם : וַיַּעֲבְדוּ אֶת־
עַצְבֵיהֶם וַיְהִיו לָהֶם לְמוֹקֵשׁ : וַיִּזְכְּחוּ
אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לְשָׂדִים :
וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי דַם־בְּנֵיהֶם
וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זָבְחוּ לְעַצְבֵי בָנֵעַן
וַתַּחֲנֹף הָאָרֶץ בַּדָּמִים : וַיִּטְמְאוּ
בַּמַּעֲשִׂיהֶם וַיִּזְנוּ בַּמַּעַלְלֵיהֶם : וַיַּחַר־
אַף יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיִּתְּעַב אֶת־נַחֲלָתוֹ :
וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם
שְׂנֵאֵיהֶם : וַיִּלְחָצוּם אִיְבֵיהֶם וַיַּכְנִעוּ

תחת

ויחי יעקב

ומה תירץ וסלא הכתוב אומר כן ומה הוסיף בזה • ועוד
יש לנו לדעת דלכאורה ככתוב עלמו יש להרגיש דתיבת
אשר היא יתור' כפי"ס דהו"ל יאמרו גאולי ה' שנאלם
מיד לך • ואפשר לבאר בס"ד עפ"י הידוע דתיבת חללים
רומז לדין ותיבת ה' רחמים • עוד ידוע מארז"ל דישראל
באותו העת לא היו הם ראויים בדיעבא לזאת בטענת עוז
שר מלכים שטען מה אלו אף אלו וכו' יעו"ס וכן ג"כ
היתה טענתו של מרע"ה כמו שרמזו במאמרו שחמר מי
הנכי כי אלך אל פרעה וכי אוליף את בני ישראל וכו'
ודרשו מה זכות יש בידם וכו' ועל זה השיבו הקדוש ברוך
הוא בהוליך את העם תעבדון וכו' כנו"ן יתירה רמז לו
צמנות שהם עתידים לקבל התורה אחר נו"ן יוס וכו' הם

ישראלים

תַּחַת יָדָם : פְּעָמִים רַבּוֹת יִצִּילֵם
 וְהִמָּה יִמְרוּ בַּעֲצָתָם וַיִּמָּכּוּ בַּעֲוֹנָם :
 וַיֵּרָא בַּצַּר לָהֶם בִּשְׁמִעוֹ אֶת־
 רִנָּתָם : וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם
 כָּל־כַּסְרוֹ : וַיֵּתֶן אוֹתָם לִרְחֻמִּים
 לִפְנֵי כָל־שׁוֹבֵיהֶם : הוֹשִׁיעֵנו יְיָ הוֹדָה
 אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת
 לְשֵׁם קִדְשְׁךָ לְהִשְׁתַּבַּח בְּתַהֲלֹתֶיךָ :
 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־
 הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־
 הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ :

ספר

ויחי יעקב

יוצאים אף ששכסיו אין ראויים עכ"ל . והנה ידוע מ"ש
 שה' נחיד"א ז"ל כי תיבת אשר היא רומזת על התורה
 כי היא ר"ת אותיות שס"ו רכו"א וכן אותיות כל כ"ב
 אותיות הם גמט' אל"ף ח"ק עי"ש בד"ק כפ' חוקת כס'
 פני דוד וכן תיבת אשר כי אות אלף היא חסכון אלף
 ואות ש' ואות ר' הם גמט' ת"ק יכ"ל . ומעתה מתע
 ו"א יאמרו גאולי ה' אשר גאלם וכו' וכו' סמ"ד וסקסס
 למה ר"ל למה ר"ל יס לדעת דלמה אמר גאולי ה' ולא
 אמר גאולי אלהים שהוא עדיף שרומז בדיוקא הם יצאו .
 ועל זה אמר אשר דיקא גאלם ר"ל ברמי"זא דבדין לא היו
 ראויים

תהלים קז
 ספר חמישי
 ליום ששי
 לקדשת המידות

קִי הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי־לְעוֹלָם
 חֲסָדוֹ : יֹאמְרוּ גְּאוּלֵּי יְהוָה אֲשֶׁר
 גָּאֵלָם מִיַּד־צָר : וּמֵאֲרָצוֹת קַבְצָם
 מִמִּזְרָח וּמִמַּעַרֵב מִצָּפוֹן וּמִמֶּיִם : תִּתְּנוּ
 בְּמִדְבָּר בִּישִׁימוֹן דֶּרֶךְ עֵיר מוֹשָׁב
 לֹא מִצָּאוּ : רַעֲבִים גַּם־צִמְאִים נִפְשָׁם
 בָּהֶם

ויחי יעקב

רחמים כנו' דמה אלו אף אלו וכו' • אלא עיקר יליאתם
 סוף היתה מרוב רחמיו יתב' רלפה דעתידיס לקבל התורה
 הנרמזת בתיבת אס"ד כנו' ובטביל כך גאלס וא"כ לכן
 אמר דוקא גאולי ס' הדומז לרחמים ודו"ק :
 ב' סגר דלתות נחשת ובריתו ברזל גדע • אוילים
 מדרך פשעס ומעוכותיהם יתענו • וסנה הדקדוק
 מבוחר דלא ידענו מה אלו דלתות נחשת ומה הם בריתו
 ברזל דעליסו קאמר • ועוד מה ומירות אוילים מדרך
 פשעס וכו' • ואפשר להבין הכי קראי באו ברמזא
 להודיענו תחס של תשובה דעל ידה יוכה האדם נהכניע
 כח ושורס הרע מלמעלה • וסוף סמא"ל נחס הקדמוני
 וכל נוגדא דיליה ת' מחנות דאית חתות ידיו כמו סביאר
 סרב הקדוש סא"רי זיע"א בסוד הכתוב וסנה פשו בא
 וארבע מאות איס עמו סהס נוגדא דסמא"ל • גם דאיתי
 לתרב

בָּהֶם תִּתְעַטֵּף : וַיַּעֲקֹוּ אֶל־יְהוָה
 בִּצְרָר לָהֶם מִמַּצּוֹקוֹתֵיהֶם יִצִּילֵם :
 וַיִּדְרִיכֵם בַּדֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְדָכַת אֶל־
 עֵיד מוֹשָׁב : יוֹדוּ לַיהוָה חֲסִדּוֹ
 וְנִפְרָאֲתוּ לִבְנֵי אָדָם : כִּי־הִשְׁבִּיעַ
 נַפְשׁ שִׁקְקָה וְנַפְשׁ רַעְבָּה מִלֵּא־
 טוֹב : יֵשְׁבִי חֵשֶׁךְ וְצַלְמוֹת אֲסִירֵי
 עֲנִי וּבְרוּר : כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל

ועצת

ויחי יעקב

להרכ הגדול בית פרץ ו"ל שהביא בדרוש התשובה כי זונות
 דסמח"ל הם הרבע וסימנס כנו"ל ר"ת בלה"ס רח"ל
 ולפ"ה לא"ה כמו דבקדושה שמות האימיות כן עכ"ל יעו"ש
 בד"ק בארובה • ומעתה זה אפשר שצא לרמז דהע"ה
 כהאי קרא באומרו כי שבר דלתות נחשת אותיות נחשת
 וגם ובריתי כרו"ל רמו על זונותיו הגי נסים דידים
 דנרמזו כר"ת כרו"ל כנו' ועתיד הקדוש ברוך הוא לשכור
 כח דידסו ואימתי גזיר לזה סייס ואמר הויליס מדרך
 פסעס וכו' ר"ל בזמן דיחזרו בתשו' וגם ישוכו על עונות
 דידסו או תכף הקב"ה מסביר כח האי רשיעא הוא וזונות
 דידים ומעבירם מן העולם בסוד והאלילים כרות יכרתון
 לתקן עולם במלכות שדי יס"ר שיוכנו לחזור בתשובה שלמה
 ויגלה לנו קץ משיחנו בבי"ה ודו"ק :

ישם מדבר לאנס מים וכו' • ויושב שס רעבים וכו' •
 ויורשו שדות ויטעו כרמים ויעשו פרי תבואה •
 ויברכס וירכו מאוד וכו' • אפשר לרמז כסדרן של הגי
 קראי

וַעֲצַת עֲלִיּוֹן נָאֲצוּ : וַיִּכְנַע בַּעַמֵּל
 לִבָּם כִּשְׁלוֹ וְאִין עֶזְרָה : וַיִּזְעֲקוּ אֶל־
 יְהוָה בִּצְרָה לָהֶם מִמַּצְקוֹתֵיהֶם
 וַיִּשְׁיַעֵם : וַיִּצִיאֵם מִחֶשֶׁךְ וּצְלָמוֹת
 וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנָּתֵק : יוֹדוּ לַיהוָה
 חֶסֶדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם : כִּי־
 שֹׁבֵר דִּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיתִי בְרֹזֶל
 גִּדָּע : אֱוִילִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעֵם
 וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם

ויחי יעקב

קראי דבאוי לרמוז על ימות המשיח דאז אפילו המדבר
 יהיה לאגס מים וגם יהיה קיום והתכונות לארץ ישראל
 הנקראת עיר מושב כנז' בזה"ק ע"פ ואיש כי יבנה בית
 מושב יעו"ש דרומז על בית המקדש ועיר מושב רומז על
 כללות הארץ יעו"ש * והנה ידוע דעיקר גאולתינו תלויה
 בקיומה של תורה ועשיית מצוות וזה ברור * עוד דע
 כי התורה היא נקראת בשם שדה והמצוות נקראו בשם
 כרם ובאשר הובא זה בפירוש בס' ערכי הכנויים וז"ל
 שדה רומז על התורה * וידוע דשני תורות הם תורה
 שבכתב ותורה שבע"פ והמצוות נקראים בשם כרם עכ"ל
 יעו"ש * ומעתה עפ"י האמור אפשר דזה בא לרמוז בנועם
 דבריו דהע"ה באומרו לעתיד לבא בבי"א מה עומם הקדוש
 ברוך הוא ישם מדבר לאגס מים וארץ ליה למולאי מים
 ויושב שם רעבים רומז עלינו אכן כני הגולה ויכוננו עיר
 מושב רומז לארץ ישראל ואומתי יהיה זה לנו לו"א בזמן
 ויורשו שדות ר"ל בזמן שזרעים בתורה שנים בהלכתן
 תורה

וּמַעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְּעֵנוּ: כָּל־אֲכָל תַּתֵּעַב.
נַפְשָׁם וַיִּגְיֵעוּ עַד־שַׁעַר מוֹת: וַיִּזְעֲקוּ
אֶל־יְהוָה בַּצָּר לָהֶם מִמַּצְקוֹתֵיהֶם
וַיִּשְׁיַעֲם: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם
וַיַּמְלֵט מִשְׁחִיתוֹתָם: יוֹדוּ לַיהוָה
חֲסִדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם:
וַיִּזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וַיִּסְפְּרוּ מַעֲשָׂיו
בְּרִנָּה

ויחי יעקב

תורה שכתב ושנע"פ הנקראים בשם שדות כנז' . ונס
לא המדרש הוא העיקר אלא גם ויטעו כרמים רומז לקיום
המלות ג"כ הנקראים בשם כרם כנז' וכיון שמקיימים הכי
תרי באחד אז ודאי זוכים ויעשו פרי ומה הוא זה הפרי
לז"א תבואה הותיות תבואה ה' רומז לשכינה הנרמזת באות
ה' כידוע דתבואה ותתחבר עמנו ואז על ידה ונסיכתה
תהיה גאולה שלימה ויברכס וירבו מאוד וכו' ודו"ק כי
נעים ת' :

עני"א אים זעירי ברא דרכי אב"הו אומר בס"ד אחרי
נסיקות עפרות רגליו לבאר בס"ד כונת הכי
קראי דאמר אדונינו דהע"ה וישנב אכיון מעוכי וכו' עד
ויתכוננו חסדי ה' כי באו דבריו ברמי"זא על עת יליאתנו
מן הגלות הזה שאנן בו זה כמה אורד ימים ושנים בעו"הר
וסוא בהקדים להביא לביאורס ב' ו"ג הקדמות מדברי
רז"ל וילא ה"א ידוע מארו"ל בגמ' אין כן דוד בא עד
שתכלה פרוטה מן הכיס ור"ל שנהיה כולנו בבחינת עניינים
ממס ע"כ . גם ידוע מארו"ל במס' יצמות דס"ג אומר
רב אסי אין כן דוד בא עד שיכלן כל הנשמות שבגוף
שנאמר

ז וַיַּעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצָּר לָהֶם
 וּמִמְצוֹקֵיהֶם יוֹצִיאֵם : יְקַם סַעֲרָה
 לְדַמְמָה וַיַּחֲשׂוּ גְלִיָּהֶם : וַיִּשְׁמְחוּ כִּי־
 יִשְׁתַּקּוּ וַיִּגְחֹס אֶל־מַחֲזֵן חֲפָצָם : יוֹדוּ
 לַיהוָה חֲסֵדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבָנֵי
 אָדָם : וַיְרוֹמְמוּהוּ בְּקִהְרֵעִים
 וּבְמוֹשָׁב זִקְנִים יִהְלֹוּהוּ : יִשְׁם
 נְהַרְוֹת לְמִדְבָּר וּמִצְאֵי מַיִם
 לְצִמְאֹן : אֶרֶץ פָּרִי לְמִלְחָה מִרְעֵת

וַיִּשְׁבִּי

ויחי יעקב

לאֲלֶף וכו' כנו"ל • ואז כיון שינישו להני תרי עניני הו"ה
 משגבם מן הגלות והו' ירחו ישרים רומז על ישרא ויסמחו
 בגאולה וכל עולה הו"ה רומז על הסט"א והק"ל שזמן
 בגלות תחת ידה בעת קפלה פיה והנה דוק כתיבת עולה
 הו"ה גמט' קי"ה והו"ה רומז על סט"א הנקראת בבחינת
 קי"ה לוא"ה כידוע מדברי הרב האר"י ז"ל • ולכן ה"ה
 בשם עולה שהו"ה גמט' קי"ה ג"כ • דאז כיון שגלה מתחת
 ידה קופלת פיה • אבל דע דעיקר כל גאולתינו תלויה
 בקיום של התורה והמלות הנקראים בשם ה'ה כנו"ל וז"ל
 מי חכם וישמור ה'ה דיקא רומז על התורה ומלותיה
 וכיון שגמור אותם אז ודאי ויתבוננו חסדי ה' שתכף
 הו"ה עומה עמנו חסד ושולח לנו משיח לדקנו יס"ר שנוכח
 לראותו בבי"ה ודו"ק :

וישבֹי בָהּ : יִשֶׁם מִדְּבַר לֶאגֶם־מִים
 וְאַרְצָן צִיָּה לְמִצְאֵי מַיִם : וַיֹּשֶׁב שֵׁם
 רֵעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ עֵיר מוֹשָׁב : וַיִּזְרְעוּ
 שְׂדוֹת וַיִּטְעוּ כִרְמִים וַיַּעֲשׂוּ פְרִי
 תְבוּאָה : וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבוּ מְאֹד
 וּבְהִמָּתָם לֹא יִמָּעִיט : וַיִּמְעַטּוּ וַיִּשְׁכּוּ
 מִעֲצָר רָעָה וַיִּגְזֹן : אֲשַׁפֵּךְ בָּוֹז עַל־
 נְדִיבִים וַיִּתְּעַם בְּתַהוֹ לֹא־דָרֶךְ :
 וַיִּשְׁגֹּב אֲבִיּוֹן מֵעוֹנִי וַיִּשֶׁם בִּצְלוֹן
 מִשְׁפָּהוֹת : יִרְאוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְחוּ
 וּבִרְעוּלָה קִפְצָה פִּיהָ : מִי־חֶכֶם
 וַיִּשְׁמַר־אֱלֹה וַיִּתְּכוֹנְנוּ חֲסִדֵי יְהוָה :
 שִׁיר

ויחי יעקב

עֲזַרְיָה הַנָּבִל וּכְנוֹר אֲעִירָה שָׁחַר • רִאֲיוֹתִי בִס' אֶחָד
 שְׁמוֹ סוֹכֶת שְׁלוֹם עִם בִּיאֹר עֲטֹרֶת זִקְנִים
 בִּד"מ וּכְתָב דָּף מ' ע"ב וז"ל הִתְנַחֵל אֶמֶר שִׁנָּה עַל שַׁחֲרִית
 הִיא מוֹלִיחָה אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם • וְכֵן ג"כ בִּמ"ס בִּרְכוֹת
 דִּם"ב אֶמֶר שְׁמוּאֵל שִׁנָּה בַּעֲמֹד הַשָּׁחַר כֹּאסְטָמָא לְכַרוֹל
 יַעו"ס • וְהַדְמַכ"ס ז"ל כְּתָב בָּה' דִּיעוֹת וז"ל הַיּוֹם וְהַלֵּילָה
 כ"ד שְׁעוֹת דִּיו לְאָדָם לִישָׁן פְּלִישׁ שָׁהִס ח' שְׁעוֹת וַיְהִיו
 בְּסוֹף הַלֵּילָה כְּדִי שִׁיעֲמוּד מִמַּטְתּוֹ קוֹדֵם לֵאמֹר הַשֶּׁשׁ וְכו'
 יַעו"ס

קח שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד : נִכְּזֹן לְבִי
 אֱלֹהִים אֲשִׁירָה וְאֶזְמְרָה יְהוָה
 כְּבוֹדִי : עֹרָה הַגִּבּוֹל וּכְגֹזֶר אֲעִירָה
 שָׁחַר : אֹדֶךָ בְּעַמִּים יְהוָה וְאֶזְמְרָךָ
 בַּלְּאֲמִים : כִּי־גָדוֹל מֵעַר־שָׁמַיִם
 חֲסִדְךָ וְעַד־שִׁחָקִים אֲמַתְךָ : רֹמְמָה
 עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים וְעַד כָּד־הָאָרֶץ
 כְּבוֹדְךָ : רַמְעַן יַחַד־צֹן יְדִידֶיךָ
 הוֹשִׁיעָה

ויחי יעקב

יעו"ש - וא"כ לפי"ז כיכד דהע"ה חמר חלות לילה וכו' -
 וכן העירה שחר וכו' הלא ודאי דור דרך חסידות הים
 וכו' יעו"ש מה שזאריך בפירושו וביאר מ"ס מרן ומ"ס
 הטור וכל המ"פ בענין חובת קימת חלות וביאר כמה
 ענינים עכ"ד הרב סוכת שלום ועט"ז סנו"ל - והן חג
 עני"ח אומר דדבריו נכונים וברורים למבין אבל לא כמו
 שכתב דהטעם שהדונינו דהע"ה עושה זה בשביל חסידות
 הלא בתורה חוב הים עליו ולכן הים קם להתפלל לפניו
 יתב' על עלמו והענין עפ"י הידוע מדברי הרב קדוש
 האר"י כי דהע"ה נפשו היתה בחינת נפשו של אדם"ר -
 וידוע מ"ס בתיקונים כי אדם"ר על ידי חטאו פגם בפס
 הוי"ה ח"ו יעו"ש - וא"כ נעשה פירוד בין קוב"הו יעו"ש -
 וא"כ ודאי דהע"ה דאיהו גופיה בחינת אדם הוכרת תמיד
 להיות מתגולל כלערך לע"ר הנכונה לעמד מחלות לשוע
 לאל

הוֹשִׁיעָה יְמִינִי וְעֲנֵנִי : אֱלֹהִים
 דַּבֵּר בְּקִדְשׁוֹ אֶעֱלֶזָה אֲחַלְקָה
 שָׁכֶם וְעֶמְקֵי סִכּוֹת אֶמְדֵּד : לִי
 גִלְעָד לִי מְנַשֶּׁה וְאַפְרַיִם מְעוֹן
 רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחַקְקִי : מוֹאָב סִיר
 רַחֲצִי עַל־אֲדָמָה אֲשֶׁר־לִי נַעֲלִי עָרֵי
 פְּלִשְׁתִּים אֶתְרוּעֶעַ : מִי יְבִירָנִי עִיר

מבצר

ויחי יעקב

לאל יתב' לתיקון עונותיו - עוד ידוע דלותיות ו"ה שגשם
 הן הם רומזים לקוב"הו - ומעתה מלאתי רמז נכון וסעד
 לדברי אלה כי זה מתקן כדמו בקרא הנו' כי עיקר כונתו
 שהיה מתעורר קודם הסחר הוא לבקש על פגם הנו'
 שפגם וזה כדמו כר"ת פסוק הנו' ל עורס הנבל וכבוד
 אעירה שחר אותיות אשועה לשון תפלה הנקראת שוע"ה
 וגם אותיות אשעוה ר"ל כל כונתי בתפילתי לעשות סעד
 ותיקון לאותיות ויה' שפגמו מקודם ודו"ק :

רומה על שמים אלהים ועל כל הארץ כבודך :
 אפשר לבאר בס"ד כונת דברי דהע"ה דכא
 בבקשה לפניו יתב' דכזמן שישראל יעסקו בתורה ובלידקה
 אז בכח וזכות הני תרי מילי דמיטבא לא תרד מידת
 הדין ולא תפלוט בעולם אלא תשאר תמיד בעולם העליון
 וכמו שהבאתי לעיל בתחילת ספר רביעי בביאור הכתוב
 לעולם ה' דברוך נצב בשמים יעו"ש מ"ש הרב הגדול
 מוהר"ר חיד"א ז"ל - ובהקדים להודיעך דברי התנא בפרקי
 אבות פרק ו' שכתב כי החורס נקראת בשם כבוד דכתיב
 כבוד חכמים ינחלו - עוד ראיתי להרב המקובל בעל

מִבְּצֵר מִי נִחַנִּי עַד־אֲדָוָה : הֲלֹא־
 אֱלֹהִים זָנַחְתָּנוּ וְלֹא־תָצֵא אֱלֹהִים
 בְּצָבָאֲתֵינוּ : הִבַּח־לָנוּ עֲזֹרַת מִצָּר
 וְשׂוֹא תִשׁוּעַת אָדָם : בָּאֱלֹהִים
 נַעֲשֶׂה־חֵיל וְהוֹאֵ יְבוֹם צָרֵינוּ :

חס יהיה סוכאיך מעיק לך

קט לַמִּנְצָח קִדְוֹד מִזְמוֹר אֱלֹהֵי
 תְהִלָּתִי אֶל־תַּחֲרֹשׁ : כִּי פִי רָשָׁע
 וּפִי־מִרְמָה עָלַי פִּתְחוּ דִבְרוֹ אֱתִי

רשון

ויחי יעקב

ערכי הכינויים כתב כי גם הלדקה נקראת בטס כבוד
 וע"ש בר"ק :

ומעתה זה ממש אמרתי בא לרמוז האי קרא כנוע"ס
 דבריו רומם על שמים דיקא הללים דיקא
 הרומז למידת הדין כידוע דיטאר דוקא בשמים ולא ירד
 נהאי עכמ"ל וטעמ"ל טעי"ס למא חני חומר זה לו"א ועל
 כל הארץ כבודך חות וי"ו שפתיבת ועל היא נדרשת במקום
 נעבור וד"ל בעבור דעל כל הארץ שריו כבודך רמו לתורה
 וגם ללדקה הנקראים בטס :

כבוד ככ"ו ח"כ בזכות הני תרי מלי רמיט"ל חין
 ראוי שתראה מידת הדין בעולם אלא תמיד
 תטאר בשמים דוקא ודו"ק :

קט כי פי רשע ופי מרמה וכו' ודברי סגאה שבכונני וכו'
 תחת אהבתי יסטנוני ואני תפלה :

לִשְׁוֹן שֶׁקֶר : וּדְבַרִּי שִׁנְאָה סִבְבוּנִי
וַיִּלְחַמוּנִי חֲנָם : תַּחַת אֲהַבְתִּי
יִשְׁטְנוּנִי וְאֲנִי תִפְלָה : וַיִּשְׁיִמוּ עָלַי
רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׁנְאָה תַּחַת
אֲהַבְתִּי : הִפְקֵד עָלַי רָשָׁע וְשֹׁטֵן
יַעֲמֹד עַל-יָמִינוּ : בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא
רָשָׁע וְתִפְלָתוֹ תִּהְיֶה לַחֲטָאָה :
יִהְיוּ-יָמָיו מִעֲטִים פִּקְדָתוֹ יִקַּח אַחֵר :
יִחְיוּ-בָנָיו יְתוּמִים וְאִשְׁתּוֹ אֶלְמָנָה :
וְגוֹעַ

ויחי יעקב

הנה בואת הסדרה דקאמר אדונינו דהס"ה האותו
להסכיל דלמס אדונינו דהס"ה הוא אומר כי פי
רשע ופי מרמה וכו' והא קרמא לן אל יפתח אדם פיו לסטן
וא"כ הו"ל לומר כי פה רשע ופה מרמה עלי וכו' הואיל
והוא מדבר נגד האויבים ועוד יס לדעת באומרו ח"כ תחת
אהבתי יסטנוני ואני תפלה מה כתבון באומרו ואני תפלה
כנראה ראין לה הכנה ועין ברס"י ז"ל דביאר דאני מתפלל
עליהם וכו' והוא קשה ח"ו : ועוד רס"י ז"ל ביאר וגם רד"ק
ז"ל ומ"פ אחרים כי ביאור פי רשע דקאמר הוא פה רשע
ופה מרמה ופירוש פי במקום פה יעו"ס בד"ק :
והן אנה עני"א אומר בס"ד להכין כונת אדונינו דהס"ה
כביאור נכון מה שאמר כן - וגם מה שסיים בדבריו
ואני תפלה - והוא בהקדים הקרמה אחת מה שריאתי בכתב
המ"פ ז"ל וכעת היני וזכר באיה מקום וז"ל כביאור הכתוב
שאמר

וְנוֹעַ יְנוּעוּ בָנָיו וּשְׂאֵרוֹ וּדְרָשׁוּ
 מִחֲרִבּוֹתֵיהֶם : יִנְקֹשׁ נְיֻשָּׁה דָּכָל
 אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּבְזּוּ זָרִים יִגְיֵעוּ : אֶל־יְהִי
 לוֹ מִשֶּׁךְ חֶסֶד וְאֶל־יְהִי חֲוָנָן
 לִיתּוֹמָיו : יְהִי־אַחֲרֵיתוֹ דְּהִכָּרִית
 בְּדוֹר אַחֵר יִמַּח שָׁמַם : יִזְכֹּר עֵינֵן
 אֲבוֹתָיו אֶל־יְחֹזֶה וַחֲטֹאת אָמוֹ
 אֶל־תִּמַּח : יְהִי נֶגְד־יְחֹזֶה תָּמִיד

ויכרת

ויחי יעקב

שֶׁאָמַר בַּמָּקוֹם הָאֵחָד דִּהַע"ס וְזֶה הוּא יי' לִי בַּעֲזָרִי וְאֵנִי
 אֶרְאֶה בִּשְׁנָאִי כִּי בִּי־אֲדָרֵךְ דִּים שְׁנֵי מֵינֵי שׁוֹכְאִים לְאֶדָם
 יס שְׁהוּא שׁוֹכֵל וּמֵרָאֶה שְׁנֵהֶם לוֹ וְיֹדַע כּוֹ שְׁהוּא שׁוֹכֵל
 גְּמוּר לִי וַיֵּס שְׁנֵהֶם מִסּוּחָרָח בִּקְרָבוֹ דִּהִינּוּ שְׁכַסְזוּהָ מִתְרָאֶה
 עִמּוֹ אִוּ יֵסֶב עִמּוֹ מֵרָאֶה עֲלָמוֹ שְׁהוּא אִוְהִנּוּ אֶהֱבֶה עֹז
 אֵל הוּא שׁוֹכֵל אִוְתוֹ בִּקְרָבוֹ לַעֲסֵם וּלְבָשָׁר וּכְסֵהוּא יֵסֶב
 עִם אֲחֵרִים הוּא מוֹלִיף עֲלֵיו כָּל מוֹס רַע וּמִמֶּנּוּ מִבְּקָשׁ
 לְהוֹרֵגוֹ אֵם יִפּוֹל בִּידוֹ וְהִנֵּה כִּי הַשׁוֹכֵל שְׁהוּא שׁוֹכֵל גְּמוּר
 וְיֹדַע כּוֹ הִינּוּ מִן הַזֹּרֵךְ לְבֹא אִיוֹס אֶדָם אִוּ לְבָקֶשׁ מִהֶקֶב"ה
 שִׁשְׁמֵרְנוּ מִמֶּנּוּ כִּי הוּא בַּעֲלָמוֹ תָּמִיד מִשְׁתַּמֵּר מִמֶּנּוּ אֵל
 מִי שְׁהוּא מֵרָאֶה אֶהֱבֶה לְפָנִים וּבִקְרָבוֹ שְׁנֵהֶם לוֹ וְכו' זֶה לְרִיךְ
 מִי שִׁיּוּדֵי־עֲבוֹר כִּדִּי שִׁשְׁמֹר עֲלָמוֹ וְכו' וְזֶה בְּדוֹר :

וזאת

מִמֶּנּוּ כֹונֶת דִּהַע"ס בְּאֹמְרוֹ יי' לִי בַּעֲזָרִי ר"ל
 אֵנִי תָּמִיד מִבְּקָשׁ מִהֶקֶב"ה שְׁהוּא יֵסִים לִי בַּשׁוֹכֵל
 שְׁהוּא מֵרָאֶה עֲלָמוֹ שְׁהוּא אִוְהִנּוּ לִי וְעוֹד אִוְתִי וּבִקְרָבוֹ שׁוֹכֵל
 גְּמוּר לִי אֵךְ וְאֵנִי אֶרְאֶה בַּשׁוֹכֵל ר"ל מִי שְׁהוּא שׁוֹכֵל גְּמוּר
 אֵנִי

וַיִּכְרֹת מֵאֶרֶץ זָכָרָם: יַעַן אֲשֶׁר לֹא־
 זָכַר עֲשׂוֹת חֶסֶד וַיִּרְדֶּף אִישׁ עֲנִי
 וַאֲבִיוֹן וַנִּכְאֹה לֵבָב לְמוֹתָת: וַיֹּאֲהֵב
 קָלְדָּה וַתִּבּוֹאֶהוּ וְלֹא־חֶפֶץ בְּבִרְכָּהּ
 וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ: וַיִּלְבֹּשׁ קָלְדָּה כְּמֹדוֹ
 וַתִּבֵּא בַמַּיִם בְּקֶרְבּוֹ וּבִשְׁמֹן
 בַּעֲצָמוֹתָיו: תִּהְיֶיֶלּוּ כְּבָגֵד יַעֲטָהּ
 וּלְמִזַּח תָּמִיד יִחְגְּרָה: זֹאת פְּעֻלַּת
 שְׁטָנִי

ויחי יעקב

אֲנִי זָרִיךְ לִבְקֶשׁ מִמֶּךָ שְׁתַּלִּילֵנִי כִּי אֲנִי כַעֲלָמִי רוֹאֶה אֶת־
 וְאֲנִי כַּשֶּׁמֶר מִחֲנוּ עַכ"ד ה"ק ו"ל :
וּעֲפִיד"ק אומר ג"כ אֲנִי עֲנִי"ל בִּיזוֹר סֹדֶר קִרְוִי
 הַנּוֹ' שֶׁמֶדְבַּר כּוֹ עַל אֲוִיבִיו וו"א רַב־ש"ע
 אֲנִי רוֹאֶה דִּישׁ לִי אֲוִיבִים תָּמִין אֶחָד דֶּהֱסִי אֲוִיבִים גְּמֹרִים לִי וַיִּוָּדַע
 אֲנִי בִּהֶם - וְגַם יֵשׁ לִי אֲוִיבִים מִמֶּיֶן הַשָּׁנִי דִּמְרָאִים שֶׁהֵם אֲוִיבִים
 גְּמֹרִים כַּעֲנִי אֲבָל שְׁלֹא כַּעֲנִי סוּגִיאִים לַעֲלֹם וּלְכַשְׁדִּי וְזֶה רָמַז בְּאֹמְרוֹ:
כִּי כִּי רַשָּׁע וְפִי מִרְמָה עָלַי פֶּתַח דִּיקָא ר"ל כַּשֶּׁסּ יוֹשְׁבִים
 לְבָדֶם וּמִדְּבָרִים וּפִתְחִים פִּיהֶם לְדַבֵּר עָלַי הֵם תְּחִילַת
 דְּבָרֵיהֶם פִּתְחִים שֶׁכָּל דְּבָרֵי שְׁאֵנִי מִדְּבַר הוּא כְּרַשְׁעוֹת
 וּרְמָאוֹת וו"א עָלַי פֶּתַח כִּי כִּי דִיקָא רַשָּׁע וְגַם כִּי מִרְמָה -
 זֶה אֹמְרִים בַּעֲת שֶׁהֵם לְבָדֶם יוֹשְׁבִים אֵךְ בַּעֲת שֶׁהֵם מִדְּבָרִים
 עָמִי אֲדַרְבֵּא אֹמְרִים שְׁאֵנִי חֲסִיד וְכָל דְּבָרֵי כְּקֹדֶשׁ וו"א
 דְּבָרוֹ אֲתִי דִיקָא ר"ל בַּעֲת שְׁאֵנִי אֲהִיִּם עִמָּהֶם כָּל דְּבָרֵיהֶם
 לְשׁוֹן סֵקֶר ר"ל שֶׁהֵם מִדְּרָאִים לִי אֲהֵבָה עֹז - וְאֲדַרְבֵּא דְּבָרֵי
 שְׁבִיחָה סְבִיבִי וְכוּ' וְגַם תַּחַת אֶהְיֶה יִשְׁטַכּוּנִי וו"א כִּי הֵם
 תָּמִין

תהלים קט קעט

שִׁטְנִי מֵאֶרֶץ יְהוָה וְהַדְּבָרִים רָעִים
עַל-נַפְשִׁי : וְאַתָּה יְהוָה אֱדַנִּי
עֲשֵׂה-אֵתִי לַמַּעַן שִׁמְךָ כִּי-טוֹב
חֶסֶדְךָ הִצִּילָנִי : כִּי-עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי
וְרַבִּי חֵלֶד בְּקִרְבִּי : כַּצֵּל בְּנִטּוֹתַי
נִהְרַכְתִּי נִנְעַרְתִּי כְּאֶרְבֶּה : בְּרַבִּי
כִּשְׁלוֹ מִצֹּם וּבִשְׁרִי כֶחֱשׁ מִשֶּׁמֶן :
וְאַנִּי הֵייתִי חֲרַפָּה לָהֶם יִרְאוּנִי

יגיעון

ויחי יעקב

ממין הסוגאים דמראים אהבה מסותרת • ותתחיה תעמוד
הבהרת • מראים אהבה • ותתחיה פגאה ואיבה • מראים
חומה • ותתחיה ערמה • וא"כ מין סוגא סלו איני יכול
לישמר ממנו ועל זה ואני תפלה ר"ל על זה אני מבקש
מתך ומתכלל לפיך ששליכני ממנו תמיד ותשמרני ודו"ק
וגבון :

אורה י"י מאד בפי ונתוך רבים אהללנו • והדקדוק
מבואר לעין כל דתיבת בפי דקאמר לכאורה
היא יתו"ר גפי"ס דודאי המורה הוא מודה בפיו • וא"כ מה
בוגת אומרו תיבת בפי • ועין במ"פ ו"ל מ"ס בזה :
ואפ"ש להכין במ"ד בררך דרש והוא עפ"י מ"ס
הטור ו"ל בסיומן קו"ר משם הר"מ מבטגורק
בענין משיב הרוח ומוריד הטל וכו' וז"ל בשמניע עלות
היה אומר מתחילת תפילת י"ח עד משיב הרוח וכו' והיה
אח"כ אומרה תשעים פעמים דוקא ואמר אין לריך עוד
לסור כי ודאי מוכטח לי שלא יטעה עוד וכו' ועין שם
הטעם

יִנְיֵעוֹן רֹאשָׁם : עֲזָרְנִי יְהוָה אֱלֹהֵי
הוֹשִׁיעֵנִי בַחֲסֶדְךָ : וַיִּדְעוּ כִּי־יָדְךָ
זֹאת אַתָּה יְהוָה עֲשִׂיתָה : יִקְלְלוּ
הַמָּה וְאַתָּה תִּבְרַךְ קִמּוֹ וַיִּבְשׁוּ
וַעֲבַדְךָ יִשְׁמַח : יִרְבְּשׁוּ שׁוֹטְנֵי כְלָמָה
וַיַּעֲטוּ בַמַּעִיל בַּשָּׂתֶם : אֹדְרָה יְהוָה
מֵאֵד בְּפִי וּבִתְוֹךְ רַבִּים אֶהְלֶכְנִי :

בי

ויחי יעקב

הטעם דלרס צריך תשעים דוקא : א"כ ודאי כיון דאמר זה
המבין אפ"י א"ח כ"כ יתפלל מראשו לא היכפת דודאי לא יבא
לידי טעות עוד : ועין עוד בטור ס"י ז"ט מ"ט משם ה"ר
מנוח ז"ל הרב בית יוסף ז"ל בענין צריך להשדיר תפלתו
יעו"ט :

ומעתה עפ"י האמור אפשר דזאת ממש ברמז בפסוק
הנז' דזו הומרו חודה ה' מאד וכו' ר"ל
מקודם ביני לבין עצמי חודה מאוד וכמה לזה אמר תיבת
בפי ר"ל גמ"ט פ"י שהיא עולה תשעים וכונו' כי כך
אמר הר"מ מרטנבורק ז"ל ואז כיון שאני אומר ביני לבן
עצמי זה א"כ ודאי לא תיטנא עוד לטעות ואז א"ח כ"כ
ובתוך רבים ההללנו וא"פי אתפלל מראשי דלא חיסנן עוד
לטעות כללי : ולכן תכף סיים ואמר כיון דלא תיטנא עוד
לטעות א"כ ודאי תהיה תפלה הגונה וא"כ ודאי האל ית"ב יעמוד
לימין אביון להושיע משופטי נפשו ר"ל הם המקטרגים שהם
מזידים על האדם שתפלתו פסולה לפגוע בנפשו ולרדוף אותו
אבל הואיל וכבר אני מודה מקודם גמ"ט של פ"י וא"ח כ"כ

תהרים קט קי
 קף
 כִּי־יַעֲמֹד לַיָּמִין אֲבִיוֹן לְהוֹשִׁיעַ
 מִשִּׁפְּטֵי נַפְשׁוֹ :

שישלימו לך שונאך

קי לְדָוִד מִזְמֹר נָאֻם יְהוָה : לְאֹדְנִי
 שָׁב לַיָּמִינִי עַד־אֲשִׁית אֲבִיךָ הַדָּם
 לְרִגְלֶיךָ : מִטָּה עֶזְךָ יִשְׁלַח יְהוָה
 מִצִּיּוֹן רִידָה בִּקְרֹב אֲבִיךָ : עֲמָךְ
 נִדְבַרְתָּ בַּיּוֹם חֵילְךָ בַּהֲדָרֵי־קֹדֶשׁ
 מִרַּחֲם מִשְׁחָר לָךְ טַל יִלְדֶּתְךָ :
 נִשְׁבַּע יְהוָה : וְלֹא יִנָּחֵם אֶתְּךָ
 בְּהֵן לְעוֹלָם עַד־דְּבָרֹתַי מִלְכִּי־

צדק

ויחי יעקב

יש בידי הבטחה שלא הטעה עוד והפלתו תהיה הגונה א"כ
 ודאי האל ית"ב יעמוד לימיני להציל את נפשי ולהושיעה מיד
 המטקדנים הרולים לספוט אותה כידוע ודו"ק :

קי עמך נדב"ת בי"וס חי"לך • איחא כמ"ד כל פסוק
 זה נאמר על אברהם אע"ה ומפרט תיבת
 עמך כמו עמך • שהקב"ה היה עמו כשהתנדב עלמו
 לאש • מכני קדושת שמו ת"ב • עכ"ד
 ישו"ס :

ואנא עני"ה אמרתי בס"ד לרמוז דברים של המ"ד
 נרמזו בנוטריקון של תיבות הגו' כך :
 עמך

תהלים קי קיא

צֶדֶק : אֲדַנִּי עַל־יְמִינְךָ מִחֵן בְּיוֹם־
אִפּוֹ מַלְכִּים : יָדִין בַּגּוֹיִם מִלֵּא גּוֹיֹת
מִחֵן רֹאשׁ עַל־אֶרֶץ רַבָּה : מִנְחַל
בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתַּח עַל־כֵּן יָרִים רֹאשׁ :

שירכו לך אוהבים

קיא הַלְלוּיָהּ : אֹדָה יְהוָה בְּכָל־
לֵבב בְּסוֹד יִשְׂרָאֵל וְעֲדָה : גְּדִלִים
מַעֲשֵׂי יְהוָה הַרְוֵשִׁים לְכָל־הַפְּצִיָּהִם :
הוֹרֵוְהֶרֶר פַּעֲרוּ וְצַדִּיקָתוֹ עֲמַרְתָּ
לְעַד

ויחי יעקב

עמד ר"ת עמו"דך מ"לך ר"ל בא"ור דהכי"לך נמר"וד *
וא"ז תכ"ף ב"ה ית"כ והכי"לך מא"ס ח"י יל"הת
לפ"ן כ"ל והם נוטריקון תיבות הנו"ל עמד נדבות ביום
חילך * ולכן תכף בהדרי קדש מרחם משחר תיבת בהדרי
לשון הדרי לשון הדרי כי ששוא לשון תורה ור"ל שחזרו כל
האומות מיד וקדשו שמו ית"כ הבורא אותם מרחם ותיבת
משמר הוא רומז על הש"י כי הוא ר"ת מל"ך שש"ה וא"ח ח"י ר"ס :
ובזה ודאי נחשבים כולם כאלו הם וטפס ילדים דידך
וזה שמייס לך ט"ל ילדותיך ר"ח ט"ל ט"ס לש"ס
כולם לך וכלו הם ילדותיך ודו"ק :

קיא הַלְלוּ יְהוָה אֹדָה יי' בְּכָל לֵבב וכו' : הנה הללתי
בתיבות הו"ד יי' ב"כל הם נוטריקון
אותיות אבי ויש לדעת דמס בא לרמוז בזה אודם וכו'
עם ר"ת :

לְעֵד : זְכוֹר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתַי חֲנוּן
 וְרַחֲמִים יְהוָה : מִרְרָה נָתַן לִירְאָיו
 יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ : כָּח מַעֲשָׂיו
 הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלֶת גּוֹיִם :
 מַעֲשֵׂי יָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּט נֶאֱמָנִים
 כָּל־פְּקוּדָיו : סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם
 עֲשׂוּם בְּאֵמֶת וַיִּשָּׂר : פְּדוּת יִשְׁלַח
 לְעַמּוֹ צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוּשׁ
 וְנוֹרָא שְׁמוֹ : רֵאשִׁית חֲבֻמָּה יִרְאֵת

יהוה

ויחי יעקב

אבי ומפסתי בס' המ"ק ו"ל ולא ראיתי לשום אחד
 כרגש כזה :

ואנא עני"א אומר בס"ד דבא לרמוז בזה רמוז נכון
 והוא כבר כתבתי לעיל במימור ל"ג משם הס"ג
 מופה"ד מוהרח"ק ו"ל דעל ידי דאנן מהללים ומשבחים
 להסי"ת מזה הוי"ז הובחה ורחיקה עזומה לנו דאנן נחשבים
 לגבי האל ית"ב בכחינת בניס ולא כסכרת האומות דאומרים
 דאנן נקראים בכחינת עבדים ח"ו דאי כסכרתם ח"כ
 כדינא אסור להודות ולהלל לפניו דההודאה הוי כשאלת
 שלום לי ואין קי"ל כדינא אסור לעבד ליתן שלום לרבו
 וא"כ כיצד אנן מודים ומהללים אותו אלא ודאי נחשבים
 כבן עב"ד יעו"ס :

ומעתה בזה מבואר רמוז הסו' דעכשיו דרוצה לומר
 הללן וגם אני ג"פ אודה יי' בכל לבב

וכן

תהלים קיא קיב

יְהוָה שֹׁכֵן טוֹב לְכָל־עֲשִׂיהֶם
תִּהְיֶה עֹמֶדָה לָעַד :

להתגדל בגבורותיו

קִיב הַלְלוּהָ אֱשֵׁר־אִישׁ יֵרָא אֶת־
יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד : גְּבוּר
בְּאַרְץ יִהְיֶה זִרְעוֹ דּוֹר יִשְׂרָאֵל
יִבְרַךְ : הוֹן־וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצַדִּיקָתוֹ
עֹמֶדָה לָעַד : זֶרַח בַּחֲשֶׁךְ אֹר
לְיִשְׂרָאֵל חֲנוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק : טוֹב־

איש

ויחי יעקב

וכו' רמז כר"ת :

אבי דלא תימא דכיילד הוא מלוא אומרו להלל שמו
ית"ב וגם הוא מודה ג"כ והלא הסוד לתת שלום
לרבו למה רמז פר"ת אבי להודיע דאנן נחשבים ככון
ודו"ק :

קִיב הַלְלוּהָ אשרי חס בא את וכו' . אפשר לבאר
פסוקים הללו כס"ד כהקדים לרעת
דלמה אמר חפץ מאד ולא אמר חפץ הרבה ומה לשון מאד
דקאמר :

אבל יובן הענין בה"ק את הידוע מ"ס מקרא מפ"י
יראת יי' מוסיף ימים נמלך על ידי היראה וזכה
לתקנה . גם אשכחן דגם על ידי הצדקה וזכה לזקנה דכתיב
רודף לדקה וחסד ימלא תם וכו' . והנה כתב הרב ה"ג בעל
ערלי בירוש כי תיבט :

אִישׁ חֹנֵן וּמְלוּחַ יְבַלֵּל דְּבָרָיו
 בְּמִשְׁפָּט : כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמוּט
 לִזְכֹּר עוֹלָם יִהְיֶה צְדִיק : מִשְׁמוּעָה
 רָעָה לֹא יִירָא נָכוֹן לְבֹו בִטָּח
 בִּיתוֹה : סָמוּךְ לְבֹו לֹא יִירָא עַד
 אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְצָרָיו : פֶּזֶר נִתַּן
 לְאֲבִיוֹנִים צְדָקָתוֹ עֲמֶדֶת לְעַד
 קָרְנוֹ תְרוֹם בְּכָבוֹד : רָשָׁע יִרְאֶה

וּבְעֵס

וַיְחִי יַעֲקֹב

מאד רומ"ז לוקנה עכ"ד • עוד מלאתי להרב בעל
 מצ"ת ז"ל שכתב כי היכת במלותיו הנאמר בכאן
 רומז על מלות הלדקה הנקראת בשם מלות כנו' בג"מ
 דמ"ס בתרא והעמדנו עלינו מלות זו היא הלדקה ועו"ס :
ובזה אפשר דזה ממס כונת דהע"ה בהומרו אשרי חיס
 ירא את ה' וגם כן במלותיו רמז למלות לדקה
 חפץ דבכח אלו השתיר מדות טובות דים בידו הן היראה
 והן הלדקה בכחם ובסיבתם הוא זוכה מאד דיקף רמו
 דזוכה לוקנה הנקראת בשם מאד כנ"ז • וק"ל ופשוט :
והנה חנן דחנן עסקים בגודל מ"ע הלדקה ראיתי
 להרב עט"ר ול"ת א"מ ולוק"ל חק"ל ראב"ד
 דק"ק דמשקיע"ה הביא בכתיבותיו ו"ל ולעד"ן לבאר כונת
 הני פסוקי הנאמרים בעניני הלדקה ויתבארו אתד אל אחד •
 וילת ה"ה כסוק הנאמר ב"פ ראש :

נתון מתן לו ולא ידע לבבך וכו' כי בגלל הדבר הזה
 יברכך ה' וכו' • וזה הפסוק כל הת"פ ז"ל דרכו

קסתם

תחלים קיב קיג

וּבְעַם שְׁנָיו יִחַרְק וְנָמַם תְּאוּרָה
רְשָׁעִים תֵּאבֹד : לַמַּיְנוּת

קִיג הִלְלוּהָ | הִלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה
הִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה : יְהִי שֵׁם יְהוָה
מְבָרֵךְ מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם : מִמִּזְרַח־
שֶׁמֶשׁ עַד־מָבֹאוֹ מְהִלֵּל שֵׁם יְהוָה :
רַם עַד־כְּרִגוּיָם : יְהוָה עַד הַשָּׁמַיִם
כְּבוֹדוֹ : מִי כִי־הוּא אֱלֹהֵינוּ הַמְגִבִּיהִי
לְשִׁבְתָּ : הַמַּשְׁפִּילִי לָרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ

ויחי יעקב

קסחם כביאורו :

אבל הַנֶּשֶׁה לְבָאָרוֹ כִּס"ד וְהוּא כִּה"ק מ"ס הָרַב בְּרִיחַ
יַעֲקֹב פִּיתוּסִי ז"ל כִּתְחִילָתוֹ מִשָּׁס הָרַב ה"ג
מוֹהַר"ר חִיד"א זִיע"א וז"ל עַל מ"ס הָרַב ס' הַחֲסִידִים ז"ל
ס"י ס"ב אִם יֵבֵא אֹרַח לְאָדָם אֵל יִסְרָאֵל לִי בְּדַבְרֵי תוֹרָה
וְכו' דְּכוּן סְהוּף נֹתֵן לוֹ בִּלְתִּי בְּדִיקָה שֶׁהוּא יֵשׁ בּוֹ חֲטָא
כֵּן מִן הַסָּמִים יִשְׁפִּיעוּ לִי בִּלְתִּי בְּדִיקָה אִם הוּא רָאוּי לַכֹּךְ
יַע"ס מֵה שֶׁבִּיאָו עַל זֶה עֲבַד :

ובזה ג"כ יוֹכֵן פֶּסוּק הַזֶּה לִפְנֵי פֶּה לְאֲבוֹנִים לְדַקְתוֹ
וְכו' דִּים לְדַעַת דְּלִמָּה אָמַר לְדַקְתוֹ בְּכִינוּי הוּא
לִיה לֹאמַר הַלְדָקָה עֹמֶרֶת וְכו' • וְעוֹד כִּפֵּל הַעֲנִין בְּמִלִּית
שׁוֹנוֹת דְּקֹאמַר קִרְנוֹ תְרוּם וְכו' עַפ"ה יוֹכֵן וּבִהַקְדִּים עוֹד
מֵאֲרִז"ל דִּהַת"ח נִתְכַּנּוּ בְּשֵׁם כְּבוֹד דְּכִתִּיב כְּבוֹד חֲכָמִים
יִנְחֵלָן • וְא"כ זֶה אֲוֹמֵרֵן שֶׁאִם פֶּה נֹתֵן לְאֲבוֹנִים בִּלְתִּי בְּדִיקָה
לְדַקְתוֹ

ובארץ : מקימי מעפר דל מאשפת
 ירים אביון : להושיבי עם נדיבים
 עם נדיבי עמו : מושיבי עקרת
 הבית אם הבנים שמחה הדרויה :
 למאן דזבין ומזכין

קיד בצאת ישראל ממצרים בית
 יעקב מעם לעז : היתה יהודה
 לקדשו

ויחי יעקב

דקתו דווקא עומדת לעל שיעור כדי חיותו יש לו שנה
 עליו הכל לא לכל אם רוצה קרנו תרום בית"ר שא"ת זה
 דוקא בכבוד דהינו שיתן לט"ח ודו"ק :

גם בזה אפשר לבאר קרא דקאמר הנביא וכל בניך למודי
 ה' וכו' ובפרט מה שאנו אומרים אל תקרי בניך
 אלא בוניך וכו' • ובסקרים עוד מאר"ל דהדקה נקראת
 שלוש דכתיב והיה מעשה הדקה שלום :

ומעתה ז"א וכל בניך למודי וכו' ד"ל לריכס ללמוד
 מ"ה ית"ב דכתיב ביה נותן לחם לכל וכו'
 בין הגון או אינו הגון אבל זה דוקא כדי תיותו לך אם
 ירצה להרבות בדקה וז"א ורב :

שלום זה דוקא עם בניך ומי הם בניך לכן אמר אל
 תקרי בניך וכו' דמו על הת"ח שהם על ידי
 עסקם בתורה בונס העולם ודוקא עמהם שרי להרבות
 וכנ"ז ודו"ק :

קיג ממזרח שמש עד מבוא מהלל וכו' • איכא
 למידק דלמה ארומנו דה"ה נקט בזה
 הלשון ולא אמר בקלרה כל היום מהלל וכו' ועין בת"ק ז"ל
 מ"ה

לְקַדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמִּשְׁלוֹתָיו : הַיָּם
 רָאָה וַיָּגֶם הַיַּרְדֵּן יִסָּב לְאַחֹר :
 הַהָרִים רָקְדּוּ כְּאִילִים גְּבֻעוֹת
 כְּבְנֵי־צֹאן : מִהֲלֶךְ הַיָּם כִּי תָנוּס
 הַיַּרְדֵּן תִּסָּב לְאַחֹר : הַהָרִים
 תִּרְקְדּוּ כְּאִילִים גְּבֻעוֹת כְּבְנֵי־
 צֹאן : מִלִּפְנֵי אֲדֹנָי חוֹרֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי
 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב : הִהֲפֹכִי הַצּוּר אָגֶם
 מֵיִם חֲלָמִישׁ לְמַעֲיָנו־מַיִם :

לא

ויחי יעקב

מ"ס כזה :

ואפשר לבאר כס"ד דב"ל לרמזו מארז"ל דאמרו דלא
 נכרח להזיר בעולם אלא אור השמש בלבד
 ולמה ברא הסי"ת את אור הלכנס ג"כ אלא מפני האומות
 אשר הם עובדים אלילים דיוכחו וידעו כי האל ית"ב אחד
 והם אפילו שראים שהם ב' מאורות עובדים אותם כל שכן
 שהם עובדים הם היה אור אחד דוקא ועל זה נתכוון
 דהע"ה באומרו במזמור ע"ד לך יום אף לך לילה אתה
 הסיכות מאור ושמש עכ"ל ועין לעיל מ"ס משם הרב חוזה
 גיון במזמור ע"ד יעו"ס :

הנה נמלא מדאשכחן דהשמש שוקעת וסלבנס תלא וא"כ
 הם שני מאורות מזה יהיה לנו ידיעה ברורה כי
 כי האל ית"ב יחיד ויוכחו עובדי אליל

ומעתה זה ממש בא לרמזו אדונינו דהע"ה באומרו
 ממזרח

קטו לא לנו יהוה לא לנו כי
 לשמך תן כבוד על חסדך על
 אמתך : למה יאמרו הגוים איה
 נא אלהיהם : ואלהינו בשמים כל
 אשר חפץ עשה : עצביהם כסף
 וזהב מעשה ידי אדם : פה להם
 ולא ידברו עינים להם ולא יראו :

אונים

ויחי יעקב

ממזרח שמש עד מבואו ר"ל עד סקיעתו ומיד ילף חור החר
 ולמה והלא לא כבדו להאיר אלף אור החמה בלבד וז"ל
 למה תסקע וילף חור החר הלא כדי לידע שהוא אחד ואין
 עוד מלבדו וז"ל ודאי ראוי לנו להללו ולשבחו ולכן סיים
 ואמר תהלל שם ה' ורם על כל וכו' ומי כ"ה אלהי"נו
 וכו' • ודו"ק ותבין בזה :

המגביה לשבת וכו' עד מוסיכי עקרת הבית וכו' •
 סנה ראיתי להם"ג בס' חוזה ציון ז"ל
 שכתב לפי דרכו דרך הקדש כי תיבת **לשבת** קרינו בה
לשבת רומז על מלות שבת • יעו"ש מה
 שביאר בזה • ואפשר לבהר למ"ד בס"ד ע"כ
 מ"ד במ"ד דבעת שהיו ישראל במלכים שחרו את השבת
 נארו"ל דהי כידם מגילית והיו נחים כיום שבת ומסתעשעים
 בהם ובזכות שמירתו וכו' אח"כ ללאח ממלכים עכ"ד ז"ל •
 עוד אודיעך מ"ש המ"ס ז"ל כי שמים ללזיוקים וארץ רומז
 לשאר המון העם • עוד אודיעך מ"ס בזה"ק פ' וישלח
 בכסוק

אֲזַנִּים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶף לָהֶם
וְלֹא יִרְחֹן : יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְיִשּׁוּן
רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלְכוּ לֹא יִרְחֹן
בְּגִרְוֹנָם : כְּמוֹתָם יֵהְיוּ עֲשִׂיהֶם כָּל
אֲשֶׁר-בִּטָּח בָּהֶם : יִשְׂרָאֵל בִּטָּח
בִּיהוָה עֶזְרָם וּמִגֹּגֹם הוּא : בֵּית
אֲהֲרֹן בִּטָּחוּ בִיהוָה עֶזְרָם וּמִגֹּגֹם
הוּא : יִרְאִי יְהוָה בִּטָּחוּ בִיהוָה
עֶזְרָם וּמִגֹּגֹם הוּא : יְהוָה זְכָרְנוּ
יְבָרֶךְ יְבָרֶךְ אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֶךְ

את

ויחי יעקב

בפסוק ויאבק ה' עם וכו' כי :

עפי רומז לסמ"אל יעו"ס - וידוע מ"ס הרב בחמות ליון
ז"ל וסבאחי ד"ק בסה"ק ויקרא יעקב כי שר של
מלכים הוא סמ"אל יעו"ס בד"ק :

מעשה ז"ל כטע"י דבריו דהע"ה המגביהי **לשבת**
ד"ל בזכות שהנביוה את מלות :

השבת ושמרוהו בזה וכו' שהקב"ה השפיל עלמו ח"ו
משמים העליונים לראות בלערן של כללית
ישראל בין הלדיקים שהיו בהם המתכבס בשם שמים ובין
בשאר המון העם המכונים בשם ארץ וזה רמז באומרו
המשפילי לראות בשמים רומז ללדיקים ובארץ רומז על המון
העם - וכי תימא מה עשה בראיתו אותם לזה סיים ואמר מקימי

אֶת־בֵּית אֱהֹרָן : יְבָרֶךְ יְרֵאִי יְהוָה
 הַקְטִינִים עִם־הַגְּדֹלִים : יִסֶּף יְהוָה
 עַל־יָכֶם עַל־יָכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם : בְּרוּכִים
 אַתֶּם לַיהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ :
 הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן
 לְבְנֵי־אָדָם : לֹא הִמָּתִים יִהְיוּ־לָהּ
 וְלֹא כָל יְרֵדֵי דוֹמָה : וְאַנְחֵנוּ נִבְרָךְ
 יְהִי מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּ־הָ :

אהבתי

ויחי יעקב

מעבר דלי כבר הקדוה כי תיבת ע"פי רומן לס"מ וידוע
 דסוף תמיד מתקנא מן הדיוקים ורונס לשלוט בהם וזה
 רמז מקימי מע"פי דל רומן לדיוקי ותיבת דל גו"ס ד"ת
 לימדים להלי הקימם מתתח יד ורסות פל ס"מ הוא שר
 מלרים השולט בהם גס מאשפח רמז לשאר הסגון שהיו
 מחזירים באשפוח לקוטס קס שהם מרוב טרחא דידעו היו
 חמס נחלשים ולא נשאר בהם כח ויכולת ולכן נקראים בשם
 אכז"ן כי היו נוטריקון הי"ן בה"ס וכו"ל ת ול"ה נשמת
 גס להם הרים אותם וז"ל מאשפית ידים אכזון דיקא
 ע"פ ודו"ק :

והנה מלאתי כי ר"ת מ"קמי מע"פ ד"ל ר"ת מד"ם
 ואפשר שכל לרמז מארו"ל דממכת הס העשירו
 ישראל עכ"ד והרם ערכו הכינוים ז"ל כתב כי ישראל
 בהם נגלות נקראים בשם דל עכ"ד ובוז מוכן ר"ת הכו"ל
 מ"קמי מע"פ ד"ל מ"דס ודו"ק :

בצאת ישראל ממלרים וכו' אפשר לבאר בתחילה

קמז אֶהְבֵּתִי כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־
 קוֹלִי תַחֲנוּנִי : כִּי־הָטָה אָזְנוֹ לִי
 וּבֵיטִי אֶקְרָא : אֶפְפוֹנִי חֲבֵדִי מוֹת
 וּמִצָּרִי שְׂאוֹל מִצְאוֹנִי צָרָה וַיִּגְנֹן
 אֶמְצֵא : וּבִשְׁם־יְהוָה אֶקְרָא אֲנִי
 יְהוָה מִלְּטָה נַפְשִׁי : חָנוּן יְהוָה וְצַדִּיק
 וְאֱלֹהֵינוּ מֵרַחֵם : שֹׁמֵר פֶּתָאִים יְהוָה
 דַּלּוֹתַי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ : שׁוּבִי נַפְשִׁי
 לְמִנוּחַיִכִּי כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלַיִכִּי : כִּי
 חֲרַצְתָּ נַפְשִׁי מִמוֹת אֶת־עֵינַי מִן־
 רַמְעָה

ויחי יעקב

כונת דהע"ה הכי והוא הן קדם יש לנו לדעת מ"ש הרב
 ה"ג בעל זר"כ ז"ל דכומן דישתאל עושים רש"מ נקראים
 בשם ישראל וכומן שאין עושים רטנו של מקום נקראים
 בשם יעקב ועו"ש בד"ק - ת"כ לפ"ז יש להבחין דהכא
 השבחון דקודם קראם בשם יש"ר ותוך כדי דיבור חזר וקראם
 בשם יעקב מן הקלה אל הקלה - ועוד מה כונת אומרו מעם
 ליעו ורז"ל דרשו שהיו האומות ליעוים עליהם וכו' - ועוד
 מה כונת אומרו היתה יהודה לקדשו וכו' - וכל המ"ש ז"ל
 דרכו קסת"ס כביאורו :

והנה אפשר בתחילה לבאר כונתן בדרך פשוטה הכי
 דאדונינו

דמעה את־רגלי מדחי : אתהלך
 לפני יהוה בארצות החיים :
 האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד :
 אני אמרתי בחפזי כל־האדם כוזב :
 מה־אשוב ליהוה כל־תגמולותי
 עלי : כוס־ישועות אשא וב־שם
 יהוה אקרא : נדרי ליהוה אשלם
 נגדה־נא לב־עמו : יקר בעיני
 יהוה המותה לחסידיו : אנה יהוה

כי

ויחי יעקב

ואדוכינו דהע"ה הוא מקשה ומתדן וכה"ק את הידוע דכל
 המ"ק הקשו דהואיל והקב"ה גור דגלות מלרים יסיה ת
 שנים כדכתיב ועבדום ועינו וכו' ת שנה וכו' ואחרי כן
 ילאו ה"כ איך ילאו בתוך סימן דהינו בדרו שנים וידוע
 כמה תירוצים באמרו בזה כנו' בס' המ"ק ז"ל :
והרב כפנת פענח אשכנזי ז"ל תירץ כי מקודם כך
 היתה הגזירה אבל בעת שלום הקב"ה על לקיחת
 הרכוש מן המלרים או באותו הרכוש שזכו בו על ידי שהניח
 הוא בדעתם לתת להם כידוע או באותו הרכוש קדש הוגת
 וא"כ נעשו לי בכחינת אשה וקי"ל בדינא דסבעל תיב
 לפדיון אשתו הם נשנית רוח חד מתבאי הכתובה שכותב
 הם תשתבאי הפרקוק וכו' ולכן כיון שקדשם הקב"ה
 לכן הולכים אכלי בתוך סימן בדינא עכ"ד ז"ל יעו"ש
 והנה ידוע דישאל בעת שילאו היו חזן דהויס כלל בארז"ל

תהלים קטז קיז

כִּי־אֲנִי עֲבָדְךָ אֲנִי עֲבָדְךָ בֶּן־אֲמָתְךָ
פָּתַחְתָּ לְמוֹסְרִי : לֵךְ אֲזַבְחָה זִבְחֵ
תוֹדָה וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא : גִּדְרִי
לִיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ :
בַּחֲצֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה בְּתוֹכִי
יְרוֹשָׁלַם הַלְלוּ־הָ :

למנו שהלשינוהו חננו

קִיז הִלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם
יִשְׁבַּחֻהוּ כָּל־הָאֲמִיּוֹת : כִּי גָבַר עָלֵינוּ
חַסְדּוֹ

ויחי יעקב

שטען ער הייס מה אלי עובדי עבודה זרה חף חלי וכו'
עין בד"ק :

זמעתה אפשר דזאת ממס ביאור הני קראי דהוא בא
בתמיסה בלומרו בלזת ישראל מתלדים ול
וכי בעת סילאו מתלדים היו בבחינת ישראל ר"ל לדיקים
ועושים דם"ע ער סילאו קודם סומן ודילג להם מקדש הני
ושלל בית יעקב הם בקראים ר"ל שאין עושים דעוטים
מקום הדי חדר גס את ה"ב מעם ליעז ור"ל שהיו נחשדים
על הזנות כנ"ל שמו האומות תמיד לעושים עליהם ואומרים
אם בנופה שלטו בנשותיהם לא כל ככן וכו' וא"כ ביאר
ילאו קדם סומן ומה זכות אית בידיהו זאת היא עקר
תמיסה חומ"ה בוקעת ועולה ולכן בתחילה קראם כסם
ישראל ותכף רבוי דיבור חור וקראם כסם יעקב ועל זה
בה ותיקן היתה יהודה לקדשו ר"ל האמת כן היא שלא היו
דלויים

חֲסִדּוֹ וְאַמֶּת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּהָ :

לִנְתֹן תְּשׁוּבָה לַאֲפִיקוֹרוֹס

קִיחַ דִּחוּרֵי לִי־הַיּוֹנָה בִּי־טוֹב בִּי
לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ : יֹאמְרוּ־נָא יִשְׂרָאֵל
בִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ : יֹאמְרוּ־נָא בֵּית־
אֱהֲרֹן בִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ : יֹאמְרוּ־נָא
יְרֵמִי יְהוָה בִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ : מִן־
הַמִּצֵּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בַּמִּדְבָּר יְהוָה :
יְהוָה דִּי לֹא אִירָא מִהַיַּעֲשֶׂה לִּי

אדם

ויחי יעקב

ראוים ללאת קודם הזמן :

אבל דע כי האל ית"ב קדשם לשמו ונעשו תחת
ממשלתו וא"כ כיון דקדשם לשמו א"כ ועשה
דינם כדיון אשה לבעלה וכיון שנעשה דינם כדיון אשה ובעלה
לכן דיונא הו"ל אס קודם הזמן מדיון דתיב סבעל לפדות אס
נשכית ובכו' שהוא תנאי מתנאי הכתוב אס תסתכלי
אפרקינג וכו' וזה מה שסיים ג"כ י"י ה"ס ראש וכו' וסאלו
אותו זאת הסרים מה לכס כי תנוסו ואדוכא ה"ס לכס
לעכב ולטעון שלח פדיון יאלו לו"א בתשובתם מלפני אלי"ה
יעקב דיקא ד"ל ה"מ כן אבל מכיון שהוא נעשה אלי"ה
לסם וא"כ ה"ס נכתיבת יעקב ואין דהו"ס א"כ בדיוק סתם
הי"ל אס דירשו מדיון אשה כוס ולכן לא עבדו ודו"ק :

יהוה זכרנו יברך וברך את בית ישראל וכו' . הנה
במדרש במדבר רבה פ"ג אמרו כי תיבת זכרנו

וְזָמַרְתָּ יְהוָה וַיְהִי־לִי לְיִשׁוּעָה : קוֹל יְהוָה
 רָנָה וַיִּשְׁוַעַה בְּאַהֲלֵי צְדִיקִים יָמִין
 יְהוָה עָשָׂה חֵיל : יָמִין יְהוָה רֹמְמָה
 יָמִי יְהוָה עָשָׂה חֵיל : לֹא־אֲמוֹת
 כִּי־אֲחִיָּה וְאֶסְפֹּר מַעֲשֵׂי יְהוָה : יִסֹּר
 יִסְרֹנִי יְהוָה וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי : פִּתְחוּ־
 לִי שַׁעַר־צֶדֶק אֲבֹא־בָם אֲוֹדָה יְהוָה :
 זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ :
 אֲוֹדֶה כִּי־עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לְיִשׁוּעָה :

אבן

ויחי יעקב

וְזָמַרְתָּ יְהוָה וַיְהִי־לִי לְיִשׁוּעָה : קוֹל יְהוָה
 רָנָה וַיִּשְׁוַעַה בְּאַהֲלֵי צְדִיקִים יָמִין
 יְהוָה עָשָׂה חֵיל : יָמִין יְהוָה רֹמְמָה
 יָמִי יְהוָה עָשָׂה חֵיל : לֹא־אֲמוֹת
 כִּי־אֲחִיָּה וְאֶסְפֹּר מַעֲשֵׂי יְהוָה : יִסֹּר
 יִסְרֹנִי יְהוָה וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי : פִּתְחוּ־
 לִי שַׁעַר־צֶדֶק אֲבֹא־בָם אֲוֹדָה יְהוָה :
 זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ :
 אֲוֹדֶה כִּי־עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לְיִשׁוּעָה :

זכרנו זכרנו דיקא ר"ל כשבאים זכרים לעולם בנחמון בתיבת
 שהוא קאי על הזכרים או יברך ר' ל דבאס
 למי שיבא לו בן זכר כגו' כי זכ"ר נח"ט
 ברכ"ס ולא די שבא ברכה למי שגולד לי בן זכר אלא גם
 יברך את בית ישראל דומו על כללית כל בית ישראל דכולם
 באה להם ברכה בסיבתו וכגו' ל דובר בא לעולם ברכה
 באה מיד ודו"ק :
דלותי ולי יהושיע שוכי נפשי וכו' : ראיתי להרב ה"ג
 בעל פרסומי ניסא ז"ל שכתב תשס הרב
 המחבר ס' פי המדבר כי תיבת **דלותי** היא רומזת על
 הענוה וכוה כיאר חורב כונת הססוק וביאורו
 ע"פי מ"ד במ"ס סנהדרין ב"ף חלק אמר רב אין בן דוד
 בא עד שיבלי גסי הדות מישראל עב"לס : וז"ל דלוחי"ל
 בשאני מתנהג בענוה אזוי ולי יהושיע עב"ד הרב כר"ן הגו"ל :
 והנה

אֲבִן מַאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ
בִּנְיָה : מֵאֵת יְהוָה הִיתָה זֹאת הִיא
נִפְלְאוֹת בַּעֲיֵנֵינוּ : זֶה הַיּוֹם עָשָׂה
יְהוָה נִגִּילָה וְנִשְׁמְחָה בּוֹ : אֲנִי
יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא אֲנִי יְהוָה
הַצִּלְתָּה נָא : לִבִּי לִפְנֵי הַשּׁוֹפֵט

בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בְּרַכְנוּכֶם
מִבֵּית יְהוָה : אֵל יְהוָה וַיֵּאָר לָנוּ
אֶסְרוּנוֹ בַּעֲבוֹתֵי עַד־קִרְנוֹת
הַמִּזְבֵּחַ

ויוחי יעקב

וַיִּחְיֶה ע"י דרכו הנו' דתיבת דליות רומז על
הענוה אומר בס"ד לבאר
הנו קראי ביחד ובס"ק את הידוע מ"ס המ"ק כי מכלל הנו
מע"לית דוכה העניו דהוא לא יחזור בגלגול כלל וכמ"ס
הרב ה"ג חיד"א ז"ל הכאתי דכרוי לעיל בתומור ע"ח עי"ש
עוד כתב הרב מוהר"גם זיע"א כי העניו לא יפלוט בו
סמ"אל דהוא מלאך המות עין בס' טוב הארץ יעו"ש :
ומעתה זה ממש כונת דהע"ה באו ברמי"זה וזה אומר
דליות ר"ל כשאתי מתנהג בענוה הנרמזת
בתיבת דליות כנז"ל לו ולי יסיע וביאר מה הו'ה
היפועה ולזה סיס חדא יעו"ב נפסי לתנוחיכו וכו' ר"ל
סליח סליקו וכסירתו מן העולם תכף תשוב הגשם
למקומה כגן עדן ולא תחזור עוד להאי עלמא בגלגול - גם
את ה"כ כי חלפת נפסי ממות דיקא ולא אמר ממיתס
דבא

הַמִּזְבֵּחַ : אֵלֵי אֶתָּה וְאוֹרֶךְ אֲדָתִי
 אֲרוֹמָמְךָ : הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב
 כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ :

למי שרועה שיתקיים כידו מלואה

קִיט אִשְׁרֵי תַמִּימֵי־דָרֶךְ הַהֲלָכִים
 בַּתּוֹרַת יְהוָה : אִשְׁרֵי נְצִירֵי יְעֻדָּתוֹ
 בְּכַד־לֵב יִדְרֹשׁוּהוּ : אֵף לֹא־פָעֲלוּ
 עוֹרָה בַּדַּרְכֵּי הַלֶּכֶן : אֶתָּה צוֹיִתָּה
 פִּקְדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד : אַחֲרֵי יָכֵנוּ
 רַבִּי

ויחי יעקב

דבא לרמזו על מלאך המות וכו' אלא את עיני מדמעה
 וכו' ואתהלך לפני ה' בארצות החיים דוקא וכו' ק :

והנה אנכי דאתא לידן דברי הרב ת"ל הנו' והרב ה"ג
 חי"דא וי"א ראיתי להביא ג"כ מ"ש פרפרת

התת בדברי הכתוב **אִשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד**
יִהְיוּ לְךָ סֵלָה

ו"ל הנה הרב הלבוש ו"ל כתב למה
 נהגו לומר אשרי בקול דס על ס'ת בשבת וענתה בת קול
 משמים משום ד"ת שבו וזו הוצ' הח"ר שס"ת ימי"ס
 ראשו"נים ו"ס סני"עי כח"ד י"ה ברב"ח י"ה תת"לא י"ן
 כו"ס תפ"ת ובס"ר דג"ס ישל"ס הסני"דות לב"ש לבג"ים
 לסו"תו יחלי"פ סלוי"ק לעש"ות הכד"לס ע"פ השיבו למשמים
 ועל זה כתב הרב חי"דא ו"ל ו"ל ולי נראה לבאר הכי
 חו"ת טב"ת רל"ס י"ה ישראל ונשי"הס פיסכ"חו ב"ו ינו"חו

דרכי דשמו חקיקה : אז לא אבוש
בהביטי אל כל מצותיה : אורח
בני ישראל רבב בלמדי משפטי צדקה :
את חקיקה אשמר אל תעזבני עד-
מאד : לשכחה

ב במרה יזכה נער את ארחו
לשמו בדברך : בקר רבי
דרשתיך ארשת שגני ממצותיך :
בדבי צפנתי אמרתך למען לא
אחטא

ויחי יעקב

ב"ו ישבע"ו חענו"גיס כפי"לס עשיר"ס וענ"יס דכו"ר
ימע"טו יתחו"קו להחליף לבו"ס ולזכו"ל כ"ל סעודה לכבו"ד
השכ"ת עד כאן : והרב ר"ל הנו' כתב ולי נראה הכי חו"ר
שב"ת רח"מי י"ה יתעור"רו ותק"בלי כב"ת בשמח"ה יתור"ה
כבו"ס י"ן תקד"טו יתכפ"רו כ"ל עונות"יכס וסת"עו
דרשו"ת ידר"טו החכ"מים לכ"ס לשמ"ור ולעש"ות כדכר' יהס
סנו"לחו למח"ר הגאון"לה עכ"ל יע"ס :

והן הגאון עני"ה אמרתי בס"ד לבאר ג"כ הכי חלסי"כו
שכסמ"יס רז"ה יוב"ו יסר"הל ויק"חו שב"ת ב"ו
יסמ"חו ב"ו יתענ"נו תמי"ד כו"לס עונות"יכס וסת"עיס
דעוש"יס יתח"ול הא"ל לה"ס לשמי"רתו ותיקו"כו כרא"וי
סמ"ה לבי"הת הגאון"הל ע"כ ודו"ק :

אנא עני"ה אומר בס"ד לבאר באו"ה תירוצ נכון בדרך
פשוט והוא עפי"ד הג"מ בת"ס ברכות פ"א ו'ג

אֶחָטְהֶלֶךְ : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 לְמַדְנִי חֻקֶּיךָ : בִּשְׁפָתַי סִפַּרְתִּי כָל
 מִשְׁפָּטֵי־פִיךָ : בִּבְרֹךְ עַד־וְרֹתְךָ
 שִׁשְׁתִּי כַעַל כְּדֹהוֹן : בִּבְקוֹדֶיךָ
 אֲשִׁיחָה וְאֶבִּיטָה אֶרְחֹתֶיךָ :
 בַּחֲקֹתֶיךָ אֲשַׁתְּעִשֶׂע לֹא אֶשְׁכַּח
 דְּבָרְךָ :

לחשיבת עין ימנית

ג גִּמְלָה עַל־עֲבֹדְךָ אֶחֱיָה וְאֶשְׁמְרָה
 דברך

ויחי יעקב

דוד היה יושב ועוסק בתורה עד שהגיע השחר וכיון שהגיע
 השחר וכנסו חבמי ישראל הליו אמרו לי אדונינו המלך
 עמך ישראל צריכים פרנסה אמר להם לכו והזפרנסו זה
 מזה אמרו לו אין הקומץ מסביע וכו' ואין הסוד מתמלא
 מחוליתו אמר להם לכו ופשטו ידכם בגדוד מיד שואלים
 באורים ותומים וכו' יעו"ש :

הנה היוכל מדברי הג"מ דא"ס יהיו ישראל צריכים
 וענים הם כ"מ אז אין להם תקון אלא להתפשט
 על האומות ולעשות עמהם מלחמה כדי לגללם : משא"כ
 א"ס יהיו ישראל בשופע וריוח יהיו גם האומות בניחא :
ומעתה זה מתח ביאור הגי קראי דקאמר דהע"ה
 הללו את ה' כל גוים שבחוהו כל האומים
 והטעם כי גבר עלינו חסדו וא"כ אין פרנסתינו בשופע
 ובריות ואין צריכים עוד לעשות עמכם מלחמות כדי לשלול
 ממנו צרכם

תהלים קיט

דְּבַרְךָ : גַּל-עֵינַי וְאֶבִּיטָה נְפִלְאוֹת
מִתּוֹרְתֶךָ : גֵּר אֲנִי בָאָרֶץ אֲדֹמָה
תִּסְתַּר מִמֶּנִּי מִצֹּחֶיךָ : גִּדְסָה נַפְשִׁי
לְתֹאכָה אֶדְמִישָׁבֶטֶךָ בְּכַדְעָת :
גִּעְרַת זָרִים אֲרוּרִים הַשָּׁנִים
מִמִּצֹּחֶיךָ : גֵּל מִעַל חֶרְפָּה וְבוֹז
כִּי עֲדֹתֶיךָ נִצַּרְתִּי : גַּם יֵשְׁבוּ שָׂרִים
כִּי נִדְּבָרוּ עֲבָדֶךָ יִשִּׁיחַ בַּחֲקֶיךָ :
גַּם-עֲדֹתֶיךָ יַעֲשֵׂשְׁעִי אֲנִשִּׁי עֲצָתִי :
דְּבָקָה

ויחי יעקב

ממוניכם ודו"ק :

מִן הַמִּצָּר קִרְאתִי יְהוָה וְכו' הַפֶּסֶק בִּסְד' לְבָאֵר בְּדֶרֶךְ
דְּמִ"ו ע"פ מ"ס הַרְבֵּה ה"ג הַמְקוּבָל מוֹהַר"ם
וַיֵּשֶׁת' בִּסְד' מִנְ"ע ב"פ אַחֲרֵי וו"ל בְּקִיּוֹר דַּע בִּי שֶׁס' י"ה מִמֶּנּוּ יִבָּח
הַעוֹנֵם וְהַיִּסְדִּין וְהַנִּרְמָז בַּעֲנִין בְּנֵי אֶזְרָא וְתִלְלָא אִשׁ מִלִּפְנֵי
ה' וְתִלְכַּל הוֹתֵם כִּי שֶׁס' י"ה הוּא פְּנִים שֶׁל יֵה"וה : וְכֵן
בְּתִיב אֲשֶׁרִי הַנִּבֵּר אֲשֶׁר תִּיִסְרְמוּ י"ה - עַכ"ל יַעו"ש - וְעִין
מ"ס אֲנִי עֲנִי"א בִּסְד' ק' עַל זֶה ב"פ כֹּס יַעו"ש :
וְהִנֵּה יָדוּעַ עוֹד מִקְרָא מ"פִּי וַעַת לָרֶס הוּא לְיוֹעֲקָב
וְהַמִּנְה יוֹשֵׁב וְהוּא כִּי מִתּוֹךְ שֶׁל הַלָּרֶס בַּעֲלָמָה
יִהְיֶה לְאִדָּם רוּחָה וְר"ל הַכִּי בִי שֶׁס' י"ה הַמּוֹרֵם לָרֶס כְּנֹ'
דְּמִמֶּנּוּ בִּלְחֵן הַיִּסְדִּין אִשׁ תִּמְלִלָּה אֲוִתִּיּוֹת י"ה כֹּס יו"ד ה"ה
הַס' עוֹלִים הֵן גַּמ"ט שֶׁס' יִהו"ה וְיָדוּעַ כִּי שֶׁס' יִהו"ה רוּחַ
לְרַחֲמִים הַמִּיד כִּידוּעַ לִין"ח :

וּמַעֲתָה

ד דבקה לעפר נפשי חני בדברך :
 דרכי ספרתי ותענני למדני חקיך :
 דרך פקודיך הבינני ואשיחיה
 בנפלאותיך : דלפה נפשי מתונה
 קימני בדברך : דרך שקר הסר
 ממני ותורתך חנני : דרך אמונה
 בחרתי משפטך שויתי : דבקתי
 בעדותיך

ויחי יעקב

ומעתה זאת ממס בא ברמז ביאור קראס"נו וז"ל
 מן המזרז"ל כשאני יושב בארץ ארץ ארץ
 נער קראתי י"ה דיקא דמלך בא לי הנער ואני במלך
 אבל הוא יח"ק ענני והוסיף לי ועל ידי מה היתה לי
 הצטווה הלו לזכר סיים ואמר במרחב י"ה ר"ל הוא מרחיב
 לי שם י"ה עלמו ונעשה בחשבון שם גמ"ט של יח"ה
 הדומה לרחמים בנו' והוא חני עלול מן הגדה וז"ל במרחב
 י"ה דיקא ודו"ק :

11 לי בעז"רי ואני ארץ בשנתי : אפשר לכאור בס"ד
 קרא המו' ע"פ ת ד בולקוט לעמ"ל רוצה הקב"ה וכל
 לנקום מחוסר בשביל הנער ורוב וקושי השעבוד שעשו בנו
 בכל אלו הגלות ואמר להם מידע נשתעבדתם בבני כל
 כך מיד הם טוענים לפניו דבש"ע הנחנו מה עשינו והלא
 היתה מסדתם בידינו וא"כ עשינו הנוכח הומר להם הקב"ה
 והלא חף על זקן זה דבי עקיבא הבכדת עולך מיד הם
 שותקים וזו הקב"ה נוקם מהם נקמה גדולה לעינו עכ"ל
 יעו"ט

תהלים קיט

בַּעֲדוֹתֶיךָ יְהוָה אֶל־תְּבַשְׁנִי : דֶּרֶךְ־
מִצּוֹתֶיךָ אֲרוּץ בִּי תִרְחִיב לִבִּי :
לִהְיוֹת מִשְׁמַח

ה הוֹרְנִי יְהוָה דֶּרֶךְ חֲקִיךָ וְאַצְרֶנָּה
עֵקֶב : הִבִּינִי וְאַצְרֶה תוֹרֹתֶיךָ
וְאַשְׁמֶדְנָה בְּכָל־לֵב : הִדְרִיכֵנִי
בְּנִתִיב מִצּוֹתֶיךָ כִּי־בֹ חֲפָצְתִּי : הֵט־
לִבִּי אֶל־עֲדוֹתֶיךָ וְאַל אֶל־בָּצַע :
הַעֲבֵר עֵינִי מִרְאֹת שׁוֹא בְּדַרְכֶיךָ
חֲיִנִּי

ויחי יעקב

יע"ס נמלא מבח סהקסו עול על רע"ק מזה יהיה לנו
לזרה לראות נקמה חויכנו סהקב"ה ינקוס מהם בעבורינו
לשנינו :

ומעתה אפשר שזה ממש מה שרמז דהע"ה באומרו
בצד כללית עם בני ישראל :

49 לי לעתיד להד"ר עו"ר לנקום מכל או"ס ע ואני אראה
בנקמתם וכי תימא מזוה טענה יהיה יכולת לי לנקום
מהם והנח האל ית"ב כל דרכיו משפט והם טוענים לפניו
אתה מכרתם בירינו כנו' ואנן עשינו רגועך לזה אמר :

בעזרי נוטריקון ז"ה רב"י עקי"בא ב"ן יוס"ף ר"ל
יהיה לי טענה אלימתא ממה סהקסו עולם

על רע"ק בן יוסף בנרמז כתיבת בעז"רי וא"כ מבח זה
דוקא ה' לי להד"ר עו"ר לנקום מהאומות ומכחו ג"כ ואני
אראה בשנאי ונכס לראות בעיני בנקמתם ודו"ק :

בעזר

חִינִי : הֵקֵם לַעֲבֹדְךָ אֱמֹרְתָךְ אֲשֶׁר
 לִירְאֶתְךָ : הָעֵבֶר חֲרַפְתִּי אֲשֶׁר
 יָגַרְתִּי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים : הִנֵּה
 תֹאבְתִי לִפְקֹדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חִינִי :
 להבטות מושל

ו וַיִּבְאֵנִי חֶסֶדְךָ יְהוָה תְּשׁוּעָתְךָ
 כְּאֵמֶרְתְּךָ : וְאֶעֱנֶה חֲרָפִי דָבָר כִּי
 בִטְחֹתִי בְּדִבְרֶךָ : וְאֶל־תֵּצֵל מִפִּי
 דְּבַר־אֱמֶת עַד־מָאֵד כִּי לְמִשְׁפָּטְךָ
 יִחְלָתִי

623

ויחי יעקב

בעזר האל ית"ב שוכן פסוקים ועילא ותתא - אשר
 הכחילנו התורה והתקנים ומרפנות קדש התא -
 אבא לבאר ביהור מקלת קע"ו פסוקים מסדר אלפא ביתא -
 וזה החלי בס"ד ואבקש מלשני דהוא יסיה לעזרה להחיל
 ולגזור כחזה מתתא :

אשרי תמימי דרך הסולכים בתורת יי' : אשרי נוזרי
 עדותיו בכל לב ידרשוהו : אף לא פעלו כולה
 כדרכיו הלכו : אחד לוית פקודין לשמור מאד : אחלי יכונו
 דרכי לשמור חוקיך : או לא אכנס בהביטוי אל כל מצותיך :
 חודך ביושר לבב כלמדי משבטי דדקך : את חוקיך השמור
 אל תעובני עד מאד :

טעם דלמס זאת האלפ"א בית"א עשה בכל בית שמונה
 פסוקים בין כולם הם עולים גמטריא קע"ו
 פסוקים לא פחות ולא יותר רחמי להרב הגדול מוסר"ר
 חי"דא

יִחְלֹתִי : וְאִשְׁמְרָה תּוֹרָתְךָ תָּמִיד
 לְעוֹלָם וָעֶד : וְאֶתְהַלֵּכָה בִּרְחֹבָהּ כִּי
 פָקַדְיָךְ דִּרְשָׁתִּי : וְאֶדְבָּרָה בְּעֶדְתְּךָ
 נֶגֶד מַלְכִּים וְלֹא אֲבוֹשׁ : וְאִשְׁתַּעֲשַׁע
 בְּמִצּוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבֹּתִי : וְאִשָּׂא
 כַּפִּי אֶל־מִצּוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבֹּתִי
 וְאִשְׁיַחָה בְּחֻקֶּיךָ : לטחול

זְכַר־דְּבָרְךָ לְעִבְדְּךָ עַל־אֲשֶׁר
 יִחְלֹתֵנִי : וְאֵת נַחֲמָתִי בְּעַנִּי כִּי
 אֲמַדְּךָ

ויהי יעקב

היד"א זי"א דנחן טעמים לוח טועמים חים סנים ושלמה
 טעמים בס' יוסף תהלות עין בד"ק ודפח"ח :
וְאֵנָּה עני"א חומר בס"ד לבאר בפי זה שחנני האל
 ית"ב טעם נכון והוא בסקדים מ"ס הוסינופיה
 בכמה מקומות מספריו כי עיקר חורבנות סני בחי המקדשות
 סלנו וגם כל הגלויות וגו' בה ה"ע ר' שא"רע לנו בכל עת
 הוא כעון כיטולה של תורה ואסמכיה המקרא מפרש דכתיב
 בפסעי יעקב כל זאת ואין זאת אלף תורה דכתיב בה וזאת
 התורה וכו' • וצוד ביאר לנו בכמה מקומות דה"פ דאנן
 לימודים הרבה בתורה עכ"ו עיקר לימוד העושה פרי ופזכוהו
 מתקרב לנו הגאולה כנז' מקרא מ"פ זכרו תורת משה
 עבדי וכו' הנה אנכי סולח ככם את אלים הנביא וכו'
 והוא מבשר הגאולה כידוע • הוא דוקא כסיהים למודם של
 תורה לשמה דהינו ליקב"ה דהינו ליחוד שמונתו הקדושים
 הם

אמרתך חיתני: זדים הליצני עד-
 מאד מתורתך לא נטיתי: זכרתי
 נשפטיך מעולם: יהוה ואתנחם:
 ולעפה אחזתני מרשעים עזבי
 תורתך: ומירות היו לי חקך בבית
 מגורי: זכרתי בלילה שמך יהוה
 ואשמרה תורתך: זאת היתה לי
 כי פקדיך נצרתני: לטרם העליון
 ח חקקי יהוה אמרתי רשע
 דברך

ויחי יעקב

הם יס"ה אל"ני שהם בחינת קוב"ה דוקא ולא לשום פנים
 אחרת או זה הלימוד הוא העושה פרי לתקדושתא דגאולה
 עכ"ד ז"ל. והנה אל"ה"כ שמות הם שמונה הותיות.
 וידוע בכללית התורה היא כ"ב אותיות מא"לף ועד תי"ו:
ומעתה ע"פ האמור כזה תבין בטוב טעם דהואיל
 וככאן עשה אלפ"א בית"א שהם מא"לף עד
 תי"ו לכן בא בכיוון ועשה כל אות בשמונה פסוקים דהם
 דומים ליקב"הו שהם שני שנותיו הקדושים כנו' המשמים
 בהותיות שמונה כנו' דזה עיקר לימוד התורה מן הלימוד
 וזה העושה פרי וסיעתא לתקדושת הגאולה שיבא דוד מלכא
 משיחא משיח לרקנו ורמוז זה בכללית **קע"ו** פסוקים כולם
 כי הנה דוק כאל"ה התיבות **מז"ר** **קע"ו** **המלך**
דו"ד **יב"א** **אלי** **הזרע**
 תיבות עולים גמטריה **קע"ו** בדקדוק
 כה 25

דְּבַרְיָךְ : חֲלִיתִי פָנֶיךָ בְּכָל־לֵב חֲנִנִי
בְּאִמְרָתְךָ : חִשְׁבֹּתִי דְרָכִי וְאִשְׁיְבָה
רַגְלִי אֶל־עֲדָרְתֶּיךָ : חִשְׁתִּי וְלֹא
הִתְמַהֲמַהֲתִי לְשֹׁמֵר מִצֻּרְתֶּיךָ :
חֲבִלִי רִשְׁעִים עֹוֲדֵנִי תוֹרָתְךָ לֹא
יִשְׁכַּחַתִּי : חֲצוֹרַת־לִיָּדָה אֱקוּם
לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפָּטֶי צְדָקָךְ :
חֵבֶר אֲנִי לְכָר־אֲשֶׁר יִרְאוּךָ
וְלִשְׁמִרִי פִקּוּדֶיךָ : חֲסִדְךָ יְהוָה
מִלֵּאחַ הָאָרֶץ חֲקִיךָ לִמְדֵנִי :

טוב

ויחי יעקב

לא פחות ולא יותר ב"ט ע"ס דלמה סידרה הפי ובא כהודע"ה
להודיע לנו כל הנ"ל כי על זה תבין ודו"ק :
במה יוכ"ה נע"ר ה"ח ארחו וכו' . אפשר לרמוז בזה
רמז נכון בס"ד והן קדם הודיעך מ"ש הדם
המקובל בעל ערכי הזנוים ו"ל כי הלזיק נקרא בשם
נע"ר כי הוא ר"ת עני"ו נכ"ה דו"ת ג"ס ידוע דהיכר
הרע נקרא בשם הר בארז"ל בג"ת דלעת"ל
בדמם כהר גבוה . וידוע מארז"ל אמר הקב"ה בראתי יכ"ה ר'
בראתי לי תורה תכל'ן עכ"ד . וידוע דתיבת זכיה התפרש
לשון נלחון כמו ולא זכיתי שתאמר יליאת מלרים וכו' . וכן
זכיהו לרבנן וכו' ר"ל גלח הותם :
ומעתה ו"א במה יוכה ר"ל יגלח עו"ר שהוא הלזיק
הנקרא

ט טוב עשית עם עבדך יהוה
כדברך : טוב טעם ודעת למדני
כי במצותיך האמנתי : טרם אענה
אני שגג ועתה אמרתך שמרתני :
טוב אתה ומטיב למדני חקיך :
טפלו עלי שקר ודים אני בכל לב
אצר פקודיך : טפיש בחלב לבם
אני תורתך שעשעתי : טוב לי

כי

ויחי יעקב

הנקרא בן בנו' כמה יוכל לנצח אח יזה"ר המכונה בשם
הר בנו' וגרמו בכ"ת במ"ת יזכ"ה נע"ר עולים **הה"ר**
סווא היל"ר לו"א את ארחו תמיד הוא

מתנהג לסמור כדבריו ר"ל כל הנהגתו ע"פי דבריו שסוף
התורה דהו בודאי הוא נולד את היל"ר כי בראתי יזה"ר
בראתי לי תורה תכלין בנו' :

ואומרו כדבריו בכ"ק הדמיון אפשר ע"כ מצי ראש כחן
דתיבת דבר התכנס לסון יחוד כמו ש'אמרו

כמ" : כתובות ביאור המאמר דהוה מדברת עם אחד וכו'
וביארנו לסון מתחדת יחוד'ם : כי בברך ראשונה שייןר משה
סתופיל כח התורה לטבר ב"ח היל"ר הוא כסתהוה
ליקס"הו ולא לתוהוה הו להמפאר ח"ו וא"כ ו"א לסמור
כדבריו דיקר דהו ליחוד שמך הו ודאי בזה וזכה לנצח
הלדוק סוף **נע"ר** וקרא בנו' **הה"ר** סווא היל"ר

תהלים קיט

כִּי־עֲנִיתִי לְמַעַן אֲדַמְדַּם חֶקְיָךְ : טוֹב־
לִי תוֹרַת־פִּיךָ מֵאֲדָפִי זֶה־בִּי וְכֶסֶף :

לחדש

י יְדִיךָ עָשׂוֹנִי וַיְכַוְּנֵנִי רַחֲבֵינִי
וְאֲלַמְדָּה מִצֻּרֶיךָ : יִרְאֶיךָ יִרְאוּנִי
וַיִּשְׁמְחוּ כִּי לִדְבָרְךָ יִחְלָתִי : יִדְעָתִי
יִהְיֶה כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ וְאֱמוּנָה
עֲנִיתָנִי : יְהִי־נָא חֶסֶדְךָ לְנַחֲמֵנִי
כְּאִמְרַתְךָ לְעַבְדְּךָ : יִבְאוּנִי רַחֲמֶיךָ
וְאֲחִיחַ

ויחי יעקב

כנו' ודו"ק :

גמל על עבדך וכו' אפשר לכאור קראו הנו' בדרך רמז
כי בא אדונינו דה"ע לבקש מלפניו ית"ב שתמיד
תהיה השכינה שורה עליו ולא תזוז ממנו ובוט הוא זוכה
לשלשה מעלות רמות והם ה"א שמכחה יהיה לו בגדמ"א
גד"ס המעלות שזכה לחים ארובים בסוד הכתוב ואתם
הדבקים ב"ה אלדו"כס חים כולכם גם את ה"כ כי מכחה
מתירא האדם לחטוא כאשר כתב בזה הרב ה"ג מוהר"א
מוגסון ז"ל כאשר ביאר דבריו הרב כריח יעקב פליתים
בכמה מקומות ש"ך בפנינו הנו' יבא ה"ג כי הזוכה להיות
תמיד השכינה עמו היא געשית צ'הובתו ומגלה לו את
ענינו להבין סתרים וסודות התורה כמו שכתב בן הרב
הקדוש בעל ר"ח ז"ל בשער היראה יעו"ט בר"ק :
ורנה ידוע כי השכינה רמוזה בשם **אד"נ** והשם זה
עולה

ואחיה כִּי־תִוְרַתְךָ שֶׁעָשִׂיעִי : יִבְשׁוּ
זָרִים כִּי־שָׁקַר עֲוֹתוֹנִי אֲנִי אֲשִׁיחַ
בַּפְּקוּדֶיךָ : יִשׁוּבוּ לִי יִרְאֶיךָ וְיִדְעוּ
עֲדִיתְךָ : יְהִי־לִבִּי תָמִים בַּחֲקִיךָ
לִמְעַן לֹא אֲבוֹשׁ : לִנְפֹת אֶף וּמִינִי

ב כָּדָתָה לְתִשׁוּעָתָךְ נַפְשִׁי
לְדַבָּרְךָ יִחַלְתִּי : כָּדָו עֵינִי לְאִמְרָתְךָ
לֵאמֹר מִתִּי תִנְחַמְנִי : כִּי־הֵייתִי
כְּנֶאֱד בְּקִיטּוֹר חֲקִיךָ לֹא שִׁבַּחְתִּי :
וידעי ק' כמה

ויחי יעקב

עולה במקו בזה גמטריא **מא"ה** דהינו אות **א'** הוא
י"ן גמ"ט כ"ו ואות ד' ארבע הרי גמ"ט
שלשים ואות : כזה הוא ו"ג הרי גמ"ט שלשים ועם
שלשים הגז' הרי כליוף הכל עולים חששים ואות י'
הנשאר הרי הכל גמטריא **מאה** וכאשר כתב הרב
הקדוש האר"י ז"ל כן בפירוש בשער הכוונות יצו"ש
והביא דבריו הרב המק"ו בעל הסוד לאברהם בתחילתו יצו"ש :
והנה תיבת ער דקאמר דהע"ס רמז זה כי היא גמ"ט
מאה וא"כ ז"א גמל **ער** פסוק ד"ל
הקסס והגמול שאני מבקש ממך שתעשה עמי
חסד שהכניסה הנרמות בשם **אד"ני** העולה גמ"ט **ער**
היה תמיד עמי ותדע מה הגי' זכא לש
היא תמיד טורה עמי אני זכא לשלש זכיות **א"ד"ן** כי על
ידם **אחיה** ובמז' וא"כ בסיבתה הו"ל חיה ארובים

תהלים קיט

בְּמַרְחֵי יָמַי עֲבַדְךָ מֶלֶךְ תַּעֲשֶׂה
בְּדַרְפֵּי מִשְׁפָּט : בְּרוּרֵי זָדִים
שִׁיחֹות אֲשֶׁר לֹא בְּתוֹרָתְךָ : כֹּל
מִצֻּתֶיךָ אֱמוּנָה שֶׁקֶר רִדְפוּנִי עֲזָרֵנִי :
בְּמַעַט בָּלוּנִי בָאָרֶץ וְאֲנִי לֹא
עֲזָבְתִּי פִקְדֶיךָ : כַּחֲסִדְךָ חֲיֵנִי
וְאַשְׁמְרָה עֲדוֹת פִּיךָ : לְדִינָא
לְרַעְיוֹלָם יִהְיֶה לְבָרְךָ נֶצֶב
בְּשָׁמַיִם : דָּרָר וְדָר אֱמוּנָתְךָ כּוֹנֵנָת
אֶרֶץ

ויחי יעקב

גם את ה"ב הני זוכה תמיד ואשמרה דברך וכו' כי
בסיבתה מתירא האדם לחטוא חלא תמיד שומר דבריו ית"ב
וכנו' יבא ה"ג כי כסיבתה הני זוכה גל עיני ואביטת
נפלאות מתורתך כי היא נעשית לי כאהוב ומגלה לי סתרי
ורוי התורה כנו' ודו"ק בטוב :

העב"ר עיני מראות שו"א בדרכך חינו' אפשר
לדמוז בזה ע"פי מ"ש בזה"ק בכמה מקומות
וציאר דבריו הרב החסיד בעל ר"ח ז"ל בשער הקדושה כי
על ידי פגם הראיה שפוגם האדם במראית עיניו בזה ניתן כח
והנבחרת **לסמ"אל** וזנתו **לירית** שישלט בו תמיד
ברמ' הכתוב וגשמדת מכל
דבר רב עין שם בר"ק באורך שהביא כמה לשונות מזה"ק
המורים על זה :

והנה זה פשוט וברור לכיון להאדם בדבק בסמ"אל
והנה

אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד : לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ
 הַיּוֹם כִּי הִכָּל עֲבָדֶיךָ : לִוְלִי תוֹרַתְךָ
 שָׁעֲשָׂעִי אֲזִי אֲבָדְתִּי בְּעֵנֶי : לְעוֹלָם
 לֹא־אֶשְׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי־בָם חִיִּיתֵנִי :
 לָךְ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי פְקוּדֶיךָ
 דִּרְשָׁתִּי : לִי קִוּוּ דְּשָׁעִים לֹא־בִדְנִי
 עֲדַתְךָ אֶתְבוֹנֵן : לְכָל־תִּכְבָּרָה
 רֵאִיתִי קֶץ רַחֲבָה מִצּוֹתְךָ מֵאֹד :

מה

ויחי יעקב

וואנטו הויז נדבק בם טראז דמוחא • וסדכר ביופכו סנדבק
 בתורה ובמלותיה הנקראים כולם בשם דרך הויז נדבק
 בסטרא דחיים כידוע :

ומעתה הפסד דואת מאס רמו הדונינו דהצ"ה באומח
העב"ר עינ"י מראו"ת שו"א

דפחדו הויז סלף
 יהיה להם שלטה עליו ולכן דוק בס"ת של ארבע תיבות
 סגור עולים **תיר"א** אותיות דידעו זהם גמ"ט שמות
סמא"ל **ליר"ת** וזה כדור אך כדרכך
 חייבי רמו

הדרכה תאריכים ימים וסגות חים כידוע וכו' ודו"ק •
ואדבר"ה בעדותיך כג"ד מלכיו"ם ול"ה חבו"ש •
 סגה סללתי בזה הספוק בס"ת ודאיתו
 סהם עולים כולם אותיות **כ"ה ד"ם א"ש** ודאיתו
 תמ"ס לדעה מה בא לרמו
 וגם מאן סגו מלטי דקאמר עליהו • וגם עתה הויז סכוסה
 דהיה

מִמֶּה אֶהְבֵּתִי תוֹרַתְךָ כָּל־הַיּוֹם
 הֵיאָה שִׁיחָתִי : מֵאִיבִי תִחַבֵּמֶנִּי
 מִצוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם הֵיאָלִי : מִכֶּרֶם
 מִדְּמִדִּי הִשְׁכַּלְתִּי כִּי עֲדוֹתֶיךָ שִׁיחָה
 לִי : מִזִּקְנִים אֶתְבֹּנֵן כִּי פִקּוּדֶיךָ
 נִצַּרְתִּי : מִכֶּרֶם אֶרְחָרֵעַ כִּלְאֹתִי רִגְלִי
 לְמַעַן אֲשַׁמֵּר דְּבָרְךָ : מִמִּשְׁפָּטֶיךָ
 יִלְאֶסְרֶתִי כִּי־אַתָּה הוֹרַתָּנִי : מִמֶּה

נמלצו

ויחי יעקב

דהוה ליה להחכים ועל זה קאמר ולא חכום • ובהדי דקא
 מחפישגא ב"ס המ"ק ז"ל ראה ראיתי לסרב המקובל בעל
 חוס ליון ז"ל דדריש בזה כמנהגו עין בד"ק • **אבר**
אנא עני"א אמרתי לבאר בדרך פשוט ע"פ
 מ"ס לעיל מארז"ל כל האומר דוד
 חטא אינו אלא טועה דאפשר שכינה שמו וחוטא ע"כ •
 עוד נקדים מארז"ל במ"ד מלישא דהחכמים שהיו חויבים
 לדעה כסיו מבישים לנפשים ואסלות היו מחרפים אותם
 ואומרים לו דוד הכא על אשת הים מיתתו כמה והיה
 מטיבם בחנק הכל יש לו חלק בעו"הב הכל הם שהיו
 מתבוכים לשניד רמו אין להם חלק וכו' כי כך קי"ל
 המלכין פני חבירו אין לו חלק בעו"הב אלא נידון בנהיגם
 וכו' עפ"ל • וידוע דהחכמים נקראו מלכים כארז"ל מאן
 מלכי רבנן • עוד ידוע דהשכינה נקראת בשם **כ"ה** ברעו
 הבתוב

נִמְלְצוּ רַחֲמֵי אֱמֻנָתְךָ מִדְּבַשׁ דָּפִי :
 מִפְּקוּדֶיךָ אֶתְבוֹנֵן עַל־כֵּן שְׁנֵאתִי :
 כָּל־אֶרֶץ שֹׁקֵר : לֵלֶאת לַדֶּרֶךְ
 נִגְדֵּרְגְלִי דְבָרְךָ וְאוֹר לְנִתִּיבֹתִי :
 נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְיָמָהּ לִשְׁמֹר מִשְׁפָּטִי
 צְדָקָה : נִעֲנִיתִי עַד מְאֹד יְהוָה חֲיִנִּי
 בְּדְבָרְךָ : נִדְבָבוֹת פִּי רָצָה־נָא יְהוָה
 וּמִשְׁפָּטֶיךָ לִמְדֵנִי : נִפְשִׁי בְּכַפִּי
 תִּמְיֵד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי : נִתְּנוּ
 רָשָׁעִים

ויחי יעקב

הכתוב נלכה עד כה וכו' :

ומעתה בזה אפשר דזה ממ"ס מה שרמז דוד הע"ה
 באומרו ואדברה בעדתך רומז על כללית
 התורה הנקראת בשם עדית נגד מלכים הם הרבנן הנקראים
 בן והף דאני יודע דזו מקומות שמורה דבעת שגניע להם
 הם פשים ומתכונים לבים הו"ו וטוענים הבא על אשת איש
 וכו' עכ"ל אני לא אכזב מהם דמוכחני כי כל דבריהם
 בטלים כבת דתמיד השכינה אשר נקראת בשם **ב"ה**
 כנו' היא עמי והם יודעים זה אבל דוקא כונתם
 לשפיד **רמז** ולהל"כ את פני ולכן אני אומר להם דאני לא
 איבכתי לי אבל הם סופס **אש** ר"ל מולי בנהיגם
 וזה שגדרת **ב"ה ה"ה א"ש** כזה הפסוק
 ודו"ק :

חלקי "י אמרתי לשמר וכן : אפשר לרמז בזה בס"ד
 כונת

תהלים קיט

רַשָּׁעִים פָּחַלְתִּי וּמִפְקוֹדֶיךָ לֹא תַעֲיִתִי :
נִחַלְתִּי עֲדוּתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־שִׁשּׁוֹן
לִבִּי הִקְמָה : נִטִּיתִי לְבִי לַעֲשׂוֹת
חֲקֶיךָ לְעוֹלָם יַעֲקֹב :

לכקש כרכך

ס סַעֲפִים שִׁנְאַתִּי וְתוֹרַתְךָ אֶהְבֵּתִי :
סִתְּרִי וּמִגְנֵי אֶתָּה לְדַבְּרֶךָ יִחַלְתִּי :
סוֹרוּ מִמֶּנִּי מִרְעִים וְאַצְרָה מִצּוֹת
אַדְהִי : סַמְכֵנִי בְּאַמְרַתְךָ וְאַחִיָּה וְאַל־
חבישני

ויחי יעקב

כונת הוֹמָרוֹ ה' וכו' בדרך נכון והוא ע"פ מ"ס הרב
המקובל מוֹסֵר"תו זי"ע א"ב ב"ס ע"ח דף קכ"א הביא דבריו
הנאון בעל מקדש מלך ב"פ פנחס ד' רל"ד ע"א וז"ל
דע כי נוף האדם נחלק לארמ"ע ויס בהס ד' ליתות
ק"ד וח"ס ל"ח יב"ס • ועיקרם הם כ"ר מקומות בתוך
הריאה • ובמדה • ובטחול • ובכבד • והס ד' חלקי הגפס וכו'
ובהם מתלבשים יל"ט ויז"הר והס סוד קלושת גוה וכו'
עכ"ד השיך לנו יעו"ס באורך : עוד עין מ"ג קרב החסיד
פעל ר"ח זי"ע א"ב בשער היראה פ' ט' וזת"ד אברים דאדם
כולהו מסודרין על סדרי בראשית ובגין דא התקרי האדם
עולם קטן וכו' גס ירו"ד השתכת בכל אבר ואבר אשתכת
ב"ד גוגין דסמרא • וכן ב"ד גיונין דשינא וכו' ובכל אבר
רנופא כן עכמ"ר יעו"ס :

ומעתה אומר דזאת ממש היתה כונת דהע"ס באומרו
כרמיה

תְּבִישְׁנִי מִשְׁבֵּרִי : סֶעֱדֵנִי וְאוֹשָׁעָה
 וְאוֹשָׁעָה בַּחֲקִיךָ תִּמְיֹד : סִדִּית כָּל־
 שׁוֹגִים מִחֲקִיךָ כִּי־שִׁקָּר תִּרְמִיתָם :
 סִגִּים הַשִּׁבְתָּ בְּדֹרֵשֵׁי־אָרֶץ לִבָּן
 אֶהְבֵּתִי עֲדֹתֶיךָ : סֶמֶר מִפִּחְדֶּךָ
 בְּשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יִרְאֵתִי :

לחשיטת יד שמחליט

עַ עֲשִׂיתִי מִשְׁפָּט וְצֶדֶק בְּרִי
 תִּנְיָחֵנִי דַעֲשָׂקִי : עֲרֹב עֲבֹדֶךָ לְטוֹב
 אֵל

ויחי יעקב

ברמי"ז חל"ק נטריוקו ת"ס ל"ח ק"ר יב"ש
 ש"ס יסודות

גופי ש"ס ארמ"ע כנז' ויש בהם ארבע לוחות הכנז' .
 ראיתי שבהם י"י וז"ל אין מעלה לנו גדולה
 מזה דחקוק בנו שמו ית"ב בכל יסוד ובכל אבר ולכן
 מסיבת זה אמרתו ודאי לשמור וכו' ודו"ק :

חלית' פניך בכל לב חנני כאמרתך : והדקדוק מבוחר
 דהו"ל בכל לבי מהו בכל לב דקאמר ועוד

מהו כאמרתך על מה קא' מכון דבריו ושטטו מוכן .
 אבל אפשר להכין כס"ד כי דבריו הללו הם נאמרים
 ברמי"ז וז' ומתחפס כרז"י כס"ף והוא ע"פי מ"ס

חכמי המק"ו ז"ל כבוגת הכתוב ב"ף משפטים ועברתם
 את ה' אלדו"כס וזכירך את לחמד וכו' וז"ל

ד' דעיקר התפלה אשר היא עושה רועס ותמסוך לאדם

אֶל־יַעֲשֹׁקֵנִי זָדִים : עֵינַי בָּרוּ
 לִישׁוּעָתְךָ וּלְאַמְרַת צְדָקָךָ : עֲשֵׂה
 עִם־עַבְדְּךָ כַּחַסְדְּךָ וְחַנּוּן לְמַדְנִי :
 עַבְדְּךָ־אֲנִי הִבִּינִנִי וְאֲדַעַה עֲדֹתֶיךָ :
 עַתָּה רַעֲשׂוֹת לִיהוָה הִפְרוּ תוֹרָתְךָ :
 עַד־כֵּן אֶהְבֵּתִי מִצִּוְרֹתֶיךָ מִזֶּהָב
 וּמִכָּסֹּף : עַל־כֵּן כָּל־פִּקּוּדֵי כָל־יִשְׁרָתִי
 כָּד־אַרְחַ שֹׁקֵר שָׁנְאֵתִי :

פלאות

ויחי יעקב

ספע וברכה הוא כשתהיה כל כינתו ומתשבתו בתפילה
 ליקב"הו' הוא תכף מתקבלת • והנה ידוע כי **את** רומז
 לשכינה וכן מסר **הי"א שבי"נה** גמ"ט **א"ת**
 וסס יהו"ה רומז לקב"ה • הרי
א"ת יהו"ה רומז לקב"ה • וז"ל ועבדתם את ה'
 אלהיכם ואלו תכף וברך את לחמך וכו'
 והסידותי מחלה וכו' נמלא דעיקר התפלה שמתקבלת כשתהיה
 לקב"הו' ה' לאו הכי לא עכ"ד ז"ל • עו"ן מה שכתב הרב
 המק"ו בעל עדכו הוכנים ז"ל מסס זה"ק כי תיבת **כ"ל**
 היא רומית על סס **אד"נ** שהיא השכינה כידוע
 בזה **ל"ב** כתב כי רומז לקוב"ה עין
 כד"ק :

ובזה הרי הוא במבוא"ר כונת דברי ארונים דהע"ה
 באומרו בזה הלשון בדקדוק תליתי הוא לשון
 תפלה כמו ויחל משה פניך ר"ל מתפלל ומתלה פניך
בכל לב דיקא ר"ל כל התפלה שאני מתפלל ומחלה
 פניך

פ פלאות עדותיך עד-כן נצרתם
 נפשי : פתח-דבריה יאיר מבין
 פתיים : פי-פערתי ואשאפה כי
 למצותיך יאבתי : פנה-אלי וחנני
 כמשפט לאהבי שמך : פעמי דבן
 באמרתך ואר-תשלט-בי כל-און :
 פדני מעשק אדם ואשמרה
 פקודיך : פניך יהיאר בעבדך
 ודמדני

ויחי יעקב

פניך היא ליקב"ה וזו"א בכל שהוא רומז לשכינה כנו' ותיבת
 לכ רומז לקוב"ה כנו' . וא"כ כי כל תפילתי היא לקב"ה
 א"כ בבקשה תכף חנני כאמרתך דיקא שכן אמרת ועבדתם
 את ה' וכו' ותכף ובירך את לחמך וכו' . ודו"ק :
טוב עשית עם עבדך וכו' . הפ"ר לפרש בס"ד ע"פי
 הידוע כי טוב היא כנוי למילה וכמו שכן דרשו
 רז"ל על פסוק ותרא אותו כי טוב מלמד שזולד מהול
 עב"ד וידוע מאדו"ל כי גם דוד הע"ה נולד מהול
 וכן נאמר בו ג"כ טוב דכתיב וטוב רואי וכו' . והנה המ"ק
 ז"ל כתבו מחד מהני טעמי למלות המילה לפי שעל ידה
 יח"לש חו"שים של הנידולא יוכל לזנות ולהרבות בתשמים
 עב"ד . וא"כ מכ"ש הנילד מהול שחלים מן הכטון מקרי ודאי
 דלא יכשל בעון זנות וא"כ דהע"ה הנולד מהול וגם כל
 ימיו מתנהג בחסידות כמו שאמר הוא בפיו כי חסיד אני
 וכו'

תהלים קיט

וְלִמְדֵנִי אֶת־חֻקֶּיךָ : פְּדֵגֵי־מַיִם יִרְדּוּ
עֵינַי עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתְךָ :

להשמיר הסוכאים

צ צַדִּיק אֶתָּה יְהוָה וְיֵשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ :
צְוִית צֶדֶק עֲדֹתֶיךָ וַאֲמוּנָה מְאֹד :
צִמְתָּתִנִּי קִנְאַתִּי כִי־שָׁכַחוּ דְבָרֶיךָ
צָרִי : צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד וְעִבְדֶּךָ
אֶהְבָּה : צַעִיר אֲנִי וְנִבְזָה פִקְדֶיךָ
לֹא שָׁכַחְתִּי : צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם
ותורתך

ויחי יעקב

וכו' . וכן ג"כ סיכר מעליו היל"הר והרגו כמו שאמר ולבו
חלל בקרבו וכו' א"כ כולד אחר כל זה יכשל בעון גדול
של זנות עם אשת איש ח"ו . אלא ודאי ח"ו דגאמר שחטא
אלא במתכוין עשה והטעם כמו שכתבתי לעולה בזה ח"ו
כי הוא שאל להקב"ה מפני מה אומרים מן הכהנים וכו'
יעו"ש סהקב"ה הודיעו כי הוא לא יכול לעמוד בנקיון וכו'
ואח"כ כשחטא הסיבו להקב"ה כי הוא במתכוין חטא כדי
שלא לבטל דבריו ית"ב אבל הלא הכי היה מתגבר על
יגרו ולא היה חוטא יעו"ש :

ומעתה **טוב** אפשר דזה ממש ג"כ רומז בזה הפסוק באומרו
שהוא רמז למילה וכנו"ל עשית עם

עבדך רמז סילדתי מהול וזה טובה עצומה
לגבי ידי כי כיון סילדתי מהול א"כ כבר נחלש כח הניד
מתאות המסגל וא"כ כביאות של היתר וא"כ מכ"ש מתאות
ביאות

וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת : צִדְקָתְךָ מִצְאוֹנִי
 מִצְוֹתֶיךָ שְׁעֵשְׂעֵי : צִדְקַת עֲדוֹתֶיךָ
 לְעוֹלָם הִבִּינִי וְאַחִיָּה :

לחשישא רגל שמאלית

ק קָרָאתִי בְּכָל־רֵב עֲנֵנִי יְהוָה
 חָקֶיךָ אֶצְרָה : קָרָאתֶיךָ הוֹשִׁיעֵנִי
 וְאַשְׁמְרָה עֲדָתֶיךָ : קִדַּמְתִּי בַּנֶּשֶׁף
 וְאַשְׁוֶעָה לְדַבְרֶיךָ יְחַלֵּתִי : קִדְּמוּ
 עֵינֵי אֲשֶׁמְרוֹת לְשִׁיחַ בְּאַמְרֶתְךָ :
 קוֹלִי שִׁמְעָה בְּחֶסֶדְךָ יְהוָה

במשפטיך

ויחי יעקב

ביאות של איסור וא"כ כיור ח"ו אח"כ אהיה נכשל בביזה
 של איסורא דאשת איש שהיא חו"מ דידע יותר מכל העריות
 אלא דע כי במתכוין עשיתי זה **והטעם** לו"א יי בדברך
 דיקא ר"ל כדי להוית קיום ואסתכתא
 לדברך שהמרת לי מקודם דגלוי וידוע לפניך דלא יכולנא
 למיקם בגמיון וא"כ כדי לא למרו עבדא דנכח למאריה
 ח"ו ולכן חטאתי וא"כ הואיל וכן היתה עיקר כונתי א"כ
 בזה ודאי לפי גודל רחמינותך עם הכל הים מן הראוי דגם
 לי לא יהיה נתשכ לבין כי אני יודע בעצמי שהיתי יכול
 לכבוש את ילרי באותה השעה וא"כ **טוב טעם**
ודעת למדני דלמה שלחת לי

דברים ביד נתן הגבול דהם דברים

דברה

תהלים קיט

בְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּי : קִרְבּוֹ רִדְפֵי זִמָּה
מִתּוֹרַתְךָ רָחֲקוּ : קִרְוֹב אֶתָּה יְהוָה
וּכְל־מִצּוֹתֶיךָ אֱמַת : קִדְּם יִדְעֵתִי
מִעֲדֶתֶיךָ כִּי לַעֲוֹנִים יִסְדֶּתָם :

לחשישת און ימנית

ד רֵאָה עֲנִי וַחֲלִצֵנִי כִּי־תוֹרַתְךָ
לֹא שִׁבַּחְתִּי : רִיבָה רִיבִי וְגֹאֲלִנִי
דֹּאמַרְתָּךְ חַיֵּי : רָחֹק מִרְשָׁעִים
יִשׁוּעָה כִּי־חָקִיךָ לֹא דִרְשׁוּ : רַחֲמֶיךָ
רַבִּים

ויחי יעקב

דגרה מהס כי חסבת לי זה לעון גדול . ועכ"ז אני
במלותי האמנתי ופחדתי ועשיתי תכף תשובה עלומה לכן
בבקשה שתמחול לי ודו"ק :

ידיך עשיתי וכו' הבינני ואלמדה וכו' . לכאורה יש לנו
לדעת דמה תלויה בזה בשביל סידור עשיתי לכן
הבינני . ועוד למה אמר מצותיך ולא אמר תורתך שהיא
כללות הכל . ועוד למה נקט ידיך דמשמע שתיס ולא ירך .
ואפ"ש סיון הכל בס"ד והוא דבא' אדונינו דהע"ה
להודיענו בהאי קרא ענין נכון והוא כי ידוע
וידוע כי שתי ידיה הם רומזים לשתי מידות לחסד ונבירה
כי הימין היא רומזת לבחינת החסד והשמאל היא רומזת
לבחינת הנבירה . ומן הסוד לכל אדם שתמיד יגביר מדה
החסד על הנבירה . או לפחות יהיה שיהיה בשום אכל אם
ס' מ' יגביר סטרא דשמאלא שהיא בחינת הנבירה על סטרא
הוא

רְבִים יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חֲיִנִי רְבִים
 רָדְפֵי וְצָרִי מַעֲרֹתֶיךָ לֹא נִטִּיתִי
 רַאֲיִתִּי בְּגָדִים וְאַתְקוּטָה אֲשֶׁר
 אָמַרְתָּ לֹא שָׁמְרוּ רֹאדֵי כִי
 פָקוּדֶיךָ אֶתְּבִיתִי יְהוָה כַּחַסְדְּךָ חֲיִנִי
 רַאשֵׁי־דְבָרְךָ אֵמֶת וְלַעֲוֹלָם כִּדְ
 מִשְׁפָּט צִדְקָךָ לַפֶּסַח הַיּוֹם

שׁ שָׁרִים רָדְפוּנִי חֲנֹם וּמַרְבְּרִיךְ
 פָּחַד רָבִי שֵׁשׁ אֲנִכִּי עַל־אֲמַרְתָּךְ
 וּמַרְבֵּךְ ק' כְּמוֹצֵא

ויחי יעקב

הוא גורם להחריב העולם • ועין מ"ס בזה"ק דכל ענין
 קרח ומחליקתו היה כשכיל דרזה להגביר סטרא דשמאלא
 וז"ל ורחם מה הירע לו בסוף יעו"ס • עוד דע והבן מ"ס
 חכמי המקובלים כי מלות התורה הם ג"כ נחלקים לשני
 בחינות כי העשין מסטרא דחסד והנוהר לקיימם כהקנס
 מושך תמיד עליו חסדים והלזון הם מהטרא דגבורה ולכן
 העובר עליהם הוא גורם נזקין לו ולעולם כולו עכ"ל
 עין בד"ק :

ומעתה הוא מבוה"ר כונת קרא הכו' והזדי להו כל
 הני דקדוקי וזה אומרו ידוך חרי שם ה"ה
 בחינת ימינא וה"ב בחינת שמאלא עשוגי ויבוננוני ולמה
 כדי להודיעני דמן הצורך לי לאדם שתמיד יהיה יודע דיע
 שתי מדות בעולם חסד וגבורה ואם מטיב מעשיו הוא
 גורם להמשכת החסדים ואם לאו דמקלקל מעשיו הוא ב"מ

כְּמוֹצֵא שָׁדַד רַב : שֶׁקֶר שִׁנְאָתִי
וְאֶתֵּעֲבֹה תוֹרַתְךָ אֶהְבֵּתִי : שִׁבְעַ
בַּיּוֹם הִדְלֵתִיךָ עַל מִשְׁפָּטִי צִדִּיק :
שָׁרוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרַתְךָ וְאֵין לָמוֹ
מִבָּשׂוֹר : שִׁבְרֵתִי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה
וּמִצֹּתֶיךָ עָשִׂיתִי : שִׁמְרָה נִפְשִׁי
עֲדֵתֶיךָ וְאַהֲבָם מְאֹד : שִׁמְרֵתִי

פְּקוּדֶיךָ

וַיְחִי יַעֲקֹב

גורם להמשכת הנצורות ומחריב העולם וכו' - ולכן כח
בבקשה הצינני והלמדה נ"כ מצותיך דיקא ולא תורתך
לפי"ה דגם המצות כולם נחלקים לשתי בחינות הגו' העשין
והלואין כנו' ועל ידי קיום העשין כתקנו יוכל למשוך
החסדים והלאוין רומזים לבחינת הנצורה וכו' וה"כ לרדך
סתצינני הותם ודו"ק כזה בטוב :

כלתה לתשועתך נפשי וכו' - אפשר לבאר כונת הני

פסוקי **והוא** בהק' מ"ס חכמי המק"ו ז"ל
לשכינה עין בר"ק - עוד עין

מ"ס לעיל בתומור י"ו משם המ"ק ז"ל שכתבו

טעמים בטעם לז"ד דלמה באלו הימים כפיהים הזדס

בהיות זרה ויתפלל ויזעק להשי"ת כמה וכמה ועכ"ו נענינו

שפרי תפלה בעיה"ר ובפרט כמה פעמים אנו בזה בתפלה

על אריכות הגלות הזו ואין קול וכו' ובאו **הישו"ב**

הל ישיב"ה שיש בה סמיכה והוא משום

דאפילו בעת שאנו מתפללים ומתחננים על לערינו דאנו

בזה חין אנו מתפללים על לע"ר כאשר היא שכינתו

ית"ב דהיינו עמנו בגלות זו כמה ימים ושנים

ובשכילנו

פְּקוּדֵיךָ וְעֲלִיתִי בִּי בִּרְדִּי
נִגְדָךְ : לַחֲשִׁיטָה אֵין שְׁמֵאלִית

תִּתְקַרֵּב לִנְתִי לִפְנֶיךָ יְהוָה
בְּדַבְרֶךָ הִבִּינִי : תִּבּוֹא תַחֲנִתִּי
לִפְנֶיךָ פֶּאֶמְרָתְךָ הִצִּילֵנִי : תִּפְעֶנָּה
שִׁפְתִּי

וַיְחִי יַעֲקֹב

וּבִשְׁבִילָנוּ דִּבְקוּ לֵה לְעֵרֵי"ס לַע"ר הַגְּבוּ"ה אֵלֶּה כָּל כִּנְתִּינוּ
לִהְגֵּאת עֲלֵמִינוּ דּוּקָא וּכְאֶסֶר דְּרִיךְ קִסְתָּ"ו קִסְתָּ"ת הַסּוּבֵר
הַרְבֵּה הַגְּדוֹל מוֹהֵר"ר חִיר"א זִיע"א בְּכוֹנֶת הַנְּסוּק לֹו חֲכָמֹו
יִשְׁכִּילוּ זֹאת וְכו' זֹאת דִּיקָא יִבְנוּ לְאַחֲרִיתָם וְכו' דַּעֲמָה
יִשְׁקוֹן מִן גְּלִיתָא וְכו' יִשׁוּ"ש בֶּס' כֶּסֶף דוּד בְּאוֹרֵךְ דְּבִיזָר
כַּמָּה פְּסוּקִים :

מַעֲתָה ע"פ ד"ק בֹּזֵה הוֹמֵר בֶּס"ד לְבִיזָר הִנֵּי בְּסוּקִי
שְׁאוּמֵר דַּע"ה בְּנוֹע"ס דְּבִרֵּי כִלְתָּה לַחֲשׁוּעַתְךָ
נִפְצִי הֶבֶל לֹא בִשְׁכִילִי אֲנִי מִבְּקֵשׁ הַחֲשׁוּעָה אֵלֶּה **לְדַבְּרֶךָ**
דִּיקָא דְהִיזָה הַשְׁכִּינָה הַנִּקְרָאת בֶּס"ד **דְּבִרֶךָ**
כְּנו' יִחְלֶה ר"ל אֲנִי מִתְפַּלֵּל בְּלִשׁוֹן
אֵת פְּנֵי ה' וְכו' וְא"כ כָּל תְּפִלַּתִּי בִשְׁכִיל
דְּשִׁכְנָתָא וְהוֹאִיל וְכו' כּוֹנֵנִי כֵן בִּשְׁכִיל לַעֲרָא דְשִׁכְנָתָא
דּוּקָא א"כ לִכֵּן מְסִיבַת זֶה **כָּל עֵינִי לְאִמְרָתְךָ**
דִּיקָא שְׁאוּמֵר דַּע"ה אֵין
מִתְפַּלֵּלִים בִּשְׁכִיל הַשְׁכִּינָה מִיַּד אֵין נִגְלִים כְּנו"ל בְּפִסּוּק לֹו
חֲכָמֹו יִשְׁכִּילוּ זֹאת וְכו' מִיַּד עֲמָה יִשְׁקוֹן וְכו' וְא"כ עַל זֶה
אֲנִי תַמ"ה תּוֹמָה"א גְּדוֹלָה דְהוֹאִיל וְאֲנִי בַּעַת כָּל עֵיקַר כּוֹנֵן
תְּפִלַּתִּי דּוּקָא בִשְׁכִיל לַעֲרָא דְשִׁכְנָתָא וְכו' אֵם כֵּן הוֹדִיעֵנִי
מִתִּי תַנְחִינִי זֹאת הִיא כּוֹנֵנִת דְּבִרֵּי דַּע"ה כַּעַד כִּלְלִית
יִשְׁרָאֵל וְדו"ק :

נִשְׁפַּתִּי תִהְיֶה כִּי תִלְמַדְנִי חֶקֶךָ :
 תִּעַן לִשְׁוֹנִי אִמְרָתְךָ כִּי בְדַמִּצוֹתֶיךָ
 צִדִּיק : תִּהְיֶיךָ לְעֹזְרִי כִּי פִקְוֶדֶיךָ
 בַּחֲרָתִי : תִּאֲבָתִי לִישׁוּעָתְךָ : יְהוָה
 וְתוֹרָתְךָ שְׁעִשְׁעִי : תִּהְיֶינִי נַפְשִׁי
 וְתִהְיֶיךָ

ויהי יעקב

לולי תורתך שעשועי או אבדתו בעוני • יוכן בס"ד
 בהקדים מ"ס ה"ק ז"ל כי תיבת **עונו**
 דקאמר נדמות על יחס"ר עכ"ל • ועין בס' ערכי
 הסבוכים בלות ע' • עוד נקדים מ"ס הרב ת"ל למוהר"א
 מוספיה ז"ל וז"ל כתב הרב הקדוש המק"ו מוהר"א זיע"א
 כ"ס לקוטי תורה פ' האזינו דע כי סוד ספר תורה הוא ארבע
 אותיות שם יהו"ה כ"ה ולכן התורה היא נדרשת כ"ד
 אופנים שהם פרד"ס וכו' והנה ידוע כי הילכה"ר נקרא
רע גם נקרא הוי"ב • גם נקרא **עון** עין כרש"י מ"ס
 ב"ק הו"י מושכי העון בחבלי **רע** הסוף • גם נקרא
 יצר • **והנה** כשאדם לומד בתורה הרמוזה כ"ד אותיות
 יהו"ה כנו' או זוכה להפוך את ד' שמות של
 יצר"ר הנו' כולם לטובה על זה הדרך דהינו אות יו"ד של
 השם נכנסת בתוך אותיות **רע** ונעשה **ריע** • גם אות
 ה' נכנסת בתוך אותיות **רע** הוי"ב ונעשית
אורה • גם אות ו' נכנסת באותיות יצר ונעשית וצר
 פרומן שמו ית"כ והלדיק נקרא בבחינתו כידוע •
 גם אות ה' אחרונה נכנסת באותיות עון ונעשית עונה •
 וידוע דעל ידי העונה הילכה"ר פירש מן האדם • נמצא דעל
 ידי התורה דהיא סוד ד' אותיות שם יהו"ה כנו"ל הוא
 עזול מילכה"ר ושמותיו אדרבא יהיו שוים לטובה עכת"ר
 הרב ז"ל הגו' יען"ס :

וְתִהְיֶה לְךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ יְעֹזְרֵנִי : תַּעֲזִיבֵנִי
בְּשֵׁה אֲבִיר בְּקֶשׁ עֲבָדֶךָ כִּי מִצֹּתֶיךָ
לֹא שָׁכַחְתִּי :

ליום שבת

לעשות שלום

קִדְּ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל־יְהוָה בַּצִּרְתָּהּ
לִּי קִרְאתִי וַיַּעֲנֵנִי : יְהוָה הַצִּלָּה
נַפְשִׁי

ויחי יעקב

זמרתה עפ"י"ס בזה הרג הוא מפורסם בטוב קרה לנו
ו"א לולי תורתך ששפטי וחנני תמיד לומד
בה ומסתעף ועל ידי כך בכח שם יהו"ה שהוא ד' הויתות
הנרמו בה וכנחו יסבכו אותיות של ה"ו שטנא כנשא מרע
לשוב והו"א לו סיעתא אדרבא ליגאל ממנו אז אבדתי וכו'
ר"ל סתו כ"מ באבר תחת יד ילד"ה שהוא נקרא עוני
כנז"ל • ודו"ק :

מזקנים אתבונן כי פקודך בלרתי • אשכח לבאר בס"ד
ביאור קרא ה"ז ע"כ הידוע מ"ד בג"מ
לעסיד לבא עכשה הקב"ה סעודה ללדיקים ואח"כ נותנים
כוס של ברכה לאבות העולם וכל אחד לא ידע לברך
אברהם אומר איני מברך כי לא ממני ישמעאל • ולחק טוען
שי"א ממועסו • יעקב טוען שנשא שתי היתות שאסרתם
החורה • מרע"ה טוען שלא בכנס לארץ • יהושע טוען שלא
היה לו כן • עד שיבא דוד הע"ה ויאמר איני אברך ולי
נאם לברך :

וירגה מדאשכחן דכולם לא רגו מביבת עון ורע"ה
הוא

נִפְשִׁי מִשִּׁפְּתֵי־שֹׁקֵר מִלִּשׁוֹן רָמִיָּה׃
 מִה־יָּתֵן לָךְ וּמִה־יָּסִיף לָךְ לִשׁוֹן
 רָמִיָּה׃ חֲצִי גִבּוֹר שְׁנוֹנִים עִם גִּחְלִי
 רִתְּמִים׃ אֹיְה־לִּי כִי־גִדַּתִּי מִשֶּׁשׁ
 שִׁכַּנְתִּי עִם־אֱהִלִּי קִדְר׃ רַב־תִּ
 שִׁכְנָה־לָּהּ נִפְשִׁי עִם שׁוֹנֵא שְׁלוֹם׃

אני

ויחי יעקב

הוא מברך משמע דוד הע"ה הוא נקי מכל עון . וא"כ
 דאשכחן דהיה בידו כמה עינות עכ"ז לא נחשבו לו כי היה
 בידו כמה תשובות לכל עון וכמו דאשכחן לכל הע"ה ז"ל
 דכולם פתחו בזכותה דהע"ה . עין בס' עמודיה ספעה
 ואחרון אחרון בס' יושב ההלים :

ומעתה זאת ממש כונת הע"ה בס' קרא באומרו

מזקנים רומז לאבות העולם ומרע"ה

ויהאסוף דכולם נקראים בבחינת **זקנים**

וכולם יהיו גדלים משום עון דאית בידיו והוא

מתקבל ואינו נדחה אלא זוכה בדרגה משמע דהוא נקי

מכל עון ושמר כל מצות ה' . וא"ה כי פקודך נצרתני .

ואדרבה מכל **אורח רע** שהוא רמו לעון של עריות

ורמול ענין עון כח סכס אשר על ידי עון

כזה נקרא האדם בבחינת רע כידוע **אני** כליתי דגלי

ולא חטאתי ואם תחשש ותמלא דחטאתי ח"ו וסוד למען

אשמור דבריד דיקא . והוא מוכן ע"כ מארז"ל ע"ה למען

תלדק בדברך תזכה בסוכטך . עין בד"ק ג"כ בבאן אמר

למען אשמור דברך דיקא ודנ"ק :

סעפים סכאתי ותורתך אסבתני . סתרי ומניני אתה

וכו' : **סורו ממני** מרעים **סמכני** כהמרתך

תחלים קך קבא

אני-שלום וכי אדבר חמרה
למרחמה : לזאת כלול יחירי

קבא שיר למעלות אשא עיני אל-
ההרים מאין יבוא עזרי : עזרי מעם
יהוה עשה שמים וארץ : אל יתן
למוט רגלך אל ינום שמרך : הנה
לא ינום ולא יישן שומר ישראל :
יהוה

ויחי יעקב

באמרך ואחיה וכו' :

הנה סדרן של פסוקים הנז"ל וקצורן בחדר חומר בס"ד
לכאדם בפשיטות והוא ע"פי מ"ס הרב ה"ג
דוד בן יחיא ז"ל שצייר כי תיבת סעפים
מלשון פוסח על שתי הסעיפים

רמז על אדם שהוא פוסח תמיד ומראה סימניטזרה והוא
מלא פרמיות וטומאה עכ"ד יעו"ס . ואחר זמן כודמן לידי
ג"כ מ"ד פוחר טוב שהוא על התהלים וראיתי ג"כ שכן
דורש תיבת סעפים יעו"ס . ותמהני על הרב דלא
שלטו מחורי עיניו דברי המ"ד

באופן דלא זכרו על דל שפתיו . בקיצור
לכאדם דבריהם הנז"ל אגסר לעינין

כל המסך הגי קדאי בלו ברמיו"ל לדבר על כללות בחינות
הרע והק"ל דהס סמא"ל וזונותיו וענף ידיהו הלי
יצרא בישא ידהס

פוסחים על שתי הסעיפים כאשר יתבאר
בס"ד ובהקדים להודיעך שנים ושלושה נטיבים נכונים וילא
ה"א איתא במ"ס סבת על דברי המגנה דקאמרה אבות
מאלכות

תהלים קכא קכב

יְהוָה שִׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יָד
יְמִינֶךָ : יוֹמָם חַשְׁמַשׁ לֹא־יִכָּבֵה
וַיְרַח בַּלַּיְלָה : יְהוָה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־
רָע יִשְׁמַר אֶת־נַפְשְׁךָ : יְהוָה יִשְׁמַר־
צִאתְךָ וּבֹאֶךָ מִצֵּתָה וְעַד־עוֹלָם :
לִילְךָ אֵלֶּל אֱדָם גָּדוֹל

קכב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שְׁמִיחָתִי
בְּאוֹמְרִים

ויחי יעקב

על אבות ארבעים וכו' **השוחטו** וכו' והקטו בג"מ על
זה **שוחט** מסוס מאי מהיב ותיכלו מסוס
זה **שוחט** **צובע** וחד המ- מסוס נטילת נשמה עב"ד
ה"ג סנ' . וכתבו סמ"ק ברמז דדברי הג"מ
הגז' הם רומזים למארח"ל במקום אחר דעתיד הקב"ה
לשחוט את יצה"ר וכו' על זה מקשה הג"מ קושיא זו .
שוחט ר"ל מה שעתיד הקב"ה לשחוט ליצה"ר ככו' .
לכאורה יש לנו לדע"ה דלמה מתחייב היצה"ר
שחיטתו והלא מתחילת בדיחיו מינה אותו הקב"ה לפחות
ולחסיית את בנו האדם וא"כ למה יתחייב שחיטתו ואדרבא
הוא עושה רצון בוראו . ועל זה תירצו מסוס צובע ר"ל
דאמת הוא שהקב"ה מינה אותו להסית אכל הוא אינו עושה
כצויו וי"ת שמינהו . כי האל ית"ב רצונו שיאמר לאדם
ולפתותו לעשות עון דוקא . אכל הוא אינו עושה בן דודע
דהאדם לא ישמע ממנו להתפתות . תכף לעבור על דבריו
ית"ב לכן בא לאדם כסימני טהרה דהינו שמפחה לאדם
שיעשה מצוה . לך לבית הכנסת להתפלל וכיוצא ותכף שהוא
הולך לתכלה או ללמוד תומין לי חברים רעים או נשים
עומדים

בְּאִמְרִים לִי בֵּית יְהוָה נִלְכָּךְ : עֲמִדוֹת
הָיוּ רִגְלֵינוּ בְּשַׁעְרֶיךָ יְרוּשָׁלַם :
יְרוּשָׁלַם הַבְנוּיָה כְּעִיר שְׂחֻבָּרָה -
לֵה יַחֲדוּ : שָׁשִׁים עָרֹ שְׂבָטִים שְׂבָטֵי -
יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְחֹדוֹת לְשָׁם
יְהוָה : כִּי שָׁמָּה יֵשְׁבוּ כִסְאוֹת
לְמִשְׁפַּט כִּסְאוֹת לְבֵית דֹּד : שְׂאֵדוּ
שָׁלוֹם יְרוּשָׁלַם יִשְׁלֹו אֲהַבֶּיךָ : יְהוָה

שלוש

ויחי יעקב

עומדים על החלונות או הפתחים ורואים אותם והוא ניסח
בהם ומוטבים אותו ליכנס לפנים לביתם ועבירה גוררת
וכו' . זה דרכו של יצ"ר תמיד וא"כ הוא פוסח על ב'
הסעיפים נחש וא"כ ודאי הוא נוכח לאדם כי מוטבו
לקדושה בתחלה וא"כ מביאו לרמה עונות הרי חדא' .
גם את ה"ב האחר דנכשל האדם לא ירפה ממנו
אלא עולה למעלה ומקטרג עליו כדי
שיהיה לי שליטה עליו לבסוף לטול כשמתו ממנו ובארו"ל
יורד ומשטין ועולה ומקטרג . ה"כ לכן בודאי אדרה מתחיל
שחיטה על מעשיו הכו"ל . **וזה** ממש ביאור דברי הג"מ
דקאמר **שוחט** משום מאי מתיר ור"ל משום
מאומחיו **ה"ל** ית"ב שחיטה ליצ"ר ועל זה
תירצו ברמזו חד אבר משום נוכח וחד אחר משום נטילת
נשמה . כי מר אמר חדא ות"א חדא ולא פליגי עכ"ד
ודפס"ח . **עוד ידוע** מאמר הג"מ וו"ל אמר ר"ק
אלמלא פלושה מקראות הללו נתמוטטו

רגליהם

תהרים קבב קבב

שְׁלוֹם בְּחֵילְךָ שְׁלוֹה בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ :
לְמַעַן אֶחֱי וְרַעִי אֲדַבְּרָה־נָא שְׁלוֹם
בֵּיךְ : לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֲדַהִינוּ
אֲבִיקְשָׁה טוֹב לָךְ : לַעֲבֹד שְׂכָרָם
קִבַּב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֲדִיר נִשְׁאֲתִי
אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַשָּׁמַיִם : הִנֵּה
בְּעֵינַי עֲבָדִים אֲלֵיךְ אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינַי
שִׁפְחָה

ויחי יעקב

רַגְלֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל ב"מ וְחַד מִיָּנִיסוּ כִּי יִלְהֹ"ר אֲשַׁכְּחֵן דַּח"ף
יִוָּלְדוּ קִרְאוּ רַע שְׁנֹאמֵר כִּי יִלְד לָנוּ הָאֵדֶם **רַע** וְכו'
וְזֹה הוּקַל עֲוֹנָיו שֶׁל אֵדֶם הַנְּעוּשָׁה עֹון וְהַטַּעַם כִּי
נִחְשָׁב דֶּהוּא ית"ב ח"ו הוּא לָנוּ גִרָמָ"ה בְּנוֹקִין כִּי הוּלָם"ר
סָמוּ מַעִיר עָלָיו סָהוּא **רַע** וְגַם הוּא מֵאֵם וְאִוֹנוֹכוֹ
וְהָ"כ אֵיךְ יִהְיֶה לָנוּ יְכוּלָת **רַע** עָלָיו הֵגֵן א"כ ח"ו הוּא
הַגּוֹרֵם א"כ מִן הַכְּתוּב הַגּוֹ"ל יוֹלָא לָנוּ פֶתַח הַלֵּלָה וְדִלִּי -
וְעֵין זֹה הַקְדָּמָה נִפְלְאָה שֶׁכְּתוּב הַרְבֵּה ח"ג הַמְּקוּבָל בְּעַל
עֶשְׂרֵה מִצְוֹתָיו כְּבִיאֹר דְּבָרֵי הַתְנַח' בְּמַס' קִמָּה דְּקֹאמֵר כֹּל
שְׁחִכְתִּי בְּשִׁמְדֹתַי הַכְּסִירִיתִי אֶת גּוֹקוֹ וְכו' חֲכָמִי בְּמַקְלָת גּוֹקוֹ
וְכו' יַעו"ש תְּסַלֵּם הַמַּשְׁנֶה **וְהִנֵּה** כֹּל חֲכָם לֵב יִרְאֶה
בְּעֵינָיו דְּבָרֵי הַתְנַח' הַגּוֹ"ל דֶּהֱם חֲמוּסִים לְבִיאֹרָה
וְתוֹמָה"ה בּוֹקֶעֶת וְעוֹלָה בּוֹקֶעֶת וְיִוָּרֶדֶת לִפִּי דִידוּעַ כִּי הַתְנַח'
תָּמִיד יוֹדֵעִי לָנוּ דִּין הַגִּלְדֵּךְ לְכָל אֵדֶם וְאֵם כֵּן בְּכֹחַ הַרְוָאָה סָדֵר
דְּבָרָיו יִרְאֶה טָזֵרֶן שֶׁל דְּבָרָיו וְדִלִּי יֹאמֵר בְּדַעְתּוֹ דֶּהוּא דֶּהוּא
תָּמוּם דֶּהֱתַנַּח' דִּינָא קֹא מוֹדֵעַ לָן וְלִמָּה תִּלָּם דְּבָרָיו עַל
עֲלָמוֹ וְהוּלָ"ל כֹּל שְׁנֵתִיב אֵדֶם בְּשִׁמְדֹתַי הַכְּסִירִיתִי אֶת גּוֹקוֹ
וְכו' וְגִזְרֵן מֵאֵן תְּנַח' דֹּא קוֹב"ה וְהוּא הַאֹמֵר כֹּל שְׁחִכְתִּי
בְּשִׁמְדֹתַי

שִׁפְחָה אֶל־יָד גְּבֻרָתָהּ בֵּן עֵינֵינוּ
 אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שִׁיחַנֵּנוּ : חֲנֵנוּ
 יְהוָה חֲנֵנוּ כִּי־רַב שִׁבְעֵנוּ בּוֹז : רַבַּת
 שִׁבְעָה־לָּה נַפְשֵׁנוּ זָלַעַג הַשְּׂאֲנִים
 הַבּוֹז לַגֵּאִיוֹנִים : לַעֲבוֹר בַּסְּפִינָה

קכד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לְדָוִד
 יְהוָה שְׂהִיָּה לָנוּ יֹאמַר־
 לַגֵּאִי יוֹנִים ק'

נא

ויחי יעקב

בשמירתו רומו על יזה"ר דהוא מזיק מפורסם ונתתיבתי
 לשמור אתכם ממנו לכן הכשרתי את נזקו אם ב"מ יזק
 לכם אני ראוי להקל העונש וכו' יעו"ס בד"ק באורך :
מעלה עפי"ד הכו"ל אומר בס"ד לבאר הכי קראי
 בדרך רמ"ז הירומ"ו והוא דהע"ס הוא מדבר
 בעדו ובער כל ישראל ואומר **סעפי"ם** שגאתי והוא כי
 תיבת **סעפי"ם** היא נרמו בה כל גזרה
 דרע והס"ס עו"ן יז"ר פליט"ח מחל"ת כל
 חלי דהס"ר"ת סעפ"ס אני כולם שגאתי ודטעס לפי דהס תמיד
 פוסעים על שתי הסעפים מראים סימני טהרה לאדם
 ואזהבים אותו ורעונם מהאדם ילך אחריהם בהרגילם
 בתחילה בעבודתו ית"ב מושבים אותו ואח"כ מטיס אותו
 ואח"כ מטיס אותו לכל הרע ולכן אני שגאתים שגאת
 גמורה וחורתך אהבתי • אל אם בא לא יכולתי להשמר מהס
 ועשיתי עון איזה עת מובטחני כי סתרי ומניני אתה ולא
 תכביד עונשי עלי כי לדברך יחלתי לדברך דוקא שכתבת
 בתורה כי ילך לב האדם רע וכנו' וא"כ אפילו אתה בעלמך
 קראת אותו רע מזה הוי"א לו קלת כחמה בזה • והוא על

תהלים קכד

נָא יִשְׂרָאֵל : לֹדֶי יְהוָה שְׁהִיָּה לָנוּ
בְּקוֹם עֲדֵינוּ אָדָם : אֲזִי חַיִּים
בְּלַעֲנוֹ בַּחֲרוֹת אַפִּם בָּנוּ : אֲזִי
חַמִּים שִׁטְפוֹנוּ נִחְלָה עָבַר עַל־
נַפְשֵׁנוּ : אֲזִי עָבַר עַרְפִּישֵׁנוּ חַמִּים
הַיִּדּוֹנִים : בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נִתְּנָנוּ
טָרֶף לְשֹׁנֵיהֶם : נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר
נִמְלָטָה מִכַּף יוֹקָשִׁים הִפַּח נִשְׁבָּר

וּאֲנַחְנוּ

ויחי יעקב

דרך מאמר החנה כל שתבתי כשמירתו וכו' - אבל רכש"ע
אני לא אעשה עון במתכוין ואסמוך על זאת השתו' אלא
אני דוקא אהבתי תורתך ובעת שהם באים עלי בתגבורת
אני גוער בהם ואזעק סורו ממני מרעים ואזרה מלות
אלהי - אבל אתה לרוב רחמיך סמכני כאמרתך ואסי' וכו'
אבל אם לא תרצה לסומכני בזאת האמירה שא"פי אזה
קראת אותו רע אז בא לא ישאר לו מיות לבניך כלל ואבר
סבסי ח"ו שאני מובטת על רוב רחמיך אבל אם תסמכני
כאמרתך הנו' אז ודאי ואל תבשני משברי ודו"ק :

צדיק אתה יי וישר משפטיך - הנס ה' אתי בזה הפסוק
ואמר לרקדק בו דקדוק עצום והוא דתיבת
משפטיך ה' ל' לשון רבים ותיבת וישר לשון יחיד דהול"ל
וישרים משפטיך - ולא ראיתי לשום חד מן המ"ק ז"ל שנדרשו
מזה - ואומר בס"ד לבאר זה הפסוק על דרך מ"ש הרב ה"ג
מוכר"ה הבין ז"ל בס' תהלות ה' וח"ד **ידוע** מלך ב"ו
בסיות אדם נוגע איוס פעם בכבודן מיד

כאש

וַאֲנַחֲנוּ נִמְלִטְנוּ : עֲזָרְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה
 עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : לַאֲוִיכִים
 קַכָּה שִׁיר הַמַּעֲלֹת הַבְּטָחִים
 בַּיהוָה בְּחֹר־צִיּוֹן לֹא יִמָּוֵט
 לְעוֹלָם יֵשֶׁב : יְרוּשָׁלַם הָרִים
 סָבִיב לָהּ וַיהוָה סָבִיב לְעַמּוֹ מִעַתָּה
 וְעַד

ויחי יעקב

כאש חמתו ואין מידו מניל דחמת מלך מלכזי מות . ואש"ק
 דיש חיות כל לזכותו מן הדין כגון שהיה שכור זה או שוטה
 בעת שנגע בכבודו עכ"ז אין לו תקומה **וזה** אומרו לדיק
 אתה ה' ומסיכן ניכר לנו שאתה דוקא נקרא לדיק
 משום וישר משפטיך ר"ל דאף בעת משפטיך שאתה בכעס
 גדול עם כל זה וישר משפטיך לבקש עליו זכות הפך בסר
 ודס כמדוכו וזהויות כן לדיק אתה ה' דוקא עכ"ז הרב ז"ל
והן אנא עני"א אומר בס"ד לבאר כונת השסוק
 הכי על דרך הגו' הכל הוא
 בהפך . והוא בה"ק את הירוע כמה ההבה וחיבה מלינו
 שהיה אוהב הקב"ה למרע"ה עד דאשכחן דכתב עליו בכל
 ביתי נאמן הוא בסביל שאחיו ואחותו קף דהם גדולים
 ממנו עכ"ז כמדברו עליו דבור קטן הלקס בלרעת ה"כ כמה
 ההבה ההבו . ועכ"ז בסביל דעבר אח"כ על לוויי שהבה
 הסלע תכף חרה אגו בו ונעשו ולא נשא לו פנים . והנה
 עוד ידוע דמרע"ה נקרא **וישר** כגו' במד"ר כי בעת
 פסידת משה אמרו **וישר** באדם אין יעו"ש :
ומעתה אומר דזה בא לרמוז ארונינו דוד הע"ה
 באומרו **צדיק** אתה ה' ר"ל כי כל מדותך
 בלדק ומשפט ולא תשא פנים וכן ומסיכן ניכר זה
 לזה

תהלים קכח

וְעַד-עוֹלָם : כִּי לֹא יָנוּחַ שִׁבְטִי
 חָרָשׁ עַל גּוֹרֵל הַצְּדִיקִים דְּמַעַן
 לֹא-יִשְׁכָּחוּ הַצְּדִיקִים בַּעֲוֹנֹתָהּ
 יְדִיהֶם : הַטִּיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים
 וְלִישָׁרִים בְּרַבּוּתָם : וְהַמַּטִּים
 עַקְלָקְלוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת-פְּעָלֵי
 הָאֵוֶן שְׁלוֹם עַל-יִשְׂרָאֵל :

שיר

ויחי יעקב

לזה אמר מדרשפסח **וישך** משטיך ר"ל אשילו עם אהובך
 כאמן ביתך הנקרא **בשם וישך** כנו' הוא מרע"ה
 עכ"ז דנח אותו במשפטך ולא נשאת לו פנים ה"כ מכאן
 הוכחם ברורה כי אתה צדיק וכל מדותיך בצדק ובוז אורח
 לה קושיף הנז' דלמה לא אמר וישרים ודו"ק :
צוית צדק עדתיך ואמונה מזד' אפשר לבאר בס"ד
 כונתו בזה הפסוק בא דהע"ה להודיע נודל
 מעלתה של הצדקה והן קדש אודיעך מ"ד כמ"ס בתרא
 שקולם מצות הצדקה בכל המלות שבתורה יעו"ס עוד
 ידוע דבקיומה זוכה לראות פני שכינה ומקרא מ"פי יאני
 בצדק אחוז פניך וידוע מ"ס חכמי האמת כי **אמונה**
 נקראת השכינה עוד ידוע כי בקיום מצות הצדק
 זוכה לעושר בארו"ל עשר בשבול שתעשר נס ידוע כי
 הממון נקרא בשם **מאד** בארו"ל בכל מאדך בכל
 ממונך יעו"ס :
ומעתה בזה מבואר לפניך בא"ר היטב מקרא הכו"ל
 וז"ל **צוית צדק** ר"ל אתה ה' צוית
 לנו בכמה מקומות בחנך על הצדק הו"ל
 הצדקה

לאשה שמתו ולדוה

קכו שִׁיר הַמַּעֲרֹת בְּשׁוּב יְהוָה
אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃
אִי יִמָּדָא שְׁחֹק פִּינוּ וְיִשׁוּנֵנוּ רָנָה
אִי יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הַגִּדִיל יְהוָה
לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהֵי׃ הַגִּדִיל יְהוָה
לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים׃
שׁוֹבָה יְהוָה אֶת־שְׁבוֹתֵנוּ כַּאֲפִיקִים
שְׁבִיתֵנוּ ק' בנגב

ויחי יעקב

הלדקה וכו' תימא ומה תועלת חית כה לו"ה ערתיך
ר"ל על ידה נחשב לאדם כאלו מקיים כל מצות
סתורה שזה נקראים עדתיך גס ואמונה דיקא ר"ל
על ידה יזכה לסיוע השכינה עמו ורואה
אותה גס מאד ר"ל ממנו מתרבה הנקרא בשם מאד
וכנו"ל ולכן מאהבתך לוית לנו בכמה מקומות על מצות
הלדקה כדי לזכות בתלתא מילי דמעלות הנו"ל ודו"ק׃
שרים דדפוגי חגם ומדברך פחד לכו׃ שם אנכי על
אמרתך וכו' ביאור פסוקים הכי תרי הנו׃
כבר בארתי בס"ק ויקרא יעקב בכמה מקומות יעו"ש
ב"ס בראשית וב"פ ויקרא וב"פ ואלתחנן ובמקומות אחרים׃
והן עתה אומר בס"ד לבארם בדרך פשוטה והוא
ע"פי הירוש' מארז"ל במ"ד דשאל
הסו"א מינח לרבי יאושוע בן קרחא כתוב בתורתכם אחרי
דבית וכו' מפני מה אין אתם עובדים ע"ז כמו דאכן
עובדים דאכן מרובים מכח וכו' יעו"ש מה דהסיבו ריב"ק
הכו

תחלים קכו קכו

בַּנֶּגֶב : הַזְרָעִים בְּדִמְעָה בָּרְנָה
יִקְצְרוּ : הַדֶּלֶת יִלֶּךְ וּבָכָה נִשְׁאָה
כִּשְׁד־הַזֶּרַע בְּאֵיבָא בָּרְנָה נִשְׁאָה
אֲדַמְתִּיו : לַנֶּעַר הַיּוֹלֵד

בֹּקֶץ יִשִּׁיר הַמַּעֲלוֹת דְּשִׁלְמָה אִם-

יְהוּדָה

וַיְחִי יַעֲקֹב

הַגּוֹ' לְדַחוּם דְּבָרָיו • וּמִלְכָּד זֶה יָדוּעַ דְּכָל הַמ"ק הַמָּה
בְּסִפְרַת"ס הַסִּיבּוּ כִּמָּה מַטְוִכּוֹת עַל זֶה וְעֵין בֶּס' דְּכַס לְפִי
לְהַרְבֵּה הַגִּזּוֹן חִיר"א וְיַע"א בְּאֵת שְׁחָסְף עִפְרָה וְיַע"א בְּאֵת
רַבִּים • וְעוֹד ג"כ מִחֲרָלִים דְּבַעַת דְּלִנְן וּרְבִים דְּהַשְׁכִּינָה תְּהִיָּה
פִּירָה בְּנִינּוּ הו"ל דִּין קָטוֹעַ וְקִימָא לֵן בְּרִינָא דְכָל קָטוֹעַ
כְּתֻמָּה עַל מַחֲלָה דְּמִי וְזֶה אֲזָדָא לֵה לְטַעֲנָה רֹבֵא הַגּוֹ' ל
עַב"ד יַע"א :

וְהָנָה יָדוּעַ מֵאַחַר הַתֵּנָא בְּפִר"ה מִנִּין אֲפִילוּ יַחִיד שְׂוֹשֵׁב
וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה שְׁסָבִינָה עִמּוֹ וְכו' • ה"כ נִמְלָא

דְּעַל יְדֵי הַתּוֹרָה בֵּין לִיחִיד בֵּין לְרַבִּים הֵיוּ הַסְרִיָּאָת שְׂכִינָה
תְּמִיד בְּנִינּוּ • וַיָּדוּעַ דְּהַתּוֹרָה נִקְרָאָת בְּשֵׁם **אִמְרַת** בִּי
מִקְרָא מ"פִי אִמְרַת ה' לְרוּפָה וְכו' • עוֹד יָדוּעַ מ"ס

הַמ"ק בִּי הַעֲבֹדָה זֶה נִקְרָאָת הֵיא בְּשֵׁם חֲנַס עֵין עֲלֵיהֶם •
וּמַעַתָּה בִּזְה מַמְשִׁי הָרִי הֵם כְּמַבְרָרִים הֵנִי
קִרְאִי וְזֶה אֲזָדָא דְּהַע"ה

יִשְׂרָאֵל הֵם אֲזָדָא עַד דְּרַבּוּנֵי חֲנַס ר"ל שְׁאֵעֲבֹד ע"ז כְּמוֹ
דְּהֵם עוֹבְדִים הַנִּקְרָאָת חֲנַס בִּי הֵם רַבִּים מִמֶּנִּי

וּמִדְּבָרְךָ שְׂכַתְבַת לָנוּ אַחֲרֵי רַבִּים פַּחַד לְבִי שְׁנִרְאָה דְּהַזְמַת
אִיתָם • אֵךְ שֶׁ אֲנִכִּי עַל אִמְרַתְךָ דִּיקָא דְּמִי לְתוֹרָה הַנִּקְרָאָת
אִמְרַת כְּנו' שְׁאִנִּי לִימַד בֵּה אֲחַסְנָתָא א"פִי מִבְּרָא בִּישָׁא
וְכו' דְּמִי לְהֵם חִילּוֹק ב' שְׂכַתְבֵּי הַרְבֵּי יִפֶּה מִרְאָה וְז"ל הֵם
הַבֵּן ה"א מִן הַבְּנִים תְּלַמִּיד חֲכָם כֹּזֵה לֹא נִאֲמַר לֹא תִהְיוּ
בְּאֵעֲבָרֵי

יְהוָה לֹא יִבְנֶה בַּיִת שׁוֹמֵר
 עֲמָדָיו בּוֹנִיו בּוֹ אִם־יְהוָה לֹא־
 יִשְׁמֹר עֲדָה שׁוֹמֵר יִשְׁקֹךְ שׁוֹמֵר׃
 שׁוֹמֵר לָכֶם מִשְׁכָּנֵי קוֹם מֵאַחֲרֵי־
 שַׁבָּת אֲכָלִי לֶחֶם הָעֶצְבִּים בֵּן יִתֵּן
 לִידֵּיָדוֹ שִׁנָּא׃ הִנֵּה נִחַדְתָּ יְהוָה
 בָּנִים שֹׁכְרֵי פְרֵי הַבֶּטֶן׃ כֹּחֲצִים בִּידֵי־
 גִּבּוֹר בֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃ אֲשֶׁר־
 הִגִּבֵּר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אֲשַׁפְתּוֹ

מחם

ויחי יעקב

באעבורי וכו' וכמו שכן כתב בעובדא דרבי אלעזר בן
 הורקנוס ע"ס. וזו רמז להם בלעם אתם פסלתם התורה
 והם קבלים רומז הכל דאיכא עדיפותא דתורה לא אתמר
 הד כללא דלא תהוי באעבורי אחסנתא. עכ"ל ו"ל׃

תקרב רנתי לפניך יהוה כדברך הבינני׃ הללתי
 בזה הפסוק וראיתי כי נרמז בו שם **לך** ו

באותיות של ר"ת רנתי לפניך יהוה וידוע כי זה
 השם הוא שם קליפה של הזנות וכמו שהודעתך במקום
 אחר מ"ס הרב המקובל מוהר"ר שמשון מאסטרפולו ויע"א
 בס' דין ודין בכוונת הכתוב שאמר הנביא יחזקאל ותבטחי
 ביופיך ותזני על שמך וכו' ומה פירוש על שמך דקאמר
 וביאר וו"ל דע דהנביא תמיד וכיון שאני לומר בזה הוא
 מסיבתה הסדאת שכינה בנינו וכנו' ווא"ב כיון דהוי הסדאת
 שכינה בתוכינו יחזור הענין להיות לן בסיבתה דין קבוע

תהלים קלד קלח

קדש וברכו את יהוה : יברכה
יהוה מציון עשה שמים וארץ :
למי שיש לו מחשבת ע"ז

קרה הללויה : הללו את שם
יהוה הללו עבדי יהוה : שעמדים
בבית יהוה בחצרות בית אלהינו :
הללויה כי טוב יהוה זמרו לשמו
בי

ויחי יעקב

ועין מ"ס הרב חיד"א וי"א במומור הקודש דאז יהיה זיווג
קוב"הו ביחוד גמור יעו"ס • עוד נקדים מ"ס בס' ילקוט
למודים דהנאולה תהיה בזכות לא דברים אחד מנייהו
בזכות הברכה • יעו"ס • והרב הגדול מוהר"ח ק"ז"ל כתב דגם
בשומרם אות הברית יהיה תקרובתא דנאולה ויהי דטוב
רמוז בספירת יסו"ד הקדוש הנקרא בשם כל כידוע לו"ה •
גם הרב החסיד בעל ר"ח ק"ז"ל כתב כי בעבור הקיים
נמיד בחלות הלילה גם כן יהיה תקרובתא דנאולה יעו"ס
וגם בס' כף החיים להס"ג מוהר"ח ק"ז"ל יעו"ס :
ומעתה אומר דזה מתם היתה כונת דהע"ה באומרו
הנה ר"ל אם תרצו שיבא משיח לרקנו
במהרה וינאלנו לריכוס אתם להיות תמיד כוהנים
בסלס דברים וכיון שתהיו כוהנים בהם אז ודאי יבא המשיח
ובמקום **קנה** אז יהיה **הנה** ודאי ותסיסו ותשמחו
וסתחילו למנותם אחת אחת ראשונה ברכו
את ה' וזה רומז לדברי בעל ס' ילקוט למודים פנ"ל דעל
ידי הברכה חנן נאלים • גם כל רומז לבחינת שמירת יסו"ד עבדי
הקדוש הנקרא בשם כל כנו' ואתם הנקראים בשם עבדי ה'
ר"ל

כִּי יָעִים : כִּי יַעֲקֹב בְּחַר לוֹ יְהוָה
 יִבְרָאֵל לְסֻגְדָּהּ : כִּי יִצְחָק יִדְעָתִי כִּי
 גִּדּוֹל יְהוָה וְאֲדֹנָינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים :
 כָּל צִיּוֹר־חַפֵּץ יְהוָה עֲשָׂה בְּעֲפָרָם
 וּבַיָּרֵץ בַּיָּמִים וְכָל־תַּהֲמוֹת : מַעֲלָה
 בַּיָּמִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּדִקְוִים
 לְמַעַן עֲשֶׂה מִוְצֵא־הַיָּם
 מִמַּאֲדָה־רָחוֹק : שְׁהַכָּה בְּכֹחִי
 מַגִּידִים כִּי־אֵדָם עַר־בְּהֶמָּה : יִשְׁתַּחֲוֶה
 גִּתֹּת

וידעו יעקב

ר"ל כחוצות שובדי ה' נחמד גם את ה"ג הסוד נזכרים
 תמיד לזכרון כבוד ה' כלילת ואלו ודאי בזכות אליו ה"ג
 דבריו ואלו דלא במקום קנ"ה יסיה הנ"ה סודא לזכרון
 שמה כנ"ל ונוכח או כביאת המסות וכו'ם
 לנו שדע וברכה מאתו ית"ב מעור קדשנו וזה אומרו ואל"כ
 וברכך ה' מליון וכו' ודו"ק :
 קלח כִּי יַעֲקֹב בְּחַר לוֹ יְהוָה יִבְרָאֵל לְסֻגְדָּהּ : אֲשֶׁר
 לְבָאֵר קִרְאֵהֶם בְּדֶרֶךְ רַחוּם ע"ק מ"ס לעיל סתם
 מקומות מענין החליק"ה של העולמות שחלקו יעקב ועשו כיוצא
 בהם לחלקו עוה"ב ועשו בחר בעוה"ז וחקר סרב מיהו"ק
 ו"ל א"כ כיצד חזן מהגוס רוסאי עלמא ואשכחן כמה עשורי
 גם בישראל וכמעט הוא לחל כולו כיון - ותירץ דעל ודו
 החזרה בקבלנו וו"ל כדון נחיל מוטו של יס יעין למיל
 עוד ידע כי העני עולמות נדמו ונכדלו בשם י"ה כדור ל
 על

תהלים קכו קבח

מֵהֶם לֹא יִבְשׁוּ כִּי יִדְבְּרוּ אֶת
אוֹיְבֵים בַּשָּׁעַר :
למעברת

קבח שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר־
כָּרַע יִרְמְיָהוּ הַחֹזֶה בְּהַלְלֵךְ
בַּדְּרָכָיו : יִגִּיעַ בַּפִּיךָ כִּי תֹאכֵל
אֲשֶׁר־יִכַּח וְטוֹב לָךְ : אֲשֶׁתְּךָ כַּגֶּפֶן
פְּרִיָּה בִּירְכֹתַי בֵּיתְךָ בְּנִיךָ כִּשְׁתִּילִי
זֵיתִים סָבִיב לְשִׁלְחָנְךָ : הִנֵּה כִּי
בֶן יִבְרַךְ גֹּבֵר יִרְאֵהוּ : יִבְרַכְךָ
יְהוָה מִצִּיּוֹן וְרֵאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם
בר

ויחי יעקב

וכבר הקדמנו דכשיהיה לנו דין קבוע אורא לה לטענת
רובא - ולכן אנו שם ושמה שנשארתי תחת רשותך במולא
שלל רב ודוק :

תֹּאנְתִי לִישׁוּעַתְךָ וְתוֹרַתְךָ שְׁעָשִׂי תַחֲיִי נַפְשִׁי
וְתִהְיֶה לִּי וְכו' אֲפִשֶׁר לְבָאֵר הַנִּי קִרְאִי
חֲמַרְתִּי לְרַע"ה
כס"ד בדרך פשוטה וסן קדם
דלמה לא חמר תלכתי שתושיעני ה' - גם זה שסמך לדבריו
תחי נפשי וכו' - גם ת"ש נ"כ ותורתך בכנני וסול"ל והתורה
שעשועי - אֲמַנֵם יוֹבֵן הָעֵנִין בְּטוֹב ע"פי הידוע
כי כל זמן דאנן בגלות אין ה'
שלא דכתיב כי יד על כס י"ה וכו' גם ידוע מ"ש חכמי
האמת כי עיקר הגאולה היא תלויה בלימוד סודות התורה
דוקא

כָּל יַמֵּי חַיִּי : וְיִצְחָק בְּנִים לְבִנְיָה
 שְׁלוֹם עַל-יִשְׂרָאֵל : לְדַבַּר נִנְאוֹת
 קִבַּשׁ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַב־בַּת
 צִרְדֹנִי מִנְעוּרִי יֹאמַר-נָא יִשְׂרָאֵל :
 רַב־בַּת צִרְדֹנִי מִנְעוּרִי גַם לֹא-
 יִכְרֹז קִי : עַל-גְּבִי חָרָשׁוֹ חֲרָשִׁים
 הֶאֱדִיבּוּ לְמַעֲנוֹתָם : יִחוּהַ צְדִיק
 קִיָּין עֲבוֹת רְשָׁעִים : יִבְשׁוּ וַיִּסָּגּוּ
 אֶת-הָרֶגֶל שְׁנֵאֵי צִיּוֹן : יִהְיוּ כַח־צִיר
 לְמַעֲנוֹתָם קי

גגות

ויחי יעקב

דוקא וזה לשון הרב המקובל האלהי רבינו מוהרש"א
 בקיבור **רע** כי חטא הערב רב שהיו כימי דור המדבר
 חלף רצו ללמוד סודות התורה באמרו אל ידבר
 עמנו אלהים בסתרי התורה פן נמות כסדרת הטובים
 המולידים פס רע על חכמת הקבלה שהיא חיי עולם
 ואומרים שהמתעסק בה ימות בקולר שנים כ"ח ח"ו לכן
 נסתברו הלוחות שהם מסטרא דעץ החיים ונתנה לטעם
 מהטורא רע"ד טו"ר וגרס חרבן בית ראשון ושני וגלות
 האחרון הארוך הוא עד ליחובון בתיובתא ובקשו את ה'
 כדיו התורה וכו' ואז בודאי נוסף לנאולה שלימה ולתורה
 שהייתה וכו' עכ"ל בהקרמתו לספר שער ההקדמות חו"ס
 באורך דברים המליכיים לב האדם - עוד כבר הודעתוך
 בבמה מקומות לעיל כי עיקר האנן הרבה מתפללים ואומרים
 בעת על לע"ר הגבן"ה דירן ואין נענים ועל הנאולה
 וסיפועם

תהלים קכט קל

גִּגְוֹת שְׁמִדְמַת שֶׁרָף יְבִישׁ : שְׁלֹא
מִלֵּא בָּפוֹ קוֹצֵר וְחִצָּנוּ מִעֶמָּר :
וְלֹא אָמְרוּ : הָעֲבָרִים בִּרְכַּת יְהוָה
אֵלֵינוּ בִּרְכָנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה :

חם רוּחַ לַעֲבוֹר בַּסְּפוּנָה

קל שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמָקִים
קִרְאֲתִיךָ יְהוָה : אֲדֹנָי שְׁמַעְהוּ
בְּקוֹלִי תִהְיֶינָה אֲזִנֶּיךָ קִשְׁבוֹת
לְקוֹל תַּחֲנוּנֵי : אִם-עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר-
יְהוָה אֲדֹנָי מִי יַעֲמִד : כִּי-עָמָה
הַסְדִּיחָה לְמַעַן תִּזְרָא : קוֹנֵיתִי יְהוָה
קוֹתֶרָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחֵלֶתִי :
נַפְשִׁי לֹא-אֲדֹנָי מִשְׁמָרִים לְבָקָר
שְׁמָרִים

ויחי יעקב

והיטועס לפי דכל כוגתינו דוקא בשביל לער"א דידן ולא
בעבור לער"א דשכיבתא וסמו המחולל וכו' וגדמו זה ככתוב
לו חכמו יסכילי זאת יכינו וכו' עי"ש **ומעתה עב"י**
האמור כזה הרי הם כמבוארי"ם
לפניך בא"ר היטב כונת דבריו דהע"ס באומרו
תלכתי ליטועתך" תיבת ליטועתך דיקא וגם תיבת" דיקא
ר"ל

תהלים קל קדא קלב ריא

שִׁמְרִים לְבַקֵּר יַחַד יִשְׂרָאֵל אֶל־
יְהוָה כִּי־עַם־יְהוָה הַחֲסִיד וְהַרְבֵּה
עַמּוֹ פְּדוּתָהּ : וְהוּא יַפְדֶּה אֶת־
יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו : לְגֹאֵס

קדא שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה
לֹא־גִבַּה לִּבִּי וְלֹא־רָמּוּ עֵינַי וְלֹא־
הִלַּכְתִּי : בְּגִד־לֹוֹת וּבִנְפִלְאוֹת
מִמֶּנִּי : אִם־לֹא שׁוֹיֵתִי וְדוֹמָמְתִּי
נִפְשִׁי בְּגִמְד עָלַי אִמּוֹ בְּגִמְד עָלַי
נִפְשִׁי : יַחַד יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה
מִעֲתָה וְעַד־עוֹלָם : לְפָרוֹן שְׂנוּעָה

קלב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְבוֹר־יְהוָה
לְדָוִד אֹת בְּרַעֲיוֹתָיו : אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לַיהוָה נָדָר לְאֲבִיר יַעֲקֹב :
אִם־אָבָא בְּאֶחָל בֵּיתִי אִם־אֶעֱלֶה

עד

ויחי יעקב

ה"ל דאני אינו תחב וחושש על אשרי לנ"ר סגבו"ס דאני
זה כמה ימים ושנים מתגלגל מדתי אל דתי בין לוקות
ובין לרתון ביד האומנת וזו רורה וכן אלף דוקא עבד
סמך

עַל-עַמִּי יִשְׂרָאֵל : אִם-נֶחֱמָה שָׁמַעַתְּ
 דְּבַרְיִי דַעְתָּהּ בִּי וְנִשְׁמָעָה : יִגְדַּל אֱלֹהֵינוּ
 יִקּוּם וְיִהְיֶה מִשְׁכָּנוֹת לְאַבְרָהָם
 יַעֲקֹב : הִנֵּה שָׁמַעְנוּהָ בְּאַבְרָהָם
 בְּיִצְחָק בְּיַעֲקֹב בְּעֵדֵי-יָעֶד : וְבַעֲרָה
 לְמִשְׁכָּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לְחַדָּשׁ
 רִגְדָיו : קוֹמָה יִהְיֶה לְמִנוּחָתְךָ מִלְּפָנֶיךָ
 וְיִשְׁכְּנוּ עִירָה : כְּהִנֵּה יִדְבְּעוּ-בָּהֶם
 וְיִשְׁכְּנוּ יִרְנְנוּ : בַּעֲבוּר הַיָּם עֲשִׂיָּה
 תֵּשֶׁב פָּנֶי מִשִּׁיחָה : נִשְׁבַּע יְהוָה
 לְדָוִד אֵמֶת לֹא-יָשׁוּב מִמֶּנָּה מִבְּרִי
 בְּשֶׁנֶּךָ אֲשִׁית לְכֶסֶּא-לֶךָ : אִם-יִשְׁכְּנוּ
 בְּנֵיךָ בְּרִיתִי וְעַדִּיתִי וְאֶל-כֵּן
 גַּם-בְּנֵיהֶם עַד־יָעֶד יֵשְׁבוּ לְכֶסֶּא-

דך

ויחי יעקב

שחך המוסר בלא שלימות וכו' וז"ל לישועתך יי"ה
 דיקא - ולכן מה אני עושה ותורתך דיקא רותו על
 כחדי ורזי תורה הנקראים כסס תורתך
 כיוצא דהיא תורה דעולם האלילות נקראת ולכן נאמר עליו
 ויחיד בכוני היא ששןשי ר"ל דאני תמיד מתעסק בה
 ומתגמל

קֹלֶךְ : כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אֹהֶל
 לְמוֹשָׁב קוֹ : וְאֶת־מְנוּחָתִי עַד־יָעַד
 כִּי אֵשֶׁב כִּי אֹיְתִיָּה : צִדָּה בִּרְךְ
 אֲבָרְךָ אֲבִיּוֹנִיָּה אֲשַׁבֵּעַ רַחֵם :
 וּכְהֲנִיָּה אֲלֹכֵי־שַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַגְן
 יִרְנְנוּ : שֵׁם אֲצַמִּיחַ קֶרֶן לְדָוִד
 עֲרֹכְתִי נֹר לְמִשְׁיחִי : אֹיְבָיו אֲלֹכֵי־שַׁע
 בַּשָּׁת וְעַלְיוֹ יִצְיֵן נִזְרוּ :

לקיים אהבת אהובים

קלב שיר המעלות לְדָוִד הַגִּבֹּר
 מה

ויחי יעקב

ומסתפס - ולכן מסיבת ים מובטחני הצטחה טובה רבודאי
 הן שתופיעני מזה הגלות המר - והן שתחי נפשי ותהללך
 וכו' וז"ל שאזכה לתחיה העתידה - וזה שסיים ומסתפס
 דומה לרחמים כנו' באדרא משפט רחמי איהו וכו' ולכן
 אמר תחי נפשי ותהללך ומסתפס ר"ל רחמך יעורוני הן
 כהולאס מן הגלות והן בתחית המתים העתידה להיות -
 יה"ר סיהיס צבי"א בענלא ובזמן קרוב המן :

קלב שיר המעלות לדוד הנה מה טוב ומה נעים שבת
 אחים גם יחד - כשמן הטוב וכו' עד כי
 שם לזה ה' את הכרבה חיס עד העולם :

דנה הדקדוק מבוחר תיבת - הנה היא יחו"ר כפי"ש
 דהול"ל מה טוב וכו' - וראיתי להרב ה"ג מוהר"ר
 חיד"א

מִה־טוֹב וּמִה־נָּעִים שִׁבַּת אֲחִים
גַּם־יָחַד : בְּשִׁמּוֹן הַטּוֹב יְעַל־הָרֹאשׁ
יֵרֵד עַל־הַזִּקְנָן וְזִקְנֵי־אֶהְרֹן שִׁירָד עַל־
בְּיַמֵּי־מַדּוּתָיו : כְּטַל חֶרְמוֹן שִׁירָד עַל־
חֲרָדִי

ויחי יעקב

חיד"א זיע"א ביאר כמ"ס בזה"ק דלעתיד גער חית קנה
ויהיה הנה עי"ס . וזה אומרו הנה כאשר יגער חית קנה
ויהיה הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים זיווג קובה"ו
ביחוד גמור יחד עכ"ל דוקא יעו"ס . **והן אנא עני"א**
אומר דאנהר לעינין לבאר כונת
הכתוב באל"א והוא דסיר זה בה פרמינ"א להודיע לנו כמה
נזכה לזאת הזכיה דהקב"ה ישבר הקנה שפען גבריהל בים
ועליו גבנה כרך גדול של רומי כידוע ועתיד האל ית"ב
לשבר אות ק' של קנה ותהיה הנה כרמו הפסוק ראשון
לזיווג הנה הגם ולירושלים מבשר חתן וכו' ובא דהע"ה
כרמו ואמר תדעו כמה חזן זוכים דבמקום קנה יהיה הגם
בשלשה מעלות טובות שאנן מקימים האחת מה טוב והוא
רומי לענוה הנקראת בשם מה בנו' בכתוב שאמר אדונינו
מרע"ה וגחנו מה כי תלינו וכו' . הרי הענוה נתכנית בשם
זה . גם בכח התורה וידוע דהיא נתכנית בשם טוב דכתיב
כי לקת טוב נתתי לכם . אבל ידוע דלא המדרש הוא
העיקר וכו' אלא לקרות וגם לעשות וגם לעשות מעשים
טובים . ועין להרב ה"ג מוהר"ח ק"ז ל"בס' ישמח חיים בזה
אחים שכתב כי תיבת רומות למעשים טובים יעו"ס . לפי
דרכו . וזה מבואר בטוב כל כונת קרא הנו"ל וז"ל
שיר חזן אומרים בעת שיהיה מעלות לדוד הוא משיח
דדקנו שיבא לגאולנו כנו"א דאז ישבר הקב"ה
הקו"ף של קנה ובמקומה יהיה **הנה** וכו' תימא באיות
זכות נזכה לזה ט"ס ואמר **מה**
גם

הֲרִירִי צִיּוֹן כִּי שָׁם צִוָּה יְהוָה אֶת־
הַבְּרָכָה הַיּוֹם עַד־הָעוֹלָם :

לאומרו קודם התלמוד

קלד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ
אֶת־יְהוָה כָּד־עַבְדֵי יְהוָה הַעֲמִידִים
בְּבֵית־יְהוָה בְּדִיקוֹת : שְׁאוּ יְדְכֶם
הסד י' קדש

ויחי יעקב

גם טוב רומז לתורה הנקרא בשם זה כמו' . אבל ומה נשים
שבת אחים רומז דלא די בקריאה דוקא אלא גם מעשים
טובים ג"כ הנקראים בשם אחים כמו' וז"ל גם יחד ר"ל
הן הענוה והתורה ומעשים טובים כסיוע בולס אז ודאי
נזכה לזה . ואז כשמן הטוב על הראש וכו' וגם כטל
חרמון וכו' כן נזכה אכן כביאת משיח לדקנו סיבא בכו"ה
גם זוכים כי שם ר"ל ר"ל כיון סיבא משיח לדקנו ויגאלנו
וגבא לרוסלים עי"ק אז עוד נזכה זכויות אחרות
והם האחת ציוה ה' את דיקא רומז דנשמע התורה הכלילה
מכ"ב אותיות מאל"ף עד תי"ו . מפיו ית"כ בסוד הכתוב
וכל בניך למודי ה' דיקא דילמדו מפיו כ"ב יכו"ל . וז"ל
ציוה ה' את דיקא . וגם **הברכה** היא עולה גמ"ט
רל"ב רומז למלוי דכל שמותיו ית"כ דהם
עסמ"ב העולים גמ"ט רל"ב כידוע . הרי זכיה שנית .
וגדול שכל חיים עד העולם דכלע המות
לנצח כידוע ודו"ק :

קלד שִׁיר המעלות הנה ברכו את ה' כל עבדי ה'
העומדים בבית ה' כלילות . אפשר בס"ד
לכאך בדרך רמז כונתו והוא ע"פי מ"ד כוזה"ק דלעתיד
לבא גער חית קנה ויהיה הנה שהיא לשון שמתה כידוע .
ועין

אֶתֹרֶת וּמִפְתִּים בְּתוֹכִי מִצָּרִים
 בְּפִרְעָה וּבְכָל־עֲבָדָיו : שֶׁהִכָּה גּוֹיִם
 רַבִּים וְהָרַג מַלְכִּים עֲצוּמִים : לִסִּיחוּן
 מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלַעֲוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן
 וְלִכְל מַמְלָכוֹת כְּנָעַן : וְנָתַן אֲרָצָם
 נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ : יְהוָה
 שָׁמַךְ לַעֲוֹלָם יְהוָה זְכָרָה לְדֶרֶדֶד :
 כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַר עֲבָדָיו
 יִתְנַחֵם : עֲצָבֵי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב
 מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם : פֶּה־לֶּהֶם וּלֹא
 יִדְבְּרוּ עֵינֵיהֶם לֶהֱמוֹ וְלֹא יֵרְאוּ : אֲזִנִּים
 לֶהֱמוֹ וְלֹא יֵאָזִינוּ אֵף אִין־יִשְׁרֹוח
 בְּפִיהֶם : כְּמוֹתֵם יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם כָּל
 אֲשֶׁר

ויחי יעקב

על פסוק כי ב"ה יו' נור עולמים וכו' וז"ל מהו נור
 עולמים קרינן ביה נור עלמין עוה"ז נבראת בהא ועוה"ב
 נבראת ביו"ד עכ"ד הנמרא יעו"ש • עד נקדים מ"ס הרב
 המקובל בעל בת עין כי שם יעקב רומז לתורה עין בד"ק •
ועפ"ר יתבאר ברמז דברי קרא הנז' וז"ל כי יעקב ר"ל
 כשיקמו התורה הנרמזת בשם יעקב כנז' הו'
 ודאי כל אחד מיון יהיה כי חלק בעוה"ז וגם בעוה"ב
 הנרמזים

אֲשֶׁר־בִּטַּח בָּהֶם : בֵּית יִשְׂרָאֵל
 בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה בֵּית אֶחָד בָּרְכוּ
 אֶת־יְהוָה : בֵּית הַלֵּוִי בָרְכוּ אֶת־
 יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה :
 בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלַם
 הַלְלוּיָהּ : להודות על זדונות

קרי הודו ליהוה כי טוב כי לעולם
 חסדו : הודו לאלהי האלהים כי
 לעולם חסדו : הודו לאדני
 האדנים כי לעולם חסדו : לעשה
 נפלאות

ויחי יעקב

הנרמזים בסס ו"ה וכנז"ל עוס"ב נרמזת בלות יו"ד וצוס"ז
 בלות ס' וזהו לי י"ה רמו לשני עולמות כנו' **ועוד** זוכים
 סיהיו נקראים בסס ישראל וסגולה לה' ית"ב כי על
 ידי התורה יתקיים בהם מקרא מפירש וסיהם לי סגולה
 וכו' וז"ל גם ישראל לסגולה ודו"ק ועין בס' דגל ראובן
 מ"ש קרוב לזה באו"א יצו"ס :

קרי **שבשפרנו** זכר לנו כל"ח • ויפדקנו מלדנו
 כל"ח • פוחן לחם לכל בשר כל"ח

הנה אפשר בס"ד לבאר הני שלשה קראי כולם בחדא
 מחתא • **והוא** דבאו להגיד לנו בשבת הענוה
 וטובות היוצאות מסיבתה • וס"ן קד"ס אודיעך
 מה דאמרן רז"ל כי הענין זוכה על ידו להיות כלנור
 למסוך

החלים קלו

נפלאות גדלות לבדו : כי לעולם
חסדו : לעשה השמים בתבונה כי
לעולם חסדו : לרוקע הארץ מל
המים כי לעולם חסדו : לעשה
נאורים גדלים כי לעולם חסדו : לנה
השמש לממשלת ביום כי לעולם
חסדו : את הירח וכוכבים
למשלול בלידה כי לעולם
חסדו : למכה מצרים בבכוריהם
כי לעולם חסדו : ויוצא ישראל
מתרים כי לעולם חסדו : ביד
נחמה ונחל נמחה כי לעולם
חסדו

ויהי ועקב

לחזור שם וברכה חסידא לתא כמו דאסחון פדכי
עקידה ה' על הנפשות וידרו ואסילו דמקודס סחלל
דכו אור וכו' אליסיר הדור! כמה תפילות ולא פטנס כיוצ
וילך ב' קול נחמים ואמרס לא מפני דהוא גדול תרבו
אלא סוס מעביר על מדוהו וזה לא עכ"ד וגמרא • עוד
אמר דמורסוס "ל כי היינו לוינו נחלים לפנו במלחמה
כאשר כתב דרש עופס"ד מוסרס"q ו"ל בס' נהם חיים
כאות ענוס יען"ס • עוד ידוע מ"ס בגמרא כי המנו בוסוחו
תתקומת

חסדו : לגזר ים־סוף לגזרים כי
 לעולם חסדו : והעביר ישראל
 בתוכו כי לעולם חסדו : וגער פרעה
 וחייו בים־סוף כי לעולם חסדו :
 למוליק עמו במדבר כי לעולם
 חסדו : למכה מדכים גדלים כי
 לעולם חסדו : ויהרג מלכים
 אדירים כי לעולם חסדו : לסיחון
 מלך האמרי וכי לעולם חסדו :
 ודעוג מדך הבשן כי לעולם חסדו :
 ונתן ארצם לנחלה כי לעולם
 חסדו : נחלה לישראל עבדו כי
 לעולם

ויחי יעקב

תתקיימת העולם כנו"ל בפסוק חו"ל ארץ על כלומה וכו'
 יעו"ס וכו' ביאר הרב ברית יעקב ז"ל א"כ כל העולם
 כיוון פוכותו יעו"ס כד"ק בס' הנו"ל ואחר כל הנו"ל
מעשה קום וקרא בני קראי וזה אומרים שבספלו
 זכר לנו וכו' ר"ל מי שהוא עניו ושפל זוכים
 על ידו לשלשה מילי דמיטבא האמת **זכ"ר** נמטריא
ברב"ה לנו ר"ל שימשוך ברכה מעולא לנו גס
 את ה"ב ויפרקנו מחרנו כנו' דכשיולא למלחמה
 הקיבין

תהלים קלו קלו

לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ : שֶׁבִּשְׁפָּדָנוּ זְכוֹר לָנוּ
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ : וַיִּפְרֶקֶנוּ מִצָּרֵינוּ
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ : נָתַן לָחֶם לְכָל־
בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ : הוֹדוּ לְאֵל
הַשָּׁמַיִם כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ :

להעביר השנאה

קְרוּ עַל־נִהְיֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ
גַם־בְּכֵינוּ בְּזִכְרָנוּ אֶת צִיּוֹן : עַל־
עַרְבִים

ויחי יעקב

הַיְיבוֹ נוֹפְלִים תַּחְתּוֹ א"כ בְּסִיכָתוֹ אֵין נִיזְלוֹם מִחַזְוִיכִים
כַּשֶּׁהוּא עָמְנוּ יבֹא ה"ג כּוֹתֵן לַחַס לְכָל בָּשָׂר וְכֵנוּ"ל כִּי
בּוֹכּוֹתוֹ הַכֹּל נִיזְוִים ע"ס וְדו"ק :

קְרוּ עַל נִהְיֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם בְּכֵינוּ בּוֹכְרֵנוּ
אֵת . רֵאִיתִי לַהֲג' מוֹחַד"ר חִיד"א ז'ל בַּס' **על**

חֻמַּת אֵיךְ כָּתַב כִּי ר"ת אֱלֹהֵי עוֹלָם **ישג"ב** ש"ס י'שכנו

ב'כֵנוּ לְרַמּוֹז דִּיהִיָּה ה' תַּשְׁנֵב לָנוּ **ואנא עני"א** אומר בא ו"א בא

צִיּוֹן עַכ"ל יַעו"ש : סוֹרְסֵי הַעֲוֹנוֹת

הַכְּתוּב לַהֲדִיעַ לָנוּ

סְבִיכָתָם נִחְרַב בַּהֲמ"ק וּבְסִיכָתָם זִכְרָנוּ וּבְכֵינוּ וְהֵן קִדְּם

הַדּוֹשֵׁף מ"ש בְּתִיקוּנִים בַּחֲקִימָה בִּדְף ה' וו"ל עַל יְדֵי סֵלֶא

הִים בַּהֲס יִרְאֵת ה' נִחְרַב הַבֵּית יַעו"ש . עוֹד תִּשׁוּב וְתִרְאִי

מ"ש בַּזוֹת"ק פ' תְּלוּה דְּקַב"א עַל יְדֵי דִלֵּא חֵית מֵאֵן דִּידַע

לִימְדֵא שְׂמֵא קְדִישָׁא גַם בְּג"מ דַּמ"ס שְׁבַת פ' כָּל כְּתָבִי

כְּתָבָה בְּמַה דְּכָרִים וּבְכָלֵּל סֵלֶא הִיָּה בַּהֲס בּוֹשָׁה כָּלֵל יַעו"ש .

גַּם הַמ"ק ז"ל כְּתָבוּ שֶׁהֵן מִתְנַאֲלִים וּלְכּוֹסִים מַעֲיֵל הַנֶּאֱדָוָה

וְה

עֲרֵבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ בְּנֵרוֹתֵינוּ׃
 כִּי שֵׁם יְשׁוּעָתֵנוּ שׁוּבֵינוּ דְּבַר־יִשְׁרָאֵל
 וְתוֹדֵלֵינוּ שְׁמִיחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר
 צִיּוֹן׃ אֵיךְ נִשְׁרָא אֶת־יְהוָה
 עַל אֲדָמַת נֶכֶד׃ אִם־אֲשַׁבֵּחַ
 יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי׃ תִּדְבַּק
 דְּשׁוֹנִי דַּחֲכִי אִם־לֹא אֲזַכֵּרֶנּוּ אִם־
 לֹא אֶעֱדָה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ
 שְׁמִיחָתִי׃ זָכֹר יְהוָה לְבְנֵי אֱדוֹם אֶת־
 יוֹם יְרוּשָׁלַם הַאֲמָרִים עָרוֹ עָרוֹ עַל־
 הַיְסוֹדָבָה׃ בְּתִבְבֵּל הַשְׁדּוּדָה
 אֲשֶׁר־יִשְׁעֵלֶם־לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ׃

שנמדת

ויחי יעקב

זה על זה והיו סופכים דמים כוזב ועין כיוסופין כזה •
 ועיקר הכל הוא מ"ס על פסוק על מה חברה הארץ על
 עונם את תורתנו וכו' **ומעתה** עפ"ה יבא בטוב רמו
 הנז' **ישג"ב** כו כדמזן כל עונות הנז"ל
 ובטבילם זכרו והיו טובים הלים כי ידעו כי
 כסיבתם נחרב הבית עלו מארצם והם אלי ידא"ס שמ"א
 קדישא או' ספיכות דמים גאווה כוזב"ה דהס"ר **ישג"ב**
 ועיקר הכל בזכרנו את דיקא רמו כי עונן
 החורה הכלילה מן כ"כ אותיות מאלף ועד תי"ן ע"כ ודו"ק •

תהלים קלז קלח

שִׁגְמַלְתָּ לָנוּ : אֲשֶׁר־יִשְׁאָחוּ וְנִפְּץ
אֶת־עַלְלֶיךָ אֶל־הַסֵּלַע :

להעביר הנאום

קלח לדוד : אֲוֹדָה בְּכָל־לֵבִי נֶגֶד
אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָ : אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־
הַיָּבֵד קִדְשְׁךָ וְאֹדָה אֶת־שִׁמְךָ עַל־
חַסְדְּךָ וְעַל־אַמְתְּךָ כִּי־הִגְדַּלְתָּ עַל־
כָּד־יִשְׁמְךָ אִמְרַתְךָ : בְּיוֹם קִרְאתִי
וַתַּעֲנֵנִי תִרְהַבְנִי בְנַפְשִׁי עֹז : יִדְוֹךְ
יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אָרֶץ כִּי־שָׁמְעוּ
אִמְרֵי־פִיךָ : וַיִּשִּׁירוּ בְּדַרְכֵי יְהוָה כִּי
גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה : כִּי־רַם יְהוָה
וַיִּשְׁפֹּל יִרְאָה וְגִבוֹה מִמֶּרְחֶק יִדָּע :
אִם־אֵלֶךְ בְּקֶרֶב צָרָה תַּחֲנִינִי עַל־
אָף אֵיבִי תִשְׁלַח יָדְךָ וְתוֹשִׁיעֵנִי
יִמְיִנֶךָ : יְהוָה יִגְמַר בְּעַד־יְהוָה חַסְדְּךָ
לְעוֹדֶם מַעֲשֵׂי יְדֶיךָ אֶל־תִּרְף :

למנצח

לשום אהבה בין איש לאשתו

קִרְט לַמִּנְצָח לְדֹר מִזְמוֹר יְהוָה
חִקְרָתָנִי וַתִּדְּעֵנִי אֶתָּה יָדַעַת שְׁבִתִּי
וְקוֹמִי בִּגְתָּה לְרַעִי מִרְחֹק אֶרְצִי
וְרִבְעִי זֵרִית וְכָל־דֶּרֶכִּי הִסְכַּנְתָּה
כִּי אֵין מֶלֶךְ בְּלִישׁוֹנִי הֵן יְהוָה יָדַעַת
כְּלָה אַחֲזֹר וּקְדָם צִרְתָּנִי וַתִּשֶׁת
עָרִי בַּפֶּכֶח פִּלְאִיהָ דָּעַת כִּמְנִי
נִשְׁגַּבְּחָ לֹא־אוֹכֵל לֶחֶם אֲנִי אֶלֶךְ
מִרוּחֶךָ וְאַנָּה מִפְּנֶיךָ אֲבָרַח אִם־
אֶסֶק שָׁמַיִם שֵׁם אֶתָּה וְאַצִּיעֶרָה
שִׂאֵל הֶנֶךָ אִשָּׁא בְנִפְי־שָׁחַר
אֲשַׁכְנָה בְּאַחֲרֵית יָם גַּם־שֵׁם
יִדְּךָ תִּנְחֵנִי וַתֹּאחֲזֵנִי יְמִינְךָ וְאָמַר
אֶל־חֲשֵׁךְ יִשׁוּפְנִי וְלִי־לֶחֶם אֹר
בְּעֵדְנִי גַם־חֲשֵׁךְ לֹא־יִחַשֵׁךְ מִמֶּךָ
וְלִי־לֶחֶם כִּיּוֹם יֵאִיר בְּחִשְׁיִכָּה כְּאוֹרָה
כִּי־אֶתָּה קִנִּיתָ בְּלִיתִי תִסְכְּנִי בְּבֶטֶן

אֲמִי : אֹדֶךְ עַל כִּי נִזְדַּאת נַפְלִיתִי
נַפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי יִדְעַת
מֵאֵד : לֹא־נִבְחַד עֲצָמִי מִמֶּךָ אֲשֶׁר־
עָשִׂיתִי בַסֶּתֶר רַק־מָתִי בַתְּחַתִּיּוֹת
אֶרֶץ : גִּלְמִי רְאוּ עֵינֶיךָ וְעַד־סִפְרֶךָ
כָּל־ם יִבְתְּבוּ יָמִים יִצְרוּ וְלֹא אֶחָד
בָּהֶם : וְלִי מִה־יִּקְרֹו רַעִיךָ אֵל מִה
עֲצָמוֹ רֵאשִׁיהֶם : אֲסַפְרֶם מַחֲזֹל
יִרְבּוֹן הַקִּיצֹתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ : אִם־
תִּקְטַר אֱלֹהִים רִשָּׁע וְאִנְשֵׁי דָמִים
סוּרוּ מִנִּי : אֲשֶׁר יִמְרוֹךְ לְמוֹמָה
נִשּׁוּא רִשּׁוּא עֲרִיךְ : הֲלוֹא־מִשְׁנֵאִיךָ
יְהוָה אֲשֶׁנֶּאֱוֹבֵתִי קוֹמֵיךָ אֶת־קוֹטָטִי
תִּבְלִית שְׁנֵאֵה שְׁנֵאֵתִים לְאוֹיְבִים
הֵיוּ לִי : חֲקֹרְנִי אֵל וְדַע לִבִּי
בְּחִנִּי וְדַע שְׂדֵעַפִּי : וְרֵאֵה אִם־דֶּרֶךְ
עֲצָבִי וְנִחְנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם :

לשנאה אשר בין חים לאשתו

קמ למנצח מזמור לדוד : חלצני
יהוה מארם רע מאיש חמסים
תנצרני : אשר חשבו רעות בלב
כר-יום יגורו מלחמות : שגנו
לשונם כמו נחש חמרת עבשוב
תחת שפתימו סלה : שמרני יהוה
מידי רשע מאיש חמסים תנצרני
אשר חשבו לרחות פעמי : טמנו
גאים פח לי וחבלים פרשו רשת
לירמעל מקשים שתור לי סלה :
אמרתי ליהוה אלי אתה האזינה
יהוה קול תחנוני : יהודה אדני
עז ישועתי סכותה לראשי ביום
נשק : אל-תתן יהוה מאוי רשע
זממו אל-תפק ירומו סלה : ראש
מסבי עמל שפתימו יכסומו : ימיטו
עליהם גחלים באש-יפידם

בְּמִתְמָרוֹת בִּלְיָקוֹמוֹ : אִישׁ לְשׁוֹן
 בִּלְיָבוֹן בְּאַרְץ אִישׁ־חֶמֶס רָע
 יִצְוֶדְנוּ לְמִדְחַפֶּת : יָדַעַת בִּי־יַעֲשֶׂה
 יְהוָה דִּין עָנִי מִשִּׁפְט אֲבִינִים : אֶךְ
 צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבּוּ יִשְׁרִים
 אֶת־פָּנֶיךָ : לְכֹחַ הַלֵּב

קמא מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה קָרְאֲתִיךָ
 חוֹשָׁה לִי הִאֲזִינָה קוֹלִי בְּקִרְאִי
 לָךְ : תִּכְּוֹן תִּפְלֹתִי קִטְרַת לִפְנֶיךָ
 מִשְׁאֵת כָּפִי מִנְחַת־עֶרֶב : שִׁיתָה
 יְהוָה שְׁמֶרְךָ לִפִּי נִצְרָה עַל־דִּלִּי
 שִׁפְתֵּי : אֶל־תִּטֹּשׁ לִבִּי לְדַבָּר רָע
 לְהַתְּעוֹרֵל עַל־לוֹת : בְּרָשַׁע אֶת־
 אִישִׁים פְּעֻל־אֶן וּבִרְאֵי־אֱלֹהִים
 בְּמִנְעֵמִיהֶם : יִהְיֶמְנִי צְדִיק חֶסֶד
 וַיּוֹכִיחֵנִי שֹׁמֵן רֹאשׁ אֶל־יָנִי רֹאשִׁי
 כִּי־עוֹד וּתְפִלָּתִי בְּרַעְיוֹתֵיהֶם :
 נִשְׁמָטוּ בְּיַד־סֹלַע שִׁפְטֵיהֶם וְשִׁמְעוּ
 יְדַעְתִּי ק'

אֲמַרִי כִי נִעְמּוּ : כִּמּוּ פִלַח וּבִקְעָה
בְּאֶרֶץ נִפְזָרוּ עֲצָמֵינוּ לְפִי שְׂאוֹר : כִּי
אֵלֶיךָ יְיָ הוֹדָה אֲדֹנָי עֵינַי בִּבְּהַחֲסִיתִי
אֶל־תַּעֲרַךְ נַפְשִׁי : שְׁמַרְנִי מִיַּד־יָדַי פַּחַח
יִקְשׁוּ לִי וּמִקְשׁוֹת פֶּעַל־י אֲוֹן : יִפְדּוּ
בְּמַכְמָרֵי רָשָׁעִים יַחַד אֲנֹכִי עַד־
אֶעְבֹּד :

לחולי השוקים

קמב מִשְׁכִּיל לְדָוִד בְּהִיוֹתוֹ בַּמַּעֲרָה
תִּפְלָה : קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֲזַעֵק קוֹלִי
אֶל־יְהוָה אֶתְחַנֵּן : אֲשַׁפֵּךְ לִפְנֵי
שִׁיחֵי צָרָתִי לִפְנֵי אֲנִיד : בְּהִתְעַטֵּף
עָלַי רוּחִי וְאַתָּה יָדַעַת נְתִיבָתִי
בְּאֶרְחֵי אֱהַלֶךְ טַמְנוּ פֶּחַ לִי : הִבֵּט
יָמִין וּרְאֵה וְאִין־לִי מִכִּיר אֲבָד
מִנוֹס מִמֶּנִּי אֲיִן דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי :
זַעֲקָתִי אֵלֶיךָ יְהוָה אֲמַרְתִּי אַתָּה
מִחֲסֵי חֶלְקִי בְּאֶרֶץ הַחַיִּים :
הִקְשִׁיבָה אֵל רִנָּתִי כִי־דִקְוֹתִי

תהלים קטב קמג

מֵאֵד הִצִּירֵנִי מִדָּפִי כִּי אֶמְצֵא
מִמֶּנִּי : הֹצִיאָה מִמִּסְגֵּר נַפְשִׁי
לְהוֹדוֹת אֶת־שִׁמְךָ בִּי יִבְתִּירוּ
צַדִּיקִים כִּי תִגְמַל עָלַי :

לחולי זרוע

קמג מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה : שְׁמַע
תַּפְלִלִּי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנִי
בְּאִמְנַתְךָ עֲנֵנִי בְּצַדִּיקְתְּ : וְאַל־
תָּבוֹא בְּמִשְׁפַּט אֶת־עַבְדְּךָ כִּי לֹא־
יִצְדַּק לִפְנֶיךָ כָּל חַי : כִּי־דָרְךָ אֹיֵב
נַפְשִׁי דָבָא לְאָרֶץ חַיִּיתִי הוֹשִׁיבֵנִי
בְּמַחֲשָׁכִים כְּמַתִּי עוֹלָם : וְתַתְּעִטָּהּ
עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי יִשְׁתּוּמָם דָּבִי :
זָכַרְתִּי יָמַיִם מִקֶּדֶם הִגִּיתִי בְּכָל־
פְּעֻלָּתְךָ בְּמַעֲשֵׂיךָ יְדִיד אֲשׁוּחָח :
פִּרְשֵׁתִי יְדִי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי כְּאֶרֶץ
עֵיפָה לָךְ סִלָּה : מִהֵרָ עֲנֵנִי יְהוָה
כִּלְתָּה רוּחִי אֶל־תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי
וּנְמַשְׁרַתִּי

וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יָרְדֵי בֹרַח : הַשְׁמִיעֵנִי
 בְּבִקְרִי חֶסֶדְךָ כִּי־בָךְ בִּטְחֹתִי
 הוֹדִיעֵנִי דֶרֶךְ־זֶן אֶלֶךְ כִּי־אֵלֶיךָ
 נִשְׁאַאתִי נַפְשִׁי : הַצִּילֵנִי מֵאִיְבִי : יְהוָה
 אֵלֶיךָ כִּפִּיתִי : לְמַדְנִי רַעְשׁוֹת רְצוֹנְךָ
 כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי רוּחַ טוֹבָה תִּנְחֵנִי
 בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר : דִּמְעַן־שִׁמְךָ יְהוָה
 תַּחֲיִינִי בְּצִדְקָתְךָ : תּוֹצִיא מִצָּרָה
 נַפְשִׁי : וּבְחֶסֶדְךָ תַּצְמִיר אִיְבִי
 וְהֶאֱבֹדֶת כָּל־צוֹרֵי נַפְשִׁי כִּי אֲנִי

לִשְׁכֹּרֶת יָד

עֲבָדְךָ :

קָמַד לָדוֹד : בָּרוּךְ יְהוָה : צוֹרֵי
 הַמִּלְמַד יָדִי לְקָרֵב אֶצְבְּעוֹתַי
 לְמַדְחָמָה : חֶסֶדְךָ וּמַצֹּדֶתִי מִשְׁגָּבִי
 וּמִפִּלְטֵי־דִי מִגִּנִּי וּבֹחֲסִיתִי הַרְוֹדֶד
 עָמִי תַחֲתִי : יְהוָה מֶה־אָדָם וְתִדְעֵהוּ
 בֶן־אָנוּשׁ וְתַחֲשָׁבֵהוּ : אָדָם לֹהֵב
 דָּמָה יָמָיו כֶּצֶל עוֹבֵר : יְהוָה הַמִּ

יִשְׁמִיךְ וְתִרְדּוּ גַע בְּהָרִים וַיַּעֲשֵׂנוּ :
 בְּרוּק בָּרֶק וְתַפִּיצֵם שְׂדֵחַ חֲצִיךְ
 וְתַהַמֵּם : שְׂדֵחַ יְדִיךְ מִמָּרוֹם פָּצְנִי
 וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֶכֶד :
 אֲשֶׁר פִּיהֶם דְּבַר־שׁוֹא וַיִּמְיֹנֶם יִמִּין
 שֶׁקֶר : אֱלֹהִים שִׁיר חֲדָשׁ אֲשִׁירָה
 לְךָ בְּנֶבֶל עֲשׂוֹר אֲזַמְּרָה לְךָ : הַנּוֹתָן
 תְּשׁוּעָה לַמַּדְבָּיִם הַפּוֹצֵה אֶת־דָּוִד
 עַבְדּוֹ מִחֶרֶב רָעָה : פָּצְנִי וְהַצִּילֵנִי
 מִיַּד בְּנֵי־נֶכֶד אֲשֶׁר־פִּיהֶם דְּבַר־
 שׁוֹא וַיִּמְיֹנֶם יִמִּין שֶׁקֶר : אֲשֶׁר בְּנֵינוּ
 בְּנִטְעִים מִגְדָּדִים בְּנִעוּרֵיהֶם
 בְּנוֹתֵינוּ בָּזוּיִת מַחֲטָבוֹת תַּבְּנוֹת
 הֵיכָל : מְזוּיָנוּ מֵרָאִים מִפִּיקִים מִזֶּן
 אֶל־זֶן צְאוּנָנוּ מֵאֲדִיפוֹת מִרַבְּבוֹת
 בַּחוּצוֹתֵינוּ : אֱלֹהֵינוּ מִסְבָּלִים אֵין
 פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צֹחֵר
 בְּרַחֲבֵינוּ : אֲשֶׁר־הָעַם שֶׁכַּבְּהָלוֹ

אֲשֶׁר־יִהְיֶה שִׁיחֹה אֱלֹהֵינוּ : לַפֶּחַד
 קִמָּה תִהְלֶה לְדֹר אֲרוֹמֶמְךָ אֱלֹהֵי
 הַמֶּלֶךְ וְאֶבְרַכְךָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם
 וָעַד : בְּכַד־יוֹם אֶבְרַכְךָ וְאֶהְלֶכֶה
 שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעַד : גְּדוֹל יְהוָה
 וּמִהֲלֵל מְאֹד וּגְדֻלָּתוֹ אֵין חֶקֶר :
 דֹּר לְדֹר יִשְׁבַח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ
 יִגִּידוּ : הֵדֵר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדְבָרֶי
 נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה : וְעֲזֹז נִוְרָאוֹתֶיךָ
 יֹאמְרוּ וּגְדֻלּוֹתֶיךָ אֲסַפְּרֶנָּה : זְכַר רַב־
 שׁוֹבֶכֶךָ יִבְיָעוּ וְצִדְקָתֶךָ יִרְנְנוּ : חַיּוֹן
 וְרַחֲמוֹם יִהְיֶה אֲדָךְ אִפְּיִם וּגְדֹל־חֶסֶד :
 טוֹב יִהְיֶה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־
 מַעֲשָׂיו : יִנְדוֹךָ יִהְיֶה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ
 וְחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה : כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ
 יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבָּרוּ : לְהוֹדִיעַ
 לְבָנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתִיו וְכְבוֹד הֵדֵר
 מַלְכוּתוֹ : מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־

תהלים קמה קמו

עַל־מִיּוֹם וּמִמִּשְׁלַח־יְדֵיךָ בְּכָל־דֹּר וָדֹר :
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפִלִים וְזוֹקֵף
לְכָל־הַכַּפּוּפִים : עֵינֵי־כָל־אֱלֹהִים
יִשְׁכְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן־לָהֶם אֶת־
אֹכֶל־ם בְּעֵתוֹ : פֹּתַח אֶת־יְדֶיךָ
וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן : צְדִיק יְהוָה
בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׁיו :
קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכָל־אֲשֶׁר
יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת : רִצּוֹן יִרְאֵיו יַעֲשֶׂה
וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וַיּוֹשִׁיעֵם : שׁוֹמֵר
יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת־כָּל־
הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד : תְּהַלֵּל יְהוָה
יְדְבַר־פִּי וַיְבָרֶךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קֹדֶשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד : לְמַנְת סרב

קמו תהללה תללי נפשי את יהוה :
אֶתְהַלֵּל יְהוָה בְּחַיִּי אֲזַמְּרָה לְאֱלֹהֵי
בְּעוֹדִי : אֶל־תִּבְטְחוּ בַּגִּבִּיּוֹת בְּבֶן־
אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תִּשְׁוָעָה : תִּצַּא רוּחוֹ
יִשָּׁב

יֵשֶׁב לְאֲדָמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אֲבָדוֹ
 עֲשֵׂתִנְתִּיו : אֲשֶׁר־יִשְׁאַל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ
 שִׁבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו : עֲשֵׂה
 שְׁמִי וְאֶרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־
 אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֲמַת לְעוֹלָם :
 עֲשֵׂה מִשְׁפָּט : לַעֲשׂוּקִים נֹתֵן לֶחֶם
 לְרַעֲבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים :
 יְהוָה פָּקַח עֵינָיו יְהוָה זָקַף
 כַּפּוּפִים יְהוָה אָהַב צַדִּיקִים : יְהוָה
 שָׁמַר אֶת־גִּרֵּים יְתוֹם וְאַלְמָנָה
 יַעֲזֹדֵד וְדָרַךְ רָשָׁעִים יַעֲזוֹת : יִמְדֹךְ
 יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר
 הַלְלוּהָ :

לנשיכת נסח

קמז הַלְלוּהָ כִּי־טוֹב זְמַרְהָ אֱלֹהֵינוּ
 כִּי־נַעֲשִׂים נְאוּהָ תַּהֲלֶקְהָ : בּוֹנֶה
 יְרוּשָׁלַם יְהוָה נִדְּחֵי יִשְׂרָאֵל יִבְנֶם :
 הַרְוֵפָא לְשִׁבּוּרֵי רֵב וּמַחֲבֵשׁ
 לַעֲצָבוֹתָם : מוֹנֶה מִסְפָּר לְכוֹכְבִּים
 דברים

לְכֹלֶם שִׁמּוֹת יִקְרָא : גִּדּוֹל אֲדוֹנֵינוּ
 וְרַב־כֹּחַ לְתַבּוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר :
 מִעוֹרֵד עֲנוּיִם יְהוָה מִשְׁפִּיר דְּשָׁעִים
 עַד־אֶרֶץ : עָנוּ לִיהוָה בַּתוֹדָה זָמְרוּ
 לְאֱלֹהֵינוּ בְּכִנּוֹר : הַמְבַסֶּה שָׁמַיִם
 בְּעֵבִים הַמִּכִּין לְאֶרֶץ מִטָּר הַמִּצְמִיחַ
 הָרִים חֲצִיר : נוֹתֵן לְבַהֲמָה לַחֲמָה
 לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ : לֹא
 בְּגִבּוֹרַת הַסּוֹס יִחַפֵּץ לֹא־בִשּׁוּקֵי
 הָאָדָם יִרְצֶה : רוֹצֶה יְהוָה אֶת־
 יִרְאָיו אֶת־הַמִּיַּחֲלִים לְחַסְדּוֹ :
 שִׁבְחֵי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה הִלְלֵי
 אֱלֹהֵי צִיּוֹן : כִּי־חֹזֶק בְּרִיחֵי שַׁעֲרֶיהָ
 בָּרָךְ בָּנֶיהָ בְּקִרְבָּהָ : הַשֵּׁם־גִּבּוֹרָה
 יִשְׁלֹם חֶדֶב חַטִּים יִשְׁבִּיעַהָ : הַשֵּׁלַח
 אִמְרָתוֹ אֶרֶץ עַד־מִהֲרָה יְרוֹץ
 דְּבָרוֹ : הִנֵּתָן שָׁג בַּצֶּמֶר בְּפוֹר
 כְּאֶפֶר יְפוֹר : מִשְׁלִיךְ קִרְחוֹ כְּפִתִּים
 לִפְנֵי

לפני קרתו מי יעמד : ישלח דברו
 וימסם ישב רוחו וירומים : מגיד
 דברו ריעקב חקיו ומשפטיו
 לישראל : לא עשה כן לכל גוי
 ומשפטים ביריעום הללויה :

לשיר

קמח הללויה : הללו את יהוה
 מן השמים הללוהו במרומים :
 הללוהו כל מלאכיו הללוהו כל
 צבאו : הללוהו שמש וירח הללוהו
 כל כוכבי אור : הללוהו שמי
 השמים והמים אשר מעל השמים :
 יהללו את שם יהוה כי הוא צוה
 ונבראו : ויעמידם לעד לעולם חק
 נתן ולא יעבור : הללו את יהוה
 מן הארץ תנינים וכל תהמות :
 איש וברד שגג וקיטור רוח סערה
 עשה דברו : ההרים וכל גבעות

עֵינַי פָּרִי וְכָל־אֲרָצִים : הִתְיַח וְכָל־
 בְּהֵמָה רֹמֵשׁ וְצִפּוֹר כָּנָף : מַלְכֵי־
 אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי
 אֶרֶץ : בַּחֲוָרִים וְגַם־בַּתּוֹרוֹת זִקְנִים
 עַם־נְעָרִים : יִהְלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה
 כִּי־נִשְׁגַּב שָׁמוֹ לְבָדּוֹ הוֹדּוֹ עַל־אֶרֶץ
 וְשָׁמַיִם : וַיֵּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תִּהְלַח
 לְכָל־חֲסִידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם
 קְרוֹב הַלְלוּהָ : לְסִרְפָּהּ שֵׁלָה תִרְבֶּה
 קִמַּט הַלְלוּהָ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר
 חֲדָשׁ תִּהְלְתוּ בִקְהֵל חֲסִידִים :
 שִׁמְחָה יִשְׂרָאֵל בַּעֲשֵׂיוֹ בְּנֵי־צִיּוֹן יִגִּילוּ
 בְּמַלְכָם : יִהְלְלוּ שָׁמוֹ בְּמַחֲוֹל בָּתֵּף
 וְכִנּוֹר יִזְמְרוּלוֹ : כִּי־רוּצָה יְהוָה
 בְּעַמּוֹ יִפְאֹר עֲנֻיִם בִּישׁוּעָה :
 יַעֲזֹז חֲסִידִים בְּכִבּוֹד יִרְנְנוּ עַל־
 מִשְׁכְּבוֹתָם : רוֹמְמוֹת אֵל בְּגִרּוֹנָם
 וַיַּחֲרֹב פִּיפְיוֹת בִּידָם : לַעֲשׂוֹת

נִקְמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכָחוֹת בַּלְּאֻמִּים :
 לְאַסֵּר מַלְכֵיהֶם בְּזֻקִים וּנְכַבְּדֵיהֶם
 בְּכַבְדֵי בְרוֹר : לַעֲשׂוֹת בָּהֶם
 מִשְׁפָּט כְּתוֹב הַדָּר הוּא לְכַד
 חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ :

לְהַלֵּל לַהֲקַב"ה עַל כָּל פְּעוּלוֹתָיו

קן הַלְלוּיָהּ : הַלְלוּ אֶת הַלְלוּ
 הַלְלוּהוּ בְּדִקְיָה עֲזוֹ : הַלְלוּהוּ
 בְּגִבּוֹרָתוֹ הַלְלוּהוּ בְּרַב גִּדְלוֹ :
 הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹר
 וּבְכֹזֶר : הַלְלוּהוּ בְּתִפְּחֻלָּהּ הַלְלוּהוּ
 בְּמִנִּים וְעִגָב : הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
 שִׁמְעַ הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : כָּל
 הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְיָ הַלְלוּיָהּ :

סבוב הפסוקים של תהלים קלפים וחמש מלות ועשרים
 ושבעה "א"א כ"ז סומן : וחליו ויפתוהו בפיהם
 וסדרו השעם עשר : ומזמורו מאת ותמשים :

בגל"ך ואע"י